

Dokument z posiedzenia

A9-0184/2023

8.5.2023

*****I**

SPRAWOZDANIE

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937 (COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Komisja Prawna

Sprawozdawczyni: Lara Wolters

Sprawozdawcy komisji opiniodawczych będących komisjami zaangażowanymi zgodnie z art. 57 Regulaminu:
Raphaël Glucksmann, Komisja Spraw Zagranicznych
Barry Andrews, Komisja Handlu Międzynarodowego
René Repasi, Komisja Gospodarcza i Monetarna
Samira Rafaela, Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych
Tiemo Wölken, Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki do projektu aktu

Poprawki Parlamentu w postaci dwóch kolumn

Skreślenia zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą* w lewej kolumnie. Zmianę brzmienia zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą* w obu kolumnach. Nowy tekst zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą* w prawej kolumnie.

Pierwszy i drugi wiersz nagłówka każdej poprawki wskazuje element rozpatrywanego projektu aktu, którego dotyczy poprawka. Jeżeli poprawka odnosi się do obowiązującego aktu, do którego zmiany zmierza projekt aktu, nagłówek zawiera dodatkowo trzeci wiersz wskazujący obowiązujący akt i czwarty wiersz wskazujący przepis tego aktu, którego dotyczy poprawka.

Poprawki Parlamentu w postaci tekstu skonsolidowanego

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się *wytluszczonym drukiem i kursywą*. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu *wytluszczonym drukiem i kursywą* i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.

Tytułem wyjątku nie zaznacza się zmian o charakterze ściśle technicznym wprowadzonych przez służby w celu opracowania końcowej wersji tekstu.

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	5
ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI OTRZYMAŁA INFORMACJE	219
OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH	222
OPINIA KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO	299
OPINIA KOMISJI GOSPODARCZEJ I MONETARNEJ	326
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	408
OPINIA KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI	437
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	508
OPINIA KOMISJI PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII	646
OPINIA KOMISJI RYNKU WEWNĘTRZNEGO I OCHRONY KONSUMENTÓW	674
PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	734
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	736

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937 (COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2022)0071),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 50 ust. 1 i ust. 2 lit. g) oraz art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0050/2022),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 14 lipca 2022 r.¹,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Handlu Międzynarodowego, Komisję Gospodarczą i Monetarną, Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Rozwoju, Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A9-0184/2023),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 1

¹ Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

Tekst proponowany przez Komisję

(1) Unia opiera się na poszanowaniu godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowaniu praw człowieka, zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Te podstawowe wartości, które zainspirowały powstanie Unii, a także powszechność i niepodzielność praw człowieka oraz poszanowanie zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego powinny przyświecać działaniom Unii na arenie międzynarodowej. Takie działania obejmują wspieranie trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz środowiskowego krajów rozwijających się.

Poprawka 2

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 2**

Tekst proponowany przez Komisję

(2) Wysoki poziom ochrony środowiska naturalnego i poprawa jego jakości oraz propagowanie podstawowych wartości europejskich należą do priorytetów Unii, jak określono w komunikacie Komisji dotyczącym Europejskiego Zielonego Ładu⁷⁴. Cele te wymagają zaangażowania nie tylko organów publicznych, ale także podmiotów prywatnych, w szczególności przedsiębiorstw.

Poprawka

(1) Unia opiera się na poszanowaniu godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowaniu praw człowieka, zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej *i w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej*. Te podstawowe wartości, które zainspirowały powstanie Unii, a także powszechność i niepodzielność praw człowieka i **praw związanych ze środowiskiem** oraz poszanowanie zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego powinny przyświecać działaniom Unii na arenie międzynarodowej. Takie działania obejmują wspieranie trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz środowiskowego krajów rozwijających się.

Poprawka

(2) Wysoki poziom ochrony środowiska naturalnego i poprawa jego jakości oraz propagowanie podstawowych wartości europejskich należą do priorytetów Unii, jak określono w komunikacie Komisji dotyczącym Europejskiego Zielonego Ładu⁷⁴. Cele te wymagają zaangażowania nie tylko organów publicznych, ale także podmiotów prywatnych, w szczególności przedsiębiorstw. **Artykuł 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że polityka Unii w dziedzinie środowiska przyczynia się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego, ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych**

oraz promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

⁷⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europejski Zielony Ład” (COM/2019/640 final).

⁷⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europejski Zielony Ład” (COM/2019/640 final).

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

(3) W swoim komunikacie „Silna Europa socjalna na rzecz sprawiedliwej transformacji”⁷⁵ Komisja zobowiązała się do udoskonalenia europejskiej społecznej gospodarki rynkowej w celu przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju. Niniejsza dyrektywa przyczyni się również do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, który wspiera prawa zapewniające uczciwe warunki pracy. Stanowi ona część polityki i strategii UE związanych z propagowaniem zapewniania godnej pracy na całym świecie, w tym w globalnych łańcuchach wartości, o czym mowa w komunikacie Komisji w sprawie godnej pracy na całym świecie⁷⁶.

Poprawka

(3) W swoim komunikacie „Silna Europa socjalna na rzecz sprawiedliwej transformacji”⁷⁵ Komisja zobowiązała się do udoskonalenia europejskiej społecznej gospodarki rynkowej w celu przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju, **przy jednoczesnym zapewnieniu, by nikt nie pozostał w tyle**. Niniejsza dyrektywa przyczyni się również do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, który wspiera prawa zapewniające uczciwe warunki pracy. **Zwiększy także widoczność tego filaru oraz poczucie odpowiedzialności za niego wśród przedsiębiorstw, których zaangażowanie jest niezbędne dla jego skutecznego wdrażania**. Stanowi ona część polityki i strategii UE związanych z propagowaniem zapewniania **sprawiedliwej i** godnej pracy na całym świecie, w tym w globalnych łańcuchach wartości, o czym mowa w komunikacie Komisji w sprawie godnej pracy na całym świecie⁷⁶.

⁷⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Silna Europa socjalna na rzecz sprawiedliwej transformacji (COM/2020/14 final).

⁷⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie godnej pracy na całym świecie na rzecz globalnej sprawiedliwej transformacji i trwałej odbudowy, COM(2022) 66 final.

⁷⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Silna Europa socjalna na rzecz sprawiedliwej transformacji (COM/2020/14 final).

⁷⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie godnej pracy na całym świecie na rzecz globalnej sprawiedliwej transformacji i trwałej odbudowy, COM(2022) 66 final.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Kluczem do sukcesu w realizacji celów Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju jest postępowanie przedsiębiorstw działających we wszystkich sektorach gospodarki, ponieważ **przedsiębiorstwa unijne, w szczególności duże, polegają** na globalnych łańcuchach wartości. Ochrona praw człowieka i ochrona środowiska również leżą w interesie przedsiębiorstw, w szczególności biorąc pod uwagę rosnącą świadomość konsumentów i inwestorów w tych obszarach. Na poziomie unijnym⁷⁷ oraz krajowym⁷⁸ istnieje już szereg inicjatyw wspierających przedsiębiorstwa działające na rzecz transformacji zorientowanej na wartości.

Poprawka

(4) Kluczem do sukcesu w realizacji celów Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju jest postępowanie przedsiębiorstw działających we wszystkich sektorach gospodarki, ponieważ **wiele unijnych przedsiębiorstw polega** na globalnych łańcuchach wartości. Ochrona praw człowieka i ochrona środowiska również leżą w interesie przedsiębiorstw, w szczególności biorąc pod uwagę rosnącą świadomość konsumentów i inwestorów w tych obszarach. Na poziomie unijnym⁷⁷ oraz krajowym⁷⁸ istnieje już szereg inicjatyw wspierających przedsiębiorstwa działające na rzecz transformacji zorientowanej na wartości, **ponadto w kilku państwach członkowskich, takich jak Francja i Niemcy, wdrożono wiążące przepisy dotyczące należytej staranności, co stwarza potrzebę zapewnienia przedsiębiorstwom równych warunków działania w celu uniknięcia fragmentacji i zapewnienia pewności prawa przedsiębiorstwom działającym na jednolitym rynku. Niezbędne jest ponadto ustanowienie europejskich ram dla**

odpowiedzialnego i zrównoważonego podejścia do globalnych łańcuchów wartości, biorąc pod uwagę znaczenie przedsiębiorstw jako filaru w budowaniu zrównoważonego społeczeństwa i gospodarki.

⁷⁷ „Enterprise Models and the EU agenda” [„Modele przedsiębiorstw i agenda UE”], CEPS Policy Insights, nr PI2021-02/ styczeń 2021.

⁷⁸ Np.
<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>

⁷⁷ „Enterprise Models and the EU agenda” [„Modele przedsiębiorstw i agenda UE”], CEPS Policy Insights, nr PI2021-02/ styczeń 2021.

⁷⁸ Np.
<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) Istniejące normy międzynarodowe dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej stanowią, że przedsiębiorstwa powinny chronić prawa człowieka, i określają, w jaki sposób przedsiębiorstwa powinny dbać o **ochronę środowiska** we wszystkich swoich działaniach i łańcuchach wartości. W Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka⁷⁹ stwierdzono, że przedsiębiorstwa odpowiadają za dochowanie należytej staranności w zakresie praw człowieka poprzez identyfikowanie niekorzystnych skutków ich działalności dla praw człowieka, zapobieganie tym skutkom i ich łagodzenie oraz poprzez ponoszenia odpowiedzialności za to, w jaki sposób reagują na te skutki. Zgodnie z tymi wytycznymi przedsiębiorstwa powinny unikać naruszania praw człowieka i reagować na niekorzystne skutki dla praw człowieka, które to skutki te przedsiębiorstwa spowodowały, do których

Poprawka

(5) ***Ugruntowane***, istniejące normy międzynarodowe dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej ***takie jak Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka⁷⁹ oraz Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych^{79a} określone w Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w celu odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej^{79b}*** stanowią, że przedsiębiorstwa powinny chronić prawa człowieka, i określają, w jaki sposób przedsiębiorstwa powinny ***szanować środowisko i dbać o jego ochronę*** we wszystkich swoich działaniach i łańcuchach wartości. W Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka stwierdzono, że przedsiębiorstwa odpowiadają za dochowanie należytej staranności w zakresie praw człowieka poprzez identyfikowanie niekorzystnych skutków ich działalności dla praw człowieka,

się przyczyniły lub z którymi są związane w ramach własnej działalności, w jednostkach zależnych oraz za pośrednictwem bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych.

⁷⁹ Organizacja Narodów Zjednoczonych, „Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka: wdrażanie dokumentu ramowego ONZ »Chronić, szanować i naprawiać«” (2011 r.), dokument dostępny pod adresem https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinessshr_en.pdf

zapobieganie tym skutkom i ich łagodzenie oraz poprzez ponoszenia odpowiedzialności za to, w jaki sposób reagują na te skutki. Zgodnie z tymi wytycznymi przedsiębiorstwa powinny unikać naruszania praw człowieka i reagować na niekorzystne skutki dla praw człowieka, które to skutki te przedsiębiorstwa spowodowały, do których się przyczyniły lub z którymi są związane w ramach własnej działalności, w jednostkach zależnych oraz za pośrednictwem bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych.

⁷⁹ Organizacja Narodów Zjednoczonych, „Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka: wdrażanie dokumentu ramowego ONZ »Chronić, szanować i naprawiać«” (2011 r.), dokument dostępny pod adresem https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinessshr_en.pdf

79a Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, zaktualizowana edycja z 2011 r., dokument dostępny pod adresem:

*<http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>
<https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/>*

^{79b}Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, 2018, oraz wytyczne dla poszczególnych sektorów, dostępne pod adresem <https://www.oecd.org/investment/duediligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 6

(6) Koncepcję należytej staranności w zakresie praw człowieka sprecyzowano i rozwinięto w Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych⁸⁰, w których rozszerzono stosowanie zasad należytej staranności na kwestie związane ze środowiskiem i sprawowaniem rządów. Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz wytyczne sektorowe⁸¹ stanowią uznane na arenie międzynarodowej ramy określające praktyczne kroki w zakresie należytej staranności, które mają pomóc przedsiębiorstwom w identyfikowaniu rzeczywistych i potencjalnych skutków w ramach swoich działań, łańcuchów wartości i innych relacji biznesowych, zapobieganiu tym skutkom, łagodzeniu ich i rozliczaniu się z tego, jak na te skutki reagują. Koncepcja należytej staranności stanowi również integralną część zaleceń zawartych w Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjętej przez Międzynarodową Organizację Pracy⁸².

(6) Koncepcję należytej staranności w zakresie praw człowieka sprecyzowano i rozwinięto w Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, w których rozszerzono stosowanie zasad należytej staranności na kwestie związane ze środowiskiem i sprawowaniem rządów. Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz wytyczne sektorowe stanowią uznane na arenie międzynarodowej ramy określające praktyczne kroki w zakresie należytej staranności, które mają pomóc przedsiębiorstwom w identyfikowaniu rzeczywistych i potencjalnych skutków w ramach swoich działań, łańcuchów wartości i innych relacji biznesowych, zapobieganiu tym skutkom, łagodzeniu ich i rozliczaniu się z tego, jak na te skutki reagują. ***Krajowe punkty kontaktowe utworzone przez podmioty przestrzegające wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych odgrywają ważną rolę w promowaniu należytej staranności przez przedsiębiorstwa, rozpowszechniając wytyczne i działając jako pozasądowe mechanizmy rozpatrywania skarg.*** Koncepcja należytej staranności stanowi również integralną część zaleceń zawartych w Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjętej przez Międzynarodową Organizację Pracy⁸².

⁸⁰ *Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, zaktualizowana edycja z 2011 r., dokument dostępny pod adresem:*
<http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>
<https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/>

⁸¹ *Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia*

działalności gospodarczej, 2018, oraz wytyczne dla poszczególnych sektorów, dostępne pod adresem <https://www.oecd.org/investment/duediligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>

⁸² Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjęta przez Międzynarodową Organizację Pracy, piąta edycja, 2017, dokument dostępny pod adresem: https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm

⁸² Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjęta przez Międzynarodową Organizację Pracy, piąta edycja, 2017, dokument dostępny pod adresem: https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm.

Poprawka 7

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 6 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6a) Wszystkie przedsiębiorstwa powinny przestrzegać praw człowieka zapisanych w konwencjach i instrumentach międzynarodowych wymienionych w części I sekcji 2 załącznika, a przedsiębiorstwa objęte zakresem niniejszej dyrektywy powinny być zobowiązane do zachowania należytej staranności i powinny podejmować odpowiednie środki, aby zidentyfikować i wyeliminować niekorzystne skutki dla praw człowieka w całym łańcuchu wartości. Zakres i charakter należytej staranności mogą różnić się w zależności od wielkości, kontekstu działalności i profilu ryzyka przedsiębiorstwa, a także sektora, w którym ono funkcjonuje.

Poprawka 8

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 7**

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju⁸³, przyjęte w 2015 r. przez wszystkie państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych, obejmują cele służące osiągnięciu trwałego, inkluzywnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Unia zobowiązała się do realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju. Sektor prywatny przyczynia się do realizacji tych celów.

83

https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

(8) W porozumieniach międzynarodowych zawartych na podstawie Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, których Unia i państwa członkowskie są stronami, takich jak porozumienie paryskie⁸⁴ i niedawny pakt klimatyczny z Glasgow⁸⁵, wskazano konkretne sposoby przeciwdziałania zmianie klimatu

Poprawka

(7) Cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju⁸³, przyjęte w 2015 r. przez wszystkie państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych, obejmują cele służące osiągnięciu trwałego, inkluzywnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Unia zobowiązała się do realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju. Sektor prywatny przyczynia się do realizacji tych celów. ***W obecnej sytuacji geopolitycznej, wynikającej z rosyjskiej agresji w Ukrainie, kryzysu energetycznego, ciągłych następstw pandemii COVID-19 oraz prób utrzymania i wzmocnienia bezpieczeństwa łańcucha rolno-spożywczego, sektor prywatny mógłby pomóc w promowaniu trwałego, inkluzywnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego, jednocześnie unikając tworzenia nierówności na rynku wewnętrznym.***

83

https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

Poprawka

(8) W porozumieniach międzynarodowych zawartych na podstawie Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, których Unia i państwa członkowskie są stronami, takich jak porozumienie paryskie⁸⁴ i niedawny pakt klimatyczny z Glasgow⁸⁵, wskazano konkretne sposoby przeciwdziałania zmianie klimatu

i utrzymania globalnego ocieplenia na poziomie 1,5 stopnia Celsjusza. Oprócz konkretnych działań, których podjęcia oczekuje się od wszystkich sygnatariuszy, za kluczową dla osiągnięcia tych celów postrzega się rolę sektora prywatnego, w szczególności jego strategię inwestycyjne.

i utrzymania globalnego ocieplenia na poziomie 1,5 stopnia Celsjusza. Oprócz konkretnych działań, których podjęcia oczekuje się od wszystkich sygnatariuszy, za kluczową dla osiągnięcia tych celów postrzega się *także* rolę sektora prywatnego, w szczególności jego strategię inwestycyjne. ***Chociaż od 1988 r. zaledwie 100 przedsiębiorstw było źródłem ponad 70 % światowych emisji gazów cieplarnianych, istnieje zasadnicza rozbieżność między zobowiązaniami przedsiębiorstw w zakresie klimatu a ich rzeczywistymi inwestycjami w walkę ze zmianami klimatu. Niniejsza dyrektywa jest zatem ważnym narzędziem legislacyjnym pozwalającym uniknąć wprowadzających w błąd twierdzeń dotyczących neutralności klimatycznej oraz powstrzymać pseudoekologiczny marketing i ekspansję paliw kopalnych na świecie w celu osiągnięcia międzynarodowych i europejskich celów klimatycznych, zalecanych również w najnowszych sprawozdaniach naukowych^{85a}.***

84

https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf.

⁸⁵ Pakt klimatyczny z Glasgow, przyjęty 13 listopada 2021 r. podczas COP26 w Glasgow,

https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf

https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf

84

https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf.

⁸⁵ Pakt klimatyczny z Glasgow, przyjęty 13 listopada 2021 r. podczas COP26 w Glasgow,

https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf

https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf

85a CDP Carbon Majors Report, 2017 Influence Map Report, Big Oil's Real Agenda on Climate Change 2022 [Raport CDP dotyczący głównych przedsiębiorstw węglowych, Raport dotyczący mapy wpływów za rok 2017, Prawdziwy program dużych przedsiębiorstw naftowych na 2022 r. w sprawie zmian klimatu], wrzesień 2022 r.,

<https://influencemap.org/report/Big-Oil-s-Agenda-on-Climate-Change-2022-19585>, MAE, Net Zero by 2050 , A Roadmap for the Global Energy Sector [Neutralność emisyjna do 2050 r., plan działania dla światowego sektora energetycznego], s. 51.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję

(9) W Europejskim prawie o klimacie Unia⁸⁶ zobowiązała się prawnie również do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz do zredukowania emisji o co najmniej 55 % do 2030 r. Oba te zobowiązania wymagają zmiany sposobu, w jaki przedsiębiorstwa prowadzą produkcję i zaopatrują się.

W przygotowanym przez Komisję Planie w zakresie celów klimatycznych na 2030 r.⁸⁷ przedstawiono modele obejmujące różne poziomy redukcji emisji wymagane w różnych sektorach gospodarki – chociaż we wszystkich scenariuszach należy dokonać znacznych redukcji we wszystkich sektorach, jeżeli Unia ma osiągnąć swoje cele klimatyczne. W planie podkreślono również, że „zmiany w zasadach i praktykach ładu korporacyjnego, w tym w zakresie zrównoważonych finansów, sprawią, że właściciele i kierownicy przedsiębiorstw będą w swoich działaniach i strategiach nadawać priorytetowe znaczenie celom w zakresie zrównoważonego rozwoju”.

W komunikacie z 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu⁸⁸ określono, że wszystkie działania i polityki UE powinny zostać połączone, aby pomóc Unii w osiągnięciu pomyślnej i sprawiedliwej transformacji ku zrównoważonej przyszłości. Określono w nim również, że ramy ładu

Poprawka

(9) W Europejskim prawie o klimacie⁸⁶ Unia zobowiązała się prawnie również do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz do zredukowania emisji o co najmniej 55 % do 2030 r. Oba te zobowiązania wymagają zmiany sposobu, w jaki przedsiębiorstwa prowadzą produkcję i zaopatrują się.

W przygotowanym przez Komisję Planie w zakresie celów klimatycznych na 2030 r.⁸⁷ przedstawiono modele obejmujące różne poziomy redukcji emisji wymagane w różnych sektorach gospodarki – chociaż we wszystkich scenariuszach należy dokonać znacznych redukcji we wszystkich sektorach, jeżeli Unia ma osiągnąć swoje cele klimatyczne. W planie podkreślono również, że „zmiany w zasadach i praktykach ładu korporacyjnego, w tym w zakresie zrównoważonych finansów, sprawią, że właściciele i kierownicy przedsiębiorstw będą w swoich działaniach i strategiach nadawać priorytetowe znaczenie celom w zakresie zrównoważonego rozwoju”.

Ogólny unijny program działań w zakresie środowiska do 2030 r. 87a(8. EAP), ustanawiający ramy działań Unii w dziedzinie środowiska i klimatu, ma na celu przyspieszenie transformacji ekologicznej w kierunku neutralnej dla klimatu, zrównoważonej, nietoksycznej, zasobooszczędnej, opartej na energii

korporacyjnego powinny w większym stopniu uwzględniać zrównoważony charakter działalności.

odnawialnej, odpornej i konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym w sprawiedliwy, równy i sprzyjający włączeniu społecznemu sposób, a także ochronę, odbudowę i poprawę stanu środowiska, między innymi przez zatrzymanie i odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej.

W komunikacie z 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu⁸⁸ określono, że wszystkie działania i polityki UE powinny zostać połączone, aby pomóc Unii w osiągnięciu pomyślnej i sprawiedliwej transformacji ku zrównoważonej przyszłości, ***w której nikt nie zostanie pozostawiony samemu sobie.*** Określono w nim również, że ramy ładu korporacyjnego powinny w większym stopniu uwzględniać zrównoważony charakter działalności.

⁸⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) PE/27/2021/REV/1 (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

⁸⁷ SWD/2020/176 final.

⁸⁸ COM/2019/640 final.

⁸⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) PE/27/2021/REV/1 (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

⁸⁷ SWD/2020/176 final.

87aOgólny unijny program działań w zakresie środowiska do 2030 r.

⁸⁸ COM/2019/640 final.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję

(11) Inicjatywy dotyczące zrównoważonego ładu korporacyjnego znalazły się wśród elementów

Poprawka

(11) Inicjatywy dotyczące zrównoważonego ładu korporacyjnego znalazły się wśród elementów

następujących strategii: Plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym⁹¹, unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030⁹², strategia „Od pola do stołu”⁹³, strategia w zakresie chemikaliów⁹⁴, „Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. – tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy”⁹⁵, przemysł 5.0⁹⁶, Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych⁹⁷ i przegląd polityki handlowej z 2021 r.⁹⁸.

następujących strategii: Plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym⁹¹, unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030⁹², strategia „Od pola do stołu”⁹³, strategia w zakresie chemikaliów⁹⁴, **strategia farmaceutyczna dla Europy, unijny Plan działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby z 2021 r.**, „Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. – tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy”⁹⁵, przemysł 5.0⁹⁶, Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych⁹⁷ i przegląd polityki handlowej z 2021 r.⁹⁸. ***Wymogi należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny zatem przyczyniać się do zachowania i przywrócenia różnorodności biologicznej, m.in. przez poprawę stanu środowiska, w szczególności powietrza, wody i gleby. Powinny one również przyczynić się do przyspieszenia przejścia na nietoksyczną gospodarkę o obiegu zamkniętym. Wymogi w zakresie należytej staranności przewidziane w niniejszej dyrektywie powinny również przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w planie działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń dotyczących uzyskania nietoksycznego środowiska oraz ochrony zdrowia i dobrostanu ludzi, zwierząt i ekosystemów przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem.***

⁹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy (COM/2020/98 final).

⁹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy (COM/2020/98 final).

⁹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

i Komitetu Regionów – Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 –
Przywracanie przyrody do naszego życia
(COM/2020/380 final).

⁹³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego (COM/2020/381 final).

⁹⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności na rzecz nietoksycznego środowiska” (COM/2020/667 final).

⁹⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. – tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy” (COM/2021/350 final).

⁹⁶ Przemysł 5.0;
https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en

⁹⁷
<https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/pl/>

⁹⁸ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Przegląd polityki handlowej – otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa (COM/2021/66 final).

i Komitetu Regionów – Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 –
Przywracanie przyrody do naszego życia
(COM/2020/380 final).

⁹³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego (COM/2020/381 final).

⁹⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności na rzecz nietoksycznego środowiska” (COM/2020/667 final).

⁹⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. – tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy” (COM/2021/350 final).

⁹⁶ Przemysł 5.0;
https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en

⁹⁷
<https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/pl/>

⁹⁸ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Przegląd polityki handlowej – otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa (COM/2021/66 final).

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 12

Tekst proponowany przez Komisję

(12) Niniejsza dyrektywa jest spójna z Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024⁹⁹. Jako priorytet wskazano w tym planie działania wzmocnienie zaangażowania Unii w aktywne promowanie wdrożenia na całym świecie wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz **innych odpowiednich wytycznych międzynarodowych, takich jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych**, w tym poprzez propagowanie odpowiednich norm w zakresie należytej staranności.

⁹⁹ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady „Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024” (JOIN/2020/5 final).

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 13

Tekst proponowany przez Komisję

(13) W rezolucji z 10 marca 2021 r. Parlament Europejski wezwał Komisję do zaproponowania unijnych przepisów dotyczących kompleksowego obowiązku przedsiębiorstw w zakresie należytej staranności¹⁰⁰. W konkluzjach Rady w sprawie praw człowieka i godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw z 1 grudnia 2020 r. wezwano Komisję do przedstawienia wniosku dotyczącego unijnych ram prawnych w zakresie zrównoważonego ładu korporacyjnego,

Poprawka

(12) Niniejsza dyrektywa jest spójna z Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024⁹⁹. Jako priorytet wskazano w tym planie działania wzmocnienie zaangażowania Unii w aktywne promowanie wdrożenia na całym świecie wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz **Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, jak wyjaśniono w Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w celu odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej jako odpowiednich wytycznych**, w tym poprzez propagowanie odpowiednich norm w zakresie należytej staranności.

⁹⁹ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady „Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024” (JOIN/2020/5 final).

Poprawka

(13) W rezolucji z 10 marca 2021 r. Parlament Europejski wezwał Komisję do zaproponowania unijnych przepisów dotyczących kompleksowego obowiązku przedsiębiorstw w zakresie należytej staranności powiązanego z **konsekwencjami obejmującymi odpowiedzialność cywilną przedsiębiorstw za szkody, które wyrządziły lub do których powstania przyczyniły się przez niedochowanie należytej staranności**¹⁰⁰. W konkluzjach Rady w sprawie praw

w tym międzysektorowych obowiązków przedsiębiorstw w zakresie należytej staranności w globalnych łańcuchach dostaw¹⁰¹. Parlament Europejski wzywa do objaśnienia obowiązków dyrektorów również w swoim sprawozdaniu z własnej inicjatywy w sprawie zrównoważonego ładu korporacyjnego przyjętym 2 grudnia 2020 r. We wspólnej deklaracji dotyczącej priorytetów legislacyjnych UE na 2022 r.¹⁰² Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej i Komisja zobowiązały się do stworzenia gospodarki służącej ludziom oraz do udoskonalenia ram regulacyjnych dotyczących zrównoważonego ładu korporacyjnego.

¹⁰⁰ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2021 r. zawierająca zalecenia dla Komisji dotyczące należytej staranności i odpowiedzialności przedsiębiorstw (2020/2129(INL)), P9_TA(2021)0073, dokument dostępny pod adresem [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popup/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2129\(INL\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popup/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2129(INL))

¹⁰¹ Konkluzje Rady z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie praw człowieka i godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw (13512/20).

¹⁰² Wspólna deklaracja Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej – Priorytety legislacyjne UE na 2022 r., dokument dostępny pod adresem https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/joint_declaration_2022.pdf

człowieka i godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw z 1 grudnia 2020 r. wezwano Komisję do przedstawienia wniosku dotyczącego unijnych ram prawnych w zakresie zrównoważonego ładu korporacyjnego, w tym międzysektorowych obowiązków przedsiębiorstw w zakresie należytej staranności w globalnych łańcuchach dostaw¹⁰¹. Parlament Europejski wzywa do objaśnienia obowiązków dyrektorów również w swoim sprawozdaniu z własnej inicjatywy w sprawie zrównoważonego ładu korporacyjnego przyjętym 2 grudnia 2020 r. We wspólnej deklaracji dotyczącej priorytetów legislacyjnych UE na 2022 r.¹⁰² Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej i Komisja zobowiązały się do stworzenia gospodarki służącej ludziom oraz do udoskonalenia ram regulacyjnych dotyczących zrównoważonego ładu korporacyjnego.

¹⁰⁰ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2021 r. zawierająca zalecenia dla Komisji dotyczące należytej staranności i odpowiedzialności przedsiębiorstw (2020/2129(INL)), P9_TA(2021)0073, dokument dostępny pod adresem [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popup/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2129\(INL\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popup/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2129(INL))

¹⁰¹ Konkluzje Rady z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie praw człowieka i godnej pracy w globalnych łańcuchach dostaw (13512/20).

¹⁰² Wspólna deklaracja Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej – Priorytety legislacyjne UE na 2022 r., dokument dostępny pod adresem https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/joint_declaration_2022.pdf

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

(14) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie, aby przedsiębiorstwa działające na rynku wewnętrznym przyczyniły się do zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarek i społeczeństw w stronę modelu zrównoważonego poprzez identyfikację potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska związanych z działalnością własną przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, zapobieganie tym skutkom, łagodzenie tych skutków oraz ich powstrzymanie i minimalizowanie.

Poprawka

(14) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie, aby przedsiębiorstwa działające na rynku wewnętrznym przyczyniły się do zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarek i społeczeństw w stronę modelu zrównoważonego, **przy jednoczesnym poszanowaniu praw człowieka i środowiska**, poprzez identyfikację potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska związanych z działalnością własną przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, zapobieganie tym skutkom, łagodzenie tych skutków oraz ich powstrzymanie, **naprawianie** i minimalizowanie **oraz, w razie potrzeby, zapewnienie poszkodowanym w wyniku nieprzestrzegania tego obowiązku dostępu do wymiaru sprawiedliwości i środków ochrony prawnej. Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla spoczywającego na państwach członkowskich obowiązku poszanowania i ochrony praw człowieka i środowiska na mocy prawa międzynarodowego.**

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także **stałych** bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości

Poprawka

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki **pozostające w zasięgu ich możliwości** w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, **działalności** swoich jednostek zależnych, a także bezpośrednich i pośrednich relacji

zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”. Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki, co do których można w uzasadniony sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. Należy wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez przedsiębiorstwo wpływu na jego **bezpośrednie i pośrednie** relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję

(16) Procedura należytej staranności przedstawiona w niniejszej dyrektywie powinna obejmować sześć kroków określonych w Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w obszarze odpowiedzialnego prowadzenia

PE738.450v02-00

biznesowych w całym łańcuchu wartości zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”. Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki, co do których można w uzasadniony sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku, **i które będą proporcjonalne i współmierne do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa niekorzystnych skutków oraz wielkości, zasobów i zdolności przedsiębiorstwa**. Należy wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez przedsiębiorstwo wpływu na jego relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu.

Poprawka

(16) Procedura należytej staranności przedstawiona w niniejszej dyrektywie powinna obejmować sześć kroków określonych w Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w obszarze odpowiedzialnego prowadzenia

22/736

RR\1278479PL.docx

działalności gospodarczej, które obejmują środki w zakresie należytej staranności stosowane przez przedsiębiorstwa w celu identyfikacji niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska i przeciwdziałania tym skutkom. Obejmuje to następujące etapy: (1) włączenie zasad należytej staranności do polityki i systemów zarządzania; identyfikację i ocenę niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska; zapobieganie rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom dla praw człowieka i środowiska oraz powstrzymanie lub zminimalizowanie tych skutków; ocenę skuteczności środków; komunikację; zapewnienie środków zaradczych.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska występują we własnej działalności przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych, w jego produktach i w jego łańcuchach wartości, w szczególności na poziomie pozyskiwania surowców, produkcji lub na poziomie usuwania produktów bądź unieszkodliwiania odpadów. Aby zasady należytej staranności wywarły istotny wpływ, powinny obejmować niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska powstające w całym cyklu życia produkcji, **użytkowania i usuwania** produktów lub świadczenia usług, na poziomie własnej działalności, jednostek zależnych i w łańcuchach wartości.

Poprawka 18

działalności gospodarczej, które obejmują środki w zakresie należytej staranności stosowane przez przedsiębiorstwa w celu identyfikacji niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska i przeciwdziałania tym skutkom. Obejmuje to następujące etapy: (1) włączenie zasad należytej staranności do polityki i systemów zarządzania; identyfikację i ocenę niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska; zapobieganie rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom dla praw człowieka i środowiska oraz powstrzymanie lub zminimalizowanie tych skutków; **weryfikację, monitorowanie i** ocenę skuteczności środków; komunikację; zapewnienie środków zaradczych.

Poprawka

(17) Niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska występują we własnej działalności przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych, w jego produktach, **usługach** i w jego łańcuchach wartości, w szczególności na poziomie pozyskiwania surowców, produkcji lub na poziomie usuwania produktów bądź unieszkodliwiania odpadów. Aby zasady należytej staranności wywarły istotny wpływ, powinny obejmować niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska powstające w całym cyklu życia produkcji, **sprzedaży oraz gospodarowania odpadami** w odniesieniu do produktów lub świadczenia usług, na poziomie własnej działalności, jednostek zależnych i w łańcuchach wartości.

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 17 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(17a) Na globalne łańcuchy wartości, w szczególności łańcuchy wartości surowców krytycznych, wpływają szkodliwe skutki zagrożeń naturalnych i spowodowanych przez człowieka. Kryzys związany z COVID-19 uwidocznił zagrożenia w krytycznych łańcuchach wartości, a częstotliwość występowania i wpływ takich wstrząsów prawdopodobnie wzrośnie w przyszłości, prowadząc do wzrostu inflacji i dalszego wzrostu zmienności makroekonomicznej, a także niepewności rynku i handlu. Aby temu zaradzić, UE powinna zainicjować coroczną ogólnounijną ocenę odporności przedsiębiorstw na niekorzystne scenariusze związane z ich łańcuchami wartości, która pozwoliłaby określić i oszacować zagrożenia związane z ich łańcuchem wartości, w tym czynniki zewnętrzne, oraz zagrożenia społeczne, środowiskowe i polityczne, a także dostarczyć potencjalnych rozwiązań.

Poprawka 19

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 18**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(18) Łańcuch wartości powinien obejmować działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz **użytkowanie i usuwanie** produktu, a także powiązaną działalność w ramach **stałych** relacji biznesowych przedsiębiorstwa. Powinien obejmować **bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe na wyższym szczeblu łańcucha dostaw z partnerami,**

(18) Łańcuch wartości powinien obejmować działalność związaną z produkcją, **dystrybucją i sprzedażą** towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz **gospodarowanie odpadami** produktu, a także powiązaną działalność w ramach relacji biznesowych przedsiębiorstwa. Powinien obejmować **działania wynikające z relacji biznesowych przedsiębiorstwa związane z**

którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstwa, które są niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, a także relacje na niższym szczeblu łańcucha dostaw, w tym bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe z partnerami, którzy wykorzystują lub otrzymują produkty, części produktów lub usługi od przedsiębiorstwa aż do końca przydatności produktu do użycia, w tym między innymi dystrybucję produktu do sprzedawców detalicznych, transport i przechowywanie produktu, demontaż produktu, jego recykling, kompostowanie lub składowanie.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 18 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

projektowaniem, wydobywaniem, produkcją, transportem, przechowywaniem i dostawą surowców, produktów, części produktów, a także sprzedażą lub dystrybucją towarów lub świadczeniem lub rozwojem usług, w tym gospodarowaniem odpadami, transportem i przechowywaniem, z wyłączeniem gospodarowania odpadami produktu przez indywidualnych konsumentów.

Poprawka

(18a) W niektórych sytuacjach, gdy produkty są sprzedawane lub dystrybuowane w ramach relacji biznesowych, przedsiębiorstwa mogą mieć ograniczoną zdolność do monitorowania skutków w celu podjęcia rozsądnych kroków służących zapobieganiu im lub łagodzeniu ich skutków. W takich sytuacjach określenie rzeczywistych i potencjalnych skutków oraz podjęcie działań zapobiegawczych lub łagodzących będzie miało istotne znaczenie przed pierwszą sprzedażą lub dystrybucją i podczas nich, a także podczas działań następczych lub bieżących interakcji w ramach relacji biznesowych, jeżeli takie skutki są racjonalnie przewidywalne lub w przypadku zgłoszenia znaczących skutków w drodze procedury powiadamiania.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 18 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(18b) W przypadku gdy przedsiębiorstwo pozyskuje produkty zawierające materiały pochodzące z recyklingu, weryfikacja pochodzenia surowców wtórnych może być trudna. W takich sytuacjach przedsiębiorstwo powinno podjąć odpowiednie kroki, aby prześledzić pochodzenie surowców wtórnych u danego dostawcy i ocenić, czy istnieją odpowiednie informacje, aby wykazać, że materiał pochodzi z recyklingu.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(19) Jeżeli chodzi o regulowane przedsiębiorstwa finansowe świadczące usługi *pożyczkowe, kredytowe lub inne usługi finansowe, „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia* takich usług *powinien być ograniczony do działalności klientów* otrzymujących *takie usługi* oraz ich jednostek zależnych, których działalność jest związana z daną umową. Za część łańcucha wartości nie należy uznawać klientów będących gospodarstwami domowymi i osobami fizycznymi niedziałającymi w ramach działalności zawodowej lub gospodarczej, jak również małych i średnich przedsiębiorstw. *Nie należy uwzględniać działalności przedsiębiorstw lub innych osób prawnych, które są częścią łańcucha wartości takich klientów.*

(19) Jeżeli chodzi o regulowane przedsiębiorstwa finansowe świadczące usługi *finansowe związane z zawarciem umowy w ramach łańcucha wartości, świadczenie* takich usług *powinno uwzględniać działalność klientów bezpośrednio je* otrzymujących oraz ich jednostek zależnych, których działalność jest związana z daną umową. *Aby uniknąć nakładania się działań w zakresie należytej staranności regulowanych przedsiębiorstw finansowych, działalność przedsiębiorstw lub innych podmiotów prawnych, które są częścią łańcucha wartości tego klienta, jest wyłączona z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy, jeżeli obowiązki w zakresie należytej staranności są określone w innym miejscu na mocy prawa UE.* Za część łańcucha wartości *regulowanych przedsiębiorstw finansowych* nie należy uznawać klientów będących gospodarstwami domowymi

i osobami fizycznymi nie działającymi w ramach działalności zawodowej lub gospodarczej, jak również małych i średnich przedsiębiorstw.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 19 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(19a) Regulowane przedsiębiorstwa finansowe oraz inne przedsiębiorstwa powinny wykorzystywać informacje pochodzące nie tylko z agencji ratingowych, agencji ratingowych ds. zrównoważonego rozwoju lub administratorów wskaźników referencyjnych.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(20) W celu umożliwienia przedsiębiorstwom właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu wartości oraz umożliwienia im wywarcia odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności powinny zostać ograniczone w niniejszej dyrektywie do stałych relacji biznesowych. Do celów niniejszej dyrektywy stałe relacje biznesowe powinny oznaczać bezpośrednio lub pośrednio relacje biznesowe, które są trwałe lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwałe, ze względu na ich intensywność i czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości. „Stalość” relacji biznesowych powinno się oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy.

skreśla się

Jeśli bezpośrednie relacje biznesowe przedsiębiorstwa mają charakter stały, wówczas wszystkie powiązane pośrednie relacje biznesowe powinny być również uznane za stałe w odniesieniu do tego przedsiębiorstwa.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające średnio ponad **500** pracowników i odnotowujące przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy **powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. W odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie spełniają tych kryteriów, ale które zatrudniały średnio ponad 250 pracowników i odnotowywały przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej 40 mln EUR światowych obrotów netto w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy oraz które działają w jednym lub kilku sektorach o dużym wpływie, zasady należytej staranności należy zacząć stosować dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy, aby zapewnić więcej czasu na dostosowanie. W celu zapewnienia, aby obciążenie było rozłożone proporcjonalnie, przedsiębiorstwa działające w sektorach o dużym wpływie powinny zostać zobowiązane do przestrzegania bardziej ukierunkowanych zasad należytej staranności, koncentrujących się na poważnych niekorzystnych skutkach.** Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględnić

Poprawka

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające średnio ponad **250** pracowników i odnotowujące przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy **lub przedsiębiorstwa, które są ostateczną jednostką dominującą grupy zatrudniającej 500 pracowników i odnotowującej przychody netto w skali światowej przekraczające 150 mln EUR w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. Przy obliczaniu progów należy uwzględnić liczbę pracowników i obroty oddziałów przedsiębiorstwa, które są prawnie zależnymi od przedsiębiorstwa miejscami prowadzenia działalności innymi niż jego główna siedziba i w związku z tym uznawane są za część przedsiębiorstwa, zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi.** Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych oraz inne osoby faktycznie świadczące pracę na podstawie nietypowych form zatrudnienia, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego

pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE¹⁰³. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

i Rady (UE) 2018/957¹⁰³. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 22

Tekst proponowany przez Komisję

(22) Aby odzwierciedlić obszary priorytetowe działań międzynarodowych mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z prawami człowieka i środowiskiem, **dobór sektorów o dużym wpływie do celów niniejszej dyrektywy powinien opierać się na istniejących sektorowych wytycznych OECD dotyczących** należytej staranności. **Do celów niniejszej dyrektywy za sektory o dużym wpływie należy uznać** następujące sektory: produkcja wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia; rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów; wydobywanie surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich

Poprawka

(22) Aby odzwierciedlić obszary priorytetowe działań międzynarodowych mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z prawami człowieka i środowiskiem, **Komisja powinna opracować, w oparciu o istniejące sektorowe wytyczne OECD dotyczące** należytej staranności, **wytyczne sektorowe, uwzględniające m.in.** następujące sektory: produkcja wyrobów tekstylnych, **odzieży**, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa **i detaliczna** wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia; rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych, **marketing i reklama żywności lub napojów** oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, **produktów pochodzenia zwierzęcego**, drewna, żywności i napojów; **energia**,

wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) **oraz** handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi). **Jeśli chodzi o sektor finansowy, to ze względu na jego specyfikę – w szczególności w odniesieniu do łańcucha wartości i oferowanych usług – nawet jeśli jest on objęty sektorowymi wytycznymi OECD, nie powinno się go zaliczać do sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą. Jednocześnie należy szerzej uwzględnić rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki w tym sektorze poprzez włączenie do zakresu bardzo dużych przedsiębiorstw, które są regulowanymi przedsiębiorstwami finansowymi, nawet jeśli nie mają formy prawnej spółki kapitałowej.**

wydobycie, **transport i przeladunek** surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń), handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi), **budownictwo i działalność pokrewna oraz świadczenie usług finansowych, usług inwestycyjnych, działalność inwestycyjna oraz inne usługi finansowe; oraz produkcja, dostarczanie i dystrybucja technologii informacyjno-komunikacyjnych lub powiązanych usług, w tym sprzętu komputerowego, rozwiązań w zakresie oprogramowania obejmujących sztuczną inteligencję, nadzór, rozpoznawanie twarzy, przechowywanie lub przetwarzanie danych, usługi telekomunikacyjne, usługi internetowe i usługi oparte na chmurze, w tym media społecznościowe i sieci społecznościowe, przekazywanie wiadomości, handel elektroniczny, dostawy, mobilność i inne usługi platformowe.**

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 23

Tekst proponowany przez Komisję

(23) Aby w pełni osiągnąć cele niniejszej dyrektywy dotyczące praw

PE738.450v02-00

Poprawka

(23) Aby w pełni osiągnąć cele niniejszej dyrektywy dotyczące

30/736

RR\1278479PL.docx

człowieka i *niekorzystnych skutków dla* środowiska w odniesieniu do działalności przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, należy objąć jej zakresem również przedsiębiorstwa z państw trzecich, które prowadzą znaczącą działalność w UE.

W szczególności dyrektywa powinna mieć zastosowanie do przedsiębiorstw z państw trzecich, które odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości co najmniej **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy lub *przychody netto ze sprzedaży w wysokości ponad 40* mln EUR, *ale mniej niż 150* mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy w co najmniej jednym z sektorów o dużym wpływie, dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy.

niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska w odniesieniu do działalności przedsiębiorstw *oraz* ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, należy objąć jej zakresem również przedsiębiorstwa z państw trzecich, które prowadzą znaczącą działalność w UE. W szczególności dyrektywa powinna mieć zastosowanie do przedsiębiorstw z państw trzecich, które odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości co najmniej **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy lub *do przedsiębiorstw będących ostateczną jednostką dominującą grupy, która zatrudniała 500 pracowników i której przychody netto na skalę światową przekroczyły 150* mln EUR, *a co najmniej 40* mln EUR odnotowano w Unii w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe. Przy obliczaniu przychodów netto należy uwzględnić przychody odnotowane przez przedsiębiorstwa będące osobami trzecimi, z którymi przedsiębiorstwo lub jego podmioty zależne zawarły w Unii porozumienie wertykalne, w zamian za opłaty licencyjne.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 25

Tekst proponowany przez Komisję

(25) Aby w znaczący sposób przyczynić się do transformacji w stronę modelu zrównoważonego, zasady należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny być stosowane z uwzględnieniem niekorzystnych skutków dla praw człowieka dotyczących osób podlegających ochronie i wynikających z *naruszenia jednego* z praw lub zakazów zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy. Aby

Poprawka

(25) Aby w znaczący sposób przyczynić się do transformacji w stronę modelu zrównoważonego, zasady należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny być stosowane z uwzględnieniem niekorzystnych skutków dla praw człowieka dotyczących osób podlegających ochronie i wynikających z *wszelkich działań, które prowadzą do utraty lub zmniejszenia zdolności pojedynczych osób lub grup osób do korzystania z praw lub do bycia*

zagwarantować kompleksowe uwzględnienie praw człowieka, **naruszenie zakazu lub** prawa **niewymienionych** wyraźnie we wspomnianym załączniku, **które to naruszenie** bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego tymi konwencjami, powinno się również zaliczać do niekorzystnych skutków dla praw człowieka objętych zakresem niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że można przyjąć, iż przedsiębiorstwo mogło ustalić ryzyko wystąpienia takiego naruszenia i wszelkie odpowiednie środki, które należałoby przyjąć w celu spełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności swojej działalności, takie jak sektor i warunki operacyjne. Należyta staranność powinna ponadto obejmować niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów i zobowiązań **wynikających z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska** wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy.

chronionymi za pomocą zakazów zapisanych w konwencjach **i instrumentach** międzynarodowych wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy **i w późniejszym orzecznictwie i pracach organów traktatowych, co obejmuje prawa związkowe, pracownicze i socjalne**. Aby zagwarantować kompleksowe uwzględnienie praw człowieka, **negatywny wpływ na korzystanie z** prawa **niewymienionego** wyraźnie we wspomnianym załączniku, **który to wpływ** bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego tymi konwencjami **i instrumentami**, powinno się również zaliczać do niekorzystnych skutków dla praw człowieka objętych zakresem niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że można przyjąć, iż przedsiębiorstwo mogło ustalić ryzyko wystąpienia takiego naruszenia i wszelkie odpowiednie środki, które należałoby przyjąć w celu spełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności swojej działalności, takie jak sektor i warunki operacyjne. Należyta staranność powinna ponadto obejmować niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów i zobowiązań wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 25 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(25a) Niniejsza dyrektywa powinna przewidywać szczególne środki w przypadku niekorzystnych systemowych skutków finansowanych przez państwo, wynikających z działań, polityk, przepisów lub zinstytucjonalizowanych praktyk przyjętych, wdrożonych i egzekwowanych

przez władze krajowe lub lokalne państw lub prowadzonych przy ich aktywnym wsparciu.

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 25 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(25b) Przedsiębiorstwa powinny być także odpowiedzialne za wykorzystywanie swojego wpływu do przyczyniania się do stosownego poziomu życia w łańcuchach wartości. Jest to rozumiane jako płaca zapewniająca utrzymanie na minimalnym poziomie dla pracowników oraz dochód zapewniający utrzymanie na minimalnym poziomie dla osób prowadzących działalność na własny rachunek i małych gospodarstw, które zarabiają przez pracę oraz produkcję i muszą zaspokajać potrzeby własne oraz potrzeby ich rodziny.

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 25 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(25c) W niniejszej dyrektywie uznaje się podejście „Jedno zdrowie”, zgodnie z opracowaniem Światowej Organizacji Zdrowia, za zintegrowane i jednolite podejście mające na celu trwałą równowagę i optymalizację zdrowia ludzi, zwierząt i ekosystemów. Podejście „Jedno zdrowie” opiera się na założeniu, że zdrowie ludzi, domowych i dzikich zwierząt, roślin oraz szeroko pojętego środowiska, w tym ekosystemów, jest ściśle powiązane i współzależne. Należy zatem ustalić, że należyta staranność w dziedzinie środowiska powinna

obejmować unikanie degradacji środowiska prowadzącej do niekorzystnych skutków dla zdrowia, takich jak epidemie, oraz poszanowanie prawa do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska. W odniesieniu do zobowiązania grupy G7 do uznania szybkiego wzrostu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w skali globalnej konieczne jest promowanie rozsądnego i odpowiedzialnego stosowania antybiotyków w produktach leczniczych stosowanych w leczeniu ludzi i zwierząt.

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 25 d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(25d) Niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska mogą być ze sobą powiązane lub uzasadnione takimi czynnikami jak korupcja i przekupstwo, stąd włączenie ich do Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych. W związku z tym może być konieczne, aby przedsiębiorstwa uwzględniały te czynniki podczas starań o dochowanie należytej staranności w zakresie praw człowieka i środowiska.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(26) Przedsiębiorstwa **mają** do dyspozycji wytyczne, w których przedstawiono, w jaki sposób działalność tych przedsiębiorstw może powodować skutki dla praw człowieka i jaka filozofia

(26) Przedsiębiorstwa **powinny mieć do** dyspozycji wytyczne, w których przedstawiono, w jaki sposób działalność tych przedsiębiorstw może powodować skutki dla praw człowieka i jaka filozofia

zarządzania przedsiębiorstwem jest zabroniona zgodnie z prawami człowieka uznawanymi na arenie międzynarodowej. Wytyczne takie zawarto na przykład w Wytycznych ONZ dotyczących ram sprawozdawczości¹⁰⁴ oraz w Podręczniku ONZ dotyczącym interpretacji wytycznych¹⁰⁵. Wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy, Komisja powinna być w stanie wydać dodatkowe wytyczne, które posłużą przedsiębiorstwom jako praktyczne narzędzie.

¹⁰⁴ https://www.ungpreporting.org/wp-content/uploads/UNGPRreportingFramework_withguidance2017.pdf.

¹⁰⁵

<https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf>.<https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf>.

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 27

Tekst proponowany przez Komisję

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska w odniesieniu do swojej działalności, jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny uwzględnić należytą staranność w swojej polityce, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska, zapobiegać **im i je łagodzić**, a także powstrzymać je i **zminimalizować** ich skalę, ustanowić i **stosować** procedurę rozpatrywania skarg, monitorować **skuteczność wprowadzonych**

zarządzania przedsiębiorstwem jest zabroniona zgodnie z prawami człowieka uznawanymi na arenie międzynarodowej. Wytyczne takie zawarto na przykład w Wytycznych ONZ dotyczących ram sprawozdawczości¹⁰⁴ oraz w Podręczniku ONZ dotyczącym interpretacji wytycznych¹⁰⁵, **a przedsiębiorstwom należy zapewnić do nich łatwy dostęp**. Wykorzystując **zatem** jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy, Komisja powinna być w stanie wydać dodatkowe wytyczne, które posłużą przedsiębiorstwom jako praktyczne narzędzie.

¹⁰⁴ https://www.ungpreporting.org/wp-content/uploads/UNGPRreportingFramework_withguidance2017.pdf.

¹⁰⁵

<https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf>.<https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf>.

Poprawka

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska w odniesieniu do swojej działalności, jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny uwzględnić należytą staranność w swojej polityce, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska, **w razie potrzeby ustalać priorytety**, zapobiegać **tym skutkom**, **łagodzić je i im zarządzać**, a także powstrzymać je i **ograniczać** ich skalę, ustanowić **mechanizm powiadamiania** i

środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie **i** publicznie informować o stosowanej przez siebie należytej staranności. W celu zapewnienia przedsiębiorstw jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenie oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków.

pozasądową procedurę rozpatrywania skarg **lub w nich uczestniczyć**, monitorować **i sprawdzać skuteczność** środków **podjętych** zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie, publicznie informować o stosowanej przez siebie należytej staranności **oraz angażować zainteresowane strony odczuwające skutki w cały ten proces**. W celu zapewnienia przedsiębiorstw jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenie oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie **zakresu** rzeczywistych niekorzystnych skutków.

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję

(28) W celu zapewnienia, aby należyta staranność stanowiła część polityki przedsiębiorstw, oraz zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi, przedsiębiorstwa powinny uwzględnić należytą staranność **we wszystkich** obszarach swojej polityki i wdrożyć politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności powinna zawierać opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, **w tym w perspektywie długoterminowej, kodeks postępowania zawierający opis reguł i zasad, których powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa i jednostek zależnych; opis procesów** wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, w tym środków zastosowanych **do weryfikacji przestrzegania kodeksu postępowania i rozszerzenia zakresu jego stosowania na stałe** relacje biznesowe. Kodeks

Poprawka

(28) W celu zapewnienia, aby należyta staranność stanowiła część polityki przedsiębiorstw, oraz zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi, przedsiębiorstwa powinny uwzględnić należytą staranność **w stosownych** obszarach swojej polityki i **na wszystkich poziomach swoich działań i** wdrożyć politykę należytej staranności **z krótko, średnio- i długoterminowymi środkami i celami**. Polityka należytej staranności powinna zawierać opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, **kodeks postępowania określający reguły, zasady i środki, które mają być przestrzegane i wdrażane w stosownych przypadkach w całym przedsiębiorstwie i jego jednostkach zależnych we wszystkich operacjach korporacyjnych; opis istniejących procedur i odpowiednich środków** wprowadzonych w celu wdrożenia zasad

postępowania powinien mieć zastosowanie we wszystkich odpowiednich funkcjach i działaniach przedsiębiorstwa, w tym w odniesieniu do decyzji dotyczących **zamówień** i **zakupów**. Przedsiębiorstwa powinny również **corocznie** aktualizować swoją politykę należytej staranności.

należytej staranności **zgodnie z art. 7 i 8 w łańcuchu wartości**, w tym **odpowiednich środków** zastosowanych, **aby uwzględnić należytą staranność we własnym modelu biznesowym, praktykach w zakresie zatrudnienia i zakupów z podmiotami, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe, oraz środków wprowadzonych w celu monitorowania i weryfikacji działań w zakresie należytej staranności, oraz stosowne procedury, aby zapobiec przenoszeniu kosztów dochowania należytej staranności na partnerów biznesowych o słabszej pozycji**. Kodeks postępowania powinien mieć zastosowanie we wszystkich odpowiednich funkcjach i działaniach przedsiębiorstwa, w tym w odniesieniu do **praktyk cenowych i decyzji dotyczących zakupów, takich jak zawieranie transakcji i zamówienia**. Przedsiębiorstwa powinny również aktualizować swoją politykę należytej staranności **w przypadku pojawienia się istotnych zmian**.

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(28a) Jednostki dominujące powinny mieć możliwość podejmowania działań, które mogą przyczynić się do należytej staranności ich jednostek zależnych, w przypadku gdy jednostka zależna przekazuje wszystkie istotne i niezbędne informacje swojej jednostce dominującej i współpracuje z nią, stosuje się do polityki należytej staranności swojej jednostki dominującej, jednostka dominująca odpowiednio dostosowuje swoją politykę należytej staranności w celu zapewnienia, aby obowiązki określone w art. 5 ust. 1 zostały wypełnione w odniesieniu do jednostki zależnej, jednostka zależna uwzględni należytą staranność we

wszystkich swoich politykach i systemach zarządzania ryzykiem zgodnie z art. 5, w razie potrzeby jednostka zależna nadal podejmuje odpowiednie środki zgodnie z art. 7 i 8, a także w dalszym ciągu wypełnia swoje obowiązki wynikające z art. 8a, 8b i 8d, jeżeli spółka dominująca podejmuje konkretne działania w imieniu jednostki zależnej, zarówno jednostka dominująca, jak i jednostka zależna komunikują się w sposób jasny i przejrzysty z odpowiednimi zainteresowanymi stronami i społeczeństwem, a jednostka zależna uwzględnia klimat w swoich politykach i systemach zarządzania ryzykiem zgodnie z art. 15. Aby utrzymać odpowiedzialność jednostek zależnych, odpowiedzialność przewidziana w art. 22 niniejszej dyrektywy powinna pozostać na poziomie podmiotu, bez uszczerbku dla przepisów państw członkowskich dotyczących odpowiedzialności solidarnej.

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(28b) Na obszarach dotkniętych konfliktami i obszarach wysokiego ryzyka przedsiębiorstwa są narażone na zwiększone ryzyko zaangażowania w poważne naruszenia praw człowieka. Na tych obszarach przedsiębiorstwa powinny w związku z tym dochowywać wzmożonej, uwrażliwionej na konflikty należytej staranności, aby uwzględnić to zwiększone ryzyko oraz zagwarantować, że nie będą ułatwiać, finansować ani zaostrzać konfliktu, negatywnie na niego wpływać w inny sposób ani przyczyniać się do naruszeń prawa międzynarodowego praw człowieka lub międzynarodowego prawa humanitarnego na obszarach dotkniętych konfliktami i obszarach wysokiego ryzyka.

Zwiększona należyta staranność obejmuje uzupełnienie standardowej należytej staranności dogłębną analizą konfliktu, która opiera się na konstruktywnym i uwrażliwionym na konflikty zaangażowaniu zainteresowanych stron i której celem jest zapewnienie zrozumienia pierwotnych przyczyn konfliktu, czynników inicjujących i stron napędzających konflikt oraz wpływu działalności biznesowej przedsiębiorstwa na konflikt. W sytuacjach konfliktu zbrojnego lub okupacji wojskowej przedsiębiorstwa powinny przestrzegać zobowiązań i norm określonych w przepisach międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa karnego. Przedsiębiorstwa powinny stosować się do wytycznych wydanych przez właściwe organy międzynarodowe, w tym przez Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża i UNDP.

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(28c) Przedsiębiorstwo może być zaangażowane w niekorzystne skutki na różne sposoby. Przedsiębiorstwo może powodować niekorzystne skutki, jeżeli jego działalność sama w sobie wywołuje niekorzystne skutki. Przedsiębiorstwo może przyczyniać się do niekorzystnych skutków, kiedy jego własne działania, w połączeniu z działaniami innych podmiotów, powodują dane skutki lub sprawiają, że inny podmiot powoduje niekorzystne skutki, ułatwiają powodowanie niekorzystnych skutków przez inny podmiot lub zachęcają ten podmiot do wywoływania takich skutków. Przyczynianie się musi być znaczące, a zatem nie obejmuje drobnych lub błahych przypadków przyczynienia się do

niekorzystnych skutków. Ocena znaczącego charakteru przyczyniania się oraz stwierdzenie, kiedy działania przedsiębiorstwa mogły sprawić, że inny podmiot powoduje niekorzystne skutki, ułatwić powodowanie niekorzystnych skutków przez inny podmiot lub zachęcić go do powodowania takich skutków, może wymagać uwzględnienia wielu czynników. Można wziąć pod uwagę kilka czynników, w tym zakres, w jakim przedsiębiorstwo może zachęcać lub motywować inny podmiot do powodowania niekorzystnych skutków, tj. stopień, w jakim działalność ta zwiększyła ryzyko wystąpienia takich skutków, zakres, w jakim przedsiębiorstwo mogło lub powinno było wiedzieć o niekorzystnych skutkach lub potencjalnych niekorzystnych skutkach, tj. stopień przewidywalności, oraz stopień, w jakim którakolwiek z działalności przedsiębiorstwa faktycznie złagodziła niekorzystne skutki lub zmniejszyła ryzyko wystąpienia takich skutków. Samo istnienie relacji biznesowych lub działań stwarzających ogólne warunki, w których możliwe jest wystąpienie niekorzystnych skutków, jako takie nie powinno być traktowane jako przyczynienie się. Dane działania powinny znacznie podwyższać ryzyko wystąpienia niekorzystnych skutków. Ponadto skutek może być bezpośrednio powiązany z przedsiębiorstwem, jeżeli istnieje związek między niekorzystnym skutkiem a produktami, usługami lub operacjami przedsiębiorstwa w ramach innych stosunków biznesowych i gdy samo przedsiębiorstwo nie spowodowało skutku ani nie przyczyniło się do jego powstania. Bezpośredni związek nie oznacza bezpośredniej relacji biznesowej. Ponadto istnienie bezpośredniego związku nie powinno oznaczać przesunięcia odpowiedzialności z podmiotu powodującego niekorzystne skutki na przedsiębiorstwo, z którym podmiot jest związany.

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 29

Tekst proponowany przez Komisję

(29) W celu wypełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności przedsiębiorstwa muszą zastosować odpowiednie środki w odniesieniu do identyfikacji niekorzystnych skutków, **zapobiegania im i ich powstrzymania**. **Odpowiedni środek powinien** oznaczać **środek**, dzięki **któremu** można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i **który jest** współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków **oraz do którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp**, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych **oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań**. **W tym kontekście, zgodnie z międzynarodowymi ramami prawnymi, wpływ przedsiębiorstwa na relacje biznesowe powinien obejmować, z jednej strony, jego zdolność do przekonania partnera, z którym posiada relację biznesową, do podjęcia działań w celu powstrzymania niekorzystnych skutków lub zapobieżenia tym skutkom (na przykład wykorzystując udziały własnościowe lub faktyczną kontrolę, siłę rynkową, wymogi stosowane przed wybraniem partnera, powiązanie korzyści biznesowych z prawami człowieka i efektywnością środowiskową itp.) oraz, z drugiej strony, stopień wpływu lub nacisku, jaki przedsiębiorstwo mogłoby w rozsądnym zakresie wywrzeć, na przykład poprzez współpracę z danym partnerem biznesowym lub**

Poprawka

(29) W celu wypełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności przedsiębiorstwa muszą zastosować odpowiednie środki w odniesieniu do identyfikacji niekorzystnych skutków, **które spowodowały, do których się przyczyniły lub z którymi mają bezpośredni związek**. „**Odpowiednie środki**” **powinny** oznaczać **środki**, dzięki **którym** można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i **skutecznie zaradzić niekorzystnemu skutkowi zidentyfikowanemu zgodnie z art. 6 w sposób proporcjonalny i** współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków, **a także proporcjonalny i współmierny do wielkości, zasobów i możliwości przedsiębiorstwa**, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym **charakter niekorzystnych skutków, charakterystykę sektora gospodarki, charakter konkretnej działalności, produktów i usług przedsiębiorstwa oraz konkretnych relacji biznesowych**. **Do celów art. 7 i 8, w przypadkach gdy przedsiębiorstwo spowodowało lub mogło wywołać skutki, odpowiednie środki należy rozumieć jako środki mające na celu zapobieganie skutkom lub ich łagodzenie oraz zaradzanie wszelkim szkodom spowodowanym skutkami**. **Do celów art. 7 i 8, w przypadkach gdy przedsiębiorstwo przyczyniło się do wystąpienia skutku lub mogło się do niego przyczynić, odpowiednie środki należy rozumieć jako środki mające na celu zapobieganie przyczynieniu się do takiego skutku lub ograniczanie przyczynienia do takiego skutku, przez wykorzystanie lub**

zaangażowanie innego przedsiębiorstwa, które jest bezpośrednim partnerem biznesowym partnera, z którym przedsiębiorstwo posiada relację biznesową związaną z niekorzystnym skutkiem.

zwiększenie wpływu przedsiębiorstwa na inne podmioty odpowiedzialne w celu zapobiegania skutkowi lub jego łagodzenia oraz przez przyczynianie się do naprawiania wszelkich szkód spowodowanych przez skutek proporcjonalnie do wielkości przyczynienia się. Do celów art. 7 i 8, w przypadkach gdy działalność, produkty lub usługi przedsiębiorstwa są lub mogą być bezpośrednio związane ze skutkiem przez jego relacje z innymi podmiotami, odpowiednie środki należy rozumieć jako środki mające na celu wykorzystanie lub zwiększenie wpływu przedsiębiorstwa na podmioty odpowiedzialne w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia, a także rozważenie wykorzystania wpływu przedsiębiorstwa na podmioty odpowiedzialne w celu umożliwienia naprawiania wszelkich szkód spowodowanych skutkami.

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, **powinna** się opierać na informacjach ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla środowiska, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków **powinna** obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu

Poprawka

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować **i ocenić** rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska. Aby identyfikacja **i ocena** niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, **powinny** się **one** opierać na **konstruktywnym zaangażowaniu zainteresowanych stron oraz** informacjach ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla środowiska, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja **i ocena**

w zakresie praw człowieka i środowiska w sposób dynamiczny i **w regularnych odstępach czasu**: przed rozpoczęciem nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w środowisku operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie; **a także okresowo, co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. Regulowane przedsiębiorstwa finansowe udzielające pożyczek, kredytów lub świadczące inne usługi finansowe powinny identyfikować niekorzystne skutki wyłącznie w czasie zawierania umowy.** Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk **handlowych, praktyk** dotyczących **zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich zminimalizować, powinno mieć możliwość ustalenia kolejności swoich działań, pod warunkiem że zastosuje środki, do których przedsiębiorstwo posiada z racjonalnego punktu widzenia dostęp, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności.**

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 30 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

niekorzystnych skutków **powinny** obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka i środowiska w sposób dynamiczny i **ciągły, w tym** przed rozpoczęciem nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w środowisku operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie. **Regulowane przedsiębiorstwa finansowe powinny identyfikować niekorzystne skutki w czasie zawierania umowy oraz przed kolejnymi operacjami finansowymi, a także gdy otrzymują informację o możliwych zagrożeniach zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 9 w trakcie świadczenia usługi.** Identyfikując i **oceniając** niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk dotyczących **zakupów.**

Poprawka

(30a) W przypadku gdy przedsiębiorstwo nie może jednocześnie zapobiec wszystkim zidentyfikowanym i ocenionym niekorzystnym skutkom, ich zlikwidować lub złagodzić, powinno mieć możliwość ustalenia kolejności, w jakiej podejmuje odpowiednie środki w zależności od dotkliwości i prawdopodobieństwa

wystąpienia niekorzystnych skutków oraz z uwzględnieniem czynników ryzyka, przez opracowanie, wdrożenie i regularne przeglądy strategii ustalania priorytetów. Zgodnie z odpowiednimi zasadami międzynarodowymi dotkliwość niekorzystnych skutków należy oceniać w oparciu o skalę, zakres i nieodwracalny charakter niekorzystnych skutków, z uwzględnieniem ich powagi, w tym liczby osób, które są lub będą nimi dotknięte, stopnia, w jakim środowisko jest lub może zostać zdegradowane lub może ulec uszkodzeniu bądź jest w inny sposób dotknięte szkodą, nieodwracalności tych skutków oraz ograniczeń zdolności do przywrócenia poszkodowanym osobom lub środowisku stanu sprzed wystąpienia skutków. Po zarządzeniu najpoważniejszym niekorzystnym skutkiem przedsiębiorstwo powinno się zająć mniej poważnymi i mniej prawdopodobnymi niekorzystnymi skutkami.

Poprawka 42

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 30 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(30b) Przedsiębiorstwa powinny ustalać priorytety skutków na podstawie ich dotkliwości i prawdopodobieństwa. Stopień wpływu wywieranego przez przedsiębiorstwo w ramach relacji biznesowych nie ma znaczenia dla decyzji lub procesów dotyczących ustalania priorytetów. Stopień wpływu może mieć jednak wpływ na odpowiednie środki, które przedsiębiorstwo zdecyduje się przyjąć w celu skutecznego złagodzenia skutków związanych z partnerami biznesowymi lub zapobiegania im.

Poprawka 43

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 31

Tekst proponowany przez Komisję

(31) Aby uniknąć nadmiernego obciążenia mniejszych przedsiębiorstw działających w sektorach o dużym wpływie, które wchodzą w zakres niniejszej dyrektywy, przedsiębiorstwa te powinny być zobowiązane do zidentyfikowania wyłącznie tych rzeczywistych lub potencjalnych poważnych niekorzystnych skutków, które są istotne dla danego sektora.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 44

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 32

Tekst proponowany przez Komisję

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich, a także ich powstrzymanie i minimalizowanie, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą. Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby wycofanie się było ostatecznością, zgodnie z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci. Zakończenie relacji biznesowej, w przypadku której stwierdzono pracę dzieci, może narazić dzieci na jeszcze poważniejsze niekorzystne skutki dla praw człowieka. Należy tę kwestię wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o tym, jakie działanie podjąć.

Poprawka

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich, a także ich powstrzymanie i minimalizowanie, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą. Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby wycofanie się było ostatecznością, zgodnie z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci, **unijną strategią w zakresie praw dziecka oraz z ogłoszonym przez ONZ celem, aby do roku 2025 w pełni wyeliminować pracę dzieci na całym świecie**. Zakończenie relacji biznesowej, w przypadku której stwierdzono pracę dzieci, może narazić dzieci na jeszcze poważniejsze niekorzystne skutki dla praw człowieka.

Podobna sytuacja dotyczy kobiet pracujących na warunkach niegwarantujących pewności zatrudnienia, które mogłyby stanąć w obliczu poważniejszych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, a tym samym stać się bardziej podatne na zagrożenia. Należy tę kwestię wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o tym, jakie działanie podjąć, i należy unikać wycofywania się, jeżeli konsekwencje ustania relacji byłyby dotkliwsze niż niekorzystny skutek, któremu przedsiębiorstwo stara się zapobiec lub który stara się złagodzić. W sytuacjach pracy przymusowej narzucanej przez państwo, gdy niekorzystne skutki są zorganizowane przez organy publiczne, nieograniczone konsultowanie się z podmiotami odczuwającymi te skutki i ich łagodzenie nie są możliwe. Niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, by przedsiębiorstwa kończyły relację biznesową, w przypadku wystąpienia zjawiska pracy przymusowej narzucanej przez państwo. Ponadto w przypadku odpowiedzialnego wycofania się z relacji należy również uwzględnić ewentualny niekorzystny skutek dla przedsiębiorstw zależnych od produktu lub dotkniętych zakłóceniami w łańcuchach dostaw.

Poprawka 45

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję

(34) Aby wypełnić obowiązek zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących **działań**. W razie potrzeby ze względu na złożoność środków zapobiegawczych przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań zapobiegawczych.

Poprawka

(34) Aby wypełnić obowiązek zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących **odpowiednich środków**. W razie potrzeby ze względu na złożoność środków zapobiegawczych przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań

Przedsiębiorstwa *powinny dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera*, z którym utrzymują *stałe* relacje biznesowe, *zabezpieczeń umownych*, że zapewni on *przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych*, w tym *uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa*. *Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń*. *W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują stałe relacje biznesowe, takie jak finansowanie, na przykład poprzez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskoprocentowane, gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi przedsiębiorstwami*.

Poprawka 46

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 34 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

zapobiegawczych. Przedsiębiorstwa *mogą również rozważyć ustalenie w drodze postanowień umownych z partnerem*, z którym utrzymują relacje biznesowe, że zapewni on *zgodność z kodeksem postępowania oraz, w razie potrzeby, plan działań zapobiegawczych*. *Partnerzy, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe, mogą być proszeni o uzgodnienie podobnych warunków umownych ze swoimi partnerami w zakresie, w jakim ich działalność stanowi część łańcucha wartości przedsiębiorstwa*.

Poprawka

(34a) Postanowienia umowne nie powinny skutkować przeniesieniem odpowiedzialności za dochowanie należytej staranności zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz odpowiedzialności za

niedopełnienie tego obowiązku. Ponadto postanowienia umowne powinny być sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące w danych okolicznościach oraz powinny odzwierciedlać wspólne zadania stron w zakresie dochowania należytej staranności w ramach bieżącej współpracy. Przedsiębiorstwa powinny również ocenić, czy można zasadnie oczekiwać, że partner handlowy będzie przestrzegał tych postanowień. Często warunki umowne są jednostronnie narzucane dostawcy przez nabywcę, a każde ich naruszenie może skutkować jednostronnym działaniem nabywcy, takim jak rozwiązanie relacji lub wycofanie się z niej. Taki jednostronny środek nie jest właściwy w kontekście należytej staranności i sam w sobie może mieć negatywne skutki. W przypadkach, w których naruszenie takich postanowień umownych powoduje potencjalne niekorzystne skutki, przedsiębiorstwo powinno najpierw podjąć odpowiednie środki w celu zapobieżenia takim skutkom lub odpowiedniego ich złagodzenia, a nie rozważać rozwiązanie lub zawieszenie umowy, zgodnie z obowiązującym prawem. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie finansowe i administracyjne dla MŚP, z którymi utrzymują stałe relacje biznesowe, takie jak finansowanie, na przykład przez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskoprocentowane, gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, oraz unowocześnianie systemów zarządzania, a także współpracować

z innymi przedsiębiorstwami.

Poprawka 47

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 35

Tekst proponowany przez Komisję

(35) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy potencjalnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub środków mających na celu zminimalizowanie skutków, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do możliwości dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań zapobiegawczych oraz wprowadzenia odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 48

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 36

Tekst proponowany przez Komisję

(36) W celu zapewnienia skutecznego zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia. Dyrektywa powinna jednak również –

Poprawka

(36) W celu zapewnienia skutecznego zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia. Dyrektywa powinna jednak również –

w przypadkach gdy potencjalnych niekorzystnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub ograniczających – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich **minimalizowania, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne w perspektywie krótkoterminowej**, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli **potencjalne niekorzystne skutki są poważne**. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu. Możliwe jest, że zapobieganie niekorzystnym skutkom na poziomie pośrednich relacji biznesowych będzie wymagało współpracy z innym przedsiębiorstwem, na przykład z przedsiębiorstwem, które ma bezpośredni stosunek umowny z dostawcą. W niektórych przypadkach taka współpraca może być jedynym realistycznym sposobem zapobiegania niekorzystnym skutkom, zwłaszcza gdy pośredni partner biznesowy nie jest gotowy, aby zawrzeć umowę z przedsiębiorstwem. W takich przypadkach przedsiębiorstwo powinno współpracować z podmiotem, który może najskuteczniej zapobiegać niekorzystnym skutkom lub je ograniczać na poziomie pośrednich relacji biznesowych, przestrzegając przy tym prawa konkurencji.

w przypadkach gdy potencjalnych niekorzystnych skutków, **spowodowanych przez przedsiębiorstwo lub do których powstania się ono przyczyniło**, nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub ograniczających **i nie ma rozsądnej perspektywy zmiany** – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, **w ostateczności i zgodnie z zasadą odpowiedzialnego wycofania się**, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich **łagodzenia**, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności **ze względu na powagę potencjalnych negatywnych skutków lub jeśli warunki tymczasowego zawieszenia nie są spełnione**. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania **lub zawieszenia** relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu. **Podejmując decyzję o zakończeniu lub zawieszeniu relacji biznesowych, przedsiębiorstwo powinno ocenić, czy niekorzystne skutki tej decyzji byłyby bardziej dotkliwe niż niekorzystny skutek, któremu zamierza się zapobiec lub który zamierza się złagodzić. Jeżeli przedsiębiorstwa czasowo zawieszają stosunki handlowe lub kończą relacje biznesowe, powinny podjąć kroki mające na celu zapobieganie skutkom tego zawieszenia lub zakończenia, łagodzenie ich lub położenie im kresu, poinformować o tym partnera biznesowego z odpowiednim wyprzedzeniem i przeprowadzać przegląd tej decyzji.** Możliwe jest, że zapobieganie niekorzystnym skutkom na poziomie

pośrednich relacji biznesowych będzie wymagało współpracy z innym przedsiębiorstwem, na przykład z przedsiębiorstwem, które ma bezpośredni stosunek umowny z dostawcą. W niektórych przypadkach taka współpraca może być jedynym realistycznym sposobem zapobiegania niekorzystnym skutkom, zwłaszcza gdy pośredni partner biznesowy nie jest gotowy, aby zawrzeć umowę z przedsiębiorstwem. W takich przypadkach przedsiębiorstwo powinno współpracować z podmiotem, który może najskuteczniej zapobiegać niekorzystnym skutkom lub je ograniczać na poziomie pośrednich relacji biznesowych, przestrzegając przy tym prawa konkurencji.

Poprawka 49

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 37

Tekst proponowany przez Komisję

(37) ***Jeśli chodzi o bezpośrednio i pośrednio relacje biznesowe, współpraca branżowa***, projekty branżowe i inicjatywy z udziałem wielu zainteresowanych stron mogą pomóc w stworzeniu dodatkowego bodźca do ustalania i ograniczania niekorzystnych skutków oraz zapobiegania tym skutkom. W związku z tym przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość ***opierania się na*** takich inicjatywach w celu ***wsparcia realizacji swoich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków.*** Przedsiębiorstwa mogą z ***własnej inicjatywy oceniać zgodność tych projektów i inicjatyw z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy.*** W celu zapewnienia pełnych informacji

Poprawka

(37) Projekty branżowe i inicjatywy z udziałem wielu zainteresowanych stron mogą pomóc w stworzeniu dodatkowego bodźca do ustalania i ograniczania niekorzystnych skutków oraz zapobiegania tym skutkom. W związku z tym przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość ***uczestnictwa w*** takich inicjatywach w celu ***wspierania różnych aspektów należytej staranności, w tym koordynacji wspólnych wpływów, osiągnięcia wydajności, zwiększania skali najlepszych praktyk i poszukiwania wiedzy fachowej istotnej dla konkretnych sektorów, geografii, towarów lub kwestii związanych z ryzykiem. Znaczenie inicjatyw jest szerokie i obejmuje*** inicjatywy, ***które wspierają, monitorują, oceniają, poświadczają lub sprawdzają różne aspekty należytej staranności przedsiębiorstwa lub należytej staranności prowadzonej przez jego***

o takich inicjatywach dyrektywa powinna także odnosić się do możliwości ułatwiania przez Komisję i państwa członkowskie rozpowszechniania informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, *może* wydać wytyczne dotyczące oceny *adekwatności* projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

jednostki zależne lub relacje biznesowe. Takie inicjatywy mogą być opracowywane i nadzorowane przez rządy, stowarzyszenia branżowe, grupy zainteresowanych organizacji, partnerów społecznych lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego i obejmują organizacje monitorujące, globalne umowy ramowe, dialogi sektorowe i inicjatywy poświadczające różne aspekty należytej staranności.

W celu zapewnienia pełnych informacji o takich inicjatywach dyrektywa powinna także odnosić się do możliwości ułatwiania przez Komisję i państwa członkowskie rozpowszechniania informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, *OECD i odpowiednimi zainteresowanymi stronami, powinna* wydać wytyczne dotyczące oceny *dokładnego zakresu, zgodności z niniejszą dyrektywą i wiarygodności* projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron. *Przedsiębiorstwa uczestniczące w inicjatywach branżowych lub wielostronnych lub korzystające z weryfikacji stron trzecich w odniesieniu do różnych aspektów ich należytej staranności mogą nadal ponosić odpowiedzialność za naruszenia niniejszej dyrektywy i szkody poniesione w ich wyniku przez poszkodowanych.*

Minimalne normy dotyczące zewnętrznych weryfikatorów, które mają zostać przyjęte w drodze aktów delegowanych na mocy niniejszej dyrektywy, powinny zostać opracowane w ścisłej konsultacji ze wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami i poddane przeglądowi pod kątem ich adekwatności zgodnie z celami niniejszej dyrektywy. Weryfikatorzy będący osobami trzecimi powinni podlegać nadzorowi ze strony odpowiednich organów i, w razie potrzeby, sankcjom zgodnie z przepisami krajowymi i unijnymi.

Poprawka 50

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 38

Tekst proponowany przez Komisję

(38) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo stwierdzi rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka **lub** środowiska, powinno zastosować odpowiednie środki, aby powstrzymać te skutki. Można oczekiwać, że przedsiębiorstwo jest w stanie powstrzymać rzeczywiste niekorzystne skutki we własnej działalności oraz w jednostkach zależnych. Należy jednak wyjaśnić, że **jeśli chodzi o stałe relacje biznesowe**, w przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny **minimalizować** ich zakres. Rezultat minimalizowania zakresu niekorzystnych skutków powinien być możliwie najbliższy powstrzymaniu niekorzystnych skutków. Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, jakich działań należy oczekiwać od przedsiębiorstw, w stosownych przypadkach i w zależności od sytuacji, w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zminimalizowania ich zakresu.

Poprawka 51

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 39

Poprawka

(38) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo stwierdzi rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka **i** środowiska, powinno zastosować odpowiednie środki, aby powstrzymać te skutki. Można oczekiwać, że przedsiębiorstwo jest w stanie powstrzymać rzeczywiste niekorzystne skutki we własnej działalności oraz w jednostkach zależnych. Należy jednak wyjaśnić, że w przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny **łagodzić** ich zakres **i zarazem kontynuować wysiłki na rzecz położenia kresu niekorzystnym skutkom oraz wdrażać plan działań naprawczych opracowany w porozumieniu z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki**. Rezultat minimalizowania zakresu niekorzystnych skutków powinien być możliwie najbliższy powstrzymaniu niekorzystnych skutków. Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, jakich działań należy oczekiwać od przedsiębiorstw, w stosownych przypadkach i w zależności od sytuacji, w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zminimalizowania ich zakresu.

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i **zminimalizowania** ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub **zminimalizować** ich zakres, **podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania**. W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Przedsiębiorstwa **powinny również dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera biznesowego, z którym utrzymują stałe relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów** w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. **Zabezpieczeniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń**. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub **zminimalizowanie** ich zakresu, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują stałe relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami,

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i **złagodzenia** ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub **odpowiednio złagodzić** ich zakres **przez przywrócenie poszkodowanym osobom, grupom i społecznościom lub środowisku sytuacji równoważnej lub możliwie najbardziej zbliżonej do ich sytuacji przed wystąpieniem niekorzystnych skutków**. W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami **na wdrożenie odpowiednich środków oraz podjęcie** działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Przedsiębiorstwa **mogą również ustalić w drodze postanowień umownych z partnerem, z którym utrzymują relacje biznesowe, że zapewnią zgodność z kodeksem postępowania, oraz, w razie potrzeby, opracować plan działań naprawczych. Partnerzy, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe, mogą zostać poproszeni o ustanowienie odpowiednich rozsądnych, niedyskryminacyjnych i sprawiedliwych warunków umownych ze swoimi partnerami** w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. **Postanowieniom umownym powinny towarzyszyć środki wspierające zachowanie należytej staranności, jak określono w niniejszej dyrektywie. Ponadto postanowienia umowne powinny być uczciwe, rozsądne i niedyskryminujące oraz odzwierciedlać wspólne zadania stron w zakresie dochowania należytej staranności w**

w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

ramach bieżącej współpracy, z naciskiem na podjęcie odpowiednich środków w celu wyeliminowania negatywnych skutków. Przedsiębiorstwa powinny również ocenić, czy można racjonalnie oczekiwać, że partner biznesowy będzie przestrzegał tych postanowień. Często warunki umowne są jednostronnie narzucane dostawcy przez nabywcę, a każde ich naruszenie może skutkować jednostronnym działaniem nabywcy, takim jak wypowiedzenie umowy lub wycofanie się z niej. Taki jednostronny środek nie jest właściwy w kontekście należytej staranności i sam w sobie może mieć negatywne skutki. W przypadkach, w których naruszenie takich postanowień umownych powoduje potencjalne niekorzystne skutki, przedsiębiorstwo powinno najpierw podjąć odpowiednie środki w celu zapobieżenia tym skutkom lub odpowiedniego ich złagodzenia, a nie rozważać rozwiązanie lub zawieszenie umowy, zgodnie z obowiązującym prawem Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub *łagodzenie* ich zakresu, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują stałe relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

Poprawka 52

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 40

Tekst proponowany przez Komisję

(40) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy rzeczywistych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych

Poprawka

skreśla się

środków, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do możliwości dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań naprawczych oraz wprowadzenia odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.

Poprawka 53

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 41

Tekst proponowany przez Komisję

(41) W celu zapewnienia skutecznego powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania. Niniejsza dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy rzeczywistych niekorzystnych skutków nie można powstrzymać ani ich odpowiednio ograniczyć za pomocą *opisanych środków* – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, *do* czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz powstrzymania tych skutków lub *zminimalizowania* ich *zakresu*, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli

Poprawka

(41) W celu zapewnienia skutecznego powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania. Niniejsza dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy rzeczywistych niekorzystnych skutków, *spowodowanych przez przedsiębiorstwo lub do których przedsiębiorstwo się przyczyniło*, nie można powstrzymać ani ich odpowiednio ograniczyć za pomocą *opisanego środka i nie ma racjonalnej perspektywy zmiany* – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, *w ostateczności i zgodnie z zasadą odpowiedzialnego wycofania się*, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym

niekorzystne skutki uznaje się za poważne.

Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

podejmowaniu starań na rzecz powstrzymania tych skutków lub ich ***łagodzenia***, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności ***ze względu na dotkliwość negatywnych skutków lub*** jeśli ***nie zostały spełnione warunki czasowego zawieszenia***. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania ***lub zawieszenia*** relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Podejmując decyzję o zakończeniu lub zawieszeniu relacji biznesowych, przedsiębiorstwo powinno ocenić, czy niekorzystne skutki tej decyzji byłyby bardziej dotkliwe niż niekorzystny skutek, który zamierza się powstrzymać lub złagodzić. Jeżeli przedsiębiorstwa czasowo zawieszają stosunki handlowe lub kończą relacje biznesowe, powinny podjąć kroki mające na celu zapobieganie skutkom tego zawieszenia lub zakończenia, łagodzenie ich lub ich powstrzymanie, poinformować o tym partnera biznesowego z odpowiednim wyprzedzeniem i przeprowadzać przegląd tej decyzji.

Poprawka 54

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 41 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(41a) W przypadku gdy przedsiębiorstwo spowodowało rzeczywisty niekorzystny skutek lub się do niego przyczyniło, przedsiębiorstwo to powinno podjąć odpowiednie środki w celu zaradzenia temu skutkowi. Środki zaradcze powinny mieć na celu przywrócenie poszkodowanym osobom, grupom i społecznościom lub środowisku sytuacji równoważnej lub możliwie najbardziej

zbliżonej do ich sytuacji przed wystąpieniem skutków oraz powinny być opracowywane z uwzględnieniem potrzeb i opinii wyrażanych przez zainteresowane strony odczuwające skutki. Takie środki zaradcze mogą obejmować między innymi rekompensatę, zwrot, rekultywację, publiczne przeprosiny, przywrócenie do stanu poprzedniego lub współpracę w dobrej wierze w ramach postępowania. W niektórych sytuacjach rekompensata finansowa może być niezbędna, by zapewnić naprawienie szkód. W przypadku gdy przedsiębiorstwo jest bezpośrednio powiązane z niekorzystnymi skutkami, powinno mieć możliwość dobrowolnego udziału we wszelkich środkach zaradczych w stosownych przypadkach oraz rozważenia wykorzystania swojego wpływu w kontaktach z podmiotami odpowiedzialnymi w celu umożliwienia naprawienia wszelkich szkód spowodowanych skutkami. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby zainteresowane strony odczuwające niekorzystne skutki nie były zobowiązane do wyczerpania pozasądowych metod rozwiązywania sporów przed wniesieniem sprawy do sądu.

Poprawka 55

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 42

Tekst proponowany przez Komisję

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić **osobom i organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich** skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska. **Organizacje**, które mogłyby składać takie skargi, powinny **obejmować** związki zawodowe i **innych przedstawicieli** pracowników

Poprawka

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić **publicznie dostępne i skuteczne mechanizmy powiadamiania i pozasądowego rozpatrywania skarg na poziomie operacyjnym, które mogą być wykorzystywane przez osoby i organizacje w celu zgłaszania skarg lub podnoszenia zarzutów oraz wnioskowania o pozasądowe rozwiązywanie sporów** w przypadku uzasadnionych obaw

reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, jeśli posiadają one wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach. Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich skarg oraz w stosownych przypadkach informować pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. **Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem.** Zgodnie z normami międzynarodowymi **skarżący powinni mieć prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia** odpowiednich działań następczych **w związku ze złożoną skargą oraz do spotkania** z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu **w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi.** Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska **w łańcuchu wartości. Do osób i organizacji,** które mogłyby składać takie skargi, powinny **należać osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogą być nimi dotknięte, ich przedstawiciele,** związki zawodowe i **inni przedstawiciele** pracowników **reprezentujący** osoby pracujące w danym łańcuchu wartości oraz **wiarygodne i doświadczone organizacje, których cele działania obejmują ochronę środowiska. Powiadomienia mogą być składane przez wyżej wspomniane osoby i organizacje, a także przez** organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, jeśli posiadają one wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach, **jak również osoby prawne i fizyczne broniące praw człowieka i środowiska.** Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich **powiadomień i skarg** oraz w stosownych przypadkach informować pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. **Przedsiębiorstwa powinny zapewnić możliwość składania powiadomień i skarg w drodze porozumień o współpracy z innymi przedsiębiorstwami lub organizacjami, w tym w ramach inicjatyw sektorowych, przez uczestnictwo w mechanizmach rozpatrywania skarg z udziałem wielu zainteresowanych stron lub przez przystąpienie do ogólnego porozumienia ramowego. Złożenie powiadomienia lub skargi nie stanowi warunku wstępnego uzyskania dostępu ani nie uniemożliwia osobie, która je złożyła, dostępu do procedury opartej na uzasadnionych zastrzeżeniach lub do mechanizmów sądowych lub innych mechanizmów pozasądowych, takich jak krajowe punkty kontaktowe OECD, jeżeli takie istnieją.** Zgodnie z normami

międzynarodowymi *osoby wnoszące skargi lub powiadomienia, w przypadku gdy nie składają ich anonimowo, powinny być uprawnione do uzyskania od przedsiębiorstwa terminowych i odpowiednich działań następczych, a osoby składające skargi powinny być dodatkowo uprawnione do nawiązywania kontaktów z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu, aby omówić potencjalne lub rzeczywiste niekorzystne skutki będące przedmiotem skargi, wraz z uzasadnieniem, czy skarga została uznana za uzasadnioną lub bezzasadną, oraz do uzyskania informacji na temat podjętych kroków i działań, a także do wnioskowania o środki zaradcze lub o wkład w te środki.* Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

Przedsiębiorstwa powinny być również odpowiedzialne za zapewnienie, aby wszystkie osoby wnoszące skargi lub powiadomienia były chronione przed ewentualnym odwetem i zemstą, m.in. przez zapewnienie anonimowości lub poufności w procesie rozpatrywania powiadomień i skarg, zgodnie z prawem krajowym. Procedury rozpatrywania powiadomień i pozasądowe procedury rozpatrywania skarg powinny być zgodne z prawem, dostępne, przewidywalne, sprawiedliwe, przejrzyste, uwzględniające prawa, pleć i kulturę, oparte na zaangażowaniu i dialogu oraz elastyczne, jak określono w kryteriach skuteczności pozasądowych mechanizmów rozpatrywania skarg zawartych w zasadzie 31 Wytocznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz w Komentarzu ogólnym nr 16 Komitetu Praw Dziecka ONZ. Przedsiębiorstwa powinny zwiększać świadomość zainteresowanych stron na temat istnienia, celów i procesów powiadamiania oraz mechanizmów rozpatrywania skarg w języku urzędowym lub językach urzędowych państwa, w którym prowadzą działalność, w tym na

temat sposobu dostępu do nich, decyzji i środków odwoławczych dotyczących przedsiębiorstwa oraz sposobu ich wdrażania. Pracownicy i ich przedstawiciele powinni także być odpowiednio chronieni, a wszelkie pozasądowe środki zaradcze powinny być bez uszczerbku dla zachęcania do rokowań zbiorowych i uznawania związków zawodowych oraz w żaden sposób nie powinny podważać roli legalnych związków zawodowych lub przedstawicieli pracowników w rozwiązywaniu sporów pracowniczych.

Poprawka 56

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 43

Tekst proponowany przez Komisję

(43) Przedsiębiorstwa powinny monitorować *wdrażanie* i skuteczność swoich *środków w zakresie należytej staranności*. Powinny one przeprowadzać *okresowe* oceny własnej działalności, *działalności jednostek zależnych* oraz – *jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności w ramach stałych* relacji biznesowych, aby monitorować skuteczność identyfikowania, minimalizowania, powstrzymania i łagodzenia niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. W ramach takich ocen należy sprawdzić, czy właściwie zidentyfikowano niekorzystne skutki, czy wdrożono środki w zakresie należytej staranności i czy rzeczywiście zapobieżono niekorzystnym skutkom lub je powstrzymano. Aby zapewnić aktualność takich ocen, należy je przeprowadzać *co najmniej raz na 12 miesięcy*, a w *międzyczasie* poddawać je przeglądowi, jeśli istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko niekorzystnych

Poprawka

(43) Przedsiębiorstwa powinny *stale weryfikować wdrażanie i* monitorować *adekwatność* i skuteczność swoich *działań podejmowanych zgodnie z niniejszą dyrektywą*. Powinny one przeprowadzać oceny własnej działalności, *produktów i usług* oraz *działalności, produktów i usług swoich jednostek zależnych oraz tych powstałych* w *ramach* relacji biznesowych, aby monitorować skuteczność identyfikowania, minimalizowania, powstrzymania i łagodzenia niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska, *ich naprawiania* oraz zapobiegania takim skutkom. W ramach takich ocen należy sprawdzić, czy właściwie zidentyfikowano niekorzystne skutki, czy wdrożono środki w zakresie należytej staranności i czy rzeczywiście zapobieżono niekorzystnym skutkom lub je powstrzymano. Aby zapewnić aktualność takich ocen, należy je przeprowadzać *w sposób ciągły i po zaistnieniu każdej znaczącej zmiany* oraz w *sposób ciągły* poddawać je przeglądowi, jeśli istnieją uzasadnione podstawy, by

skutków.

sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko niekorzystnych skutków. **Przedsiębiorstwa powinny przechowywać dowody spełnienia tego wymogu przez okres dziesięciu lat.**

Poprawka 57

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 44

Tekst proponowany przez Komisję

(44) Podobnie jak w istniejących normach międzynarodowych ustanowionych w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz ramach OECD częścią wymogu w zakresie należytej staranności jest przekazywanie na zewnątrz istotnych informacji na temat strategii, procesów i działań w zakresie należytej staranności prowadzonych w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków i przeciwdziałania im, w tym ustaleń i wyników tych działań. **We wniosku dotyczącym zmiany dyrektywy 2013/34/UE** w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju określono odpowiednie obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą. Aby uniknąć powielania obowiązków sprawozdawczych, w niniejszej dyrektywie nie należy zatem wprowadzać żadnych nowych obowiązków sprawozdawczych poza obowiązkami wynikającymi z dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą, jak również standardów dotyczących sprawozdawczości, które należy opracować na jej podstawie. Jeśli chodzi o przedsiębiorstwa, które są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, ale nie podlegają dyrektywie 2013/34/UE, w celu wypełnienia obowiązku informowania w ramach należytej staranności na podstawie niniejszej dyrektywy powinny

Poprawka

(44) Podobnie jak w istniejących normach międzynarodowych ustanowionych w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz ramach OECD częścią wymogu w zakresie należytej staranności jest przekazywanie na zewnątrz istotnych informacji na temat strategii, procesów i działań w zakresie należytej staranności prowadzonych w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków i przeciwdziałania im, w tym ustaleń i wyników tych działań. **W dyrektywie 2013/34/UE** w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju określono odpowiednie obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą, **podobnie jak w rozporządzeniu (UE) 2019/2088 w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych – w odniesieniu do przedsiębiorstw finansowych.** Aby uniknąć powielania obowiązków sprawozdawczych, w niniejszej dyrektywie nie należy zatem wprowadzać żadnych nowych obowiązków sprawozdawczych poza obowiązkami wynikającymi z dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą, jak również standardów dotyczących sprawozdawczości, które należy opracować na jej podstawie; **nie powinno się też wprowadzać żadnych nowych**

one publikować na swojej stronie internetowej sprawozdanie roczne *w języku zwyczajowo używanym w sferze biznesu międzynarodowego*.

obowiązków sprawozdawczych oprócz tych wynikających z rozporządzenia (UE) 2019/2088. Jeśli chodzi o przedsiębiorstwa, które są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, ale nie podlegają dyrektywie 2013/34/UE, w celu wypełnienia obowiązku informowania w ramach należytej staranności na podstawie niniejszej dyrektywy powinny one publikować na swojej stronie internetowej sprawozdanie roczne *zgodne z tymi wymogami w przynajmniej jednym z języków urzędowych Unii*.

Poprawka 58

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 44 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(44a) Wymogi dotyczące przedsiębiorstw, które są objęte zakresem niniejszej dyrektywy i jednocześnie podlegają wymogom sprawozdawczym na mocy art. 19a, 29a i 40a dyrektywy 2013/34/UE, a zatem powinny składać sprawozdania na temat procesu należytej staranności zgodnie z art. 19a, 29a i 40a dyrektywy 2013/34/UE, należy rozumieć jako wymóg, zgodnie z którym przedsiębiorstwa muszą opisać, w jaki sposób dochowują należytej staranności przewidzianej w niniejszej dyrektywie. Spełniając wymogi dyrektywy 2013/34/UE dotyczące składania sprawozdań z działań podjętych w celu określenia potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny wyjaśnić, czy ustaliły kolejność podjęcia odpowiednich środków według priorytetów, w jaki sposób zastosowano to podejście oraz dlaczego konieczne było ustalenie priorytetów. Spełniając wymogi dyrektywy 2013/34/UE dotyczące zgłaszania wszelkich działań podjętych przez jednostkę w celu zapobiegania rzeczywistym lub potencjalnym

negatywnym skutkom, łagodzenia ich, zaradzenia im lub doprowadzenia do ich powstrzymania, a także wyników takich działań, przedsiębiorstwo powinno również ujawnić liczbę przypadków, w których zdecydowało się wycofać z relacji biznesowych, powód tego wycofania oraz lokalizację odnośnych relacji biznesowych, bez ujawniania ich tożsamości.

Poprawka 59

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 44 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(44b) Celem niniejszej dyrektywy nie jest wymaganie od przedsiębiorstw, by ujawniały kapitał intelektualny, własność intelektualną, know-how lub wyniki innowacji, które kwalifikowałyby się jako tajemnice przedsiębiorstwa w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943. Wymogi dotyczące sprawozdawczości przewidziane w niniejszej dyrektywie powinny być zatem bez uszczerbku dla dyrektywy (UE) 2016/943. Niniejsza dyrektywa powinna być również stosowana bez uszczerbku dla rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE.

Poprawka 60

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 44 c (nowy)

(44c) Przedsiębiorstwa powinny przyjmować odpowiednie środki, aby prowadzić konstruktywną współpracę z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki, zapewniając rzeczywistą interakcję i dialog w ramach swojej procedury należytej staranności. Współpraca powinna obejmować informowanie zainteresowanych stron odczuwających skutki i konsultacje z nimi oraz być kompleksowa, strukturalna, skuteczna, terminowa i uwzględniająca aspekt kulturowy oraz aspekt płci. Istnieją sytuacje, w których nie będzie możliwe konstruktywne zaangażowanie zainteresowanych stron odczuwających skutki lub w których przydatne jest zaangażowanie dodatkowych ekspertów, aby umożliwić przedsiębiorstwu pełne spełnienie wymogów niniejszej dyrektywy, w szczególności w kontekście decyzji dotyczących ustalania zakresu i priorytetów. . W takich przypadkach przedsiębiorstwa powinny zaangażować się w konstruktywną współpracę z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, takimi jak organizacje społeczeństwa obywatelskiego lub osoby prawne lub fizyczne broniące praw człowieka lub środowiska, aby uzyskać wiarygodne informacje na temat potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków. Konsultacje powinny być prowadzone w sposób ciągły, a przedsiębiorstwa powinny dostarczać zainteresowanym stronom odczuwającym skutki wyczerpujących, ukierunkowanych i istotnych informacji. Zainteresowane strony odczuwające skutki mają prawo zażądać dodatkowych informacji na piśmie, które przedsiębiorstwo powinno przekazać w rozsądnym terminie oraz w odpowiedniej i zrozumiałej formie. W przypadku odrzucenia takiego wniosku zainteresowane strony odczuwające skutki powinny mieć prawo do pisemnego

*uzasadnienia takiej odmowy.
Przekazywanie informacji
zainteresowanym stronom odczuwającym
skutki i konsultacje z nimi powinny
należycie uwzględniać bariery
utrudniające zaangażowanie, chronić
zainteresowane strony przed działaniami
odwetowymi i zemstą, w tym przez
zachowanie poufności i anonimowości, a
szczególną uwagę należy zwrócić na
potrzeby zainteresowanych stron
znajdujących się w trudnej sytuacji oraz
na nakładanie się podatności na
zagrożenia i czynników krzyżowych, w tym
przez zapewnienie podejścia
uwzględniającego aspekt płci i pełne
poszanowanie Deklaracji praw ludów
tubylczych Organizacji Narodów
Zjednoczonych. Przedstawiciele
pracowników powinni być informowani
przez swoje przedsiębiorstwo o strategii
należytej staranności i jej wdrażaniu,
zgodnie z obowiązującym prawem UE i
bez uszczerbku dla ich mających
zastosowanie praw do informacji,
konsultacji i uczestnictwa, w szczególności
praw objętych odpowiednim
prawodawstwem UE w dziedzinie
zatrudnienia i praw socjalnych, w tym
dyrektywą 2002/14/WE Parlamentu
Europejskiego i Rady^{106a}, dyrektywą
Parlamentu Europejskiego i Rady
2009/38/WE^{107a} oraz dyrektywą Rady
2001/86/WE^{108a}. Konsultacje z
zainteresowanymi stronami należy uznać
za istotne w sytuacjach, w których można
racjonalnie przewidzieć, że potencjalne i
rzeczywiste skutki lub działania
przewidziane w art. 4–10 będą miały
wpływ na prawa lub interesy
zainteresowanych stron lub gdy
zainteresowane strony odczuwające skutki
zwróciły się o informacje, konsultacje lub
dialog.*

*1a Dyrektywa 2002/14/WE Parlamentu
Europejskiego i Rady z dnia 11 marca
2002 r. ustanawiająca ogólne ramowe*

warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej – Wspólna deklaracja Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie reprezentacji pracowników (Dz.U. L 80 z 23.3.2002, s. 29).

1b Dyrektywa 2009/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia europejskiej rady zakładowej lub trybu informowania pracowników i konsultowania się z nimi w przedsiębiorstwach lub w grupach przedsiębiorstw o zasięgu wspólnotowym (wersja przekształcona), (Dz.U. L 122 z 16.5.2009, s. 28).

^{1c} Dyrektywa Rady 2001/86/WE z dnia 8 października 2001 r. uzupełniająca statut spółki europejskiej w odniesieniu do uczestnictwa pracowników (Dz.U. L 294 z 10.11.2001, s. 22).

Poprawka 61

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 44 d (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(44d) Strategiczne powództwa zmierzające do stłumienia debaty publicznej są szczególną formą nękania podejmowanego przeciwko osobom fizycznym lub prawnym, by zapobiegać wypowiedaniu się przez nie w kwestiach leżących w interesie publicznym i karać za takie wypowiedzi. Państwa członkowskie powinny zapewnić niezbędne zabezpieczenia, by zaradzać tym ewidentnie bezasadnym roszczeniom lub stanowiącym nadużycie postępowaniom sądowym zmierzającym do stłumienia debaty publicznej zgodnie z przepisami krajowymi i unijnymi.

Poprawka 62

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 45

Tekst proponowany przez Komisję

(45) Aby **ulatwić** przedsiębiorstwom **spełnianie** wymogów w zakresie należytej staranności w całym łańcuchu wartości **i ograniczyć przenoszenie obciążeń związanych z przestrzeganiem przepisów na partnerów biznesowych z sektora MŚP**, Komisja powinna przedstawić wytyczne dotyczące wzorcowych klauzul umownych.

Poprawka

(45) Aby **zapewnić** przedsiębiorstwom **narzędzia pomagające im w spełnieniu** wymogów w zakresie należytej staranności w całym łańcuchu wartości, **Komisja, w porozumieniu z państwami członkowskimi i odpowiednimi zainteresowanymi stronami**, powinna przedstawić wytyczne dotyczące wzorcowych klauzul umownych, **które mogą być dobrowolnie stosowane przez przedsiębiorstwa jako narzędzie pomagające w wypełnianiu ich obowiązków określonych w art. 7 i 8. Takie klauzule umowne powinny przewidywać co najmniej jasny podział zadań między umawiającymi się stronami w ramach bieżącej współpracy oraz zawierać zapis, że nie mogą one prowadzić do przeniesienia odpowiedzialności za dochowanie należytej staranności i że w przypadku naruszenia takich klauzul przedsiębiorstwa powinny unikać wypowiedzenia takich klauzul, podejmując najpierw odpowiednie środki zgodnie z art. 7 i 8 niniejszej dyrektywy. W wytycznych należy również wyjaśnić, że samo włączenie gwarancji umownych nie może spełniać standardów należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie. Standardy te należy uznać za spełnione wyłącznie wówczas, gdy obowiązki w zakresie należytej staranności przypisuje się osobom trzecim z zachowaniem należytej staranności, która zapewnia skuteczne wykonywanie tych obowiązków i obejmuje środki odpowiednie do okoliczności, takie jak monitorowanie, pomoc finansowa i niefinansowa oraz odpowiedzialne praktyki zakupu.**

Poprawka 63

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 46

Tekst proponowany przez Komisję

(46) Celem zapewnienia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i **normy** oraz **we współpracy** z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna **mieć możliwość wydania wytycznych**, w tym **wytycznych dotyczących konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków**.

Poprawka 64

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 46 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(46) Celem zapewnienia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i **standardy** oraz **w porozumieniu** z państwami członkowskimi, **europejskimi partnerami społecznymi na szczeblu międzysektorowym i sektorowym oraz innymi odpowiednimi** zainteresowanymi stronami, **m.in. organizacjami społeczeństwa obywatelskiego**, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska, **Europejskim Urzędem ds. Pracy, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, Europejską Radą ds. Innowacji i Agencją Wykonawczą MŚP, Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz**, w razie potrzeby, **OECD i innymi** organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna **wydać jasne i łatwo zrozumiałe wytyczne**, w tym **wytyczne ogólne i sektorowe**, **aby w praktyczny sposób ułatwić przestrzeganie przepisów**.

Poprawka

(46a) Aby wspierać przedsiębiorstwa w wypełnianiu ich obowiązków w zakresie należytej staranności w całym łańcuchu

wartości, Komisja Europejska powinna prowadzić dalsze badania nad narzędziami cyfrowymi i je promować.

Poprawka 65

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 47

Tekst proponowany przez Komisję

(47) Chociaż MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. Celem jest jednak ograniczenie obciążenia finansowego lub administracyjnego dla MŚP, z których wiele już ma trudności w kontekście światowego kryzysu gospodarczego i zdrowotnego. Aby wspierać MŚP, państwa członkowskie powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne strony internetowe, portale lub platformy, a państwa członkowskie **mogłyby** również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności, **w przypadku gdy takie wymogi mogłyby zagrozić rentowności MŚP**, oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP.

Poprawka

(47) Chociaż MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. Celem jest jednak ograniczenie obciążenia finansowego lub administracyjnego dla MŚP, z których wiele już ma trudności w kontekście światowego kryzysu gospodarczego i zdrowotnego. Aby wspierać MŚP, państwa członkowskie, **przy wsparciu Komisji**, powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne, **przyjazne użytkownikowi** strony internetowe, portale lub platformy, a państwa członkowskie **powinny** również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP. **MŚP powinny również mieć możliwość dobrowolnego stosowania niniejszej dyrektywy i w tym celu należy je wspierać za pomocą odpowiednich środków i narzędzi oraz stosować odpowiednie**

zachęty.

Poprawka 66

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 48

Tekst proponowany przez Komisję

(48) Aby uzupełnić wsparcie państw członkowskich dla MŚP, Komisja *może* oprzeć się na istniejących narzędziach, projektach i innych działaniach UE pomagających we wdrażaniu zasad należytej staranności w UE i w państwach trzecich. *Może* ustanowić nowe środki wsparcia, które zapewnią przedsiębiorstwom, w tym MŚP, pomoc dotyczącą wymogów w zakresie należytej staranności, w tym obserwatorium przejrzystości łańcucha wartości i ułatwianie wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron.

Poprawka

(48) Aby uzupełnić wsparcie państw członkowskich dla *przedsiębiorstw w procesie wdrażania, w tym dla* MŚP, Komisja *powinna* oprzeć się na istniejących narzędziach, projektach i innych działaniach UE pomagających we wdrażaniu zasad należytej staranności w UE i w państwach trzecich. *Powinna ona* ustanowić nowe środki wsparcia, które zapewnią przedsiębiorstwom, w tym MŚP, pomoc dotyczącą wymogów w zakresie należytej staranności, w tym obserwatorium przejrzystości łańcucha wartości i ułatwianie wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron.

Poprawka 67

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 49

Tekst proponowany przez Komisję

(49) Komisja i państwa członkowskie powinny kontynuować współpracę partnerską z państwami trzecimi, aby wspierać podmioty gospodarcze działające na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w budowaniu zdolności do skutecznego zapobiegania niekorzystnym skutkom ich działalności i relacji biznesowych dla praw człowieka i środowiska oraz łagodzenia tych skutków, zwracając szczególną uwagę na wyzwania stojące przed małymi gospodarstwami rolnymi. Powinny wykorzystać swoje instrumenty sąsiedztwa, rozwoju i współpracy

Poprawka

(49) Komisja i państwa członkowskie powinny kontynuować współpracę partnerską z państwami trzecimi, aby wspierać podmioty gospodarcze działające na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w budowaniu zdolności do skutecznego zapobiegania niekorzystnym skutkom ich działalności i relacji biznesowych dla praw człowieka i środowiska oraz łagodzenia tych skutków, zwracając szczególną uwagę na wyzwania stojące przed małymi gospodarstwami rolnymi. Powinny wykorzystać swoje instrumenty sąsiedztwa, rozwoju i współpracy

międzynarodowej do wspierania rządów państw trzecich i podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich w rozwiązywaniu problemów związanych z niekorzystnymi skutkami ich działalności i relacji biznesowych na wyższym szczeblu łańcucha dostaw dla praw człowieka i środowiska. Działania te mogą obejmować współpracę z rządami krajów partnerskich, lokalnym sektorem prywatnym i zainteresowanymi stronami w zakresie eliminowania podstawowych przyczyn niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska.

międzynarodowej, **w tym również umowy o wolnym handlu**, do wspierania rządów państw trzecich i podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich w rozwiązywaniu problemów związanych z niekorzystnymi skutkami ich działalności i relacji biznesowych na wyższym szczeblu łańcucha dostaw dla praw człowieka i środowiska. Działania te mogą obejmować współpracę z rządami krajów partnerskich, lokalnym sektorem prywatnym i zainteresowanymi stronami w zakresie eliminowania podstawowych przyczyn niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska.

Poprawka 68

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 50

Tekst proponowany przez Komisję

(50) W celu zapewnienia, aby niniejsza dyrektywa skutecznie przyczyniała się do przeciwdziałania zmianie klimatu, przedsiębiorstwa powinny przyjąć plan służący zapewnieniu, aby model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa były **spójne z założeniami** procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną oraz z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego. **W przypadku gdy klimat jest uznawany lub należy go uznawać za główne ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który ma ona główny wpływ, przedsiębiorstwo powinno włączyć do swojego planu** cele redukcji emisji.

Poprawka

(50) W celu zapewnienia, aby niniejsza dyrektywa skutecznie przyczyniała się do przeciwdziałania zmianie klimatu, przedsiębiorstwa powinny – **w porozumieniu z zainteresowanymi stronami** – przyjąć **i wdrożyć plan transformacji, zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. 19a dyrektywy (UE) 2022/2464 (CSRD)**, służący zapewnieniu, aby model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa były **zgodne z celami** procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną oraz z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego, **a także z celem dotyczącym osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., ustanowionym w rozporządzeniu (UE) 2021/1119 (Europejskie prawo o klimacie), i z celem klimatycznym na 2030 r. Plan powinien uwzględniać łańcuch wartości i zawierać określone w czasie cele** związane z celami

klimatycznymi dotyczącymi emisji z zakresu 1, 2 i, w stosownych przypadkach, 3, w tym, w razie potrzeby, bezwzględne cele redukcji emisji gazów cieplarnianych, łącznie z – w stosownych przypadkach – emisją metanu, na 2030 r. i w pięcioletnich etapach do 2050 r. na podstawie rozstrzygających dowodów naukowych, z wyjątkiem przypadków, w których przedsiębiorstwo może wykazać, że jego działalność i łańcuch wartości nie powodują emisji gazów cieplarnianych i że w związku z tym takie cele redukcji emisji nie byłyby odpowiednie. W planach należy opracować działania wykonawcze służące osiągnięciu celów klimatycznych przedsiębiorstwa i opierać się na rozstrzygających dowodach naukowych, tj. dowodach niezależnie zweryfikowanych naukowo, które są spójne z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z definicją Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) oraz z uwzględnieniem zaleceń europejskiego naukowego komitetu doradczego ds. zmian klimatu.

Poprawka 69

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 51

Tekst proponowany przez Komisję

(51) Aby zapewnić **prawidłowe wdrożenie takiego planu redukcji emisji i włączenie go do zachęt finansowych** dla dyrektorów, **konieczne jest należyte uwzględnienie tego planu przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego dyrektorów, jeśli wynagrodzenie zmienne jest powiązane z wkładem dyrektora w realizację strategii biznesowej przedsiębiorstwa oraz jego długoterminowych interesów i zrównoważonego rozwoju.**

Poprawka

(51) *W planie transformacji należy wyraźnie określić obowiązki dyrektorów i członków zarządu, aby zapewnić uwzględnienie ryzyka i skutków dla środowiska i klimatu w strategii przedsiębiorstwa. Aby zwiększyć zachęty finansowe dla dyrektorów, przedsiębiorstwa zatrudniające średnio ponad 1000 pracowników powinny dysponować odpowiednią i skuteczną polityką gwarantującą, że część zmiennego wynagrodzenia dyrektorów jest powiązana z osiągnięciem celów planu transformacji przedsiębiorstwa w zakresie*

Poprawka 70

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 53

Tekst proponowany przez Komisję

(53) W celu zapewnienia monitorowania prawidłowego wypełniania przez przedsiębiorstwa obowiązków w zakresie należytej staranności oraz zapewnienia właściwego wykonywania niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie powinny wyznaczyć jeden krajowy organ nadzorczy lub większą ich liczbę. Te organy nadzorcze powinny mieć charakter publiczny, być niezależne od przedsiębiorstw objętych zakresem niniejszej dyrektywy lub innych interesów rynkowych oraz wolne od konfliktów interesów. Zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskie powinny zapewnić należyte finansowanie tych organów. Organy te powinny być uprawnione do prowadzenia postępowań z własnej inicjatywy lub na podstawie skarg lub uzasadnionych obaw zgłoszonych na mocy niniejszej dyrektywy. W przypadku istnienia właściwych organów utworzonych na podstawie przepisów sektorowych państwa członkowskie mogą wskazać te organy jako odpowiedzialne za stosowanie niniejszej dyrektywy w obszarach ich kompetencji. Mogą one wyznaczyć organy sprawujące nadzór nad regulowanymi przedsiębiorstwami finansowymi również jako organy nadzorcze do celów niniejszej dyrektywy.

Poprawka

(53) W celu zapewnienia monitorowania prawidłowego wypełniania przez przedsiębiorstwa obowiązków w zakresie należytej staranności oraz zapewnienia właściwego wykonywania niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie powinny wyznaczyć jeden krajowy organ nadzorczy lub większą ich liczbę. Te organy nadzorcze powinny mieć charakter publiczny, być niezależne od przedsiębiorstw objętych zakresem niniejszej dyrektywy lub innych interesów rynkowych oraz wolne od konfliktów interesów. Zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskie powinny zapewnić należyte finansowanie tych organów. Organy te powinny być uprawnione do prowadzenia postępowań, **w tym, w stosownych przypadkach, kontroli na miejscu i wysłuchań odpowiednich zainteresowanych stron**, z własnej inicjatywy lub na podstawie skarg lub uzasadnionych obaw zgłoszonych na mocy niniejszej dyrektywy. W przypadku istnienia właściwych organów utworzonych na podstawie przepisów sektorowych państwa członkowskie mogą wskazać te organy jako odpowiedzialne za stosowanie niniejszej dyrektywy w obszarach ich kompetencji. Mogą one wyznaczyć organy sprawujące nadzór nad regulowanymi przedsiębiorstwami finansowymi również jako organy nadzorcze do celów niniejszej dyrektywy. **Wyznaczając organy nadzorcze i określając procedury ich działania, państwa członkowskie powinny zapewnić koordynację i komplementarność z innymi procedurami dostępnymi w ramach**

innych instrumentów międzynarodowych, takich jak pozasądowy mechanizm rozpatrywania skarg stosowany przez krajowe punkty kontaktowe.

Poprawka 71

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 54

Tekst proponowany przez Komisję

(54) Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie środków krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny przewidzieć odstrasżające, proporcjonalne i skuteczne sankcje za naruszanie tych środków. Aby taki system sankcji był skuteczny, sankcje administracyjne nakładane przez krajowe organy nadzorcze powinny obejmować kary pieniężne. Jeżeli ustrój prawny państwa członkowskiego nie przewiduje sankcji administracyjnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie, przepisy dotyczące sankcji administracyjnych należy stosować w ten sposób, że o zastosowanie sankcji wnosi właściwy organ nadzorczy, a nakłada je organ wymiaru sprawiedliwości. Te państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, aby stosowanie przepisów i sankcji miało skutek równoważny sankcjom administracyjnym nakładanym przez właściwe organy nadzorcze.

Poprawka

(54) Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie środków krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny przewidzieć odstrasżające, proporcjonalne i skuteczne sankcje za naruszanie tych środków. Aby taki system sankcji był skuteczny, sankcje administracyjne nakładane przez krajowe organy nadzorcze powinny obejmować kary pieniężne, ***publiczne oświadczenie wskazujące, że przedsiębiorstwo jest odpowiedzialne za naruszenie i charakter naruszenia, obowiązek podjęcia działania, w tym zaprzestania zachowania stanowiącego naruszenie i zaprzestania powtarzania tego zachowania, a także zawieszenie swobodnego obrotu produktami lub ich wywozu.*** Jeżeli ustrój prawny państwa członkowskiego nie przewiduje sankcji administracyjnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie, przepisy dotyczące sankcji administracyjnych należy stosować w ten sposób, że o zastosowanie sankcji wnosi właściwy organ nadzorczy, a nakłada je organ wymiaru sprawiedliwości. Te państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, aby stosowanie przepisów i sankcji miało skutek równoważny sankcjom administracyjnym nakładanym przez właściwe organy nadzorcze.

Poprawka 72

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 54 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(54a) *Aby zapobiec sztucznemu obniżaniu potencjalnych grzywien administracyjnych wynikającemu z przeniesienia przychodów netto na skalę światową przez ostateczny podmiot dominujący do podmiotów trzecich, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w odniesieniu do przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 lit. b), administracyjne sankcje finansowe były obliczane z uwzględnieniem skonsolidowanych przychodów zgłoszonych przez to przedsiębiorstwo.*

Poprawka 73

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 54 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(54b) *Zgodnie z art. 18 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE, art. 36 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE oraz art. 30 ust. 3 dyrektywy 2014/23/UE państwa członkowskie są zobowiązane do podjęcia odpowiednich środków w celu zapewnienia przestrzegania wynikających z prawa unijnego zobowiązań dotyczących zamówień i umów koncesyjnych. W związku z tym Komisja powinna ocenić, czy należy dokonać przeglądu tych dyrektyw w celu dalszego określenia wymogów i środków, które państwa członkowskie mają przyjąć, aby zapewnić zgodność z obowiązkami w zakresie zrównoważonego rozwoju i należytej staranności wynikającymi z niniejszej dyrektywy w całym procesie udzielania zamówień i koncesji, od wyboru do*

Poprawka 74

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 56

Tekst proponowany przez Komisję

(56) W celu zapewnienia skutecznej rekompensaty dla ofiar niekorzystnych skutków państwa członkowskie należy zobowiązać do ustanowienia przepisów regulujących odpowiedzialność cywilną przedsiębiorstw za szkody powstałe w wyniku niedopełnienia procedury należytej staranności. Przedsiębiorstwo powinno odpowiadać za szkody, jeśli nie dopełniło obowiązku zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ograniczenia tych skutków lub powstrzymania rzeczywistych skutków i **zminimalizowania** ich **zasięgu**, a w wyniku niewywiązania się z tego obowiązku **wystąpiły** niekorzystne skutki, które należało zidentyfikować, zapobiec im, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować ich zasięg za pomocą odpowiednich środków, i doprowadziły do powstania szkody.

Poprawka

(56) W celu zapewnienia skutecznej rekompensaty dla ofiar niekorzystnych skutków państwa członkowskie należy zobowiązać do ustanowienia przepisów regulujących odpowiedzialność cywilną przedsiębiorstw za szkody powstałe w wyniku niedopełnienia procedury należytej staranności. Przedsiębiorstwo powinno odpowiadać za szkody, jeśli nie dopełniło obowiązku zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ograniczenia tych skutków lub powstrzymania rzeczywistych skutków i ich **łagodzenia lub naprawy**, a w wyniku niewywiązania się z tego obowiązku **spowodowało** niekorzystne skutki **lub przyczyniło się do ich wystąpienia**, które **to skutki** należało zidentyfikować, **nadać im priorytet**, zapobiec im, złagodzić je, powstrzymać, **zaradzić im** lub zminimalizować ich zasięg za pomocą odpowiednich środków, i doprowadziły do powstania szkody. **Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby w przypadku braku następcy prawnego jednostki dominujące mogły zostać pociągnięte do odpowiedzialności za swoje jednostki zależne, w przypadku gdy jednostka zależna, która jest lub była w momencie wystąpienia skutków objęta zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, została rozwiązana przez jednostkę dominującą lub rozwiązała się umyślnie w celu uniknięcia odpowiedzialności, niezależnie od wszelkiej współpracy z jednostką dominującą w celu dochowania należytej staranności.**

Poprawka 75

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 57

Tekst proponowany przez Komisję

(57) **Jeśli chodzi o szkody powstałe na poziomie stałych pośrednich relacji biznesowych, odpowiedzialność przedsiębiorstwa powinna podlegać szczególnym warunkom. Przedsiębiorstwo nie powinno ponosić odpowiedzialności, jeśli wprowadziło określone środki w zakresie należytej staranności. Nie powinno jednak być zwolnione z odpowiedzialności w związku z wdrożeniem takich środków, jeśli nie można było racjonalnie oczekiwać, że faktycznie podjęte działania, w tym w zakresie weryfikacji przestrzegania przepisów, będą odpowiednie do tego, aby zapobiec tym niekorzystnym skutkom, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować.** Ponadto w ocenie istnienia i zakresu odpowiedzialności należy należycie uwzględnić podjęte dotychczas starania przedsiębiorstwa – w zakresie, w jakim dotyczą bezpośrednio przedmiotowej szkody – w celu podjęcia **wszelkich** działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane udzielone wsparcie, a także współpracę z **innymi podmiotami** w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości.

Poprawka 76

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 57 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(57) W ocenie istnienia i zakresu odpowiedzialności należy należycie uwzględnić podjęte dotychczas starania przedsiębiorstwa – w zakresie, w jakim dotyczą bezpośrednio przedmiotowej szkody – w celu podjęcia działań zaradczych, **w tym** wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane udzielone wsparcie, a także współpracę z **zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki**, w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości.

(57a) Ponadto możliwość ustalenia, w razie potrzeby, przez spółkę priorytetów powinna być brana pod uwagę w

kontekście jej potencjalnej odpowiedzialności na mocy art. 22. O ile priorytety zostały ustalone rzetelnie z uwzględnieniem wagi i prawdopodobieństwa niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwo nie powinno być pociągane do odpowiedzialności, jeśli niekorzystne skutki wynikły z działalności lub operacji, którym zgodnie z prawem nie nadano wysokiego priorytetu.

Poprawka 77

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 58

Tekst proponowany przez Komisję

(58) System odpowiedzialności nie reguluje, kto powinien udowodnić, że działanie przedsiębiorstwa było zasadnie adekwatne do okoliczności danego przypadku, *dlatego kwestię tę pozostawiono w gestii prawa krajowego.*

Poprawka

(58) System odpowiedzialności nie reguluje, kto powinien udowodnić, że działanie przedsiębiorstwa było zasadnie adekwatne do okoliczności danego przypadku, *jednak państwa członkowskie mogą przewidzieć w swoim prawie krajowym, że w przypadku gdy powód przedstawi elementy wstępnie potwierdzające prawdopodobieństwo odpowiedzialności pozwanego, pozwany zostaje pociągnięty do odpowiedzialności, chyba że może udowodnić, że wywiłzał się ze swoich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy.*

Poprawka 78

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 59

Tekst proponowany przez Komisję

(59) Jeśli chodzi o zasady odpowiedzialności cywilnej, odpowiedzialność cywilna przedsiębiorstwa za szkody powstałe w wyniku niezachowania należytej staranności powinna pozostawać bez

Poprawka

(59) Jeśli chodzi o zasady odpowiedzialności cywilnej, odpowiedzialność cywilna przedsiębiorstwa za szkody, *które spowodowało lub do których się przyczyniło*, powstałe w wyniku

uszczerbku dla odpowiedzialności cywilnej jego jednostek zależnych oraz odpowiedzialności cywilnej bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych w łańcuchu wartości. Ponadto zasady odpowiedzialności cywilnej wynikające z niniejszej dyrektywy **powinny pozostawać bez uszczerbku dla unijnych lub krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej związanej z niekorzystnymi skutkami dla praw człowieka lub niekorzystnymi skutkami dla środowiska, które przewidują odpowiedzialność w sytuacjach nieobjętych niniejszą dyrektywą lub przewidujących odpowiedzialność surowszą niż niniejsza dyrektywa.**

Poprawka 79

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 59 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

niezachowania należytej staranności powinna pozostawać bez uszczerbku dla odpowiedzialności cywilnej jego jednostek zależnych oraz odpowiedzialności cywilnej bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych w łańcuchu wartości. Ponadto zasady odpowiedzialności cywilnej wynikające z niniejszej dyrektywy **nie powinny ograniczać** odpowiedzialności **przedsiębiorstw wynikającej z unijnych lub krajowych systemów prawnych, w tym przepisów dotyczących odpowiedzialności solidarnej.**

Poprawka

(59a) Prawo do skutecznego środka prawnego jest uznanym na szczeblu międzynarodowym prawem człowieka zapisanym w art. 8 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 9 ust. 3 Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska oraz art. 2 ust. 3 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, a także stanowi prawo podstawowe Unii w rozumieniu art. 47 Karty. Opóźnienia i trudności w dostępie do materiałów dowodowych, a także różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn, lokalizacja geograficzna, trudna sytuacja i marginalizacja mogą stanowić duże przeszkody praktyczne i proceduralne dla zainteresowanych osób, utrudniające im dostęp do skutecznego środka prawnego bez obawy przed odwetem. Państwa

członkowskie powinny zatem dopilnować, aby ofiary miały dostęp do skutecznego środka prawnego i aby koszty i czas trwania postępowania nie uniemożliwiały im dostępu do sądów. Środki te mogą mieć formę m.in. finansowania publicznego, w tym wsparcia strukturalnego dla ofiar rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków, obniżenia mających zastosowanie opłat sądowych lub administracyjnych lub dostępu do pomocy prawnej.

Poprawka 80

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 59 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(59b) Upoważnione związki zawodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego lub inne właściwe podmioty działające w interesie publicznym, takie jak krajowe instytucje praw człowieka lub rzecznicy praw obywatelskich, powinny mieć możliwość wnoszenia powództw do sądów w imieniu ofiar niekorzystnych skutków oraz ich grup i powinny mieć prawa i obowiązki strony powodowej w postępowaniu, bez uszczerbku dla obowiązującego prawa krajowego.

Poprawka 81

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 59 c (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(59c) Terminy przedawnienia roszczeń odszkodowawczych z tytułu odpowiedzialności cywilnej powinny wynosić co najmniej dziesięć lat. Ustalając początek biegu takich terminów przedawnienia, państwa członkowskie

powinny wziąć pod uwagę moment, w którym ustały skutki powodujące szkodę i w którym dana ofiara wiedziała lub można było racjonalnie oczekiwać, że wiedziała, że poniesiona przez nią szkoda została spowodowana niekorzystnymi skutkami.

Poprawka 82

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 65 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*(65a) **Obrońcy praw człowieka i praw w zakresie środowiska, znajdujący się na pierwszej linii walki z konsekwencjami niekorzystnych skutków dla środowiska i praw człowieka na całym świecie i w UE, byli i są narażeni na groźby, zastraszanie, prześladowanie, nękanie, a nawet pozbawienie życia. Przedsięwzięcia nie powinny zatem narażać ich na żadne formy przemocy.***

Poprawka 83

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 69

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(69) Przepisy niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla obowiązków w dziedzinie praw człowieka, ochrony środowiska i zmiany klimatu ustanowionych w innych aktach ustawodawczych Unii. Jeżeli przepisy niniejszej dyrektywy okazałyby się sprzeczne z przepisami innego aktu ustawodawczego Unii służącego realizacji tych samych celów i przewidującego szerszej zakrojone lub precyzyjniej określone obowiązki, pierwszeństwo powinny mieć przepisy takiego innego aktu

(69) Przepisy niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla obowiązków w dziedzinie praw człowieka, ochrony środowiska i zmiany klimatu ustanowionych w innych aktach ustawodawczych Unii. Jeżeli przepisy niniejszej dyrektywy okazałyby się sprzeczne z przepisami innego aktu ustawodawczego Unii służącego realizacji tych samych celów i przewidującego szerszej zakrojone lub precyzyjniej określone obowiązki, pierwszeństwo powinny mieć przepisy takiego innego aktu

ustawodawczego Unii w zakresie, w jakim są one sprzeczne z przepisami niniejszej dyrektywy, przy czym przepisy takiego innego aktu mają zastosowanie do odpowiednich obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

ustawodawczego Unii w zakresie, w jakim są one sprzeczne z przepisami niniejszej dyrektywy, przy czym przepisy takiego innego aktu mają zastosowanie do odpowiednich obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie, **w przypadkach gdy obowiązki określone w tym innym akcie ustawodawczym mają zastosowanie do precyzyjnie określonego sektora lub przedmiotu. Akty te obejmują między innymi obowiązujące i przyszłe przepisy UE dotyczące drewna i wylesiania, delegowania pracowników i pracy przymusowej.**

Poprawka 84

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 70

Tekst proponowany przez Komisję

(70) Komisja powinna ocenić i poinformować, czy **do wykazu sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą należy dodać nowe sektory** w celu dostosowania go do wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub w świetle wyraźnych dowodów dotyczących wycisku pracowników, naruszeń praw człowieka lub nowo pojawiających się zagrożeń dla środowiska, **czy należy zmienić wykaz odpowiednich konwencji międzynarodowych, o których mowa w niniejszej dyrektywie, w szczególności w świetle sytuacji międzynarodowej, lub czy przepisy dotyczące należytej staranności zawarte w niniejszej dyrektywie należy rozszerzyć na niekorzystne skutki dla klimatu.**

Poprawka 85

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 1 – litera a

Poprawka

(70) Komisja powinna ocenić i poinformować, czy **należy ograniczyć zakres dyrektywy, w szczególności w odniesieniu do niektórych sektorów**, w celu dostosowania go do wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub w świetle wyraźnych **danych lub** dowodów dotyczących wycisku pracowników, naruszeń praw człowieka lub nowo pojawiających się zagrożeń dla środowiska, **w tym danych EBOR, MOP lub FRA.**

Tekst proponowany przez Komisję

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska w odniesieniu do ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach łańcucha wartości prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje **stałe** relacje biznesowe oraz

Poprawka

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska, **które zostały przez nie spowodowane, do których się przyczyniły lub z których powstaniem są one bezpośrednio związane**, w odniesieniu do ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach **ich** łańcucha wartości prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe oraz

Poprawka 86

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) odpowiedzialności za naruszenia wyżej wymienionych obowiązków.

Poprawka

b) odpowiedzialności za naruszenia wyżej wymienionych obowiązków, **które doprowadziły do powstania szkody;**

Poprawka 87

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

„Stalość” relacji biznesowych należy oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 88

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Niniejsza dyrektywa nie może stanowić podstawy do obniżenia poziomu ochrony praw człowieka, ochrony środowiska lub ochrony klimatu przewidzianego w prawie państw członkowskich w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy.

Poprawka

2. Niniejsza dyrektywa nie może stanowić podstawy do obniżenia poziomu ochrony praw człowieka, **w tym praw pracowniczych lub praw socjalnych przewidzianych w obowiązującym prawie unijnym i krajowym**, ochrony środowiska lub ochrony klimatu przewidzianego w prawie państw członkowskich **lub mających zastosowanie układach zbiorowych** w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy.

Poprawka 89

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, przedsiębiorstwo zatrudniało średnio ponad **500** pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały **150** mln EUR;

Poprawka

a) w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, przedsiębiorstwo zatrudniało średnio ponad **250** pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały **40** mln EUR;

Poprawka 90

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale **zatrudniało średnio ponad 250 pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w skali światowej w wysokości ponad 40 mln EUR, pod warunkiem że co najmniej 50 % tych przychodów netto ze sprzedaży uzyskano**

Poprawka

b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale **jest jednostką dominującą najwyższego szczebla grupy, która zatrudniała ponad 500 pracowników i jej przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały 150 mln EUR w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe.**

w jednym lub kilku z następujących sektorów:

Poprawka 91

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt i**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(i) produkcja wyrobów tekstylnych, skóra i wyrobów ze skóry wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia; *skreśla się*

Poprawka 92

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt ii**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(ii) rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów; *skreśla się*

Poprawka 93

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iii) wydobycie surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych *skreśla się*

surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi).

Poprawka 94

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) *odnotowały w Unii* przychody netto ze sprzedaży powyżej 150 mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy;

Poprawka

a) *przedsiębiorstwo osiągnęło w skali światowej* przychody netto w wysokości ponad 150 mln EUR, pod warunkiem że w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy *co najmniej 40 mln EUR* uzyskano w Unii, uwzględniając przychody uzyskane przez przedsiębiorstwa będące osobami trzecimi, z którymi przedsiębiorstwo lub jego jednostki zależne zawarły w Unii porozumienie wertykalne w zamian za opłaty licencyjne;

Poprawka 95

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) *odnotowały w Unii* przychody netto ze sprzedaży w wysokości powyżej 40 mln EUR, ale nie więcej niż 150 mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy, pod warunkiem że co najmniej 50 % przychodów netto ze sprzedaży w skali światowej odnotowano w co najmniej jednym z sektorów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

Poprawka

b) *przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale jest ostateczną jednostką dominującą grupy, która zatrudniała 500 pracowników, a jej* przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały 150 mln EUR, a w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdania finansowe, uzyskano w Unii co najmniej

40 mln EUR, uwzględniając przychody wygenerowane przez przedsiębiorstwa będące osobami trzecimi, z którymi przedsiębiorstwo lub jego jednostki zależne zawarły w Unii porozumienie wertykalne w zamian za opłaty licencyjne.

Poprawka 96

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Do celów ust. 1 liczbę pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy oblicza się w przeliczeniu na pełne etaty. Pracowników tymczasowych uwzględnia się przy obliczaniu liczby pracowników w taki sam sposób, jak gdyby byli oni pracownikami zatrudnionymi bezpośrednio przez przedsiębiorstwo na ten sam okres.

Poprawka

3. Do celów ust. 1 liczbę pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy oblicza się w przeliczeniu na pełne etaty. Pracowników tymczasowych **i innych pracowników świadczących pracę na podstawie nietypowych form zatrudnienia** uwzględnia się przy obliczaniu liczby pracowników w taki sam sposób, jak gdyby byli oni pracownikami zatrudnionymi bezpośrednio przez przedsiębiorstwo na ten sam okres.

Poprawka 97

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

Poprawka

1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

Poprawka 98

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera a – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

(i) osobę prawną odpowiadającą jednej

Poprawka

(i) osobę prawną odpowiadającą jednej

z form prawnych wymienionych
w *załączniku I* do dyrektywy Parlamentu
Europejskiego i Rady 2013/34/UE¹¹⁰;

z form prawnych wymienionych
w *załącznikach I i II* do dyrektywy
Parlamentu Europejskiego i Rady
2013/34/UE¹¹⁰;

¹¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego
i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca
2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań
finansowych, skonsolidowanych
sprawozdań finansowych i powiązanych
sprawozdań niektórych rodzajów jednostek
(Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

¹¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego
i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca
2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań
finansowych, skonsolidowanych
sprawozdań finansowych i powiązanych
sprawozdań niektórych rodzajów jednostek
(Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

Poprawka 99

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera a – podpunkt iii

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*(iii) osobę prawną odpowiadającą
jednej z form prawnych wymienionych
w załączniku II do dyrektywy 2013/34/UE
składającą się w całości z przedsiębiorstw,
których organizacja odpowiada jednej
z form prawnych objętych ppkt (i) i (ii);*

skreśla się

Poprawka 100

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera a – podpunkt iv – tiret 8

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*— instytucjami emerytalnymi
obsługującymi programy emerytalne,
które uznaje się za systemy zabezpieczenia
społecznego objęte rozporządzeniem
Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)
nr 883/2004¹¹⁹ i rozporządzeniem
Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)
nr 987/2009¹²⁰, jak również wszelkimi
podmiotami prawnymi utworzonymi
w celu inwestowania w ramach takich
programów;*

skreśla się

¹¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1).

¹²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1).

Poprawka 101

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera a – podpunkt iv – tiret 9**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *alternatywnym funduszem inwestycyjnym (AFI) zarządzanym przez ZAFI zdefiniowanym w art. 4 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2011/61/UE lub AFI nadzorowanym na mocy mających zastosowanie przepisów krajowych;* *skreśla się*

Poprawka 102

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera a – podpunkt iv – tiret 10**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *UCITS w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE;* *skreśla się*

Poprawka 103

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

aa) „spółka, w której dokonano inwestycji” oznacza spółkę, w którą inwestuje inwestor instytucjonalny lub podmiot zarządzający aktywami i której nie można uznać za przedsiębiorstwo kontrolowane;

Poprawka 104

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera a b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ab) „inwestor instytucjonalny” oznacza podmiot zdefiniowany w art. 2 lit. e) dyrektywy 2007/36/WE, w zakresie określonym w art. 2 niniejszej dyrektywy;

Poprawka 105

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera a c (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ac) „podmiot zarządzający aktywami” oznacza podmiot zdefiniowany w art. 2 lit. f) dyrektywy 2007/36/WE, w zakresie określonym w art. 2 niniejszej dyrektywy;

Poprawka 106

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera b**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) „niekorzystne skutki dla środowiska” oznaczają niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z *naruszenia jednego z zakazów lub zobowiązań*

b) „niekorzystne skutki dla środowiska” oznaczają niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z *niewypełnienia obowiązków zgodnie z*

wynikających z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w części II załącznika;

odpowiednimi przepisami instrumentów wymienionych w części I pkt 18 i 19 załącznika oraz w części II załącznika, z uwzględnieniem, o ile to możliwe, prawa krajowego i środków związanych z tymi przepisami, odnoszących się do tekstów międzynarodowych wymienionych w części I pkt 18 i 19 załącznika oraz w części II załącznika;

Poprawka 107

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) „niekorzystne skutki dla praw człowieka” oznaczają niekorzystne skutki dla osób *podlegających ochronie* wynikające z *naruszenia jednego z praw* lub *zakazów wymienionych w części I sekcja 1 załącznika, zapisanych* w konwencjach międzynarodowych wymienionych w części I sekcja 2 załącznika;

Poprawka

c) „niekorzystne skutki dla praw człowieka” oznaczają niekorzystne skutki dla osób wynikające z *jakiegokolwiek działania, które uniemożliwiają lub ograniczają zdolność jednostki lub grupy do korzystania z praw i podlegania ochronie zgodnie z zakazami zapisanymi* w konwencjach *i instrumentach* międzynarodowych wymienionych w *części I sekcja 1 załącznika i w części I sekcja 2 załącznika*;

Poprawka 108

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ca) „niekorzystne skutki” oznaczają *wszelkie potencjalne lub rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka lub niekorzystne skutki dla środowiska*;

Poprawka 109

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) „jednostka zależna” oznacza osobę prawną, za pośrednictwem której prowadzona jest działalność „przedsiębiorstwa kontrolowanego” zgodnie z definicją w art. 2 ust. 1 lit. f) dyrektywy 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹²⁸;

¹²⁸ Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 390 z 31.12.2004, s. 38).

Poprawka

d) „jednostka zależna” oznacza osobę prawną **zgodnie z definicją w art. 2 pkt 10 dyrektywy 2013/34/UE oraz osobę prawną**, za pośrednictwem której prowadzona jest działalność „przedsiębiorstwa kontrolowanego” zgodnie z definicją w art. 2 ust. 1 lit. f) dyrektywy 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹²⁸;

¹²⁸ Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 390 z 31.12.2004, s. 38).

Poprawka 110

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera e – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

e) „relacje biznesowe” oznaczają relacje z wykonawcą, podwykonawcą lub **jakimkolwiek** innym podmiotem **prawnym** („partnerem”),

Poprawka

e) „relacje biznesowe” oznaczają **bezpośrednie lub pośrednie** relacje **przedsiębiorstwa** z wykonawcą, podwykonawcą lub innym podmiotem **w jego łańcuchu wartości:**

Poprawka 111

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera e – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

(i) z którym przedsiębiorstwo zawarło umowę handlową lub któremu przedsiębiorstwo zapewnia **finansowanie**,

Poprawka

(i) z którym przedsiębiorstwo zawarło umowę handlową lub któremu przedsiębiorstwo zapewnia **usługi**

ubezpieczenie lub reasekurację, lub

finansowe;

Poprawka 112

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera e – podpunkt ii

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(ii) który prowadzi działalność *gospodarczą* związaną z produktami lub usługami *przedsiębiorstwa na rzecz lub w imieniu* przedsiębiorstwa;

(ii) który prowadzi działalność związaną z produktami lub usługami przedsiębiorstwa;

Poprawka 113

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

f) „stałe relacje biznesowe” oznaczają relacje biznesowe, bezpośrednio lub pośrednio, które są trwale lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwale, ze względu na ich intensywność lub czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości;

skreśla się

Poprawka 114

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera g

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

g) „łańcuch wartości” oznacza działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiązaną działalność w ramach stałych relacji biznesowych przedsiębiorstwa na wyższym i niższym szczeblu łańcucha dostaw.

g) „łańcuch wartości” oznacza:

W przypadku przedsiębiorstw w rozumieniu lit. a) ppkt (iv) „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia tych konkretnych usług obejmuje wyłącznie działalność klientów otrzymujących takie pożyczki, kredyty i inne usługi finansowe oraz innych przedsiębiorstw należących do tej samej grupy, których działalność jest związana z daną umową. Łańcuch wartości takich regulowanych przedsiębiorstw finansowych nie obejmuje MŚP, które otrzymują pożyczki, kredyty, finansowanie, ubezpieczenia lub reasekurację od takich podmiotów;

Poprawka 115

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera g – podpunkt i (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(i) działalność związaną z produkcją, projektowaniem, pozyskiwaniem, wydobywaniem, wytwarzaniem, transportem, magazynowaniem i dostawami surowców, produktów lub części produktu przedsiębiorstwa oraz podmioty zaangażowane w takie działania, a także z opracowywaniem produktu przedsiębiorstwa lub opracowywaniem lub świadczeniem usługi, oraz

Poprawka 116

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera g – podpunkt ii (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(ii) działalność związaną ze sprzedażą, dystrybucją, transportem, magazynowaniem i gospodarowaniem odpadami w odniesieniu do produktów przedsiębiorstwa lub świadczeniem usług

przez przedsiębiorstwo, a także podmioty zaangażowane w takie działania, z wyłączeniem gospodarowania odpadami z produktu przez indywidualnych konsumentów.

Poprawka 117

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera g – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

W przypadku przedsiębiorstw w rozumieniu lit. a) ppkt (iv) „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia tych konkretnych usług obejmuje działalność klientów otrzymujących bezpośrednio takie usługi finansowe świadczone przez przedsiębiorstwa finansowe zgodnie z ppkt (iv) oraz innych przedsiębiorstw należących do tej samej grupy, których działalność jest związana z daną umową. Łańcuch wartości regulowanych przedsiębiorstw finansowych w rozumieniu lit. a) ppkt (iv) nie obejmuje gospodarstw domowych, osób fizycznych ani MŚP;

Poprawka 118

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera h

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

h) „niezależna weryfikacja zewnętrzna” oznacza weryfikację *przestrzegania przez przedsiębiorstwo* lub części jego łańcucha wartości *wymogów dotyczących praw człowieka i wymogów środowiskowych wynikających z przepisów niniejszej dyrektywy, dokonywaną* przez niezależnego od przedsiębiorstwa *audytora, wolnego* od wszelkich konfliktów interesów,

h) „niezależna weryfikacja zewnętrzna” oznacza weryfikację *aspektów należytej staranności przedsiębiorstwa* lub części jego łańcucha wartości *wynikających z przepisów niniejszej dyrektywy przez biegłego rewidenta albo firmę audytorską, zatwierdzonych zgodnie z art. 3 dyrektywy 2006/43/WE lub akredytowanych w państwie członkowskim do celów przeprowadzania*

posiadającego doświadczenie i kompetencje w dziedzinie środowiska i praw człowieka oraz odpowiedzialnego za jakość i rzetelność audytu;

certyfikacji, lub przez niezależnego dostawcę usług atestacyjnych zdefiniowanego w art. 2 pkt 23 dyrektywy 2006/43/WE, akredytowanego w państwie członkowskim zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 w odniesieniu do konkretnej działalności w zakresie oceny zgodności, o której mowa w art. 14 ust. 4a, lub przez niezależną stronę trzecią, akredytowaną w państwie członkowskim do przeprowadzania certyfikacji i niezależną od przedsiębiorstwa, wolną od wszelkich konfliktów interesów, która wykazuje się doświadczeniem, wiedzą fachową i kompetencjami w dziedzinie środowiska, klimatu i praw człowieka, jest odpowiedzialna za jakość i wiarygodność audytu lub oceny oraz spełnia minimalne standardy określone w akcie delegowanym, jak opisano w art. 14 ust. 4a;

Poprawka 119

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera j

Tekst proponowany przez Komisję

j) „inicjatywa *branżowa*” oznacza *połączenie dobrowolnych procedur, narzędzi i mechanizmów należytej staranności w łańcuchu wartości, w tym niezależnych weryfikacji zewnętrznych, przygotowanych i nadzorowanych przez rządy, stowarzyszenia branżowe lub grupy zainteresowanych organizacji;*

Poprawka

j) „inicjatywa *branżowa lub inicjatywa z udziałem wielu zainteresowanych stron*” oznacza *inicjatywę, w której uczestniczą przedsiębiorstwa i która zapewnia normy, procedury, narzędzia lub mechanizmy w celu wspierania, monitorowania, oceny, certyfikacji lub weryfikacji aspektów należytej staranności lub należytej staranności prowadzonej przez ich jednostki zależne lub relacje biznesowe. Takie inicjatywy mogą być opracowywane i nadzorowane przez rządy, stowarzyszenia branżowe, grupy zainteresowanych organizacji lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego;*

Poprawka 120

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera l

Tekst proponowany przez Komisję

l) „poważne niekorzystne skutki” oznaczają niekorzystne skutki dla środowiska lub niekorzystne skutki dla praw człowieka, które są szczególnie znaczące ze względu na swój charakter lub dotyczą dużej liczby osób lub dużego obszaru środowiska, lub są nieodwracalne, lub szczególnie trudne do naprawienia w wyniku zastosowania środków niezbędnych do przywrócenia sytuacji istniejącej przed wystąpieniem skutków;

Poprawka

skreśla się

Poprawka 121

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera n

Tekst proponowany przez Komisję

n) „zainteresowane strony” oznaczają pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ produkty, usługi i działalność danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego relacje biznesowe;

Poprawka

n) „zainteresowane strony odczuwające skutki” oznaczają te osoby, grupy lub społeczności, mające prawa lub prawnie uzasadnione interesy, na które mają lub mogą mieć wpływ niekorzystne skutki wynikające z działalności albo działań przedsiębiorstwa lub działalności albo działań podmiotów w jego łańcuchu wartości, oraz prawowici przedstawiciele takich osób lub grup, w tym pracownicy i ich przedstawiciele oraz związki zawodowe przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych i działające w całym łańcuchu wartości, lub – w przypadkach gdy nie ma osób, grup lub społeczności dotkniętych niekorzystnymi dla środowiska skutkami – wiarygodne i doświadczone organizacje, których celem jest ochrona środowiska;

Poprawka 122

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera n a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

na) „zainteresowane strony znajdujące się w trudnej sytuacji” oznaczają zainteresowane strony odczuwające skutki, które są marginalizowane i podatne na zagrożenia ze względu na szczególny kontekst lub czynniki krzyżowe, w tym płeć biologiczną i kulturową, wiek, rasę, pochodzenie etniczne lub klasowe, kastę, wykształcenie, tożsamość tubylczą, status migracyjny, niepełnosprawność, a także status społeczny i ekonomiczny; obejmują również zainteresowane strony mieszkające na obszarach ogarniętych konfliktem lub obszarach wysokiego ryzyka, co może prowadzić do powstania zróżnicowanych i często nieproporcjonalnych niekorzystnych skutków oraz sprzyjać dyskryminacji i stwarzać dodatkowe bariery utrudniające udział w wymiarze sprawiedliwości i dostęp do niego;

Poprawka 123

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera q

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

q) „odpowiedni środek” oznacza środek, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i który jest współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku,

q) „odpowiednie środki” oznaczają środki, dzięki którym można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i skutecznie zaradzić niekorzystnemu skutkowi zidentyfikowanemu zgodnie z art. 6 w sposób proporcjonalny i współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków, a także

w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań.

proporcjonalny i współmierny do wielkości, zasobów i możliwości przedsiębiorstwa. Uwzględnia się przy tym okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakter niekorzystnego skutku, charakterystykę sektora gospodarki, charakter konkretnej działalności, konkretnych produktów i usług przedsiębiorstwa i konkretnych relacji biznesowych;

Poprawka 124

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera q a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

qa) „wpływ” oznacza zdolność do dokonania zmiany w praktykach podmiotu wywołującego niekorzystne skutki lub przyczyniającego się do nich;

Poprawka 125

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera q b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

qb) „powodować niekorzystne skutki” oznacza, że działalność przedsiębiorstwa sama w sobie wystarcza, by doprowadzić do powstania niekorzystnych skutków;

Poprawka 126

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera q c (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

qc) „przyczynić się do niekorzystnych skutków” oznacza, że własne działania przedsiębiorstwa, w połączeniu z

działaniami innych podmiotów, powodują dane skutki lub że działania przedsiębiorstwa sprawiają, że inny podmiot powoduje niekorzystne skutki, ułatwiają powodowanie niekorzystnych skutków przez inny podmiot lub zachęcają ten podmiot do wywoływania takich skutków. Przyczynianie się musi być znaczące, a zatem nie obejmuje drobnych lub błahych przypadków przyczynienia się do niekorzystnych skutków. Ocena znaczącego charakteru przyczyniania się oraz stwierdzenie, kiedy działania przedsiębiorstwa mogły sprawić, że inny podmiot powoduje niekorzystne skutki, ułatwić powodowanie niekorzystnych skutków przez inny podmiot lub zachęcić go do powodowania takich skutków, może wymagać uwzględnienia wielu czynników. Można uwzględnić następujące czynniki:

– zakres, w jakim przedsiębiorstwo może zachęcać lub motywować inny podmiot do powodowania niekorzystnych skutków, tj. stopień, w jakim dana działalność podwyższyła ryzyko wystąpienia takich skutków,

– zakres, w jakim przedsiębiorstwo mogło lub powinno było wiedzieć o niekorzystnych skutkach lub potencjalnych niekorzystnych skutkach, tj. stopień przewidywalności,

– stopień, w jakim którekolwiek z działań przedsiębiorstwa rzeczywiście złagodziło niekorzystne skutki lub zmniejszyło ryzyko wystąpienia takich skutków.

Samo istnienie relacji biznesowych lub działań stwarzających ogólne warunki, w których możliwe jest wystąpienie niekorzystnych skutków, jako takie nie stanowi przyczyniania się. Dane działania powinny znacznie podwyższyć ryzyko wystąpienia niekorzystnych skutków;

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera q d (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

qd) bycie „bezpośrednio powiązanych z niekorzystnymi skutkami” oznacza, że istnieje związek między niekorzystnymi skutkami a produktami, usługami lub operacjami przedsiębiorstwa w ramach innych relacji biznesowych, gdy samo przedsiębiorstwo nie spowodowało tych skutków ani nie przyczyniło się do ich powstania. Bezpośredni związek nie oznacza bezpośredniej relacji biznesowej. Ponadto istnienie bezpośredniego związku nie oznacza przesunięcia odpowiedzialności z podmiotu powodującego niekorzystne skutki na przedsiębiorstwo, z którym podmiot jest związany.

Poprawka 128

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera q e (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

qe) „oparty na analizie ryzyka” oznacza proporcjonalny do prawdopodobieństwa wystąpienia i do dotkliwości potencjalnych niekorzystnych skutków;

Poprawka 129

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera q f (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

qf) „czynniki ryzyka” oznaczają czynniki ryzyka na poziomie przedsiębiorstwa, czynniki ryzyka modelu biznesowego, czynniki ryzyka

*geograficznego, czynniki ryzyka
produktów i usług oraz sektorowe
czynniki ryzyka;*

Poprawka 130

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera q g (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

qg) „dotkliwość niekorzystnych skutków” oznacza skalę, zakres i nieodwracalny charakter niekorzystnych skutków, z uwzględnieniem ich powagi, w tym liczby osób, które są lub będą nimi dotknięte, stopnia, w jakim środowisko jest lub może zostać zdegradowane lub może ulec degradacji bądź jest w inny sposób dotknięte szkodą, nieodwracalności tych skutków oraz ograniczeń zdolności do przywrócenia poszkodowanym osobom lub środowisku stanu sprzed wystąpienia skutków.

Poprawka 131

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 28 w celu zmiany załącznika, aby zapewnić jego spójność z celami Unii w zakresie praw człowieka i środowiska.

Poprawka 132

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 3a

Klauzula jednolitego rynku

- 1. Komisja i państwa członkowskie zapewniają koordynację transpozycji niniejszej dyrektywy, a następnie w celu pełnej harmonizacji między państwami członkowskimi, aby zapewnić przedsiębiorstwom równe warunki działania i zapobiec fragmentacji jednolitego rynku.**
- 2. Sześć lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy Komisja rozważy, czy konieczne są zmiany poziomu harmonizacji niniejszej dyrektywy w celu zapewnienia równych warunków działania dla przedsiębiorstw na jednolitym rynku, w tym czy przepisy niniejszej dyrektywy mogłyby zostać przekształcone w rozporządzenie.**

Poprawka 133

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – wprowadzenie**

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa dochowywały należytej staranności w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska, jak wskazano w art. 5–11 („należyta staranność”), poprzez podejmowanie następujących działań:

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa dochowywały należytej staranności w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska **w oparciu o analizę ryzyka**, jak wskazano w art. 5–11 („należyta staranność”), poprzez podejmowanie następujących działań:

Poprawka 134

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera c a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ca) w razie potrzeby priorytetowe traktowanie potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków zgodnie z art. 8b;

Poprawka 135

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera c b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

cb) zarządzanie rzeczywistym niekorzystnym skutkom zgodnie z art. 8c;

Poprawka 136

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera d**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) ustanowienie i **stosowanie procedury** rozpatrywania skarg zgodnie z art. 9;

d) ustanowienie **mechanizmu powiadamiania i pozasądowego** rozpatrywania skarg **lub udział w takim mechanizmie**, zgodnie z art. 9;

Poprawka 137

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera e**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

e) monitorowanie skuteczności prowadzonej polityki należytej staranności i środków w zakresie należytej staranności zgodnie z art. 10;

e) monitorowanie **i weryfikacja** skuteczności prowadzonej polityki należytej staranności i środków w zakresie należytej staranności zgodnie z art. 10;

Poprawka 138

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera f a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

fa) prowadzenie konstruktywnych konsultacji z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki i konstruktywne współdziałanie z nimi zgodnie z art. 8d.

Poprawka 139

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Przedsiębiorstwa przechowują przez okres co najmniej 10 lat dowody zgodności z niniejszą dyrektywą.

Poprawka 140

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 4a

Wsparcie w zakresie należytej staranności na poziomie grupy

- 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby jednostki dominujące mogły podejmować działania, które mogą wnosić wkład na rzecz ich jednostek zależnych objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, zgodnie z ich obowiązkami określonymi w art. 5–11 i art. 15. Pozostaje to bez wpływu na odpowiedzialność cywilną jednostek zależnych zgodnie z art. 22.**
- 2. Jednostka dominująca może podejmować działania, które przyczyniają się do wypełnienia przez spółkę zależną obowiązków w zakresie należytej**

staranności zgodnie z ust. 1, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:

a) jednostka zależna dostarcza swojej jednostce dominującej wszystkie istotne i niezbędne informacje i współpracuje z nią;

b) jednostka zależna stosuje się do polityki należytej staranności swojej jednostki dominującej;

c) jednostka dominująca odpowiednio dostosowuje swoją politykę należytej staranności w celu zapewnienia wypełnienia obowiązków określonych w art. 5 ust. 1 w odniesieniu do jednostki zależnej;

d) jednostka zależna uwzględnia należytą staranność we wszystkich swoich politykach i systemach zarządzania ryzykiem zgodnie z art. 5;

e) w razie potrzeby jednostka zależna nadal podejmuje odpowiednie środki zgodnie z art. 7 i 8 i nadal wypełnia swoje obowiązki wynikające z art. 8a, 8b i 8d;

f) w przypadku gdy jednostka dominująca podejmuje konkretne działania w imieniu jednostki zależnej, zarówno jednostka dominująca, jak i jednostka zależna informują o tym odpowiednie zainteresowane strony i opinię publiczną w jasny i przejrzysty sposób;

g) jednostka zależna uwzględnia klimat w swoich politykach i systemach zarządzania ryzykiem zgodnie z art. 15.

Poprawka 141

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają,

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają,

aby przedsiębiorstwa uwzględniały należytą staranność **we wszystkich** obszarach swojej polityki i wdrożyły politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności zawiera wszystkie następujące elementy:

aby przedsiębiorstwa uwzględniały należytą staranność **w odpowiednich** obszarach swojej polityki i wdrożyły politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności zawiera wszystkie następujące elementy:

Poprawka 142

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1 – litera -a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

-a) opis potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków zidentyfikowanych przez przedsiębiorstwo zgodnie z art. 6;

Poprawka 143

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie długoterminowej,

a) opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie **krótko-, średnio- i** długoterminowej,

Poprawka 144

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) kodeks postępowania **zawierający opis przepisów i zasad, które powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa i jego jednostki zależne;**

b) kodeks postępowania **określający przepisy i zasady oraz środki, których należy przestrzegać i w stosownych przypadkach wdrożyć w całym przedsiębiorstwie i jego spółkach zależnych we wszystkich rodzajach działalności. Kodeks postępowania ma na**

celu zapewnienie poszanowania przez przedsiębiorstwo praw człowieka i środowiska oraz jest zgodny z podstawowymi wartościami Unii;

Poprawka 145

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) opis *procesów* wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, w tym środków zastosowanych *do weryfikacji przestrzegania kodeksu postępowania i rozszerzenia zakresu jego stosowania na stałe* relacje biznesowe.

Poprawka

c) opis *istniejących procedur i odpowiednich środków* wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności *zgodnie z art. 7 i 8 w łańcuchu wartości*, w tym *odpowiednich* środków zastosowanych, *aby uwzględnić należyłą staranność we własnym modelu biznesowym, praktykach w zakresie zatrudnienia i zakupów z podmiotami, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe, oraz środków wprowadzonych w celu monitorowania i weryfikacji działań w zakresie należytej staranności.*

Poprawka 146

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa *corocznie aktualizowały swoją politykę* należytej staranności.

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa *stałe dokonywały przeglądu swojej polityki w zakresie* należytej staranności *i aktualizowały ją w przypadku wystąpienia istotnych zmian.*

Poprawka 147

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 2 a (nowy)

2a. Przedsiębiorstwa prowadzą politykę należytej staranności, która jest proporcjonalna i współmierna do prawdopodobieństwa i dotkliwości ich potencjalnych niekorzystnych skutków oraz do dotkliwości ich rzeczywistych niekorzystnych skutków, a także do konkretnych okoliczności i czynników ryzyka, szczególnie takich jak sektor i lokalizacja działalności, wielkość i długość łańcucha wartości, wielkość przedsiębiorstwa, jego zdolności, zasoby i siła oddziaływania.

Poprawka 148

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 2 b (nowy)

2b. W przypadku gdy przedsiębiorstwa prowadzą działalność na obszarach objętych konfliktem zbrojnym lub niestabilnych obszarach pokonfliktowych, obszarach okupowanych lub obszarach zaanektowanych, a także na obszarach o słabych lub nieistniejących systemach zarządzania i bezpieczeństwa, takich jak państwa upadłe, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa te wypełniały swoje zobowiązania wynikające z międzynarodowego prawa humanitarnego i stosowały zwiększoną należytą staranność uwzględniającą konflikty w odniesieniu do swoich działań i relacji biznesowych poprzez włączenie do swojej procedury należytej staranności analizy konfliktu, która opiera się na konstruktywnym i uwzględniającym konflikty zaangażowaniu zainteresowanych stron i której celem jest zapewnienie zrozumienia pierwotnych przyczyn konfliktu, czynników inicjujących i stron napędzających

***konflikt oraz wpływu działalności
przedsiębiorstwa na konflikt.***

Poprawka 149

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – nagłówek**

Tekst proponowany przez Komisję

Identyfikacja rzeczywistych
i potencjalnych niekorzystnych skutków

Poprawka

Identyfikacja ***i ocena*** rzeczywistych
i potencjalnych niekorzystnych skutków

Poprawka 150

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 1**

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska ***w ramach*** własnej działalności lub działalności ***swoich*** jednostek zależnych ***oraz, jeżeli skutki te wiążą się*** z ich łańcuchami wartości, ***na poziomie swoich stałych relacji biznesowych, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.***

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w ***celu ogólnej oceny skali wpływu ich działalności, jednostek zależnych i relacji biznesowych*** w celu zidentyfikowania ***i oceny*** rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i ***niekorzystnych skutków*** dla środowiska ***wynikających z ich*** własnej działalności, ***produktów i usług*** lub z działalności, ***produktów i usług ich*** jednostek zależnych ***i działalności, produktów i usług związanych*** z ich łańcuchami wartości ***oraz tego, czy powodują one lub są bezpośrednio związane z tymi skutkami.***

Poprawka 151

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 2**

Tekst proponowany przez Komisję

2. ***Na zasadzie odstępstwa od ust. 1***

Poprawka

2. ***Państwa członkowskie zapewniają,***

przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 lit. b), są zobowiązane wyłącznie do identyfikacji rzeczywistych i potencjalnych poważnych niekorzystnych skutków istotnych w danym sektorze wskazanym w art. 2 ust. 1 lit. b).

aby w ramach procesu należytej staranności przedsiębiorstwa:

- a) identyfikowały obszary, w których istnieje największe prawdopodobieństwo wystąpienia potencjalnych niekorzystnych skutków i w których mogą być one poważne, w tym poprzez wskazanie poszczególnych działań, jednostek zależnych i relacji biznesowych o wyższym ryzyku, które powinny być traktowane priorytetowo, z uwzględnieniem odpowiednich czynników ryzyka oraz*
- b) dokonywały dogłębnej oceny priorytetowych działań, jednostek zależnych i relacji biznesowych, aby określić charakter i zakres konkretnych rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków.*

Poprawka 152

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 2 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Przy określaniu indywidualnych relacji biznesowych o wyższym ryzyku odpowiednie czynniki ryzyka na poziomie przedsiębiorstwa obejmują to, czy relacja biznesowa jest przedsiębiorstwem objętym niniejszą dyrektywą.

Poprawka 153

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 3**

Tekst proponowany przez Komisję

3. Jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), **udzielają kredytów lub pożyczek lub** świadczą **inne** usługi finansowe, rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i dla środowiska należy zidentyfikować **wyłącznie** przed świadczeniem takiej usługi.

Poprawka

3. Jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), świadczą usługi finansowe, rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i dla środowiska należy zidentyfikować przed świadczeniem takiej usługi **i przed kolejnymi operacjami finansowymi oraz w trakcie świadczenia usługi, w przypadku powiadomienia o potencjalnym ryzyku, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 9.**

Poprawka 154

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 4**

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji **niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1**, na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, przedsiębiorstwa **były uprawnione do korzystania** z odpowiednich zasobów, w tym niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach **procedury rozpatrywania** skarg przewidzianej w art. 9. Ponadto **w stosownych przypadkach przedsiębiorstwa przeprowadzają konsultacje z grupami**, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym **z pracownikami i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami**, w celu **zgromadzenia** informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków.

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji **i oceny niekorzystnych skutków** na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, **w tym odpowiednich danych zdezagregowanych, które mogą zostać uzyskane w normalnych okolicznościach**, przedsiębiorstwa **stosowały odpowiednie metody i korzystały** z odpowiednich zasobów, w tym **publicznych sprawozdań**, niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach **mechanizmu powiadamiania i pozasądowego mechanizmu składania** skarg przewidzianego w art. 9. Ponadto **przedsiębiorstwa zapewniają konstruktywne zaangażowanie zainteresowanych stron**, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym **pracowników i innych odpowiednich zainteresowanych stron, zgodnie z art. 8d**, w celu **gromadzenia** informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków **oraz w celu**

identyfikacji i oceny tych skutków;

Poprawka 155

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. W przypadku gdy nie są dostępne wszystkie niezbędne informacje dotyczące łańcucha wartości, przedsiębiorstwo udziela wyjaśnień na temat starań poczynionych w celu uzyskania niezbędnych informacji na temat jej łańcucha wartości, powodów, dla których nie wszystkie niezbędne informacje mogły zostać uzyskane, oraz na temat planów uzyskania niezbędnych informacji w przyszłości.

Poprawka 156

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu uniknięcia lub – jeżeli uniknięcie jest niemożliwe lub natychmiastowo niemożliwe – odpowiedniego złagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z niniejszym artykułem *ust. 2, 3, 4 i 5*.

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu uniknięcia lub – jeżeli uniknięcie jest niemożliwe lub nie jest możliwe natychmiast **lub nie powiodło się** – odpowiedniego złagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z niniejszym artykułem.

Poprawka 157

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 1 a (nowy)

1a. Do celów tego artykułu, w przypadkach gdy przedsiębiorstwo może wywołać ewentualne niekorzystne skutki, odpowiednie środki są rozumiane jako środki mające na celu zapobieganie ewentualnym niekorzystnym skutkom lub ich łagodzenie. W przypadkach gdy przedsiębiorstwo może przyczynić się do wystąpienia niekorzystnych skutków, odpowiednie środki są rozumiane jako środki mające na celu zapobieganie wkładowi lub ograniczanie wkładu w takie skutki poprzez wykorzystanie lub zwiększenie wpływu przedsiębiorstwa w kontaktach z innymi podmiotami odpowiedzialnymi w celu zapobiegania ewentualnym niekorzystnym skutkom lub ich łagodzenia. W przypadkach gdy działalność, produkty lub usługi przedsiębiorstwa mogą być bezpośrednio związane z niekorzystnymi skutkami poprzez jego relacje biznesowe z innymi podmiotami, odpowiednie środki są rozumiane jako środki mające na celu wykorzystanie lub zwiększenie wpływu przedsiębiorstwa w kontaktach z podmiotami odpowiedzialnymi w celu zapobiegania ewentualnym niekorzystnym skutkom lub ich łagodzenia oraz wywierania wpływu na podmiot, który powoduje skutki.

Poprawka 158

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 1 b (nowy)**

1b. Do celów niniejszego artykułu zakłada się, że przedsiębiorstwa finansowe są bezpośrednio związane z niekorzystnymi skutkami w swoim łańcuchu wartości, nie powodując ani nie

przyczyniając się do takich skutków.

Poprawka 159

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2. Przedsiębiorstwa powinny być w stosownych przypadkach zobowiązane do podjęcia następujących działań:

Poprawka

2. Przedsiębiorstwa powinny być w stosownych przypadkach zobowiązane **do wprowadzenia odpowiednich środków, w tym** do podjęcia następujących działań:

Poprawka 160

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) w stosownych przypadkach ze względu na charakter lub złożoność środków koniecznych do uniknięcia skutków – opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych **z zasadnymi i jasno określonymi terminami** działań oraz **jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny** poprawy. **Taki** plan działań zapobiegawczych **opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki;**

Poprawka

a) w stosownych przypadkach ze względu na charakter lub złożoność środków koniecznych do uniknięcia skutków – opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych **zawierającego rozsądny i jasno określony harmonogram wdrażania odpowiednich działań i środków** oraz **wskaźniki jakościowe i ilościowe służące do pomiaru** poprawy. Plan działań zapobiegawczych **jest wdrażany i odpowiednio dostosowywany do kontekstu działalności przedsiębiorstw i ich łańcuchów wartości. Opracowanie i wdrożenie planu transformacji klimatycznej zgodnie z art. 15 uznaje się za odpowiedni środek zapobiegania niekorzystnym skutkom dla środowiska związany z łagodzeniem zmiany klimatu zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.**

Poprawka 161

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) **dążenia do uzyskania od partnera biznesowego**, z którym utrzymują bezpośrednie relacje biznesowe, **zabezpieczeń umownych**, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa, **w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów** w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa (**umowy kaskadowe**). W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 4;

Poprawka

b) **rozważenia ustanowienia w drodze postanowień umownych z partnerem**, z którym utrzymują bezpośrednie relacje biznesowe, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa. **Partnerzy, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe, mogą zostać poproszeni o ustanowienie odpowiednich rozsądnych, niedyskryminacyjnych i sprawiedliwych postanowień umownych ze swoimi partnerami** w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 4;

Poprawka 162

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) dokonania niezbędnych **inwestycji, takich jak inwestycje w procesy i infrastrukturę** w zakresie zarządzania lub **produkcji, w celu zapewnienia zgodności z ust. 1;**

Poprawka

c) dokonania niezbędnych **zmian, ulepszeń, wycofań lub inwestycji w odniesieniu do własnych działań przedsiębiorstwa, np.** w zakresie zarządzania, **produkcji** lub **innych procesów operacyjnych, sprzętu, produktów i identyfikowalności produktów, projektów, usług i umiejętności;**

Poprawka 163

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ca) dostosowania modeli biznesowych

i strategii biznesowych, w tym praktyk zakupowych, w tym praktyk przyczyniających się do płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie i dochodów ich dostawców, aby zapobiec potencjalnym niekorzystnym skutkom, oraz opracowania i stosowania polityki zakupów, która nie przyczynia się do potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka lub środowiska;

Poprawka 164

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje *stałe relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych zagroziłoby rentowności MŚP*;

Poprawka

d) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia *finansowego i administracyjnego* dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe;

Poprawka 165

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

da) współdziałania z partnerami biznesowymi w kwestiach oczekiwań przedsiębiorstwa w zakresie zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenia, w tym przez zapewnianie lub umożliwianie dostępu do budowania zdolności, wytycznych, wsparcia administracyjnego i finansowego, takiego jak pożyczki lub finansowanie, z uwzględnieniem zasobów, wiedzy i ograniczeń partnera biznesowego;

Poprawka 166

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

e) zgodnie z prawem Unii, w tym prawem konkurencji, do współpracy z innymi podmiotami, w tym, **w stosownych przypadkach**, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnego skutku, w szczególności jeżeli żadne inne działanie nie jest odpowiednie ani skuteczne.

Poprawka

e) zgodnie z prawem Unii, w tym prawem konkurencji, do współpracy z innymi podmiotami, w tym w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnego skutku, w szczególności jeżeli żadne inne działanie nie jest odpowiednie ani skuteczne.

Poprawka 167

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera e a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ea) w przypadku gdy istnieje bezpośredni związek ze skutkami występującymi w relacjach biznesowych z innymi przedsiębiorstwami prowadzącymi działalność w Unii, odpowiednie środki mogą obejmować powiadomienie odpowiedniego organu nadzoru, przy jednoczesnym kontynuowaniu rozsądnych starań w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia.

Poprawka 168

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Dystrybuując lub sprzedając produkt lub świadcząc usługę, przedsiębiorstwa podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby skład, struktura i wprowadzenie produktu lub

usługi na rynek były zgodne z prawem Unii i nie prowadziły do niekorzystnych skutków indywidualnych czy zbiorowych. W tym celu szczególną uwagę należy zwrócić na potencjalne niekorzystne skutki dla dzieci.

Poprawka 169

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki, których nie można uniknąć ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, przedsiębiorstwo może dążyć do zawarcia umowy z partnerem, z którym łączą je pośrednie relacje, w celu zapewnienia zgodności z kodeksem postępowania lub planem działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa. W przypadku zawarcia takiej umowy zastosowanie ma ust. 4.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 170

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 4 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Zabezpieczeniom umownym lub umowie powinny towarzyszyć odpowiednie środki sprawdzania zgodności. Do celów sprawdzania zgodności przedsiębiorstwo może odnieść się do odpowiednich inicjatyw branżowych lub niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

Poprawka

Postanowieniom umownym towarzyszą środki wspierające dochowanie należytej staranności.

Poprawka 171

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 4 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Jeżeli **zabezpieczenia umowne zapewnia MŚP lub umowa** zostaje zawarta z **MŚP**, należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki. Jeżeli środki sprawdzania zgodności realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

Poprawka

Jeżeli **określa się postanowienia, w tym postanowienia umowne, lub** zostaje zawarta **umowa z partnerem biznesowym**, należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki. Jeżeli środki sprawdzania zgodności realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej. **Na wniosek MŚP pokrywają one w całości koszty lub dzielą je z przedsiębiorstwem. MŚP mogą dzielić się wynikami swoich weryfikacji z wieloma przedsiębiorstwami.**

Postanowienia umowne określone zgodnie z ust. 2, nie mogą prowadzić do przeniesienia odpowiedzialności za dochowanie należytej staranności zgodnie z niniejszą dyrektywą ani odpowiedzialności za niewdrożenie należytej staranności.

Przy określaniu takich postanowień umownych przedsiębiorstwa oceniają, czy można zasadnie oczekiwać, że partner biznesowy będzie przestrzegał tych postanowień.

Poprawka 172

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można było uniknąć ani odpowiednio ograniczyć **za pomocą środków określonych w ust. 2, 3 i 4**, przedsiębiorstwo ma obowiązek powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, **a także**, jeśli uprawnia **ich** do tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje

Poprawka

Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, **które przedsiębiorstwo spowodowało lub do których się przyczyniło i** których nie można było uniknąć ani odpowiednio ograniczyć, **oraz jeżeli nie można racjonalnie spodziewać się zmiany**, przedsiębiorstwo ma obowiązek powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek,

następujące działania:

*i, jeśli uprawnia **je** do tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje w **ostateczności** następujące działania **zgodnie z zasadą odpowiedzialnego wycofania się**:*

Poprawka 173

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) czasowa zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich **minimalizowania, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne w perspektywie krótkoterminowej**;

Poprawka

a) czasowo zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich **łagodzenia**;

Poprawka 174

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, **jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne**.

Poprawka

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności z uwagi na **dotkliwość potencjalnych niekorzystnych skutków lub jeżeli nie są spełnione warunki czasowego zawieszenia, o których mowa w lit. a)**.

Poprawka 175

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Przed czasowym zawieszeniem stosunków handlowych lub zakończeniem relacji

biznesowych przedsiębiorstwa oceniają najpierw, czy niekorzystne skutki takiego działania byłyby większe niż niekorzystny skutek, któremu należy zapobiec lub który ma zostać złagodzony. W takim przypadku przedsiębiorstwa mogą powstrzymać się od czasowego zawieszenia stosunków handlowych lub zakończenia relacji biznesowych. Jeżeli przedsiębiorstwa czasowo zawieszają stosunki handlowe lub kończą relacje biznesowe, podejmują kroki mające na celu zapobieganie takim skutkom, łagodzenie ich lub ich powstrzymanie, informują o tym partnera biznesowego z odpowiednim wyprzedzeniem i poddają tę decyzję przeglądowi.

Poprawka 176

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie przewidują możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka

Państwa członkowskie przewidują możliwość **zawieszenia lub** rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu, **z wyjątkiem umów, do których zawarcia strony są zobowiązane przez prawo. Przedsiębiorstwa mogą skontaktować się z organami nadzorczymi w celu uzyskania wskazówek co do sposobu postępowania.**

Poprawka 177

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 5 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), **udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne**

Poprawka

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 5 **akapit pierwszy** lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), **świadczą usługi finansowe**

usługi finansowe, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o *udzielenie kredytu lub pożyczki lub o świadczenie innych* usług finansowych, *jeżeli zasadne jest oczekiwanie, że będzie to ze szkodą dla jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona.*

na rzecz jednostek, które wywołują potencjalne niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1 lub przyczyniają się do ich wystąpienia, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o *świadczenie usług finansowych, jeżeli jest to absolutnie niezbędne do zapobieżenia niewypłacalności jednostki, na rzecz której usługa ta jest świadczona.* W uzupełnieniu do art. 5 akapit drugi decyzja o rozwiązaniu umowy o *świadczenie usług finansowych na zasadzie odstępstwa od ust. 5 akapit pierwszy lit. b) może zostać podjęta wyłącznie w ostateczności, gdy starania polegające na użyciu siły nacisku przedsiębiorstw, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), nie wywarły ostatecznie wpływu na jednostkę, na rzecz której świadczona jest dana usługa, aby zapobiec potencjalnym niekorzystnym skutkom lub odpowiednio je złagodzić.*

Poprawka 178

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z niniejszym artykułem *ust. 2–6.*

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z niniejszym artykułem.

Poprawka 179

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. W przypadku gdy nie można

Poprawka

2. W przypadku gdy nie można

powstrzymać niekorzystnych skutków, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **zminimalizowały** skalę tych skutków.

natychmiast powstrzymać niekorzystnych skutków, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **odpowiednio łagodziły** skalę tych **skutków i jednocześnie kontynuowały wysiłki mające na celu powstrzymanie tych niekorzystnych** skutków.

Poprawka 180

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Do celów tego artykułu, w przypadkach gdy przedsiębiorstwo wywołało rzeczywiste skutki, odpowiednie środki są rozumiane jako środki mające na celu łagodzenie skali rzeczywistych niekorzystnych skutków oraz naprawę szkody. W przypadkach gdy przedsiębiorstwo przyczyniło się do wystąpienia rzeczywistych niekorzystnych skutków, odpowiednie środki są rozumiane jako środki mające na celu ograniczanie wkładu w takie skutki poprzez wykorzystanie lub zwiększenie wpływu przedsiębiorstwa w kontaktach z innymi podmiotami odpowiedzialnymi w celu łagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków i przyczynienia się do naprawy szkód proporcjonalnie do wielkości wkładu. W przypadkach gdy działalność, produkty lub usługi przedsiębiorstwa są bezpośrednio związane z niekorzystnymi skutkami poprzez jego relacje z innymi podmiotami, odpowiednie środki są rozumiane jako środki mające na celu wykorzystanie lub zwiększenie wpływu przedsiębiorstwa w kontaktach z podmiotami odpowiedzialnymi w celu łagodzenia niekorzystnych skutków. Przedsiębiorstwo bezpośrednio powiązane z niekorzystnymi skutkami rozważa wykorzystanie swojego wpływu w kontaktach z podmiotami odpowiedzialnymi w celu umożliwienia

*naprawienia wszelkich szkód
spowodowanych skutkami.*

Poprawka 181

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 2 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2b. Do celów niniejszego artykułu zakłada się, że przedsiębiorstwa finansowe są bezpośrednio związane z niekorzystnymi skutkami w swoim łańcuchu wartości, nie powodując ani nie przyczyniając się do takich skutków.

Poprawka 182

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. Przedsiębiorstwa powinny być w stosownych przypadkach zobowiązane do podjęcia następujących działań:

3. Przedsiębiorstwa powinny być w stosownych przypadkach zobowiązane **do wprowadzenia odpowiednich środków, w tym** do podjęcia następujących działań:

Poprawka 183

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) **zneutralizowania niekorzystnych skutków** lub **zminimalizowania ich zakresu, w tym** poprzez wypłatę **odszkodowania** osobom **odczuwającym skutki i rekompensaty finansowej społecznościom odczuwającym skutki.** Działania muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie

a) **zgodnie z art. 8c powinny one zneutralizować niekorzystny wpływ** lub **odpowiednio złagodzić jego zakres** poprzez **przywrócenie poszkodowanym osobom lub środowisku sytuacji równoważnej lub możliwie najbardziej zbliżonej do ich sytuacji przed wystąpieniem wpływu.** Działania muszą być proporcjonalne **i współmierne** do

przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania;

znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania, **oraz do jego zasobów i siły oddziaływania**;

Poprawka 184

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) w stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, do opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. ***W stosownych przypadkach*** taki plan działań ***naprawczych opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami***;

Poprawka

b) w stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, do opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami ***wdrożenia odpowiednich środków i*** działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Taki plan działań ***zapobiegawczych ma zastosowanie w kontekście działalności przedsiębiorstw i łańcucha wartości i powinien być precyzyjnie dostosowany do tego kontekstu. Przedsiębiorstwa mogą opracowywać własne plany działania z wykorzystaniem inicjatyw branżowych; Opracowanie i wdrożenie planu transformacji klimatycznej zgodnie z art. 15 uznaje się za odpowiedni środek minimalizowania niekorzystnych skutków dla środowiska w związku z łagodzeniem zmiany klimatu zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.***

Poprawka 185

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) ***dążenia do uzyskania od bezpośredniego partnera***, z którym

Poprawka

c) ***postanowienia o ustanowieniu w drodze postanowień umownych z***

utrzymują *stale* relacje biznesowe, **zabezpieczeń umownych**, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań naprawczych, **w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów** w zakresie, w jakim **ich działania stanowią** część łańcucha wartości (*umowy kaskadowe*). W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 5;

partnerem, z którym utrzymują relacje biznesowe, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania **przedsiębiorstwa** i, w zależności od przypadku, planu działań naprawczych. **Partnerzy, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe, mogą zostać poproszeni o ustanowienie odpowiednich rozsądnych, niedyskryminacyjnych i sprawiedliwych postanowień umownych ze swoimi partnerami** w zakresie, w jakim **stanowią oni** część łańcucha wartości. W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 5;

Poprawka 186

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) dokonania niezbędnych **inwestycji, takich jak inwestycje w procesy i infrastrukturę** w zakresie zarządzania lub **produkcji, w celu zapewnienia zgodności z ust. 1, 2 i 3;**

Poprawka

d) dokonania niezbędnych **zmian, ulepszeń, wycofań lub inwestycji w odniesieniu do własnych działań przedsiębiorstwa, np.** w zakresie zarządzania, **produkcji** lub **innych procesów operacyjnych, sprzętu, produktów i identyfikowalności produktów, projektów, usług i umiejętności;**

Poprawka 187

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

da) dostosowania modeli biznesowych i strategii biznesowych, w tym praktyk zakupowych, w tym praktyk przyczyniających się do płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie i dochodów ich dostawców, aby powstrzymać rzeczywiste niekorzystne

skutki lub je łagodzić, a także opracowania i stosowania polityki zakupów, która nie przyczynia się do rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka lub środowiska;

Poprawka 188

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

e) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje *stałe* relacje biznesowe *w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań naprawczych zagroziłoby rentowności MŚP;*

Poprawka

e) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia **finansowego i administracyjnego** dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe;

Poprawka 189

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera e a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ea) współdziałania z partnerami biznesowymi w kwestiach oczekiwanych przedsiębiorstwa dotyczących powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i ich łagodzenia, w tym przez zapewnianie lub umożliwianie dostępu do budowania zdolności, wytycznych, wsparcia administracyjnego i finansowego, takiego jak pożyczki lub finansowanie, z uwzględnieniem zasobów, wiedzy i ograniczeń partnera biznesowego;

Poprawka 190

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera f a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

fa) w przypadku gdy istnieje bezpośredni związek ze skutkami występującymi w relacjach biznesowych z innymi przedsiębiorstwami prowadzącymi działalność w Unii, odpowiednie środki mogą obejmować powiadomienie odpowiedniego organu nadzoru, przy jednoczesnym kontynuowaniu rozsądnych starań w celu położenia kresu skutkom lub ich łagodzenia.

Poprawka 191

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 3 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3a. Dystrybuując lub sprzedając produkt lub świadcząc usługę, przedsiębiorstwa podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby skład, struktura i wprowadzenie produktu lub usługi na rynek były zgodne z prawem Unii i nie prowadziły do niekorzystnych skutków indywidualnych czy zbiorowych. W tym celu szczególną uwagę należy zwrócić na potencjalne niekorzystne skutki dla dzieci.

Poprawka 192

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 4**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4. Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki, których nie można powstrzymać ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 3, przedsiębiorstwo może dążyć do zawarcia umowy z partnerem, z którym łączą je

skreśla się

pośrednie relacje, w celu zapewnienia zgodności z kodeksem postępowania lub planem działań naprawczych przedsiębiorstwa. W przypadku zawarcia takiej umowy zastosowanie ma ust. 5.

Poprawka 193

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 5 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Zabezpieczeniom umownym lub umowie powinny towarzyszyć odpowiednie środki sprawdzania zgodności. Do celów sprawdzania zgodności przedsiębiorstwo może odnieść się do odpowiednich inicjatyw branżowych lub niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

Poprawka

Postanowieniom umownym towarzyszą środki wspierające dochowanie należytej staranności.

Poprawka 194

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 5 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Jeżeli zabezpieczenia umowne zapewnia MŚP lub umowa zostaje zawarta z MŚP, należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki. Jeżeli środki sprawdzania zgodności realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

Poprawka

Jeżeli określa się postanowienia, w tym postanowienia umowne, lub zostaje zawarta umowa z partnerem biznesowym, należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki. Jeżeli środki sprawdzania zgodności realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej. MŚP mogą dzielić się wynikami swoich weryfikacji z wieloma przedsiębiorstwami.

Poprawka 195

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 5 – akapit 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Postanowienia umowne, o których mowa w ust. 3, nie mogą prowadzić do przeniesienia odpowiedzialności za dochowanie należytej staranności zgodnie z niniejszą dyrektywą ani odpowiedzialności za niewdrożenie należytej staranności.

Poprawka 196

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 5 – akapit 2 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Przy określaniu takich postanowień umownych przedsiębiorstwa oceniają, czy można zasadnie oczekiwać, że partner biznesowy będzie przestrzegał tych postanowień.

Poprawka 197

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 1 – wprowadzenie**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można ***powstrzymać ani*** których zakresu nie można ***zminimalizować za pomocą środków określonych w ust. 3, 4 i 5***, przedsiębiorstwo ***powstrzymuje*** się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, ***a także***, jeśli uprawnia ***ich*** do tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje jedno z następujących działań:

Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, ***które przedsiębiorstwo spowodowało lub do których się przyczyniło i których*** nie można ***powstrzymać lub*** których zakresu nie można ***było odpowiednio ograniczyć, oraz jeżeli nie można racjonalnie spodziewać się zmiany***, przedsiębiorstwo ***ma obowiązek powstrzymania*** się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, ***i***, jeśli uprawnia ***je*** do tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje ***w ostateczności*** jedno z następujących

działań *zgodnie z zasadą
odpowiedzialnego wycofania się:*

Poprawka 198

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) czasowo zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz **powstrzymania tych niekorzystnych skutków lub zminimalizowania ich zakresu, albo**

Poprawka

a) czasowo zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz **zapobiegania tym skutkom i ich łagodzenia;**

Poprawka 199

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, **jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne.**

Poprawka

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności z **uwagi na dotkliwość rzeczywistych niekorzystnych skutków lub jeżeli nie są spełnione warunki czasowego zawieszenia, o których mowa w lit. a).**

Poprawka 200

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Przed czasowym zawieszeniem stosunków handlowych lub zakończeniem relacji biznesowych przedsiębiorstwa oceniają najpierw, czy niekorzystne skutki takiego działania byłyby większe niż niekorzystny skutek, który należy powstrzymać lub

który ma zostać złagodzony. W takim przypadku przedsiębiorstwa mogą powstrzymać się od czasowego zawieszenia stosunków handlowych lub zakończenia relacji biznesowych. Jeżeli przedsiębiorstwa czasowo zawieszają stosunki handlowe lub kończą relacje biznesowe, podejmują kroki mające na celu zapobieganie takim skutkom, łagodzenie ich lub ich powstrzymanie, informują o tym partnera biznesowego z odpowiednim wyprzedzeniem i poddają tę decyzję przeglądowi.

Poprawka 201

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie przewidują możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka

Państwa członkowskie przewidują możliwość **zawieszenia lub** rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu, **z wyjątkiem umów, do których zawarcia strony są zobowiązane przez prawo. Przedsiębiorstwa mogą skontaktować się z organami nadzorczymi w celu uzyskania wskazówek co do sposobu postępowania.**

Poprawka 202

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 6 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), **udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe**, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy **o udzielenie kredytu lub pożyczki lub o świadczenie innych** usług finansowych,

Poprawka

7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 6 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), **świadczą usługi finansowe na rzecz jednostek, które wywołują rzeczywiste niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1 lub przyczyniają się do ich wystąpienia**, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy

jeżeli zasadne jest oczekiwanie, że będzie to ze szkodą dla jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona.

o świadczenie usług finansowych, jeżeli jest to absolutnie niezbędne do zapobieżenia niewypłacalności jednostki, na rzecz której usługa ta jest świadczona. W uzupełnieniu do art. 6 akapit drugi decyzja o rozwiązaniu umowy o świadczenie usług finansowych na zasadzie odstępstwa od ust. 6 lit. b) może zostać podjęta wyłącznie w ostateczności, gdy starania polegające na użyciu siły nacisku przedsiębiorstw, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (iv), nie wywarły ostatecznie wpływu na jednostkę, na rzecz której świadczona jest dana usługa, aby powstrzymać rzeczywiste niekorzystne skutki lub zminimalizować ich zakres.

Poprawka 203

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 8a

Odpowiednie środki podejmowane przez inwestorów instytucjonalnych i podmioty zarządzające aktywami w celu skłonienia przedsiębiorstw, w których dokonują inwestycji, do powstrzymania spowodowanych przez nie rzeczywistych niekorzystnych skutków

- 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby inwestorzy instytucjonalni i podmioty zarządzające aktywami wprowadzili odpowiednie środki, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, aby skłonić przedsiębiorstwa, w których dokonali inwestycji, do powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6.*
- 2. W przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, państwa członkowskie zapewniają, aby*

inwestorzy instytucjonalni i podmioty zarządzające aktywami skłaniali przedsiębiorstwa, w których dokonali inwestycji, do zminimalizowania skali tych skutków.

3. W stosownych przypadkach inwestorzy instytucjonalni i podmioty zarządzające aktywami powinni negocjować z przedsiębiorstwem, w którym dokonali inwestycji, i wykonywać swoje prawa głosu zgodnie z art. 3g ust. 1 lit. a) dyrektywy 2007/36/WE [SRD2], aby skłonić organ zarządzający przedsiębiorstwa, w którym dokonali inwestycji, do powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub zminimalizowania ich zakresu. Działania przedsiębiorstwa, w którym dokonano inwestycji, muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie tego przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania. Podobnie działania wymagane od inwestorów instytucjonalnych i podmiotów zarządzających aktywami muszą być proporcjonalne i współmierne oraz należyce uwzględniać stopień kontroli, jaką sprawują nad przedsiębiorstwem, w którym dokonali inwestycji.

Poprawka 204

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 8b

*Nadawanie priorytetu rzeczywistym
i potencjalnym niekorzystnym skutkom*

1. W przypadkach gdy nie jest możliwe jednoczesne zapobieganie wszelkim zidentyfikowanym niekorzystnym skutkom, ich powstrzymanie lub łagodzenie za pomocą

odpowiednich środków, o których mowa w art. 7 i 8, przedsiębiorstwa mogą ustalić kolejność, w jakiej podejmują odpowiednie środki w zależności od prawdopodobieństwa i dotkliwości niekorzystnych skutków.

2. Przedsiębiorstwa są zobowiązane do podjęcia odpowiednich środków zgodnie z ust. 1, w zależności od dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia skutków oraz z uwzględnieniem czynników ryzyka.

3. Po zarządzeniu najbardziej poważnym i prawdopodobnym niekorzystnym skutkom zgodnie z art. 7 lub 8 w rozsądnym terminie przedsiębiorstwo zajmuje się mniej poważnymi i mniej prawdopodobnymi niekorzystnymi skutkami.

Poprawka 205

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 8c

Zarządzanie rzeczywistym niekorzystnym skutkom

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy przedsiębiorstwo wywołało rzeczywiste niekorzystne skutki lub się do nich przyczyniło, przedsiębiorstwo to podjęło odpowiednie środki w celu zaradzenia tym niekorzystnym skutkom i ewentualnym szkodom, które wyrządziło ludziom lub środowisku, lub wniosło wkład w zaradzenie tym niekorzystnym skutkom. Środek zaradczy może zostać zaproponowany w wyniku pozasądowej procedury rozpatrywania skarg zgodnie z przepisami art. 9.

2. Takie środki zaradcze mają na

celu przywrócenie poszkodowanym osobom, grupom i społecznościom lub środowisku sytuacji równoważnej lub możliwie najbardziej zbliżonej do ich sytuacji przed wystąpieniem skutków. Mogą one obejmować odszkodowanie, zwrot, rekultywację, publiczne przeprosiny, przywrócenie do pracy lub wkład w dochodzenia. Przedsiębiorstwa zapobiegają wystąpieniu dodatkowych szkód.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby pojedynczy punkt informacyjny wyznaczony zgodnie z art. 14a działał jako punkt kontaktowy ds. mediacji w zakresie należytej staranności, aby pomóc przedsiębiorstwom i zainteresowanym stronom w znalezieniu rozwiązań zaradczych. Przy wykonywaniu tych zadań pojedynczy punkt informacyjny musi być obiektywny, przewidywalny i sprawiedliwy.

4. W przypadku gdy istnieje bezpośredni związek przedsiębiorstwa z niekorzystnymi skutkami, państwa członkowskie zachęcają do dobrowolnego udziału tego przedsiębiorstwa we wszelkich działaniach naprawczych, w stosownych przypadkach, i zachęcają przedsiębiorstwa do rozważenia wykorzystania ich wpływu w kontaktach ze stronami odpowiedzialnymi w celu umożliwienia naprawy wszelkich szkód spowodowanych tymi skutkami.

Poprawka 206

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 d (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 8d

***Konstruktywne współdziałanie z
zainteresowanymi stronami
odczuwającymi skutki***

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa podejmowały odpowiednie środki w celu konstruktywnego współdziałania z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki, umożliwiając rzeczywistą interakcję i dialog w ramach ich procedury należytej staranności. W tym celu współdziałanie obejmuje informowanie zainteresowanych stron odczuwających skutki i konsultacje z nimi, a współdziałanie to ma charakter kompleksowy, strukturalny, skuteczny, terminowy i uwzględniający aspekt kulturowy oraz aspekt płci.

2. Jeżeli konstruktywne współdziałanie z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki nie jest możliwe lub gdy przydatne jest zaangażowanie dodatkowych ekspertów, aby umożliwić przedsiębiorstwu spełnienie w całości wymogów niniejszej dyrektywy, w szczególności w kontekście decyzji dotyczących zakresu i ustalania priorytetów, o których mowa w art. 6, przedsiębiorstwa współdziałają konstruktywnie z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, takimi jak organizacje społeczeństwa obywatelskiego lub osoby prawne lub fizyczne broniące praw człowieka lub środowiska, aby uzyskać wiarygodne informacje na temat potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków, tak aby móc spełnić wymogi niniejszej dyrektywy.

3. W stosownych przypadkach przedsiębiorstwa przekazują zainteresowanym stronom odczuwającym skutki kompleksowe, ukierunkowane i istotne informacje na temat swojego łańcucha wartości oraz rzeczywistego lub potencjalnego niekorzystnego wpływu na środowisko, prawa człowieka i dobre rządy.

4. Zainteresowane strony odczuwające skutki mogą zwrócić się do przedsiębiorstwa o przekazanie

dodatkowych informacji na piśmie w rozsądnym terminie oraz w odpowiedniej i zrozumiałej formie. Z zastrzeżeniem dyrektywy (UE) 2016/943, jeżeli przedsiębiorstwo odmawia dostarczenia dodatkowych informacji, zainteresowana strona odczuwająca skutki ma prawo zażądać pisemnego uzasadnienia. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organy nadzorcze lub sądowe były uprawnione do nakazania ujawnienia informacji.

5. Przedsiębiorstwa ustanawiają odpowiednie ramy konsultacji z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki. Przedsiębiorstwa mogą podjąć decyzję o zidentyfikowaniu różnych zainteresowanych stron odczuwających skutki i skonsultowaniu się z nimi w zależności od danego kontekstu lub danych niekorzystnych skutków. Przedsiębiorstwa w szczególności informują pracowników i przedstawicieli pracowników oraz inne odpowiednie zainteresowane strony odczuwające skutki i konsultują się z nimi wtedy, gdy opracowują politykę należytej staranności zgodnie z art. 5, określają niekorzystne skutki zgodnie z art. 6, opracowują plany działania lub kończą relacje biznesowe zgodnie z art. 7 i 8, ustalają priorytety w zakresie ich niekorzystnych skutków zgodnie z art. 8b, opracowują środki naprawcze zgodnie z art. 8c, ustanawiają mechanizm powiadamiania lub pozasądowy mechanizm rozpatrywania skarg zgodnie z art. 9 oraz wykonują swoje obowiązki zgodnie z art. 10.

6. Przedsiębiorstwo informuje pracowników i ich przedstawicieli o swojej polityce w zakresie należytej staranności i jej wdrażania, a współdziałanie z nimi odbywa się z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów unijnych i krajowych dotyczących zatrudnienia i praw socjalnych oraz mających

zastosowanie układów zbiorowych.

7. Informując zainteresowane strony odczuwające skutki i konsultując się z nimi, przedsiębiorstwa identyfikują i usuwają przeszkody utrudniające współdziałanie oraz zapewniają, aby uczestnikom nie grożono odwetem ani zemstą, w tym przez zachowanie poufności lub anonimowości. Przedsiębiorstwa zwracają szczególną uwagę na potrzeby zainteresowanych stron znajdujących się w trudnej sytuacji oraz na nakładające się na siebie trudności i czynniki krzyżowe, zapewniają podejście uwzględniające aspekt płci i w pełni przestrzegają Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej.

Poprawka 207

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję

Procedura rozpatrywania skarg

Poprawka

Mechanizm powiadamiania i pozasądowego rozpatrywania skarg

Poprawka 208

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **umożliwiły osobom i organizacjom wymienionym** w ust. 2 **złożenie do nich skarg, jeżeli te osoby lub organizacje** mają uzasadnione obawy dotyczące rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka **i dla środowiska w zakresie własnej działalności** przedsiębiorstw, **działalności** ich jednostek zależnych i ich

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby **na poziomie operacyjnym** przedsiębiorstwa **ustanowiły publicznie dostępny i skuteczny mechanizm powiadamiania i pozasądowego rozstrzygania skarg, z którego mogą korzystać osoby i organizacje wymienione** w ust. 2 **w celu powiadomienia lub wniesienia skargi oraz żądania podjęcia działań zaradczych, jeżeli** mają

łańcuchów wartości.

uzasadnione **informacje lub** obawy dotyczące rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka **lub** środowiska w **związku z działalnością** przedsiębiorstw, **działalnością** ich jednostek zależnych i ich łańcuchów wartości. **Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa były w stanie przewidzieć tego rodzaju możliwość składania zgłoszeń i skarg w drodze uzgodnień dotyczących współpracy, w tym inicjatyw sektorowych, z innymi przedsiębiorstwami lub organizacjami, poprzez uczestnictwo w wielostronnych mechanizmach składania skarg lub przystąpienie do ogólnego porozumienia ramowego.**

Poprawka 209

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają możliwość składania **skarg** przez:

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają możliwość składania **zazaleń** przez:

Poprawka 210

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogą być nimi dotknięte;

Poprawka

a) osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogą być nimi dotknięte, **oraz prawowitych przedstawicieli takich osób lub, w przypadku gdy nie ma osób, grup lub społeczności dotkniętych niekorzystnymi skutkami dla środowiska, wiarygodne i doświadczone organizacje, których celem jest ochrona środowiska,**

Poprawka 211

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 212

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie zapewniają, aby zgłoszenia mogły być dokonywane przez osoby i organizacje wymienione w ust. 2 lit. a) i b), a ponadto, o ile nie są one objęte tymi literami, przez:

a) osoby prawne lub fizyczne broniące praw człowieka lub środowiska;

b) organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości.

Poprawka 213

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ustanowiły procedurę rozpatrywania skarg, o których mowa w ust. 1, w tym procedurę stosowaną w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznaje *daną skargę* za *bezzasadną*, oraz poinformowały *odpowiednich pracowników i związki zawodowe o takich procedurach*. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku należycie

Poprawka

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ustanowiły procedurę rozpatrywania *zgłoszeń i* skarg, o których mowa w ust. 1, w tym procedurę stosowaną w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznaje *dane zgłoszenia i skargi* za *bezzasadne*, oraz aby poinformowały *o tych procedurach wszystkie odpowiednie zainteresowane strony odczuwające skutki oraz, w*

uzasadnionej skargi niekorzystny skutek będący przedmiotem skargi został uznany za zidentyfikowany w rozumieniu art. 6.

*stosownych przypadkach, ich przedstawicieli oraz inne odpowiednie osoby lub organizacje objęte ust. 2 i 2a. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku należycie **uzasadnionego zgłoszenia lub należycie** uzasadnionej skargi niekorzystny skutek będący przedmiotem **powiadomienia lub** skargi został uznany za zidentyfikowany w rozumieniu art. 6.*

Poprawka 214

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3a. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy przedsiębiorstwa ustanawiają mechanizmy powiadamiania i rozpatrywania skarg lub w nich uczestniczą, mechanizmy te były zgodne z prawem, dostępne, przewidywalne, sprawiedliwe, przejrzyste, uwzględniające prawa, płęć i kulturę oraz oparte na współpracy i dialogu. Mechanizmy powiadamiania i rozpatrywania skarg są projektowane i obsługiwane w oparciu o perspektywy zainteresowanych stron i dostosowane do potrzeb osób, które mogą być najbardziej narażone na niekorzystne skutki. Przedsiębiorstwa przyjmują i wdrażają polityki i procedury w celu zachowania niezależności mechanizmu powiadamiania i rozpatrywania skarg.

Poprawka 215

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 3 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3b. Przedsiębiorstwa podejmują środki w celu dopilnowania, aby osobom

składającym zgłoszenia lub skargi nie grożono odwetem ani zemstą, w tym przez zapewnienie możliwości anonimowego lub poufnego składania zgłoszeń i skarg, zgodnie z prawem krajowym, oraz przyjmują i wdrażają w tym celu strategie polityczne. W przypadku gdy informacje mają być udostępniane, powinno się to odbywać w sposób, który nie zagraża bezpieczeństwu zainteresowanych stron, na przykład poprzez nieujawnianie ich tożsamości.

Poprawka 216

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 3 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3c. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby składające skargę zgodnie z ust. 2, były uprawnione, o ile nie czynią tego anonimowo, do otrzymania w odpowiednim czasie odpowiednich informacji zwrotnych od przedsiębiorstwa, przeciwko któremu wniesiono skargę zgodnie z ust. 1, oraz do:

- a) poznania powodów uznania skargi za zasadną lub bezzasadną oraz do bycia poinformowaną o podjętych krokach i środkach;*
- b) kontaktu z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków będących przedmiotem skargi;*
- c) żądania od przedsiębiorstw, aby zaradziły rzeczywistym niekorzystnym skutkom lub przyczyniły się do zaradzenia im zgodnie z art. 8c.*

Poprawka 217

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby *skarżący miał prawo* do:

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby *osoby dokonujące zgłoszenia zgodnie z ust. 2a, były uprawnione, o ile nie czynią tego anonimowo, do otrzymania w odpowiednim czasie odpowiednich informacji zwrotnych od przedsiębiorstwa, w odniesieniu do którego dokonano zgłoszenia zgodnie z ust. 1.*

Poprawka 218

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) *żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze skargą, którą złożyli na podstawie ust. 1, oraz*

Poprawka

skreśla się

Poprawka 219

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) *spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi.*

Poprawka

skreśla się

Poprawka 220

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze były uprawnione do wydawania wytycznych dla przedsiębiorstw i innych odpowiednich podmiotów odpowiedzialnych za opracowywanie mechanizmów powiadamiania i rozpatrywania skarg i administrowanie nimi, w tym w odniesieniu do ich zgodności z kryteriami określonymi w niniejszym artykule, zgodnie z odpowiednimi normami międzynarodowymi.

Poprawka 221

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4b. Złożenie powiadomienia lub skargi na podstawie niniejszego artykułu nie stanowi warunku wstępnego uzyskania dostępu ani nie uniemożliwia osobom, które je złożyły, dostępu do procedury w przypadku uzasadnionych zastrzeżeń zgodnie z art. 19 lub do mechanizmów sądowych lub innych mechanizmów pozasądowych, takich jak krajowe punkty kontaktowe OECD, jeżeli takie istnieją.

Poprawka 222

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 10 – nagłówek**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Monitorowanie

Monitorowanie *i weryfikowanie*

Poprawka 223

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **przeprowadzały okresowe oceny własnej działalności i środków, działalności i środków jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności i środków w ramach stałych relacji biznesowych, celem monitorowania skuteczności identyfikowania, łagodzenia, minimalizowania i powstrzymania niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. Takie oceny opierają się, w stosownych przypadkach, na wskaźnikach jakościowych i ilościowych oraz są przeprowadzane co najmniej co 12 miesięcy i** zawsze, gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się **znaczące** nowe ryzyko wystąpienia takich niekorzystnych skutków. Zgodnie z wynikami takich ocen aktualizuje się politykę należytej staranności.

Poprawka 224

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, które nie podlegają wymogom sprawozdawczym przewidzianym w art. 19a i **29a** dyrektywy 2013/34/UE, przekazywały informacje dotyczące kwestii objętych niniejszą dyrektywą poprzez publikowanie na swojej stronie internetowej **sprawozdania** rocznego w **języku zwyczajowo używanym w sferze biznesu międzynarodowego**. Publikacja tego sprawozdania następuje **do**

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **stale weryfikowały wdrażanie i monitorowały adekwatność i skuteczność swoich działań podejmowanych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Monitorowanie i weryfikacja opierają się, w stosownych przypadkach, na wskaźnikach jakościowych i ilościowych oraz są przeprowadzane stale, z uwzględnieniem charakteru, dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia przedmiotowych niekorzystnych skutków, oraz** zawsze gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się nowe ryzyko wystąpienia takich niekorzystnych skutków. **W stosownych przypadkach** polityka należytej staranności, **plan środków zapobiegawczych i plan działań naprawczych są poddawane przeglądowi i aktualizowane zgodnie z wynikami tych ocen.**

Poprawka

I. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, które nie podlegają wymogom sprawozdawczym przewidzianym w art. 19a, **29a** i **40a** dyrektywy 2013/34/UE, przekazywały informacje dotyczące kwestii objętych niniejszą dyrektywą poprzez publikowanie na swojej stronie internetowej rocznego **sprawozdania w co najmniej jednym z języków urzędowych Unii**. Publikacja tego sprawozdania następuje **nie później niż 12**

dnia 30 kwietnia każdego roku i obejmuje poprzedni rok kalendarzowy.

miesiący po dniu zamknięcia bilansu za rok budżetowy, dla którego sporządzono sprawozdanie. W przypadku przedsiębiorstw spoza UE sprawozdanie będzie zawierać informacje na temat sposobu skontaktowania się z upoważnionym przedstawicielem przedsiębiorstwa, jak określono w art. 16.

Poprawka 225

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Komisja przyjmuje akty delegowane dotyczące treści i kryteriów takiego sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z art. 28, i w aktach tych określa informacje dotyczące opisu należytej staranności, potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków i podejmowanych w związku z nimi działań.

Poprawka

2. Komisja przyjmuje akty delegowane dotyczące treści i kryteriów takiego sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z art. 28, i w aktach tych **zapewnia zgodność tej sprawozdawczości z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji w ramach należytej staranności określonymi w art. 40b dyrektywy 2013/34/UE i** określa informacje dotyczące opisu należytej staranności, potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków i podejmowanych w związku z nimi działań. **Sprawozdania powinny być wystarczająco szczegółowe, aby wykazać, że spełniono obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy.**

Przyjmując akty delegowane, Komisja zapewnia, aby nie dochodziło do powielania wymogów sprawozdawczych dla przedsiębiorstw, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt iv) i które podlegają wymogom w zakresie sprawozdawczości i uwzględniają główne niekorzystne skutki zgodnie z art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088, a jednocześnie w pełni utrzymują minimalne obowiązki określone w niniejszej dyrektywie.

W przypadku przedsiębiorstw, które nie posiadają strony internetowej, państwa członkowskie rezerwują stronę

internetową na publikowanie rocznych sprawozdań przedsiębiorstw, których to dotyczy.

Poprawka 226

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 11a

Dostępność informacji dotyczących pojedynczego punktu dostępu (ESAP)

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podając do wiadomości publicznej roczne sprawozdania sporządzane zgodnie z art. 11 ust. 1 niniejszej dyrektywy, przedsiębiorstwa w tym samym czasie przekazywały te informacje organowi gromadzącemu dane, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, aby umożliwić dostęp do tych informacji za pośrednictwem ESAP ustanowionego na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XX/XXXX [rozporządzenia w sprawie ESAP]^{1a}.

Informacje te są zgodne ze wszystkimi poniższymi wymogami:

a) informacje te przygotowuje się w formacie umożliwiającym pobranie danych zgodnie z art. 2 pkt 3 rozporządzenia (UE) XX/XXXX [rozporządzenia w sprawie ESAP]^{1b} lub – w przypadku gdy wymaga tego prawo Unii – w formacie nadającym się do odczytu maszynowego zgodnie z art. 2 pkt 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024^{1c};

b) do informacji dołącza się wszystkie następujące metadane:

(i) wszystkie nazwy przedsiębiorstwa, którego informacje dotyczą;

(ii) identyfikator podmiotu prawnego

przedsiębiorstwa określony zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia (UE) XX/XXXX [rozporządzenia w sprawie ESAP];

(iii) wielkość przedsiębiorstwa według kategorii określonej zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia (UE) XX/XXXX [rozporządzenia w sprawie ESAP];

(iv) rodzaj informacji sklasyfikowanych zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia (UE) XX/XXXX [rozporządzenia w sprawie ESAP];

(v) w stosownych przypadkach konkretny okres, w którym informacje mają być podane do wiadomości publicznej za pośrednictwem ESAP.

2. Do celów ust. 1 lit. b) ppkt (ii) państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa uzyskały identyfikator podmiotu prawnego określony zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia (UE) XX/XXXX [rozporządzenia w sprawie ESAP].

3. Do dnia [1 dzień przed wejściem w życie obowiązku przedsiębiorstw do przekazywania organowi gromadzącemu dane] do celów udostępniania za pośrednictwem ESAP informacji, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie wskazują jeden z urzędowo wyznaczonych systemów, o których mowa w art. 21 pkt 2 dyrektywy 2004/109/WE, jako organ gromadzący dane zdefiniowany w art. 2 pkt 2 rozporządzenia (UE) XX/XXXX [rozporządzenia w sprawie ESAP] i powiadamiają o tym ESMA.

4. W celu zapewnienia skutecznego gromadzenia danych przekazywanych zgodnie z ust. 1 lit. a) i b) oraz administrowania nimi Komisja zostaje upoważniona do przyjmowania środków wykonawczych, aby określić:

a) wszelkie pozostałe metadane dołączane do informacji;

- b) *strukturę danych zawartych w informacjach;*
- c) *czy wymagany jest format nadający się do odczytu maszynowego i jaki format nadaje się do odczytu maszynowego.*

^{1a} Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) XX/XXXX ustanawiające europejski pojedynczy punkt dostępu zapewniający scentralizowany dostęp do publicznie dostępnych informacji istotnych z punktu widzenia usług finansowych, rynków kapitałowych i zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L [...] z [...], s. [...]).

^{1b} Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 56).

^{1c} Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

Poprawka 227

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 12 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Celem wsparcia przedsiębiorstw, aby pomóc im w spełnieniu wymogów art. 7 ust. 2 lit. b) i art. 8 ust. 3 lit. c), Komisja przyjmie wytyczne dotyczące dobrowolnych wzorcowych klauzul umownych.

Poprawka

Celem wsparcia przedsiębiorstw, aby pomóc im w spełnieniu wymogów art. 7 ust. 2 lit. b) i art. 8 ust. 3 lit. c), Komisja, w **porozumieniu z państwami członkowskimi i odpowiednimi zainteresowanymi stronami**, przyjmie wytyczne, **dostosowane do sektorów i wielkości**

przedsiębiorstw, dotyczące dobrowolnych wzorcowych klauzul umownych do dnia rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy. W tych wzorcowych klauzulach umownych określa się co najmniej:

Poprawka 228

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 12 – akapit 1 – litera a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) jasny podział zadań między obie umawiające się strony w ramach bieżącej współpracy oraz fakt, że klauzule umowne nie mogą prowadzić do przeniesienia odpowiedzialności za dochowanie należytej staranności; oraz

Poprawka 229

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 12 – akapit 1 – litera b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) bez uszczerbku dla art. 7 ust. 5 i art. 8 ust. 6, w przypadku naruszenia klauzul umownych przedsiębiorstwa w pierwszej kolejności podejmują odpowiednie środki zgodnie z art. 7 ust. 4 i art. 8 ust. 5 i unikają wypowiedziania takich klauzul.

Poprawka 230

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw

1. Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw

członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, ***Komisja – we współpracy*** z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – ***może wydać*** wytyczne, w tym wytyczne ***dotyczące konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.***

członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, ***w tym w odniesieniu do praw i ochrony określonych w załączniku, Komisja, w porozumieniu*** z państwami członkowskimi, ***europejskimi partnerami społecznymi na szczeblu międzysektorowym i sektorowym oraz innymi odpowiednimi*** zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska, ***Europejskim Urzędem ds. Pracy, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, Europejską Radą ds. Innowacji i Agencją Wykonawczą MŚP, Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz,*** w razie potrzeby, ***OECD i innymi*** organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności, ***wydaje jasne i łatwo zrozumiałe*** wytyczne, w tym ***ogólne i sektorowe*** wytyczne, ***aby ułatwić przestrzeganie przepisów w praktyczny sposób.***

Poprawka 231

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, wytyczne obejmują:

a) informacje na temat wdrażania standardów w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska obowiązujących przedsiębiorstwa na podstawie Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, jak wyjaśniono w Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w celu odpowiedzialnego

prowadzenia działalności gospodarczej, a także na podstawie Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka;

b) wykazy czynników ryzyka i towarzyszące im wytyczne, m.in. czynniki ryzyka na poziomie przedsiębiorstwa, geograficzne czynniki ryzyka i sektorowe czynniki ryzyka;

c) wytyczne sektorowe, w szczególności dla następujących sektorów, zgodnie z obecnymi lub przyszłymi wytycznymi OECD:

(i) produkcja, sprzedaż hurtowa i detaliczna wyrobów włókienniczych, odzieżowych, futrzanych, skórzanych i wyrobów pokrewnych (w tym obuwia),

(ii) rolnictwo, zaopatrzenie w wodę, gospodarowanie gruntami i zasobami, w tym ochrona przyrody, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), przemysł kauczukowy, produkcja artykułów spożywczych, marketing i reklama żywności lub napojów oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna płodów rolnych, żywych zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, drewna, żywności i napojów oraz gospodarowanie odpadami,

(iii) górnictwo i wydobywanie, wydobycie, rafinacja, transport i przeladunek surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami,

chemikaliami i innymi produktami pośrednimi), budownictwo, sektor energetyczny,

(iv) świadczenie usług finansowych, usługi inwestycyjne i działalność inwestycyjna i inne usługi finansowe;

d) informacje na temat sposobu stosowania zwiększonej należytej staranności uwzględniającej konflikty na obszarach dotkniętych konfliktami;

e) informacje na temat sposobu wymiany zasobów i informacji między przedsiębiorstwami a innymi podmiotami prawnymi w celu zapobiegania niekorzystnym skutkom, ich łagodzenia i zaradzania im zgodnie z prawem konkurencji;

f) informacje na temat sposobu uwzględniania szczególnych potrzeb MŚP;

g) informacje na temat ustanowienia mechanizmu powiadamiania i pozasądowego składania skarg,

h) informacje na temat odpowiedzialnego zachowania dystansu oraz ocenę i dynamiczny wykaz sytuacji, w których niekorzystne skutki są systemowo finansowane przez państwo;

i) praktyczne wskazówki dotyczące sposobu identyfikacji zainteresowanych stron odczuwających skutki i kontaktu z nimi;

j) informacje na temat tego, w jaki sposób państwa członkowskie ułatwiają ofiarom dostęp do wymiaru sprawiedliwości i zapobiegają odwetowi wobec zainteresowanych stron odczuwających skutki;

k) praktyczne wytyczne dotyczące opracowywania i wdrażania strategii ustalania priorytetów, w tym praktyczne wytyczne dotyczące sposobu stosowania proporcjonalności i ustalania priorytetów w odniesieniu do obowiązków w zakresie należytej staranności ze względu na wpływ, sektory i obszary geograficzne, w

zależności od wielkości przedsiębiorstwa i sektora, w którym prowadzi ono działalność;

l) informacje dotyczące odpowiedzialnych praktyk zakupowych;

m) informacje na temat należytej staranności uwzględniającej aspekt płci i uwzględniającej aspekty kulturowe oraz na temat środków, które przedsiębiorstwa powinny podjąć w celu sprostania wyzwaniom stojącym przed drobnymi rolnikami, w tym dostęp do dochodów wystarczających na utrzymanie;

n) informacje na temat sposobów wspierania gromadzenia wiarygodnych i opartych na uczestnictwie niezależnych danych na temat naruszeń praw człowieka i szkód w środowisku oraz na temat sposobu podejmowania niezbędnych działań w celu uwzględnienia danych;

o) informacje dla unijnych agencji kredytów eksportowych, aby pomóc Unii i państwu członkowskim w wykorzystaniu funduszy i kredytów eksportowych w sposób zgodny z zasadami niniejszej dyrektywy.

Poprawka 232

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1b. Wytyczne udostępnia się nie później niż ... [1 rok przed datą wejścia w życie obowiązków przedsiębiorstw wynikających z niniejszej dyrektywy] w nieodpłatnym i łatwo dostępnym formacie, w tym cyfrowym, i we wszystkich językach urzędowych Unii. Komisja dokonuje okresowego przeglądu aktualnego charakteru swoich wytycznych i dostosowuje je, w tym do nowych najlepszych praktyk.

Poprawka 233

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1c. Komisja regularnie aktualizuje zestawienia informacji na temat poszczególnych państw i udostępnia je opinii publicznej, aby przekazywać aktualne informacje na temat międzynarodowych konwencji i traktatów ratyfikowanych przez każdego z partnerów handlowych Unii. Komisja gromadzi i publikuje dane handlowe i celne dotyczące pochodzenia surowców oraz produktów pośrednich i produktów gotowych, a także publikuje informacje o ryzyku potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska i dobrych rządów, związanym z niektórymi krajami lub regionami, sektorami i podsektorami oraz produktami.

Poprawka 234

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie tworzą i obsługują, indywidualnie lub łącznie, specjalne strony internetowe, platformy lub portale w celu udzielania informacji przedsiębiorstwom i partnerom, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują stałe relacje biznesowe w ramach łańcuchów wartości, i wspierania ich w podejmowanych przez nie staraniach służących spełnieniu obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Na szczególne traktowanie w tym zakresie zasługują MŚP obecne

1. Przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy państwa członkowskie, przy wsparciu Komisji, opracowują i wdrażają środki i zestawy narzędzi w celu udzielania informacji, porad i wsparcia przedsiębiorstwom i partnerom, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują relacje biznesowe w ich łańcuchach wartości, w podejmowanych przez nie wysiłkach na rzecz wypełnienia obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, oraz w celu utworzenia i obsługi własnych lub wspólnych, przyjaznych dla użytkownika

w łańcuchach wartości przedsiębiorstw.

stron internetowych, platform lub portali. Takie informacje, porady i wsparcie muszą być zwłaszcza praktyczne i dostosowane do szczególnych potrzeb MŚP. Państwa członkowskie zapewniają również, aby przedsiębiorstwa miały dostęp do szkoleń z wykonywania obowiązku dochowania należytej staranności. Czyniąc to, państwa członkowskie zapewniają komplementarność i spójność z podobnymi już istniejącymi środkami, takimi jak informacje i promocja zapewniane przez krajowe punkty kontaktowe OECD.

Poprawka 235

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 1 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Komisja tworzy specjalny cyfrowy portal dla przedsiębiorstw w celu zapewnienia im bezpłatnego dostępu do wszystkich wzorów i informacji dotyczących wszystkich wymogów sprawozdawczych wynikających z niniejszej dyrektywy i z innych unijnych instrumentów prawnych, specyficznych dla danego przedsiębiorstwa w oparciu o jego wielkość, sektor, produkt i usługę, narażenie na ryzyko itp., oraz dostępu do informacji na temat możliwości finansowania i przetargów w celu wdrażania, wypełniania i czerpania korzyści z nałożonych na nie obowiązków w zakresie należytej staranności.

Poprawka 236

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 1 b (nowy)**

1b. Państwa członkowskie zapewniają zainteresowanym stronom i ich przedstawicielom informacje i wsparcie w zakresie uczestnictwa w zachowaniu należytej staranności i budowania ich zdolności oraz udzielają im informacji i pomocy w celu ułatwienia im dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Obejmuje to doradztwo prawne oraz tworzenie i prowadzenie, samodzielnie lub wspólnie z innymi, specjalnych stron internetowych, platform lub portali. Państwa członkowskie mogą również udzielać zainteresowanym stronom wsparcia finansowego w celu podnoszenia ich świadomości i ułatwiania dostępu do praw przyznanych im na mocy niniejszej dyrektywy, oraz mogą zapewniać wsparcie i ochronę zainteresowanym stronom odczuwającym skutki w odniesieniu do potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków związanych z działalnością gospodarczą.

Poprawka 237

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Bez uszczerbku dla mających zastosowanie zasad pomocy państwa państwa członkowskie ***mogą wspierać MŚP finansowo.***

Poprawka

2. Bez uszczerbku dla mających zastosowanie zasad pomocy państwa państwa członkowskie ***zapewniają w razie potrzeby wsparcie finansowe i inne wsparcie dla MŚP.***

Poprawka 238

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Komisja **może uzupełnić** środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE w celu wspierania przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich oraz może opracować nowe środki, w tym może ułatwić realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

Poprawka

3. Komisja **ustanawia doradców ds. należytej staranności w Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości i uzupełnia, w tym w celu zapewnienia spójności**, środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE w celu wspierania przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich oraz może opracować nowe środki, w tym może ułatwić realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

Poprawka 239

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 3 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3a. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, aby unijne instrumenty współpracy i handlu wspierały tworzenie sprzyjających warunków w państwach trzecich, a także rozwój i wzmacnianie mechanizmów współpracy i partnerstwa z państwami trzecimi, w oparciu o istniejące instrumenty, w celu eliminowania pierwotnych przyczyn niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz budowania zdolności podmiotów gospodarczych z państw trzecich do poszanowania środowiska i praw człowieka.

Poprawka 240

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 4**

Tekst proponowany przez Komisję

4. **Przedsiębiorstwa mogą opierać się na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie mogą ułatwić rozpowszechnianie informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów.** Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, może wydać wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

Poprawka

4. **Z zastrzeżeniem art. 18, 19 i 22, przedsiębiorstwa mogą angażować się w inicjatywy branżowe i inicjatywy z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji niektórych aspektów ich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w art. 5–11 niniejszej dyrektywy w zakresie, w jakim inicjatywy te są odpowiednie do wspierania wypełniania tych odpowiednich obowiązków. Mogą one być szczególnie odpowiednie do wspierania identyfikacji ryzyka w całym sektorze, zapewnienia narzędzi do ograniczenia konkretnych rodzajów ryzyka, koordynacji korzystania z siły oddziaływania przedsiębiorstw w celu umożliwienia podjęcia środków zaradczych oraz zapewnienia dostępu do mechanizmu rozpatrywania skarg.** Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, **OECD, OHCHR i odpowiednimi zainteresowanymi stronami:**

Poprawka 241

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 4 – litera a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka 242

PE738.450v02-00

162/736

RR\1278479PL.docx

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 4 – litera b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) ustanawia scentralizowaną i publiczną platformę cyfrową dla przedsiębiorstw, rządów i innych zainteresowanych stron, aby umożliwić przedsiębiorstwom, rządowi i innym zainteresowanym stronom bezpłatny dostęp do niezależnych ocen zakresu, dostosowania i wiarygodności poszczególnych inicjatyw branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron, z wykorzystaniem metodyki opracowanej przez Komisję zgodnie z lit. a). Niezależne oceny przeprowadzane przez osoby trzecie mogą być przeprowadzane przez państwa członkowskie, OECD lub innych niezależnych kontrolerów będących osobami trzecimi;

Poprawka 243

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 4 – litera c (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) ułatwia rozpowszechnianie innych istotnych informacji na temat zakresu, dostosowania i wiarygodności inicjatyw branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron oraz ich wyników. Państwa członkowskie promują rozwój odpowiednich inicjatyw branżowych lub inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wspierania przedsiębiorstw w określonych sektorach lub w odniesieniu do konkretnych kwestii, które wiążą się z poważnymi zagrożeniami dla zrównoważonego rozwoju, ale w przypadku których nie istnieją takie inicjatywy.

Poprawka 244

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Z zastrzeżeniem art. 18, 19 i 22, przedsiębiorstwa mogą korzystać z niezależnej weryfikacji zewnętrznej w celu wsparcia realizacji niektórych aspektów ich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim taka weryfikacja jest odpowiednia do wspierania wypełniania tych odpowiednich obowiązków. Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 28 w celu określenia minimalnych standardów niezależnej weryfikacji zewnętrznej, w tym standardów przejrzystości.

Poprawka 245

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 4 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4b. Odpowiednie zainteresowane strony mogą składać powiadomienia i skargi zgodnie z art. 9 za pośrednictwem inicjatyw branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron, w których przedsiębiorstwo uczestniczy.

Poprawka 246

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 a (nowy)

Artykuł 14a

Pojedynczy punkt informacyjny

- 1. Każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden krajowy punkt informacyjny ds. należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. Państwa członkowskie mogą powierzyć to zadanie istniejącemu organowi, takiemu jak krajowe punkty kontaktowe, o ile takie istnieją, ale powinny zapewnić funkcjonalną niezależność pojedynczych punktów informacyjnych od zadań i roli organów nadzorczych.**
- 2. Przedsiębiorstwa mogą zwrócić się o dodatkowe wytyczne i uzyskać dalsze wsparcie i informacje na temat najlepszego sposobu wypełniania obowiązków w zakresie należytej staranności za pośrednictwem tego punktu kontaktowego, w tym na temat roli inicjatyw branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron we wspieraniu przedsiębiorstw i w pomaganiu im w wypełnianiu niektórych aspektów ich obowiązków w zakresie należytej staranności.**
- 3. Pojedyncze punkty informacyjne mogą również współpracować ze sobą w celu zapewnienia współpracy transgranicznej, a w stosownych przypadkach państwa członkowskie zapewniają, aby pojedyncze punkty informacyjne koordynowały swoje działania z innymi organami wdrażającymi lub innymi odpowiednimi instrumentami międzynarodowymi, takimi jak krajowe punkty kontaktowe OECD.**

Poprawka 247

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 1**

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 *ust. 1 lit. a)* i art. 2 *ust. 2 lit. a)*, **przyjęły plan** służący zapewnieniu, że model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa są spójne z założeniami procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną **oraz** z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego. ***W tym planie należy przede wszystkim wskazać – na podstawie informacji, do których przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp – w jakim stopniu zmiana klimatu stanowi ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który ma ona wpływ.***

Poprawka 248

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 1 – litera a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka 249

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 1 – litera b (nowa)**

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2, **opracowały i przyjęły plan transformacji – zgodnie z wymogami sprawozdawczymi określonymi w art. 19a rozporządzenia (UE) 2021/0104 (CSRD) –** służący zapewnieniu, że model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa są spójne z założeniami procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną, z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego **oraz z celem dotyczącym osiągnięcia neutralności klimatycznej, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1119 (Europejskie prawo o klimacie), jeżeli chodzi o działalność przedsiębiorstwa w Unii, w tym są zgodne z celem dotyczącym osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. i celem w zakresie klimatu na 2030 r. Plan ten zawiera opis następujących elementów:**

Poprawka

a) odporność modelu biznesowego i strategii biznesowej przedsiębiorstwa na typy ryzyka związane z kwestiami dotyczącymi klimatu;

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) możliwości otwierające się przed przedsiębiorstwem w związku z kwestiami związanymi z klimatem;

Poprawka 250

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 1 – litera c (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) w stosownych przypadkach określenie i wyjaśnienie czynników sprzyjających dekarbonizacji w ramach działalności i łańcucha wartości przedsiębiorstwa, w tym narażenie przedsiębiorstwa na działalność związaną z węglem, ropą naftową i gazem, o której mowa w art. 19a ust. 2 lit. a) ppkt (iii) i art. 29a ust. 2 lit. a) ppkt (iii) dyrektywy 2013/34/UE;

Poprawka 251

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 1 – litera d (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) sposób, w jaki w modelu biznesowym i strategii biznesowej przedsiębiorstwa uwzględniono interesy zainteresowanych stron danego przedsiębiorstwa odczuwających skutki, oraz wpływ przedsiębiorstwa na kwestie związane ze zmianą klimatu;

Poprawka 252

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 1 – litera e (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

e) sposób, w jaki strategia przedsiębiorstwa została wdrożona i będzie wdrażana w odniesieniu do kwestii klimatycznych, w tym powiązane plany finansowe i inwestycyjne;

Poprawka 253

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 1 – litera f (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

f) określone w czasie cele związane ze zmianą klimatu, określone przez przedsiębiorstwo dla emisji kategorii 1, 2 i, w stosownych przypadkach, 3, w tym w miarę potrzeby bezwzględne cele redukcji emisji gazów cieplarnianych na 2030 r. i w pięcioletnich etapach do 2050 r. w oparciu o solidne dowody naukowe i opis postępów poczynionych przez przedsiębiorstwo w osiągnięciu tych celów;

Poprawka 254

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 1 – litera g (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

g) opis roli organów administrujących, zarządzających i nadzorujących w odniesieniu do kwestii związanych z klimatem;

Poprawka 255

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 2**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy zmiana klimatu jest lub powinna być uznawana za główne ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który działalność ta ma główny wpływ, przedsiębiorstwo włącza do swojego planu cele redukcji emisji.

skreśla się

Poprawka 256

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa należycie uwzględniały wywiązanie się z obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego, jeśli wynagrodzenie zmienne jest powiązane z wkładem dyrektora w realizację strategii biznesowej przedsiębiorstwa oraz jego długoterminowych interesów i zrównoważonego rozwoju.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy byli odpowiedzialni za nadzorowanie wypełniania obowiązków określonych w niniejszym artykule oraz aby przedsiębiorstwa zatrudniające średnio ponad 1000 pracowników miały odpowiednią i skuteczną politykę gwarantującą powiązanie części wynagrodzenia zmiennego dla dyrektorów z planem transformacji przedsiębiorstwa, o którym mowa w niniejszym artykule. Taka polityka jest zatwierdzana przez doroczne walne zgromadzenie.

Poprawka 257

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden organ nadzorczy do celów nadzorowania przestrzegania obowiązków określonych w przepisach krajowych przyjętych na podstawie art. 6–11 i art. 15 ust. 1 i 2

1. Każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden organ nadzorczy do celów nadzorowania przestrzegania obowiązków określonych w przepisach krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy („organ

(„organ nadzorczy”).

nadzorczy”).

Poprawka 258

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 – ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. W terminie wskazanym w art. 30 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie przekazują Komisji nazwy i dane kontaktowe organów nadzorczych wyznaczonych zgodnie z niniejszym artykułem, a także, jeżeli wyznaczono kilka organów nadzorczych, ich kompetencje. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich zmianach tych danych.

Poprawka

6. W terminie wskazanym w art. 30 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie przekazują Komisji nazwy i dane kontaktowe organów nadzorczych **oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednie kompetencje tych organów** wyznaczonych zgodnie z niniejszym artykułem, a także, jeżeli wyznaczono kilka organów nadzorczych, ich kompetencje. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich zmianach tych danych.

Poprawka 259

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Komisja podaje do wiadomości publicznej, w tym na swojej stronie internetowej, wykaz organów nadzorczych. Komisja regularnie aktualizuje wykaz na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich.

Poprawka

7. Komisja podaje do wiadomości publicznej, w tym na swojej stronie internetowej, wykaz organów nadzorczych **oraz, jeżeli w państwie członkowskim działa kilka organów nadzorczych, odpowiednie kompetencje tych organów**. Komisja regularnie aktualizuje wykaz na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich.

Poprawka 260

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 – ustęp 8

Tekst proponowany przez Komisję

8. Państwa członkowskie gwarantują niezależność organów nadzorczych i zapewniają, aby organy te oraz wszystkie osoby zatrudnione przez nie obecnie lub w *przyszłości*, a także *działający* w imieniu tych organów *audytorzy lub eksperci*, *wykonywali* swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i z należyтым poszanowaniem obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby organy te były pod względem prawnym i funkcjonalnym niezależne od przedsiębiorstw objętych zakresem niniejszej dyrektywy lub innych interesów rynkowych, aby ich personel i osoby odpowiedzialne za zarządzanie nimi były wolne od konfliktów interesów, były objęte wymogami w zakresie poufności oraz aby powstrzymywały się od wszelkich czynności sprzecznych ze swoimi obowiązkami.

Poprawka 261

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 8 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

8. Państwa członkowskie gwarantują niezależność organów nadzorczych i zapewniają, aby organy te oraz wszystkie osoby zatrudnione przez nie obecnie lub w *przeszłości*, a także *osoby działające* w imieniu tych organów, *wykonywały* swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i z należyтым poszanowaniem obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby organy te były pod względem prawnym i funkcjonalnym niezależne od przedsiębiorstw objętych zakresem niniejszej dyrektywy lub innych interesów rynkowych, aby ich personel i osoby odpowiedzialne za zarządzanie nimi były wolne od konfliktów interesów, były objęte wymogami w zakresie poufności oraz aby powstrzymywały się od wszelkich czynności sprzecznych ze swoimi obowiązkami.

Poprawka

8a. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organy nadzorcze publikowały i udostępniały na stronie internetowej roczne sprawozdanie zawierające szczegółową prezentację przeprowadzonych działań, przyszłego planu pracy i priorytetów, a także najpoważniejsze przypadki niezgodności.

Poprawka 262

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 8 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

8b. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organy nadzorcze uznały rolę organów wdrażających innych odpowiednich instrumentów międzynarodowych, takich jak krajowe punkty kontaktowe OECD. Komisja, w porozumieniu z odpowiednimi organami międzynarodowymi, może opracować wytyczne dotyczące koordynacji między organami nadzorczymi a takimi organami wdrażającymi.

Poprawka 263

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze miały odpowiednie uprawnienia i **zasoby** do wykonywania zadań powierzonych im na mocy niniejszej dyrektywy, w tym prawo do **żądania** informacji i prowadzenia postępowań wyjaśniających **związanych** z wypełnianiem obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze **były niezależne i bezstronne oraz** miały odpowiednie uprawnienia, **zasoby i wiedzę specjalistyczną** do wykonywania zadań powierzonych im na mocy niniejszej dyrektywy, w tym prawo do **wymagania od przedsiębiorstw dostarczania** informacji i **do** prowadzenia postępowań wyjaśniających, **które w stosownych przypadkach mogą obejmować inspekcje w terenie i wysłuchanie odpowiednich zainteresowanych stron w związku** z wypełnianiem obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

Poprawka 264

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 4 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Zgodnie z, odpowiednio, art. 20 i 22

Podjęcie działań zaradczych nie wyklucza

podjęcie działań zaradczych nie wyklucza nałożenia sankcji administracyjnych lub pociągnięcia do odpowiedzialności cywilnej w przypadku szkód.

nałożenia sankcji administracyjnych lub pociągnięcia do odpowiedzialności cywilnej w przypadku szkód, **w tym zgodnie z, odpowiednio, art. 20 i 22.**

Poprawka 265

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 5 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) nałożenia kar **pieniężnych** zgodnie z art. 20;

Poprawka

b) nałożenia kar zgodnie z art. 20;

Poprawka 266

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 5 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) przyjęcia środków tymczasowych w celu uniknięcia ryzyka poważnej **i** nieodwracalnej szkody.

Poprawka

c) przyjęcia środków tymczasowych w celu uniknięcia ryzyka poważnej **lub** nieodwracalnej szkody;

Poprawka 267

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 5 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ca) oceny ważności strategii ustalania priorytetów zgodnie z art. 8b oraz zlecenia przeglądu w przypadku niespełnienia wymogów dotyczących tych strategii;

Poprawka 268

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba fizyczna lub prawna miała prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko prawnie wiążącej decyzji organu nadzorczego jej dotyczącej.

Poprawka

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba fizyczna lub prawna miała prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko prawnie wiążącej decyzji organu nadzorczego jej dotyczącej, **zgodnie z prawem krajowym i bez uszczerbku dla przepisów państw członkowskich dotyczących prawa przedsiębiorstw do odwołania się do sądu i innych odpowiednich zabezpieczeń.**

Poprawka 269

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18 – ustęp 7 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7a. Organy nadzorcze publikują i regularnie aktualizują wykaz wszystkich przedsiębiorstw podlegających niniejszej dyrektywie i ich jurysdykcji, niezawierający żadnych danych osobowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679. W stosownych przypadkach w wykazach przedsiębiorstw podlegających niniejszej dyrektywie umieszcza się linki umożliwiające dostęp do oświadczeń przedsiębiorstw o zachowaniu należytej staranności.

Poprawka 270

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18 – ustęp 7 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7b. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organy nadzorcze prowadziły rejestr postępowań wyjaśniających, o których mowa w ust. 1,

obejmujący w szczególności informacje o ich charakterze i wynikach, a także rejestr wszelkich wezwań do przeprowadzenia działań naprawczych wydanych na podstawie ust. 5.

Poprawka 271

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18 – ustęp 7 c (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7c. Decyzje organów nadzorczych dotyczące przestrzegania przez przedsiębiorstwo niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorstwa na mocy art. 22. W kontekście toczącego się postępowania w sprawie odpowiedzialności cywilnej i na wniosek sądu organy nadzorcze przekazują wszelkie dostępne im informacje na temat danej spółki sądowi, przed którym ma zostać rozpoznana sprawa w ramach postępowania wszczętego na mocy art. 22.

Poprawka 272

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 19 – ustęp 1 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Państwa członkowskie dopilnowują, aby na wniosek osoby zgłaszającej uzasadnione obawy organ nadzorczy podjął niezbędne środki w celu odpowiedniej ochrony tożsamości tej osoby oraz jej danych osobowych, które w przypadku ujawnienia byłyby dla niej szkodliwe.

Poprawka 273

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 19 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. W przypadku gdy uzasadniona obawa podlega kompetencjom innego organu nadzorczego, organ, do którego zgłoszono taką obawę, przekazuje ją temu innemu organowi.

Poprawka

2. W przypadku gdy uzasadniona obawa podlega kompetencjom innego organu nadzorczego, organ, do którego zgłoszono taką obawę, przekazuje ją temu innemu organowi **i informuje osobę, która zgłosiła uzasadnioną obawę zgodnie z ust. 1.**

Poprawka 274

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 19 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze oceniały uzasadnione obawy i w stosownych przypadkach wykonywały swoje uprawnienia, o których mowa w art. 18.

Poprawka

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze oceniały uzasadnione obawy i w stosownych przypadkach wykonywały swoje uprawnienia, o których mowa w art. 18, **w rozsądnym terminie.**

Poprawka 275

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 19 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Organ nadzorczy informuje, jak najszybciej i zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego i prawa Unii, osobę, o której mowa w ust. 1, o wynikach oceny zgłoszonej przez tę osobę uzasadnionej obawy **wraz z uzasadnieniem.**

Poprawka

4. Organ nadzorczy informuje, jak najszybciej i zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego i prawa Unii, osobę, o której mowa w ust. 1, o wynikach oceny zgłoszonej przez tę osobę uzasadnionej obawy **oraz o swojej decyzji o pozytywnym lub negatywnym rozpatrzeniu wniosku o podjęcie działań, a także przedstawia jej uzasadnienie oraz opis dalszych kroków i środków, jakie zamierza podjąć. Organy nadzorcze mogą**

zezwoić na przekazanie dodatkowych informacji przez osobę, która zgłosiła obawę.

Poprawka 276

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 19 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organy nadzorcze ustanowiły łatwo dostępne kanały przyjmowania obaw. Procedury zgłaszania uzasadnionych obaw muszą być uczciwe, sprawiedliwe, terminowe i bezpłatne. Państwa członkowskie dopilnowują, aby praktyczne informacje dotyczące dostępu do administracyjnych i sądowych procedur odwoławczych były publicznie dostępne.

Poprawka 277

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 19 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby zgłaszające uzasadnioną obawę zgodnie z niniejszym artykułem ***i mające – zgodnie z prawem krajowym – prawnie uzasadniony interes w tej sprawie***, miały możliwość skorzystania z procedur odwoławczych w sądzie lub innej bezstronnej instytucji publicznej w celu oceny decyzji, działań lub zaniechania działania organu nadzorczego pod kątem ich zgodności z prawem materialnym i formalnym.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby zgłaszające uzasadnioną obawę zgodnie z niniejszym artykułem miały możliwość skorzystania z procedur odwoławczych w sądzie lub innej bezstronnej instytucji publicznej w celu oceny decyzji, działań lub zaniechania działania organu nadzorczego pod kątem ich zgodności z prawem materialnym i formalnym.

Poprawka 278

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 20 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym nałożeniu sankcji, a w przypadku decyzji o ich nałożeniu, przy określaniu ich charakteru i odpowiedniego poziomu, należy należycie uwzględnić **starania przedsiębiorstwa w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane wsparcie udzielone zgodnie z art. 7 i 8, a także współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości, w zależności od przypadku.**

Poprawka 279

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 20 – ustęp 2 – litera a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka 280

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 20 – ustęp 2 – litera b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym nałożeniu sankcji, a w przypadku decyzji o ich nałożeniu, przy określaniu ich charakteru i odpowiedniego poziomu, należy należycie uwzględnić:

Poprawka

a) starania przedsiębiorstwa w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy;

Poprawka

b) wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane wsparcie udzielone zgodnie z art. 7 i 8;

Poprawka 281

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 2 – litera c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) wszelką współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości;

Poprawka 282

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 2 – litera d (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) powagę i czas trwania naruszenia popełnionego przez przedsiębiorstwo lub wagę skutków, jakie wystąpiły;

Poprawka 283

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 2 – litera e (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

e) zakres, w jakim decyzje o ustaleniu priorytetów były racjonalne, wiarygodne i podejmowane w dobrej wierze;

Poprawka 284

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 2 – litera f (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

f) wszelkie wcześniejsze naruszenia przez przedsiębiorstwo przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą;

Poprawka 285

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 20 – ustęp 2 – litera g (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

g) korzyści majątkowe uzyskane lub straty uniknięte przez przedsiębiorstwo wskutek naruszenia, jeżeli dostępne są odpowiednie dane;

Poprawka 286

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 20 – ustęp 2 – litera h (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

h) kary nałożone za podobne naruszenia w innych państwach członkowskich;

Poprawka 287

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 20 – ustęp 2 – litera i (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

i) czy przedsiębiorstwo skutecznie rozpatrzyło skargi lub propozycje osób lub zainteresowanych stron odczuwających skutki, w tym na mocy art. 9;

Poprawka 288

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 20 – ustęp 2 – litera j (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

j) wszelkie inne czynniki obciążające

*lub łagodzące mające zastosowanie
w okolicznościach danej sprawy.*

Poprawka 289

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Należy przewidzieć co najmniej następujące środki i sankcje:

- a) kary pieniężne;**
- b) publiczne oświadczenie wskazujące, że przedsiębiorstwo jest odpowiedzialne za naruszenie, oraz określające charakter naruszenia;**
- c) obowiązek podjęcia działania, w tym zaprzestania postępowania stanowiącego naruszenie oraz powstrzymania się od powrotu do takiego postępowania;**
- d) zawieszenie dopuszczenia produktów do swobodnego obrotu lub wywozu.**

Poprawka 290

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. W przypadku nałożenia kar pieniężnych ich wysokość zależy od przychodów przedsiębiorstwa.

3. W przypadku nałożenia kar pieniężnych ich wysokość zależy od przychodów **netto** przedsiębiorstwa **ze sprzedaży w skali światowej. Maksymalny limit kar pieniężnych wynosi co najmniej 5 % przychodów netto przedsiębiorstwa ze sprzedaży w skali światowej w roku obrotowym poprzedzającym decyzję o nałożeniu kary.**

Poprawka 291

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 3 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie dopilnowują, aby w odniesieniu do przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 lit. b), przy obliczaniu administracyjnych kar pieniężnych uwzględniano skonsolidowane przychody ze sprzedaży zgłoszone przez dane przedsiębiorstwo.

Poprawka 292

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3a. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy określające, że przedsiębiorstwa utworzone zgodnie z ustawodawstwem państwa trzeciego na podstawie art. 2 ust. 2 zostają wykluczone z procedur udzielania zamówień publicznych, jeśli nie wyznaczą upoważnionego przedstawiciela, o którym mowa w art. 16.

Poprawka 293

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają publikację wszelkich decyzji organów nadzorczych o nałożeniu sankcji z tytułu naruszenia przepisów niniejszej dyrektywy.

4. Państwa członkowskie **prowadzą rejestr nałożonych kar i** zapewniają publikację wszelkich decyzji organów nadzorczych o nałożeniu sankcji z tytułu naruszenia przepisów niniejszej dyrektywy. **Opublikowana decyzja nie może zawierać żadnych danych osobowych w rozumieniu art. 4 ust. 1**

Poprawka 294

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 21 – ustęp 1 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Komisja ustanawia Europejską Sieć Organów Nadzorczych, w skład której wchodzi przedstawiciele organów nadzorczych. Sieć ułatwia współpracę organów nadzorczych oraz koordynację i dostosowanie praktyk organów nadzorczych w zakresie regulacji, prowadzenia postępowań wyjaśniających, nakładania sankcji i nadzoru, a także, w stosownych przypadkach, wymianę informacji między tymi organami.

Poprawka

Komisja ustanawia Europejską Sieć Organów Nadzorczych, w skład której wchodzi przedstawiciele organów nadzorczych. Sieć ułatwia współpracę organów nadzorczych oraz koordynację i dostosowanie praktyk organów nadzorczych w zakresie regulacji, prowadzenia postępowań wyjaśniających, nakładania sankcji i nadzoru, a także, w stosownych przypadkach, wymianę informacji między tymi organami, **jak również regularnie przekazuje do wiadomości publicznej informacje o działalności Sieci.**

Poprawka 295

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 21 – ustęp 1 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Komisja **może zaprosić** agencje Unii dysponujące odpowiednią wiedzą ekspercką w dziedzinach objętych zakresem niniejszej dyrektywy do przyłączenia się do Europejskiej Sieci Organów Nadzorczych.

Poprawka

Komisja **zaprasza Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencję Środowiska, Europejski Urząd ds. Pracy, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP oraz Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, a także inne** agencje Unii dysponujące odpowiednią wiedzą ekspercką w dziedzinach objętych zakresem niniejszej dyrektywy do przyłączenia się do Europejskiej Sieci Organów Nadzorczych.

Poprawka 296

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 21 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie współpracują z Siecią w celu zidentyfikowania przedsiębiorstw podlegających ich jurysdykcji, w szczególności przez przekazywanie wszelkich niezbędnych informacji służących ocenie, czy przedsiębiorstwo spoza UE spełnia kryteria określone w art. 2.

Poprawka 297

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 21 – ustęp 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

8a. Europejska Sieć Organów Nadzorczych publikuje rejestr przedsiębiorstw spoza UE oraz informacje o tym, czy przestrzegają przepisów.

Poprawka 298

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) nie wywiązały się z zobowiązań określonych w **art. 7 i 8** oraz

a) nie wywiązały się z zobowiązań określonych w **niniejszej dyrektywie** oraz

Poprawka 299

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) *takie niewywiązanie się z zobowiązań miało niekorzystne skutki, które należało zidentyfikować, zapobiec im, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować ich zasięg za pomocą odpowiednich środków określonych w art. 7 i 8, i które doprowadziły do powstania szkody.*

Poprawka

b) *w wyniku takiego niewywiązania się z zobowiązań przedsiębiorstwo spowodowało rzeczywiste niekorzystne skutki, które doprowadziły do powstania szkody, lub przyczyniło się do ich wystąpienia, które to skutki należało – za pomocą odpowiednich środków określonych w niniejszej dyrektywie – zidentyfikować, złagodzić bądź powstrzymać, zminimalizować ich zasięg lub którym należało nadać priorytet, zapobiec bądź zaradzić za pomocą odpowiednich środków określonych w niniejszej dyrektywie.*

Poprawka 300

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 22 – ustęp 2 – akapit 1**

Tekst proponowany przez Komisję

Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku, gdy przedsiębiorstwo podjęło działania, o których mowa w art. 7 ust. 2 lit. b) i art. 7 ust. 4 lub art. 8 ust. 3 lit. c) i art. 8 ust. 5, nie ponosiło ono odpowiedzialności za szkody spowodowane niekorzystnymi skutkami wynikającymi z działań partnera pośredniego, z którym pozostaje w stałych relacjach biznesowych, chyba że ze względu na okoliczności sprawy nie można było racjonalnie oczekiwać, że faktycznie podjęte działania, w tym w zakresie sprawdzania zgodności, będą odpowiednie do tego, aby zapobiec tym niekorzystnym skutkom, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 301

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 22 – ustęp 2 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

W ocenie istnienia i zakresu odpowiedzialności **zgodnie z niniejszym ustępem należy należycie uwzględnić podjęte** dotychczas **starania** przedsiębiorstwa – w zakresie, w jakim dotyczą bezpośrednio przedmiotowej szkody – w celu podjęcia **wszelkich** działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane wsparcie udzielone zgodnie z art. 7 i 8, a także współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości.

Poprawka 302

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 22 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

W ocenie istnienia i zakresu odpowiedzialności **należycie uwzględnić się zasięg podjętych** dotychczas **staran** przedsiębiorstwa – w zakresie, w jakim dotyczą bezpośrednio przedmiotowej szkody – w celu podjęcia działań zaradczych, **w tym działań** wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane wsparcie udzielone zgodnie z art. 7 i 8, a także współpracę z innymi podmiotami **i zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki** w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości.

Poprawka

2a. Państwa członkowskie dopilnowują, aby:

a) termin przedawnienia wnoszenia powództw o odszkodowanie wynosił co najmniej dziesięć lat i wprowadzono środki gwarantujące, że koszty postępowania nie będą na tyle wysokie, by uniemożliwić powodom dochodzenie sprawiedliwości;

b) powodowie mogli dochodzić środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk, w tym w ramach postępowania uproszczonego. Ma ono formę ostatecznego lub tymczasowego środka mającego na celu zaprzestanie działania, które może stanowić naruszenie niniejszej dyrektywy, lub zastosowanie się do środka przewidzianego w niniejszej

dyrektywie;

c) wprowadzono środki gwarantujące, że upoważnione związki zawodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i inne właściwe podmioty działające w interesie publicznym mogą wnosić powództwa przed sądem w imieniu ofiary lub grupy ofiar niekorzystnych skutków, a także że te podmioty mają prawa i obowiązki strony powodowej w postępowaniu, bez uszczerbku dla obowiązujących przepisów krajowych;

d) w przypadku wniesienia pozwu, w którym powód przedstawił materiały potwierdzające prawdopodobieństwo odpowiedzialności przedsiębiorstwa na mocy niniejszej dyrektywy i wskazał, że dodatkowe dowody znajdują się pod kontrolą przedsiębiorstwa, sądy mogły nakazać ujawnienie takich dowodów przez przedsiębiorstwo zgodnie z krajowym prawem procesowym, z zastrzeżeniem unijnych i krajowych przepisów dotyczących poufności i proporcjonalności.

Poprawka 303

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 2 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2b. Przedsiębiorstwa, które uczestniczyły w inicjatywach branżowych lub inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron, inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron bądź korzystały z weryfikacji zewnętrznej lub klauzul umownych, aby wesprzeć wdrażanie określonych aspektów swoich obowiązków w zakresie należytej staranności, mogą nadal zostać pociągnięte do odpowiedzialności zgodnie z tym artykułem.

Poprawka 304

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Odpowiedzialność cywilna przedsiębiorstwa za szkody powstałe na mocy niniejszego przepisu pozostaje bez uszczerbku dla odpowiedzialności cywilnej jego jednostek zależnych lub bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych w łańcuchu wartości.

Poprawka

3. Odpowiedzialność cywilna przedsiębiorstwa za szkody powstałe na mocy niniejszego przepisu pozostaje bez uszczerbku dla odpowiedzialności cywilnej jego jednostek zależnych lub bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych w łańcuchu wartości. ***W sytuacjach, w których jednostka zależna jest objęta zakresem niniejszej dyrektywy i została rozwiązana przez spółkę dominującą lub rozwiązała się umyślnie, aby uniknąć odpowiedzialności, odpowiedzialność można przypisać spółce dominującej w przypadku braku następcy prawnego.***

Poprawka 305

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Zasady odpowiedzialności cywilnej wynikające z niniejszej dyrektywy ***pozostają bez uszczerbku dla unijnych lub krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej związanej z niekorzystnymi skutkami dla praw człowieka lub niekorzystnymi skutkami dla środowiska, które przewidują odpowiedzialność w sytuacjach nieobjętych niniejszą dyrektywą lub przewidujących odpowiedzialność surowszą niż niniejsza dyrektywa.***

Poprawka

4. Zasady odpowiedzialności cywilnej wynikające z niniejszej dyrektywy ***nie ograniczają*** odpowiedzialności ***przedsiębiorstw wynikającej z unijnych lub krajowych systemów prawnych, w tym przepisów dotyczących odpowiedzialności solidarnej.***

Poprawka 306

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 24 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję

Wsparcie publiczne

Poprawka

Wsparcie publiczne, *zamówienia publiczne i koncesje publiczne*

Poprawka 307

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 24 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby *przedsiębiorstwa składające wnioski o wsparcie publiczne zaświadczyły, że nie zostały na nie nałożone żadne sankcje z tytułu niewywiązania się z zobowiązań wynikających z niniejszej dyrektywy.*

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby *(nie)wypełnienie obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy lub ich dobrowolne wdrożenie kwalifikowało się jako jeden z aspektów środowiskowych i społecznych, które należy wziąć pod uwagę zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do udzielania wsparcia publicznego, zamówień publicznych i koncesji publicznych.*

Poprawka 308

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 28 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 11, powierza się Komisji na *czas nieokreślony.*

Poprawka

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 2, art. 11 i art. 14 ust. 4a, powierza się Komisji na *okres 5 lat od ... [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu*

przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

Poprawka 309

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 28 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 11, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

Poprawka

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w **art. 3 ust. 2**, art. 11 **i art. 14 ust. 4a**, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

Poprawka 310

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 28 – ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 11 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Poprawka

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. **3 ust. 2**, **art. 11** **lub art. 14 ust. 4a** wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Poprawka 311

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję

Przegląd

Poprawka

Przegląd *i sprawozdawczość*

Poprawka 312

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Nie później niż do dnia [Urząd Publikacji – proszę wstawić datę = 7 lat po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie obejmuje ocenę skuteczności niniejszej dyrektywy w realizacji jej celów oraz ocenę następujących kwestii:

Poprawka

1. Nie później niż do dnia [Urząd Publikacji – proszę wstawić datę = 6 lat po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy], **a następnie co trzy lata**, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie **kompleksowe** sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie obejmuje ocenę skuteczności niniejszej dyrektywy w realizacji jej celów, **w szczególności w odniesieniu do jej skuteczności w zapobieganiu potencjalnym niekorzystnym skutkom, powstrzymaniu rzeczywistych niekorzystnych skutków lub zminimalizowaniu ich zasięgu na całym świecie, zawiera zalecenia dotyczące działań** oraz – w razie potrzeby – **towarzyszy mu wniosek ustawodawczy. Sprawozdanie obejmuje w szczególności** ocenę następujących kwestii:

Poprawka 313

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera -a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

-a) wpływu niniejszej dyrektywy na MŚP, wraz z opisem i oceną skuteczności

różnych środków i narzędzi wsparcia udostępnianych MŚP przez Komisję i państwa członkowskie;

Poprawka 314

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera -a a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

-aa) szacunkowej liczby małych i średnich przedsiębiorstw dobrowolnie stosujących należytą staranność przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju zgodnie z niniejszą dyrektywą;

Poprawka 315

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera -a b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

-ab) skuteczności niniejszej dyrektywy w osiągnięciu jej celów, w tym związanych z nią kosztów pośrednich oraz korzyści gospodarczych, społecznych i środowiskowych, a także wpływu na konkurencyjność przedsiębiorstw z Unii Europejskiej;

Poprawka 316

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera a**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) czy konieczne jest obniżenie progów dotyczących liczby pracowników i przychodów netto ze sprzedaży określonych w art. 2 *ust. 1*;

a) czy konieczne jest obniżenie progów dotyczących liczby pracowników i przychodów netto ze sprzedaży określonych w art. 2, w szczególności w odniesieniu do niektórych sektorów, czy

metody obliczania progów są odpowiednie i czy należy zlikwidować istotne luki prawne, aby dyrektywa miała zastosowanie do wszystkich odpowiednich form prawnych podmiotów gospodarczych i złożonych struktur korporacyjnych;

Poprawka 317

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera a a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

aa) skuteczności mechanizmów egzekwowania wprowadzonych na szczeblu krajowym, w szczególności sankcji i procedur dotyczących odpowiedzialności cywilnej;

Poprawka 318

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera a b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ab) zbieżności i rozbieżności między przepisami krajowymi państw członkowskich transponującymi niniejszą dyrektywę;

Poprawka 319

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera b**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) czy wykaz sektorów w art. 2 ust. 1 lit. b) wymaga zmiany, między innymi w celu dostosowania go do wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju;

skreśla się

Poprawka 320

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) *czy załącznik wymaga zmiany, między innymi w świetle sytuacji międzynarodowej;*

Poprawka

skreśla się

Poprawka 321

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) *czy należy rozszerzyć art. 4–14 o negatywny wpływ na **klimat**.*

Poprawka

d) *czy należy rozszerzyć art. 4–14 o **dodatkowy negatywny wpływ, w szczególności aby objąć również negatywny wpływ na **dobre rządy****.*

Poprawka 322

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

*da) **czy należy opracować szeroko zakrojony plan zrównoważonego rozwoju dotyczący wpływu na środowisko innego niż wpływ na klimat;***

Poprawka

Poprawka 323

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera d b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

*db) **czy definicja „łańcucha wartości” w odniesieniu do regulowanych przedsiębiorstw finansowych powinna***

Poprawka

zostać rozszerzona na szerszą gamę przedsiębiorstw;

Poprawka 324

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Komisja inicjuje i koordynuje roczną ogólnounijną ocenę odporności przedsiębiorstw na niekorzystne scenariusze związane z ich łańcuchami wartości. Komisja przekazuje tę ocenę Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Poprawka 325

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 30 – ustęp 1 – akapit 2 – wprowadzenie**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie stosują te przepisy *w następujący sposób:*

Państwa członkowskie stosują te przepisy *od dnia... [do wstawienia przez Urząd Publikacji: 3 lata od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] w odniesieniu do przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1, które zatrudniały średnio ponad 1000 pracowników i których przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały 150 mln EUR w ostatnim roku obrotowym, lub które były jednostką dominującą najwyższego szczebla grupy zatrudniającej taką liczbę pracowników i odnotowującej takie przychody netto ze sprzedaży, oraz o których mowa w art. 2 ust. 2, które w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży przekraczające 150 mln EUR lub które były jednostką dominującą najwyższego szczebla grupy odnotowującej takie przychody netto ze sprzedaży.*

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia... [do wstawienia przez Urząd Publikacji: 4 lata od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] w odniesieniu do przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1, które zatrudniały średnio ponad 500 pracowników i których przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały 150 mln EUR w ostatnim roku obrotowym, lub które były jednostką dominującą najwyższego szczebla grupy zatrudniającej taką liczbę pracowników i odnotowującej takie przychody netto ze sprzedaży.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia... [do wstawienia przez Urząd Publikacji: 4 lata od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] w odniesieniu do przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a), które zatrudniały średnio ponad 250 pracowników i których przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały 40 mln EUR, oraz o których mowa w art. 2 ust. 2, które w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy odnotowały przychody netto ze sprzedaży przekraczające 40 mln EUR w Unii i 150 mln EUR w skali światowej lub które były jednostką dominującą najwyższego szczebla grupy odnotowującej takie przychody netto ze sprzedaży.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu czwartego tego ustępu przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a), które zatrudniały średnio ponad 250 pracowników i których przychody netto ze sprzedaży w skali światowej w ostatnim roku obrotowym przekraczały 40 mln EUR, ale nie przekraczały 150 mln EUR, mogą podjąć decyzję o niewypełnieniu obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy do dnia [do wstawienia przez Urząd Publikacji: 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy]. W takich przypadkach przedsiębiorstwo powiadamia organ nadzorczy i przedstawia krótkie wyjaśnienie przyczyn

tej sytuacji.

Poprawka 326

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 30 – ustęp 1 – akapit 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*a) od dnia [do wstawienia przez
Urząd Publikacji: 2 lata od dnia wejścia
w życie niniejszej dyrektywy]
w odniesieniu do przedsiębiorstw,
o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) oraz
art. 2 ust. 2 lit. a);*

skreśla się

Poprawka 327

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 30 – ustęp 1 – akapit 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*b) od dnia [do wstawienia przez
Urząd Publikacji: 4 lata od dnia wejścia
w życie niniejszej dyrektywy]
w odniesieniu do przedsiębiorstw,
o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) oraz
art. 2 ust. 2 lit. b);*

skreśla się

Poprawka 328

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. *Naruszenia praw i zakazów
określonych* w międzynarodowych
umowach w dziedzinie praw człowieka

1. *Prawa i zakazy określone*
w międzynarodowych umowach
w dziedzinie praw człowieka

Poprawka 329

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. **Naruszenie prawa** narodu do rozporządzania swoimi zasobami naturalnymi oraz do nie bycia pozbawionym własnych środków egzystencji zgodnie z art. 1 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

Poprawka

1. **Prawo** narodu do rozporządzania swoimi zasobami naturalnymi oraz do nie bycia pozbawionym własnych środków egzystencji zgodnie z art. 1 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

Poprawka 330

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. **Naruszenie prawa** do życia i bezpieczeństwa zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka

2. **Prawo** do życia i bezpieczeństwa zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka 331

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. **Naruszenie zakazu** tortur, okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania zgodnie z art. 5 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka

3. **Zakaz** tortur, okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania zgodnie z art. 5 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka 332

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. **Naruszenie prawa** do wolności i bezpieczeństwa osobistego zgodnie

Poprawka

4. **Prawo** do wolności i bezpieczeństwa osobistego zgodnie

z art. 9 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

z art. 9 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka 333

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. **Naruszenie zakazu** samowolnej lub bezprawnej ingerencji w życie prywatne, rodzinne i domowe osoby lub w jej korespondencję a także uwłaczania jej dobremu imieniu zgodnie z art. 17 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka

5. **Zakaz** samowolnej lub bezprawnej ingerencji w życie prywatne, rodzinne i domowe osoby lub w jej korespondencję, a także uwłaczania jej dobremu imieniu zgodnie z art. 17 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka 334

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. **Naruszenie zakazu** ingerencji w wolność myśli, sumienia i wyznania zgodnie z art. 18 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka

6. **Zakaz** ingerencji w wolność myśli, sumienia i wyznania zgodnie z art. 18 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka 335

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. **Naruszenie prawa** do korzystania ze sprawiedliwych i korzystnych warunków pracy, w tym **godziwego zarobku, zadowalających warunków** życia, warunków pracy odpowiadających wymaganiom bezpieczeństwa i higieny oraz rozsądnego ograniczenia czasu pracy zgodnie z art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych

Poprawka

7. **Prawo** do korzystania ze sprawiedliwych i korzystnych warunków pracy, w tym **wynagrodzenia umożliwiającego zadowalające warunki** życia, warunków pracy odpowiadających wymaganiom bezpieczeństwa i higieny oraz rozsądnego ograniczenia czasu pracy. **Obejmuje to zarówno prawo do wynagrodzenia zapewniającego**

i kulturalnych.

utrzymanie na minimalnym poziomie w przypadku pracowników, jak i prawo do dochodu zapewniającego utrzymanie w przypadku osób prowadzących działalność na własny rachunek i małych gospodarstw rolnych, zgodnie z art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz art. 23 ust. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka 336

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7a. Powszechne prawo do odpowiedniego poziomu życia dla siebie samego i swojej rodziny, włączając w to wyżywienie, odzież i mieszkanie, oraz do stałego polepszania warunków bytowych zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz art. 25 Powszechnej deklaracji praw człowieka;

Poprawka 337

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 8

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

8. *Naruszenie zakazu* ograniczania dostępu pracowników do odpowiedniego mieszkania, jeżeli korzystają oni z zakwaterowania zapewnionego przez przedsiębiorstwo, oraz *zakazu ograniczenia* dostępu pracowników do odpowiedniego wyżywienia, odzieży oraz wody i warunków sanitarnych w miejscu pracy zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

8. *Zakaz* ograniczania dostępu pracowników do odpowiedniego mieszkania, jeżeli korzystają oni z zakwaterowania zapewnionego przez przedsiębiorstwo, oraz *zakaz ograniczenia* dostępu pracowników do odpowiedniego wyżywienia, odzieży oraz wody i warunków sanitarnych w miejscu pracy zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka 338

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 9

Tekst proponowany przez Komisję

9. **Naruszenie prawa** dziecka do tego, by we wszystkich decyzjach i działaniach dotyczących dzieci przede wszystkim sprawą nadrzędną było najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka zgodnie z art. 3 Konwencji o prawach dziecka. **Naruszenie prawa** dziecka do rozwoju swojego pełnego potencjału zgodnie z art. 6 Konwencji o prawach dziecka. **Naruszenie prawa** dziecka do jak najwyższego poziomu zdrowia zgodnie z art. 24 Konwencji o prawach dziecka. **Naruszenie prawa** do korzystania z systemu zabezpieczenia społecznego oraz odpowiedniego poziomu życia zgodnie z art. 26 i 27 Konwencji o prawach dziecka. **Naruszenie prawa** do nauki zgodnie z art. 28 Konwencji o prawach dziecka. **Naruszenie prawa** dziecka do ochrony przed wszelkimi formami wykorzystywania seksualnego i niegodziwego traktowania w celach seksualnych oraz do ochrony przed uprowadzeniem, sprzedażą bądź nielegalnym przemieszczeniem w inne miejsce w jego kraju lub za granicą w celu wykorzystania, zgodnie z art. 34 i 35 Konwencji o prawach dziecka.

Poprawka 339

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 10

Tekst proponowany przez Komisję

10. **Naruszenie zakazu** zatrudniania dzieci poniżej wieku, w którym ustaje obowiązek szkolny, a w każdym razie

Poprawka

9. **Prawo** dziecka do tego, by we wszystkich decyzjach i działaniach dotyczących dzieci przede wszystkim sprawą nadrzędną było najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka zgodnie z art. 3 Konwencji o prawach dziecka. **Prawo** dziecka do rozwoju swojego pełnego potencjału zgodnie z art. 6 Konwencji o prawach dziecka. **Prawo** dziecka do jak najwyższego poziomu zdrowia zgodnie z art. 24 Konwencji o prawach dziecka. **Prawo** do korzystania z systemu zabezpieczenia społecznego oraz odpowiedniego poziomu życia zgodnie z art. 26 i 27 Konwencji o prawach dziecka. **Prawo** do nauki zgodnie z art. 28 Konwencji o prawach dziecka. **Prawo** dziecka do ochrony przed wszelkimi formami wykorzystywania seksualnego i niegodziwego traktowania w celach seksualnych oraz do ochrony przed uprowadzeniem, sprzedażą bądź nielegalnym przemieszczeniem w inne miejsce w jego kraju lub za granicą w celu wykorzystania, zgodnie z art. 34 i 35 Konwencji o prawach dziecka.

Poprawka

10. **Zakaz** zatrudniania dzieci poniżej wieku, w którym ustaje obowiązek szkolny, a w każdym razie przed

przed ukończeniem 15 roku życia, chyba że przewidziano to w prawie miejsca zatrudnienia, zgodnie z art. 2 ust. 4 oraz art. 4–8 Konwencji nr 138 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia z 1973 r.

ukończeniem 15 roku życia, chyba że przewidziano to w prawie miejsca zatrudnienia, zgodnie z art. 2 ust. 4 oraz art. 4–8 Konwencji nr 138 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia z 1973 r.

Poprawka 340

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 11 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

11. **Naruszenie zakazu** pracy dzieci zgodnie z art. 32 Konwencji o prawach dziecka, z uwzględnieniem najgorszych form pracy dzieci (osób w wieku poniżej 18 lat) zgodnie z art. 3 Konwencji nr 182 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci z 1999 r. Obejmują one:

Poprawka

11. **Zakaz** pracy dzieci zgodnie z art. 32 Konwencji o prawach dziecka, z uwzględnieniem najgorszych form pracy dzieci (osób w wieku poniżej 18 lat) zgodnie z art. 3 Konwencji nr 182 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci z 1999 r. Obejmują one:

Poprawka 341

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 12

Tekst proponowany przez Komisję

12. **Naruszenie zakazu** pracy przymusowej. Obejmuje to wszelką pracę lub usługi wymagane od jakiejś osoby pod groźbą jakiegokolwiek kary i do których dana osoba nie zgłosiła się dobrowolnie, na przykład w wyniku niewolnictwa za długi lub handlu ludźmi. Praca przymusowa nie obejmuje wszelkiej pracy lub usług zgodnie z art. 2 ust. 2 Konwencji nr 29 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy przymusowej lub obowiązkowej z 1930 r. lub z art. 8 ust. 3 lit. b) i c) Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

Poprawka

12. **Zakaz** pracy przymusowej. Obejmuje to wszelką pracę lub usługi wymagane od jakiejś osoby pod groźbą jakiegokolwiek kary i do których dana osoba nie zgłosiła się dobrowolnie, na przykład w wyniku niewolnictwa za długi lub handlu ludźmi. Praca przymusowa nie obejmuje wszelkiej pracy lub usług zgodnie z art. 2 ust. 2 Konwencji nr 29 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy przymusowej lub obowiązkowej z 1930 r. lub z art. 8 ust. 3 lit. b) i c) Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

Poprawka 342

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 13

Tekst proponowany przez Komisję

13. **Naruszenie zakazu** stosowania wszelkich form niewolnictwa, praktyk zbliżonych do niewolnictwa, pańszczyzny lub innych form dominacji lub opresji w miejscu pracy, takich jak skrajne przypadki wyzysku ekonomicznego lub wykorzystywania seksualnego i poniżania, zgodnie z art. 4 Powszechnej deklaracji praw człowieka i art. 8 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

Poprawka

13. **Zakaz** stosowania wszelkich form niewolnictwa, praktyk zbliżonych do niewolnictwa, pańszczyzny lub innych form dominacji lub opresji w miejscu pracy, takich jak skrajne przypadki wyzysku ekonomicznego lub wykorzystywania seksualnego i poniżania, zgodnie z art. 4 Powszechnej deklaracji praw człowieka i art. 8 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

Poprawka 343

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 14

Tekst proponowany przez Komisję

14. **Naruszenie zakazu** handlu ludźmi zgodnie z art. 3 Protokołu o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

Poprawka

14. **Zakaz** handlu ludźmi zgodnie z art. 3 Protokołu o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

Poprawka 344

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 15 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

15. **Naruszenie prawa** do wolności zrzeszania się, zgromadzania się, prawa organizowania się i rokowań zbiorowych zgodnie z art. 20 Powszechnej deklaracji

Poprawka

15. **Prawo** do wolności zrzeszania się, zgromadzania się, prawa organizowania się i rokowań zbiorowych zgodnie z art. 20 Powszechnej deklaracji praw człowieka,

praw człowieka, art. 21 i 22
Międzynarodowego paktu praw
obywatelskich i politycznych, art. 8
Międzynarodowego paktu praw
gospodarczych, społecznych
i kulturalnych, Konwencji
Międzynarodowej Organizacji Pracy
dotyczącej wolności związkowej i ochrony
praw związkowych z 1948 r. (nr 87) oraz
Konwencji Międzynarodowej Organizacji
Pracy dotyczącej stosowania zasad prawa
organizowania się i rokowań zbiorowych
z 1949 r. (nr 98), w tym *następujących
praw*:

Poprawka 345

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 16

Tekst proponowany przez Komisję

16. *Naruszenie zakazu* nierównego traktowania w zakresie zatrudniania, chyba że jest to uzasadnione wymogami zatrudnienia zgodnie z art. 2 i art. 3 Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej jednakowego wynagrodzenia dla pracujących mężczyzn i kobiet za pracę jednakowej wartości z 1951 r. (nr 100), art. 1 i art. 2 Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu z 1958 r. (nr 111) oraz art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych; nierówne traktowanie obejmuje w szczególności wypłacanie nierównego wynagrodzenia za pracę o takiej samej wartości.

Poprawka 346

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 17

art. 21 i 22 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, art. 8 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej wolności związkowej i ochrony praw związkowych z 1948 r. (nr 87) oraz Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych z 1949 r. (nr 98), w tym *następujące prawa*:

Poprawka

16. *Zakaz* nierównego traktowania w zakresie zatrudniania, chyba że jest to uzasadnione wymogami zatrudnienia zgodnie z art. 2 i art. 3 Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej jednakowego wynagrodzenia dla pracujących mężczyzn i kobiet za pracę jednakowej wartości z 1951 r. (nr 100), art. 1 i art. 2 Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu z 1958 r. (nr 111) oraz art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych; nierówne traktowanie obejmuje w szczególności wypłacanie nierównego wynagrodzenia za pracę o takiej samej wartości.

Tekst proponowany przez Komisję

17. **Naruszenie zakazu** odmowy zapewnienia odpowiedniej płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie zgodnie z art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka

17. **Zakaz** odmowy zapewnienia odpowiedniej płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie zgodnie z art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka 347

Wniosek dotyczący dyrektywy

Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 18 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

18. **Naruszenie zakazu** powodowania jakiegokolwiek wymiernej degradacji środowiska, w tym szkodliwych zmian w glebie, zanieczyszczenia wody lub powietrza, szkodliwych emisji lub nadmiernego zużycia wody lub wywierania innego wpływu na zasoby naturalne, w wyniku którego

Poprawka

18. **Zakaz** powodowania jakiegokolwiek wymiernej degradacji środowiska, w tym szkodliwych zmian w glebie, zanieczyszczenia wody lub powietrza, szkodliwych emisji lub nadmiernego zużycia wody lub wywierania innego wpływu na zasoby naturalne, w wyniku którego

Poprawka 348

Wniosek dotyczący dyrektywy

Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 18 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) dochodzi do ograniczenia zasobów naturalnych potrzebnych do zachowania i produkcji żywności; lub

Poprawka

a) dochodzi do ograniczenia zasobów naturalnych potrzebnych do zachowania i produkcji żywności ***i pasz***; lub

Poprawka 349

Wniosek dotyczący dyrektywy

Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 18 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

da) dochodzi do pogorszenia zdrowia, np. wystąpienia epidemii, z uwzględnieniem podejścia „Jedno zdrowie”; lub

Poprawka 350

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 18 – litera e**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

e) wywierany jest wpływ na integralność środowiska, np. w wyniku wylesiania,

e) wywierany jest wpływ na integralność środowiska, np. w wyniku wylesiania, **zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 5 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych i art. 12 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.**

Poprawka 351

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 19**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

19. **Naruszenie zakazu** bezprawnego eksmitowania lub przejęcia gruntów, lasów lub obszarów wodnych w ramach pozyskiwania, rozwijania lub innego wykorzystania gruntów, lasów lub obszarów wodnych, w tym poprzez wylesianie, których wykorzystanie zapewnia odpowiedni poziom życia ludzi zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

19. **Zakaz** bezprawnego eksmitowania lub przejęcia gruntów, lasów lub obszarów wodnych w ramach pozyskiwania, rozwijania lub innego wykorzystania gruntów, lasów lub obszarów wodnych, w tym poprzez wylesianie, których wykorzystanie zapewnia odpowiedni poziom życia ludzi zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka 352

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 19 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

19a. Prawa ludności rdzennej do samostanowienia zgodnie z art. 1 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, art. 1 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz art. 5 Międzynarodowej konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej, a także prawo ludności rdzennej do udzielania, modyfikowania, wstrzymywania lub cofania swojej dobrowolnej, wcześniejszej i świadomej zgody na interwencje, decyzje i działania, które mogą wpływać na jej ziemi, terytoria, bogactwa naturalne i prawa, zgodnie z art. 27 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych i art. 15 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz art. 2 i 5 Międzynarodowej konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej.

Poprawka 353

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 20

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

20. Naruszenie prawa ludności rdzennej do ziemi, terytoriów i zasobów tradycyjnie przez nie posiadanych, zajmowanych, używanych w inny sposób lub nabytych zgodnie z art. 25, art. 26 ust. 1 i 2, art. 27 i art. 29 ust. 2 **Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej.**

20. Prawo ludności rdzennej do ziemi, terytoriów i zasobów tradycyjnie przez nie posiadanych, zajmowanych, używanych w inny sposób lub nabytych zgodnie z art. 1 i 27 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, art. 1, 2 i 15 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz art. 5 Międzynarodowej konwencji w sprawie likwidacji wszelkich

Poprawka 354

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1 – punkt 21

Tekst proponowany przez Komisję

21. *Naruszenie zakazu lub prawa, których nie wymieniono w pkt 1–20 powyżej, ale które określono w umowach w dziedzinie praw człowieka wymienionych w tej części w sekcji 2, które to naruszenie bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego tymi umowami, pod warunkiem że można przyjąć, iż przedsiębiorstwo mogło ustalić ryzyko wystąpienia takiego naruszenia i wszelkie odpowiednie środki, które należałoby zastosować w celu spełnienia obowiązków, o których mowa w art. 4 niniejszej dyrektywy, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności swojej działalności, takie jak sektor i warunki operacyjne.*

Poprawka

21. **Zakaz** lub **prawo**, których nie wymieniono w pkt 1–20 powyżej, ale które określono w umowach w dziedzinie praw człowieka wymienionych w tej części w sekcji 2, w **przypadku gdy istnieje przewidywalne ryzyko wpływu na taki zakaz lub** takie **prawo**.

Poprawka 355

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 2 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję

2. Konwencje określające prawa człowieka i podstawowe wolności

Poprawka

2. Konwencje **i instrumenty** określające prawa człowieka i podstawowe wolności

Poprawka 356

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 2 – tiret 11

Tekst proponowany przez Komisję

— Deklaracja praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych;

Poprawka

— **Przyjęta przez ONZ** Deklaracja praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych;

Poprawka 357

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 2 – tiret 11 a (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— **Deklaracja Narodów Zjednoczonych w sprawie praw ludności wiejskiej i innych osób pracujących na obszarach wiejskich;**

Poprawka 358

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 2 – tiret 12 a (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— **Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, 2003 r.;**

Poprawka 359

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 2 – tiret 12 b (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— **Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa, 1997 r.;**

Poprawka 360

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 2 – tiret 14 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy z 1989 r. dotycząca ludności tubylczej i plemiennej (nr 169);***

Poprawka 361

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 2 – tiret 15 – podtiret 5 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Konwencja MOP z 1981 r. dotycząca bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy (nr 155);***

Poprawka 362

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 2 – tiret 15 – podtiret 5 b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Ramy propagowania Konwencji MOP dotyczącej bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy, 2006 r. (nr 187);***

Poprawka 363

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – podtytuł 2 – tiret 15 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Instrumenty międzynarodowego prawa humanitarnego określone w konwencjach genewskich i protokołach dodatkowych;***

Poprawka 364

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 2 – tiret 15 b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Konwencja Rady Europy
o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy
wobec kobiet i przemocy domowej;*

Poprawka 365

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – tytuł

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Naruszenia uznanych na forum międzynarodowym *celów i zakazów uwzględnionych* w konwencjach w dziedzinie prawa ochrony środowiska

Uznane w Unii i na forum międzynarodowym *cele i zakazy uwzględnione* w konwencjach w dziedzinie prawa ochrony środowiska *i konwencjach dotyczących klimatu oraz w przepisach Unii*

Poprawka 366

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt -1 (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

-1. Obowiązek identyfikowania, łagodzenia i usuwania niekorzystnych skutków oraz zapobiegania im w odniesieniu do jednej z następujących kategorii środowiskowych:

- a) zmiana klimatu,*
- b) utrata różnorodności biologicznej,*
- c) zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby,*
- d) degradacja ekosystemów lądowych, morskich i słodkowodnych,*
- e) wylesianie,*

f) *nadmierne wykorzystanie materiałów, wody, energii i innych zasobów naturalnych,*

g) *szkodliwe wytwarzanie odpadów, w tym substancji niebezpiecznych, i niewłaściwe gospodarowanie nimi.*

Poprawka 367

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. *Naruszenie obowiązku stosowania niezbędnych środków dotyczących wykorzystania zasobów biologicznych w celu uniknięcia lub zmniejszenia negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną, zgodnie z art. 10 lit. b) Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. oraz [uwzględniając ewentualne zmiany Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej na okres po 2020 r.], w tym obowiązków określonych w protokole kartageńskim w zakresie rozwijania zmodyfikowanych organizmów żywych, sposobu postępowania z nimi, ich transportu, użytkowania, transferu i uwalniania oraz w Protokole o dostępie do zasobów genetycznych oraz sprawiedliwym i równym podziale korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów z dnia 12 października 2014 r..*

skreśla się

Poprawka 368

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. *Naruszenie zakazu przywozu lub wywozu jakichkolwiek okazów uwzględnionych w dodatku do Konwencji*

2. **Zakaz** przywozu lub wywozu jakichkolwiek okazów uwzględnionych w dodatku do Konwencji

o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) z dnia 3 marca 1973 r. bez zezwolenia, na podstawie art. III, IV i V.

o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) z dnia 3 marca 1973 r. bez zezwolenia, na podstawie art. III, IV i V.

Poprawka 369

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. **Naruszenie zakazu** produkcji produktów z dodatkiem rtęci na podstawie art. 4 ust. 1 Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci z dnia 10 października 2013 r. („konwencja z Minamaty”) i części pierwszej załącznika A do tej konwencji.

Poprawka

3. **Zakaz** produkcji produktów z dodatkiem rtęci na podstawie art. 4 ust. 1 Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci z dnia 10 października 2013 r. („konwencja z Minamaty”) i części pierwszej załącznika A do tej konwencji.

Poprawka 370

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. **Naruszenie zakazu** wykorzystywania rtęci lub związków rtęci w procesach produkcyjnych w rozumieniu art. 5 ust. 2 konwencji z Minamaty i części I załącznika B do tej konwencji po dacie wycofania określonej w tej konwencji w odniesieniu do poszczególnych produktów i procesów.

Poprawka

4. **Zakaz** wykorzystywania rtęci lub związków rtęci w procesach produkcyjnych w rozumieniu art. 5 ust. 2 konwencji z Minamaty i części I załącznika B do tej konwencji po dacie wycofania określonej w tej konwencji w odniesieniu do poszczególnych produktów i procesów.

Poprawka 371

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. **Naruszenie zakazu** postępowania z odpadami rtęciowymi w sposób

Poprawka

5. **Zakaz** postępowania z odpadami rtęciowymi w sposób niezgodny

niezgodny z przepisami art. 11 ust. 3 konwencji z Minamaty.

z przepisami art. 11 ust. 3 konwencji z Minamaty.

Poprawka 372

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. **Naruszenie zakazu** produkcji i stosowania substancji chemicznych na podstawie art. 3 ust. 1 lit. a) pkt (i) Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych z 22 maja 2001 r. (konwencja w sprawie TZO) i załącznika A do tej konwencji, w wersji przyjętej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczącym trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45).

Poprawka

6. **Zakaz** produkcji i stosowania substancji chemicznych na podstawie art. 3 ust. 1 lit. a) pkt (i) Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych z 22 maja 2001 r. (konwencja w sprawie TZO) i załącznika A do tej konwencji, w wersji przyjętej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczącym trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45–77).

Poprawka 373

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. **Naruszenie zakazu** obchodzenia się z odpadami, ich gromadzenia, magazynowania i unieszkodliwiania w sposób, który nie jest przyjazny dla środowiska zgodnie z obowiązującymi regulacjami w danej jurysdykcji na podstawie przepisów art. 6 ust. 1 lit. d) pkt (i) i (ii) konwencji w sprawie TZO.

Poprawka

7. **Zakaz** obchodzenia się z odpadami, ich gromadzenia, magazynowania i unieszkodliwiania w sposób, który nie jest przyjazny dla środowiska zgodnie z obowiązującymi regulacjami w danej jurysdykcji na podstawie przepisów art. 6 ust. 1 lit. d) pkt (i) i (ii) konwencji w sprawie TZO.

Poprawka 374

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 8

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

8. *Naruszenie zakazu przywozu substancji chemicznej widniejącej w załączniku III do Konwencji w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami (UNEP/FAO) przyjętej w dniu 10 września 1998 r., wskazanej przez stronę importującą Konwencji zgodnie z procedurą zgody po uprzednim poinformowaniu (procedura PIC).*

skreśla się

Poprawka 375

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 9

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

9. *Naruszenie zakazu* produkcji i konsumpcji określonych substancji zubożających warstwę ozonową (tj. CFC, dichlorodifluorometany, CTC, TCA, BCM, MB, bromofluorowęglowodory i HCFC) po ich wycofaniu na podstawie Konwencji wiedeńskiej o ochronie warstwy ozonowej i Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową.

9. *Zakaz* produkcji i konsumpcji określonych substancji zubożających warstwę ozonową (tj. CFC, dichlorodifluorometany, CTC, TCA, BCM, MB, bromofluorowęglowodory i HCFC) po ich wycofaniu na podstawie Konwencji wiedeńskiej o ochronie warstwy ozonowej i Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową.

Poprawka 376

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 10 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

10. *Naruszenie zakazu* wywozu odpadów niebezpiecznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 i innych odpadów w rozumieniu art. 1 ust. 2 Konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów

10. *Zakaz* wywozu odpadów niebezpiecznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 i innych odpadów w rozumieniu art. 1 ust. 2 Konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych

niebezpiecznych z dnia 22 marca 1989 r. (konwencja bazylejska) i w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1) (rozporządzenie (WE) nr 1013/2006), ostatnio zmienione rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/2174 z dnia 19 października 2020 r. (Dz.U. L 433 z 22.12.2020, s. 11)

z dnia 22 marca 1989 r. (konwencja bazylejska) i w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1) (rozporządzenie (WE) nr 1013/2006), ostatnio zmienione rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/2174 z dnia 19 października 2020 r. (Dz.U. L 433 z 22.12.2020, s. 11–19)

Poprawka 377

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 12 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12a. Obowiązek osiągnięcia redukcji emisji gazów cieplarnianych zgodnie z interpretacją zawartą w art. 2 ust. 1 lit. a), art. 4 ust. 1, art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 1 porozumienia paryskiego w związku z ramami ONZ w sprawie zmian klimatu, Europejskim prawem o klimacie oraz globalnym zobowiązaniem dotyczącym metanu.

Poprawka 378

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część II – punkt 12 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12b. Obowiązek stosowania wszystkich środków zgodnych z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS), które są konieczne do zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska morskiego z jakiegokolwiek źródła oraz zmniejszania i kontrolowania tego zanieczyszczenia, z wykorzystaniem w tym celu najlepiej nadających się do zastosowania sposobów, jakie pozostają do

dyspozycji, zgodnie z art. 194 ust. 1 konwencji UNCLOS, łącznie z art. 194 ust. 3 lit. a), art. 194 ust. 3 lit. b), art. 194 ust. 3 lit. c) oraz art. 194 ust. 3 lit. d) konwencji UNCLOS.

Poprawka 379

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część II – punkt 12 c (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12c. Prawa dostępu do informacji, udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska zgodnie w szczególności z art. 4, 6 i 9 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (konwencja z Aarhus).

Poprawka 380

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część II – punkt 12 d (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12d. Obowiązek zapewnienia, aby osoby, grupy i organizacje, które promują i chronią prawa człowieka w sprawach dotyczących środowiska związanych z łańcuchem wartości przedsiębiorstwa, mogły działać w sposób wolny od zagrożeń, ograniczeń i braku bezpieczeństwa i nie były w wyniku tego w żaden sposób karane, prześladowane ani szykanowane, zgodnie z art. 3 ust. 8 konwencji z Aarhus.

Poprawka 381

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część II – punkt 12 e (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12e. Obowiązek podjęcia wszelkich odpowiednich działań w celu kontrolowania i ograniczania jakiegokolwiek oddziaływania transgranicznego na wody transgraniczne, a także zapobiegania takiemu oddziaływaniu, zgodnie z Konwencją o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych z 1992 r.

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI OTRZYMAŁA INFORMACJE

Poniższy wykaz sporządzono na zasadzie pełnej dobrowolności na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawczynie. Przy sporządzaniu sprawozdania sprawozdawczynie otrzymała informacje od następujących podmiotów lub osób:

93 Gruppen
American Bar Association
American Chamber of Commerce in Belgium (AmCham Belgium)
American University College of Law
Amnesty International
Anti-Slavery International
Association française des entreprises privées (AFEP)
Association of Financial Markets in Europe (AFME)
Austrian Chamber of Labour (AK)
Bayer AG
Business & Human Rights Resource Centre
Business Europe
Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL)
Clean Clothes Campaign
ClientEarth
Coopération Internationale pour le Développement et la Solidarité (CIDSE)
Cornell University
Danish Institute for Human Rights
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)
Deutscher Gewerkschaftsbund (DGB)
Digital Europe
E3G
Economy for the Common Good (ECG)
Ecopreneur
Erasmus Universiteit Rotterdam
Ernst and Young (EY)
Eurochambres
Eurogroup for Animals
Eurometaux
European Association of Auto Suppliers (CLEPA)
European Branded Clothing Alliance (EBCA)
European Coalition for Corporate Justice (ECCJ)
European Cocoa Association
European Economic and Social Committee (EESC)
European Federation of Building and Woodworkers (EFBWW)

European Federation of Food, Agriculture and Tourism Trade Unions (EFFAT)
European Federation of Jewellery
European Securities and Markets Association (ESMA)
European Trade Union Confederation (ETUC)
European Trade Union Institute (ETUI)
European University Institute
Evofenedex
Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV)
Federation Bancaire Francaise (FBF)
Finnish Trade Union Representation to the EU
Finnwatch
Frank Bold
Friedrich-Ebert-Stiftung
Friends of the Earth Europe
Germanwatch
GLOBAL 2000
Global Witness
Greenpeace Nederland
Initiatief Duurzaam en Verantwoord Ondernemen (IDVO)
Institut Jacques Delors
International Alert
International Federation for Human Rights
Green Trade Network
Mission of Norway to the EU
MVO Platform
Nederlandse Vereniging van Banken
Nestlé
Notre Affaire à Tous
NOVA School of Law
Open Society Foundations
Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD)
Oxfam
Pensioenfederatie
Quifactum
Rutgers Law School
Search for Common Ground
Shift Project
Sociaal-Economische Raad (SER)
Solidaridad
Stichting Vredesbeweging Pax Nederland (PAX)
The Responsible Contracting Project
Tony's Chocolonely
TUI Group

UNICEF
Unionen
University of Utrecht
Verbraucherzentrale Bundesverband (VZBV)
Vereniging VNO-NCW
World Benchmarking Alliance
World Wide Fund for Nature (WWF)

25.1.2023

OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH

dla Komisji Prawnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937
(COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej(*): Raphaël Glucksmann

(*) Zaangażowana komisja – art. 57 Regulaminu

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Komisja Europejska opublikowała 23 lutego 2022 r. wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937. We wniosku określono i wyszczególniono obowiązkowe procedury należytej staranności, aby przedsiębiorstwa mogły wypełniać swoje obowiązki i ponosić odpowiedzialność za niedopełnienie tych obowiązków.

Sprawozdawca podkomisji DROI z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji i uważa, że może on przyczynić się do pozytywnej zmiany zachowań przedsiębiorstw w zakresie identyfikacji i łagodzenia szkodliwych skutków ich działalności i relacji w globalnych łańcuchach wartości oraz im zapobiegania.

Dzięki temu wnioskowi ustawodawczemu UE ma szansę stać się globalną potęgą normatywną, wykazując się inicjatywą w rozwiązywaniu poważnych problemów związanych ze zrównoważonym rozwojem, przed którymi stoją społeczeństwa ogółem i na całym świecie. Dyrektywa ta stanowi dla UE niespotykaną okazję do włączenia zrównoważonego rozwoju człowieka i środowiska do praktyk biznesowych i korporacyjnych oraz do promowania zmian na szczeblu globalnym.

Jednak pod wieloma względami we wniosku nie przyjęto podejścia skoncentrowanego na prawach człowieka ani nie wdrożono powszechnie przyjętych standardów międzynarodowych. Nie realizuje on w pełni wyznaczonych celów i nie uwzględnia najlepszych praktyk w zakresie należytej staranności, które zostały już dobrowolnie wdrożone przez wiele unijnych przedsiębiorstw.

Aby zwiększyć jakość i skuteczność procesów należytej staranności oraz zwiększyć rozliczalność przedsiębiorstw w ich łańcuchach wartości, sprawozdawca wskazuje kilka kwestii, w których należy wprowadzić wyjaśnienie i ulepszenia. Ulepszenia te mają na celu zwiększenie skuteczności i wykonalności przepisów dla przedsiębiorstw, zainteresowanych

stron i ofiar.

W tym celu można by dodać lub wzmocnić następujące elementy:

- zapewnić, aby przedsiębiorstwa podejmowały wysiłki w zakresie należytej staranności w całym łańcuchu wartości w oparciu o ryzyko niekorzystnych skutków określone przez ich sektor działalności i kontekst ich funkcjonowania;
- zobowiązać przedsiębiorstwa do przeciwdziałania zagrożeniom i negatywnym skutkom dla dobrych rządów, biorąc pod uwagę udowodniony i uznany na arenie międzynarodowej związek między dobrymi rządami a korzystaniem z praw człowieka;
- zobowiązać przedsiębiorstwa do konstruktywnej współpracy z zainteresowanymi stronami w celach informacyjnych i by ulepszyć proces podejmowania decyzji korporacyjnych i praktyki należytej staranności, a także w celu zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa wszystkim zainteresowanym stronom przed odwetem i represjami za ich uczestnictwo;
- zobowiązać przedsiębiorstwa do zapewnienia skutecznej naprawy szkód spowodowanych przez ich działalność i łańcuchy wartości lub związanych z ich działalnością i łańcuchami wartości;
- zapewnić odpowiedzialność przedsiębiorstw i zagwarantować dostęp do wymiaru sprawiedliwości i odszkodowań dla ofiar szkód związanych z naruszeniem obowiązków w zakresie należytej staranności.

POPRAWKI

Komisja Spraw Zagranicznych zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 1

Tekst proponowany przez Komisję

(1) Unia opiera się na poszanowaniu godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowaniu praw człowieka, zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Te podstawowe wartości, które zainspirowały powstanie Unii, a także powszechność i niepodzielność praw człowieka oraz poszanowanie zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa

Poprawka

(1) Unia opiera się na poszanowaniu godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowaniu praw człowieka, zapisanych w **traktatach unijnych oraz w** Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Te podstawowe wartości, które zainspirowały powstanie Unii, a także powszechność i niepodzielność praw człowieka oraz poszanowanie zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa

międzynarodowego powinny przyświecać działaniom Unii na arenie międzynarodowej. Takie działania obejmują wspieranie trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz środowiskowego krajów rozwijających się.

międzynarodowego powinny przyświecać działaniom Unii na arenie międzynarodowej. Takie działania obejmują wspieranie trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz środowiskowego krajów rozwijających się.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) Istniejące normy międzynarodowe dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej stanowią, że przedsiębiorstwa powinny chronić prawa człowieka, i określają, w jaki sposób przedsiębiorstwa powinny dbać o ochronę środowiska we wszystkich swoich działaniach i łańcuchach wartości. W Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka⁷⁹ stwierdzono, że przedsiębiorstwa odpowiadają za dochowanie należytej staranności w zakresie praw człowieka poprzez identyfikowanie niekorzystnych skutków ich działalności dla praw człowieka, zapobieganie tym skutkom i ich łagodzenie oraz poprzez ponoszenia odpowiedzialności za to, w jaki sposób reagują na te skutki. Zgodnie z tymi wytycznymi przedsiębiorstwa powinny unikać naruszania praw człowieka i reagować na niekorzystne skutki dla praw człowieka, które to skutki te przedsiębiorstwa spowodowały, do których się przyczyniły lub z którymi są związane w ramach własnej działalności, w jednostkach zależnych oraz za pośrednictwem bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych.

Poprawka

(5) Istniejące normy międzynarodowe dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej stanowią, że przedsiębiorstwa **są odpowiedzialne za ich przestrzeganie oraz** powinny chronić prawa człowieka, i określają, w jaki sposób przedsiębiorstwa powinny dbać o ochronę środowiska we wszystkich swoich działaniach i łańcuchach wartości. W Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka⁷⁹ stwierdzono, że przedsiębiorstwa odpowiadają za dochowanie należytej staranności w zakresie praw człowieka poprzez identyfikowanie niekorzystnych skutków ich działalności dla praw człowieka, zapobieganie tym skutkom i ich łagodzenie oraz poprzez ponoszenia odpowiedzialności za to, w jaki sposób reagują na te skutki. Zgodnie z tymi wytycznymi przedsiębiorstwa powinny unikać naruszania praw człowieka i reagować na niekorzystne skutki dla praw człowieka, które to skutki te przedsiębiorstwa spowodowały, do których się przyczyniły lub z którymi są związane w ramach własnej działalności, w jednostkach zależnych oraz za pośrednictwem bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych. ***Te wytyczne stanowią, że przedsiębiorstwa powinny dysponować procedurami umożliwiającymi zaradzenie wszelkim negatywnym skutkom dla praw człowieka,***

jakie powodują lub do których się przyczyniają. W wytycznych tych uznano ponadto, w ramach obowiązku ochrony przed naruszeniami praw człowieka związanymi z działalnością gospodarczą, że państwa powinny podjąć odpowiednie kroki, by zapewnić za pomocą środków sądowych, administracyjnych i ustawodawczych osobom poszkodowanym dostęp do skutecznego środka odwoławczego.

⁷⁹ Organizacja Narodów Zjednoczonych, „Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka: wdrażanie dokumentu ramowego ONZ »Chronić, szanować i naprawiać«” (2011 r.), dokument dostępny pod adresem https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf

⁷⁹ Organizacja Narodów Zjednoczonych, „Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka: wdrażanie dokumentu ramowego ONZ »Chronić, szanować i naprawiać«” (2011 r.), dokument dostępny pod adresem https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję

(6) Koncepcję należytej staranności w zakresie praw człowieka sprecyzowano i rozwinięto w Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych⁸⁰, w których rozszerzono stosowanie zasad należytej staranności na kwestie związane ze środowiskiem i sprawowaniem rządów. Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz wytyczne sektorowe⁸¹ stanowią uznane na arenie międzynarodowej ramy określające praktyczne kroki w zakresie należytej staranności, które mają pomóc przedsiębiorstwom w identyfikowaniu rzeczywistych i potencjalnych skutków w ramach swoich działań, łańcuchów wartości i innych relacji biznesowych, zapobieganiu tym skutkom, łagodzeniu ich

Poprawka

(6) Koncepcję należytej staranności w zakresie praw człowieka sprecyzowano i rozwinięto w Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych⁸⁰, w których rozszerzono stosowanie zasad należytej staranności na kwestie związane ze środowiskiem i sprawowaniem rządów. Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz wytyczne sektorowe⁸¹ stanowią uznane na arenie międzynarodowej ramy określające praktyczne kroki w zakresie należytej staranności, które mają pomóc przedsiębiorstwom w identyfikowaniu rzeczywistych i potencjalnych skutków w ramach swoich działań, łańcuchów wartości i innych relacji biznesowych, zapobieganiu tym skutkom, łagodzeniu ich

i rozliczaniu się z tego, jak na te skutki reagują. Koncepcja należytej staranności stanowi również integralną część zaleceń zawartych w Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjętej przez Międzynarodową Organizację Pracy⁸².

i rozliczaniu się z tego, jak na te skutki reagują. *W wytycznych OECD określono również wymóg, zgodnie z którym przedsiębiorstwa muszą współpracować z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, by umożliwić konstruktywne wyrażenie opinii w procesie planowania i podejmowania decyzji dotyczących projektów lub innych działań, które mogą mieć znaczący wpływ na społeczności lokalne.* Koncepcja należytej staranności stanowi również integralną część zaleceń zawartych w Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjętej przez Międzynarodową Organizację Pracy⁸².

⁸⁰ Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, zaktualizowana edycja z 2011 r., dokument dostępny pod adresem:
<http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/>

⁸¹ Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, 2018, oraz wytyczne dla poszczególnych sektorów, dostępne pod adresem
<https://www.oecd.org/investment/duediligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>

⁸² Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjęta przez Międzynarodową Organizację Pracy, piąta edycja, 2017, dokument dostępny pod adresem:
https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm

⁸⁰ Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, zaktualizowana edycja z 2011 r., dokument dostępny pod adresem:
<http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/>

⁸¹ Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, 2018, oraz wytyczne dla poszczególnych sektorów, dostępne pod adresem
<https://www.oecd.org/investment/duediligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>

⁸² Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjęta przez Międzynarodową Organizację Pracy, piąta edycja, 2017, dokument dostępny pod adresem:
https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 12

Tekst proponowany przez Komisję

(12) Niniejsza dyrektywa jest spójna z Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024⁹⁹. Jako priorytet wskazano w tym planie działania wzmocnienie zaangażowania Unii w aktywne promowanie wdrożenia na całym świecie wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz innych odpowiednich wytycznych międzynarodowych, takich jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, w tym poprzez propagowanie odpowiednich norm w zakresie należytej staranności.

⁹⁹ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady „Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024” (JOIN/2020/5 final).

Poprawka

(12) Niniejsza dyrektywa jest spójna z Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024⁹⁹. Jako priorytet wskazano w tym planie działania wzmocnienie zaangażowania Unii w aktywne promowanie wdrożenia na całym świecie wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz innych odpowiednich wytycznych międzynarodowych, takich jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, w tym poprzez propagowanie odpowiednich norm w zakresie należytej staranności. ***W planie działania podkreślono również znaczenie walki z korupcją zgodnie z Konwencją Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, uznając, że korupcja ułatwia, utrwała i instytucjonalizuje naruszenia praw człowieka oraz utrudnia przestrzeganie i wdrażanie praw człowieka.***

⁹⁹ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady „Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024” (JOIN(2020)5 final).

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

(14) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie, aby przedsiębiorstwa działające na rynku wewnętrznym przyczyniły się do zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarek i społeczeństw w stronę modelu zrównoważonego poprzez identyfikację potencjalnych **lub** rzeczywistych

Poprawka

(14) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie, aby przedsiębiorstwa działające na rynku wewnętrznym ***przestrzegały praw człowieka oraz*** przyczyniły się do zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarek i społeczeństw w stronę modelu zrównoważonego poprzez identyfikację

niekorzystnych skutków dla praw człowieka *i* środowiska *związanych z działalnością własną przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, zapobieganie tym skutkom, łagodzenie tych skutków oraz ich powstrzymanie i minimalizowanie.*

potencjalnych *i* rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska *i* *dobrych rządów, a także zapobieganie tym skutkom i ich łagodzenie oraz przez położenie im kresu, zapewnienie skutecznych środków odwoławczych i dostępu do wymiaru sprawiedliwości ofiarom rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska i dobrych rządów związanych z działalnością własną przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości.*

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także stałych bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”. Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki, co do których można w uzasadniony sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. Należy

Poprawka

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także stałych bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. ***W takiej sytuacji przedsiębiorstwo powinno przewidzieć, po dokonaniu oceny, rozwiązanie relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności.*** Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”. Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki, co do których można w uzasadniony

wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez przedsiębiorstwo wpływu na jego bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu.

sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. Należy wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez przedsiębiorstwo wpływu na jego bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(15a) Przedsiębiorstwa powinny dostosować środki należytej staranności do kontekstu, środowiska oraz politycznych i społecznych okoliczności własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości. Na obszarach dotkniętych konfliktami i obszarach wysokiego ryzyka przedsiębiorstwa są w większym stopniu narażone na poważne naruszenia praw człowieka. Na tych obszarach państwa członkowskie i przedsiębiorstwa powinny w stosownych przypadkach przestrzegać swoich zobowiązań wynikających z międzynarodowego prawa humanitarnego (MPH) i powinny wdrażać zwiększoną należytą staranność zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zwiększonej należytej staranności w zakresie praw człowieka w odniesieniu do przedsiębiorstw w kontekście konfliktu, opracowanymi przez UNDP i inne odpowiednie organy międzynarodowe. Obejmuje to uzupełnienie standardowej należytej staranności analizą konfliktu, która

opiera się o zaangażowanie zainteresowanych stron i której celem jest zrozumienie pierwotnych przyczyn konfliktu, czynników inicjujących i stron napędzających konflikt oraz wpływu działalności biznesowej przedsiębiorstwa na konflikt.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję

(16) Procedura należytej staranności przedstawiona w niniejszej dyrektywie powinna obejmować sześć kroków określonych w Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w obszarze odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, które obejmują środki w zakresie należytej staranności stosowane przez przedsiębiorstwa w celu identyfikacji niekorzystnych skutków dla praw człowieka *i* środowiska *i przeciwdziałania tym skutkom*. Obejmuje to następujące etapy: (1) włączenie zasad należytej staranności do polityki i systemów zarządzania; identyfikację i ocenę niekorzystnych skutków dla praw człowieka *i środowiska*; zapobieganie rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom dla praw człowieka *i środowiska* oraz powstrzymanie lub zminimalizowanie tych skutków; ocenę skuteczności środków; komunikację; zapewnienie środków zaradczych.

Poprawka

(16) Procedura należytej staranności przedstawiona w niniejszej dyrektywie powinna obejmować sześć kroków określonych w Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w obszarze odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, które obejmują środki w zakresie należytej staranności stosowane przez przedsiębiorstwa w celu identyfikacji niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska *i dobrych rządów*. Obejmuje to następujące etapy: (1) włączenie zasad należytej staranności do polityki i systemów zarządzania; identyfikację i ocenę niekorzystnych skutków dla praw człowieka, *środowiska i dobrych rządów*; zapobieganie rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom dla praw człowieka, *środowiska i dobrych rządów* oraz powstrzymanie lub zminimalizowanie tych skutków; ocenę skuteczności środków; komunikację; zapewnienie środków zaradczych. *Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w celu odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej obejmują również szczegółowe zalecenia mające zapewnić konstruktywne zaangażowanie zainteresowanych stron oraz dostęp do wymiaru sprawiedliwości, w tym wytyczne dotyczące usuwania przeszkód utrudniających współpracę*

*z zainteresowanymi stronami
znajdującymi się w trudnej sytuacji.*

Poprawka 9

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 16 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(16a) W odniesieniu do każdego z sześciu etapów i w trakcie całego procesu należytej staranności przedsiębiorstwa powinny umożliwiać znaczące zaangażowanie zainteresowanych stron. Jak określono w Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, skuteczne zaangażowanie zainteresowanych stron wiąże się z interaktywnymi procesami, charakteryzuje się dwukierunkową komunikacją i zależy od dobrej wiary uczestników po obu stronach. Do celów niniejszej dyrektywy procesy zaangażowania zainteresowanych stron powinny gwarantować bezpieczeństwo i ochronę integralności fizycznej i prawnej zainteresowanych stron. Przedsiębiorstwa powinny zapewnić ochronę przed ryzykiem odwetu i represji, na jakie narażone są zainteresowane strony w związku ze swoim uczestnictwem. Przedsiębiorstwa powinny zwracać szczególną uwagę na nakładające się na siebie podatności na zagrożenia i wzajemnie powiązane czynniki związane z zaangażowaniem zainteresowanych stron. Takie grupy wrażliwych zainteresowanych stron odczuwają zróżnicowane i często nieproporcjonalne niekorzystne skutki oraz często doświadczają dyskryminacji i dodatkowych barier w uczestnictwie i dostępie do wymiaru sprawiedliwości. Przedsiębiorstwa powinny przekazywać zainteresowanym stronom istotne informacje na temat rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska i dobrych

rządów, wynikających z konkretnych działań, projektów i inwestycji, w sposób terminowy, dostępny i z uwzględnieniem specyfiki grupy zainteresowanych stron. Przedsiębiorstwa muszą respektować prawa ludności rdzennej określone w Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej, takie jak wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda oraz prawo ludności rdzennej do samookreślenia.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Niekorzystne skutki dla praw człowieka i **środowiska** występują we własnej działalności przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych, w jego produktach i w jego łańcuchach wartości, w szczególności na poziomie pozyskiwania surowców, produkcji lub na poziomie usuwania produktów bądź unieszkodliwiania odpadów. Aby zasady należytej staranności wywarły istotny wpływ, powinny obejmować niekorzystne skutki dla praw człowieka i **środowiska** powstające w całym cyklu życia produkcji, użytkowania i usuwania produktów lub świadczenia usług, na poziomie własnej działalności, jednostek zależnych i w łańcuchach wartości.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 20

Poprawka

(17) Niekorzystne skutki dla praw człowieka, **środowiska** i **dobrych rządów** występują we własnej działalności przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych, w jego produktach, **usługach** i w jego łańcuchach wartości, w szczególności na poziomie pozyskiwania surowców, produkcji lub na poziomie usuwania produktów bądź unieszkodliwiania odpadów. Aby zasady należytej staranności wywarły istotny wpływ, powinny obejmować niekorzystne skutki dla praw człowieka, **środowiska** i **dobrych rządów** powstające w całym cyklu życia produkcji, użytkowania i usuwania produktów lub świadczenia usług, na poziomie własnej działalności, jednostek zależnych i w łańcuchach wartości **przedsiębiorstw objętych zakresem niniejszej dyrektywy**.

Tekst proponowany przez Komisję

(20) W celu umożliwienia przedsiębiorstwom właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu wartości oraz umożliwienia im wywarcia odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności **powinny zostać ograniczone** w niniejszej dyrektywie **do stałych relacji biznesowych. Do celów niniejszej dyrektywy stałe relacje biznesowe powinny oznaczać bezpośrednio lub pośrednio relacje biznesowe, które są trwałe lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwałe, ze względu na ich intensywność i czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości. „Stalność” relacji biznesowych powinno się oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy. Jeśli bezpośrednie relacje biznesowe przedsiębiorstwa mają charakter stały, wówczas wszystkie powiązane pośrednie relacje biznesowe powinny być również uznane za stałe w odniesieniu do tego przedsiębiorstwa.**

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające średnio ponad **500** pracowników i odnotowujące przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **150** mln EUR w roku obrotowym **poprzedzającym ostatni rok obrotowy** powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. W odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie spełniają tych kryteriów, ale które zatrudniały średnio ponad **250** pracowników i odnotowywały przychody

Poprawka

(20) W celu umożliwienia przedsiębiorstwom właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu wartości oraz umożliwienia im wywarcia odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności **określone** w niniejszej dyrektywie powinny **obejmować** relacje biznesowe.

Poprawka

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające średnio ponad **250** pracowników **lub** odnotowujące przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **40 mln EUR, lub sumę bilansową powyżej 20** mln EUR w **ostatnim** roku obrotowym, **za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe**, powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. W odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie spełniają tych kryteriów, ale **są notowane na giełdzie papierów**

netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **40 mln EUR światowych obrotów netto** w roku obrotowym **poprzedzającym ostatni rok obrotowy oraz które działają** w jednym lub kilku sektorach o dużym wpływie, zasady należytej staranności należy zacząć stosować dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy, aby zapewnić więcej czasu na dostosowanie. **W celu zapewnienia, aby obciążenie było rozłożone proporcjonalnie, przedsiębiorstwa działające w sektorach o dużym wpływie powinny zostać zobowiązane do przestrzegania bardziej ukierunkowanych zasad należytej staranności, koncentrujących się na poważnych niekorzystnych skutkach.** Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE¹⁰³. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

wartościowych lub które zatrudniały średnio ponad **50** pracowników i odnotowywały przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **8 mln EUR lub sumę bilansową powyżej 4 mln EUR** w **ostatnim** roku obrotowym, **za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, pod warunkiem że co najmniej 50% tych przychodów netto odnotowano** w jednym lub kilku sektorach o dużym wpływie, zasady należytej staranności należy zacząć stosować dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy, aby zapewnić więcej czasu na dostosowanie. Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE¹⁰³. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 22

(22) Aby odzwierciedlić obszary priorytetowe działań międzynarodowych mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z prawami człowieka i **środowiskiem**, dobór sektorów o dużym wpływie do celów niniejszej dyrektywy powinien opierać się na istniejących sektorowych wytycznych OECD dotyczących należytej staranności. Do celów niniejszej dyrektywy za sektory o dużym wpływie należy uznać następujące sektory: produkcja wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa **wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia**; rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów; wydobywanie surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (**z wyjątkiem maszyn i urządzeń**) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi). **Jeśli chodzi o sektor finansowy, to ze względu na jego specyfikę – w szczególności w odniesieniu do łańcucha wartości i oferowanych usług – nawet jeśli jest on objęty sektorowymi wytycznymi OECD, nie powinno się go zaliczać do sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą. Jednocześnie** należy szerzej

(22) Aby odzwierciedlić obszary priorytetowe działań międzynarodowych mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z prawami człowieka, **środowiskiem i dobrymi rządami**, dobór sektorów o dużym wpływie do celów niniejszej dyrektywy powinien opierać się na **gromadzeniu niezależnych danych i dokumentacji dotyczącej naruszeń praw człowieka, kwestii związanych z dobrymi rządami i szkód wyrządzonych środowisku naturalnemu, a w szczególności mogłby być oparty na istniejących i przyszłych** sektorowych wytycznych OECD dotyczących należytej staranności. Do celów niniejszej dyrektywy za sektory o dużym wpływie należy uznać następujące sektory: produkcja wyrobów tekstylnych, **odzieży**, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia **i wyrobów futrzarskich**) oraz sprzedaż hurtowa **i detaliczna odzieży, obuwia i wyrobów skórzanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach**; rolnictwo, **zaopatrzenie w wodę**, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), **działalność ogrodów botanicznych i zoologicznych oraz naturalnych obszarów i obiektów chronionej przyrody**, produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów; **górnictwo i wydobywanie, wydobywanie i rafinacja, transport i przeladunek** surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych oraz handel hurtowy

uwzględnić rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki **w tym sektorze** poprzez włączenie do zakresu bardzo dużych przedsiębiorstw, które są regulowanymi przedsiębiorstwami finansowymi, nawet jeśli nie mają formy prawnej spółki kapitałowej.

surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi); **produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, produkcja sprzętu elektrycznego oraz produkcja maszyn i urządzeń; budownictwo, w tym budowa budynków, inżynieria lądowa i specjalistyczne roboty budowlane; działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; dostawy, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i powietrza do układów klimatyzacyjnych oraz handel tymi produktami; działalność prawnicza i rachunkowo-księgowa, w tym działalność w zakresie audytu; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz sprzątnięciem; działalność związana z bezpieczeństwem i dochodzeniami, w tym usługi w zakresie systemów bezpieczeństwa; działalność związaną z zatrudnieniem; działalność związana z rekultywacją i inna działalność związana z gospodarowaniem odpadami, zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, w tym opieka w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych; działalność w zakresie usług informacyjnych, w tym przetwarzanie danych, hosting i działalność pokrewna; działalność portali internetowych.** W sektorze finansowym należy szerzej uwzględnić rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki poprzez włączenie do zakresu bardzo dużych przedsiębiorstw, które są regulowanymi przedsiębiorstwami finansowymi, nawet jeśli nie mają formy prawnej spółki kapitałowej.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 25

Tekst proponowany przez Komisję

(25) Aby w znaczący sposób przyczynić się do transformacji w stronę modelu zrównoważonego, zasady należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny być stosowane z uwzględnieniem niekorzystnych skutków dla praw człowieka dotyczących **osób podlegających ochronie i** wynikających z **naruszenia jednego** z praw **lub** zakazów zapisanych w **konwencjach międzynarodowych** wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy. Aby zagwarantować kompleksowe uwzględnienie praw człowieka, **naruszenie zakazu lub** prawa **niewymienionych** wyraźnie we wspomnianym załączniku, które to naruszenie bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego tymi konwencjami, powinno się również zaliczać do niekorzystnych skutków dla praw człowieka objętych zakresem niniejszej dyrektywy, **pod warunkiem że można przyjąć, iż przedsiębiorstwo mogło ustalić ryzyko wystąpienia takiego naruszenia i wszelkie odpowiednie środki, które należałoby przyjąć w celu spełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności swojej działalności, takie jak sektor i warunki operacyjne.** Należyta staranność powinna ponadto obejmować niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów i zobowiązań wynikających z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy.

Poprawka 15

Poprawka

(25) Aby w znaczący sposób przyczynić się do transformacji w stronę modelu zrównoważonego, zasady należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny być stosowane z uwzględnieniem niekorzystnych skutków dla praw człowieka dotyczących **jednostek** wynikających z **wszelkich działań lub zaniechań, które pozbawiają lub ograniczają zdolność osoby fizycznej lub grupy do korzystania** z praw **i ochrony na mocy** zakazów zapisanych w **międzynarodowych instrumentach i konwencjach** wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy. Aby zagwarantować kompleksowe uwzględnienie praw człowieka, **negatywny wpływ na korzystanie z** prawa **niewymienionego** wyraźnie we wspomnianym załączniku, które to naruszenie bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego tymi konwencjami, powinno się również zaliczać do niekorzystnych skutków dla praw człowieka objętych zakresem niniejszej dyrektywy. **Załącznik ten należy poddawać regularnemu przeglądowi i dopilnować, by był spójny z celami Unii związanymi z prawami człowieka. Komisji należy przyznać uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych w celu zmiany wykazu ujętego w załączniku.** Należyta staranność powinna ponadto obejmować niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów i zobowiązań wynikających z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy.

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 27

Tekst proponowany przez Komisję

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka *i* ochrony środowiska w odniesieniu do swojej działalności, jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny uwzględnić należytą staranność w swojej polityce, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka *i* środowiska, zapobiegać im i je łagodzić, a także powstrzymać je *i zminimalizować ich skalę*, ustanowić *i stosować procedurę* rozpatrywania skarg, monitorować skuteczność wprowadzonych środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie *i publicznie informować o stosowanej przez siebie należytej staranności*. W celu zapewnienia przedsiębiorstw jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom *i ich łagodzenie* oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję

(28) W celu zapewnienia, aby należyta staranność stanowiła część polityki przedsiębiorstw, oraz zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi, przedsiębiorstwa powinny uwzględnić należytą staranność

Poprawka

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka, ochrony środowiska *i dobrych rządów* w odniesieniu do swojej działalności, jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny uwzględnić należytą staranność w swojej polityce, identyfikować potencjalne *i rzeczywiste* niekorzystne skutki dla praw człowieka, środowiska *i dobrych rządów*, zapobiegać im *i je łagodzić*, a także powstrzymać je *i przewidzieć środki zaradcze*, ustanowić *i stosować mechanizm* rozpatrywania skarg, monitorować skuteczność wprowadzonych środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie *i publicznie informować o stosowanej przez siebie należytej staranności*. W celu zapewnienia przedsiębiorstw jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom *i ich łagodzenie* oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków *i zapewnienie środków zaradczych*.

Poprawka

(28) W celu zapewnienia, aby należyta staranność stanowiła część polityki przedsiębiorstw, oraz zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi, przedsiębiorstwa powinny uwzględnić należytą staranność

we wszystkich obszarach swojej polityki i wdrożyć politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności powinna zawierać opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie długoterminowej, kodeks postępowania zawierający opis reguł i zasad, których powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa i jednostek zależnych; opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, w tym środków zastosowanych do weryfikacji przestrzegania kodeksu postępowania i rozszerzenia zakresu jego stosowania na stałe relacje biznesowe. Kodeks postępowania powinien mieć zastosowanie we wszystkich odpowiednich funkcjach i działaniach przedsiębiorstwa, w tym w odniesieniu do decyzji dotyczących zamówień i zakupów. Przedsiębiorstwa powinny również **corocznie** aktualizować swoją politykę należytej staranności.

we wszystkich obszarach swojej polityki i wdrożyć politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności powinna zawierać opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie długoterminowej, kodeks postępowania zawierający opis reguł i zasad, których powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa i jednostek zależnych; opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, w tym środków zastosowanych do weryfikacji przestrzegania kodeksu postępowania i rozszerzenia zakresu jego stosowania na stałe relacje biznesowe. Kodeks postępowania powinien mieć zastosowanie we wszystkich odpowiednich funkcjach i działaniach przedsiębiorstwa, w tym w odniesieniu do decyzji dotyczących zamówień i zakupów. Przedsiębiorstwa powinny również **oceniać i** aktualizować swoją politykę należytej staranności **w każdym przypadku, gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że może pojawić się nowe ryzyko niekorzystnych skutków, i co najmniej raz w roku.**

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i **środowiska**. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, powinna się opierać na **informacjach** ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla środowiska, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków

Poprawka

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować **i ocenić** rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka, **środowiska i dobrych rządów**. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, powinna się opierać na **wskaźnikach** ilościowych i jakościowych **związanych ze znaczącym zaangażowaniem zainteresowanych stron, odzworowaniu łańcuchów wartości**

początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków powinna obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka i środowiska w sposób dynamiczny i w regularnych odstępach czasu: przed rozpoczęciem nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w środowisku operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie; a także okresowo, co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. **Regulowane przedsiębiorstwa finansowe udzielające pożyczek, kredytów lub świadczące inne usługi finansowe powinny identyfikować niekorzystne skutki wyłącznie w czasie zawierania umowy.** Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich **zminimalizować**, powinno **mieć możliwość ustalenia kolejności swoich działań, pod warunkiem że zastosuje środki, do których przedsiębiorstwo posiada z racjonalnego punktu widzenia dostęp, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności.**

przedsiębiorstwa, w tym istotnych informacjach, takich jak nazwy, lokalizacje, rodzaje dostarczanych produktów i usług oraz informacje dotyczące jednostek zależnych, dostawców i partnerów biznesowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla środowiska, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków powinna obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka i środowiska w sposób dynamiczny i w regularnych odstępach czasu: przed rozpoczęciem nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w środowisku operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie; a także okresowo, co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. **Dobrowolna, wcześniejsza i świadoma zgoda ludności rdzennej powinna być warunkiem wstępnym podjęcia jakiejkolwiek działalności, która wpływa na jej ziemię, terytoria i bogactwa naturalne.** Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich **złagodzić**, powinno **opracować i wdrożyć w porozumieniu z zainteresowanymi stronami strategię ustalania priorytetów, w której uwzględniać należy stopień dotkliwości, prawdopodobieństwo, czas trwania, zasięg i odwracalność różnych rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dotyczących praw**

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 32

Tekst proponowany przez Komisję

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich, a także ich powstrzymanie i **minimalizowanie**, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą. Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby **wycofanie się było ostatecznością, zgodnie z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci. Zakończenie** relacji biznesowej, w **przypadku której stwierdzono pracę dzieci, może narazić dzieci na jeszcze poważniejsze niekorzystne skutki dla praw człowieka. Należy tę kwestię wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o tym, jakie działania podjąć.**

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję

(34) Aby wypełnić obowiązek

Poprawka

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich, a także ich powstrzymanie i **zarządzanie im**, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą. Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby **przedsiębiorstwa współpracowały z zainteresowanymi stronami, których to dotyczy, oraz oceniały potencjalne negatywne skutki czasowego zawieszenia lub rozwiązania umów, aby uniknąć większych szkód. Należy przewidzieć wycofanie się z relacji biznesowej, jeżeli potencjalne negatywne skutki są związane z systemowym i zorganizowanym przez państwo uciskiem i w związku z tym działania przedsiębiorstwa nie mogą im zapobiec, a także gdy przedsiębiorstwo ocenia, że zakończenie relacji biznesowej nie miałoby większego negatywnego wpływu niż skutki, którym zamierza zapobiec lub które chce złagodzić.**

Poprawka

(34) Aby wypełnić obowiązek

zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. ***W razie potrzeby ze względu na złożoność środków*** zapobiegawczych przedsiębiorstwa ***powinny opracować i wdrożyć plan działań zapobiegawczych.*** Przedsiębiorstwa powinny dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują ***stałe*** relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla ***MŚP, z którymi utrzymują stałe relacje biznesowe, takie jak finansowanie, na przykład poprzez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskooprocentowane,*** gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi przedsiębiorstwami.

zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. ***Przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań zapobiegawczych. Plan działań zapobiegawczych powinien być opracowywany przy stałym znaczącym zaangażowaniu zainteresowanych stron i powinien być precyzyjnie dostosowany do kontekstu działalności przedsiębiorstw i łańcucha wartości. Należy w nim określić i ocenić, czy model biznesowy i strategię biznesowe przedsiębiorstwa są dostosowane do wymogów należytej staranności, oraz przewidzieć w nim strategię ustalania priorytetów opartą na dotkliwości i prawdopodobieństwie potencjalnych niekorzystnych skutków w przypadku, gdy przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec jednocześnie wszelkim potencjalnym negatywnym skutkom lub ich złagodzić.*** Przedsiębiorstwa powinny dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla ***partnerów, dostawców, w tym MŚP, na przykład poprzez finansowanie w formie finansowania bezpośredniego, pożyczek niskooprocentowanych, a także*** gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc

we wdrożeniu kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi przedsiębiorstwami.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 36

Tekst proponowany przez Komisję

(36) *W celu zapewnienia skutecznego zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia. Dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy potencjalnych niekorzystnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub ograniczających – **odnosić się do obowiązku** powstrzymania się **przez przedsiębiorstwa** od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, **jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, do** czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, **przy jednoczesnym podejmowaniu** starań na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich **minimalizowania**, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne w perspektywie krótkoterminowej, albo **do** rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są **poważne**. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie*

Poprawka

(36) W przypadkach gdy potencjalnych niekorzystnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub ograniczających **przedsiębiorstwa powinny mieć obowiązek** powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, **a jednocześnie podejmowania** starań na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich **łagodzenia**, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne w perspektywie krótkoterminowej, albo rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są **związane z systemowym i zorganizowanym przez państwo uciskiem i w związku z tym działania przedsiębiorstwa nie mogą im zapobiec, a także gdy przedsiębiorstwo ocenia, że rozwiązanie relacji biznesowej nie miałyby większego negatywnego wpływu niż skutki, którym zamierza zapobiec lub które chce złagodzić**. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość **czasowego zawieszenia lub** rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu. Możliwe jest, że zapobieganie niekorzystnym skutkom na

powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu. Możliwe jest, że zapobieganie niekorzystnym skutkom na poziomie pośrednich relacji biznesowych będzie wymagało współpracy z innym przedsiębiorstwem, na przykład z przedsiębiorstwem, które ma bezpośredni stosunek umowny z dostawcą. W niektórych przypadkach taka współpraca może być jedynym realistycznym sposobem zapobiegania niekorzystnym skutkom, zwłaszcza gdy pośredni partner biznesowy nie jest gotowy, aby zawrzeć umowę z przedsiębiorstwem. W takich przypadkach przedsiębiorstwo powinno współpracować z podmiotem, który może najskuteczniej zapobiegać niekorzystnym skutkom lub je ograniczać na poziomie pośrednich relacji biznesowych, przestrzegając przy tym prawa konkurencji.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 38

Tekst proponowany przez Komisję

(38) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo stwierdzi rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka lub **środowiska**, powinno zastosować odpowiednie środki, aby powstrzymać te skutki. Można oczekiwać, że przedsiębiorstwo jest w stanie powstrzymać rzeczywiste niekorzystne skutki we własnej działalności oraz w jednostkach zależnych. Należy jednak wyjaśnić, że **jeśli chodzi o stałe relacje biznesowe**, w przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny **minimalizować**

poziomie pośrednich relacji biznesowych będzie wymagało współpracy z innym przedsiębiorstwem, na przykład z przedsiębiorstwem, które ma bezpośredni stosunek umowny z dostawcą. W niektórych przypadkach taka współpraca może być jedynym realistycznym sposobem zapobiegania niekorzystnym skutkom, zwłaszcza gdy pośredni partner biznesowy nie jest gotowy, aby zawrzeć umowę z przedsiębiorstwem. W takich przypadkach przedsiębiorstwo powinno współpracować z podmiotem, który może najskuteczniej zapobiegać niekorzystnym skutkom lub je ograniczać na poziomie pośrednich relacji biznesowych, przestrzegając przy tym prawa konkurencji.

Poprawka

(38) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo stwierdzi rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka, **środowiska** lub **dobrych rządów**, powinno zastosować odpowiednie środki, aby powstrzymać te skutki. Można oczekiwać, że przedsiębiorstwo jest w stanie powstrzymać rzeczywiste niekorzystne skutki we własnej działalności oraz w jednostkach zależnych. Należy jednak wyjaśnić, że w przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny **łagodzić skutki i zapewniać środki zaradcze przeciw**

*ich zakres. Rezultat **minimalizowania zakresu** niekorzystnych skutków powinien być możliwie najbliższy powstrzymaniu niekorzystnych skutków. Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, jakich działań należy oczekiwać od przedsiębiorstw, w **stosownych przypadkach** i w **zależności od sytuacji**, w **celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zminimalizowania ich zakresu.***

*skutkom lub współpracować w tym zakresie bezpośrednio z dotkniętymi tymi skutkami osobami lub społecznościami. Rezultat **łagodzenia** niekorzystnych skutków powinien być możliwie najbliższy powstrzymaniu niekorzystnych skutków. **Środki zaradcze powinny mieć na celu przywrócenie sytuacji, w której znajdowałyby się poszkodowane osoby, gdyby niekorzystne skutki nie wystąpiły (jeśli to możliwe) oraz powinny być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania.** Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, jakich działań należy oczekiwać od przedsiębiorstw w **celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska i dobrych rządów oraz w celu zminimalizowania ich zakresu, a także podjęcia jakich środków zaradczych oczekuje się od nich.** **Działania zaradcze należy określić w drodze znaczącego zaangażowania zainteresowanych stron, których dotyczą niekorzystne skutki, i mogą one obejmować zwrot lub odbudowę, przeprosiny, rekompensatę finansową lub pozafinansową, przy czym należy ocenić, czy zainteresowane strony znajdujące się w trudnej sytuacji w równym stopniu korzystają z wypłaty odszkodowania lub innych form zwrotu. Przedsiębiorstwa powinny zagwarantować, że nie pozwolą na ponowne wystąpienie niekorzystnych skutków. Propozycja przedsiębiorstwa dotycząca środków zaradczych nie powinna uniemożliwiać dotkniętym zainteresowanym stronom pociągnięcia przedsiębiorstwa do odpowiedzialności cywilnej i powinna być należycie rozpatrywana przez sądy w postępowaniu cywilnym.***

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 39

Tekst proponowany przez Komisję

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowania ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub zminimalizować ich zakres, podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania. ***W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast***, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Przedsiębiorstwa powinny również dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera biznesowego, z którym utrzymują ***stałe*** relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub ***zminimalizowanie*** ich zakresu,

Poprawka

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowania ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub zminimalizować ich zakres, podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania. Przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. ***Plan działań naprawczych powinien być opracowywany przy stałym znaczącym zaangażowaniu zainteresowanych stron i powinien być precyzyjnie dostosowany do kontekstu działalności przedsiębiorstw i łańcucha wartości, a także powinien obejmować monitorowanie realizacji uzgodnionych zobowiązań. Należy w nim również określić i ocenić, czy model biznesowy i strategię biznesowe przedsiębiorstwa są dostosowane do wymogów należytej staranności.*** Przedsiębiorstwa powinny również dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera biznesowego, z którym utrzymują relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich

zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują **stale** relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieczeniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub **łagodzenie** ich zakresu, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla **partnerów i dostawców, w tym** MŚP, z którymi utrzymują relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 41

Tekst proponowany przez Komisję

(41) ***W celu zapewnienia skutecznego powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania. Niniejsza dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy rzeczywistych niekorzystnych skutków nie można powstrzymać ani ich odpowiednio ograniczyć za pomocą opisanych środków – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym***

Poprawka

(41) W przypadkach gdy rzeczywistych niekorzystnych skutków nie można powstrzymać ani ich odpowiednio ograniczyć za pomocą opisanych środków ***przedsiębiorstwa powinny mieć obowiązek*** powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a ***także*** czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, ***a jednocześnie podejmowania*** starań na rzecz powstrzymania tych skutków lub ***łagodzenia*** ich, albo rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki ***są związane z systemowym i zorganizowanym przez państwo uciskiem i w związku z tym działania przedsiębiorstwa nie mogą*** ***położyć im kresu ani ich złagodzić, a także gdy przedsiębiorstwo ocenia, że działanie takie nie miałoby większego negatywnego wpływu niż skutki, którym miało położyć kres lub które miało złagodzić.*** Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie

podejmowaniu starań na rzecz powstrzymania tych skutków lub **zminimalizowania** ich **zakresu**, albo **do** rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki **uznaje się za poważne**. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 42

Tekst proponowany przez Komisję

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić osobom i organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i **środowiska**. **Organizacje, które mogłyby składać takie skargi**, powinny **obejmować** związki zawodowe i **innych przedstawicieli** pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości **oraz** organizacje społeczeństwa obywatelskiego **działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, jeśli posiadają one wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach**. Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich skarg oraz w **stosownych przypadkach** informować pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni mieć

się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość **czasowego zawieszenia lub** rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić osobom i organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich skarg **lub wczesnych ostrzeżeń** w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **środowiska** i **dobrych rządów w odniesieniu do ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach łańcucha wartości prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relację biznesową**. Do składania takich skarg powinny **być uprawnione wszelkie zainteresowane strony, w tym** związki zawodowe i **inni przedstawiciele** pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości, **społeczności lokalne, ludność tubylcza i** organizacje społeczeństwa obywatelskiego, **obrońcy praw człowieka i praw środowiskowych, bezpośredni świadkowie i ofiary przestępstw korupcyjnych popełnionych przez przedsiębiorstwo lub inne osoby prawne lub fizyczne, których celem statutowym jest obrona praw**

prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze złożoną skargą oraz do spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych **poważnych** niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

człowieka, środowiska i dobrych rządów. Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich skarg oraz **odpowiadania na nie w stosownym terminie, a także** informować **skarżących i odpowiednie strony zainteresowane, w tym** pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem **oraz skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości.** Zgodnie z normami międzynarodowymi **przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie działania następcze w związku ze skargą, ujawnić informacje na temat wyniku procedury, podjętych środków i decyzji, a także ich uzasadnienie.** Skarżący powinni mieć prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze złożoną skargą oraz do spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 46

Tekst proponowany przez Komisję

(46) **Celem zapewnienia** przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich **wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności**, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie

Poprawka

(46) **Aby zapewnić** przedsiębiorstwom **wsparcie i praktyczne narzędzia dotyczące sposobu wypełniania przez nie obowiązków w zakresie należytej staranności** lub organom państw członkowskich **w zakresie skutecznego egzekwowania tych obowiązków, a także aby zapewnić skuteczne i jednolite**

międzynarodowe wytyczne i normy oraz we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna **mieć możliwość wydania wytycznych**, w tym **wytycznych dotyczących konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków**.

wdrażanie tych obowiązków we wszystkich państwach członkowskich, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy oraz we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska **oraz w stosownych przypadkach z Agencją Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw i w razie potrzeby z organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna wydać wytyczne**, w tym **wytyczne dotyczące następujących kwestii: konkretne sektory wysokiego ryzyka; wymiana zasobów i informacji między przedsiębiorstwami i podmiotami prawnymi zgodnie z prawem konkurencji; konkretne procesy i zasoby dla MŚP w celu wspierania stosowania należytej staranności; odwzorowywanie łańcuchów wartości przedsiębiorstw, konkretne niekorzystne skutki, w tym negatywne skutki dla dobrych rządów; ułatwienie ofiarom dostępu do wymiaru sprawiedliwości; zapobieganie i ograniczanie ryzyka odwetu, na jakie narażone są zainteresowane strony; zwiększenie należytej staranności na obszarach dotkniętych konfliktami i obszarach wysokiego ryzyka; odpowiedzialne wycofywanie się ze szkodliwych relacji biznesowych; ocena i dynamiczny wykaz kontekstów systemowego i zorganizowanego przez państwo ucisku; metodologia i kryteria dotyczące sankcji administracyjnych; uczciwość i sprawność programów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron; należyta staranność ukierunkowana na aspekt płci i aspekt kulturowy; wyzwania, przed którymi stoją drobni producenci rolni.**

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 47

Tekst proponowany przez Komisję

(47) Chociaż MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. **Celem jest jednak ograniczenie obciążenia finansowego lub administracyjnego dla MŚP**, z których wiele już ma trudności w kontekście światowego kryzysu gospodarczego i zdrowotnego. Aby **wspierać MŚP**, państwa członkowskie powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne strony internetowe, portale lub platformy, **a państwa członkowskie mogłyby również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności**. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności, w przypadku gdy takie wymogi mogłyby zagrozić rentowności MŚP, oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP.

Poprawka

(47) Chociaż **w większości** MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. **MŚP, które nie są objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, ale decydują się dobrowolnie wypełniać obowiązki w zakresie należytej staranności zgodnie z niniejszą dyrektywą, powinny być do tego zachęcane i wynagradzane za takie działania. W tym celu na przykład zachęca się państwa członkowskie do ustanowienia systemów znakowania w celu identyfikacji MŚP wypełniających te obowiązki. Aby ograniczyć obciążenie finansowe lub administracyjne MŚP** – z których wiele już ma trudności w kontekście światowego kryzysu gospodarczego i zdrowotnego – **oraz aby je wspierać**, państwa członkowskie powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne **przyjazne użytkownikom** strony internetowe, portale lub platformy. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. **Państwa członkowskie powinny również wspierać finansowo MŚP poprzez specjalne finansowanie, zapewniać im pomoc techniczną, aby pomóc im w spełnianiu wymogów należytej staranności i w budowaniu zdolności**. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności, w przypadku gdy takie wymogi mogłyby zagrozić

rentowności MŚP, oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 55

Tekst proponowany przez Komisję

(55) W celu zapewnienia spójnego stosowania i egzekwowania przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą, krajowe organy nadzorcze powinny współpracować i koordynować swoje działania. W tym celu Komisja powinna utworzyć Europejską Sieć Organów Nadzorczych, a organy nadzorcze powinny się wzajemnie wspierać w wykonywaniu swoich zadań oraz świadczyć sobie wzajemną pomoc.

Poprawka

(55) W celu zapewnienia spójnego stosowania i egzekwowania przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą, krajowe organy nadzorcze powinny współpracować i koordynować swoje działania. W tym celu Komisja powinna utworzyć Europejską Sieć Organów Nadzorczych, a organy nadzorcze powinny się wzajemnie wspierać w wykonywaniu swoich zadań oraz świadczyć sobie wzajemną pomoc. ***Aby zapewnić równe szanse i ograniczyć ryzyko „turystyki sądowej” wynikające ze zdecentralizowanego egzekwowania prawa, Komisja powinna wesprzeć państwa członkowskie wytycznymi dotyczącymi stosowania i egzekwowania oraz monitorowania przestrzegania tych wytycznych za pośrednictwem europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki, a także powinna zająć się potencjalnymi niedociągnięciami w zaleceniach dla poszczególnych krajów.***

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 70

Tekst proponowany przez Komisję

(70) Komisja powinna ***ocenić i poinformować***, czy do wykazu sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą

Poprawka

(70) Komisja powinna ***regularnie oceniać i informować***, czy do wykazu sektorów o dużym wpływie objętych

dyrektywą należy dodać nowe sektory *w celu dostosowania go do wytycznych* Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub w świetle wyraźnych dowodów dotyczących wyczerpania zasobów naturalnych, naruszeń praw człowieka lub nowo pojawiających się zagrożeń dla środowiska, czy należy zmienić wykaz odpowiednich konwencji międzynarodowych, o których mowa w niniejszej dyrektywie, w szczególności w świetle sytuacji międzynarodowej, **lub czy przepisy dotyczące należytej staranności zawarte w niniejszej dyrektywie należy rozszerzyć na niekorzystne skutki dla klimatu.**

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do przedsiębiorstw, które utworzono zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego i które spełniają jeden z poniższych warunków:

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale zatrudniało średnio ponad **250** pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w skali światowej w wysokości ponad **40** mln EUR, pod warunkiem że co najmniej 50 % tych

niniejszą dyrektywą należy dodać nowe sektory, *w tym zgodnie z wytycznymi* Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub w świetle wyraźnych dowodów dotyczących wyczerpania zasobów naturalnych, naruszeń praw człowieka lub nowo pojawiających się zagrożeń dla **dobrych rządów i** środowiska, **oraz** czy należy zmienić wykaz odpowiednich konwencji **i instrumentów** międzynarodowych, o których mowa w niniejszej dyrektywie, w szczególności w świetle sytuacji międzynarodowej. **Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, by uzupełnić wykaz sektorów o dużym wpływie.**

Poprawka

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do **wszystkich** przedsiębiorstw, które utworzono zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego i które spełniają jeden z poniższych warunków:

Poprawka

b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale **jest notowane na giełdzie papierów wartościowych i** zatrudniało średnio ponad **50** pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w skali światowej w wysokości ponad **8 mln EUR lub jego**

przychodów netto ze sprzedaży uzyskano w jednym lub kilku z następujących sektorów:

suma bilansowa przekroczyła 4 mln EUR, pod warunkiem że co najmniej 50 % tych przychodów netto ze sprzedaży uzyskano w jednym lub kilku z następujących sektorów **o dużym wpływie**:

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

(i) produkcja wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa **wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia**;

Poprawka

(i) produkcja wyrobów tekstylnych, **odzieży**, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia **i wyrobów futrzarskich**) oraz sprzedaż hurtowa **i detaliczna odzieży, obuwia i wyrobów skórzanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach**;

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt ii

Tekst proponowany przez Komisję

(ii) rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów;

Poprawka

(ii) rolnictwo, **zaopatrzenie w wodę**, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), **działalność ogrodów botanicznych i zoologicznych oraz naturalnych obszarów i obiektów chronionej przyrody**, produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów;

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii

Tekst proponowany przez Komisję

(iii) wydobycie surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi).

Poprawka

(iii) ***górnictwo i wydobywanie, wydobycie i rafinacja, transport i przeladunek*** surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi);

Poprawka 34

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iiia) produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, produkcja sprzętu elektrycznego oraz produkcja maszyn i urządzeń;

Poprawka 35

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iii b) budownictwo, w tym budowa budynków, inżynieria lądowa i specjalistyczne roboty budowlane;

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

***(iii c) działalność finansowa
i ubezpieczeniowa oraz działalność
związana z obsługą rynku nieruchomości;***

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

***(iii d) dostawy, przesyłanie i dystrybucja
energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i
powietrza do układów klimatyzacyjnych
oraz handel tymi produktami;***

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii e (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

***(iii e) działalność prawnicza i
rachunkowo-księgową, w tym działalność
w zakresie audytu;***

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii f (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

***(iii f) działalność związana z
zakwaterowaniem i usługami***

gastronomicznymi oraz sprzątaniem;

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii g (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iii g) działalność związana z bezpieczeństwem i dochodzeniami, w tym usługi w zakresie systemów bezpieczeństwa;

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii h (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iii h) działalność związaną z zatrudnieniem;

Poprawka 42

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii i (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iii i) działalność związana z rekultywacją i inna działalność związana z gospodarowaniem odpadami, zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców,

Poprawka 43

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii j (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iii j) opieka zdrowotna i pomoc społeczna, w tym opieka w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych;

Poprawka 44

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii k (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iii k) działalność w zakresie usług informacyjnych, w tym przetwarzanie danych, hosting i działalność pokrewna; działalność portali internetowych.

Poprawka 45

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera c**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) „niekorzystne skutki dla praw człowieka” oznaczają niekorzystne skutki dla osób **podlegających ochronie** wynikające z **naruszenia jednego** z praw lub **zakazów** wymienionych w części I sekcja 1 załącznika, **zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych w części I sekcja 2** załącznika;

c) „niekorzystne skutki dla praw człowieka” oznaczają **jakiegokolwiek potencjalne lub rzeczywiste** niekorzystne skutki dla osób wynikające z **jakiegokolwiek działania lub zaniechania, które uniemożliwia lub ogranicza korzystanie przez jednostki lub grupy z praw lub ochrony realizowanych poprzez zakazy zapisane w konwencjach i instrumentach międzynarodowych, zwłaszcza tych** wymienionych w części I sekcja 1 załącznika **i zapisanych w części I sekcja 2 załącznika, w tym w późniejszym orzecznictwie. Załącznik ten podlega regularnemu przeglądowi i jest spójny z celami Unii związanymi z prawami człowieka. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, aby zmienić wykazy ujęte w sekcji 1 i 2 części I załącznika I;**

Poprawka 46

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ca) „niekorzystny wpływ na dobre rządy” oznacza jakikolwiek potencjalny lub rzeczywisty niekorzystny wpływ w całym łańcuchu wartości przedsiębiorstw na dobre rządy w państwie, regionie lub terytorium, jak określono w międzynarodowych instrumentach dobrych rządów i instrumentach antykorupcyjnych wymienionych w załączniku I część 1 sekcja 3. Załącznik ten podlega regularnemu przeglądowi i jest spójny z celami Unii związanymi z dobrymi rządami. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu zmiany wykazu w załączniku I część 1 sekcja 3;

Poprawka 47

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera c b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

cb) „obszary dotknięte konfliktami i obszary wysokiego ryzyka” oznaczają obszary geograficzne znajdujące się w stanie konfliktu zbrojnego lub wojny cywilnej, oznaczają także niestabilne obszary pokonfliktowe, obszary pod okupacją lub obszary anektowane, obszary, na których zarządzanie lub bezpieczeństwo są słabe lub nie istnieją, takie jak państwa upadłe, oraz obszary na których ma miejsce powszechna przemoc i dochodzi do poważnych naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego lub prawa w zakresie praw człowieka, a także obszary, na

których te naruszenia mają charakter systemowy lub zostały zorganizowane przez państwo;

Poprawka 48

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera n

Tekst proponowany przez Komisję

n) „zainteresowane strony” oznaczają *pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ produkty, usługi i działalność danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego relacje biznesowe;*

Poprawka

n) „zainteresowane strony” oznaczają:

(i) robotników i pracowników przedsiębiorstwa (w tym zatrudnionych na podstawie nieformalnych uzgodnień) oraz ich przedstawicieli, a także robotników i pracowników jednostek zależnych przedsiębiorstwa oraz ich przedstawicieli, związki zawodowe, społeczności lokalne, ludność tubylczą, obrońców praw człowieka i praw środowiskowych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, bezpośrednich świadków i ofiary przestępstw korupcyjnych popełnianych przez przedsiębiorstwo, a także inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ niekorzystne skutki dla praw człowieka, środowiska i dobrych rządów związane z produktami, usługami i działalnością danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego relacjami biznesowymi w całym łańcuchu wartości;

(ii) organizacje reprezentujące osoby fizyczne, grupy, społeczności lub podmioty, o których mowa w ppkt (i), lub których statutowym celem jest obrona praw człowieka, dobrych rządów,

środowiska lub klimatu;

Poprawka 49

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera n a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

na) „zainteresowane strony znajdujące się w trudnej sytuacji” oznaczają osoby fizyczne i grupy posiadaczy praw, które znajdują się w marginalizowanych sytuacjach i sytuacjach podatności na zagrożenia ze względu na szczególne konteksty lub czynniki krzyżowe, w tym m.in. płeć biologiczną i społeczno-kulturową, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, klasę, wykształcenie, tożsamość tubylczą, status migracyjny, niepełnosprawność, a także status społeczny i gospodarczy; które są przyczynami zróżnicowanych i często nieproporcjonalnych negatywnych skutków, a także dyskryminują i tworzą dodatkową barierę dla uczestnictwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości;

Poprawka 50

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera n b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

nb) „obrońcy praw człowieka” oznaczają jednostki, grupy i organy społeczne, które promują i chronią powszechnie uznawane prawa człowieka i podstawowe wolności lub dążą do ich wykonywania; obrońcy praw człowieka dążą do promowania i ochrony praw obywatelskich i politycznych, jak również promowania, ochrony i realizacji praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka 51

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera n c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

nc) „obrońcy praw środowiskowych” oznaczają osoby i grupy, które działając we własnym imieniu lub w ramach swoich obowiązków zawodowych i w sposób pokojowy, dążą do ochrony i promowania praw związanych ze środowiskiem i klimatem, w tym z różnorodnością biologiczną, wodą, powietrzem, ziemią, florą i fauną;

Poprawka 52

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera n d (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

nd) „znaczące zaangażowanie zainteresowanych stron” oznacza interaktywny, responsywny i ciągły proces współpracy z zainteresowanymi stronami, charakteryzujący się dwukierunkową komunikacją, prowadzony w dobrej wierze i gwarantujący właściwą realizację uzgodnionych zobowiązań i obejmujący terminowe dostarczanie wszystkich istotnych informacji potrzebnych zainteresowanym stronom; odpowiednie procesy mające na celu usunięcie barier utrudniających uczestnictwo podmiotom znajdującym się w trudnej sytuacji (jak język, kultura, nierównowaga płci i władzy, podziały w obrębie społeczności), a także odpowiednia ochrona w celu zapewnienia bezpieczeństwa zainteresowanych stron oraz zapobiegania odwetom i represjom;

Poprawka 53

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 4a

***Zwiększona należyta staranność na
obszarach dotkniętych konfliktami
i obszarach wysokiego ryzyka***

Państwa członkowskie dopilnowują, aby przedsiębiorstwa działające na obszarach dotkniętych konfliktami i na obszarach wysokiego ryzyka określonych w art. 3 lit. cb) wypełniały swoje zobowiązania wynikające z międzynarodowego prawa humanitarnego i stosowały zwiększoną należytą staranność uwzględniającą konflikty w odniesieniu do wszystkich swoich działań i relacji biznesowych poprzez włączenie do swojej procedury należytej staranności analizy konfliktu, która opiera się o konstruktywne i uwzględniające konflikty zaangażowanie zainteresowanych stron i której celem jest zapewnienie zrozumienia pierwotnych przyczyn konfliktu, czynników inicjujących i stron napędzających konflikt oraz wpływu działalności przedsiębiorstwa na konflikt.

Poprawka 54

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 5a

Zaangażowanie zainteresowanych stron

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa skutecznie i znacząco angażowały zainteresowane strony w wypełnianie obowiązków

wynikających z art. 4–11.

2. *Na każdym etapie i w trakcie całego procesu należytej staranności przedsiębiorstwa są zobowiązane do zapewnienia:*

a) *znaczącego zaangażowania zainteresowanych stron w interaktywny, reaktywny i ciągły proces, charakteryzujący się dwukierunkową komunikacją, prowadzony w dobrej wierze, dostosowany do barier napotykanych przez podmioty znajdujące się w trudnej sytuacji i zapewniający usuwanie tych barier;*

b) *terminowego i kompleksowego dostarczania wszystkich istotnych informacji, których zainteresowane strony potrzebują do dokonywania świadomych osądów; informacje te powinny być udostępniane w przystępny i przejrzysty sposób, w tym istotne informacje na temat działań, projektów i inwestycji oraz ich rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków, zgodnie z art. 11;*

c) *odpowiedniej ochrony zainteresowanych stron przed ryzykiem odwetu, zgodnie z art. 23;*

d) *podejścia uwzględniającego aspekt płci i kulturę;*

e) *odpowiedniego działania następczego związanego z realizacją uzgodnionych zobowiązań.*

3. *Zaangażowanie pracowników i przedstawicieli pracowników pozostaje bez uszczerbku dla dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/14/WE i 2009/38/WE oraz dla dyrektywy Rady 2001/86/WE.*

Poprawka 55

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję

Identyfikacja rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków

Poprawka

Identyfikacja **i ocena** rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków

Poprawka 56

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i **dla środowiska** w ramach własnej działalności lub działalności swoich jednostek zależnych oraz, **jeżeli skutki te wiążą się z ich łańcuchami wartości, na poziomie swoich stałych relacji biznesowych**, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **środowiska i dobrych rządów** w ramach własnej działalności lub działalności swoich jednostek zależnych oraz **jednostek należących do łańcucha wartości, z którymi przedsiębiorstwa mają relacje biznesowe**, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

Poprawka 57

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, przedsiębiorstwa były uprawnione do korzystania z odpowiednich zasobów, w tym niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach procedury rozpatrywania skarg przewidzianej w art. 9. Ponadto w stosownych przypadkach przedsiębiorstwa przeprowadzają konsultacje z grupami, które potencjalnie

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji i oceny niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorstwa podejmowały działania i decyzje na podstawie:

mogą odczuwać skutki, w tym z pracownikami i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w celu zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków.

- a)* odwzorowania łańcuchów wartości przedsiębiorstwa i podawania do wiadomości publicznej istotnych informacji, w tym nazw, lokalizacji, rodzajów działalności, dostarczanych produktów i świadczonych usług oraz innych istotnych informacji dotyczących jednostek zależnych, oddziałów i relacji biznesowych;
- b)* wskaźników jakościowych i ilościowych, w tym danych zdezagregowanych;
- c)* niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych za pośrednictwem mechanizmu składania skarg, o którym mowa w art. 9;
- d)* znaczącego zaangażowania zainteresowanych stron, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, zgodnie z art. 3 lit. nd);
- e)* ***kontekstu swojej działalności, co oznacza, że przedsiębiorstwa prowadzące działalność na obszarach dotkniętych konfliktami i na obszarach wysokiego ryzyka stosują zwiększoną należyłą staranność uwzględniającą konflikty, poprzez włączenie do swojej procedury należytej staranności analizy konfliktu, pierwotnych przyczyn konfliktu, czynników inicjujących i stron napędzających konflikt oraz wpływu działalności przedsiębiorstwa na konflikt;***

Poprawka 58

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, udostępnione zostały przedsiębiorstwom odpowiednie zasoby; w celu przygotowania odpowiednich zasobów mogą współpracować z Komisją. Organy nadzorcze zdefiniowane w art. 17 są uprawnione do prowadzenia działań promocyjnych i edukacyjnych w tym zakresie, w tym działań skierowanych do mniejszych przedsiębiorstw, które nie podlegają obowiązkom wynikającym z niniejszej dyrektywy.

Poprawka 59

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu uniknięcia lub – jeżeli uniknięcie jest niemożliwe lub natychmiastowo niemożliwe – odpowiedniego złagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i **dla środowiska**, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, **zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2, 3, 4 i 5.**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu uniknięcia lub – jeżeli uniknięcie jest niemożliwe lub natychmiastowo niemożliwe – odpowiedniego złagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **środowiska i dobrych rządów**, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6.

Poprawka 60

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Przedsiębiorstwa powinny być

2. Przedsiębiorstwa powinny być

w *stosownych przypadkach* zobowiązane do podjęcia następujących działań:

zobowiązane do wprowadzenia *odpowiednich środków*, w tym między innymi do podjęcia następujących działań:

Poprawka 61

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) *w stosownych przypadkach ze względu na charakter lub złożoność środków koniecznych do uniknięcia skutków* – opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami *działań* oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Taki plan działań zapobiegawczych opracowuje się w *porozumieniu* z zainteresowanymi stronami *odczuwającymi* skutki;

Poprawka

a) opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami *odpowiednich środków* oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Taki plan działań zapobiegawczych opracowuje się *przy stałym znaczącym zaangażowaniu zainteresowanych stron, przy czym plan ten powinien być precyzyjnie dostosowany do kontekstu działalności przedsiębiorstw i łańcucha wartości. Określa się w nim i ocenia, czy model biznesowy i strategię biznesowe przedsiębiorstwa są dostosowane do wymogów należytej staranności; przewiduje się w nim strategię ustalania priorytetów opartą na dotkliwości i prawdopodobieństwie potencjalnych niekorzystnych skutków w przypadku, gdy przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec jednocześnie wszelkim potencjalnym negatywnym skutkom lub ich złagodzić. przewiduje się w nim wymóg współpracy z zainteresowanymi stronami, których to dotyczy, oraz oceny potencjalnych niekorzystnych skutków czasowego zawieszenia lub rozwiązania umów, aby uniknąć większych szkód, przewiduje się rozwiązanie umów, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są związane z systemowym i zorganizowanym przez państwo uciskiem i w związku z tym działania przedsiębiorstwa nie mogą im zapobiec, a także gdy przedsiębiorstwo ocenia, że rozwiązanie umów nie miałoby większego negatywnego wpływu niż skutki, którym ma zapobiec lub które ma*

złagodzić.

Poprawka 62

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

3. Przedsiębiorstwa powinny być w *stosownych przypadkach zobowiązane* do podjęcia następujących działań:

Poprawka

3. Przedsiębiorstwa powinny być *zobowiązane do wprowadzenia odpowiednich środków, w tym między innymi* do podjęcia następujących działań:

Poprawka 63

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) *zneutralizowania niekorzystnych skutków lub zminimalizowania ich zakresu, w tym poprzez wypłatę odszkodowania osobom odczuwającym skutki i rekompensaty finansowej społecznościom odczuwającym skutki. Działania muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania;*

Poprawka

a) *położenia kresu niekorzystnemu wpływowi i złagodzenia go, jeżeli stwierdzi, że spowodowało ten wpływ lub przyczyniło się do niego w całym łańcuchu wartości; zapewnienia pełnych środków zaradczych bezpośrednio poszkodowanym osobom lub społecznościom lub podjęcia współpracy w tym zakresie. Działania zaradcze:*

(i) mają na celu przywrócenie sytuacji, w której znajdowałyby się poszkodowane osoby, gdyby niekorzystne skutki nie wystąpiły – jeśli to możliwe – oraz są proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania;

(ii) są sprawiedliwie współdzielone przez przedsiębiorstwo i wspólnika zarządzającego szkodę lub przyczyniającego się do jej powstania;

(iii) określa się je w drodze znaczącego zaangażowania zainteresowanych stron, których dotyczą niekorzystne skutki; mogą one obejmować zwrot lub odbudowę, przeprosiny, rekompensatę finansową lub pozafinansową, przy czym należy ocenić, czy zainteresowane strony znajdujące się w trudnej sytuacji w równym stopniu korzystają z wypłaty odszkodowania lub innych form zwrotu i podjąć działania mające na celu zapobieżenie dalszym niekorzystnym skutkom;

(iv) nie uniemożliwiają zainteresowanym stronom pociągnięcia do odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorstw i są należycie uwzględniane przez sądy w postępowaniach cywilnych.

Poprawka 64

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) *w stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, do opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. W stosownych przypadkach taki plan działań naprawczych opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami;*

Poprawka

b) do opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych *i środków* z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań, *narzędziami* oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. *Plan działań naprawczych opracowuje się przy stałym znaczącym zaangażowaniu zainteresowanych stron i jest on precyzyjnie dostosowany do kontekstu działalności przedsiębiorstw i łańcucha wartości, a także obejmuje monitorowanie realizacji uzgodnionych zobowiązań. Określa się w nim i ocenia, czy model biznesowy i strategie biznesowe przedsiębiorstwa są dostosowane do wymogów należytej staranności; przewiduje się w nim wymóg współpracy z zainteresowanymi stronami, których to dotyczy, oraz oceny niekorzystnych skutków czasowego zawieszenia lub rozwiązania umów, aby uniknąć*

większych szkód, przewiduje się rozwiązanie umów, jeśli niekorzystne skutki są związane z systemowym i zorganizowanym przez państwo uciskiem i w związku z tym działania przedsiębiorstwa nie mogą położyć im kresu ani ich złagodzić, a także gdy przedsiębiorstwo ocenia, że rozwiązanie umów nie miałoby większego negatywnego wpływu niż skutki, którym ma położyć kres lub które ma złagodzić.

Poprawka 65

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję

Procedura rozpatrywania skarg

Poprawka

Mechanizm rozpatrywania skarg

Poprawka 66

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają możliwość składania skarg przez:

a) osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogą być nimi dotknięte;

b) związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają możliwość składania skarg przez ***wszystkie osoby, grupy, społeczności, podmioty i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, o których mowa w art. 3 lit. n), na), nb) i nc), a także przez osoby fizyczne i prawne je reprezentujące. W przypadku, gdy skarżącym jest dziecko, skargę w jego imieniu może wnieść opiekun prawny.***

w danym łańcuchu wartości;

c) organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości.

Poprawka 67

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – wprowadzenie**

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie *zapewniają*, aby *skarżący miał prawo do*:

Poprawka

4. Państwa członkowskie *dopilnowują*, aby *przedsiębiorstwa zapewniały skarżącym i ich przedstawicielom*:

Poprawka 68

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera -a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

-a) informacje na temat dostępu do takich mechanizmów rozpatrywania skarg oraz publicznie dostępny opis procedur;

Poprawka 69

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera -a a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

-aa) rzetelne, dostępne, przewidywalne, bezpieczne, sprawiedliwe, przejrzyste, zgodne z prawami i poddające się dostosowaniu mechanizmy rozpatrywania skarg, które umożliwiają zainteresowanym stronom, w tym w szczególności rzeczywiście lub potencjalnie dotkniętym niekorzystnymi skutkami posiadaczom praw, znaczący udział w ustanawianiu i ocenie takich

*niezależnych mechanizmów
rozpatrywania skarg;*

Poprawka 70

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera -a b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*-ab) gwarancje niepodejmowania
działań odwetowych, poufności i
anonimowości dla wszystkich
zainteresowanych stron;*

Poprawka 71

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera -a c (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*-ac) aktualne i wyczerpujące
informacje, w tym jasne określenie czasu
podejmowania kroków i działań w
kontekście konkretnej skargi, a także
informacje dotyczące wyniku procedury i
jej szczegółowego uzasadnienia;*

Poprawka 72

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera a**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) *żądania od przedsiębiorstwa
podjęcia odpowiednich działań
następczych* w związku ze skargą, którą
złożyli na podstawie ust. 1, *oraz*

a) *odpowiednie, terminowe i
skuteczne działania następcze* w związku
ze skargą, którą złożyli na podstawie ust. 1,

Poprawka 73

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych **poważnych** niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi.

Poprawka

b) **możliwość** spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi;

Poprawka 74

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) wyczerpujący środek zaradczy, o którym mowa w art. 8 ust. 3 lit. a), za pośrednictwem mechanizmu składania skarg, oraz gwarancje, że nie dojdzie ponownie do szkód będących przedmiotem skargi. Środek zaradczy jest proporcjonalny do wagi i skali niekorzystnego skutku;

Poprawka 75

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera b b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bb) niezakłócony dostęp do procedury zgłaszania uzasadnionych obaw, o której mowa w art. 19, do publicznych mechanizmów sądowych opisanych w art. 22 oraz do wszelkich innych mechanizmów sądowych lub pozasądowych, niezależnie od odwołania się przez nich do mechanizmu rozpatrywania skarg oraz od tego, czy wykorzystali oni lub wyczerpali możliwości korzystania z mechanizmów

pozasądowych.

Poprawka 76

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13

Tekst proponowany przez Komisję

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i **w razie potrzeby** organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – **może wydać wytyczne, w tym** wytyczne dotyczące konkretnych **sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków**.

Poprawka

I. Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska **oraz, w stosownych przypadkach, z Agencją Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw, a także w stosownych przypadkach** z organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – **wydaje** wytyczne dotyczące konkretnych **zobowiązań wynikających z art. 5–11 oraz dotyczące następujących aspektów:**

a) konkretne sektory działalności gospodarczej wysokiego ryzyka, która w sposób znaczący negatywnie wpływa na prawa człowieka, środowisko i dobre rządy, w tym sektory, o których mowa w art. 2 ust. 1b,

b) wymiana zasobów i informacji między przedsiębiorstwami i innymi podmiotami prawnymi na potrzeby zapobiegania niekorzystnym skutkom, ich łagodzenia i zarządzania im zgodnie z prawem konkurencji;

c) konkretne procesy i zasoby oraz wymiana informacji dla MŚP w celu wspierania stosowania należytej staranności w ich działalności;

- d) odwzorowanie łańcuchów wartości i skutecznych procesów monitorowania zachowań partnerów w całym łańcuchu wartości;*
- e) konkretne niekorzystne skutki, w tym negatywne skutki dla dobrych rządów;*
- f) odpowiedzialna i zrównoważona polityka i praktyki handlowe, zakupowe i cenowe;*
- g) ułatwianie ofiarom dostępu do wymiaru sprawiedliwości, w tym w odniesieniu do zbiorowego dochodzenia roszczeń, powództw przedstawicielskich, niedyskryminujących kosztów postępowania i odpowiednich terminów przedawnienia;*
- h) zapobieganie zagrożeniom odwetowym, na jakie narażone są zainteresowane strony, w tym obrońcy praw człowieka i praw środowiskowych, w wyniku ich uczestnictwa, oraz łagodzenie tych zagrożeń,*
- i) wdrożenia zwiększonej należytej staranności na obszarach dotkniętych konfliktami i znajdujących się pod okupacją wojskową oraz na terytoriach niesamodzielnych;*
- j) odpowiedzialnego wycofywania się ze szkodliwych relacji biznesowych;*
- k) ocena i dynamiczny wykaz kontekstów, w których niekorzystne skutki są powiązane z systemowym i zorganizowanym przez państwo uciskiem i w związku z tym niemożliwe jest znaczące zaangażowanie, zapobieganie i łagodzenie;*
- l) metodologii i kryteriów, które mają być stosowane przez organy nadzoru przy podejmowaniu decyzji związanych z sankcjami administracyjnymi oraz charakterem i harmonizacją skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji;*

m) ocena uczciwości i sprawności programów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron, w szczególności uwzględnienie w audytach perspektyw społeczeństwa obywatelskiego i zainteresowanych stron;

n) środki, które przedsiębiorstwa powinny podjąć w celu zapewnienia należytej staranności uwzględniającej aspekt płci i kulturę;

o) środki, jakie przedsiębiorstwa powinny przedsięwziąć w celu stawienia czoła wyzwaniom, z którymi borykają się małe gospodarstwa rolne, w tym zapewnienia dostępu do dochodów wystarczających na utrzymanie.

2. Z uwagi na znaczenie jednolitego stosowania tych wytycznych między organami państw członkowskich w celu zapewnienia równych szans przestrzeganie tych wytycznych należy monitorować za pośrednictwem europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki, a także należy zająć się potencjalnymi niedociągnięciami w zaleceniach dla poszczególnych krajów.

Poprawka 77

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – śródtytuł

Tekst proponowany przez Komisję

1. *Naruszenia praw i zakazów określonych* w międzynarodowych umowach w dziedzinie praw człowieka

Poprawka

1. *Prawa i zakazy określone* w międzynarodowych umowach w dziedzinie praw człowieka

Poprawka 78

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – wprowadzenie (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Wśród tych praw i zakazów znajdują się między innymi:

Poprawka 79

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. **Naruszenie prawa** narodu do rozporządzania swoimi zasobami naturalnymi oraz do nie bycia pozbawionym własnych środków egzystencji zgodnie z art. 1 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

1. **prawo** narodu do rozporządzania swoimi zasobami naturalnymi oraz do nie bycia pozbawionym własnych środków egzystencji zgodnie z art. 1 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych;

Poprawka 80

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. **Naruszenie prawa** do życia i bezpieczeństwa zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

2. **prawo** do życia i bezpieczeństwa zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka;

Poprawka 81

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. **Naruszenie zakazu** tortur, okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania zgodnie z art. 5 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

3. **zakaz** tortur, okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania zgodnie z art. 5 Powszechnej deklaracji praw człowieka;

Poprawka 82

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. **Naruszenie prawa** do wolności i bezpieczeństwa osobistego zgodnie z art. 9 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka

4. **prawo** do wolności i bezpieczeństwa osobistego zgodnie z art. 9 Powszechnej deklaracji praw człowieka;

Poprawka 83

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. **Naruszenie zakazu** samowolnej lub bezprawnej ingerencji w życie prywatne, rodzinne i domowe osoby lub w jej korespondencję a także uwłaczania jej dobremu imieniu zgodnie z art. 17 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka

5. **zakaz** samowolnej lub bezprawnej ingerencji w życie prywatne, rodzinne i domowe osoby lub w jej korespondencję a także uwłaczania jej dobremu imieniu zgodnie z art. 17 Powszechnej deklaracji praw człowieka;

Poprawka 84

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. **Naruszenie zakazu** ingerencji w wolność myśli, sumienia i wyznania zgodnie z art. 18 Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Poprawka

6. **zakaz** ingerencji w wolność myśli, sumienia i wyznania zgodnie z art. 18 Powszechnej deklaracji praw człowieka;

Poprawka 85

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. **Naruszenie prawa** do korzystania ze sprawiedliwych i korzystnych warunków pracy, w tym **godziwego zarobku, zadowalających warunków życia**, warunków pracy odpowiadających wymaganiom bezpieczeństwa i higieny oraz rozsądnego ograniczenia czasu pracy zgodnie z art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka

7. **prawo** do korzystania ze sprawiedliwych i korzystnych warunków pracy, w tym **wynagrodzenia zapewniającego godne życie**, warunków pracy odpowiadających wymaganiom bezpieczeństwa i higieny oraz rozsądnego ograniczenia czasu pracy. **Obejmuje to zarówno prawo do godziwego zarobku dla pracowników najemnych oraz prawo do dochodów wystarczających na utrzymanie dla osób pracujących na własny rachunek i małych gospodarstw rolnych** zgodnie z art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka 86

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 7 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

7a. **prawo do odpowiedniego poziomu życia dla siebie samego i swojej rodziny, włączając w to wyżywienie, odzież i mieszkanie, oraz prawo do stałego polepszania warunków bytowych** zgodnie z art. 11 ust. 1 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz art. 25 ust. 1 Powszechnej deklaracji praw człowieka;

Poprawka

7a. **prawo do odpowiedniego poziomu życia dla siebie samego i swojej rodziny, włączając w to wyżywienie, odzież i mieszkanie, oraz prawo do stałego polepszania warunków bytowych** zgodnie z art. 11 ust. 1 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz art. 25 ust. 1 Powszechnej deklaracji praw człowieka;

Poprawka 87

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 8**

Tekst proponowany przez Komisję

8. **Naruszenie zakazu** ograniczania dostępu pracowników do odpowiedniego mieszkania, jeżeli korzystają oni

Poprawka

8. **zakaz** ograniczania dostępu pracowników do odpowiedniego mieszkania, jeżeli korzystają oni

z zakwaterowania zapewnionego przez przedsiębiorstwo, oraz **zakazu** ograniczenia dostępu pracowników do odpowiedniego wyżywienia, odzieży oraz wody i warunków sanitarnych w miejscu pracy zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

z zakwaterowania zapewnionego przez przedsiębiorstwo, oraz **zakaz** ograniczenia dostępu pracowników do odpowiedniego wyżywienia, odzieży oraz wody i warunków sanitarnych w miejscu pracy zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;

Poprawka 88

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 9

Tekst proponowany przez Komisję

9. **Naruszenie prawa** dziecka do tego, by we wszystkich decyzjach i działaniach dotyczących dzieci przede wszystkim sprawą nadrzędną było najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka zgodnie z art. 3 Konwencji o prawach dziecka. **Naruszenie prawa** dziecka do rozwoju swojego pełnego potencjału zgodnie z art. 6 Konwencji o prawach dziecka. **Naruszenie prawa** dziecka do jak najwyższego poziomu zdrowia zgodnie z art. 24 Konwencji o prawach dziecka. **Naruszenie prawa** do korzystania z systemu zabezpieczenia społecznego oraz odpowiedniego poziomu życia zgodnie z art. 26 i 27 Konwencji o prawach dziecka. **Naruszenie prawa** do nauki zgodnie z art. 28 Konwencji o prawach dziecka. **Naruszenie prawa** dziecka do ochrony przed wszelkimi formami wykorzystywania seksualnego i niegodziwego traktowania w celach seksualnych oraz do ochrony przed uprowadzeniem, sprzedażą bądź nielegalnym przemieszczeniem w inne miejsce w jego kraju lub za granicą w celu wykorzystania, zgodnie z art. 34 i 35 Konwencji o prawach dziecka.

Poprawka

9. **prawo** dziecka do tego, by we wszystkich decyzjach i działaniach dotyczących dzieci przede wszystkim sprawą nadrzędną było najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka zgodnie z art. 3 Konwencji o prawach dziecka; **prawo** dziecka do rozwoju swojego pełnego potencjału zgodnie z art. 6 Konwencji o prawach dziecka; **prawo** dziecka do jak najwyższego poziomu zdrowia zgodnie z art. 24 Konwencji o prawach dziecka; **prawo** do korzystania z systemu zabezpieczenia społecznego oraz odpowiedniego poziomu życia zgodnie z art. 26 i 27 Konwencji o prawach dziecka; **prawo** do nauki zgodnie z art. 28 Konwencji o prawach dziecka; **prawo** dziecka do ochrony przed wszelkimi formami wykorzystywania seksualnego i niegodziwego traktowania w celach seksualnych oraz do ochrony przed uprowadzeniem, sprzedażą bądź nielegalnym przemieszczeniem w inne miejsce w jego kraju lub za granicą w celu wykorzystania, zgodnie z art. 34 i 35 Konwencji o prawach dziecka;

Poprawka 89

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 10

Tekst proponowany przez Komisję

10. **Naruszenie zakazu** zatrudniania dzieci poniżej wieku, w którym ustaje obowiązek szkolny, a w każdym razie przed ukończeniem 15 roku życia, chyba że przewidziano to w prawie miejsca zatrudnienia, zgodnie z art. 2 ust. 4 oraz art. 4–8 Konwencji nr 138 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia z 1973 r.

Poprawka

10. **zakaz** zatrudniania dzieci poniżej wieku, w którym ustaje obowiązek szkolny, a w każdym razie przed ukończeniem 15 roku życia, chyba że przewidziano to w prawie miejsca zatrudnienia, zgodnie z art. 2 ust. 4 oraz art. 4–8 Konwencji nr 138 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia z 1973 r.;

Poprawka 90

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 11 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

11. **Naruszenie zakazu** pracy dzieci zgodnie z art. 32 Konwencji o prawach dziecka, z uwzględnieniem najgorszych form pracy dzieci (osób w wieku poniżej 18 lat) zgodnie z art. 3 Konwencji nr 182 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci z 1999 r. **Obejmują one:**

Poprawka

11. **zakaz** pracy dzieci zgodnie z art. 32 Konwencji o prawach dziecka, z uwzględnieniem najgorszych form pracy dzieci (osób w wieku poniżej 18 lat) zgodnie z art. 3 Konwencji nr 182 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci z 1999 r. **Obejmuje to:**

Poprawka 91

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 12

Tekst proponowany przez Komisję

12. **Naruszenie zakazu** pracy przymusowej. Obejmuje to wszelką pracę lub usługi wymagane od jakiejś osoby pod groźbą jakiejkolwiek kary i do których

Poprawka

12. **zakaz** pracy przymusowej; obejmuje to wszelką pracę lub usługi wymagane od jakiejś osoby pod groźbą jakiejkolwiek kary i do których dana osoba

dana osoba nie zgłosiła się dobrowolnie, na przykład w wyniku niewolnictwa za długi lub handlu ludźmi. Praca przymusowa nie obejmuje wszelkiej pracy lub usług zgodnie z art. 2 ust. 2 Konwencji nr 29 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy przymusowej lub obowiązkowej z 1930 r. lub z art. 8 ust. 3 lit. b) i c) Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

nie zgłosiła się dobrowolnie, na przykład w wyniku niewolnictwa za długi lub handlu ludźmi; praca przymusowa nie obejmuje wszelkiej pracy lub usług zgodnie z art. 2 ust. 2 Konwencji nr 29 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy przymusowej lub obowiązkowej z 1930 r. lub z art. 8 ust. 3 lit. b) i c) Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych;

Poprawka 92

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 13

Tekst proponowany przez Komisję

13. **Naruszenie zakazu** stosowania wszelkich form niewolnictwa, praktyk zbliżonych do niewolnictwa, pańszczyzny lub innych form dominacji lub opresji w miejscu pracy, takich jak skrajne przypadki wyzysku ekonomicznego lub wykorzystywania seksualnego i poniżania, zgodnie z art. 4 Powszechnej deklaracji praw człowieka i art. 8 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

Poprawka

13. **zakaz** stosowania wszelkich form niewolnictwa, praktyk zbliżonych do niewolnictwa, pańszczyzny lub innych form dominacji lub opresji w miejscu pracy, takich jak skrajne przypadki wyzysku ekonomicznego lub wykorzystywania seksualnego i poniżania, zgodnie z art. 4 Powszechnej deklaracji praw człowieka i art. 8 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych;

Poprawka 93

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 14

Tekst proponowany przez Komisję

14. **Naruszenie zakazu** handlu ludźmi zgodnie z art. 3 Protokołu o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

Poprawka

14. **zakaz** handlu ludźmi zgodnie z art. 3 Protokołu o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;

Poprawka 94

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 15 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

15. **Naruszenie prawa** do wolności zrzeszania się, zgromadzania się, **prawa** organizowania się i rokowań zbiorowych zgodnie z art. 20 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 21 i 22 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, art. 8 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej wolności związkowej i ochrony praw związkowych z 1948 r. (nr 87) oraz Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych z 1949 r. (nr 98), w tym **następujących praw**:

Poprawka

15. **prawo** do wolności zrzeszania się, zgromadzania się, **prawo** organizowania się i rokowań zbiorowych zgodnie z art. 20 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 21 i 22 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, art. 8 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej wolności związkowej i ochrony praw związkowych z 1948 r. (nr 87) oraz Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych z 1949 r. (nr 98), w tym **następujące prawa**:

Poprawka 95

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 16

Tekst proponowany przez Komisję

16. **Naruszenie zakazu** nierównego traktowania w zakresie zatrudniania, chyba że jest to uzasadnione wymogami zatrudnienia zgodnie z art. 2 i art. 3 Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej jednakowego wynagrodzenia dla pracujących mężczyzn i kobiet za pracę jednakowej wartości z 1951 r. (nr 100), art. 1 i art. 2 Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu z 1958 r. (nr 111) oraz art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych

Poprawka

16. **zakaz** nierównego traktowania w zakresie zatrudniania, chyba że jest to uzasadnione wymogami zatrudnienia zgodnie z art. 2 i art. 3 Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej jednakowego wynagrodzenia dla pracujących mężczyzn i kobiet za pracę jednakowej wartości z 1951 r. (nr 100), art. 1 i art. 2 Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu z 1958 r. (nr 111) oraz art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych; nierówne traktowanie

i kulturalnych; nierówne traktowanie obejmuje w szczególności wypłacanie nierównego wynagrodzenia za pracę o takiej samej wartości.

obejmuje w szczególności wypłacanie nierównego wynagrodzenia za pracę o takiej samej wartości;

Poprawka 96

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 17

Tekst proponowany przez Komisję

17. **Naruszenie zakazu** odmowy zapewnienia odpowiedniej płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie zgodnie z art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka

17. **zakaz** odmowy zapewnienia odpowiedniej płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie zgodnie z art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;

Poprawka 97

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 18 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

18. **Naruszenie zakazu** powodowania jakiegokolwiek **wymiernej** degradacji środowiska, w tym szkodliwych zmian w glebie, zanieczyszczenia wody lub powietrza, szkodliwych emisji lub nadmiernego zużycia wody lub wywierania innego wpływu na zasoby naturalne, w wyniku którego

Poprawka

18. **zakaz** powodowania jakiegokolwiek **ilościowej lub jakościowej** degradacji środowiska, w tym szkodliwych zmian w glebie, zanieczyszczenia wody lub powietrza, szkodliwych emisji lub nadmiernego zużycia wody lub wywierania innego wpływu na zasoby naturalne, w wyniku którego

Poprawka 98

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 18 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

e) wywierany jest wpływ na integralność środowiska, np. w wyniku wylesiania,

Poprawka

e) wywierany jest wpływ na integralność środowiska, np. w wyniku wylesiania, **i nieodłączną wartość**

ekosystemów oraz ich wzajemnych powiązań;

Poprawka 99

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 18 – ostatni akapit

Tekst proponowany przez Komisję

zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 5 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych i art. 12 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;

Poprawka

zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 5 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych i art. 12 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych **oraz prawo do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska;**

Poprawka 100

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 19

Tekst proponowany przez Komisję

19. *Naruszenie zakazu* bezprawnego eksmitowania lub przejęcia gruntów, lasów lub obszarów wodnych w ramach pozyskiwania, rozwijania lub innego wykorzystania gruntów, lasów lub obszarów wodnych, w tym poprzez wylesianie, których wykorzystanie zapewnia odpowiedni poziom życia ludzi zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka

19. **zakaz** bezprawnego eksmitowania lub przejęcia gruntów, lasów lub obszarów wodnych w ramach pozyskiwania, rozwijania lub innego wykorzystania gruntów, lasów lub obszarów wodnych, w tym poprzez wylesianie, których wykorzystanie zapewnia odpowiedni poziom życia ludzi zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;

Poprawka 101

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 20

Tekst proponowany przez Komisję

20. *Naruszenie prawa* ludności

Poprawka

20. **prawo** ludności rdzennej do ziemi,

rdzennej do ziemi, terytoriów i zasobów tradycyjnie przez nie posiadanych, zajmowanych, używanych w inny sposób lub nabytych zgodnie z art. 25, art. 26 ust. 1 i 2, art. 27 i art. 29 ust. 2 Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej.

terytoriów i zasobów tradycyjnie przez nie posiadanych, zajmowanych, używanych w inny sposób lub nabytych zgodnie z art. 25, art. 26 ust. 1 i 2, art. 27 i art. 29 ust. 2 Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej;

Poprawka 102

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – Sekcja 1 – punkt 20 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

20a. prawo ludności rdzennej do samostanowienia zgodnie z art. 3 Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej, a także prawo ludności rdzennej do udzielania, modyfikowania, wstrzymywania lub cofania swojej dobrowolnej, wcześniejszej i świadomej zgody na interwencje, decyzje i działania, które mogą wpływać na jej ziemię, terytoria, bogactwa naturalne i prawa, zgodnie z art. 10, art. 11 ust. 2, art. 19, art. 28, art. 29 ust. 2, art. 32 ust. 2 Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej oraz z art. 6 i art. 16 ust. 2 konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej ludności tubylczej i plemiennej (nr 169);

Poprawka 103

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część I – punkt 21

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

21. **Naruszenie zakazu** lub **prawa**, których nie wymieniono w pkt 1–20 powyżej, ale które określono w umowach w dziedzinie praw człowieka

21. **zakaz** lub **prawa**, których nie wymieniono w pkt 1–20 powyżej, ale które określono w umowach w dziedzinie praw człowieka wymienionych w tej części

wymienionych w tej części w sekcji 2, **które to naruszenie bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego tymi umowami, pod warunkiem że można przyjąć, iż przedsiębiorstwo mogło ustalić ryzyko wystąpienia takiego naruszenia i wszelkie odpowiednie środki, które należałoby zastosować w celu spełnienia obowiązków, o których mowa w art. 4 niniejszej dyrektywy, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności swojej działalności, takie jak sektor i warunki operacyjne.**

w sekcji 2.

Poprawka 104

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – śródtytuł**

Tekst proponowany przez Komisję

2. Konwencje określające prawa człowieka i podstawowe wolności

Poprawka

2. Konwencje **i instrumenty** określające prawa człowieka i podstawowe wolności

Poprawka 105

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – wprowadzenie (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Wśród tych konwencji i instrumentów znajdują się między innymi:

Poprawka 106

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 6 a (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— **Międzynarodowa konwencja o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem;**

Poprawka 107

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 7 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Deklaracja Narodów
Zjednoczonych o eliminacji przemocy
wobec kobiet;***

Poprawka 108

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 10

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— Deklaracja Organizacji Narodów
Zjednoczonych o prawach ludności
rdzennej;

— Deklaracja Organizacji Narodów
Zjednoczonych o prawach ludności
rdzennej, ***wytyczne Grupy Narodów
Zjednoczonych ds. Rozwoju dotyczące
spraw ludności rdzennej (2009 r.) oraz
wytyczne programowe UN-REDD
w sprawie dobrowolnej, wcześniejszej
i świadomej zgody (2013 r.);***

Poprawka 109

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 10 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Deklaracja Narodów
Zjednoczonych o obrońcach praw
człowieka;***

Poprawka 110

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 10 b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Międzynarodowa konwencja o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin;***

Poprawka 111

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 11**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— Deklaracja praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych;

— ***Przyjęta przez Narody Zjednoczone Deklaracja praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych;***

Poprawka 112

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 11 a (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Deklaracja Narodów Zjednoczonych w sprawie eliminacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji opartych na religii lub przekonaniach;***

Poprawka 113

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 11 b (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Deklaracja Narodów Zjednoczonych w sprawie praw ludności wiejskiej i innych osób pracujących na obszarach wiejskich;***

Poprawka 114

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 12 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Protokół ONZ przeciwko przemytowi migrantów drogą lądową, morską i powietrzną, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;***

Poprawka 115

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 14 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy z 1989 r. dotycząca ludności tubylczej i plemiennej (nr 169);***

Poprawka 116

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 14 b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy z 2011 r. dotycząca pracowników domowych (nr 189);***

Poprawka 117

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 14 c (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— ***Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy z 2019 r. w sprawie***

eliminacji przemocy i molestowania w miejscu pracy (nr 190);

Poprawka 118

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 20 a**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Konwencja dotycząca bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy z 1981 r. (nr 155)*

Poprawka 119

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 a (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Instrumenty międzynarodowego prawa humanitarnego, w tym:*

- *cztery konwencje genewskie z 1949 r.:*
- *Konwencja (I) o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych na lądzie;*
- *Konwencja II o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu;*
- *Konwencja (III) o traktowaniu jeńców wojennych;*
- *Konwencja (IV) o ochronie osób cywilnych podczas wojny;*
- *Protokoły dodatkowe do konwencji genewskich;*

Poprawka 120

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 b (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego;*

Poprawka 121

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 c (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Główne zasady i wytyczne Narodów Zjednoczonych dotyczące prawa do skorzystania ze środka prawnego i do zadośćuczynienia ofiarom rażących przypadków łamania międzynarodowego prawa w zakresie praw człowieka oraz poważnych naruszeń prawa humanitarnego;*

Poprawka 122

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 d (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych 76/300 w sprawie prawa człowieka do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska;*

Poprawka 123

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 e (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Rezolucje 64/292, 68/157 i 45/8 Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie prawa człowieka do bezpiecznej wody*

pitnej i urzędzeń sanitarnych;

Poprawka 124

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 f (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Wytyczne ONZ dotyczące biznesu
i praw człowieka;*

Poprawka 125

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 g (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Wytyczne OECD dotyczące
należytej staranności w celu
odpowiedzialnego prowadzenia
działalności gospodarczej;*

Poprawka 126

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 h (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Konwencja o ochronie praw
człowieka i podstawowych wolności;*

Poprawka 127

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 i (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Karta praw podstawowych Unii
Europejskiej;*

Poprawka 128

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 j (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Europejska karta społeczna;*

Poprawka 129

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 k (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Europejska konwencja o statusie prawnym pracowników migrujących;*

Poprawka 130

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 2 – tiret 23 l (nowe)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

— *Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.*

Poprawka 131

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – Część I – Sekcja 3 (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. Instrumenty dotyczące dobrych rządów i zwalczania korupcji

Wśród tych instrumentów znajdują się między innymi:

- Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, 2003 r.;*
- Deklaracja Narodów*

Zjednoczonych o podstawowych zasadach sprawiedliwości dla ofiar przestępstw i nadużycia władzy, 1985 r.;

- *Podstawowe zasady Narodów Zjednoczonych dotyczące niezawisłości sądownictwa, 1985 r.;*

- *Cywilnoprawna konwencja Rady Europy o korupcji, 1999 r.;*

- *Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych, 1997 r.;*

- *Konwencja sporządzona na podstawie art. K.3 ust. 2 lit. c) Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie zwalczania korupcji funkcjonariuszy Wspólnot Europejskich lub funkcjonariuszy państw członkowskich Unii Europejskiej, 1997 r.;*

- *Zasada nr 10 dotycząca przeciwdziałania korupcji zawarta w inicjatywie ONZ Global Compact;*

- *Kodeks postępowania ONZ dla służb wymiaru sprawiedliwości, 1979 r.*

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Należyta staranność przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju i zmiana dyrektywy (UE) 2019/1937
Odsyłacze	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 4.4.2022
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	AFET 4.4.2022
Zaangażowane komisje - data ogłoszenia na posiedzeniu	15.9.2022
Sprawozdawca(czyni) komisji opiniodawczej Data powołania	Raphaël Glucksmann 11.5.2022
Rozpatrzenie w komisji	10.10.2022
Data przyjęcia	24.1.2023
Wynik głosowania końcowego	+: 41 –: 19 0: 5
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Thierry Mariani, Pedro Marques, Marisa Matias, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Anna-Michelle Asimakopoulou, Özlem Demirel, Markéta Gregorová, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Carina Ohlsson, María Soraya Rodríguez Ramos, Mick Wallace
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Manon Aubry, Damien Carême, Theresa Muigg, Younous Omarjee, Ivan Štefanec

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

41	+
ECR	Anna Fotyga
PPE	Andrius Kubilius
RENEW	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Tudorache, Salima Yenbou
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Karsten Lucke, Pedro Marques, Sven Mikser, Theresa Muigg, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Isabel Santos, Sergei Stanishev, Nacho Sánchez Amor
The Left	Manon Aubry, Özlem Demirel, Marisa Matias, Younous Omarjee, Mick Wallace
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Büttikofer, Damien Carême, Markéta Gregorová, Erik Marquardt, Mounir Satouri, Jordi Solé, Thomas Waitz

19	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sandra Kalniete, David Lega, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Radosław Sikorski, Ivan Štefanec, Željana Zovko
RENEW	Hilde Vautmans

5	0
ID	Susanna Ceccardi
PPE	Sunčana Glavak, Miriam Lexmann, Gheorghe-Vlad Nistor, Isabel Wiseler-Lima

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

25.1.2023

OPINIA KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO

dla Komisji Prawnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937 (COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Barry Andrews

(*) Zaangażowana komisja – art. 57 Regulaminu

POPRAWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję

(18) Łańcuch wartości powinien obejmować działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług *przez przedsiębiorstwo*, w tym *opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiązaną działalność w ramach stałych relacji* biznesowych *przedsiębiorstwa. Powinien obejmować bezpośrednio i pośrednie relacje biznesowe* na wyższym szczeblu łańcucha dostaw *z partnerami*, którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub

Poprawka

(18) Łańcuch wartości powinien obejmować działalność *przedsiębiorstwa i jego partnerów biznesowych* związaną z produkcją *i dostawą* towarów lub świadczeniem usług, w tym *bezpośrednich i pośrednich partnerów* biznesowych na wyższym szczeblu łańcucha dostaw, którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstwa, *w tym rozwijają produkt lub usługę, oraz bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych* na niższym szczeblu łańcucha

świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstwa, **które są niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, a także relacje** na niższym szczeblu łańcucha dostaw, **w tym bezpośrednio i pośrednie relacje biznesowe z partnerami, którzy wykorzystują lub otrzymują produkty, części produktów lub usługi od przedsiębiorstwa aż do końca przydatności produktu do użycia, w tym między innymi dystrybucję produktu do sprzedawców detalicznych, transport i przechowywanie produktu, demontaż produktu, jego recykling, kompostowanie lub składowanie.**

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające średnio ponad **500** pracowników i **odnotowujące** przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. W odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie spełniają tych kryteriów, ale które zatrudniały średnio **ponad 250** pracowników i **odnotowywały** przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **40** mln EUR **światowych obrotów netto** w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy oraz które działają w jednym lub kilku sektorach o dużym wpływie, zasady należytej staranności należy zacząć stosować dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy, aby zapewnić więcej czasu na dostosowanie. W celu zapewnienia, aby obciążenie było rozłożone proporcjonalnie, przedsiębiorstwa działające w sektorach

dostaw, **którzy dystrybuują produkt do hurtowników, detalistów lub konsumentów, transportują i przechowują produkt, demontują lub poddają produkt recyklingowi, w tym kompostują lub składują jako odpad powstały w wyniku działalności przedsiębiorstwa.** Do celów niniejszej dyrektywy **użytkowanie towarów nie powinno być uznawane za część łańcucha wartości.**

Poprawka

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające średnio ponad **250** pracowników i **odnotowały** przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. W odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie spełniają tych kryteriów, ale które zatrudniały średnio **co najmniej 50** pracowników i **odnotowały** przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **8** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy oraz które działają w jednym lub kilku sektorach o dużym wpływie, zasady należytej staranności należy zacząć stosować dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy, aby zapewnić więcej czasu na dostosowanie. W celu zapewnienia, aby obciążenie było rozłożone proporcjonalnie, przedsiębiorstwa działające w sektorach o dużym wpływie powinny zostać

o dużym wpływie powinny zostać zobowiązane do przestrzegania bardziej ukierunkowanych zasad należytej staranności, koncentrujących się na poważnych niekorzystnych skutkach. Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE¹⁰³. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

zobowiązane do przestrzegania bardziej ukierunkowanych zasad należytej staranności, koncentrujących się na poważnych niekorzystnych skutkach. Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE¹⁰³. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 22

Tekst proponowany przez Komisję

(22) Aby odzwierciedlić obszary priorytetowe działań międzynarodowych mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z prawami człowieka i środowiskiem, dobór sektorów o dużym wpływie do celów niniejszej dyrektywy powinien opierać się na istniejących sektorowych wytycznych OECD dotyczących należytej staranności. Do celów niniejszej dyrektywy za sektory o dużym wpływie należy uznać następujące sektory: produkcja wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów ze skór

Poprawka

(22) Aby odzwierciedlić obszary priorytetowe działań międzynarodowych mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z prawami człowieka i środowiskiem, dobór sektorów o dużym wpływie do celów niniejszej dyrektywy powinien opierać się na istniejących sektorowych wytycznych OECD dotyczących należytej staranności. Do celów niniejszej dyrektywy za sektory o dużym wpływie należy uznać następujące sektory: produkcja wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów ze skór

wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia; rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów; wydobywanie surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi). ***Jeśli chodzi o sektor finansowy, to ze względu na jego specyfikę – w szczególności w odniesieniu do łańcucha wartości i oferowanych usług – nawet jeśli jest on objęty sektorowymi wytycznymi OECD, nie powinno się go zaliczać do sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą. Jednocześnie należy szerzej uwzględnić rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki w tym sektorze poprzez włączenie do zakresu bardzo dużych przedsiębiorstw, które są regulowanymi przedsiębiorstwami finansowymi, nawet jeśli nie mają formy prawnej spółki kapitałowej.***

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 23

wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia; rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów; wydobywanie surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi); ***świadczanie usług finansowych, takich jak pożyczki, kredyty, finansowanie, emerytury, finansowanie rynkowe, zarządzanie ryzykiem, usługi płatnicze, sekurytyzacje, usługi ubezpieczeniowe lub reasekuracyjne, usługi inwestycyjne i działalność inwestycyjna, oraz innych usług finansowych.***

Tekst proponowany przez Komisję

(23) Aby w pełni osiągnąć cele niniejszej dyrektywy dotyczące praw człowieka i niekorzystnych skutków dla środowiska w odniesieniu do działalności przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, należy objąć jej zakresem również przedsiębiorstwa z państw trzecich, które prowadzą znaczącą działalność w UE. W szczególności dyrektywa powinna mieć zastosowanie do przedsiębiorstw z państw trzecich, które odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości **co najmniej 150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy lub przychody netto ze sprzedaży w wysokości **ponad 40** mln EUR, ale **mniej niż 150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy w co najmniej jednym z sektorów o dużym wpływie, dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy.

Poprawka 5

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 36**

Tekst proponowany przez Komisję

(36) W celu zapewnienia skutecznego zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia. Dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy potencjalnych niekorzystnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub

Poprawka

(23) Aby w pełni osiągnąć cele niniejszej dyrektywy dotyczące praw człowieka i niekorzystnych skutków dla środowiska w odniesieniu do działalności przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, należy objąć jej zakresem również przedsiębiorstwa z państw trzecich, które prowadzą znaczącą działalność w UE. W szczególności dyrektywa powinna mieć zastosowanie do przedsiębiorstw z państw trzecich, które odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości **ponad 40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy lub przychody netto ze sprzedaży w wysokości **ponad 8** mln EUR, ale **mniej niż 40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy w co najmniej jednym z sektorów o dużym wpływie, dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy.

Poprawka

(36) W celu zapewnienia skutecznego zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia. Dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy potencjalnych niekorzystnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub

ograniczających – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz **zapobiegania tym skutkom i ich minimalizowania, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne w perspektywie krótkoterminowej, albo** do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu. Możliwe jest, że zapobieganie niekorzystnym skutkom na poziomie pośrednich relacji biznesowych będzie wymagało współpracy z innym przedsiębiorstwem, na przykład z przedsiębiorstwem, które ma bezpośredni stosunek umowny z dostawcą. W niektórych przypadkach taka współpraca może być jedynym realistycznym sposobem zapobiegania niekorzystnym skutkom, zwłaszcza gdy pośredni partner biznesowy nie jest gotowy, aby zawrzeć umowę z przedsiębiorstwem. W takich przypadkach przedsiębiorstwo powinno współpracować z podmiotem, który może najskuteczniej zapobiegać niekorzystnym skutkom lub je ograniczać na poziomie pośrednich relacji biznesowych, przestrzegając przy tym prawa konkurencji.

ograniczających – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, z **którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek**, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje **i o ile leży to w najlepszym interesie ewentualnych ofiar potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków, zgodnie z zasadą odpowiedzialnego wycofania się**, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu **odpowiednich** starań na rzecz **powstrzymania tych niekorzystnych skutków lub ograniczenia ich zakresu, lub w ostateczności** do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne, **systemowe lub wynikają z działań państwa**. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu. Możliwe jest, że zapobieganie niekorzystnym skutkom na poziomie pośrednich relacji biznesowych będzie wymagało współpracy z innym przedsiębiorstwem, na przykład z przedsiębiorstwem, które ma bezpośredni stosunek umowny z dostawcą. W niektórych przypadkach taka współpraca może być jedynym realistycznym sposobem zapobiegania niekorzystnym skutkom, zwłaszcza gdy pośredni partner biznesowy nie jest gotowy, aby zawrzeć umowę z przedsiębiorstwem. W takich przypadkach przedsiębiorstwo powinno współpracować z podmiotem, który może najskuteczniej zapobiegać niekorzystnym skutkom lub je ograniczać na poziomie pośrednich relacji biznesowych, przestrzegając przy tym prawa

konkurencji.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 41

Tekst proponowany przez Komisję

(41) W celu zapewnienia skutecznego powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania. Niniejsza dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy rzeczywistych niekorzystnych skutków nie można powstrzymać ani ***ich odpowiednio*** ograniczyć za pomocą opisanych środków – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, ***a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje***, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz powstrzymania tych skutków lub ***zminimalizowania*** ich zakresu, ***albo do rozwiązania relacji biznesowych w*** odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne. ***Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.***

Poprawka

(41) W celu zapewnienia skutecznego powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania. Niniejsza dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy rzeczywistych niekorzystnych skutków nie można powstrzymać ani ograniczyć za pomocą opisanych środków – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem ***oraz, o ile leży to w najlepszym interesie ewentualnych ofiar potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków, zgodnie z zasadą odpowiedzialnego wycofania się***, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu ***odpowiednich*** starań na rzecz powstrzymania tych skutków lub ***ograniczenia*** ich zakresu. ***Jako ostateczne rozwiązanie przedsiębiorstwo może rozwiązać relacje biznesowe w*** odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne, ***systemowe lub inspirowane przez państwo. Przed podjęciem tej decyzji przedsiębiorstwo powinno współpracować w sposób terminowy, skuteczny i znaczący z zainteresowanymi stronami, w tym z***

pracownikami i ich prawowitymi przedstawicielami, których dotyczy decyzja o wycofaniu się ze współpracy, a także powinno zająć się niekorzystnymi skutkami związanymi z decyzją o wycofaniu się ze współpracy.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 42

Tekst proponowany przez Komisję

(42) Przedsiębiorstwa powinny **zapewnić** osobom i organizacjom **możliwość bezpośredniego składania** do nich skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych **niekorzystnych** skutków dla praw człowieka **i środowiska**. Organizacje, które mogłyby składać takie skargi, powinny obejmować związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, jeśli posiadają one wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach. Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich skarg oraz **w stosownych przypadkach** informować pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni mieć prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze złożoną skargą oraz do spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub

Poprawka

(42) Przedsiębiorstwa powinny **umożliwiać** osobom i organizacjom **bezpośrednie składanie** do nich **zgłoszeń** **lub** skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych skutków dla praw człowieka, **środowiska lub dobrych rządów w odniesieniu do łańcucha wartości przedsiębiorstw, własnej działalności przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych oraz ich partnerów biznesowych**. Organizacje, które mogłyby składać takie skargi, powinny obejmować **pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych, osoby wykonujące pracę na rzecz przedsiębiorstwa, związki zawodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego** i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, jeśli posiadają one wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach. Przedsiębiorstwa powinny ustanowić **bezpieczną, zgodną z prawem, dostępną i sprawiedliwą** procedurę rozpatrywania takich skarg oraz informować pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników, **w stosownych przypadkach**, o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu

rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni mieć prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze złożoną skargą oraz do spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 47

Tekst proponowany przez Komisję

(47) **Chociaż MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. Celem jest jednak ograniczenie obciążenia finansowego lub administracyjnego dla MŚP, z których wiele już ma trudności w kontekście światowego kryzysu gospodarczego i zdrowotnego.** Aby wspierać MŚP, państwa członkowskie powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne strony internetowe, portale lub platformy, a państwa członkowskie mogłyby również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami

Poprawka

(47) Aby wspierać MŚP, państwa członkowskie powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne strony internetowe, portale lub platformy, a państwa członkowskie mogłyby również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności, w przypadku gdy takie wymogi mogłyby zagrozić rentowności MŚP, oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP.

biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności, w przypadku gdy takie wymogi mogłyby zagrozić rentowności MŚP, oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i *środowiska* w odniesieniu do ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach łańcucha *wartości* prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje *stałe* relacje biznesowe oraz

Poprawka

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących *uwzględniania należytej staranności w ich polityce, identyfikowania i oceniania* rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, *środowiska* i *dobrych rządów, zapobiegania takim potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczania oraz powstrzymania tych rzeczywistych niekorzystnych skutków, ustanowienia i zachowania procedury rozpatrywania skarg, monitorowania skuteczności ich polityki w zakresie należytej staranności, publicznego informowania o ich polityce w zakresie należytej staranności oraz zapewniania środków zaradczych lub współpracy w zakresie tych środków, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do ich własnej działalności, produktów i usług*, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach łańcucha *dostaw* prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe, oraz

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

„Stalność” relacji biznesowych należy oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy.

skreśla się

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, przedsiębiorstwo zatrudniało średnio ponad **500** pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały **150** mln EUR;

a) w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, przedsiębiorstwo zatrudniało średnio ponad **250** pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały **40** mln EUR;

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale zatrudniało średnio **ponad 250** pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w skali światowej w wysokości ponad **40** mln EUR, pod warunkiem że co najmniej 50 % tych przychodów netto ze sprzedaży uzyskano w jednym lub kilku z następujących sektorów:

b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale zatrudniało średnio **co najmniej 50** pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w skali światowej w wysokości ponad **8** mln EUR, pod warunkiem że co najmniej 50 % tych przychodów netto ze sprzedaży uzyskano w jednym lub kilku z następujących sektorów:

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iiiia) świadczenie usług finansowych, takich jak pożyczki, kredyty, finansowanie, emerytury, finansowanie rynkowe, zarządzanie ryzykiem, usługi płatnicze, sekurytyzacje, usługi ubezpieczeniowe lub reasekuracyjne, usługi inwestycyjne i działalność inwestycyjna, oraz innych usług finansowych;

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży powyżej **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy;

a) odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży powyżej **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy;

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości powyżej **40** mln EUR, ale nie więcej niż **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy, pod warunkiem że co najmniej 50 % przychodów netto ze sprzedaży w skali światowej odnotowano w co najmniej jednym z sektorów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

b) odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości powyżej **8** mln EUR, ale nie więcej niż **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy, pod warunkiem że co najmniej 50 % przychodów netto ze sprzedaży w skali światowej odnotowano w co najmniej jednym z sektorów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) „niekorzystne skutki dla środowiska” oznaczają niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów lub zobowiązań **wynikających** z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w części II załącznika;

Poprawka

b) „niekorzystne skutki dla środowiska” oznaczają niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów lub zobowiązań **ustanowionych na mocy międzynarodowego prawa ochrony środowiska, w tym między innymi na mocy** międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w części II załącznika;

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera g

Tekst proponowany przez Komisję

g) „łańcuch wartości” oznacza działalność **związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiązaną działalność w ramach stałych relacji biznesowych przedsiębiorstwa na wyższym i niższym szczeblu łańcucha dostaw. W przypadku przedsiębiorstw w rozumieniu lit. a) ppkt (iv) „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia tych konkretnych usług obejmuje wyłącznie działalność klientów otrzymujących takie pożyczki, kredyty i inne usługi finansowe oraz innych przedsiębiorstw należących do tej samej grupy, których działalność jest związana z daną umową. Łańcuch wartości takich regulowanych przedsiębiorstw finansowych nie obejmuje MŚP, które otrzymują pożyczki, kredyty, finansowanie, ubezpieczenia lub reasekurację od takich podmiotów;**

Poprawka

g) „łańcuch wartości” oznacza działalność **przedsiębiorstwa i jego partnerów handlowych związaną z produkcją i dostawą towarów lub świadczeniem** usług, w tym:

(i) bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych na wyższym szczeblu łańcucha dostaw, którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstwa, w tym rozwijają produkt lub usługę, oraz

(ii) bezpośredni i pośredni partnerzy handlowi na niższym szczeblu łańcucha dostaw, którzy dystrybuują produkt do hurtowników, detalistów lub konsumentów, transportują i przechowują produkt, demontują lub poddają produkt recyklingowi, w tym kompostują lub składują jako odpad powstały w wyniku działalności przedsiębiorstwa.

Do celów niniejszej dyrektywy użytkowania towarów nie uznaje się za część łańcucha wartości.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera j

Tekst proponowany przez Komisję

j) „inicjatywa **branżowa**” oznacza połączenie dobrowolnych procedur, narzędzi i mechanizmów należytej staranności w łańcuchu **wartości**, w tym niezależnych weryfikacji zewnętrznych, **przygotowanych** i nadzorowanych przez rządy, stowarzyszenia branżowe lub grupy zainteresowanych organizacji;

Poprawka

j) „inicjatywa **branżowa lub inicjatywa z udziałem wielu zainteresowanych stron**” oznacza połączenie dobrowolnych procedur, **najlepszych praktyk**, narzędzi i mechanizmów należytej staranności w łańcuchu **dostaw**, w tym niezależnych weryfikacji zewnętrznych i **audytów** nadzorowanych przez **Komisję**, rządy, **w tym rządy krajów rozwijających się**, stowarzyszenia branżowe lub grupy zainteresowanych organizacji, **które**;

(i) są dobrowolnie przyjmowane przez przedsiębiorstwa, a po ich przyjęciu są wiążące dla przedsiębiorstw oraz – w stosownych przypadkach – ich partnerów,

(ii) uwzględniają punkt widzenia społeczeństwa obywatelskiego w audytach

oraz w sterowaniu normami i mechanizmami rozpatrywania skarg zgodnie z kryteriami skuteczności określonymi w Wytocznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka;

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera n

Tekst proponowany przez Komisję

n) „zainteresowane strony” oznaczają **pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ** produkty, usługi i działalność **danego** przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz **jego relacje biznesowe;**

Poprawka

n) „zainteresowane strony” oznaczają **osoby lub grupy, na których interesy mają lub mogą mieć wpływ potencjalne lub rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka, środowiska i dobrych rządów spowodowane przez produkty, usługi i działalność przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych i jego relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości, takie jak pracownicy przedsiębiorstwa, pracownicy jego jednostek zależnych, pracownicy i ich przedstawiciele, związki zawodowe, akcjonariusze przedsiębiorstwa, posiadacze praw oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty;**

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. **Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 lit. b), są zobowiązane wyłącznie do identyfikacji rzeczywistych i potencjalnych poważnych niekorzystnych skutków istotnych w danym sektorze wskazanym w art. 2 ust. 1 lit. b).**

Poprawka

skreśla się

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. *Jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe, rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i dla środowiska należy zidentyfikować wyłącznie przed świadczeniem takiej usługi.*

Poprawka

skreśla się

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można powstrzymać ani których zakresu nie można **zminimalizować** za pomocą środków określonych w ust. 3, 4 i 5, przedsiębiorstwo powstrzymuje się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, **podejmuje jedno z następujących działań:**

a) czasowo zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie

Poprawka

Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można powstrzymać ani których zakresu nie można **ograniczyć** za pomocą środków określonych w ust. 3, 4 i 5 **lub wszelkich innych środków, oraz jeżeli nie ma rozsądnej perspektywy zmiany**, przedsiębiorstwo powstrzymuje się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje **i o ile leży to w najlepszym interesie ewentualnych ofiar potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków, zgodnie z zasadą odpowiedzialnego wycofania się, czasowo zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz powstrzymania tych niekorzystnych skutków lub ograniczenia ich zakresu.**

podejmuje starania na rzecz powstrzymania tych niekorzystnych skutków lub zminimalizowania ich zakresu, albo

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne.

Jako ostateczne rozwiązanie przedsiębiorstwo może także rozwiązać relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne, systemowe lub inspirowane przez państwo. Przed podjęciem tej decyzji przedsiębiorstwo współpracuje w sposób terminowy, skuteczny i znaczący z zainteresowanymi stronami, których dotyczy decyzja o wycofaniu się ze współpracy, a także zajmuje się niekorzystnymi skutkami związanymi z decyzją o wycofaniu się ze współpracy.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie przewidują możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka

Państwa członkowskie przewidują możliwość **zawieszenia lub, w ostateczności**, rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 6 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki

Poprawka

skreśla się

lub o świadczenie innych usług finansowych, jeżeli zasadne jest oczekiwanie, że będzie to ze szkodą dla jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **umożliwiły osobom i organizacjom wymienionym** w ust. 2 złożenie do nich **skarg, jeżeli te osoby lub organizacje mają uzasadnione obawy dotyczące** rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka **i dla środowiska** w zakresie własnej działalności przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych i ich **łańcuchów wartości**.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **ustanawiały skuteczne mechanizmy, które mogą być wykorzystywane przez osoby i organizacje wymienione** w ust. 2 **do składania** do nich **zgłoszeń lub skarg dotyczących** rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **środowiska lub dobrych rządów** w zakresie **ich łańcucha wartości**, własnej działalności przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych i ich **partnerów biznesowych, lub aby w tych mechanizmach uczestniczyły. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa były w stanie przewidzieć możliwość składania zgłoszeń i skarg w drodze ustaleń dotyczących współpracy z innymi przedsiębiorstwami lub organizacjami, przez uczestnictwo w mechanizmach rozpatrywania skarg z udziałem wielu zainteresowanych stron lub przystąpienie do ogólnego porozumienia ramowego. Procedura składania skarg jest bezpieczna, zgodna z prawem, dostępna i sprawiedliwa oraz zapewnia możliwość anonimowego i poufnego składania skarg zgodni z prawem unijnym i krajowym. Korzystanie z takich procedur nie uniemożliwia skarżącym dostępu do mechanizmów sądowych.**

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogą być nimi dotknięte;

Poprawka

a) osoby, które są dotknięte ***rzeczywistymi lub potencjalnymi*** niekorzystnymi skutkami, ***produktami, usługami i działalnością danego przedsiębiorstwa***, lub mają uzasadnione ***i faktyczne*** podstawy, by sądzić, że mogą być nimi dotknięte;

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) związki zawodowe ***i*** innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości;

Poprawka

b) ***pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych, osoby świadczące pracę na rzecz przedsiębiorstwa***, związki zawodowe, innych przedstawicieli pracowników ***lub społeczeństwa obywatelskiego*** reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu ***wartości lub dotknięte danym łańcuchem*** wartości;

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ustanowiły procedurę rozpatrywania skarg, o których mowa w ust. 1, w tym procedurę stosowaną w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznaje daną skargę za bezzasadną, ***oraz poinformowały odpowiednich***

Poprawka

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ustanowiły procedurę rozpatrywania skarg, o których mowa w ust. 1, w tym ***bezpieczną*** procedurę stosowaną w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznaje daną skargę za bezzasadną. ***Państwa członkowskie***

pracowników i związki zawodowe **o takich procedurach**. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku należycie uzasadnionej skargi niekorzystny skutek będący przedmiotem skargi został uznany za zidentyfikowany w rozumieniu art. 6.

zapewniają, aby przedsiębiorstwa informowały o tych procedurach odpowiednie osoby, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników osób pracujących w danym łańcuchu wartości oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku należycie uzasadnionej skargi niekorzystny skutek będący przedmiotem skargi został uznany za zidentyfikowany w rozumieniu art. 6. **Państwa członkowskie dopilnowują, aby przedsiębiorstwa przekazywały zainteresowanym stronom informacje na temat takich mechanizmów rozpatrywania skarg, m.in. o tym, jak można z nich skorzystać, o decyzjach i środkach odwoławczych odnoszących się do przedsiębiorstwa oraz o sposobie, w jaki przedsiębiorstwo je wykonuje.**

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze były uprawnione do wydawania wytycznych dla przedsiębiorstw i innych podmiotów odpowiedzialnych za opracowywanie mechanizmów rozpatrywania skarg i administrowanie nimi, w tym w odniesieniu do ich zgodności z kryteriami określonymi w niniejszym artykule, zgodnie z odpowiednimi normami międzynarodowymi.

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – **może wydać** wytyczne, w tym wytyczne dotyczące konkretnych sektorów **lub** konkretnych niekorzystnych skutków.

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, **Agencją Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw**, Europejską Agencją Środowiska, **Europejskim Urzędem ds. Pracy** i w razie potrzeby z organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – **wydaje jasne i kompleksowe** wytyczne, w tym wytyczne dotyczące konkretnych sektorów, konkretnych niekorzystnych skutków **oraz odpowiednich działań następczych w związku ze skargą. W wytycznych tych wyjaśnia się również, w jaki sposób obowiązki przedsiębiorstw wynikające z niniejszej dyrektywy oddziałują na obowiązki wynikające z innych przepisów Unii w celu zapewnienia spójności i komplementarności. W wytycznych uwzględnia się w szczególności potrzeby MŚP oraz umożliwia pomoc administracyjną i finansową. Wytyczne wspierają przedsiębiorstwa, w szczególności MŚP, w wypełnianiu spoczywających na nich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w art. 5–11, z uwzględnieniem potrzeby uproszczenia obciążeń administracyjnych dla mniejszych przedsiębiorstw, potrzeby zapewnienia równych warunków działania w Unii oraz potrzeby dopilnowania spójnego wdrażania niniejszej dyrektywy. Wytyczne te mogą obejmować:**

a) **konkretne sektory lub konkretne niekorzystne skutki;**

- b) przegląd obowiązujących inicjatyw branżowych, inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron i projektów branżowych;*
- c) praktyczne wskazówki dotyczące sposobu, w jaki proporcjonalność i ustalanie priorytetów — pod względem skutków, sektorów i obszarów geograficznych — mogą być stosowane do obowiązków w zakresie należytej staranności w zależności od wielkości i sektora działalności przedsiębiorstwa;*
- d) odpowiedzialne praktyki zakupowe;*
- e) należytą staranność ukierunkowaną na aspekt płci i aspekt kulturowy;*
- f) wymianę zasobów i informacji między przedsiębiorstwami i innymi podmiotami prawnymi w celu ograniczania i naprawiania niekorzystnych skutków oraz zapobiegania takim skutkom zgodnie z przepisami prawa konkurencji;*
- g) odpowiedzialne wycofywanie się ze szkodliwych relacji biznesowych;*
- h) zwiększenie należytej staranności na obszarach dotkniętych konfliktami.*

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Komisja **może uzupełnić** środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE w celu wspierania przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich oraz **może opracować** nowe środki, w tym **może ułatwić** realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc

Poprawka

3. Komisja **uzupełnia** środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE w celu wspierania przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich oraz **opracowuje** nowe środki, w tym **ułatwia** realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich

przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

obowiązków, *a także niewyczerpujący wykaz projektów branżowych zgodnie z art. 3 lit. j). Komisja i państwa członkowskie rozwijają i umacniają mechanizmy współpracy i partnerstwa z państwami trzecimi, aby wyeliminować pierwotne przyczyny niekorzystnego wpływu na prawa człowieka, środowisko i dobre rządy, oraz budują zdolność podmiotów gospodarczych będących początkowymi ogniwami łańcucha dostaw do spełniania wymogów niniejszej dyrektywy. Komisja wspiera bezpieczne, oparte na uczestnictwie gromadzenie niezależnych danych dotyczących takiego niekorzystnego wpływu oraz podejmuje niezbędne działania w celu wykorzystania tych danych przy wdrażaniu niniejszej dyrektywy.*

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Przedsiębiorstwa mogą opierać się na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie **mogą ułatwić** rozpowszechnianie informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, **może wydać** wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

Poprawka

4. Przedsiębiorstwa mogą opierać się na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron, **które Komisja uzna za odpowiednie, zgodnie z art. 3 lit. j)**, w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie **ułatwiają** rozpowszechnianie informacji dotyczących **dokładnego zakresu i zgodności z niniejszą dyrektywą** takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, **wydaje** wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron. **Udział w inicjatywach branżowych lub inicjatywach**

z udziałem wielu zainteresowanych stron pozostaje uzupełnieniem indywidualnej odpowiedzialności i obowiązków przedsiębiorstwa w zakresie dochowania należytej staranności na mocy niniejszej dyrektywy.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Nie później niż do dnia [Urząd Publikacji – proszę wstawić datę = 7 lat po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie obejmuje ocenę skuteczności niniejszej dyrektywy w realizacji jej celów oraz ocenę następujących kwestii:

Poprawka

Nie później niż do dnia [Urząd Publikacji – proszę wstawić datę = 5 lat po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie obejmuje ocenę skuteczności niniejszej dyrektywy w realizacji jej celów oraz ocenę następujących kwestii:

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

da) wpływ na MŚP

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – litera db (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

db) dostępność i skuteczność narzędzi wsparcia

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część II – podtytuł 1

Tekst proponowany przez Komisję

Naruszenia uznanych na forum międzynarodowym celów i zakazów uwzględnionych w konwencjach w dziedzinie prawa ochrony środowiska

Poprawka

Naruszenia **unijnych i** uznanych na forum międzynarodowym celów i zakazów uwzględnionych w konwencjach w dziedzinie prawa ochrony środowiska **i konwencjach dotyczących klimatu oraz w przepisach Unii**

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część II – punkt 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Naruszenie europejskich zasad środowiskowych określonych w art. 191 TFUE;

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – Część II – punkt 12 d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12d. Naruszenie zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego.

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Należyta staranność przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju i zmiana dyrektywy (UE) 2019/1937	
Odsyłacze	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)	
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 4.4.2022	
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	INTA 4.4.2022	
Zaangażowane komisje - data ogłoszenia na posiedzeniu	15.9.2022	
Sprawozdawca(czyni) komisji opiniodawczej Data powołania	Barry Andrews 14.7.2022	
Rozpatrzenie w komisji	21.3.2022	14.11.2022
Data przyjęcia	24.1.2023	
Wynik głosowania końcowego	+: 22 –: 19 0: 1	
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Barry Andrews, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Karin Karlsbro, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Thierry Mariani, Margarida Marques, Emmanuel Maurel, Javier Moreno Sánchez, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Sven Simon, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez	
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Mazaly Aguilar, Anna Cavazzini, Enikő Györi, Manuela Ripa, Angelika Winzig	
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Catherine Griset, Leopoldo López Gil, Karsten Lucke, Christian Sagartz, Simone Schmiedtbauer	

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

22	+
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Karsten Lucke, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Anna Cavazzini, Heidi Hautala, Manuela Ripa

19	-
ECR	Mazaly Aguilar, Geert Bourgeois, Jan Zahradil
ID	Catherine Griset, Roman Haider, Danilo Oscar Lancini, Thierry Mariani
NI	Enikő Győri
PPE	Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Christophe Hansen, Leopoldo López Gil, Christian Sagartz, Simone Schmiedtbauer, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Angelika Winzig, Juan Ignacio Zoido Álvarez

1	0
Renew	Catharina Rinzema

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

6.3.2023

OPINIA KOMISJI GOSPODARCZEJ I MONETARNEJ

dla Komisji Prawnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937
(COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): René Repasi

(*) Zaangażowana komisja – art. 57 Regulaminu

POPRAWKI

Komisja Gospodarcza i Monetarna zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Kluczem do sukcesu w realizacji celów Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju jest postępowanie przedsiębiorstw działających we wszystkich sektorach gospodarki, ponieważ przedsiębiorstwa unijne, w *szczególności* duże, polegają na globalnych łańcuchach wartości. *Ochrona* praw człowieka i ochrona środowiska również leżą w interesie przedsiębiorstw, w szczególności biorąc pod uwagę rosnącą świadomość konsumentów i inwestorów w tych obszarach. Na poziomie unijnym⁷⁷ oraz krajowym⁷⁸ istnieje już szereg inicjatyw wspierających przedsiębiorstwa

Poprawka

(4) Kluczem do sukcesu w realizacji celów Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju jest postępowanie przedsiębiorstw działających we wszystkich sektorach gospodarki, ponieważ przedsiębiorstwa unijne, w *tym* duże, polegają na globalnych łańcuchach wartości. *Poszanowanie* praw człowieka i ochrona środowiska również leżą w interesie przedsiębiorstw, w szczególności biorąc pod uwagę rosnącą świadomość konsumentów i inwestorów w tych obszarach. Na poziomie unijnym⁷⁷ oraz krajowym⁷⁸ istnieje już szereg inicjatyw wspierających przedsiębiorstwa

działające na rzecz transformacji
zorientowanej na wartości.

działające na rzecz transformacji
zorientowanej na wartości. **Ponadto w państwach członkowskich, takich jak Francja i Niemcy, wdrożono wiążące przepisy dotyczące należytej staranności, co zwiększa potrzebę zapewnienia przedsiębiorstwom równych warunków działania w celu uniknięcia fragmentacji i zapewnienia pewności prawa przedsiębiorstwom działającym na jednolitym rynku.**

⁷⁷ „Enterprise Models and the EU agenda”
[„Modele przedsiębiorstw i agenda UE”],
CEPS Policy Insights, nr PI2021-02/
styczeń 2021.

⁷⁸ Np.
<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>

⁷⁷ „Enterprise Models and the EU agenda”
[„Modele przedsiębiorstw i agenda UE”],
CEPS Policy Insights, nr PI2021-02/
styczeń 2021.

⁷⁸ Np.
<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) Istniejące normy międzynarodowe dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej stanowią, że przedsiębiorstwa powinny **chronić** prawa człowieka, i określają, w jaki sposób przedsiębiorstwa powinny dbać o ochronę środowiska we wszystkich swoich działaniach i łańcuchach wartości. W Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka⁷⁹ stwierdzono, że przedsiębiorstwa odpowiadają za dochowanie należytej staranności w zakresie praw człowieka poprzez identyfikowanie niekorzystnych skutków ich działalności dla praw człowieka, zapobieganie tym skutkom i ich łagodzenie oraz poprzez ponoszenia odpowiedzialności za to, w jaki sposób reagują na te skutki. Zgodnie z tymi

Poprawka

(5) **Ugruntowane** istniejące normy międzynarodowe dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, **takie jak wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz wytyczne OECD dotyczące należytej staranności**, stanowią, że przedsiębiorstwa powinny **szanować** prawa człowieka, i określają, w jaki sposób przedsiębiorstwa powinny dbać o ochronę środowiska we wszystkich swoich działaniach i łańcuchach wartości. W Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka⁷⁹ stwierdzono, że przedsiębiorstwa odpowiadają za dochowanie należytej staranności w zakresie praw człowieka poprzez identyfikowanie niekorzystnych skutków ich działalności dla praw człowieka,

wytycznymi przedsiębiorstwa powinny unikać naruszania praw człowieka i reagować na niekorzystne skutki dla praw człowieka, które to skutki te przedsiębiorstwa spowodowały, do których się przyczyniły lub z którymi są związane w ramach własnej działalności, w jednostkach zależnych oraz za pośrednictwem bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych.

⁷⁹ Organizacja Narodów Zjednoczonych, „Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka: wdrażanie dokumentu ramowego ONZ »Chronić, szanować i naprawiać«” (2011 r.), dokument dostępny pod adresem https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinessshr_en.pdf

zapobieganie tym skutkom i ich łagodzenie oraz poprzez ponoszenia odpowiedzialności za to, w jaki sposób reagują na te skutki. Zgodnie z tymi wytycznymi przedsiębiorstwa powinny unikać naruszania praw człowieka i reagować na niekorzystne skutki dla praw człowieka, które to skutki te przedsiębiorstwa spowodowały, do których się przyczyniły lub z którymi są związane w ramach własnej działalności, w jednostkach zależnych oraz za pośrednictwem bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych.

⁷⁹ Organizacja Narodów Zjednoczonych, „Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka: wdrażanie dokumentu ramowego ONZ »Chronić, szanować i naprawiać«” (2011 r.), dokument dostępny pod adresem https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinessshr_en.pdf

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także **stałych** bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których

Poprawka

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których

niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”. Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki, co do których można w uzasadniony sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. Należy wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez przedsiębiorstwo wpływu na jego bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu.

niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”. Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie **proporcjonalne i współmierne** środki **leżące w ich mocy**, co do których można w uzasadniony sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. Należy wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez przedsiębiorstwo wpływu na jego bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(17a) Na globalne łańcuchy wartości, w szczególności łańcuchy wartości surowców krytycznych, wpływają szkodliwe skutki zagrożeń naturalnych i spowodowanych przez człowieka. Zagrożenia w krytycznych łańcuchach wartości uwidocznił kryzys związany z COVID-19, a częstość występowania i wpływ takich wstrząsów prawdopodobnie wzrośnie w przyszłości, napędzi inflację i doprowadzi do dalszego wzrostu zmienności makroekonomicznej, a także niepewności rynku i handlu. Aby temu zaradzić, UE powinna ustanowić testy warunków skrajnych w zakresie odporności dla przedsiębiorstw, podobne do testów warunków skrajnych dla instytucji finansowych, które to testy

określałyby i oceniały zagrożenia związane z ich łańcuchem wartości, w tym czynniki zewnętrzne, oraz zagrożenia społeczne, środowiskowe i polityczne, a także dostarczałyby potencjalnych odpowiedzi na nie.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję

(18) Łańcuch wartości powinien obejmować działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiazaną działalność w ramach **stałych** relacji biznesowych przedsiębiorstwa. Powinien obejmować bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe na wyższym szczeblu łańcucha dostaw z partnerami, którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstwa, które są niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, a także relacje na niższym szczeblu łańcucha dostaw, w tym bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe z partnerami, którzy wykorzystują lub otrzymują produkty, części produktów lub usługi od przedsiębiorstwa aż do końca przydatności produktu do użycia, w tym między innymi dystrybucję produktu do sprzedawców detalicznych, transport i przechowywanie produktu, demontaż produktu, jego recykling, kompostowanie lub składowanie.

Poprawka

(18) Łańcuch wartości powinien obejmować działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiazaną działalność w ramach relacji biznesowych przedsiębiorstwa. Powinien obejmować bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe na wyższym szczeblu łańcucha dostaw z partnerami, którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstwa, które są niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, a także relacje na niższym szczeblu łańcucha dostaw, w tym bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe z partnerami, którzy wykorzystują lub otrzymują produkty, części produktów lub usługi od przedsiębiorstwa aż do końca przydatności produktu do użycia, w tym między innymi dystrybucję produktu do sprzedawców detalicznych, transport i przechowywanie produktu, demontaż produktu, jego recykling, kompostowanie lub składowanie.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

(19) Jeżeli chodzi o regulowane przedsiębiorstwa finansowe świadczące usługi pożyczkowe, kredytowe lub inne usługi finansowe, „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia takich usług powinien **być ograniczony do działalności** klientów otrzymujących takie usługi oraz ich jednostek zależnych, których działalność jest związana z daną umową. Za część łańcucha wartości nie należy uznawać klientów będących gospodarstwami domowymi i osobami fizycznymi niedziałającymi w ramach działalności zawodowej lub gospodarczej, jak również małych i średnich przedsiębiorstw. Nie należy uwzględniać działalności przedsiębiorstw lub innych osób prawnych, które są częścią łańcucha wartości takich klientów.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję

(20) **W celu umożliwienia przedsiębiorstw właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu wartości oraz umożliwienia im wywarcia**

Poprawka

(19) Jeżeli chodzi o regulowane przedsiębiorstwa finansowe świadczące usługi pożyczkowe, kredytowe lub inne usługi finansowe **związane z zawieraniem umowy**, „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia takich usług powinien **uwzględniać działalność** klientów otrzymujących takie usługi oraz ich jednostek zależnych, których działalność jest związana z daną umową, **a także wpływ klientów i innych przedsiębiorstw należących do tej samej grupy**. Za część łańcucha wartości **regulowanych przedsiębiorstw finansowych** nie należy uznawać klientów będących gospodarstwami domowymi i osobami fizycznymi niedziałającymi w ramach działalności zawodowej lub gospodarczej, jak również małych i średnich przedsiębiorstw. **Przedsiębiorstwo finansowe może jednak dobrowolnie podjąć decyzję o uwzględnieniu MŚP w swoim łańcuchu wartości**. Nie należy **priorytetowo** uwzględniać działalności przedsiębiorstw lub innych osób prawnych, które są częścią łańcucha wartości takich klientów, **aby uniknąć nakładania się działań w zakresie należytej staranności regulowanych przedsiębiorstw finansowych z częściowo pokrywającymi się z łańcuchami wartości**.

skreśla się

odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności powinny zostać ograniczone w niniejszej dyrektywie do stałych relacji biznesowych. Do celów niniejszej dyrektywy stałe relacje biznesowe powinny oznaczać bezpośrednie lub pośrednie relacje biznesowe, które są trwałe lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwały, ze względu na ich intensywność i czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości. „Stalność” relacji biznesowych powinno się oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy. Jeśli bezpośrednie relacje biznesowe przedsiębiorstwa mają charakter stały, wówczas wszystkie powiązane pośrednie relacje biznesowe powinny być również uznane za stałe w odniesieniu do tego przedsiębiorstwa.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 25

Tekst proponowany przez Komisję

(25) Aby w znaczący sposób przyczynić się do transformacji w stronę modelu zrównoważonego, zasady należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny być stosowane z uwzględnieniem niekorzystnych skutków dla praw człowieka dotyczących **osób podlegających** ochronie i wynikających z naruszenia jednego z praw lub zakazów zapisanych w **konwencjach międzynarodowych wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy**. Aby zagwarantować kompleksowe uwzględnienie praw człowieka, naruszenie zakazu lub prawa niewymienionych wyraźnie **we wspomnianym załączniku**, które to naruszenie bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego **tymi** konwencjami, powinno się również zaliczać do niekorzystnych skutków dla

Poprawka

(25) Aby w znaczący sposób przyczynić się do transformacji w stronę modelu zrównoważonego, zasady należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny być stosowane z uwzględnieniem niekorzystnych skutków dla praw człowieka dotyczących **osoby podlegające** ochronie i wynikających z naruszenia jednego z praw lub zakazów zapisanych w **Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej i w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka**. Aby zagwarantować kompleksowe uwzględnienie praw człowieka, naruszenie zakazu lub prawa niewymienionych wyraźnie **w tych wytycznych**, które to naruszenie bezpośrednio dotyczy interesu prawnego

praw człowieka objętych zakresem niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że można przyjąć, iż przedsiębiorstwo mogło ustalić ryzyko wystąpienia takiego naruszenia i wszelkie odpowiednie środki, które należałoby przyjąć w celu spełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności swojej działalności, takie jak sektor i warunki operacyjne. Należyta staranność powinna ponadto obejmować niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów i zobowiązań wynikających z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w **załączniku do niniejszej dyrektywy**.

chronionego konwencjami **międzynarodowymi**, powinno się również zaliczać do niekorzystnych skutków dla praw człowieka objętych zakresem niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że można przyjąć, iż przedsiębiorstwo mogło ustalić ryzyko wystąpienia takiego naruszenia i wszelkie odpowiednie środki, które należałoby przyjąć w celu spełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności swojej działalności, takie jak sektor i warunki operacyjne. Należyta staranność powinna ponadto obejmować niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów i zobowiązań wynikających z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w **Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej i w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka**.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 27

Tekst proponowany przez Komisję

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska w odniesieniu do swojej działalności, jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny **uwzględnić należytą staranność** w swojej **polityce**, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska, zapobiegać **im** i je łagodzić, a także powstrzymać je i zminimalizować ich skalę, ustanowić i stosować procedurę rozpatrywania skarg, monitorować skuteczność wprowadzonych

Poprawka

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska w odniesieniu do swojej działalności, jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny **włączyć swoje zobowiązanie do zachowania należytej staranności do swojej polityki i systemów zarządzania**, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska, **które przedsiębiorstwa te powodują, przyczyniają się do ich powstania lub są bezpośrednio z nimi**

środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie i publicznie informować o stosowanej przez siebie należytej staranności. W celu zapewnienia przedsiębiorstwom jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenie oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków.

powiązane, zapobiegać *tym skutkom* i je łagodzić, a także powstrzymać je i zminimalizować ich skalę, ustanowić i stosować procedurę rozpatrywania skarg, monitorować skuteczność wprowadzonych środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie i publicznie informować o stosowanej przez siebie należytej staranności. W celu zapewnienia przedsiębiorstwom jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenie oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 27 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(27a) Zgodnie z wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności w obszarze odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej znaczące zaangażowanie zainteresowanych stron jest kluczowym elementem procesu należytej staranności. Konsultacje i współpraca z zainteresowanymi stronami mogą pomóc przedsiębiorstwom w precyzyjniejszym określeniu zagrożeń i opracowaniu skuteczniejszej strategii należytej staranności. W związku z tym konsultacje z zainteresowanymi stronami i ich zaangażowanie powinny być wymagane na wszystkich etapach procesu należytej staranności. Ponadto to zaangażowanie i te konsultacje mogą przyczynić się do zwiększenia odporności na presję ze strony rynków finansowych i inwestorów krótkoterminowych oraz do usłyszenia głosu tych, którym zależy na długoterminowej stabilności

przedsiębiorstwa.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 27 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(27b) Przedsiębiorstwa powinny przekazywać zainteresowanym stronom istotne informacje na temat rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska i klimatu wynikających z konkretnych działań, projektów i inwestycji oraz czynić to w sposób terminowy i gwarantujący dostęp przy uwzględnieniu specyfiki różnych zainteresowanych stron. Przedsiębiorstwa muszą respektować prawa ludności rdzennej określone w Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej, takie jak wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda oraz prawo ludności rdzennej do samostanowienia.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(28) W celu zapewnienia, aby należyta staranność stanowiła część polityki przedsiębiorstw, oraz zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi, przedsiębiorstwa powinny uwzględnić należytą staranność we wszystkich obszarach swojej polityki i wdrożyć politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności powinna zawierać opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie długoterminowej, kodeks

(28) W celu zapewnienia, aby należyta staranność stanowiła część polityki przedsiębiorstw, oraz zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi, przedsiębiorstwa powinny uwzględnić **i wykazać** należytą staranność we wszystkich obszarach swojej polityki i wdrożyć politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności powinna zawierać opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie **krótko-**

postępowania zawierający opis reguł i zasad, których powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa i jednostek zależnych; opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, w tym środków zastosowanych do weryfikacji przestrzegania kodeksu postępowania i rozszerzenia zakresu jego stosowania na **stale** relacje biznesowe. Kodeks postępowania powinien mieć zastosowanie we wszystkich odpowiednich funkcjach i działaniach przedsiębiorstwa, w tym w odniesieniu do decyzji dotyczących zamówień i zakupów. Przedsiębiorstwa powinny również corocznie aktualizować swoją politykę należytej staranności.

, **średnio- i** długoterminowej, kodeks postępowania zawierający opis reguł i zasad, których powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa i jednostek zależnych; opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, w tym środków zastosowanych do weryfikacji przestrzegania kodeksu postępowania i rozszerzenia zakresu jego stosowania na relacje biznesowe. Kodeks postępowania powinien mieć zastosowanie we wszystkich odpowiednich funkcjach i działaniach przedsiębiorstwa, w tym w odniesieniu do decyzji dotyczących zamówień i zakupów. Przedsiębiorstwa powinny również corocznie aktualizować **i publikować** swoją politykę należytej staranności.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, powinna się opierać na informacjach ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla środowiska, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków powinna obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka i środowiska w sposób dynamiczny i w regularnych odstępach czasu: przed rozpoczęciem

Poprawka

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, powinna się opierać na informacjach ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla środowiska, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków powinna obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka i środowiska w sposób dynamiczny i w regularnych odstępach czasu: przed rozpoczęciem

nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w środowisku operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie; a także okresowo, co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. **Regulowane przedsiębiorstwa finansowe udzielające pożyczek, kredytów lub świadczące inne usługi finansowe powinny identyfikować niekorzystne skutki wyłącznie w czasie zawierania umowy.** Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich zminimalizować, powinno mieć możliwość ustalenia kolejności swoich działań, pod warunkiem że zastosuje środki, do których przedsiębiorstwo posiada z racjonalnego punktu widzenia dostęp, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 31

Tekst proponowany przez Komisję

(31) Aby uniknąć nadmiernego obciążenia **mniejszych przedsiębiorstw działających w sektorach o dużym wpływie**, które wchodzi w zakres niniejszej dyrektywy, przedsiębiorstwa te **powinny być zobowiązane do zidentyfikowania wyłącznie tych rzeczywistych lub potencjalnych poważnych niekorzystnych skutków, które są istotne dla danego sektora.**

nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w środowisku operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie; a także okresowo, co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich zminimalizować, powinno mieć możliwość ustalenia kolejności swoich działań, pod warunkiem że zastosuje środki, do których przedsiębiorstwo posiada z racjonalnego punktu widzenia dostęp, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności.

Poprawka

(31) Aby uniknąć nadmiernego obciążenia **MŚP**, które wchodzi w zakres niniejszej dyrektywy, przedsiębiorstwa te **należy wspierać odpowiednimi i ukierunkowanymi środkami i narzędziami.**

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 32

Tekst proponowany przez Komisję

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich, a także ich powstrzymanie i minimalizowanie, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą. Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby wycofanie się było ostatecznością, zgodnie z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci. Zakończenie relacji biznesowej, w przypadku której stwierdzono pracę dzieci, może narazić dzieci na jeszcze poważniejsze niekorzystne skutki dla praw człowieka. Należy tę kwestię wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o tym, jakie działanie podjąć.

Poprawka

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich, a także ich powstrzymanie i minimalizowanie, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą. Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby wycofanie się było ostatecznością ***i było stosowane wyłącznie w przypadku poważnych lub powtarzających się naruszeń obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, po tym jak zawiodły wielokrotne próby zastosowania środków ograniczających ryzyko oraz tylko jeśli leży to w najlepiej pojętym interesie zainteresowanych osób (odpowiedzialne wycofanie się)***, zgodnie również z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci. Zakończenie relacji biznesowej, w przypadku której stwierdzono pracę dzieci, może narazić dzieci na jeszcze poważniejsze niekorzystne skutki dla praw człowieka. Należy tę kwestię wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o tym, jakie działanie podjąć. ***Ponadto w przypadku wycofania się należy również uwzględnić ewentualny wpływ na osoby zależne od produktu lub dotknięte zakłóceniami w łańcuchach dostaw.***

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję

(34) Aby wypełnić obowiązek zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy **w stosownych przypadkach** oczekiwać **podjęcia następujących działań. W razie potrzeby ze względu na złożoność środków zapobiegawczych przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan** działań zapobiegawczych. Przedsiębiorstwa **powinny** dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują **stałe** relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują **stałe** relacje biznesowe, takie jak finansowanie, na przykład poprzez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskoprocentowane, gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi przedsiębiorstwami.

Poprawka

(34) Aby wypełnić obowiązek zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy oczekiwać **opracowania i wdrożenia planu** działań zapobiegawczych. Przedsiębiorstwa **mogą** dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią **w miarę możliwości** część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. **Zabezpieczenia umowne mogą pomóc w skutecznym łączeniu i podziale odpowiedzialności, zwłaszcza w odniesieniu do MŚP. Poleganie na zabezpieczeniach umownych nie wyklucza jednak możliwości naruszenia przez przedsiębiorstwo jego obowiązków w zakresie należytej staranności. Należy również zauważyć, że niektórym przedsiębiorstwom, w tym inwestorom instytucjonalnym, trudno jest uzyskać zabezpieczenia umowne, ponieważ zazwyczaj przedsiębiorstwa te nie mają stosunku umownego ze spółką, w której dokonali inwestycji.** Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć **w miarę możliwości** odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom, **w tym w obrębie ich własnej działalności**, przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują relacje biznesowe,

takie jak finansowanie, na przykład poprzez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskoprocentowane, gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi przedsiębiorstwami.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 35

Tekst proponowany przez Komisję

(35) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy **potencjalnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub środków mających na celu zminimalizowanie skutków**, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do możliwości dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań zapobiegawczych oraz wprowadzenia odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 36

Tekst proponowany przez Komisję

(36) W celu zapewnienia skutecznego

Poprawka

(35) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach, gdy **wiadomo o poważnych niekorzystnych skutkach w pośrednich relacjach biznesowych poza UE**, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do możliwości dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań zapobiegawczych oraz wprowadzenia odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową. **Możliwość taką należy uwzględnić w razie potrzeby.**

(36) W celu zapewnienia skutecznego

zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia. Dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy potencjalnych niekorzystnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub ograniczających – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich minimalizowania, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne w perspektywie krótkoterminowej, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązać się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu. ***Możliwe jest, że zapobieganie niekorzystnym skutkom na poziomie pośrednich relacji biznesowych będzie wymagało współpracy z innym przedsiębiorstwem, na przykład z przedsiębiorstwem, które ma bezpośredni stosunek umowny z dostawcą. W niektórych przypadkach taka współpraca może być jedynym realistycznym sposobem zapobiegania niekorzystnym skutkom, zwłaszcza gdy pośredni partner biznesowy nie jest gotowy, aby zawrzeć umowę***

zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia. Dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy potencjalnych niekorzystnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub ograniczających – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich minimalizowania, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne w perspektywie krótkoterminowej, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązać się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu. ***Warianty te należy jednak rozważyć tylko wtedy, gdy leży to w najlepiej pojętym interesie zainteresowanych stron.***

z przedsiębiorstwem. W takich przypadkach przedsiębiorstwo powinno współpracować z podmiotem, który może najskuteczniej zapobiegać niekorzystnym skutkom lub je ograniczać na poziomie pośrednich relacji biznesowych, przestrzegając przy tym prawa konkurencji.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 38

Tekst proponowany przez Komisję

(38) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo stwierdzi rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka lub środowiska, powinno zastosować odpowiednie środki, aby powstrzymać te skutki. Można oczekiwać, że przedsiębiorstwo jest w stanie powstrzymać rzeczywiste niekorzystne skutki we własnej działalności oraz w jednostkach zależnych. Należy jednak wyjaśnić, że jeśli chodzi o **stałe** relacje biznesowe, w przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny minimalizować ich zakres. Rezultat minimalizowania zakresu niekorzystnych skutków powinien być możliwie najbliższy powstrzymaniu niekorzystnych skutków. Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, jakich działań należy oczekiwać od przedsiębiorstw, w stosownych przypadkach i w zależności od sytuacji, w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zminimalizowania ich zakresu.

Poprawka

(38) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo stwierdzi rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka lub środowiska, powinno zastosować odpowiednie środki, aby powstrzymać te skutki. Można oczekiwać, że przedsiębiorstwo jest w stanie powstrzymać rzeczywiste niekorzystne skutki we własnej działalności oraz w jednostkach zależnych. Należy jednak wyjaśnić, że jeśli chodzi o relacje biznesowe, w przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny minimalizować ich zakres. Rezultat minimalizowania zakresu niekorzystnych skutków powinien być możliwie najbliższy powstrzymaniu niekorzystnych skutków. Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, jakich działań należy oczekiwać od przedsiębiorstw, w stosownych przypadkach i w zależności od sytuacji, w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zminimalizowania ich zakresu.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 39

Tekst proponowany przez Komisję

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowania ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy **w stosownych przypadkach** oczekiwać podjęcia następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub zminimalizować ich zakres, podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania. W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Przedsiębiorstwa **powinny** również dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera biznesowego, **z którym utrzymują stałe relacje biznesowe**, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i, **w zależności od przypadku**, planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub zminimalizowanie ich zakresu,

Poprawka

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowania ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy oczekiwać podjęcia następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub zminimalizować ich zakres, podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania. W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. **W stosownych przypadkach** przedsiębiorstwa **mogą** również dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera biznesowego zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub zminimalizowanie ich zakresu, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują

zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują **stałe** relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 41

Tekst proponowany przez Komisję

(41) W celu zapewnienia skutecznego powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, **które** stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania. Niniejsza dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy rzeczywistych niekorzystnych skutków nie można powstrzymać ani ich odpowiednio ograniczyć za pomocą opisanych środków – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz powstrzymania tych skutków lub zminimalizowania ich zakresu, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć

relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

Poprawka

(41) W celu zapewnienia skutecznego powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, **co** stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania **przy uwzględnieniu najlepiej pojętego interesu podmiotów odczuwających te skutki**. Niniejsza dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy rzeczywistych niekorzystnych skutków nie można powstrzymać ani ich odpowiednio ograniczyć za pomocą opisanych środków – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz powstrzymania tych skutków lub zminimalizowania ich zakresu, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne **i jeżeli jest to w najlepiej pojętym interesie**

możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

podmiotów odczuwających dane niekorzystne skutki. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 42

Tekst proponowany przez Komisję

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić osobom i organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska. Organizacje, które mogłyby składać takie skargi, powinny obejmować związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, jeśli posiadają one wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach. Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich skarg oraz **w stosownych przypadkach** informować pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni mieć prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze złożoną skargą **oraz do** spotkania z przedstawicielami

Poprawka

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić osobom i organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska. **Zarzuty muszą być poparte faktami i rozsądnie udokumentowane.** Organizacje, które mogłyby składać takie skargi, powinny obejmować związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, jeśli posiadają one wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach. Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich skarg oraz informować pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni mieć prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych

przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

w związku ze złożoną skargą, *co może obejmować* spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 42 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(42a) Jeżeli przedsiębiorstwo powoduje rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki lub przyczynia się do ich wystąpienia, powinno ono zapobiegać tym skutkom lub je łagodzić, wykorzystywać swoją siłę nacisku i naprawiać szkody lub przyczyniać się do ich naprawienia. Przedsiębiorstwa, które są powiązane z rzeczywistymi lub potencjalnymi niekorzystnymi skutkami, lecz ich nie wywołują ani nie przyczyniają się do nich, powinny w jak największym stopniu wykorzystywać swoją siłę nacisku w celu złagodzenia tych skutków i powinny pomagać w naprawianiu ich. Ze względu na ich szczególny charakter i relacje z klientami i spółkami, w których dokonali inwestycji, inwestorów instytucjonalnych i podmioty zarządzające aktywami można uznać za podmioty jedynie powiązane z niekorzystnymi skutkami. W związku z tym nie można ich pociągnąć do odpowiedzialności za niekorzystne skutki.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 43

(43) Przedsiębiorstwa powinny monitorować wdrażanie i skuteczność swoich środków w zakresie należytej staranności. Powinny one przeprowadzać **okresowe** oceny własnej działalności, działalności jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności w ramach **stałych** relacji biznesowych, aby monitorować skuteczność identyfikowania, minimalizowania, powstrzymania i łagodzenia niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. W ramach takich ocen należy sprawdzić, czy właściwie zidentyfikowano niekorzystne skutki, czy wdrożono środki w zakresie należytej staranności i czy rzeczywiście zapobieżono niekorzystnym skutkom lub je powstrzymano. **Aby zapewnić aktualność takich ocen**, należy je przeprowadzać **co najmniej raz na 12 miesięcy**, a w międzyczasie poddawać je przeglądowi, jeśli istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko niekorzystnych skutków.

(43) Przedsiębiorstwa powinny monitorować wdrażanie i skuteczność swoich środków w zakresie należytej staranności. Powinny one przeprowadzać **stałe** oceny własnej działalności, działalności jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności w ramach relacji biznesowych, aby monitorować skuteczność identyfikowania, minimalizowania, powstrzymania i łagodzenia niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. W ramach takich ocen należy sprawdzić, czy właściwie zidentyfikowano niekorzystne skutki, czy wdrożono środki w zakresie należytej staranności i czy rzeczywiście zapobieżono niekorzystnym skutkom lub je powstrzymano. **Oceny** należy przeprowadzać **regularnie**, a w międzyczasie poddawać je przeglądowi, jeśli istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko niekorzystnych skutków. **Przedsiębiorstwa finansowe powinny ocenić przedsiębiorstwo przed świadczeniem usługi finansowej oraz, w stosownych przypadkach, po jej świadczeniu, jeżeli można zasadnie oczekiwać, że dane przedsiębiorstwo wywołuje niekorzystne skutki lub przyczynia się do nich. Odpowiednia częstotliwość weryfikacji w danym okresie, wynikająca z określenia „regularnie”, powinna być określona w odniesieniu do prawdopodobieństwa i dotkliwości niekorzystnych skutków. Im bardziej prawdopodobne i im dotkliwsze skutki, tym regularniej należy przeprowadzać weryfikację zgodności.**

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 44

Tekst proponowany przez Komisję

(44) Podobnie jak w istniejących normach międzynarodowych ustanowionych w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz ramach OECD częścią wymogu w zakresie należytej staranności jest przekazywanie na zewnątrz istotnych informacji na temat strategii, procesów i działań w zakresie należytej staranności prowadzonych w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków i przeciwdziałania im, w tym ustaleń i wyników tych działań. We wniosku dotyczącym zmiany dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju określono odpowiednie obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą. Aby uniknąć powielania obowiązków sprawozdawczych, w niniejszej dyrektywie nie należy zatem wprowadzać żadnych nowych obowiązków sprawozdawczych poza obowiązkami wynikającymi z dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą, jak również standardów dotyczących sprawozdawczości, które należy opracować na jej podstawie. Jeśli chodzi o przedsiębiorstwa, które są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, ale nie podlegają dyrektywie 2013/34/UE, w celu wypełnienia obowiązku informowania w ramach należytej staranności na podstawie niniejszej dyrektywy powinny one publikować na swojej stronie internetowej sprawozdanie roczne w języku *zwyczajowo używanym w sferze biznesu międzynarodowego*.

Poprawka

(44) Podobnie jak w istniejących normach międzynarodowych ustanowionych w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz ramach OECD częścią wymogu w zakresie należytej staranności jest przekazywanie na zewnątrz istotnych informacji na temat strategii, procesów i działań w zakresie należytej staranności prowadzonych w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków i przeciwdziałania im, w tym ustaleń i wyników tych działań. We wniosku dotyczącym zmiany dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju określono odpowiednie obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą. Aby uniknąć powielania obowiązków sprawozdawczych, w niniejszej dyrektywie nie należy zatem wprowadzać żadnych nowych obowiązków sprawozdawczych poza obowiązkami wynikającymi z dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą, jak również standardów dotyczących sprawozdawczości, które należy opracować na jej podstawie. ***W przypadku gdy informacje, które powinny być zgłaszane zgodnie z niniejszą dyrektywą, są zgłaszane zgodnie z innym wymogiem sprawozdawczym, należy podać lokalizację informacji oraz, w stosownych przypadkach, link umożliwiający dostęp do odpowiedniego sprawozdania, aby zapewnić użytkownikom łatwe ich odnalezienie.*** Jeśli chodzi o przedsiębiorstwa, które są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, ale nie podlegają dyrektywie 2013/34/UE, w celu wypełnienia obowiązku informowania w ramach należytej staranności na podstawie niniejszej

dyrektywy powinny one publikować na swojej stronie internetowej sprawozdanie roczne w języku *urzędowym państwa członkowskiego*.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 45

Tekst proponowany przez Komisję

(45) Aby ułatwić przedsiębiorstwom spełnianie wymogów w zakresie należytej staranności w całym łańcuchu wartości i ograniczyć przenoszenie obciążeń związanych z przestrzeganiem przepisów na partnerów biznesowych z sektora MŚP, Komisja powinna przedstawić wytyczne dotyczące wzorcowych klauzul umownych.

Poprawka

(45) Aby ułatwić przedsiębiorstwom spełnianie wymogów w zakresie należytej staranności w całym łańcuchu wartości i ograniczyć przenoszenie obciążeń związanych z przestrzeganiem przepisów na partnerów biznesowych z sektora MŚP, Komisja powinna przedstawić wytyczne dotyczące wzorcowych klauzul umownych. ***Priorytetem jest opracowanie klauzul umownych w celu zarządzania ryzykiem dla środowiska i ryzykiem związanym z prawami człowieka, w szczególności w sektorach uznawanych za sektory o dużym wpływie do celów niniejszej dyrektywy.***

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 46

Tekst proponowany przez Komisję

(46) Celem zapewnienia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy oraz we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi

Poprawka

(46) Celem zapewnienia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy oraz we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi

stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna mieć możliwość wydania wytycznych, w tym wytycznych dotyczących konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.

stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna mieć możliwość wydania wytycznych, w tym wytycznych dotyczących konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.
Powinny one obejmować praktyczne wytyczne dotyczące sposobu stosowania zasady proporcjonalności i ustalania priorytetów.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 47

Tekst proponowany przez Komisję

(47) Chociaż MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. Celem jest jednak ograniczenie obciążenia finansowego lub administracyjnego **dla** MŚP, z których wiele już ma trudności w kontekście światowego kryzysu gospodarczego i zdrowotnego. ***Aby wspierać MŚP***, państwa członkowskie powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne strony internetowe, portale lub platformy, a państwa członkowskie ***mogłyby*** również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności,

Poprawka

(47) Chociaż MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. Celem jest jednak ograniczenie obciążenia finansowego lub administracyjnego ***w celu wsparcia*** MŚP, z których wiele już ma trudności w kontekście światowego kryzysu gospodarczego i zdrowotnego, ***oraz zmniejszenie ciążących na nich obciążeń finansowych i administracyjnych***. Państwa członkowskie powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne strony internetowe, portale lub platformy, a państwa członkowskie ***powinny*** również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również

w przypadku gdy takie wymogi mogłyby zagrozić rentowności MŚP, oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP.

do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności, w przypadku gdy takie wymogi mogłyby zagrozić rentowności MŚP, oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 54

Tekst proponowany przez Komisję

(54) Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie środków krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny przewidzieć odstrasżające, proporcjonalne i skuteczne sankcje za naruszanie tych środków. Aby taki system sankcji był skuteczny, sankcje administracyjne nakładane przez krajowe organy nadzorcze powinny obejmować kary pieniężne. Jeżeli ustrój prawny państwa członkowskiego nie przewiduje sankcji administracyjnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie, przepisy dotyczące sankcji administracyjnych należy stosować w ten sposób, że o zastosowanie sankcji wnosi właściwy organ nadzorczy, a nakłada je organ wymiaru sprawiedliwości. Te państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, aby stosowanie przepisów i sankcji miało skutek równoważny sankcjom administracyjnym nakładanym przez właściwe organy nadzorcze.

Poprawka

(54) Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie środków krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny przewidzieć ***zharmonizowane***, odstrasżające, proporcjonalne i skuteczne sankcje za naruszanie tych środków. Aby taki system sankcji był skuteczny, sankcje administracyjne nakładane przez krajowe organy nadzorcze powinny obejmować kary pieniężne. ***Takie sankcje administracyjne powinny być wielkościowo porównywalne z sankcjami przewidzianymi obecnie w prawie konkurencji i w przepisach o ochronie danych.*** Jeżeli ustrój prawny państwa członkowskiego nie przewiduje sankcji administracyjnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie, przepisy dotyczące sankcji administracyjnych należy stosować w ten sposób, że o zastosowanie sankcji wnosi właściwy organ nadzorczy, a nakłada je organ wymiaru sprawiedliwości. Te państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, aby stosowanie przepisów i sankcji miało skutek równoważny sankcjom administracyjnym nakładanym przez właściwe organy nadzorcze.

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 57

Tekst proponowany przez Komisję

(57) Jeśli chodzi o szkody powstałe na poziomie **stałych** pośrednich relacji biznesowych, odpowiedzialność przedsiębiorstwa powinna podlegać szczególnym warunkom. Przedsiębiorstwo nie powinno ponosić odpowiedzialności, jeśli wprowadziło określone środki w zakresie należytej staranności. Nie powinno jednak być zwolnione z odpowiedzialności w związku z wdrożeniem takich środków, jeśli nie można było racjonalnie oczekiwać, że faktycznie podjęte działania, w tym w zakresie weryfikacji przestrzegania przepisów, będą odpowiednie do tego, aby zapobiec tym niekorzystnym skutkom, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować. Ponadto w ocenie istnienia i zakresu odpowiedzialności należy należycie uwzględnić podjęte dotychczas starania przedsiębiorstwa – w zakresie, w jakim dotyczą bezpośrednio przedmiotowej szkody – w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane udzielone wsparcie, a także współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości.

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 58

Tekst proponowany przez Komisję

(58) ***System odpowiedzialności nie reguluje, kto powinien udowodnić, że działanie przedsiębiorstwa było zasadnie adekwatne do okoliczności danego***

Poprawka

(57) Jeśli chodzi o szkody powstałe na poziomie pośrednich relacji biznesowych, odpowiedzialność przedsiębiorstwa powinna podlegać szczególnym warunkom. Przedsiębiorstwo nie powinno ponosić odpowiedzialności, jeśli wprowadziło określone środki w zakresie należytej staranności. Nie powinno jednak być zwolnione z odpowiedzialności w związku z wdrożeniem takich środków, jeśli nie można było racjonalnie oczekiwać, że faktycznie podjęte działania, w tym w zakresie weryfikacji przestrzegania przepisów, będą odpowiednie do tego, aby zapobiec tym niekorzystnym skutkom, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować. Ponadto w ocenie istnienia i zakresu odpowiedzialności należy należycie uwzględnić podjęte dotychczas starania przedsiębiorstwa – w zakresie, w jakim dotyczą bezpośrednio przedmiotowej szkody – w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane udzielone wsparcie, a także współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości.

skreśla się

*przypadku, dlatego kwestię tę
pozostawiono w gestii prawa krajowego.*

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska w odniesieniu do ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności **w ramach łańcucha wartości prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje stałe relacje biznesowe oraz**

Poprawka

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka **oraz rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla** środowiska w odniesieniu do ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności **prowadzonej przez podmioty należące do ich łańcucha wartości z zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka;**

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) odpowiedzialności za **naruszenia** wyżej wymienionych obowiązków.

Poprawka

b) odpowiedzialności za **szkody powstałe w związku z działalnością opisaną powyżej, w przypadku gdy przedsiębiorstwo spowodowało szkodę lub przyczyniło się do niej w wyniku zaniechania zgodnie z prawem krajowym;**

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 1 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) dostępu do wymiaru sprawiedliwości i środków prawnych

przysługujących osobom poszkodowanym w wyniku szkód związanych z tymi skutkami.

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

„Stalość” relacji biznesowych należy oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Niniejsza dyrektywa nie może stanowić podstawy do obniżenia poziomu ochrony praw człowieka, ochrony środowiska lub ochrony klimatu przewidzianego w prawie państw członkowskich *w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy.*

Poprawka

2. Niniejsza dyrektywa nie może stanowić podstawy do obniżenia poziomu ochrony praw człowieka, ochrony środowiska lub ochrony klimatu przewidzianego w prawie państw członkowskich *ani nie może stanowić podstawy do ograniczenia dostępu do wymiaru sprawiedliwości lub środków odwoławczych dla osób poszkodowanych.*

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera a – podpunkt iv – tiret 19 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- operatorem rynku zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 1 pkt 18 dyrektywy 2014/65/UE^{1a};

^{1a} *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego*

i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349-496).

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 3 – akapit 1 – litera a – podpunkt iv – tiret 19 b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- *agencją ratingową zdefiniowaną w art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009^{1a};*

^{1a} Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji ratingowych (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 1).

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 3 – akapit 1 – litera a – podpunkt iv – tiret 19 c (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- *administratorem zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011^{1a}.*

^{1a} Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera a a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

aa) „spółka, w której dokonano inwestycji” oznacza spółkę, w którą inwestuje inwestor instytucjonalny lub podmiot zarządzający aktywami i której nie można uznać za przedsiębiorstwo kontrolowane;

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera a b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ab) „inwestor instytucjonalny” oznacza podmiot zdefiniowany w art. 2 lit. e) dyrektywy 2007/36/WE, w zakresie określonym w art. 2 niniejszej dyrektywy;

Poprawka 42

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera a c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ac) „podmiot zarządzający aktywami” oznacza podmiot zdefiniowany w art. 2 lit. f) dyrektywy 2007/36/WE, w zakresie określonym w art. 2 niniejszej dyrektywy;

Poprawka 43

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera e – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

e) „relacje biznesowe” oznaczają relacje z wykonawcą, podwykonawcą lub jakimkolwiek innym podmiotem prawnym („partnerem”),

Poprawka

e) „relacje biznesowe” oznaczają relacje z wykonawcą, podwykonawcą lub jakimkolwiek innym podmiotem prawnym („partnerem”) **w całym łańcuchu wartości,**

Poprawka 44

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 3 – akapit 1 – litera e – podpunkt ii a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(ii) który jest bezpośrednio związany z działalnością gospodarczą, produktami lub usługami;

Poprawka 45

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 3 – akapit 1 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

f) „stałe relacje biznesowe” oznaczają relacje biznesowe, bezpośrednio lub pośrednio, które są trwale lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwale, ze względu na ich intensywność lub czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości;

skreśla się

Poprawka 46

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 3 – akapit 1 – litera g

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

g) „łańcuch wartości” oznacza działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie

g) „łańcuch wartości” oznacza działalność **partnerów biznesowych przedsiębiorstwa** związaną z produkcją **i dostawą** towarów lub świadczeniem usług

produktu lub **usługi** oraz użytkowanie i usuwanie produktu, **a także powiązaną działalność w ramach stałych relacji biznesowych przedsiębiorstwa na wyższym i niższym szczeblu łańcucha dostaw.**

W przypadku przedsiębiorstw w rozumieniu lit. a) ppkt (iv) „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia tych konkretnych usług obejmuje **wyłącznie** działalność klientów otrzymujących takie pożyczki, kredyty i inne usługi finansowe oraz innych przedsiębiorstw należących do tej samej grupy, których działalność jest związana z daną umową. Łańcuch wartości **takich** regulowanych przedsiębiorstw finansowych nie obejmuje MŚP, które otrzymują pożyczki, kredyty, finansowanie, ubezpieczenia lub reasekurację od takich podmiotów;

przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie lub użytkowanie produktu **lub usługi**. W przypadku przedsiębiorstw w rozumieniu lit. a) ppkt (iv) „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia tych konkretnych usług obejmuje **według priorytetu** działalność klientów otrzymujących takie pożyczki, kredyty i inne usługi finansowe oraz innych przedsiębiorstw należących do tej samej grupy, których działalność jest związana z daną umową, **a także obejmuje skutki takiej działalności**. Łańcuch wartości regulowanych przedsiębiorstw finansowych **w rozumieniu lit. a) pkt iv)** nie obejmuje MŚP, które otrzymują pożyczki, kredyty, finansowanie, ubezpieczenia lub reasekurację, **usługi inwestycyjne i działalność inwestycyjną lub inne usługi finansowe** od takich podmiotów;

Poprawka 47

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera g a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ga) „siła nacisku” oznacza zdolność przedsiębiorstwa do dokonania zmiany w niewłaściwych praktykach podmiotu, które wywołują niekorzystne skutki lub przyczyniają się do nich.

Poprawka 48

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera h

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

h) „niezależna weryfikacja zewnętrzna” oznacza weryfikację przestrzegania przez przedsiębiorstwo lub części jego łańcucha wartości wymogów

h) „niezależna weryfikacja zewnętrzna” oznacza weryfikację przestrzegania przez przedsiębiorstwo lub części jego łańcucha wartości wymogów

dotyczących praw człowieka i wymogów środowiskowych wynikających z przepisów niniejszej dyrektywy, dokonywaną przez **niezależnego** od przedsiębiorstwa **audytora, wolnego** od wszelkich konfliktów interesów, **posiadającego** doświadczenie i kompetencje w dziedzinie środowiska i praw człowieka oraz **odpowiedzialnego** za jakość i rzetelność audytu;

dotyczących praw człowieka i wymogów środowiskowych wynikających z przepisów niniejszej dyrektywy, dokonywaną przez **audytora, który jest akredytowany w państwie członkowskim do przeprowadzania certyfikacji w oparciu o uznane standardy międzynarodowe dotyczące praw człowieka i kwestii środowiskowych i który jest niezależny** od przedsiębiorstwa, **wolny** od wszelkich konfliktów interesów, **posiada** doświadczenie i kompetencje w dziedzinie środowiska i praw człowieka oraz **odpowiada** za jakość i rzetelność audytu;

Poprawka 49

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera k

Tekst proponowany przez Komisję

k) „upoważniony przedstawiciel” oznacza osobę fizyczną lub prawną **będącą rezydentem Unii lub mającą siedzibę w Unii**, dysponującą pełnomocnictwem przedsiębiorstwa w rozumieniu lit. a) ppkt (ii) do wypełniania w jego imieniu obowiązków tego przedsiębiorstwa wynikających z niniejszej dyrektywy;

Poprawka

k) „upoważniony przedstawiciel” oznacza osobę fizyczną lub prawną dysponującą pełnomocnictwem przedsiębiorstwa w rozumieniu lit. a) ppkt (ii) do wypełniania w jego imieniu obowiązków tego przedsiębiorstwa wynikających z niniejszej dyrektywy;

Poprawka 50

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera n

Tekst proponowany przez Komisję

n) „zainteresowane strony” oznaczają **pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz inne** osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ **produkty, usługi i działalność** danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych

Poprawka

n) „zainteresowane strony” oznaczają osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ **potencjalne lub rzeczywiste niekorzystne skutki dla środowiska lub praw człowieka związane z produktami, usługami i działalnością** danego przedsiębiorstwa, jego jednostek

oraz jego *relacje biznesowe*;

zależnych oraz jego *relacjami biznesowymi, w tym pracowników i ich przedstawicieli, społeczności lokalne, dzieci, ludy tubylcze, stowarzyszenia obywatelskie, związki zawodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i udziałowców przedsiębiorstw, a także organizacje, których statutowym celem jest obrona praw człowieka, w tym praw socjalnych i pracowniczych, środowiska, ziemi i praworządności*;

Poprawka 51

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera q

Tekst proponowany przez Komisję

q) „odpowiedni środek” oznacza środek, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i który jest współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań.

Poprawka

q) „odpowiedni środek” oznacza środek, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i który jest współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, **zdolność przedsiębiorstwa do zwiększenia wpływu na nie**, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań.

Poprawka 52

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Do celów ust. 1 lit. h) Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 28 w celu określenia minimalnych standardów

Poprawka 53

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) **uwzględnianie** należytej staranności **w prowadzonej polityce** zgodnie z art. 5;

Poprawka

a) **włączenie** należytej staranności **do polityki i systemów zarządzania** zgodnie z art. 5;

Poprawka 54

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) identyfikacja rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków zgodnie z art. 6;

Poprawka

b) Identyfikacja rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków **i nadanie im priorytetów** zgodnie z art. 6;

Poprawka 55

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom **i** ich ograniczanie oraz powstrzymanie rzeczywistych niekorzystnych skutków **i** zminimalizowanie ich zakresu zgodnie z art. 7 i 8;

Poprawka

c) zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom **lub** ich ograniczanie oraz **w stosownych przypadkach** powstrzymanie rzeczywistych niekorzystnych skutków **lub** zminimalizowanie ich zakresu zgodnie z art. 7 i 8;

Poprawka 56

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 a (nowy)

1a. *Jeżeli nie jest możliwe jednoczesne zajęcie się wszystkimi zidentyfikowanymi skutkami, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, prowadząc działalność, o której mowa w ust. 1 lit. b) i c), nadawały priorytet niekorzystnym skutkom według ich dotkliwości i prawdopodobieństwa, a także uwzględniały charakter i kontekst swojej działalności, w tym położenie geograficzne. Dotkliwość jest rozumiana jako funkcja skali, zakresu i nieodwracalnego charakteru niekorzystnych skutków. Działania prowadzone zgodnie z ust. 1 lit. c) mogą przeciwdziałać niekorzystnym skutkom, zaczynając od najpoważniejszych.*

Poprawka 57

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **uwzględniały** należytą staranność we wszystkich obszarach swojej polityki i wdrożyły politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności zawiera wszystkie następujące elementy:

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **umieszczały** należytą staranność we wszystkich obszarach swojej polityki **oraz w systemach zarządzania** i wdrożyły politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności zawiera wszystkie następujące elementy:

Poprawka 58

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) kodeks postępowania zawierający opis przepisów i zasad, które powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa

Poprawka

b) kodeks postępowania zawierający opis przepisów i zasad, które powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa

i jego jednostki zależne;

i jego jednostki zależne. **Kodeks postępowania ma zapewnić poszanowanie praw człowieka i środowiska przez przedsiębiorstwo;**

Poprawka 59

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, w tym środków zastosowanych do weryfikacji **przestrzegania kodeksu postępowania i rozszerzenia zakresu jego stosowania na stałe relacje biznesowe.**

Poprawka

c) opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności **w całym łańcuchu wartości**, w tym środków zastosowanych do weryfikacji **zgodności z kodeksem postępowania.**

Poprawka 60

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa corocznie aktualizowały swoją politykę należytej staranności.

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa corocznie aktualizowały **i publikowały** swoją politykę należytej staranności. **Polityka należytej staranności przedsiębiorstw powinna być publicznie dostępna za pośrednictwem europejskiego pojedynczego punktu dostępu przez co najmniej 30 lat.**

Poprawka 61

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie zapewniają,

aby przedsiębiorstwa prowadziły politykę należytej staranności, która jest proporcjonalna i współmierna do prawdopodobieństwa i dotkliwości potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków oraz do ich szczególnej sytuacji, zwłaszcza jeśli chodzi o sektor ich działalności, wielkość i długość łańcucha wartości, wielkość przedsiębiorstwa oraz jego zdolności, zasoby i siłę nacisku.

Poprawka 62

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu zidentyfikowania *rzeczywistych* lub *potencjalnych niekorzystnych skutków* dla praw człowieka *i* dla środowiska w ramach własnej działalności lub działalności swoich jednostek zależnych oraz, jeżeli skutki te wiążą się z ich łańcuchami wartości, na poziomie swoich *stałych* relacji biznesowych, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w *miarę swoich możliwości w celu zidentyfikowania i oceny, czy powodują one rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki* dla praw człowieka *oraz rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki* dla środowiska, *przyczyniają się do powstania takich skutków lub są z nimi bezpośrednio powiązane*, w ramach własnej działalności lub działalności swoich jednostek zależnych oraz, jeżeli skutki te wiążą się z ich łańcuchami wartości, na poziomie swoich relacji biznesowych, z *zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka* zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

Poprawka 63

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa określały, czy

powodują rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i niekorzystne skutki dla środowiska, przyczyniają się do powstania takich skutków lub są bezpośrednio z nimi powiązane, na podstawie oceny ryzyka i metodyki monitorowania opartej na analizie ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobieństwa, dotkliwości i nagłości niekorzystnych skutków, charakteru i kontekstu swojej działalności, w tym sektora i położenia geograficznego, oraz tego, czy ich działalność i relacje biznesowe powodują którekolwiek z tych niekorzystnych skutków, przyczyniają się do nich lub są bezpośrednio z nimi powiązane.

Poprawka 64

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1b. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa mapowały swój łańcuch wartości, z należytym uwzględnieniem tajemnicy handlowej, i podawały do wiadomości publicznej istotne informacje, w tym nazwy, lokalizacje, rodzaje dostarczanych produktów i świadczonych usług oraz inne istotne informacje dotyczące jednostek zależnych i relacji biznesowych.

Poprawka 65

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 lit. b), są

skreśla się

zobowiązane wyłącznie do identyfikacji rzeczywistych i potencjalnych poważnych niekorzystnych skutków istotnych w danym sektorze wskazanym w art. 2 ust. 1 lit. b).

Poprawka 66

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe, rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i dla środowiska należy zidentyfikować wyłącznie przed świadczeniem takiej usługi.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 67

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, przedsiębiorstwa były uprawnione do korzystania z odpowiednich zasobów, w tym niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach procedury rozpatrywania skarg przewidzianej w art. 9. Ponadto w stosownych przypadkach przedsiębiorstwa przeprowadzają konsultacje z grupami, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym z *pracownikami* i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w celu

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji *i oceny* niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, przedsiębiorstwa były uprawnione do korzystania z odpowiednich zasobów, w tym niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach procedury rozpatrywania skarg przewidzianej w art. 9. Ponadto w stosownych przypadkach przedsiębiorstwa przeprowadzają konsultacje z grupami, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym *związkami zawodowymi, przedstawicielami pracowników* i innymi odpowiednimi

zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków.

zainteresowanymi stronami, w celu zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków. ***Takie podejście w sektorze usług finansowych będzie oparte na jasnych wytycznych dotyczących sektora finansowego. Regulowane instytucje finansowe oraz inne przedsiębiorstwa odnoszą się do istotnych informacji pochodzących ze źródeł innych niż agencje ratingowe, agencje ratingowe ds. zrównoważonego rozwoju lub administratorzy wskaźników referencyjnych.***

Poprawka 68

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu uniknięcia lub – jeżeli uniknięcie jest niemożliwe lub natychmiastowo niemożliwe – odpowiedniego złagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2, 3, 4 i 5.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie ***i wspólne*** środki w celu uniknięcia lub – jeżeli uniknięcie jest niemożliwe lub natychmiastowo niemożliwe – odpowiedniego złagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, z ***zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka***, zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2, 3, 4 i 5. ***Przedsiębiorstwa, które są powiązane z potencjalnymi niekorzystnymi skutkami, lecz ich nie wywołują ani nie przyczyniają się do nich, są zobowiązane wykorzystywać w jak największym stopniu swoją siłę nacisku, aby złagodzić wszelkie pozostałe skutki lub zapobiegać im, i są zobowiązane do pomocy w zarządzaniu tym skutkiem.***

Poprawka 69

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2. **Przedsiębiorstwa powinny być w stosownych przypadkach** zobowiązane do podjęcia następujących działań:

Poprawka

2. **Aby zastosować się do ust. 1 niniejszego artykułu, przedsiębiorstwa są** zobowiązane do podjęcia **w stosownych przypadkach** następujących działań:

Poprawka 70

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 2 – litera a a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

aa) ustanawiają strategię ustalania priorytetów zgodnie z zasadą 17 Wytocznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka. Przedsiębiorstwa uwzględniają dotkliwość, prawdopodobieństwo i nagłość różnego rodzaju potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla środowiska, charakter i kontekst swojej działalności, w tym położenie geograficzne, zakres ryzyka, jego skalę oraz stopień nieodwracalności niekorzystnych skutków, a w razie konieczności politykę ustalania priorytetów, by zaradzić tym skutkom. Przy ustalaniu priorytetów w zakresie reagowania na zagrożenia dla praw człowieka przedsiębiorstwa traktują stopień dotkliwości niekorzystnych skutków, np. w przypadku gdy opóźniona reakcja spowodowałaby, że skutki te byłyby nie do naprawienia, jako czynnik dominujący.

Poprawka 71

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 2 – litera a b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ab) przedsiębiorstwa zapewniają, aby ich polityka zakupów nie powodowała potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla środowiska ani nie przyczyniała się do nich.

Poprawka 72

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) dążenia do uzyskania od partnera biznesowego, **z którym utrzymują bezpośrednie relacje biznesowe**, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa, **w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa (umowy kaskadowe)**. W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń **umownych** zastosowanie ma ust. 4;

b) dążenia **w miarę możliwości** do uzyskania od partnera biznesowego **proporcjonalnych i biorących pod uwagę prawo konkurencji** zabezpieczeń umownych **lub nieumownych**, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa. W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń zastosowanie ma ust. 4;

Poprawka 73

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) **dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy i infrastrukturę w zakresie zarządzania lub produkcji**, w celu zapewnienia zgodności z **ust.** 1;

c) **ustanowienia odpowiednich procesów i procedur oraz infrastruktury** w celu zapewnienia zgodności z **ust.** 1;

Poprawka 74

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje *stale* relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych zagroziłoby rentowności MŚP;

Poprawka

d) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych zagroziłoby rentowności MŚP;

Poprawka 75

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki, których nie można uniknąć ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, przedsiębiorstwo może dążyć do zawarcia umowy z partnerem, z którym łączą je pośrednie relacje, w celu zapewnienia zgodności z kodeksem postępowania lub planem działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa. W przypadku zawarcia takiej umowy zastosowanie ma ust. 4.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 76

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 4 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Zabezpieczeniom umownym lub **umowie** powinny towarzyszyć odpowiednie środki **sprawdzania zgodności**. Do celów **sprawdzania zgodności** przedsiębiorstwo może odnieść się do odpowiednich

Poprawka

Zabezpieczeniom umownym lub **nieumownym** powinny towarzyszyć odpowiednie środki **oceny ich skuteczności**. Do celów **oceny skuteczności** przedsiębiorstwo może

inicjatyw branżowych lub niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

odnieść się do odpowiednich inicjatyw branżowych lub niezależnej weryfikacji zewnętrznej. *Należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki.*

Poprawka 77

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 4 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Jeżeli zabezpieczenia umowne zapewnia MŚP lub umowa zostaje zawarta z MŚP, należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki. Jeżeli środki sprawdzania zgodności realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

Poprawka

Jeżeli środki *oceny skuteczności* realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

Poprawka 78

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 4 – akapit 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby ogólny obowiązek dochowania należytej staranności zawsze wyraźnie przeważał nad wszelkimi zabezpieczeniami umownymi. Zabezpieczenia umowne są zawsze oceniane pod kątem ogólnego obowiązku.

Poprawka

Poprawka 79

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można było uniknąć ani odpowiednio

Poprawka

Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można było uniknąć ani odpowiednio

ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, 3 i 4, przedsiębiorstwo ma obowiązek powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje następujące działania:

ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, 3 i 4, **oraz z należyтым uwzględnieniem starań przedsiębiorstwa w wykorzystywaniu siły nacisku, aby zapobiec potencjalnym niekorzystnym skutkom lub odpowiednio je złagodzić**, przedsiębiorstwo ma obowiązek powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje następujące działania, **jeśli leżą one najlepiej pojętym interesie ewentualnych ofiar potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków, zgodnie z zasadą odpowiedzialnego wycofania się, biorąc również pod uwagę proporcjonalność i konsekwencje zakłóceń w łańcuchach dostaw, a także potencjalne niekorzystne skutki takich decyzji**:

Poprawka 80

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne.

Poprawka

b) rozwiązuje **w ostateczności** relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne **lub nieodwracalne**.

Poprawka 81

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 5 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają

Poprawka

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 5 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają

kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych, jeżeli **zasadne** jest **oczekiwanie, że będzie to ze szkodą dla** jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona.

kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe **jednostkom, które powodują potencjalne niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1 lub przyczyniają się do ich wystąpienia**, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych, jeżeli jest **to absolutnie niezbędne, aby uniknąć bankructwa** jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona. **Decyzja o rozwiązaniu umowy o udzielenie kredytu, pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych na zasadzie odstąpienia od ust. 5 lit. b) może zostać podjęta wyłącznie w ostateczności, gdy starania polegające na użyciu siły nacisku przedsiębiorstw, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), nie wywarły ostatecznie wpływu na jednostkę, na rzecz której świadczona jest dana usługa, aby zapobiec potencjalnym niekorzystnym skutkom lub odpowiednio je złagodzić oraz gdy kontynuacja umowy o udzielenie kredytu, pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych jest proporcjonalna do dotkliwości i prawdopodobieństwa potencjalnych niekorzystnych skutków.**

Poprawka 82

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki **w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków**, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2–6.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **w miarę swoich możliwości** wprowadziły odpowiednie **i współmierne** środki, **aby złagodzić lub powstrzymać rzeczywiste niekorzystne skutki**, które **spowodowały lub do których powstania przyczyniły się, i które** zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2–6. **Przedsiębiorstwa, które są powiązane z niekorzystnymi skutkami, lecz ich nie**

spowodowały ani nie przyczyniły się do nich, muszą w jak największym stopniu wykorzystać swój nacisk finansowy w celu zlikwidowania rzeczywistych niekorzystnych skutków.

Poprawka 83

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. W przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **zminimalizowały** skalę tych skutków.

Poprawka

2. W przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **starły się w możliwie największym zakresie zminimalizować** skalę tych **skutków i jednocześnie kontynuowały wysiłki mające na celu powstrzymanie tych niekorzystnych** skutków.

Poprawka 84

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) zneutralizowania niekorzystnych skutków lub zminimalizowania ich zakresu, w tym poprzez wypłatę odszkodowania osobom odczuwającym skutki i rekompensaty finansowej społecznościom odczuwającym skutki. Działania muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania;

Poprawka

a) zneutralizowania niekorzystnych skutków lub zminimalizowania ich zakresu, w tym **w stosownych i uzasadnionych przypadkach** poprzez wypłatę odszkodowania osobom odczuwającym skutki i rekompensaty finansowej społecznościom odczuwającym skutki. Działania muszą być proporcjonalne **i wspólnie** do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania, **oraz do jego zasobów i siły nacisku**;

Poprawka 85

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) ustanawiają strategię ustalania priorytetów zgodnie z zasadą 17 Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka;

Poprawka 86

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) dążenia do uzyskania od **bezpośredniego** partnera, z **którym utrzymują stałe relacje biznesowe**, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań naprawczych, **w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości (umowy kaskadowe)**.
W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń **umownych** zastosowanie ma ust. 5;

c) **W stosowanych przypadkach** dążenia do uzyskania od partnera **biznesowego** zabezpieczeń umownych **lub nieumownych**, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań naprawczych. W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń zastosowanie ma ust. 5.

Poprawka 87

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy i infrastrukturę w zakresie zarządzania lub produkcji, w celu zapewnienia zgodności z ust. 1, 2 i 3;

d) **w razie konieczności i w stosownych przypadkach** dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy i infrastrukturę w zakresie zarządzania lub produkcji,

w celu zapewnienia zgodności z ust. 1, 2 i 3;

Poprawka 88

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

e) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje *stałe* relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań naprawczych zagroziłoby rentowności MŚP;

Poprawka

e) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań naprawczych zagroziłoby rentowności MŚP;

Poprawka 89

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki, których nie można powstrzymać ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 3, przedsiębiorstwo może dążyć do zawarcia umowy z partnerem, z którym łączą je pośrednie relacje, w celu zapewnienia zgodności z kodeksem postępowania lub planem działań naprawczych przedsiębiorstwa. W przypadku zawarcia takiej umowy zastosowanie ma ust. 5.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 90

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 5 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Zabezpieczeniom umownym lub **umowie**

Poprawka

Zabezpieczeniom umownym lub

powinny towarzyszyć odpowiednie środki **sprawdzania zgodności**. Do celów **sprawdzania zgodności** przedsiębiorstwo może odnieść się do odpowiednich inicjatyw branżowych lub niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

nieumownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki **oceny ich skuteczności**. Do celów **oceny skuteczności** przedsiębiorstwo może odnieść się do odpowiednich inicjatyw branżowych lub niezależnej weryfikacji zewnętrznej. **Należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki.**

Poprawka 91

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 5 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Jeżeli zabezpieczenia umowne zapewnia MŚP lub umowa zostaje zawarta z MŚP, należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki. Jeżeli środki **sprawdzania zgodności** realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

Poprawka

Jeżeli środki **oceny skuteczności** realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

Poprawka 92

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można powstrzymać ani których zakresu nie można zminimalizować za pomocą środków określonych w ust. 3, 4 i 5, przedsiębiorstwo powstrzymuje się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje jedno z następujących działań:

Poprawka

Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można powstrzymać ani których zakresu nie można zminimalizować za pomocą środków określonych w ust. 3, 4 i 5, **i z należytych uwzględnieniem starań przedsiębiorstwa na rzecz wykorzystania jego siły nacisku, aby zlikwidować rzeczywiste niekorzystne skutki lub zminimalizować ich zakres,** przedsiębiorstwo powstrzymuje się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, a także, jeśli uprawnia ich do

tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje jedno z następujących działań, *o ile leżą one w najlepiej pojętym interesie ewentualnych ofiar potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków, zgodnie z zasadą odpowiedzialnego wycofania się, biorąc również pod uwagę proporcjonalność, a także potencjalne niekorzystne skutki takich decyzji:*

Poprawka 93

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) *rozwiązuje relacje biznesowe* w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne.

Poprawka

b) *w ostateczności w sposób odpowiedzialny wycofuje się z relacji biznesowych* w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne.

Poprawka 94

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 6 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych, jeżeli *zasadne jest oczekiwanie, że będzie to ze szkodą dla* jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona.

Poprawka

7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 6 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe *jednostkom, które powodują rzeczywiste niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1 lub przyczyniają się do ich wystąpienia*, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych, jeżeli *jest to absolutnie niezbędne, aby nie dopuścić do bankructwa* jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona. *Decyzja o rozwiązaniu umowy o udzielenie kredytu, pożyczki lub o świadczenie innych usług*

finansowych na zasadzie odstąpienia od ust. 6 lit. b) może zostać podjęta wyłącznie w ostateczności, gdy starania polegające na użyciu siły nacisku przedsiębiorstw, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), nie wywarły ostatecznie wpływu na jednostkę, na rzecz której świadczona jest dana usługa, aby zlikwidować rzeczywiste niekorzystne skutki lub zminimalizować ich zakres, oraz jeżeli kontynuacja umowy o udzielenie kredytu, pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych jest proporcjonalna do dotkliwości rzeczywistych niekorzystnych skutków.

Poprawka 95

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 8a

Odpowiednie środki podejmowane przez inwestorów instytucjonalnych i podmioty zarządzające aktywami w celu skłonienia spółek, w których dokonują inwestycji, do położenia kresu spowodowanym przez nie rzeczywistym niekorzystnym skutkom

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby inwestorzy instytucjonalni i podmioty zarządzające aktywami wprowadzili odpowiednie środki, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, aby skłonić spółki, w których dokonali inwestycji, do powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z art. 2 ust. 2–6.

2. W przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, państwa członkowskie zapewniają, aby inwestorzy instytucjonalni i podmioty zarządzające aktywami skłaniali spółki, w których dokonali inwestycji, do

zminimalizowania skali tych skutków.

3. W stosownych przypadkach inwestorzy instytucjonalni i podmioty zarządzające aktywami są zobowiązani do zaangażowania spółki, w której dokonali inwestycji, i wykonania prawa głosu zgodnie z art. 3g ust. 1 lit. a) dyrektywy 2007/36/WE [SRD2], aby skłonić organ zarządzający spółki, w której dokonali inwestycji, do wyeliminowania lub zminimalizowania zakresu niekorzystnych skutków. Działania spółki, w której dokonano inwestycji, muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie tej spółki przyczyniło się do ich powstania. Podobnie działania wymagane od inwestorów instytucjonalnych i podmiotów zarządzających aktywami muszą być proporcjonalne i współmierne oraz należy uwzględnić stopień kontroli, jaką sprawują nad spółką, w której dokonali inwestycji.

Poprawka 96

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **umożliwiły** osobom i organizacjom wymienionym w ust. 2 złożenie do nich skarg, jeżeli te osoby lub organizacje mają uzasadnione **obawy** dotyczące rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska w zakresie własnej działalności przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych i ich łańcuchów wartości.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **ustanawiały na poziomie operacyjnym skuteczne mechanizmy składania skarg, które mogą być wykorzystywane dzięki umożliwieniu** osobom i organizacjom wymienionym w ust. 2 złożenie do nich skarg, **lub aby w tych mechanizmach uczestniczyły**, jeżeli te osoby lub organizacje mają uzasadnione **informacje** dotyczące rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska w zakresie własnej działalności przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych i ich łańcuchów wartości. **Skargi**

muszą być poparte faktami i rozsądnie udokumentowane. Procedura składania skarg funkcjonuje zarówno jako system wczesnego ostrzegania o ryzyku, jak i system środków zaradczych, i jest bezpieczna, zgodna z prawem, dostępna i sprawiedliwa oraz zapewnia możliwość anonimowego i poufnego składania skarg. Korzystanie z takich procedur nie uniemożliwia skarżącym dostępu do mechanizmów sądowych.

Poprawka 97

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Państwa członkowskie zapewniają przedsiębiorstwom możliwość ustanowienia takiego mechanizmu w drodze ustaleń dotyczących współpracy z innymi przedsiębiorstwami, projektami branżowymi lub organizacjami przez uczestnictwo w mechanizmach rozpatrywania skarg z udziałem wielu zainteresowanych stron lub przystąpienie do ogólnego porozumienia ramowego.

Poprawka 98

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że **mogą być** nimi dotknięte;

a) osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że **będą** nimi dotknięte;

Poprawka 99

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości;

Poprawka

b) związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości, ***mające uzasadnione obawy,***

Poprawka 100

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości.

Poprawka

c) organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, ***mające uzasadniony interes.***

Poprawka 101

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ustanowiły procedurę rozpatrywania skarg, o których mowa w ust. 1, w tym procedurę stosowaną w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznaje daną skargę za bezzasadną, oraz poinformowały odpowiednich pracowników i związki zawodowe o takich procedurach. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku należycie uzasadnionej skargi niekorzystny skutek będący przedmiotem skargi został uznany za zidentyfikowany w rozumieniu art. 6.

Poprawka

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ustanowiły procedurę rozpatrywania skarg, o których mowa w ust. 1, w tym procedurę stosowaną w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznaje daną skargę za bezzasadną, oraz poinformowały odpowiednich pracowników i związki zawodowe o takich procedurach. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku należycie uzasadnionej skargi niekorzystny skutek będący przedmiotem skargi został uznany za zidentyfikowany w rozumieniu art. 6. ***Można to zrobić we współpracy z programami branżowymi lub inicjatywami z udziałem wielu zainteresowanych stron.***

Poprawka 102

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 4 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby skarżący miał prawo do:

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby skarżący miał prawo **żądać od przedsiębiorstwa, do którego złożył skargę na podstawie ust. 1, podjęcia odpowiednich działań następczych.**

Poprawka 103

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 4 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) **żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze skargą, którą złożyli na podstawie ust. 1, oraz**

Poprawka

skreśla się

Poprawka 104

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 4 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) **spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi.**

Poprawka

skreśla się

Poprawka 105

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa przeprowadzały **okresowe** oceny własnej działalności i środków, działalności i środków jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności i środków w ramach **stałych** relacji biznesowych, celem monitorowania skuteczności identyfikowania, łagodzenia, minimalizowania i powstrzymania niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. Takie oceny opierają się, w stosownych przypadkach, na wskaźnikach jakościowych i ilościowych oraz są przeprowadzane **co najmniej co 12 miesięcy** i zawsze, gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko wystąpienia takich niekorzystnych skutków. Zgodnie z wynikami takich ocen aktualizuje się politykę należytej staranności.

Poprawka 106

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, które nie podlegają wymogom sprawozdawczym przewidzianym w art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE, przekazywały informacje dotyczące kwestii objętych niniejszą dyrektywą poprzez publikowanie na swojej stronie internetowej sprawozdania rocznego w języku **zwyczajowo używanym w sferze biznesu międzynarodowego**. Publikacja tego sprawozdania następuje do

PE738.450v02-00

384/736

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa przeprowadzały **stale** oceny własnej działalności i środków, działalności i środków jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności i środków w ramach relacji biznesowych, celem monitorowania skuteczności identyfikowania, łagodzenia, minimalizowania i powstrzymania niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. Takie oceny **przeprowadza się wspólnie ze związkami zawodowymi i przedstawicielami pracowników oraz w porozumieniu z zainteresowanymi stronami**. Opierają się **one**, w stosownych przypadkach, na wskaźnikach jakościowych i ilościowych oraz są przeprowadzane **regularnie** i zawsze, gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko wystąpienia takich niekorzystnych skutków. Zgodnie z wynikami takich ocen aktualizuje się politykę należytej staranności.

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, które nie podlegają wymogom sprawozdawczym przewidzianym w art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE, przekazywały informacje dotyczące kwestii objętych niniejszą dyrektywą poprzez publikowanie na swojej stronie internetowej sprawozdania rocznego w języku **urzędowym państwa członkowskiego**. Publikacja tego sprawozdania następuje do dnia 30

RR\1278479PL.docx

dnia 30 kwietnia każdego roku i obejmuje poprzedni rok kalendarzowy.

kwietnia każdego roku i obejmuje poprzedni rok kalendarzowy.

Poprawka 107

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Komisja przyjmuje akty delegowane dotyczące treści i kryteriów takiego sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z art. 28, i w aktach tych określa informacje dotyczące opisu należytej staranności, potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków i podejmowanych w związku z nimi działań.

Poprawka

Komisja przyjmuje akty delegowane dotyczące treści i kryteriów takiego sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z art. 28, i w aktach tych określa informacje dotyczące opisu, **projektu i metodyki** należytej staranności, potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków i podejmowanych w związku z nimi działań. **Komisja zapewnia możliwość składania takich sprawozdań za pomocą uproszczonego formularza i nie później niż rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy przedstawi wytyczne mające na celu zapewnienie wsparcia przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.**

Poprawka 108

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – akapit 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Przyjmując akty delegowane, Komisja zapewnia, aby nie dochodziło do powielania wymogów sprawozdawczych dla przedsiębiorstw, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt iv) i które podlegają wymogom w zakresie sprawozdawczości i uwzględniają główne niekorzystne skutki zgodnie z art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088^{1a}, a jednocześnie w pełni utrzymują minimalne obowiązki określone w niniejszej dyrektywie.

^{1a} Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1).

Poprawka 109

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – akapit 2 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby roczne sprawozdania sporządzane przez przedsiębiorstwa zgodnie z niniejszym artykułem były przedkładane organowi gromadzącemu dane, o którym mowa w rozporządzeniu [wstawić rozporządzenie w sprawie ESAP], w celu udostępnienia tych informacji za pośrednictwem europejskiego pojedynczego punktu dostępu (ESAP).

Poprawka 110

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 12 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Celem wsparcia przedsiębiorstw, aby pomóc im w spełnieniu wymogów art. 7 ust. 2 lit. b) i art. 8 ust. 3 lit. c), Komisja przyjmie wytyczne dotyczące dobrowolnych wzorcowych klauzul umownych.

Celem wsparcia przedsiębiorstw, aby pomóc im w spełnieniu wymogów art. 7 ust. 2 lit. b) i art. 8 ust. 3 lit. c), Komisja przyjmie wytyczne dotyczące dobrowolnych wzorcowych klauzul umownych **nie później niż jeden rok od wejścia w życie niniejszej dyrektywy. Priorytetowo traktuje opracowanie klauzul umownych w celu zarządzania zagrożeniami dla środowiska i praw człowieka.**

Poprawka 111

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i **w razie potrzeby** organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – **może wydać** wytyczne, **w tym wytyczne dotyczące konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.**

Poprawka

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska, **Agencją Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw** i organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – **wydaje** wytyczne:

Poprawka 112

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 – litera a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) w formacie cyfrowym, bezpłatnym i łatwo dostępnym;

Poprawka 113

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 – litera b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) w tym wytyczne dotyczące konkretnych sektorów, konkretnych sytuacji i obszarów lub konkretnych

niekorzystnych skutków;

Poprawka 114

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1 – litera c (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) w tym praktyczne wytyczne dotyczące sposobu, w jaki przedsiębiorstwa i sektory objęte niniejszą dyrektywą mogą stosować swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, opierając się na odpowiednich wytycznych sektorowych i horyzontalnych OECD i ONZ;

Poprawka 115

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1 – litera d (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) zawierające przegląd stosownych inicjatyw branżowych;

Poprawka 116

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1 – litera e (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

e) w tym praktyczne wskazówki dotyczące tego, jak proporcjonalność i ustalanie priorytetów – z uwzględnieniem wpływu, sektorów i obszarów geograficznych – mogą być stosowane do obowiązków w zakresie należytej staranności w zależności od wielkości przedsiębiorstwa i sektora, do którego ono należy.

Poprawka 117

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 – litera f (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

f) przyjmuje lub dostosowuje w stosownych przypadkach wytyczne dotyczące prawa konkurencji w odniesieniu do obowiązków przedsiębiorstw zachowania należytej staranności w celu wsparcia przedsiębiorstw w spełnieniu wymogów art. 7 ust. 2 lit. b) i art. 8 ust. 3 lit. c) w drodze wykorzystania wspólnej dźwigni finansowej.

Poprawka 118

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Wytyczne udostępnienia się nie później niż w dniu ... [18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy]. Komisja przeprowadza okresowy przegląd adekwatności wytycznych, dostosowuje je do nowych najlepszych praktyk i w razie potrzeby wydaje nowe wytyczne.

Poprawka 119

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Komisja regularnie aktualizuje zestawienia informacji na temat poszczególnych państw i udostępnia je opinii publicznej, aby przekazywać aktualne informacje na temat międzynarodowych konwencji i traktatów

ratyfikowanych przez każdego z partnerów handlowych Unii. Komisja gromadzi i publikuje dane handlowe i celne dotyczące pochodzenia surowców oraz produktów pośrednich i produktów gotowych, a także publikuje informacje o ryzyku potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska i ład korporacyjnego, związanym z niektórymi krajami lub regionami, sektorami i podsektorami oraz produktami.

Poprawka 120

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp -1 (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

-1. Państwa członkowskie przekazują informacje i udzielają skutecznego wsparcia zainteresowanym stronom, m.in. za pośrednictwem specjalnych stron internetowych, platform lub portali, doradztwa prawnego i wsparcia administracyjnego w zakresie dochodzenia praw przyznanych tym stronom na mocy niniejszej dyrektywy.

Poprawka 121

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. *Państwa członkowskie tworzą i obsługują*, indywidualnie lub łącznie, specjalne strony internetowe, platformy lub portale w celu udzielania informacji przedsiębiorstwom i partnerom, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują *stale* relacje biznesowe w ramach łańcuchów wartości, i wspierania ich w podejmowanych przez nie staraniach służących spełnieniu

1. *Komisja we współpracy z państwami członkowskimi tworzy i obsługuje*, indywidualnie lub łącznie, specjalne strony internetowe, platformy lub portale w celu udzielania informacji przedsiębiorstwom i partnerom, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują relacje biznesowe w ramach łańcuchów wartości, i wspierania ich w podejmowanych przez

obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Na szczególne traktowanie w tym zakresie zasługują MŚP obecne w łańcuchach wartości przedsiębiorstw.

nie staraniach służących spełnieniu obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Na szczególne traktowanie w tym zakresie zasługują MŚP obecne w łańcuchach wartości przedsiębiorstw.

Poprawka 122

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o nieudzielaniu publicznego wsparcia przedsiębiorstwom, które nie przestrzegają celów niniejszej dyrektywy.

Poprawka 123

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. Komisja **może uzupełnić** środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE w celu wspierania przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich oraz może opracować nowe środki, w tym może ułatwić realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

3. Komisja **uzupełnia** środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE w celu wspierania przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich oraz może opracować nowe środki, w tym może ułatwić realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

Poprawka 124

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3a. Komisja opracowuje i koordynuje co dwa lata testy warunków skrajnych dla przedsiębiorstw w zakresie odporności. Opierają się one na wspólnych metodach, które służyłyby do mapowania, oceny zrównoważonego charakteru łańcuchów wartości przedsiębiorstw oraz zapewniania działań zapobiegawczych i naprawczych w celu przeciwdziałania ryzyku i podatnościom na zagrożenia związanym z niekorzystnymi skutkami w ich łańcuchach wartości.

Poprawka 125

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 3 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3b. Raz w roku lub, w razie potrzeby, częściej Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie podsumowanie ocen przedstawionych na podstawie ustępu 3a, w tym najważniejsze stwierdzone rodzaje ryzyka i podatności na zagrożenia.

Poprawka 126

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 3 c (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3c. Komisja jest uprawniona do przyjęcia do października 2024 r. aktu delegowanego zgodnie z art. 28 w celu określenia informacji wymaganych od spółek do celów ust. 1 lit. a)–f).

Poprawka 127

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Przedsiębiorstwa mogą opierać się na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie **mogą ułatwić** rozpowszechnianie informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, **może wydać** wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

Poprawka 128

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka 129

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 1

Poprawka

4. Przedsiębiorstwa mogą opierać się na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie **ułatwiają** rozpowszechnianie informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, **wydaje** wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

Poprawka

4a. Poleganie na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron nie zwalnia przedsiębiorstwa z indywidualnej odpowiedzialności za dochowanie należytej staranności ani nie uniemożliwia pociągnięcia go do odpowiedzialności.

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) i art. 2 ust. 2 lit. a), **przyjęły plan służący zapewnieniu, że model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa są spójne z założeniami procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną oraz z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego. W tym planie należy przede wszystkim wskazać** – na podstawie informacji, do których przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp – w jakim stopniu zmiana klimatu stanowi ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który ma ona wpływ.

Poprawka 130

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 2**

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy zmiana klimatu jest lub powinna być uznawana za główne ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który działalność ta ma główny wpływ, przedsiębiorstwo włącza do swojego planu cele redukcji emisji.

Poprawka 131

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 3**

Tekst proponowany przez Komisję

3. **Państwa członkowskie zapewniają,**

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) i art. 2 ust. 2 lit. a), **sporządzały i publikowały plan transformacji zgodnie z definicją w art. 19a ust. 2 lit. iii) dyrektywy 2022/2464, w którym wskażą** – na podstawie informacji, do których przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp – w jakim stopniu zmiana klimatu stanowi ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który ma ona wpływ.

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy zmiana klimatu jest lub powinna być uznawana za główne ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który działalność ta ma główny wpływ, przedsiębiorstwo włącza do swojego planu **transformacji** cele redukcji emisji.

Poprawka

skreśla się

aby przedsiębiorstwa należycie uwzględniały wywiązanie się z obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego, jeśli wynagrodzenie zmienne jest powiązane z wkładem dyrektora w realizację strategii biznesowej przedsiębiorstwa oraz jego długoterminowych interesów i zrównoważonego rozwoju.

Poprawka 132

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Komisja podaje do wiadomości publicznej, w tym na swojej stronie internetowej, wykaz organów nadzorczych. Komisja regularnie aktualizuje wykaz na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich.

Poprawka

7. Komisja podaje do wiadomości publicznej, w tym na swojej stronie internetowej, wykaz organów nadzorczych **oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednie kompetencje tych organów.** Komisja regularnie aktualizuje wykaz na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich.

Poprawka 133

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba fizyczna lub prawna miała prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko prawnie wiążącej decyzji organu nadzorczego jej dotyczącej.

Poprawka

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba fizyczna lub prawna miała prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko prawnie wiążącej decyzji organu nadzorczego jej dotyczącej, **zgodnie z prawem krajowym.**

Poprawka 134

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7a. Państwa członkowskie zapewniają, aby decyzje organów nadzorczych dotyczące przestrzegania przez przedsiębiorstwo dyrektywy pozostawały bez wpływu na odpowiedzialność cywilną przedsiębiorstwa na mocy art. 22.

Poprawka 135

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. **Państwa członkowskie ustanawiają** przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy **i** podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

1. **Komisja ustanawia zharmonizowane** przepisy dotyczące sankcji **administracyjnych** mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy, **a państwa członkowskie** podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Poprawka 136

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Każda nałożona sankcja jest podawana do wiadomości publicznej.

Poprawka 137

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. W przypadku nałożenia kar pieniężnych ich wysokość zależy od przychodów przedsiębiorstwa.

skreśla się

Poprawka 138

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 21 – ustęp 2 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Urząd tworzy publiczną bazę danych zawierającą wykaz wszystkich przedsiębiorstw podlegających niniejszej dyrektywie. Państwa członkowskie powinny współpracować z Urzędem w celu zidentyfikowania wszystkich przedsiębiorstw pozaeuropejskich objętych niniejszą dyrektywą.

a) W wykazie przedsiębiorstw obok nazwy każdego przedsiębiorstwa podaje się odniesienie do sprawozdania opublikowanego zgodnie z art. 11 lub informację, że przedsiębiorstwo nie opublikowało sprawozdania.

b) Urząd tworzy publiczną bazę danych obszarów wysokiego ryzyka, o której mowa w art. 3;

c) każdy obszar wysokiego ryzyka powinien być powiązany z opisem szczególnego ryzyka, któremu podlega, oraz z odpowiednią dokumentacją dotyczącą takiego ryzyka.

Poprawka 139

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 22 – ustęp 1 – litera a**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) nie wywiązały się z zobowiązań

a) *przedsiębiorstwa* nie wywiązały się

określonych w art. 7 i 8 oraz

z zobowiązań określonych w art. 7 i 8 oraz

Poprawka 140

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) takie niewywiązanie się z zobowiązań *miało* niekorzystne skutki, *które należało zidentyfikować, zapobiec im, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować ich zasięg za pomocą odpowiednich środków określonych w art. 7 i 8, i które doprowadziły do powstania szkody.*

Poprawka

b) takie niewywiązanie się z zobowiązań *spowodowało* niekorzystne skutki lub *przyczyniło się do nich.*

Poprawka 141

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do sytuacji, w których przedsiębiorstwo nie spowodowało niekorzystnych skutków ani nie przyczyniło się do nich, ale istnieje bezpośredni związek między działalnością, produktami lub usługami przedsiębiorstwa a niekorzystnymi skutkami.

Poprawka 142

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 2 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku, gdy przedsiębiorstwo

Poprawka

Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku, gdy przedsiębiorstwo

podjęło działania, o których mowa w art. 7 ust. 2 lit. b) i art. 7 ust. 4 lub art. 8 ust. 3 lit. c) i art. 8 ust. 5, nie ponosiło ono odpowiedzialności za szkody spowodowane niekorzystnymi skutkami wynikającymi z działań partnera pośredniego, z którym pozostaje w stałych relacjach biznesowych, chyba że ze względu na okoliczności sprawy nie można było racjonalnie oczekiwać, że faktycznie podjęte działania, w tym w zakresie sprawdzania zgodności, będą odpowiednie do tego, aby zapobiec tym niekorzystnym skutkom, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować.

Poprawka 143

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 2 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

wykazało, że wywiązało się ze zobowiązań określonych w niniejszej dyrektywie, nie ponosi ono odpowiedzialności za szkody spowodowane niekorzystnymi skutkami wynikającymi z działań partnera pośredniego, chyba że ze względu na okoliczności sprawy nie można było racjonalnie oczekiwać, że faktycznie podjęte działania, w tym w zakresie sprawdzania zgodności, będą odpowiednie do tego, aby zapobiec tym niekorzystnym skutkom, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować.

Poprawka

Jeżeli niekorzystny skutek nie został potraktowany priorytetowo w hierarchii niekorzystnych skutków zgodnie z art. 4 ust. 1a, przedsiębiorstwo to nie może zostać pociągnięte do odpowiedzialności za urzeczywistnienie się ryzyka wynikające z takich niekorzystnych skutków, pod warunkiem że hierarchia ryzyka była właściwa, jeśli chodzi o dotkliwość i prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych skutków określonych na podstawie art. 6.

Poprawka 144

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 2 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

W ocenie istnienia i zakresu odpowiedzialności zgodnie z niniejszym ustępem należy należycie uwzględnić

Poprawka

skreśla się

podjęte dotychczas starania przedsiębiorstwa – w zakresie, w jakim dotyczą bezpośrednio przedmiotowej szkody – w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane wsparcie udzielone zgodnie z art. 7 i 8, a także współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości.

Poprawka 145

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Zasady odpowiedzialności cywilnej wynikające z niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla unijnych lub krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej związanej z niekorzystnymi skutkami dla praw człowieka lub niekorzystnymi skutkami dla środowiska, które przewidują odpowiedzialność w sytuacjach nieobjętych niniejszą dyrektywą lub przewidujących odpowiedzialność surowszą niż niniejsza dyrektywa.

Poprawka

4. Zasady odpowiedzialności cywilnej wynikające z niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla unijnych lub krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej związanej z niekorzystnymi skutkami dla praw człowieka lub niekorzystnymi skutkami dla środowiska, które przewidują odpowiedzialność w sytuacjach nieobjętych niniejszą dyrektywą lub przewidujących odpowiedzialność surowszą niż niniejsza dyrektywa.
Niniejsza dyrektywa nie narusza uprawnień przysługujących osobie poszkodowanej z tytułu odpowiedzialności umownej lub nieumownej lub szczególnego systemu odpowiedzialności istniejącego w chwili ogłoszenia dyrektywy.

Poprawka 146

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 24

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 24

skreśla się

Wsparcie publiczne

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa składające wnioski o wsparcie publiczne zaświadczyły, że nie zostały na nie nałożone żadne sankcje z tytułu niewywiązania się z zobowiązań wynikających z niniejszej dyrektywy.

Poprawka 147

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 28 – ustęp 2**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 11, powierza się Komisji na czas nieokreślony.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w **art. 3 ust. 1a), art. 14 3c) i art. 11**, powierza się Komisji na czas nieokreślony.

Poprawka 148

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 28 – ustęp 3**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 11, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w **art. 3 ust. 1a), art. 14 ust. 3c) i** art. 11, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

Poprawka 149

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 28 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 28a

Zmiana dyrektywy (UE) 2020/1828 w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów

W załączniku I dodaje się następujący punkt: „ (67) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 (Dz.U. L ... z ..., s. ...)”.

Poprawka 150

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Nie później niż do dnia [Urząd Publikacji – proszę wstawić datę = 7 lat po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie obejmuje ocenę skuteczności niniejszej dyrektywy w realizacji jej celów **oraz** ocenę następujących kwestii:

Nie później niż do dnia [Urząd Publikacji – proszę wstawić datę = 7 lat po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie obejmuje ocenę skuteczności niniejszej dyrektywy w realizacji jej celów, **w szczególności w odniesieniu do jej skuteczności w zapobieganiu potencjalnym niekorzystnym skutkom, doprowadzeniu do zaprzestania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub zminimalizowaniu ich zasięgu na całym świecie, a także** ocenę następujących kwestii:

Poprawka 151

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ca) czy definicja „łańcucha wartości” w odniesieniu do regulowanych przedsiębiorstw finansowych powinna zostać rozszerzona na MŚP;

Poprawka 152

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

da) czy konieczne jest przyjęcie dodatkowych środków legislacyjnych w związku z konkretnymi niekorzystnymi skutkami;

Poprawka 153

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera d b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

db) osiągnięcie celów niniejszej dyrektywy, w tym konwergencji we wdrażaniu środków między państwami członkowskimi;

Poprawka 154

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera d c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

dc) czy wpływ dyrektywy był uzasadniony i czy osiągnięto zakładane

*cele, włącznie ze związanymi z nią
kosztami pośrednimi i wynikającymi z niej
korzyściami gospodarczymi, społecznymi i
środowiskowymi dla MSP.*

**ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA KOMISJI OPINIODAWCZEJ OTRZYMAŁ
INFORMACJE**

Poniższy wykaz opracowano na zasadzie zupełnej dobrowolności, na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy komisji opiniodawczej. Przy sporządzaniu opinii, do czasu przyjęcia jej w komisji, sprawozdawca otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
Deutscher Industrie- und Handelskammertag e.V. (German Chambers of Industry and Commerce)
Bundesministerium der Justiz (Federal Ministry of Justice (Germany))
European Coalition for Corporate Justice (ECCJ)
Global Witness
Südwind e.V.
European Trade Union Confederation (ETUC)
Responsible Business Alliance (RBA)
Dutch Ministry of Foreign Affairs
Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)
Open Society European Policy Institute
Andreas STIHL AG & Co. KG
Bundesarbeitskammer Österreich (Federal Chamber of Labor Austria)
Shift
American Chamber of Commerce to the European Union (AmCham EU)
Bundesverband der Deutschen Volksbanken und Raiffeisenbanken e.V. (National Association of German Cooperative Banks
Kirkland & Ellis International LPP
Business Europe (Roundtable)
BlackRock Inc.
Deutsche Kreditwirtschaft (Association of German Banks)
Gesamtverband der Deutschen Versicherungswirtschaft (German Insurance Association)
Hans-Böckler Stiftung (Hans Böckler Foundation)
Arbeitgeberverband Gesamtmetall e.V. (Federation of German Employers' Associations in the Metal and Electrical Engineering Industries)

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Należyta staranność przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmiana dyrektywy (UE) 2019/1937
Odsyłacze	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 4.4.2022
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	ECON 4.4.2022
Zaangażowane komisje - Data ogłoszenia na posiedzeniu	15.9.2022
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	René Repasi 3.3.2022
Rozpatrzenie w komisji	17.11.2022
Data przyjęcia	24.1.2023
Wynik głosowania końcowego	+ : 32 - : 23 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, Billy Kelleher, Georgios Kyrtos, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Csaba Molnár, Denis Nesci, Dimitrios Papadimoulis, Piernicola Pedicini, Eva Maria Poptcheva, Dorien Rookmaker, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtasun, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Herbert Dorfmann, Gianna Gancia, Eider Gardiazabal Rubial, Valérie Hayer, Eugen Jurzyca, Chris MacManus, Ville Niinistö, Erik Poulsen, René Repasi
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Susanna Ceccardi, Andor Deli, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Pierre Larrouturnou, Marian-Jean Marinescu, Theresa Muigg, Alessandro Panza

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

32	+
Renew	Gilles Boyer, Engin Eroglu, Giuseppe Ferrandino, Valérie Hayer, Billy Kelleher, Georgios Kyrtos, Eva Maria Poptcheva, Erik Poulsen, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Marek Belka, Pascal Durand, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Pedro Marques, Csaba Molnár, Theresa Muigg, René Repasi, Joachim Schuster, Paul Tang, Irene Tinagli
The Left	José Gusmão, Chris MacManus, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Ville Niinistö, Piernicola Pedicini, Ernest Urtasun

23	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Eugen Jurzyca, Denis Nesci, Dorien Rookmaker, Johan Van Overtveldt
ID	Susanna Ceccardi, Gianna Gancia, Valentino Grant, Alessandro Panza, Marco Zanni
NI	Andor Deli
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, José Manuel Fernandes, José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Aušra Maldeikienė, Marian-Jean Marinescu, Ralf Seekatz, Inese Vaidere

1	0
PPE	Frances Fitzgerald

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

9.3.2023

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Prawnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937
(COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Samira Rafaela

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej jest dla Unii Europejskiej niezmiernie istotną kwestią w kontekście działań na rzecz godnej pracy na całym świecie. Jest to przykład na to, w jaki sposób w ramach społecznej gospodarki rynkowej w Europie można odnowić istniejące praktyki w zakresie zarządzania gospodarczego, aby zachęcić do sprawiedliwej transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju, a także realizować nasze zobowiązania na rzecz ochrony praw i godności człowieka. Unia Europejska będzie światowym liderem, jeżeli chodzi o należytą staranność przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, a dając przykład, zainspiruje przedsiębiorstwa z państw trzecich do osiągnięcia celów określonych w niniejszej dyrektywie. Sprawozdawczyni jest głęboko przekonana, że polityka w zakresie należytej staranności będzie skuteczna, jeżeli postawi nienaruszalne prawa ludzi i ich prawo do czystego środowiska ponad przestarzałymi pasożytniczymi interesami biznesowymi.

Sprawozdawczyni z zadowoleniem przyjmuje przedstawiony przez Komisję Europejską wniosek dotyczący dyrektywy, a wprowadzając doń poprawki, chce wzmocnić zawarte w nim przepisy poprzez m.in. silne zaangażowanie przedstawicieli pracowników i partnerów społecznych, uwzględnienie aspektu płci, rozszerzenie zakresu stosowania, aby uwzględnić wszystkie rodzaje działalności gospodarczej obciążone wysokim ryzykiem, oraz skoncentrowanie się w pierwszej kolejności na osobach poszkodowanych. W całym tekście przedsiębiorstwa traktuje się jako partnerów. Sprawozdawczyni podkreśla znaczenie zachowania spójności z istniejącymi praktykami i normami, takimi jak Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka, przyjęta przez MOP Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej oraz wytyczne OECD dotyczące należytej staranności.

Sprawozdawczyni uważa, że europejskie MŚP są ważnymi partnerami w działaniach mających na celu uwolnienie pełnego potencjału dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. Niniejsza dyrektywa będzie miała pośredni wpływ na europejskie przedsiębiorstwa, niezależnie od ich wielkości, i wszystkie te przedsiębiorstwa zasługują na wsparcie w wypełnianiu określonych w niej obowiązków.

Wszystkie przedsiębiorstwa odgrywają kluczową rolę w zapobieganiu niekorzystnym skutkom dla człowieka lub środowiska, oraz w przeciwdziałaniu i zaradaniu im. Dlatego poprawki zaproponowane przez sprawozdawczynię wzmacniają zdolność MŚP do dochowania należytej staranności, zobowiązują bowiem państwa członkowskie do zapewnienia odpowiednio dostosowanych modeli, wytycznych sektorowych i szkoleń, a także ułatwiają tworzenie sieci lub platform. Szereg przykładów potwierdza wydajność i skuteczność takich platform wsparcia należytej staranności, jeżeli chodzi o zmniejszenie obciążeń administracyjnych i wykorzystanie zbiorowej wiedzy fachowej przedsiębiorstw.

Ponadto rozszerzono zakres dyrektywy o rodzaje działalności gospodarczej obarczone wysokim ryzykiem, np. przedsiębiorstwa finansowe, zgodnie z zaleceniami zawartymi w wytycznych OECD dotyczących odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej. Pominięcie tego sektora w celach dyrektywy jest nieodpowiedzialne, gdyż ma on kluczowe znaczenie dla wszystkich przedsiębiorstw, które będą musiały przeprowadzać procedury należytej staranności. Do odpowiedzialnego postępowania należy zobowiązać wszystkie przedsiębiorstwa.

Sprawozdawczyni jest przekonana, że dyrektywa nie będzie skuteczna bez uwzględnienia aspektu płci. W proponowanej wersji dyrektywa nie uwzględnia w wystarczającym stopniu aspektu płci w kontekście odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej. Podejście pomijające problematykę płci nie będzie skutecznie promowało godnej pracy w globalnych łańcuchach wartości. W tym kontekście sprawozdawczyni zwraca uwagę w szczególności na branżę turystyczno-hotelarską, ponieważ w sektorze tym obserwujemy generalnie nadreprezentację kobiet, a jednocześnie kobiety są niedostatecznie reprezentowane na wyższych szczeblach zatrudnienia i zarządzania, przez co ich sytuacja może stać się niepewna.

Sprawozdawczyni uważa, że kluczowym elementem dyrektywy jest ścisła współpraca z potencjalnie zagrożonymi grupami i osobami, o czym świadczą poprawki dotyczące procedury składania skarg. Potencjalnie zagrożone grupy obejmują ludy tubylcze, kobiety, dzieci oraz obrońców praw człowieka i środowiska. Należy także chronić sygnalistów, ponieważ mogą ujawniać negatywne skutki, które w innym przypadku nie zostałyby odkryte. Zdaniem sprawozdawczyni zdecydowane zaangażowanie przedsiębiorstw będzie kluczowe dla siły oddziaływania i sukcesu niniejszej dyrektywy.

POPRAWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

(3) W swoim komunikacie „Silna Europa socjalna na rzecz sprawiedliwej

Poprawka

(3) W swoim komunikacie „Silna Europa socjalna na rzecz sprawiedliwej

transformacji”⁷⁵ Komisja zobowiązała się do udoskonalenia europejskiej społecznej gospodarki rynkowej w celu przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju. Niniejsza dyrektywa przyczyni się również do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, który wspiera prawa zapewniające uczciwe warunki pracy. Stanowi ona część polityki i strategii UE związanych z propagowaniem zapewniania godnej pracy na całym świecie, w tym w globalnych łańcuchach wartości, o czym mowa w komunikacie Komisji w sprawie godnej pracy na całym świecie⁷⁶.

⁷⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Silna Europa socjalna na rzecz sprawiedliwej transformacji (COM/2020/14 final).

⁷⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie godnej pracy na całym świecie na rzecz globalnej sprawiedliwej transformacji i trwałej odbudowy, COM(2022) 66 final.

transformacji”⁷⁵ Komisja zobowiązała się do udoskonalenia europejskiej społecznej gospodarki rynkowej w celu przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju. Niniejsza dyrektywa przyczyni się również do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych (**Filaru**), który wspiera prawa zapewniające **godne warunki życia i** uczciwe warunki pracy. **Zwiększy także widoczność Filaru oraz poczucie odpowiedzialności za niego wśród przedsiębiorstw, których zaangażowanie jest niezbędne dla skutecznego wdrażania Filaru.** Stanowi ona część polityki i strategii UE związanych z propagowaniem zapewniania godnej pracy na całym świecie, w tym w globalnych łańcuchach wartości, o czym mowa w komunikacie Komisji w sprawie **sprawiedliwej i** godnej pracy na całym świecie⁷⁶. **Godne warunki pracy obejmują między innymi bezpieczne zatrudnienie, czas pracy, odpowiednie wynagrodzenia, dialog społeczny, wolność zrzeszania się, istnienie rad zakładowych, rokowania zbiorowe, prawa pracowników do informacji, konsultacji i partycypacji, równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, a także bezpieczeństwo i higienę pracy.**

⁷⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Silna Europa socjalna na rzecz sprawiedliwej transformacji (COM/2020/14 final).

⁷⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie godnej pracy na całym świecie na rzecz globalnej sprawiedliwej transformacji i trwałej odbudowy, COM(2022) 66 final.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 22 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(22a) Aby odzwierciedlić priorytetowe obszary działań międzynarodowych mających na celu zajęcie się kwestią praw człowieka, wybór obszarów geograficznych wysokiego ryzyka do celów niniejszej dyrektywy powinien opierać się na rocznych sprawozdaniach Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) dotyczących praw człowieka i demokracji oraz podlegać corocznej ocenie.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 26 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(26a) W celu skutecznego wdrożenia niniejszej dyrektywy Komisja powinna wprowadzić zestaw narzędzi zapewniających praktyczną pomoc przedsiębiorstwom w spełnianiu wymogów dotyczących należytej staranności, np. poprzez punkty kontaktowe, wymianę najlepszych praktyk lub znormalizowany zestaw zasad stanowiących podstawę kodeksu postępowania.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 32

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich,

(32) Jeżeli przedsiębiorstwo nie może jednocześnie i w pełni zapobiec wszystkim zidentyfikowanym rzeczywistym i

a także ich powstrzymanie i minimalizowanie, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą. Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby wycofanie się było ostatecznością, zgodnie z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci. Zakończenie relacji biznesowej, w przypadku której stwierdzono pracę dzieci, może narazić dzieci na jeszcze poważniejsze niekorzystne skutki dla praw człowieka. Należy tę kwestię wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o tym, jakie działania podjąć.

*potencjalnym niekorzystnym skutkom, ograniczyć ich, zlikwidować lub zminimalizować, powinno mieć możliwość nadania im priorytetów w zależności od prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków i dotkliwości tych skutków, w oparciu o konsultacje z podmiotami, których te skutki dotyczą, i innymi zainteresowanymi stronami. Zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi dotkliwość niekorzystnych skutków powinna być oceniana na podstawie ich wagi (skala niekorzystnego oddziaływania), liczby osób lub zasięgu środowiskowego (zakres negatywnego oddziaływania), ich nieodwracalności oraz trudności w przywróceniu sytuacji sprzed oddziaływania (nieodwracalny charakter niekorzystnych skutków). Strategia ustalania priorytetów musi również gwarantować zajęcie się wszystkimi niekorzystnymi skutkami w rozsądnym terminie. Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich, a także ich powstrzymanie i minimalizowanie, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą, **na bazie konstruktywnej współpracy z nimi**. Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby wycofanie się było ostatecznością, zgodnie z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci, **unijną strategią w zakresie praw dziecka oraz z ogłoszonym przez ONZ celem, aby do roku 2025 w pełni wyeliminować pracę dzieci na całym świecie**. Zakończenie relacji biznesowej, w przypadku której stwierdzono pracę dzieci, może narazić dzieci na jeszcze poważniejsze niekorzystne skutki dla praw człowieka. **Podobna sytuacja dotyczy kobiet***

pracujących na warunkach niegwarantujących pewności zatrudnienia, które mogłyby stanąć w obliczu poważniejszych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, a tym samym stać się bardziej podatne na zagrożenia. Należy tę kwestię wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o tym, jakie działania podjąć, przy jednoczesnym dążeniu do działania w najlepszym interesie zainteresowanych grup.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 42

Tekst proponowany przez Komisję

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić osobom i organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska. Organizacje, które mogłyby składać takie skargi, powinny obejmować związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości **oraz** organizacje społeczeństwa obywatelskiego **działające** w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, jeśli posiadają one wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach. **Przedsiębiorstwa** powinny ustanowić **procedurę** rozpatrywania **takich** skarg **oraz** w stosownych przypadkach informować pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni **mieć prawo do żądania od** przedsiębiorstwa

Poprawka

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić osobom i organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska. **Szczególłą uwagę należy zwrócić na zapewnienie dostępności tego mechanizmu składania skarg oraz na ochronę skarżących, w szczególności kobiet, osób wymagających szczególnego traktowania, osób z niepełnosprawnościami i małoletnich. Przy korzystaniu z tego prawa pracownicy i ich przedstawiciele również powinni być odpowiednio chronieni.** Organizacje, które mogłyby składać takie skargi, powinny obejmować związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości, **a także** organizacje społeczeństwa obywatelskiego **oraz obrońców praw człowieka i środowiska, którzy działają** w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, jeśli posiadają one **rzetelną** wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach. **Państwa członkowskie powinny zapewnić**

podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze **złożoną skargą** oraz do spotkania z **przedstawicielami** przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych **poważnych** niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

przedsiębiorstwom ramy, zgodnie z przepisami i praktykami ich krajowego prawa pracy, dotyczące procedury, którą powinny ustanowić **w celu** rozpatrywania **tych** skarg. **Przedsiębiorstwa powinny** w stosownych przypadkach informować pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach **i powiązanych środkach**. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze **skutecznych** środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni **być uprawnieni do wystąpienia do** przedsiębiorstwa z **wnioskiem o podjęcie** odpowiednich działań następczych w **formie pisemnej oraz, na wniosek skarżącego, za pośrednictwem odpowiednich środków komunikacji, w** związku ze **skargą**. **Działania następcze powinny być oparte na faktach i zawierać dowody potwierdzające wyjaśnienie. Skarżący powinni mieć prawo do** spotkania z **przedstawicielem** przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw **po przeprowadzeniu przez nie działań następczych. Przedsiębiorstwa mogą współpracować z podmiotami i partnerami biznesowymi, między innymi za pośrednictwem odpowiednich inicjatyw branżowych i wielostronnych, przy rozpatrywaniu skarg, w których skarżący i skargi są identyczne, np. poprzez wymianę informacji, wspólne dochodzenia lub wspólne monitorowanie.**

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 48

Tekst proponowany przez Komisję

(48) Aby uzupełnić wsparcie państw członkowskich dla MŚP, Komisja może oprzeć się na istniejących narzędziach, projektach i innych działaniach UE pomagających we wdrażaniu zasad należytej staranności w UE i w państwach trzecich. Może ustanowić nowe środki wsparcia, które zapewnią przedsiębiorstwom, w tym MŚP, pomoc dotyczącą wymogów w zakresie należytej staranności, w tym obserwatorium przejrzystości łańcucha wartości i ułatwianie wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron.

Poprawka

(48) Aby uzupełnić wsparcie państw członkowskich dla MŚP, Komisja może oprzeć się na istniejących narzędziach, projektach i innych działaniach UE pomagających we wdrażaniu zasad należytej staranności w UE i w państwach trzecich. Może ustanowić nowe środki wsparcia, które zapewnią przedsiębiorstwom, w tym MŚP, pomoc dotyczącą wymogów w zakresie należytej staranności, w tym obserwatorium przejrzystości łańcucha wartości i ułatwianie wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron. ***Komisja mogłaby również przedstawiać i promować praktyki krajowe wprowadzane przez organizacje biznesowe, które umożliwiają mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom skuteczne reagowanie na wymogi w zakresie zarządzania w sposób dostosowany do ich zdolności i specyfiki.***

Poprawka 7

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 64 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(64a) Określone w niniejszej dyrektywie obowiązki przedsiębiorstw dotyczące rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska nie powinny mieć negatywnego wpływu na te właśnie prawa, w tym na prawo do wolności zrzeszania się, zgromadzeń, prawo do organizowania się i rokowań zbiorowych. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania w przypadku, gdy niektóre przedsiębiorstwa (zakłady ubezpieczeń zdefiniowane w art. 13 pkt 1 dyrektywy 2009/138/WE oraz instytucje pracowniczych programów emerytalnych zdefiniowane w art. 1 pkt 6 dyrektywy

2016/2341) nawiązują, w celu zapewnienia pracowniczych programów emerytalnych, relację z podmiotem prawnym, który jest zobowiązany do wykupienia pracowniczych programów emerytalnych dla swoich pracowników. Wyłączenie tych szczególnych relacji zagwarantuje, że przedsiębiorstwa zapewniające pracownicze programy emerytalne oraz podmioty prawne działające w charakterze pracodawców zawsze będą mogły wypełniać swoje obowiązki, w tym wynikające z układów zbiorowych, w zakresie zapewniania pracownikom emerytur pracowniczych.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale zatrudniało średnio **ponad 250 pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w skali światowej w wysokości ponad 40 mln EUR**, pod warunkiem że co najmniej 50 % **tych** przychodów netto ze sprzedaży uzyskano **w jednym** lub kilku z następujących **sektorów**:

- (i) produkcja wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia;
- (ii) rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa płodów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów;
- (iii) wydobywanie surowców mineralnych

Poprawka

b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale zatrudniało średnio **co najmniej 150 pracowników**, pod warunkiem że co najmniej 50 % **jego** przychodów netto ze sprzedaży uzyskano **za pomocą jednego** lub kilku następujących **działań obarczonych wysokim ryzykiem**:

- (i) produkcja wyrobów tekstylnych, **odzieży**, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa **i detaliczna** wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia^{1a};
- (ii) rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa płodów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów^{2a};
- (iii) wydobywanie surowców mineralnych

niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi).

niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi)^{3a};

(iiia) działalność budowlana^{4a};

(iiib) świadczenie usług finansowych, takich jak pożyczki, kredyty, finansowanie, emerytury, finansowanie rynkowe, zarządzanie ryzykiem, usługi płatnicze, sekurytyzacja, ubezpieczenie lub reasekuracja, usługi inwestycyjne i działalność inwestycyjna, oraz inne usługi finansowe^{5a};

(iiic) produkcja sprzętu i oprogramowania, w tym rozwiązań wykorzystujących sztuczną inteligencję, inwigilacja, rozpoznawanie twarzy, przechowywanie lub przetwarzanie danych, usługi telekomunikacyjne, w tym dostawcy usług internetowych^{6a};

(iiid) usługi sprzątania i usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego, usługi turystyczno-hotelarskie, ochrona zdrowia, opieka społeczna i opieka nad osobami starszymi^{7a};

(iiie) produkcja i dostawy energii, zaopatrzenie w wodę, gaz, parę wodną, instalacja klimatyzacji, a także gospodarowanie ściekami i odpadami^{8a};

(iiif) świadczenie usług w zakresie audytu i certyfikacji w odniesieniu do zgodności z wymogami wynikającymi z przepisów niniejszej dyrektywy;

(iii) transport, logistyka
i magazynowanie^{9a};

(iih) produkcja i przetwarzanie
produktów z tworzyw sztucznych;

1a

<http://mneguidelines.oecd.org/responsible-supply-chains-textile-garment-sector.htm>

^{2a}<https://mneguidelines.oecd.org/rbc-agriculture-supply-chains.htm>

3a

<https://mneguidelines.oecd.org/stakeholder-engagement-extractive-industries.htm>;
<http://mneguidelines.oecd.org/child-labour-risks-in-the-minerals-supply-chain.htm>

4a

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipecc/documents/publication/wcms_854733.pdf

^{5a} <https://mneguidelines.oecd.org/rbc-financial-sector.htm>

6a

<file:///C:/Users/cdheret/Downloads/G2232396.pdf>

7a

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipecc/documents/publication/wcms_854733.pdf ;

https://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/Publikationen/Forschungsberichte/fb-543-achtung-von-menschenrechten-entlang-globaler-wertschoepfungsketten.pdf?__blob=publicationFile&v=1

^{8a} https://idsn.org/wp-content/uploads/2015/02/SR_on_Water_and_Sanitation_-_references_to_CBD_August_20141.pdf

9a

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) „niekorzystne skutki dla praw człowieka” oznaczają niekorzystne skutki dla osób **podlegających ochronie** wynikające z naruszenia jednego z praw lub zakazów wymienionych w części I sekcja 1 załącznika, zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych w części I sekcja 2 załącznika;

Poprawka

c) „niekorzystne skutki dla praw człowieka” oznaczają niekorzystne skutki dla osób **lub grup osób** wynikające z naruszenia jednego z praw lub zakazów wymienionych w części I sekcja 1 załącznika, zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych w części I sekcja 2 załącznika; **załącznik ten poddaje się regularnemu przeglądowi.**

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera n

Tekst proponowany przez Komisję

n) „zainteresowane strony” oznaczają pracowników przedsiębiorstwa, **pracowników** jego jednostek zależnych oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ produkty, usługi i działalność danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego relacje biznesowe;

Poprawka

n) „zainteresowane strony” oznaczają pracowników przedsiębiorstwa **i** jego jednostek zależnych, **związki zawodowe i przedstawicieli pracowników** oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty **i ich przedstawiciele**, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ produkty, usługi i działalność danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego relacje biznesowe;

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) kodeks postępowania zawierający opis przepisów i zasad, które powinni przestrzegać **pracownicy** przedsiębiorstwa i jego jednostki zależne;

Poprawka

b) kodeks postępowania zawierający opis przepisów i zasad, które powinni przestrzegać **menedżerowie** przedsiębiorstwa, jego **pracownicy i ich przedstawiciele, a także** jednostki zależne przedsiębiorstwa. **Kodeks postępowania opracowuje się w porozumieniu z pracownikami, związkami zawodowymi i przedstawicielami pracowników oraz podaje się do wiadomości publicznej, aby ułatwić dostęp wszystkim odpowiednim podmiotom i zainteresowanym stronom. Kodeks postępowania ma na celu zapewnienie poszanowania przez przedsiębiorstwo praw człowieka, środowiska i zasad dobrego zarządzania oraz musi być zgodny z podstawowymi wartościami Unii, jakimi są wysoki poziom ochrony środowiska i poprawa jego jakości oraz równość mężczyzn i kobiet, z konwencjami międzynarodowymi wymienionymi w części I sekcja 2 załącznika, a także z odpowiednimi przepisami Unii, w tym przepisami dotyczącymi przeciwdziałania zmianie klimatu. Kodeks postępowania ma opierać się na europejskich wytycznych, które zostaną opracowane przez Komisję wraz ze znormalizowanym zestawem zasad po konsultacji z partnerami społecznymi.**

Poprawka 12

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 4**

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji niekorzystnych skutków, o **której** mowa w ust. 1, na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, **przedsiębiorstwa były uprawnione do korzystania** z odpowiednich zasobów,

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji **i oceny** niekorzystnych skutków **dla praw człowieka i środowiska**, o **których** mowa w ust. 1, na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, **w tym danych**

w tym niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach procedury rozpatrywania skarg przewidzianej w art. 9. Ponadto w stosownych przypadkach przedsiębiorstwa przeprowadzają konsultacje z grupami, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym z pracownikami i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w celu zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków.

*zdezagregowanych, np. danych zdezagregowanych według płci, umożliwiających identyfikację tendencji związanych z płcią, przedsiębiorstwa korzystały z odpowiednich zasobów, w tym niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach procedury rozpatrywania skarg przewidzianej w art. 9. Ponadto w stosownych przypadkach przedsiębiorstwa przeprowadzają konsultacje z grupami, które **odczuwają skutki lub** potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym z pracownikami, **związkami zawodowymi i przedstawicielami pracowników, a także, w stosownych przypadkach,** z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, **takimi jak organizacje społeczeństwa obywatelskiego i obrońcy środowiska,** w celu zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków. **Zainteresowane strony będą różne w zależności od charakteru rzeczywistych lub potencjalnych skutków, od sektora, a także od obszaru geograficznego, na którym przedsiębiorstwo prowadzi działalność.***

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Identyfikacja i ocena rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków obejmuje analizę, w jaki sposób działalność przedsiębiorstwa może wpływać lub już wpływa na różne grupy, ze szczególnym uwzględnieniem wyzwania, przed którymi stoją osoby z grup lub populacji, które znajdują się w niekorzystnej sytuacji, są zmarginalizowane lub mogą być narażone na ryzyko znalezienia się w trudnej

sytuacji, takich jak kobiety, dzieci, migranci, ludy tubylcze i osoby z niepełnosprawnościami. Taka analiza opiera się na konwencjach dotyczących praw człowieka i podstawowych wolności wymienionych w części I sekcja 2 załącznika oraz na ocenie pod kątem płci, uwzględniającej zróżnicowany wpływ na mężczyzn i kobiety, oraz na stosowaniu podejścia opartego na prawach dziecka.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) *w stosownych przypadkach* ze względu na charakter lub złożoność środków koniecznych do uniknięcia skutków – opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami *oceny* poprawy. *Taki* plan działań zapobiegawczych opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki;

Poprawka

a) ze względu na charakter lub złożoność środków koniecznych do uniknięcia skutków – opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami *monitorowania* poprawy. *Ten plan działań zapobiegawczych musi uwzględniać aspekt płci, biorąc pod uwagę zróżnicowany wpływ na mężczyzn i kobiety, oraz uwzględniać wyzwania związane ze środowiskiem i zmianą klimatu.* Plan działań zapobiegawczych opracowuje się *przy znaczącym zaangażowaniu zainteresowanych stron odczuwających skutki, a w stosownych przypadkach przy zaangażowaniu innych odpowiednich zainteresowanych stron, np. w drodze procedury konsultacji.* *W przypadku gdy przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim zidentyfikowanym potencjalnym niekorzystnym skutkom jednocześnie, opracowuje i wdraża w porozumieniu z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki oraz, w stosownych przypadkach, z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, strategię ustalania priorytetów, w której uwzględnia*

*się stopień dotkliwości,
prawdopodobieństwo, czas trwania, zasięg
i odwracalność różnych potencjalnych
niekorzystnych skutków dotyczących praw
człowieka, środowiska i klimatu.
Wszystkim niekorzystnym skutkom i
zagrożeniom należy zaradzić w rozsądnym
terminie.*

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) **zneutralizowania** niekorzystnych skutków **lub** zminimalizowania ich zakresu, w **tym** poprzez wypłatę **odszkodowania** osobom odczuwającym skutki i rekompensaty finansowej społecznościom odczuwającym skutki. Działania muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania;

Poprawka

a) **odwrócenia** niekorzystnych skutków, **a jeśli to niemożliwe – zneutralizowania i znacznego** zminimalizowania ich zakresu **poprzez m.in. strategie polityczne ułatwiające reagowanie oraz**, w **stosownych przypadkach**, poprzez wypłatę **odszkodowań** osobom, **grupom osób lub podmiotom** odczuwającym skutki i **wypłatę** rekompensaty finansowej społecznościom odczuwającym skutki. Działania muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) w stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, do opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami

Poprawka

b) w stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, do opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami

oceny poprawy. W stosownych przypadkach taki plan działań naprawczych opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami;

monitorowania poprawy. Plan działań naprawczych opracowuje się przy znaczącym zaangażowaniu zainteresowanych stron odczuwających skutki, a w stosownych przypadkach przy zaangażowaniu innych odpowiednich zainteresowanych stron, np. w drodze procedury konsultacji. Plan naprawczy jest udostępniany publicznie i monitorowany w porozumieniu z przedstawicielami zainteresowanych stron odczuwających skutki. Jeżeli przedsiębiorstwo nie jest w stanie jednocześnie powstrzymać lub zminimalizować wszystkich rzeczywistych niekorzystnych skutków, plan ten musi zawierać uzasadnioną strategię ustalania priorytetów, która uwzględnia stopień dotkliwości każdego rzeczywistego niekorzystnego skutku dla praw człowieka, środowiska i klimatu, a także prawdopodobieństwo wystąpienia takiego skutku, czas trwania, rozprzestrzenianie i możliwości odwrócenia. Wszystkim niekorzystnym skutkom i zagrożeniom należy zaradzić w rozsądnym terminie;

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają **możliwość** składania skarg przez:

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, **aby przedsiębiorstwa dysponowały procedurami** składania skarg, **które są zgodne z przepisami, dostępne, przewidywalne, sprawiedliwe i przejrzyste oraz które przestrzegają praw osób, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony osób, których dana sprawa dotyczy, i ich przedstawicieli. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa przyjęły i wdrożyły strategię i procesy mające na celu utrzymanie niezależności procedury rozpatrywania skarg, były wrażliwe na kwestie płci oraz uwzględniały potrzeby**

osób, które mogą być bardziej narażone na zagrożenia lub marginalizację, między innymi przez usunięcie barier w dostępie do nich. Informacje publikuje się w sposób, który nie zagraża bezpieczeństwu zainteresowanych stron, m.in. nie ujawnia się ich tożsamości i gwarantuje się brak środków odwetowych w przypadku korzystania z procedury rozpatrywania skarg. Skargi mogą być składane przez:

- a) osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogą być nimi dotknięte;
- b) związki zawodowe i **innych** przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości;
- c) organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości.

- a) osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogą być nimi dotknięte;
 - b) związki zawodowe i przedstawiciele pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości;
 - c) organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości;
- ca) osoby zgłaszające naruszenia prawa Unii zdefiniowane w dyrektywie (UE) 2019/1937.**

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby skarżący **miał prawo** do:

- a) **żądania od przedsiębiorstwa podjęcia** odpowiednich **działań następczych w związku ze skargą, którą** złożyli na podstawie ust. 1, oraz

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby skarżący **lub ich przedstawiciele otrzymywali w odpowiednim czasie informacje na temat kroków i działań podjętych w kontekście konkretnej złożonej skargi oraz by byli uprawnieni** do:

- a) **otrzymania w rozsądnym terminie** odpowiednich **informacji o działaniach następczych ze strony przedsiębiorstwa, do którego** złożyli **skargę** na podstawie ust. 1, **w tym wyjaśnienia, czy wniosek został uznany za bezzasadny czy za uzasadniony,**

b) spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych **poważnych** niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi.

na piśmie oraz, na żądanie skarżącego, za pośrednictwem odpowiedniego kanału komunikacji, oraz

b) spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi, **a w przypadku gdy skargę uznano za uzasadnioną – omówienia możliwych działań naprawczych.**

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 4 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) uzyskania pełnego zaradzenia rzeczywistym niekorzystnym skutkom lub przyczynienia się do pełnego zadośćuczynienia za nie. Środek zaradczy jest proporcjonalny do wagi i skali niekorzystnego skutku.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 4 – litera b b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bb) dostępu do procedury zgłaszania uzasadnionych obaw, o której mowa w art. 19, pociągnięcia przedsiębiorstwa do odpowiedzialności cywilnej, o której mowa w art. 22, i dostępu do wszelkich innych mechanizmów sądowych lub innego pozasądowego mechanizmu rozpatrywania skarg.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 9 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie pozasądowe środki zaradcze były realizowane równoległe z zachęcaniem do rokowań zbiorowych i uznawaniem związków zawodowych i w żaden sposób nie podważały roli legalnych związków zawodowych w rozwiązywaniu sporów pracowniczych.

Poprawka 22

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4b. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego na poziomie przedsiębiorstwa nie uniemożliwia skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem.

Poprawka 23

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – nagłówek**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Wytyczne

Wytyczne i dostosowane do potrzeb wsparcie dla przedsiębiorstw

Poprawka 24

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki

przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – **może wydać** wytyczne, w tym wytyczne dotyczące konkretnych sektorów **lub** konkretnych niekorzystnych skutków.

przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, **w tym europejskimi międzysektorowymi i sektorowymi partnerami społecznymi**, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska, **Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, Europejską Agencją ds. Innowacji i Agencją Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP** oraz w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności, **np. ONZ, MOP i Radą Europy** – **wydaje** wytyczne, w tym wytyczne dotyczące konkretnych sektorów, konkretnych niekorzystnych skutków **i obszarów geograficznych wysokiego ryzyka. Wytyczne te mają opierać się na już istniejących pracach i badaniach, takich jak wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w celu odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, a także wytyczne OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych oraz wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka, i ustanawia się je w taki sposób, aby miały wymiar uwzględniający aspekt płci i uwzględniały, w stosownych przypadkach, aspekty związane z grupami znajdującymi się w trudnej sytuacji, takimi jak osoby z niepełnosprawnościami. Wytyczne muszą uwzględniać już istniejące sektorowe systemy należytej staranności i informacje związane z określonymi obszarami geograficznymi. Wytyczne muszą być w formie cyfrowej i łatwo dostępną, a także muszą być dostępne we wszystkich językach urzędowych Unii. Komisja dokonuje okresowego przeglądu adekwatności wytycznych i dostosowuje je do nowych potrzeb i najlepszych praktyk w oparciu o regularnie aktualizowane informacje na temat potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków w**

zakresie praw człowieka, środowiska i zarządzania, związanych z niektórymi krajami i regionami, sektorami i rodzajami działalności gospodarczej.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Państwa członkowskie opracowują – w porozumieniu z międzysektorowymi i sektorowymi partnerami społecznymi, a także z przedstawicielami branży, oraz w oparciu o wytyczne przedstawione przez Komisję – platformy cyfrowe zawierające wytyczne dla przedsiębiorstw dotyczące opracowywania strategii i metod w zakresie należytej staranności w celu oceny, identyfikacji i eliminowania rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków oraz zapobiegania tym skutkom, a także opracowywania planu działań zapobiegawczych i naprawczych. Platformy te muszą obejmować różne sytuacje, o których mowa w art. 2 ust. 1, i zapewniać zindywidualizowane szablony dla przedsiębiorstw, dostosowane do rzeczywistych lub potencjalnych zagrożeń, jakie mogą napotkać.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1b. Wytyczne, narzędzia i metody, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, muszą być również dostępne dla przedsiębiorstw, które są wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy, ale na które może

ona wpływać pośrednio. Wsparcie dostosowane do potrzeb ma zachęcić przedsiębiorstwa, niezależnie od ich wielkości, aby zachowały należytą staranność, i zwiększyć ich zdolności w tym zakresie. Państwa członkowskie zapewniają, aby MŚP otrzymywały dostosowane do potrzeb i kompleksowe wsparcie, w szczególności poprzez możliwości szkoleniowe oraz utworzenie platformy ułatwiającej kontakty i wymianę wiedzy, upowszechniającej najlepsze praktyki i inicjatywy międzybranżowe, zgodnie z art. 13 ust. 1a.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – punkt 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. *Naruszenia* praw i zakazów określonych w międzynarodowych umowach w dziedzinie praw człowieka

Poprawka

1. *Naruszenie* praw i zakazów określonych w międzynarodowych umowach w dziedzinie praw człowieka

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – punkt – podpunkt 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7a. Naruszenie prawa do bezpiecznych i zdrowych warunków pracy zgodnie z Konwencją MOP dotycząca bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy oraz Ramami propagowania Konwencji MOP dotyczącej bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy

Załącznik I – część I – punkt 1 – podpunkt 21 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

21a. Naruszenie prawa do pracy (np. art. 6 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych)

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy

Załącznik I – część I – punkt 1 – podpunkt 21 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

21b. Naruszenie zakazu stosowania przemocy wobec kobiet lub ich napastowania (na przykład konwencja MOP nr 190, konwencja stambulska)

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy

Załącznik I – część I – punkt 1 – podpunkt 21 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

21c. Naruszenie praw do równego traktowania kobiet i mężczyzn (np. art. 1 i 2 Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet i art. 3 MPPOiP)

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy

Załącznik I – część I – punkt 2 – tiret 3 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– Międzynarodowa konwencja o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – punkt 2 – tiret 9 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– ***Deklaracja Narodów
Zjednoczonych w sprawie obrońców praw
człowieka***

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – punkt 2 – tiret 10 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– ***Deklaracja Narodów
Zjednoczonych w sprawie praw ludności
wiejskiej i innych osób pracujących na
obszarach wiejskich***

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – punkt 2 – tiret 14 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

– ***Konwencja nr 169
Międzynarodowej Organizacji Pracy
dotycząca ludności tubylczej i plemiennej
Konwencja Międzynarodowej Organizacji
Pracy z 2019 r. w sprawie eliminacji
przemocy i molestowania w miejscu pracy
(nr 190)***

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – punkt 2 – tiret 15 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- *Konwencja dotycząca bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy z 1981 r. (nr 155)*
- Ramy propagowania Konwencji dotyczącej bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy z 2006 r. (nr 187)*
- Europejska konwencja praw człowieka*
- Europejska karta społeczna*
- Karta praw podstawowych Unii Europejskiej*
- Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska)*

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – punkt 2 – tiret 15 b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- *Deklaracja ONZ w sprawie obrońców praw człowieka*

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – punkt 2 – tiret 15 c (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- *Międzynarodowa konwencja o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin*

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – punkt 2 – tiret od 15 d (nowe) do 15 j (nowe)

- ***Konwencja dotycząca bezpieczeństwa i zdrowia pracowników z 1981 r. (nr 155) i protokół do niej z 2002 r.***
- ***Ramy propagowania Konwencji dotyczącej bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy z 2006 r. (nr 187)***
- ***Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy z 2019 r. w sprawie eliminacji przemocy i molestowania w miejscu pracy (nr 190)***
- ***Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej***
- ***Europejska karta społeczna***
- ***Europejska konwencja praw człowieka***
- ***Karta praw podstawowych Unii Europejskiej***

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Należyta staranność przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmiana dyrektywy (UE) 2019/1937
Odsyłacze	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 4.4.2022
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	EMPL 4.4.2022
Zaangażowane komisje - data ogłoszenia na posiedzeniu	15.9.2022
Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej Data powołania	Samira Rafaela 5.9.2022
Rozpatrzenie w komisji	8.11.2022
Data przyjęcia	1.3.2023
Wynik głosowania końcowego	+: 28 –: 20 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	João Albuquerque, Marc Angel, Dominique Bilde, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Loucas Fourlas, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Radan Kanev, Ádám Kósa, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzì, Sara Matthieu, Jörg Meuthen, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pişlaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Nikolaj Villumsen, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Marc Botenga, Gheorghe Falcă, Lina Gálvez Muñoz, José Gusmão, Pierre Larroustourou, Antonius Manders, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Marie-Pierre Vedrenne

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

28	+
Renew	Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Irena Joveva, Max Orville, Samira Rafaela, Monica Semedo, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	João Albuquerque, Marc Angel, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Lina Gálvez Muñoz, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Pierre Larrouturou, Evelyn Regner, Daniela Rondinelli, Marianne Vind
The Left	Marc Botenga, Leila Chaibi, José Gusmão, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

20	-
ECR	Margarita de la Pisa Carrión, Elżbieta Rafalska, Beata Szydło
ID	Dominique Bilde, Elena Lizzi, Guido Reil, Stefania Zambelli
NI	Ádám Kósa, Jörg Meuthen
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Gheorghe Falcă, Loucas Fourlas, Radan Kanev, Miriam Lexmann, Antonius Manders, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh

1	0
Renew	Dragoș Pîslaru

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

10.2.2023

OPINIA KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI

dla Komisji Prawnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937 (COM2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Tiemo Wölken

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 1

Tekst proponowany przez Komisję

(1) Unia opiera się na poszanowaniu godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowaniu praw człowieka, zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Te podstawowe wartości, które zainspirowały powstanie Unii, a także powszechność i niepodzielność praw człowieka oraz poszanowanie zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego powinny przyświecać działaniom Unii na arenie międzynarodowej. Takie działania obejmują wspieranie trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz środowiskowego krajów rozwijających się.

Poprawka

(1) Unia opiera się na poszanowaniu godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowaniu praw człowieka, zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. **Artykuł 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że polityka Unii powinna przyczyniać się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego, ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych oraz promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczania zmian klimatu.** Te podstawowe wartości, które zainspirowały powstanie Unii, a także powszechność i niepodzielność

praw człowieka *i praw związanych ze środowiskiem* oraz poszanowanie zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego powinny przyświecać działaniom Unii na arenie międzynarodowej. Takie działania obejmują, *między innymi*, wspieranie trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz środowiskowego krajów rozwijających się.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 2

Tekst proponowany przez Komisję

(2) Wysoki poziom ochrony środowiska naturalnego i poprawa jego jakości oraz propagowanie podstawowych wartości europejskich należą do priorytetów Unii, jak określono w komunikacie Komisji dotyczącym Europejskiego Zielonego Ładu⁷⁴. Cele te wymagają zaangażowania nie tylko organów publicznych, ale także podmiotów prywatnych, w szczególności przedsiębiorstw.

⁷⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europejski Zielony Ład” (COM/2019/640 final).

Poprawka

(2) Wysoki poziom ochrony środowiska naturalnego i poprawa jego jakości, *osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.* oraz propagowanie podstawowych wartości europejskich należą do priorytetów Unii, jak określono w komunikacie Komisji dotyczącym Europejskiego Zielonego Ładu⁷⁴. Cele te wymagają zaangażowania nie tylko organów publicznych, ale także podmiotów prywatnych, w szczególności przedsiębiorstw.

⁷⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europejski Zielony Ład” (COM/2019/640 final).

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Kluczem do sukcesu w realizacji

Poprawka

(4) Kluczem do sukcesu w realizacji

celów Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju jest postępowanie przedsiębiorstw działających we wszystkich sektorach gospodarki, ponieważ przedsiębiorstwa unijne, w szczególności duże, polegają na globalnych łańcuchach wartości. Ochrona praw człowieka i ochrona środowiska również leżą w interesie przedsiębiorstw, w szczególności biorąc pod uwagę rosnącą świadomość konsumentów i inwestorów w tych obszarach. Na poziomie unijnym⁷⁷ oraz krajowym⁷⁸ istnieje już szereg inicjatyw wspierających przedsiębiorstwa działające na rzecz transformacji zorientowanej na wartości.

⁷⁷ „Enterprise Models and the EU agenda” [„Modele przedsiębiorstw i agenda UE”], CEPS Policy Insights, nr PI2021-02/ styczeń 2021.

⁷⁸ Np.
<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>

celów Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju jest postępowanie przedsiębiorstw działających we wszystkich sektorach gospodarki, ponieważ przedsiębiorstwa unijne, w szczególności duże, polegają na globalnych łańcuchach wartości. Ochrona praw człowieka oraz ochrona środowiska *i klimatu* również leżą w interesie przedsiębiorstw, w szczególności biorąc pod uwagę *potrzebę zagwarantowania zrównoważonego rozwoju w perspektywie długoterminowej jako warunku wstępnego zapewnienia rozwoju gospodarczego dla przyszłych pokoleń* oraz rosnącą świadomość konsumentów i inwestorów w tych obszarach. Na poziomie unijnym⁷⁷ oraz krajowym⁷⁸ istnieje już szereg inicjatyw wspierających przedsiębiorstwa działające na rzecz transformacji zorientowanej na wartości.

⁷⁷ „Enterprise Models and the EU agenda” [„Modele przedsiębiorstw i agenda UE”], CEPS Policy Insights, nr PI2021-02/ styczeń 2021.

⁷⁸ Np.
<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(8a) W umowach międzynarodowych zawartych na mocy Konwencji Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej, których Unia i państwa członkowskie są stronami, takich jak niedawno przyjęte Globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, określono dokładne cele i poziomy odniesienia służące rozwiązaniu problemu załamania

się różnorodności biologicznej na całym świecie, w tym dotyczące odbudowy, zachowania, powstrzymania wymierania gatunków, ograniczenia zagrożeń związanych z pestycydami i szkodliwymi dla środowiska dotacjami. Za kluczową dla osiągnięcia tych celów postrzega się rolę sektora prywatnego, w szczególności jego strategię inwestycyjne.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję

(9) W Europejskim prawie o klimacie⁸⁶ Unia zobowiązała się prawnie również do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz do zredukowania emisji o co najmniej 55 % do 2030 r. Oba te zobowiązania wymagają zmiany sposobu, w jaki przedsiębiorstwa prowadzą produkcję i zaopatrują się. W przygotowanym przez Komisję Planie w zakresie celów klimatycznych na 2030 r.⁸⁷ przedstawiono modele obejmujące różne poziomy redukcji emisji wymagane w różnych sektorach gospodarki – chociaż we wszystkich scenariuszach należy dokonać znacznych redukcji we wszystkich sektorach, jeżeli Unia ma osiągnąć swoje cele klimatyczne. W planie podkreślono również, że „zmiany w zasadach i praktykach ładu korporacyjnego, w tym w zakresie zrównoważonych finansów, sprawią, że właściciele i kierownicy przedsiębiorstw będą w swoich działaniach i strategiach nadawać priorytetowe znaczenie celom w zakresie zrównoważonego rozwoju”. W komunikacie z 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu⁸⁸ określono, że wszystkie działania i polityki UE powinny zostać połączone, aby pomóc Unii w osiągnięciu pomyślnej i sprawiedliwej transformacji ku

Poprawka

(9) W Europejskim prawie o klimacie⁸⁶ Unia zobowiązała się prawnie również do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz do zredukowania emisji o co najmniej 55 % do 2030 r. Oba te zobowiązania wymagają zmiany sposobu, w jaki przedsiębiorstwa prowadzą produkcję i zaopatrują się. W przygotowanym przez Komisję Planie w zakresie celów klimatycznych na 2030 r.⁸⁷ przedstawiono modele obejmujące różne poziomy redukcji emisji wymagane w różnych sektorach gospodarki – chociaż we wszystkich scenariuszach należy dokonać znacznych redukcji we wszystkich sektorach, jeżeli Unia ma osiągnąć swoje cele klimatyczne. W planie podkreślono również, że „zmiany w zasadach i praktykach ładu korporacyjnego, w tym w zakresie zrównoważonych finansów, sprawią, że właściciele i kierownicy przedsiębiorstw będą w swoich działaniach i strategiach nadawać priorytetowe znaczenie celom w zakresie zrównoważonego rozwoju”. ***Ogólny unijny program działań w zakresie środowiska do 2030 r. (8. EAP)^{87a} ma na celu przyspieszenie transformacji ekologicznej w kierunku neutralnej dla klimatu, odpornej i konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym oraz***

zrównoważonej przyszłości. Określono w nim również, że ramy ładu korporacyjnego powinny w większym stopniu uwzględniać zrównoważony charakter działalności.

ochronę, odbudowę i poprawę stanu środowiska, między innymi przez zatrzymanie i odwrócenie tendencji do utraty różnorodności biologicznej. Długoterminowym celem priorytetowym 8. EAP jest zadbanie o to, by najpóźniej do 2050 r. ludzie cieszyli się dobrą jakością życia z uwzględnieniem ograniczeń planety w gospodarce dobrobytu, w której nic się nie marnuje, by wzrost miał charakter regeneracyjny oraz by osiągnięto w Unii neutralność klimatyczną, a nierówności zostały znacznie zmniejszone. W komunikacie z 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu⁸⁸ określono, że wszystkie działania i polityki UE powinny zostać połączone, aby pomóc Unii w osiągnięciu pomyślnej i sprawiedliwej transformacji ku zrównoważonej przyszłości. Określono w nim również, że ramy ładu korporacyjnego powinny w większym stopniu uwzględniać zrównoważony charakter działalności.

⁸⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) PE/27/2021/REV/1 (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

⁸⁷ SWD/2020/176 final.

⁸⁸ COM(2019) 640 final.

⁸⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) PE/27/2021/REV/1 (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

⁸⁷ SWD/2020/176 final.

^{87a} *Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/591 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r. (Dz.U. L 114 z 12.4.2022, s. 22).*

⁸⁸ COM(2019) 640 final.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję

(11) Inicjatywy dotyczące zrównoważonego ładu korporacyjnego znalazły się wśród elementów następujących strategii: Plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym⁹¹, unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030⁹², strategia „Od pola do stołu”⁹³, strategia w zakresie chemikaliów⁹⁴, „Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. – tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy”⁹⁵, przemysł 5.0⁹⁶, Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych⁹⁷ i przegląd polityki handlowej z 2021 r.⁹⁸

⁹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Poprawka

(11) Inicjatywy dotyczące zrównoważonego ładu korporacyjnego znalazły się wśród elementów następujących strategii: Plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym⁹¹, unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030⁹², strategia „Od pola do stołu”⁹³, strategia w zakresie chemikaliów⁹⁴, **strategia farmaceutyczna dla Europy^{94a}, unijny Plan działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby z 2021 r.^{94b}**, „Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. – tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy”⁹⁵, przemysł 5.0⁹⁶, Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych⁹⁷ i przegląd polityki handlowej z 2021 r.⁹⁸. ***Wymogi należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny zatem przyczynić się do zachowania i przywrócenia różnorodności biologicznej, m.in. poprzez poprawę stanu środowiska, w szczególności powietrza, wody i gleby. Powinny one również przyczynić się do przyspieszenia przejścia na nietoksyczną gospodarkę o obiegu zamkniętym. Wymogi w zakresie należytej staranności przewidziane w niniejszej dyrektywie powinny również przyczynić się do osiągnięcia określonych w planie działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń celów dotyczących uzyskania nietoksycznego środowiska oraz ochrony zdrowia i dobrostanu ludzi, zwierząt i ekosystemów przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem.***

⁹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

i Komitetu Regionów – Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy (COM/2020/98 final).

⁹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia (COM/2020/380 final).

⁹³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego (COM/2020/381 final).

⁹⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności na rzecz nietoksycznego środowiska, COM(2020)0667 final.

⁹⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. –

i Komitetu Regionów – Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy (COM/2020/98 final).

⁹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia (COM/2020/380 final).

⁹³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego (COM/2020/381 final).

⁹⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności na rzecz nietoksycznego środowiska, (COM(2020)0667 final).

^{94a} Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Strategia farmaceutyczna dla Europy (COM(2020)0761 final).

^{94b} Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Droga do zdrowej planety dla wszystkich, Plan działania UE: Plan działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby”, COM(2021) 400 final.

⁹⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów [„Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. –](#)

tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy” (COM/2021/350 final).

⁹⁶ Przemysł 5.0;
https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en

⁹⁷

<https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/pl/>

⁹⁸ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Przegląd polityki handlowej – otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa (COM/2021/66 final).

[tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy” \(COM/2021/350 final\).](#)

⁹⁶ Przemysł 5.0;
https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en

⁹⁷

<https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/pl/>

⁹⁸ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Przegląd polityki handlowej – otwarta, zrównoważona i asertywna polityka handlowa (COM/2021/66 final).

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję

(20) W celu umożliwienia przedsiębiorstwom właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu wartości oraz umożliwienia im wywarcia odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności powinny **zostać ograniczone** w niniejszej dyrektywie **do stałych relacji biznesowych**. Do celów niniejszej dyrektywy **stale** relacje biznesowe powinny oznaczać bezpośrednie lub pośrednie relacje biznesowe, **które są trwale lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwale, ze względu na ich intensywność i czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości**. „Stalność” relacji biznesowych powinno się **oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy. Jeśli bezpośrednie relacje biznesowe przedsiębiorstwa mają charakter stały, wówczas wszystkie**

Poprawka

(20) W celu umożliwienia przedsiębiorstwom właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu wartości oraz umożliwienia im wywarcia odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności powinny **obejmować** w niniejszej dyrektywie **wszystkie relacje biznesowe**. Do celów niniejszej dyrektywy relacje biznesowe powinny oznaczać bezpośrednie lub pośrednie relacje biznesowe.

powiązane pośrednie relacje biznesowe powinny być również uznane za stałe w odniesieniu do tego przedsiębiorstwa.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające średnio ponad **500** pracowników i odnotowujące przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **150** mln EUR w **roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy** powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. *W odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie spełniają tych kryteriów, ale które zatrudniały średnio ponad 250 pracowników i odnotowywały przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej 40 mln EUR światowych obrotów netto w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy oraz które działają w jednym lub kilku sektorach o dużym wpływie, zasady należytej staranności należy zacząć stosować dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy, aby zapewnić więcej czasu na dostosowanie. W celu zapewnienia, aby obciążenie było rozłożone proporcjonalnie, przedsiębiorstwa działające w sektorach o dużym wpływie* powinny zostać zobowiązane do przestrzegania **bardziej ukierunkowanych** zasad należytej staranności, **koncentrujących się na poważnych niekorzystnych skutkach**. Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE

Poprawka

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające średnio ponad **250** pracowników i odnotowujące przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **40** mln EUR w **ostatnim** roku obrotowym, **za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe**, powinny zostać zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE¹⁰³. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE¹⁰³. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 22

Tekst proponowany przez Komisję

(22) Aby odzwierciedlić obszary priorytetowe działań międzynarodowych mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z prawami człowieka *i* środowiskiem, dobór sektorów o dużym wpływie do celów niniejszej dyrektywy powinien opierać się na istniejących sektorowych wytycznych OECD dotyczących należytej staranności. Do celów niniejszej dyrektywy za sektory o dużym wpływie należy uznać następujące sektory: produkcja wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia; rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów; wydobywanie surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu),

Poprawka

(22) Aby odzwierciedlić obszary priorytetowe działań międzynarodowych mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z prawami człowieka, środowiskiem *i klimatem*, dobór sektorów o dużym wpływie do celów niniejszej dyrektywy powinien opierać się na istniejących sektorowych wytycznych OECD dotyczących należytej staranności. Do celów niniejszej dyrektywy za sektory o dużym wpływie należy uznać następujące sektory: produkcja wyrobów tekstylnych, *futer*, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia; rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, *produktów pochodzenia zwierzęcego*, drewna, żywności i napojów; *energia i* wydobywanie *surowców, w tym wydobywanie, transport i przeladunek* surowców mineralnych niezależnie od

metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi). Jeśli chodzi o sektor finansowy, to ze względu na jego specyfikę – w szczególności w odniesieniu do łańcucha wartości i oferowanych usług – nawet jeśli jest on objęty sektorowymi wytycznymi OECD, nie powinno się go zaliczać do sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą. Jednocześnie należy szerzej uwzględnić rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki w tym sektorze poprzez włączenie do zakresu bardzo dużych przedsiębiorstw, które są regulowanymi przedsiębiorstwami finansowymi, nawet jeśli nie mają formy prawnej spółki kapitałowej.

miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi). Jeśli chodzi o sektor finansowy, to ze względu na jego specyfikę – w szczególności w odniesieniu do łańcucha wartości i oferowanych usług – nawet jeśli jest on objęty sektorowymi wytycznymi OECD, nie powinno się go zaliczać do sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą. Jednocześnie należy szerzej uwzględnić rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki w tym sektorze poprzez włączenie do zakresu bardzo dużych przedsiębiorstw, które są regulowanymi przedsiębiorstwami finansowymi, nawet jeśli nie mają formy prawnej spółki kapitałowej.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 22 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(22a) W niniejszej dyrektywie uznaje się podejście „Jedno zdrowie” za zintegrowane i jednolite podejście mające na celu trwałą równowagę i optymalizację zdrowia ludzi, zwierząt i ekosystemów. Podejście „Jedno zdrowie” opiera się na założeniu, że zdrowie ludzi, zwierząt domowych i dzikiej fauny i flory, roślin

oraz szeroko pojętego środowiska, w tym ekosystemów, jest ściśle powiązane i współzależne. W niniejszej dyrektywie uwzględniono zatem kluczową rolę sektora opieki zdrowotnej w przystosowaniu się do zmiany klimatu i zobowiązano się do uczynienia naszych systemów opieki zdrowotnej zrównoważonymi środowiskowo, neutralnymi dla klimatu i odpornymi najpóźniej do 2050 r. Przedsiębiorstwa w odpowiednich sektorach powinny dążyć do zapewnienia poszanowania pięciu swobód dotyczących dobrostanu zwierząt. W odniesieniu do sektora akwakultury należy w pełni przestrzegać norm Kodeksu zdrowia zwierząt wodnych OIE dotyczących transportu i uboju oraz wytycznych dotyczących dobrostanu ryb Platformy UE ds. Dobrostanu Zwierząt w zakresie jakości wody i postępowania z rybami w celu zapewnienia dobrostanu kręgowców hodowlanych. W odniesieniu do zobowiązania grupy G-7 do uznania szybkiego wzrostu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w skali globalnej konieczne jest promowanie rozsądnego i odpowiedzialnego stosowania antybiotyków w produktach leczniczych przeznaczonych dla ludzi i zwierząt, zwiększanie poziomu wiedzy na temat sepsy, odgrywanie wiodącej roli w opracowywaniu zintegrowanych systemów nadzoru opartych na podejściu „Jedno zdrowie”, jednoczesne zwiększanie dostępu do środków przeciwdrobnoustrojowych, wspieranie badań naukowych i innowacji w zakresie nowych antybiotyków w ramach partnerstw międzynarodowych oraz zachęcanie do opracowywania nowych metod leczenia przeciwdrobnoustrojowego ze szczególnym naciskiem na zachęty polegające na tworzeniu zapotrzebowania na rynku.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 23

Tekst proponowany przez Komisję

(23) Aby w pełni osiągnąć cele niniejszej dyrektywy dotyczące praw człowieka i **niekorzystnych skutków dla** środowiska w odniesieniu do działalności przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, należy objąć jej zakresem również przedsiębiorstwa z państw trzecich, które prowadzą znaczącą działalność w UE. W szczególności dyrektywa powinna mieć zastosowanie do przedsiębiorstw z państw trzecich, które odnotowały w **Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości co najmniej 150 mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy lub** przychody netto ze sprzedaży w wysokości ponad 40 mln EUR, **ale mniej niż 150 mln EUR** w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy **w co najmniej jednym z sektorów o dużym wpływie, dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy.**

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 24 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(23) Aby w pełni osiągnąć cele niniejszej dyrektywy dotyczące **niekorzystnych skutków dla** praw człowieka i środowiska w odniesieniu do działalności, **produktów i usług** przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, należy objąć jej zakresem również przedsiębiorstwa z państw trzecich, które prowadzą znaczącą działalność w UE. W szczególności dyrektywa powinna mieć zastosowanie do przedsiębiorstw z państw trzecich, które odnotowały w **skali światowej** przychody netto ze sprzedaży w wysokości ponad 40 mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy.

(24a) Przedsiębiorstwa będące częścią grupy, w tym jednostki zależne i jednostki dominujące, nie zawsze mają ten sam łańcuch wartości. Niemniej jednak procesy i działania w zakresie należytej staranności mogą być prowadzone na poziomie grupy. W tym względzie spółki dominujące mogą wypełniać obowiązki w zakresie należytej staranności wynikające z niniejszej dyrektywy w imieniu

przedsiębiorstw, które są ich jednostkami zależnymi objętymi zakresem niniejszej dyrektywy.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 25

Tekst proponowany przez Komisję

(25) Aby w znaczący sposób przyczynić się do transformacji w stronę modelu zrównoważonego, zasady należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny być stosowane z uwzględnieniem niekorzystnych skutków dla praw człowieka dotyczących osób podlegających ochronie i wynikających z naruszenia jednego z praw lub zakazów zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy. Aby zagwarantować kompleksowe uwzględnienie praw człowieka, naruszenie zakazu lub prawa niewymienionych wyraźnie we wspomnianym załączniku, które to naruszenie bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego tymi konwencjami, powinno się również zaliczać do niekorzystnych skutków dla praw człowieka objętych zakresem niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że można przyjąć, iż przedsiębiorstwo mogło ustalić ryzyko wystąpienia takiego naruszenia i wszelkie odpowiednie środki, które należałoby przyjąć w celu spełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności swojej działalności, takie jak sektor i warunki operacyjne. Należyta staranność powinna ponadto obejmować niekorzystne skutki dla środowiska *wynikające z naruszenia jednego z zakazów i zobowiązań wynikających z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony*

Poprawka

(25) Aby w znaczący sposób przyczynić się do transformacji w stronę modelu zrównoważonego, zasady należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny być stosowane z uwzględnieniem niekorzystnych skutków dla praw człowieka dotyczących osób podlegających ochronie i wynikających z naruszenia jednego z praw lub zakazów zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy. Aby zagwarantować kompleksowe uwzględnienie praw człowieka, naruszenie zakazu lub prawa niewymienionych wyraźnie we wspomnianym załączniku, które to naruszenie bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego tymi konwencjami, powinno się również zaliczać do niekorzystnych skutków dla praw człowieka objętych zakresem niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że można przyjąć, iż przedsiębiorstwo mogło ustalić ryzyko wystąpienia takiego naruszenia i wszelkie odpowiednie środki, które należałoby przyjąć w celu spełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności swojej działalności, takie jak sektor i warunki operacyjne. Należyta staranność powinna ponadto obejmować niekorzystne skutki dla środowiska *związane z kategoriami środowiskowymi łagodzenia zmiany klimatu, przystosowania się do zmiany klimatu, zrównoważonego wykorzystania i*

środowiska wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy.

ochrony gleby, wody i zasobów morskich, przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli, w tym substancji szkodliwych, ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej i ekosystemów oraz wynikające z nieprzebrzegania obowiązków zgodnie z odpowiednimi przepisami instrumentów wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 27

Tekst proponowany przez Komisję

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka **i** ochrony środowiska w odniesieniu do swojej działalności, jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny **uwzględnić** należytą staranność **w** swojej **polityce**, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka **i** środowiska, zapobiegać im i je łagodzić, a także powstrzymać je i zminimalizować ich skalę, ustanowić i stosować procedurę rozpatrywania skarg, monitorować skuteczność wprowadzonych środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie **i** publicznie informować o stosowanej przez siebie należytej staranności. W celu zapewnienia przedsiębiorstwom jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenie oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków.

Poprawka

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka, ochrony środowiska **i klimatu** w odniesieniu do swojej działalności, **swoich produktów i usług, swoich** jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny **włączyć** należytą staranność **do** swojej **polityki z uwzględnieniem krótko-, średnio- i długoterminowych środków i celów**, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka, środowiska **i klimatu**, zapobiegać im i je łagodzić, a także powstrzymać je i zminimalizować ich skalę, **w znaczący sposób współpracować z zainteresowanymi stronami**, ustanowić i stosować procedurę rozpatrywania skarg, monitorować **i oceniać** skuteczność wprowadzonych środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie, publicznie informować o stosowanej przez siebie należytej staranności **oraz konstruktywnie współdziałać z zainteresowanymi stronami**. W celu zapewnienia przedsiębiorstwom jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności

wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenie oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 29 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(29a) Zobowiązania w zakresie należytej staranności należy uznać za ciągły i dynamiczny proces, a nie za mechaniczne „odznaczanie krater”, dlatego też strategie w zakresie należytej staranności powinny uwzględniać dynamiczny charakter niekorzystnych skutków. Strategie te powinny obejmować wszelkie rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska, w tym klimatu lub dobrych rządów, przy czym w przypadku gdy jednoczesne zapobieganie wszystkim zidentyfikowanym niekorzystnym skutkom, ich neutralizowanie i naprawianie nie jest możliwe, należy w kontekście polityki ustalania priorytetów brać pod uwagę dotkliwość i prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych skutków, zdolność przedsiębiorstwa do przeciwdziałania niekorzystnym skutkom oraz bezpośredni udział przedsiębiorstwa w wywołaniu niekorzystnych skutków.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie

należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i **środowiska**. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, powinna się opierać na informacjach ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla **środowiska**, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków powinna obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka i **środowiska** w sposób dynamiczny i w regularnych odstępach czasu: przed rozpoczęciem nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w środowisku operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie; a także okresowo, co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. Regulowane przedsiębiorstwa finansowe udzielające pożyczek, kredytów lub świadczące inne usługi finansowe powinny identyfikować niekorzystne skutki wyłącznie w czasie zawierania umowy. Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich zminimalizować, powinno **mieć możliwość ustalenia kolejności swoich działań, pod warunkiem że zastosuje środki, do których przedsiębiorstwo posiada z racjonalnego punktu widzenia dostęp, biorąc pod uwagę**

należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i **klimatu oraz inne niekorzystne skutki środowiskowe**. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, powinna się opierać na informacjach ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla **klimatu oraz inne niekorzystne skutki środowiskowe**, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków powinna obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka, **środowiska i klimatu** w sposób dynamiczny i w regularnych odstępach czasu: przed rozpoczęciem nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w środowisku operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie; a także okresowo, co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. Regulowane przedsiębiorstwa finansowe udzielające pożyczek, kredytów lub świadczące inne usługi finansowe powinny identyfikować niekorzystne skutki wyłącznie w czasie zawierania umowy. Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich zminimalizować, powinno **opracować i wdrożyć strategię ustalania priorytetów, w której powinno się uwzględniać stopień dotkliwości,**

szczególne okoliczności.

prawdopodobieństwo wystąpienia i odwracalność różnych potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska i klimatu oraz konsultacje z zainteresowanymi stronami.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 31

Tekst proponowany przez Komisję

Aby uniknąć nadmiernego obciążenia mniejszych przedsiębiorstw działających w sektorach o dużym wpływie, które wchodzi w zakres niniejszej dyrektywy, przedsiębiorstwa te powinny być zobowiązane do zidentyfikowania wyłącznie tych rzeczywistych lub potencjalnych poważnych niekorzystnych skutków, które są istotne dla danego sektora.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję

(34) Aby wypełnić obowiązek zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy *w stosownych przypadkach* oczekiwać podjęcia następujących działań. *W razie potrzeby ze względu na złożoność środków zapobiegawczych* przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań zapobiegawczych. Przedsiębiorstwa powinny *dążyć do uzyskania* od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują *stałe* relacje biznesowe, *zabezpieczeń umownych*, że zapewni on przestrzeganie *kodeksu postępowania lub* planu działań

Poprawka

(34) Aby wypełnić obowiązek zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy oczekiwać podjęcia następujących działań. Przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań zapobiegawczych. Przedsiębiorstwa powinny *uzyskać* od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują relacje biznesowe, *zabezpieczenia, umowne lub inne*, że zapewni on przestrzeganie planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia – umowne *lub inne* – od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią

zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieczeniom **umownym** powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują **stale** relacje biznesowe, takie jak finansowanie, na przykład poprzez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskoprocentowane, gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu **kodeksu postępowania lub** planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi przedsiębiorstwami.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 35

Tekst proponowany przez Komisję

(35) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy potencjalnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub środków mających na celu zminimalizowanie skutków, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do możliwości dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności

część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieczeniom powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, **w tym w odniesieniu do własnego personelu i kierownictwa**, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują relacje biznesowe, takie jak finansowanie, na przykład poprzez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskoprocentowane, gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi przedsiębiorstwami.

Poprawka

(35) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy potencjalnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub środków mających na celu zminimalizowanie skutków, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do możliwości dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności

z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań zapobiegawczych oraz wprowadzenia odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.

z planem działań zapobiegawczych oraz wprowadzenia odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 35 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(35a) Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA), Europejska Agencja Środowiska oraz, w stosownych przypadkach, inne agencje, takie jak Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), Europejska Rada ds. Innowacji i Agencja Wykonawcza ds. MŚP (EISMEA) powinny wydawać – w formie cyfrowej i łatwo dostępnym, bezpłatnie – wytyczne dotyczące aspektów, w tym informacji na temat konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków, z naciskiem m.in. na konkretne czynniki ryzyka i praktyczne wytyczne.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 38

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(38) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo stwierdzi rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka lub środowiska, powinno zastosować odpowiednie środki, aby powstrzymać te skutki. Można oczekiwać, że przedsiębiorstwo jest w stanie powstrzymać rzeczywiste niekorzystne

(38) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo stwierdzi rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka lub środowiska, powinno zastosować odpowiednie środki, aby powstrzymać te skutki. Można oczekiwać, że przedsiębiorstwo jest w stanie powstrzymać rzeczywiste niekorzystne

skutki we własnej działalności oraz w jednostkach zależnych. Należy jednak wyjaśnić, że jeśli chodzi o *stale* relacje biznesowe, w przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny minimalizować ich zakres. Rezultat *minimalizowania* zakresu niekorzystnych skutków powinien być możliwie najbliższy powstrzymaniu niekorzystnych skutków. Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, jakich działań należy oczekiwać od przedsiębiorstw, *w stosownych przypadkach i w zależności od sytuacji*, w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zminimalizowania ich zakresu.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 39

Tekst proponowany przez Komisję

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowania ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub zminimalizować ich zakres, podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania. W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz

skutki we własnej działalności oraz w jednostkach zależnych. Należy jednak wyjaśnić, że jeśli chodzi o relacje biznesowe, w przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny minimalizować ich zakres. Rezultat *ograniczania* zakresu niekorzystnych skutków powinien być możliwie najbliższy powstrzymaniu niekorzystnych skutków. Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, jakich działań należy oczekiwać od przedsiębiorstw w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska i klimatu oraz zminimalizowania ich zakresu.

Poprawka

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowania ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub zminimalizować ich zakres, podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania. W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz

jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Przedsiębiorstwa powinny również dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera biznesowego, **z którym utrzymują stałe relacje biznesowe**, zabezpieczeń **umownych**, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia **umowne** od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom **umownym** powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub zminimalizowanie ich zakresu, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują **stałe** relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 44 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Przedsiębiorstwa powinny również dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera biznesowego zabezpieczeń, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub zminimalizowanie ich zakresu, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

Poprawka

(44a) Przedsiębiorstwa powinny dostarczać zainteresowanym stronom odpowiednich, wyczerpujących i istotnych informacji na temat rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska i klimatu oraz działań podjętych w celu przestrzegania zasad należytej staranności. Zainteresowane strony powinny również mieć możliwość zwrócenia się do przedsiębiorstwa o dodatkowe informacje dotyczące działań

podjętych w celu wypełnienia obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 46 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(46a) Zainteresowane strony, w tym obrońcy praw człowieka i środowiska, powinni być skutecznie, merytorycznie i we właściwy sposób angażowani przez przedsiębiorstwa w całą procedurę należytej staranności. Przedsiębiorstwa powinny przekazywać zainteresowanym stronom istotne informacje na temat rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska i klimatu poszczególnych rodzajów działalności, projektów i inwestycji, terminowo oraz w sposób zapewniający dostępność i uwzględniający uwarunkowania kulturowe oraz specyfikę grupy zainteresowanych stron, w tym potencjalne słabości. Przedsiębiorstwa muszą przestrzegać praw ludności rdzennej określonych w Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej, w tym prawa do dobrowolnej, wcześniejszej i świadomej zgody oraz prawa ludności rdzennej do samookreślenia.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 50

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(50) W celu zapewnienia, aby niniejsza dyrektywa skutecznie przyczyniała się do przeciwdziałania zmianie klimatu,

(50) W celu zapewnienia, aby niniejsza dyrektywa skutecznie przyczyniała się do przeciwdziałania zmianie klimatu,

przedsiębiorstwa powinny przyjąć plan służący zapewnieniu, aby model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa były *spójne* z założeniami procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną oraz z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego. W *przypadku gdy klimat jest uznawany lub należy go uznawać za główne ryzyko* związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który ma ona główny wpływ, przedsiębiorstwo powinno włączyć do swojego planu cele redukcji emisji.

przedsiębiorstwa powinny *w porozumieniu z zainteresowanymi stronami* przyjąć plan służący zapewnieniu, aby model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa były *zgodne* z założeniami procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną oraz z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego, *a także z celem dotyczącym osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., ustanowionym w rozporządzeniu (UE) 2021/1119 (Europejskie prawo o klimacie)*. W planie należy *uwzględnić cały łańcuch wartości i zawrzeć określone w czasie cele* związane z ich celami klimatycznymi w odniesieniu do emisji zakresu 1, 2 i, w stosownych przypadkach, 3, w tym *bezwzględne* cele redukcji emisji gazów cieplarnianych i, w stosownych przypadkach, emisji metanu, na rok 2030 i w etapach pięcioletnich do roku 2050. W planie należy odpowiednio uwzględnić najnowsze zalecenia Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) oraz europejskiego naukowego komitetu doradczego ds. zmiany klimatu, rozważyć ryzyko i skutki działań w dziedzinie klimatu dla przedsiębiorstwa, określić czynniki sprzyjające dekarbonizacji w ramach działalności i łańcucha wartości przedsiębiorstwa, a także opracować działania wykonawcze służące osiągnięciu celów klimatycznych przedsiębiorstwa w oparciu o aktualne dane naukowe. W planie należy wyraźnie określić obowiązki dyrektorów i członków rady dyrektorów, aby zapewnić uwzględnienie ryzyka i skutków dla środowiska i klimatu w strategii przedsiębiorstwa.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 51

Tekst proponowany przez Komisję

(51) *Aby zapewnić* prawidłowe wdrożenie *takiego* planu *redukcji emisji i włączenie go* do zachęt finansowych dla dyrektorów, *konieczne jest* należyte uwzględnienie tego planu przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego dyrektorów, *jeśli wynagrodzenie zmienne jest powiązane z wkładem dyrektora w realizację strategii biznesowej przedsiębiorstwa oraz jego długoterminowych interesów i zrównoważonego rozwoju.*

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 63

Tekst proponowany przez Komisję

(63) Zgodnie z prawem krajowym wszystkich państw członkowskich na dyrektorach spoczywa obowiązek dbałości wobec przedsiębiorstwa. W celu zapewnienia, aby ten ogólny obowiązek rozumiano i stosowano w sposób spójny i zgodny z obowiązkami w zakresie należytej staranności wprowadzonymi niniejszą dyrektywą oraz aby dyrektorzy w swoich decyzjach systematycznie uwzględniali kwestie zrównoważonego rozwoju, w niniejszej dyrektywie należy wyjaśnić, w sposób zharmonizowany, ogólny obowiązek dbałości dyrektorów o działanie w najlepszym interesie przedsiębiorstwa, stanowiąc, aby dyrektorzy brali pod uwagę kwestie zrównoważonego rozwoju, o których mowa w dyrektywie 2013/34/UE, w tym, *w stosownych przypadkach*, prawa człowieka, zmianę klimatu i konsekwencje dla środowiska, w tym w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. Takie wyjaśnienie nie wymaga zmiany istniejących krajowych struktur

Poprawka

(51) *Konieczne jest* prawidłowe wdrożenie *celów klimatycznych i* planu *transformacji oraz włączenie ich* do zachęt finansowych dla dyrektorów, *a także* należyte uwzględnienie tego planu przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego dyrektorów.

Poprawka

(63) Zgodnie z prawem krajowym wszystkich państw członkowskich na dyrektorach spoczywa obowiązek dbałości wobec przedsiębiorstwa. W celu zapewnienia, aby ten ogólny obowiązek rozumiano i stosowano w sposób spójny i zgodny z obowiązkami w zakresie należytej staranności wprowadzonymi niniejszą dyrektywą oraz aby dyrektorzy w swoich decyzjach systematycznie uwzględniali kwestie zrównoważonego rozwoju, w niniejszej dyrektywie należy wyjaśnić, w sposób zharmonizowany, ogólny obowiązek dbałości dyrektorów o działanie w najlepszym interesie przedsiębiorstwa, stanowiąc, aby dyrektorzy brali pod uwagę kwestie zrównoważonego rozwoju, o których mowa w dyrektywie 2013/34/UE, w tym prawa człowieka, zmianę klimatu i konsekwencje dla środowiska, w tym w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. Takie wyjaśnienie nie wymaga zmiany istniejących krajowych

korporacyjnych.

struktur korporacyjnych.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 64

Tekst proponowany przez Komisję

(64) Odpowiedzialność za zachowanie należytej staranności powinna spoczywać na dyrektorach przedsiębiorstwa zgodnie z międzynarodowymi ramami należytej staranności. Dyrektorzy powinni być zatem odpowiedzialni za wprowadzenie i nadzorowanie działań w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie oraz za przyjęcie polityki należytej staranności przedsiębiorstwa, uwzględniając wkład zainteresowanych stron i organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz włączając należytą staranność do systemów zarządzania przedsiębiorstwem. Dyrektorzy powinni także dostosowywać strategię przedsiębiorstwa do zidentyfikowanych rzeczywistych i potencjalnych skutków oraz do zastosowanych środków z zakresu należytej staranności.

Poprawka

(64) Odpowiedzialność za zachowanie należytej staranności powinna spoczywać na dyrektorach przedsiębiorstwa zgodnie z międzynarodowymi ramami należytej staranności. Dyrektorzy powinni być zatem odpowiedzialni za wprowadzenie i nadzorowanie działań w zakresie należytej staranności ***i wdrożenia planu transformacji klimatycznej***, określonych w niniejszej dyrektywie, oraz za przyjęcie polityki należytej staranności przedsiębiorstwa, uwzględniając wkład zainteresowanych stron i organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz włączając należytą staranność, ***a także powiązane działania wykonawcze w ramach planu transformacji klimatycznej przedsiębiorstwa zgodnie z niniejszą dyrektywą*** do systemów zarządzania przedsiębiorstwem. Dyrektorzy powinni także dostosowywać strategię przedsiębiorstwa do zidentyfikowanych rzeczywistych i potencjalnych skutków oraz do zastosowanych środków z zakresu należytej staranności ***oraz środków określonych w planie transformacji klimatycznej***.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 70

Tekst proponowany przez Komisję

(70) Komisja powinna ***ocenić i poinformować***, czy do wykazu sektorów

Poprawka

(70) Komisja powinna ***regularnie oceniać i informować***, czy do wykazu

o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą należy dodać nowe sektory w celu dostosowania go do wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub w świetle wyraźnych dowodów dotyczących wyczerpania zasobów, naruszeń praw człowieka lub nowo pojawiających się zagrożeń dla środowiska, czy należy zmienić wykaz odpowiednich konwencji międzynarodowych, o których mowa w niniejszej dyrektywie, w szczególności w świetle sytuacji międzynarodowej, **lub czy przepisy dotyczące należytej staranności zawarte w niniejszej dyrektywie należy rozszerzyć na niekorzystne skutki dla klimatu.**

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 71

Tekst proponowany przez Komisję

(71) Celem niniejszej dyrektywy, a mianowicie lepszego wykorzystania potencjału jednolitego rynku w celu przyczynienia się do przejścia na gospodarkę zrównoważoną oraz przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju poprzez zapobieganie potencjalnym lub rzeczywistym niekorzystnym skutkom dla praw człowieka i środowiska w łańcuchach wartości przedsiębiorstw i ograniczanie takich skutków, państwa członkowskie nie mogą osiągnąć w sposób wystarczający, działając indywidualnie lub w sposób nieskoordynowany, ale ze względu na skalę i skutki działań można go lepiej osiągnąć na poziomie Unii. W szczególności poruszane problemy i ich przyczyny mają wymiar ponadnarodowy, ponieważ wiele przedsiębiorstw prowadzi działalność w całej Unii lub na skalę światową, a łańcuchy wartości rozszerzają się na inne państwa członkowskie i na

sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą należy dodać nowe sektory w celu dostosowania go do wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub w świetle wyraźnych dowodów dotyczących wyczerpania zasobów, naruszeń praw człowieka lub nowo pojawiających się zagrożeń dla środowiska **i klimatu**, czy należy zmienić wykaz odpowiednich konwencji międzynarodowych, o których mowa w niniejszej dyrektywie, w szczególności w świetle sytuacji międzynarodowej.

Poprawka

(71) Celem niniejszej dyrektywy, a mianowicie lepszego wykorzystania potencjału jednolitego rynku w celu przyczynienia się do przejścia na gospodarkę zrównoważoną oraz przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju poprzez zapobieganie potencjalnym lub rzeczywistym niekorzystnym skutkom dla praw człowieka, środowiska i **klimatu** w łańcuchach wartości przedsiębiorstw i ograniczanie takich skutków, państwa członkowskie nie mogą osiągnąć w sposób wystarczający, działając indywidualnie lub w sposób nieskoordynowany, ale ze względu na skalę i skutki działań można go lepiej osiągnąć na poziomie Unii. W szczególności poruszane problemy i ich przyczyny mają wymiar ponadnarodowy, ponieważ wiele przedsiębiorstw prowadzi działalność w całej Unii lub na skalę światową, a łańcuchy wartości rozszerzają się na inne państwa członkowskie i na

państwa trzecie. Ponadto istnieje ryzyko, że środki wprowadzane przez poszczególne państwa członkowskie będą nieskuteczne i doprowadzą do fragmentaryzacji rynku wewnętrznego. W związku z tym Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, przedsiębiorstwo zatrudniało średnio ponad **500** pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały **150** mln EUR;

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

b) przedsiębiorstwo **nie** osiągnęło **progów określonych w lit. a), ale zatrudniało średnio ponad 250** pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w skali światowej w wysokości ponad 40 mln EUR, **pod warunkiem że co najmniej 50 % tych przychodów netto ze sprzedaży uzyskano** w jednym lub kilku z następujących sektorów:

państwa trzecie. Ponadto istnieje ryzyko, że środki wprowadzane przez poszczególne państwa członkowskie będą nieskuteczne i doprowadzą do fragmentaryzacji rynku wewnętrznego. W związku z tym Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

Poprawka

a) w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, przedsiębiorstwo zatrudniało średnio ponad **250** pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały **40** mln EUR;

Poprawka

b) przedsiębiorstwo osiągnęło **próg** 250 pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, **o którym mowa w lit. a),** osiągnęło przychody netto w skali światowej w wysokości ponad 40 mln EUR **i prowadziło działalność** w jednym lub kilku z następujących sektorów:

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

(i) produkcja wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia;

Poprawka

(i) produkcja wyrobów tekstylnych, **futer**, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia;

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt ii

Tekst proponowany przez Komisję

(ii) rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa płodów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów;

Poprawka

(ii) rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), **zaopatrzenie w wodę, gospodarowanie gruntami i zasobami, w tym ochrona przyrody**, produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa płodów rolnych, żywych zwierząt, **produktów zwierzęcych**, drewna, żywności i napojów;

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii

Tekst proponowany przez Komisję

(iii) wydobycie surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych,

Poprawka

(iii) wydobycie, **rafinacja, transport i przeladunek** surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja

innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi).

podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi).

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – podpunkt iii a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iii a) sektor energii, z uwzględnieniem gazu, energii jądrowej, pary wodnej, energii elektrycznej i innych źródeł w całym ich cyklu życia, od wydobycia, rafinacji, produkcji, spalania paliw po transport, przeladunek, magazynowanie i gospodarowanie odpadami, w tym odpadami promieniotwórczymi;

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) przedsiębiorstwo jest objęte zakresem rozporządzenia (UE) 2021/0104 (CSRD);

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bb) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progu określonego w lit. a) i b), ale jest objęte obowiązkami w zakresie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS).

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) odnotowały w **Unii** przychody netto ze sprzedaży powyżej **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy;

a) odnotowały w **skali światowej** przychody netto ze sprzedaży powyżej **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy;

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) odnotowały w **Unii** przychody netto ze sprzedaży w wysokości powyżej 40 mln EUR, **ale nie więcej niż 150 mln EUR** w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy, **pod warunkiem że co najmniej 50 % przychodów netto ze sprzedaży w skali światowej odnotowano** w co najmniej jednym z sektorów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

b) odnotowały w **skali światowej** przychody netto ze sprzedaży w wysokości powyżej 40 mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy w co najmniej jednym z sektorów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera a – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

(i) osobę prawną odpowiadającą jednej z form prawnych wymienionych w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE¹;

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

Poprawka

(i) osobę prawną odpowiadającą jednej z form prawnych wymienionych w załączniku I **lub II** do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE¹;

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

Poprawka 42

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera a – podpunkt i**

Tekst proponowany przez Komisję

(ii) *osobę prawną utworzoną zgodnie z prawem państwa trzeciego odpowiadającą formie porównywalnej do tych wymienionych w załączniku I i II do tej dyrektywy;*

Poprawka

skreśla się

Poprawka 43

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera b
*Tekst proponowany przez Komisję***

„niekorzystne skutki dla środowiska” oznaczają ***niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów lub zobowiązań wynikających z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w części II załącznika;***

Poprawka

„niekorzystne skutki dla środowiska” oznaczają:

Poprawka 44

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1– litera b – podpunkt i (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (i) wszelkie niekorzystne skutki dla jednej z następujących kategorii środowiskowych:*
- a) łagodzenie zmiany klimatu;*
 - b) przystosowanie się do zmiany klimatu;*
 - c) zrównoważone wykorzystywanie i ochrona gleby, wody i zasobów morskich;*
 - d) przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym;*
 - e) zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola, w tym substancji szkodliwych;*
 - f) ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej i ekosystemów;*

Poprawka 45

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1– litera b – podpunkt ii (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (ii) niekorzystny wpływ na środowisko wynikający z niewypełnienia obowiązków zgodnie z odpowiednimi przepisami instrumentów wymienionych w części I pkt 18 i 19 załącznika oraz w części II załącznika, z uwzględnieniem, o ile to możliwe, ustawodawstwa krajowego i środków związanych z tymi przepisami, odnoszących się do tekstów międzynarodowych wymienionych w części I pkt 18 i 19 załącznika oraz w części II załącznika;*

Poprawka 46

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera b – podpunkt ii (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iii) niekorzystne skutki wynikające z przestępstwa określonego w [ochrona środowiska poprzez prawo karne]^{1a};

^{1a} COM(2021)851

Poprawka 47

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) „niekorzystne skutki dla praw człowieka” oznaczają niekorzystne skutki dla osób podlegających ochronie wynikające z naruszenia jednego z praw lub zakazów wymienionych w części I sekcja 1 załącznika, zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych w części I sekcja 2 załącznika;

c) „niekorzystne skutki dla praw człowieka” oznaczają niekorzystne skutki dla osób podlegających ochronie wynikające z naruszenia jednego z praw lub zakazów wymienionych w części I sekcja 1 załącznika, zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych w części I sekcja 2 załącznika, z **uwzględnieniem, w miarę możliwości, ustawodawstwa krajowego i środków związanych z tymi przepisami, odnoszących się do tekstów międzynarodowych;**

Poprawka 48

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ca) „niekorzystne skutki dla dobrostanu zwierząt” oznaczają niekorzystne skutki dla dobrostanu istot zdolnych do odczuwania, wynikające z naruszenia przepisów Unii dotyczących

ochrony zwierząt;

Poprawka 49

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera c b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*cb) zasada „zanieczyszczający płaci”
oznacza zasadę określoną w [dyrektywa w
sprawie ochrony środowiska poprzez
prawo karne]^{1a};*

^{1a} COM(2021)851

Poprawka 50

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera c c (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*cc) podejście „Jedno zdrowie” oznacza
podejście określone w art. 2 pkt 5
rozporządzenia Parlamentu
Europejskiego i Rady (UE) 2021/522
(Program UE dla zdrowia);*

Poprawka 51

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera c d (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*cd) „cel oparty na danych
naukowych” oznacza cel zdefiniowany na
podstawie rozstrzygających naukowych
dowodów dotyczących środowiska,
niezależnie zweryfikowany naukowo,
który po jego osiągnięciu przez
przedsiębiorstwo zapewnia, że wpływ
przedsiębiorstwa jest dostosowany do*

celów i kryteriów zrównoważonego rozwoju Unii dla danej kwestii środowiskowej. W konkretnym przypadku łagodzenia zmiany klimatu oznacza to cel umożliwiający dostosowanie wpływu przedsiębiorstwa na zmianę klimatu do celów Europejskiego prawa o klimacie, w szczególności celu osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r., i scenariusza klimatycznego 1,5 °C bez przekroczenia lub przy ograniczonym przekroczeniu tej wartości, zgodnie z definicją IPCC.

Poprawka 52

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera f**

Tekst proponowany przez Komisję

*f) „stałe relacje biznesowe”
oznaczają relacje biznesowe, bezpośrednie
lub pośrednie, które są trwale lub zgodnie
z oczekiwaniami będą trwale, ze względu
na ich intensywność lub czas trwania,
i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie
pomocniczej części łańcucha wartości;*

Poprawka

skreśla się

Poprawka 53

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera f a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

*fa) współpraca z zainteresowanymi
stronami.*

Poprawka

Poprawka 54

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera g**

Tekst proponowany przez Komisję

g) „łańcuch wartości” oznacza działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiązaną działalność w ramach stałych relacji biznesowych przedsiębiorstwa na wyższym i niższym szczeblu łańcucha dostaw.

W przypadku przedsiębiorstw w rozumieniu lit. a) ppkt (iv) „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia tych konkretnych usług obejmuje wyłącznie działalność klientów otrzymujących takie pożyczki, kredyty i inne usługi finansowe oraz innych przedsiębiorstw należących do tej samej grupy, których działalność jest związana z daną umową. Łańcuch wartości takich regulowanych przedsiębiorstw finansowych nie obejmuje MŚP, które otrzymują pożyczki, kredyty, finansowanie, ubezpieczenia lub reasekurację od takich podmiotów;

Poprawka 55

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera h

Tekst proponowany przez Komisję

h) „niezależna weryfikacja zewnętrzna” oznacza weryfikację przestrzegania przez przedsiębiorstwo lub części jego łańcucha wartości wymogów dotyczących praw człowieka i wymogów środowiskowych wynikających z przepisów niniejszej dyrektywy, dokonywaną przez niezależnego od przedsiębiorstwa audytora, wolnego od wszelkich konfliktów interesów, posiadającego doświadczenie i kompetencje w dziedzinie środowiska i praw człowieka oraz odpowiedzialnego

Poprawka

g) „łańcuch wartości” oznacza działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiązaną działalność w ramach stałych relacji biznesowych przedsiębiorstwa na wyższym i niższym szczeblu łańcucha dostaw.

Poprawka

h) „niezależna weryfikacja zewnętrzna” oznacza weryfikację przestrzegania przez przedsiębiorstwo lub części jego łańcucha wartości wymogów dotyczących praw człowieka, ***klimatu*** i wymogów środowiskowych wynikających z przepisów niniejszej dyrektywy, dokonywaną przez niezależnego od przedsiębiorstwa audytora, wolnego od wszelkich konfliktów interesów, posiadającego doświadczenie, ***wiedzę ekspercką*** i kompetencje w dziedzinie ***klimatu***,

za jakość i rzetelność audytu;

środowiska i praw człowieka oraz odpowiedzialnego za jakość i rzetelność audytu, **łącznie z potencjalnymi roszczeniami z tytułu odpowiedzialności w przypadku szkód poniesionych w wyniku niewłaściwego audytu;**

Poprawka 56

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera h a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ha) „obrońcy praw człowieka i środowiska” oznaczają osoby i grupy, które działając we własnym imieniu lub w ramach swoich obowiązków zawodowych i w sposób pokojowy, dążą do ochrony i promowania praw człowieka związanych ze środowiskiem i klimatem, w tym z bioróżnorodnością, wodą, powietrzem, gruntami, glebą, florą i fauną;

Poprawka 57

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera i

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

i) „MŚP” oznacza mikroprzedsiębiorstwo, małe lub średnie przedsiębiorstwo, niezależnie od jego formy prawnej, które nie jest częścią dużej grupy, zgodnie z definicjami tych terminów zawartymi w art. 3 ust. 1, 2, 3 i 7 dyrektywy 2013/34/UE;

i) „**małe i średnie przedsiębiorstwa**” **lub** „MŚP” oznacza mikroprzedsiębiorstwo, małe lub średnie przedsiębiorstwo, niezależnie od jego formy prawnej, które nie jest częścią dużej grupy, zgodnie z definicjami tych terminów zawartymi w art. 3 ust. 1, 2, 3 i 7 dyrektywy 2013/34/UE;

Poprawka 58

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera l

Tekst proponowany przez Komisję

l) „poważne niekorzystne skutki” oznaczają niekorzystne skutki dla środowiska lub niekorzystne skutki dla praw człowieka, które są szczególnie znaczące ze względu na swój charakter lub dotyczą dużej liczby osób lub dużego obszaru środowiska, lub są nieodwracalne, lub szczególnie trudne do naprawienia w wyniku zastosowania środków niezbędnych do przywrócenia sytuacji istniejącej przed wystąpieniem skutków;

Poprawka 59

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera n**

Tekst proponowany przez Komisję

n) „zainteresowane strony” oznaczają pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ produkty, usługi i działalność danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego relacje biznesowe;

Poprawka 60

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera n a (nowa)**

Poprawka

l) „poważne niekorzystne skutki” oznaczają niekorzystne skutki dla środowiska lub niekorzystne skutki dla praw człowieka, które są szczególnie znaczące ze względu na swój charakter lub dotyczą dużej liczby osób lub **zwierząt lub** dużego obszaru środowiska, lub są nieodwracalne, lub szczególnie trudne do naprawienia w wyniku zastosowania środków niezbędnych do przywrócenia sytuacji istniejącej przed wystąpieniem skutków;

Poprawka

n) „zainteresowane strony” oznaczają pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty **lub organizacje pozarządowe oraz obrońców praw człowieka i środowiska, w tym reprezentujące je osoby prawne lub fizyczne**, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ **potencjalne lub rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska spowodowane przez** produkty, usługi i działalność danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego relacje biznesowe **w całym łańcuchu wartości, pod warunkiem że mają one w danej sprawie uzasadniony i istotny interes;**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

na) „partnerzy społeczni” oznaczają pracowników przedsiębiorstwa i ich przedstawicieli współpracujących z kierownictwem i jego przedstawicielami w ramach dialogu społecznego;

Poprawka 61

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera q

Tekst proponowany przez Komisję

q) „odpowiedni środek” oznacza **środek**, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i który jest współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań.

Poprawka

q) „odpowiedni środek” oznacza **zestaw środków**, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i który jest współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań.

Poprawka 62

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) uwzględnianie należytej staranności w prowadzonej polityce zgodnie z art. 5;

Poprawka

a) uwzględnianie należytej staranności w prowadzonej polityce **i systemach zarządzania** zgodnie z art. 5;

Poprawka 63

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie zapewniają, aby jednostki dominujące objęte zakresem niniejszej dyrektywy mogły wypełniać obowiązki określone w art. 5–11 oraz art. 15 ust. 1 i 2 w imieniu przedsiębiorstw będących ich jednostkami zależnymi objętymi zakresem niniejszej dyrektywy. Pozostaje to bez uszczerbku dla odpowiedzialności cywilnej jednostek zależnych zgodnie z art. 22.

Poprawka 64

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska w ramach własnej działalności lub działalności swoich jednostek zależnych oraz, jeżeli skutki te wiążą się z ich łańcuchami wartości, na poziomie swoich **stałych** relacji biznesowych, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **w sposób przejrzysty** wprowadziły odpowiednie środki w celu zidentyfikowania **i oceny** rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **a także rzeczywistych i potencjalnych skutków** dla środowiska w ramach własnej działalności **oraz własnych produktów i usług** lub działalności, **produktów i usług** swoich jednostek zależnych oraz, jeżeli skutki te wiążą się z ich łańcuchami wartości, na poziomie swoich relacji biznesowych, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

Poprawka 65

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1

skreśla się

przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 lit. b), są zobowiązane wyłącznie do identyfikacji rzeczywistych i potencjalnych poważnych niekorzystnych skutków istotnych w danym sektorze wskazanym w art. 2 ust. 1 lit. b).

Poprawka 66

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie zapewniają, aby w celu wypełnienia obowiązków określonych w ust. 1 przedsiębiorstwa:

a) przeprowadzały szeroką analizę zakresu działalności przedsiębiorstwa, jednostek zależnych i partnerów biznesowych w celu zidentyfikowania obszarów, w których najbardziej prawdopodobne jest wystąpienie poważnych niekorzystnych skutków, w tym mapowanie w odniesieniu do poszczególnych działań o podwyższonym ryzyku, z uwzględnieniem istotnych czynników ryzyka; oraz

b) prowadziły dogłębną ocenę działań, jednostek zależnych i partnerów biznesowych, aby określić charakter i zakres konkretnych rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków, a także prawdopodobieństwo ich wystąpienia i ich dotkliwość.

Poprawka 67

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają,

4. Państwa członkowskie zapewniają

aby do celów identyfikacji niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, **przedsiębiorstwa były uprawnione do korzystania** z odpowiednich zasobów, **w tym** niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach procedury rozpatrywania skarg przewidzianej w art. 9. Ponadto **w stosownych przypadkach** przedsiębiorstwa przeprowadzają konsultacje z grupami, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym z pracownikami i innymi **odpowiednimi** zainteresowanymi stronami, w celu zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków.

udostępnianie przedsiębiorstwom odpowiednich zasobów do celów identyfikacji **rzeczywistych i potencjalnych** niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, **w celu zapewnienia zgodności z dyrektywą. Państwa członkowskie mogą współpracować z Komisją w celu przygotowania odpowiednich zasobów, takich oficjalne oceny ryzyka i punkty informacyjne ad hoc. Przedsiębiorstwa są uprawnione do korzystania** z niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach procedury rozpatrywania skarg przewidzianej w art. 9. Ponadto przedsiębiorstwa przeprowadzają konsultacje z grupami, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym, **w drodze dialogu**, z pracownikami i **ich przedstawicielami, a także** innymi zainteresowanymi stronami, w celu zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków.

Poprawka 68

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2. **Przedsiębiorstwa powinny być w stosownych przypadkach** zobowiązane do podjęcia następujących działań:

Poprawka 69

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera a

Poprawka

2. **Aby zastosować się do ust. 1 niniejszego artykułu, przedsiębiorstwa są** zobowiązane do podjęcia **w stosownych przypadkach** następujących działań:

Tekst proponowany przez Komisję

a) **w stosownych przypadkach ze względu na charakter lub złożoność środków koniecznych do uniknięcia skutków** – opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami **działań** oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Taki plan działań zapobiegawczych opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami **odczuwającymi skutki**;

Poprawka

a) opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych **i łagodzących** z zasadnymi i jasno określonymi **programem i** terminami **odpowiednich środków** oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Taki plan działań zapobiegawczych **i łagodzących** opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami, **ich przedstawicielami, w tym organizacjami pozarządowymi, partnerami jak np. pracownicy, w ramach dialogu społecznego i, w stosownych przypadkach, w ramach inicjatyw sektorowych i projektów branżowych. Odpowiednie środki powinny dotyczyć, w stosownych przypadkach, działalności samego przedsiębiorstwa, jednostek zależnych, oraz bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych.**

Poprawka 70

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 2 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Opracowanie i wdrożenie planu transformacji klimatycznej zgodnie z art. 15 niniejszej dyrektywy uznaje się za odpowiedni środek zapobiegania niekorzystnym skutkom dla środowiska i łagodzenia tych skutków w odniesieniu do łagodzenia zmiany klimatu zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

Poprawka 71

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 3 – wprowadzenie**

Tekst proponowany przez Komisję

3. **Przedsiębiorstwa powinny być w stosownych przypadkach** zobowiązane do podjęcia następujących działań:

Poprawka

3. **Aby zastosować się do ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, przedsiębiorstwa są** zobowiązane do podjęcia **w stosownych przypadkach** następujących działań:

Poprawka 72

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) zneutralizowania niekorzystnych skutków lub zminimalizowania ich zakresu, w tym **poprzez wypłatę** odszkodowania osobom odczuwającym skutki i rekompensaty finansowej społeczności odczuwającym skutki. Działania muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania;

Poprawka

a) zneutralizowania niekorzystnych skutków lub zminimalizowania ich zakresu **za pomocą odpowiednich środków. W przypadku gdy środkiem** tym **towarzyszy wypłata** odszkodowania osobom odczuwającym skutki i rekompensaty finansowej społeczności odczuwającym skutki **zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, przedsiębiorstwa korzystają z gwarancji prawnej w celu uzyskania odszkodowania od zainteresowanych partnerów.** Działania **przedsiębiorstwa** muszą być proporcjonalne **i odpowiednie** do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania;

Poprawka 73

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) **w stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, do** opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych z zasadnymi

Poprawka

b) opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. **Działania muszą być**

i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. W *stosownych przypadkach* taki plan działań naprawczych opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami;

proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania; Taki plan działań naprawczych opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami;

Poprawka 74

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3a. Opracowanie i wdrożenie planu transformacji klimatycznej zgodnie z art. 15 niniejszej dyrektywy uznaje się za odpowiedni środek minimalizowania niekorzystnych skutków dla środowiska w związku z łagodzeniem zmiany klimatu zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.

Poprawka 75

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 8a

Ustalanie priorytetów w odniesieniu do rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków

1. Państwa członkowskie zapewniają przedsiębiorstwom możliwość ustalania priorytetów w odniesieniu do potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska wynikających z ich własnej działalności, ich produktów i usług oraz działalności, produktów i usług ich jednostek zależnych lub ich partnerów biznesowych zidentyfikowanych zgodnie z art. 6 w celu wypełnienia obowiązków

określonych w art. 7 lub 8, w przypadku gdy nie jest możliwe zapobieżenie wszystkim zidentyfikowanym niekorzystnym skutkom, zneutralizowanie tych skutków lub przeciwdziałanie im.

2. Ustalanie priorytetów w zakresie niekorzystnych skutków opiera się na:

a) dotkliwości niekorzystnych skutków, tzn. ich wadze, liczbie osób, które są lub mogą być nimi dotknięte, lub rozległości obszaru środowiska, który jest lub może zostać zniszczony lub w inny sposób naruszony, na nieodwracalności tych skutków oraz wszelkich ograniczeniach zdolności do przywrócenia okoliczności lub środowiska dotkniętym osobom – tj. przywrócenia do stanu sprzed wystąpienia niekorzystnych skutków;

b) prawdopodobieństwie wystąpienia niekorzystnych skutków, czyli prawdopodobieństwie urzeczywistnienia się potencjalnych niekorzystnych skutków;

c) konsultacji z zainteresowanymi stronami.

3. Po wyeliminowaniu wszystkich priorytetowych niekorzystnych skutków zgodnie z art. 7 lub 8, przedsiębiorstwo jest zobowiązane do zajęcia się innymi niekorzystnymi skutkami;

Poprawka 76

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 9a

Zaangażowanie zainteresowanych stron

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa skutecznie i znacząco angażowały zainteresowane strony w wypełnianie ich obowiązków

wynikających z art. 5–11 i art. 15 niniejszej dyrektywy, w tym poprzez:

- a) *opracowywanie, publikowanie i wdrażanie strategii zaangażowania, w której określone zostają i wymienione odpowiednie zainteresowane strony oraz najbardziej skuteczne i odpowiednie środki i narzędzia zaangażowania, z uwzględnieniem potencjalnych barier dla uczestnictwa, w szczególności z myślą o zmarginalizowanych i znajdujących się w trudnej sytuacji zainteresowanych stronach, a także odpowiednie metody komunikacji oraz wielkość przedsiębiorstwa i jego sektor działania, przy czym przedsiębiorstwa mają zawsze uwzględniać własnych pracowników;*
- b) *dostarczanie zidentyfikowanym zainteresowanym stronom wyczerpujących i, w stosownych przypadkach, w przypadku istotnych zmian w działalności gospodarczej, zaktualizowanych informacji w łatwo dostępnym formacie i bez zbędnej zwłoki;*
- c) *wprowadzenie odpowiednich mechanizmów składania skarg dla zainteresowanych stron, umożliwiających w szczególności zachowanie poufności, bezpieczeństwa i integralności prawnej zainteresowanych stron w celu ich ochrony przed ryzykiem odwetu i przed strategicznymi powództwami zmierzającymi do stłumienia debaty publicznej.*

Państwa członkowskie zapewniają przedsiębiorstwom praktyczne wytyczne dotyczące sposobu identyfikacji i ukierunkowania działań na odpowiednie zainteresowane strony oraz opracowania strategii zaangażowania zainteresowanych stron zgodnie z art. 13.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby zainteresowane strony mogły wnioskować o ujęcie ich w ramach zaangażowania, o którym mowa w ust. 1. W przypadku gdy przedsiębiorstwo odrzuci taki wniosek, państwa

członkowskie zapewniają zainteresowanym stronom możliwość zgłaszania uzasadnionych obaw zgodnie z art. 19.

Poprawka 77

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – *może wydać* wytyczne, w *tym wytyczne dotyczące konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.*

Poprawka

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska *oraz, w stosownych przypadkach, innymi agencjami, takimi jak Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności, Europejska Rada ds. Innowacji i Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Innowacji ds. MŚP (EISMEA)* i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – *wydaje* wytyczne w *cyfrowym, bezpłatnym i łatwo dostępnym formacie, które obejmują między innymi następujące aspekty:*

- a) informacje dotyczące konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków;*
- b) wykaz czynników ryzyka, zarówno sektorowych, jak i geograficznych, w tym kontekst taki jak sytuacje konfliktu, okupacja i dyskryminacja związana np. z religią, poglądami politycznymi, pochodzeniem etnicznym, płcią, kulturą i innymi czynnikami społecznymi;*
- c) przegląd stosownych inicjatyw branżowych;*

- d) *praktyczne wskazówki dotyczące tego, jak proporcjonalność i ustalanie priorytetów mogą być stosowane do obowiązków w zakresie należytej staranności w zależności od wielkości przedsiębiorstwa i sektora, do którego ono należy;*
- e) *informacje dotyczące odpowiedzialnych praktyk zakupowych;*
- f) *wymiana zasobów i informacji między przedsiębiorstwami i innymi podmiotami prawnymi na potrzeby zapobiegania niekorzystnym skutkom, ich łagodzenia i zaradzania im, bez uszczerbku dla prawa konkurencji;*
- g) *środki, które przedsiębiorstwa powinny podjąć w celu zajęcia się wyzwaniami stojącymi przed małymi gospodarstwami;*
- h) *odpowiedzialne zakończenie stosunków.*
- i) *praktyczne wytyczne dotyczące sposobu identyfikacji i ukierunkowania działań na odpowiednie zainteresowane strony oraz opracowania strategii zaangażowania zainteresowanych stron, o której mowa w art. 9a.*

Poprawka 78

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Wytyczne udostępnia się nie później niż 18 miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy. Komisja przeprowadza okresowy przegląd adekwatności swoich wytycznych i dostosowuje je do nowych najlepszych praktyk.

Poprawka 79

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1b. Komisja udostępnia i regularnie aktualizuje zestawienia informacji na temat poszczególnych państw, aby przekazywać aktualne informacje na temat międzynarodowych konwencji i traktatów ratyfikowanych przez każdego z partnerów handlowych Unii. Komisja gromadzi i publikuje zagregowane dane handlowe i celne dotyczące pochodzenia surowców oraz półproduktów i produktów gotowych, a także publikuje informacje o ryzyku potencjalnego lub rzeczywistego negatywnego wpływu na prawa człowieka, środowisko i dobre rządy, odnoszącym się do niektórych krajów lub regionów, sektorów i podsektorów oraz produktów.

Poprawka 80

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 *ust. 1 lit. a)* i *art. 2 ust. 2 lit. a)*, ***przyjęły plan*** służący ***zapewnieniu***, że model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa są ***spójne*** z założeniami procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną ***oraz*** z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego. ***W tym planie należy przede wszystkim wskazać – na podstawie informacji, do których przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp – w jakim stopniu zmiana klimatu stanowi ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który ma***

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2, ***opracowały i przyjęły plan transformacji – zgodnie z wymogami sprawozdawczymi określonymi w art. 19a rozporządzenia (UE) 2021/0104 (CSRD) –*** służący ***zagwarantowaniu***, że model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa są ***zgodne*** z założeniami procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną, z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego ***oraz z celem dotyczącym osiągnięcia neutralności klimatycznej, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1119 (Europejskie prawo o***

ona wpływ.

klimate), jeżeli chodzi o działalność przedsiębiorstwa w Unii, w tym są zgodne z celem dotyczącym osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. i celem w zakresie klimatu na 2030 r. Plan ten zawiera opis następujących elementów:

- a) odporność modelu biznesowego i strategii biznesowej przedsiębiorstwa na typy ryzyka związane z kwestiami dotyczącymi klimatu;*
- b) możliwości otwierające się przed przedsiębiorstwem w związku z kwestiami związanymi z klimatem;*
- c) wskazanie i wyjaśnienie czynników sprzyjających dekarbonizacji w ramach działalności i łańcucha wartości przedsiębiorstwa, w tym ekspozycja przedsiębiorstwa na działalność związaną z węglem, ropą naftową i gazem, o których mowa w art. 19a ust. 2 lit. a) ppkt (iii) i art. 29a ust. 2 lit. a) ppkt (iii) dyrektywy 2013/34/UE;*
- d) sposób, w jaki w modelu biznesowym i strategii biznesowej przedsiębiorstwa uwzględniono interesy zainteresowanych stron danego przedsiębiorstwa, oraz wpływ przedsiębiorstwa na kwestie związane ze zmianą klimatu;*
- e) sposób, w jaki strategia przedsiębiorstwa została wdrożona i będzie wdrażana w odniesieniu do kwestii klimatycznych, w tym powiązane plany finansowe i inwestycyjne;*
- f) określone w czasie, oparte na podstawach naukowych cele związane ze zmianą klimatu, określone przez przedsiębiorstwo dla emisji kategorii 1, 2 i, w stosownych przypadkach, 3, w tym bezwzględne cele redukcji emisji gazów cieplarnianych na 2030 r. i w pięcioletnich etapach do 2050 r., opis postępów poczynionych przez przedsiębiorstwo w osiąganiu tych celów;*

g) opis roli organów administrujących, zarządzających i nadzorujących w odniesieniu do kwestii związanych z klimatem;

Poprawka 81

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 2**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy zmiana klimatu jest lub powinna być uznawana za główne ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który działalność ta ma główny wpływ, przedsiębiorstwo włącza do swojego planu cele redukcji emisji.

skreśla się

Poprawka 82

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 3**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa należycie uwzględniały wywiązanie się z obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego, jeśli wynagrodzenie zmienne jest powiązane z wkładem dyrektora w realizację strategii biznesowej przedsiębiorstwa oraz jego długoterminowych interesów i zrównoważonego rozwoju.

skreśla się

Poprawka 83

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 3 a (nowy)**

3a. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy byli odpowiedzialni za nadzorowanie wypełniania obowiązków określonych w niniejszym artykule oraz by wynagrodzenie zmienne określone było zgodnie z art. 26.

Poprawka 84

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 25 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 **ust. 1**, wypełniając swój obowiązek działania w najlepszym interesie przedsiębiorstwa, **brali pod uwagę konsekwencje swoich decyzji dla kwestii zrównoważonego rozwoju, w tym, w stosownych przypadkach, praw człowieka, zmiany klimatu i konsekwencji dla środowiska, w tym w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.**

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2, wypełniając swój obowiązek działania w najlepszym interesie przedsiębiorstwa, **uwzględniali potencjalne i rzeczywiste negatywne skutki określone na podstawie niniejszej dyrektywy w swoich decyzjach dotyczących** kwestii zrównoważonego rozwoju, w tym praw człowieka, zmiany klimatu i konsekwencji dla środowiska, w tym w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.

Poprawka 85

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 26 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1, byli odpowiedzialni za wprowadzenie działań w zakresie należytej staranności, o których mowa w art. 4, i sprawowanie nad nimi nadzoru, w szczególności polityki należytej staranności, o której mowa w art. 5,

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1, byli odpowiedzialni za wprowadzenie działań w zakresie należytej staranności, o których mowa w art. 4, i sprawowanie nad nimi nadzoru, w szczególności polityki należytej staranności, o której mowa w art. 5 **oraz**

z należyтым uwzględnieniem odpowiedniego wkładu zainteresowanych stron i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. ***W tej kwestii dyrektorzy odpowiadają przed radą dyrektorów.***

działań wykonawczych na podstawie art. 15, z należyтым uwzględnieniem odpowiedniego wkładu zainteresowanych stron i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Dyrektorzy regularnie składają sprawozdania radzie dyrektorów i omawiają postępy w łagodzeniu niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska.

Poprawka 86

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 26 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez dyrektorów działań mających na celu dostosowanie strategii przedsiębiorstwa w taki sposób, aby uwzględniała rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki określone zgodnie z art. 6 oraz wszelkie środki podjęte zgodnie z art. 7–9.

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez dyrektorów działań mających na celu dostosowanie strategii przedsiębiorstwa w taki sposób, aby uwzględniała rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki określone zgodnie z art. 6 oraz wszelkie środki podjęte zgodnie z art. 7–9 ***i art. 15.***

Poprawka 87

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 26 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie dopilnowują, by przedsiębiorstwa zatrudniające średnio ponad 1000 pracowników posiadały odpowiednią i skuteczną politykę zapewniającą powiązanie części wynagrodzenia zmiennego dla dyrektorów z planem transformacji przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 15. Taka polityka jest zatwierdzana przez doroczne walne zgromadzenie.

Poprawka 88

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Nie później niż do dnia [Urząd Publikacji – proszę wstawić datę = 7 lat po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie obejmuje ocenę skuteczności niniejszej dyrektywy w realizacji jej celów oraz ocenę następujących kwestii:

Poprawka

Nie później niż do dnia [Urząd Publikacji – proszę wstawić datę = 4 lat po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy. ***W razie potrzeby sprawozdaniu temu towarzyszy wniosek ustawodawczy.*** Sprawozdanie obejmuje ocenę skuteczności niniejszej dyrektywy w realizacji jej celów oraz ocenę następujących kwestii:

Poprawka 89

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) czy konieczne jest ***obniżenie*** progów dotyczących liczby pracowników i przychodów netto ze sprzedaży określonych w art. 2 ust. 1;

Poprawka

a) czy konieczne jest ***dostosowanie*** progów dotyczących liczby pracowników i przychodów netto ze sprzedaży określonych w art. 2 ust. 1;

Poprawka 90

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera a a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

aa) wpływ niniejszej dyrektywy na MŚP, wraz z opisem i oceną skuteczności różnych środków i narzędzi wsparcia zapewnianych MŚP przez Komisję i państwa członkowskie;

Poprawka 91

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) skuteczność mechanizmów egzekwowania wprowadzonych na szczeblu krajowym, w szczególności sankcji i procedur dotyczących odpowiedzialności cywilnej;

Poprawka 92

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera b b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bb) wykorzystanie i dostępność procedur rozpatrywania skarg i działań następczych podejmowanych przez przedsiębiorstwa i organy publiczne;

Poprawka 93

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera b c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

bc) zaangażowanie zainteresowanych stron we wszystkie procedury należytej staranności;

Poprawka 94

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 29 – akapit 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) czy należy rozszerzyć art. 4–14 o negatywny wpływ na klimat.

d) czy należy rozszerzyć przepisy niniejszej dyrektywy w celu uwzględnienia

dotatkowych niekorzystnych skutków dla środowiska, klimatu lub dobrostanu zwierząt.

Poprawka 95

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

da) czy przepisy niniejszej dyrektywy można dostosować do innych odpowiednich przepisów.

Poprawka 96

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera d b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

db) czy należy opracować szeroko zakrojony plan zrównoważonego rozwoju dotyczący wpływu na środowisko innego niż wpływ na klimat.

Poprawka 97

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik – część I – punkt 18 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

18. *Naruszenie* zakazu powodowania jakiegokolwiek *wymiernej* degradacji środowiska, w tym szkodliwych zmian w glebie, zanieczyszczenia wody lub powietrza, szkodliwych emisji lub nadmiernego zużycia wody lub wywierania innego wpływu na zasoby naturalne, w wyniku którego

18. Zakazu powodowania jakiegokolwiek *ilościowej i jakościowej* degradacji środowiska *oraz przyczyniania się do zmiany klimatu*, w tym szkodliwych zmian w glebie, zanieczyszczenia wody lub powietrza, szkodliwych emisji, *w tym emisji gazów cieplarnianych* lub nadmiernego zużycia wody lub wywierania innego wpływu na zasoby naturalne, w wyniku którego

Poprawka 98

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część I – punkt 18 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) dochodzi do ograniczenia zasobów naturalnych potrzebnych do zachowania i produkcji żywności; lub

Poprawka

a) dochodzi do ograniczenia zasobów naturalnych potrzebnych do zachowania i produkcji żywności ***i pasz*** lub

Poprawka 99

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część I – punkt 18 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

e) wywierany jest wpływ na integralność środowiska, np. w wyniku wylesiania,

Poprawka

e) wywierany jest wpływ na integralność środowiska, np. w wyniku wylesiania, ***oraz na zdrowie, zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie”***,

Poprawka 100

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część I – punkt 18 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 5 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych i art. 12 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;

Poprawka

zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 5 ***i 27*** Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych i art. 12 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych ***oraz prawem do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska, rozumianym zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie”***;

Poprawka 101

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część I – punkt 19

Tekst proponowany przez Komisję

19. **Naruszenie zakazu** bezprawnego eksmitowania lub przejęcia gruntów, lasów lub obszarów wodnych w ramach pozyskiwania, rozwijania lub innego wykorzystania gruntów, lasów lub obszarów wodnych, w tym poprzez wylesianie, których wykorzystanie zapewnia odpowiedni poziom życia ludzi zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka

19. **Zakaz** bezprawnego eksmitowania lub przejęcia gruntów, lasów lub obszarów wodnych w ramach pozyskiwania, rozwijania lub innego wykorzystania gruntów, lasów lub obszarów wodnych, w tym poprzez wylesianie, których wykorzystanie zapewnia odpowiedni poziom życia ludzi zgodnie z art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

Poprawka 102

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – podtytuł 1

Tekst proponowany przez Komisję

Naruszenia uznanych na forum międzynarodowym **celów i zakazów uwzględnionych** w konwencjach w dziedzinie prawa ochrony środowiska

Poprawka

Unijne i uznane na forum międzynarodowym **cele i zakazy uwzględnione** w konwencjach w dziedzinie prawa ochrony środowiska **oraz w przepisach Unii**

Poprawka 103

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. **Naruszenie obowiązku** stosowania niezbędnych środków dotyczących wykorzystania zasobów biologicznych w celu uniknięcia lub zmniejszenia negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną, zgodnie z art. 10 lit. b) Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. **oraz** [uwzględniając ewentualne zmiany Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej na okres po 2020 r.], **w tym**

Poprawka

1. **Obowiązek** stosowania niezbędnych środków dotyczących wykorzystania zasobów biologicznych w celu uniknięcia lub zmniejszenia negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną, zgodnie z art. 10 lit. b) Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. [uwzględniając ewentualne zmiany Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej na okres po 2020 r.] **oraz z**

obowiązków określonych w protokole kartageńskim w zakresie rozwijania zmodyfikowanych organizmów żywych, sposobu postępowania z nimi, ich transportu, użytkowania, transferu i uwalniania oraz w Protokole o dostępie do zasobów genetycznych oraz sprawiedliwym i równym podziale korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów z dnia 12 października 2014 r..

unijną strategią na rzecz bioróżnorodności 2030 i związanym z nią planem działań, łącznie z obowiązkami określonymi w protokole kartageńskim w zakresie rozwijania zmodyfikowanych organizmów żywych, sposobu postępowania z nimi, ich transportu, użytkowania, transferu i uwalniania oraz w Protokole o dostępie do zasobów genetycznych oraz sprawiedliwym i równym podziale korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów z dnia 12 października 2014 r.

Poprawka 104

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. **Naruszenie zakazu** przywozu lub wywozu jakichkolwiek okazów uwzględnionych w dodatku do Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) z dnia 3 marca 1973 r. bez zezwolenia, na podstawie art. III, IV i V.

Poprawka

2. **Zakaz** przywozu lub wywozu jakichkolwiek okazów uwzględnionych w dodatku do Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) z dnia 3 marca 1973 r. bez zezwolenia, na podstawie art. III, IV i V.

Poprawka 105

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. **Naruszenie zakazu** produkcji produktów z dodatkiem rtęci na podstawie art. 4 ust. 1 Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci z dnia 10 października 2013 r. („konwencja z Minamaty”) i części pierwszej załącznika A do tej konwencji.

Poprawka

3. **Zakaz** produkcji produktów z dodatkiem rtęci na podstawie art. 4 ust. 1 Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci z dnia 10 października 2013 r. („konwencja z Minamaty”) i części pierwszej załącznika A do tej konwencji;

Poprawka 106

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. **Naruszenie zakazu** wykorzystywania rtęci lub związków rtęci w procesach produkcyjnych w rozumieniu art. 5 ust. 2 konwencji z Minamaty i części I załącznika B do tej konwencji po dacie wycofania określonej w tej konwencji w odniesieniu do poszczególnych produktów i procesów.

Poprawka

4. **Zakaz** wykorzystywania rtęci lub związków rtęci w procesach produkcyjnych w rozumieniu art. 5 ust. 2 konwencji z Minamaty i części I załącznika B do tej konwencji po dacie wycofania określonej w tej konwencji w odniesieniu do poszczególnych produktów i procesów;

Poprawka 107

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. **Naruszenie zakazu** postępowania z odpadami rtęciowymi w sposób niezgodny z przepisami art. 11 ust. 3 konwencji z Minamaty.

Poprawka

5. **Zakaz** postępowania z odpadami rtęciowymi w sposób niezgodny z przepisami art. 11 ust. 3 konwencji z Minamaty;

Poprawka 108

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. **Naruszenie zakazu** produkcji i stosowania substancji chemicznych na podstawie art. 3 ust. 1 lit. a) pkt (i) Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych z 22 maja 2001 r. (konwencja w sprawie TZO) i załącznika A do tej konwencji, w wersji przyjętej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczącym trwałych zanieczyszczeń

Poprawka

6. **Zakaz** produkcji i stosowania substancji chemicznych na podstawie art. 3 ust. 1 lit. a) pkt (i) Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych z 22 maja 2001 r. (konwencja w sprawie TZO) i załącznika A do tej konwencji, w wersji przyjętej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczącym trwałych zanieczyszczeń organicznych

organicznych (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45).

(Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45–77).

Poprawka 109

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. **Naruszenie zakazu** obchodzenia się z odpadami, ich gromadzenia, magazynowania i unieszkodliwiania w sposób, który nie jest przyjazny dla środowiska zgodnie z obowiązującymi regulacjami w danej jurysdykcji na podstawie przepisów art. 6 ust. 1 lit. d) pkt (i) i (ii) konwencji w sprawie TZO.

Poprawka

7. **Zakaz** obchodzenia się z odpadami, ich gromadzenia, magazynowania i unieszkodliwiania w sposób, który nie jest przyjazny dla środowiska zgodnie z obowiązującymi regulacjami w danej jurysdykcji na podstawie przepisów art. 6 ust. 1 lit. d) pkt (i) i (ii) konwencji w sprawie TZO;

Poprawka 110

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 8

Tekst proponowany przez Komisję

8. **Naruszenie zakazu** przywozu substancji chemicznej widniejącej w załączniku III do Konwencji w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami (UNEP/FAO) przyjętej w dniu 10 września 1998 r., wskazanej przez stronę importującą Konwencji zgodnie z procedurą zgody po uprzednim poinformowaniu (procedura PIC).

Poprawka

8. **Zakaz** przywozu substancji chemicznej widniejącej w załączniku III do Konwencji w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami (UNEP/FAO) przyjętej w dniu 10 września 1998 r., wskazanej przez stronę importującą Konwencji zgodnie z procedurą zgody po uprzednim poinformowaniu (procedura PIC);

Poprawka 111

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 9

Tekst proponowany przez Komisję

9. **Naruszenie zakazu** produkcji i konsumpcji określonych substancji zubożających warstwę ozonową (tj. CFC, dichlorodifluorometany, CTC, TCA, BCM, MB, bromofluorowęglowodory i HCFC) po ich wycofaniu na podstawie Konwencji wiedeńskiej o ochronie warstwy ozonowej i Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową.

Poprawka

9. **Zakaz** produkcji i konsumpcji określonych substancji zubożających warstwę ozonową (tj. CFC, dichlorodifluorometany, CTC, TCA, BCM, MB, bromofluorowęglowodory i HCFC) po ich wycofaniu na podstawie Konwencji wiedeńskiej o ochronie warstwy ozonowej i Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową;

Poprawka 112

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik – część II – punkt 10 – wprowadzenie**

Tekst proponowany przez Komisję

10. **Naruszenie zakazu** wywozu odpadów niebezpiecznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 i innych odpadów w rozumieniu art. 1 ust. 2 Konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych z dnia 22 marca 1989 r. (konwencja bazylejska) i w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1) (rozporządzenie (WE) nr 1013/2006), ostatnio zmienione rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/2174 z dnia 19 października 2020 r. (Dz.U. L 433 z 22.12.2020, s. 11)

Poprawka

10. **Zakaz** wywozu odpadów niebezpiecznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 i innych odpadów w rozumieniu art. 1 ust. 2 Konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych z dnia 22 marca 1989 r. (konwencja bazylejska) i w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1) (rozporządzenie (WE) nr 1013/2006), ostatnio zmienione rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/2174 z dnia 19 października 2020 r. (Dz.U. L 433 z 22.12.2020, s. 11–19)

Poprawka 113

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik – część II – punkt 11**

Tekst proponowany przez Komisję

11. **Naruszenie zakazu** wywozu

Poprawka

11. **Zakaz** wywozu odpadów

odpadów niebezpiecznych z państw wymienionych w załączniku VII do konwencji bazylejskiej do państw niewymienionych w załączniku VII (art. 4A konwencji bazylejskiej, art. 36 rozporządzenia (WE) nr 1013/2006).

niebezpiecznych z państw wymienionych w załączniku VII do konwencji bazylejskiej do państw niewymienionych w załączniku VII (art. 4A konwencji bazylejskiej, art. 36 rozporządzenia (WE) nr 1013/2006);

Poprawka 114

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 12

Tekst proponowany przez Komisję

12. **Naruszenie zakazu** przywozu odpadów niebezpiecznych i innych odpadów z państwa niebędącego stroną konwencji bazylejskiej (art. 4 ust. 5 konwencji bazylejskiej).

Poprawka

12. **Zakaz** przywozu odpadów niebezpiecznych i innych odpadów z państwa niebędącego stroną konwencji bazylejskiej (art. 4 ust. 5 konwencji bazylejskiej);

Poprawka 115

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 12 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12a. Obowiązek osiągnięcia redukcji emisji gazów cieplarnianych interpretowany zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a), art. 4 ust. 1, art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 1 porozumienia paryskiego w związku z ramami ONZ w sprawie zmian klimatu, Europejskim prawie o klimacie oraz globalnym zobowiązaniem dotyczącym metanu;

Poprawka 116

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik – część II – punkt 12 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12b. Naruszenie europejskich zasad

*środowiskowych określonych w art. 191
TFUE.*

Poprawka 117

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik – część II – punkt 12 c (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12c. Obowiązek stosowania wszystkich środków zgodnych z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS), które są konieczne do zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska morskiego z jakiegokolwiek źródła oraz zmniejszania i kontrolowania tego zanieczyszczenia, z wykorzystaniem w tym celu najlepiej nadających się do zastosowania sposobów, jakie pozostają do ich dyspozycji, zgodnie z art. 194 ust. 1 konwencji UNCLOS, łącznie z art. 194 ust. 3 lit. a), art. 194 ust. 3 lit. b), art. 194 ust. 3 lit. c) oraz art. 194 ust. 3 lit. d) konwencji UNCLOS;

Poprawka 118

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik – część II – punkt 12 d (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12d. Prawa dostępu do informacji, udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska zgodnie w szczególności z art. 4, 6 i 9 Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (konwencja z Aarhus) oraz art. 5, 7 i 8 porozumienia regionalnego w sprawie dostępu do informacji, udziału społeczeństwa i sprawiedliwości w

sprawach dotyczących środowiska w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach (porozumienie z Escazú);

Obowiązek zapewnienia, aby osoby, grupy i organizacje, które promują i chronią prawa człowieka w sprawach dotyczących środowiska związanych z łańcuchem wartości przedsiębiorstwa, mogły działać w sposób wolny od zagrożeń, ograniczeń i braku bezpieczeństwa i nie były w wyniku tego w żaden sposób karane, prześladowane ani szykanowane, zgodnie z art. 9 porozumienia z Escazú oraz art. 3 ust. 8 konwencji z Aarhus.

Poprawka 119

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik – część II – punkt 12 e (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12e. Obowiązek podjęcia wszelkich odpowiednich przedsięwzięć w celu zapobiegania, kontrolowania i zmniejszania jakiegokolwiek oddziaływania transgranicznego na wody transgraniczne zgodnie z Konwencją o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych z 1992 r.

Poprawka 120

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik – część II – punkt 12 f (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12f. Obowiązek unikania lub minimalizowania niekorzystnych skutków dla dóbr o oznaczonych granicach i określonych jako dziedzictwo naturalne zgodnie z definicją w art. 2 Konwencji z dnia 16 listopada 1972 r. w sprawie ochrony światowego dziedzictwa

kulturalnego i naturalnego (konwencja w sprawie światowego dziedzictwa), interpretowany zgodnie z art. 5 lit. d) konwencji i prawem mającym zastosowanie w danej jurysdykcji;

Poprawka 121

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik – część II – punkt 12 g (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12g. Obowiązek unikania lub minimalizowania niekorzystnych skutków dla obszarów wodno-błotnych zgodnie z definicją w art. 1 Konwencji z dnia 2 lutego 1971 r. o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego (konwencja ramsarska), interpretowany zgodnie z art. 4 ust. 1 konwencji ramsarskiej i prawem mającym zastosowanie w danej jurysdykcji;

Poprawka 122

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik – część II – punkt 12 h (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

12h. Obowiązek zapobiegania zanieczyszczeniu morza przez statki, interpretowany zgodnie z Międzynarodową konwencją z dnia 2 listopada 1973 r. o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki, zmienioną protokołem z 1978 r. (MARPOL 73/78). Obejmuje to:

a) zakaz zrzutu do morza:

(i) oleju lub mieszanin oleistych, zgodnie z definicją w prawie 1 załącznika I do konwencji MARPOL 73/78,

interpretowany zgodnie z przepisami 9–11 załącznika I do konwencji MARPOL 73/78;

(ii) szkodliwych substancji ciekłych, zgodnie z definicją w przepisie 1 pkt 6 załącznika II do konwencji MARPOL 73/78, interpretowany zgodnie z przepisami 5 i 6 załącznika II do konwencji MARPOL 73/78; oraz

(iii) ścieków, zgodnie z definicją w przepisie 1 pkt 3 załącznika IV do konwencji MARPOL 73/78, interpretowany zgodnie z przepisami 8 i 9 załącznika IV do konwencji MARPOL 73/78;

b) zakaz bezprawnego zanieczyszczenia substancjami szkodliwymi przewożonymi morzem w opakowaniach, zgodnie z definicją w przepisie 1 załącznika III do konwencji MARPOL 73/78, interpretowany zgodnie z przepisami 1–7 załącznika III do konwencji MARPOL 73/78; oraz

c) zakaz bezprawnego zanieczyszczenia odpadami ze statków, zgodnie z definicją w przepisie 1 załącznika V do konwencji MARPOL 73/78, interpretowany zgodnie z przepisami 3–6 załącznika V do konwencji MARPOL 73/78;

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Należyta staranność przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju i zmiana dyrektywy (UE) 2019/1937	
Odsyłacze	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)	
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 4.4.2022	
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	ENVI 4.4.2022	
Zaangażowane komisje - data ogłoszenia na posiedzeniu	15.9.2022	
Sprawozdawca(czyni) komisji opiniodawczej Data powołania	Tiemo Wölken 10.5.2022	
Rozpatrzenie w komisji	28.4.2022	10.10.2022
Data przyjęcia	9.2.2023	
Wynik głosowania końcowego	+: 39	–: 34
	0: 2	
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Michael Bloss, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Heléne Fritzon, Malte Gallée, Andreas Glück, Catherine Griset, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolores Montserrat, Alessandra Moretti, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyraiki, Véronique Trillet-Lenoir, Achille Variati, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska	
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	João Albuquerque, Eric Andrieu, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Billy Kelleher, Ska Keller, Sara Matthieu, Manuela Ripa, Robert Roos, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Sarah Wiener, Jadwiga Wiśniewska	
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Karolin Braunsberger-Reinhold, Clare Daly, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Niclas Herbst, Beata Kempa, Karsten Lucke, Johan Nissinen, Sabrina Pignedoli, Andreas Schwab, Jörgen Warborn	

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

39	+
NI	Sabrina Pignedoli
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Billy Kelleher, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Véronique Trillet-Lenoir, Michal Wiezik
S&D	Eric Andrieu, Delara Burkhardt, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Ilan De Basso, Cyrus Engerer, Helène Fritzon, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Karsten Lucke, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Achille Variati, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Clare Daly, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig
Verts/ALE	Michael Bloss, Bas Eickhout, Malte Gallée, Pär Holmgren, Ska Keller, Sara Matthieu, Tilly Metz, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Sarah Wiener

34	-
ECR	Beata Kempa, Joanna Kopcińska, Johan Nissinen, Robert Roos, Alexandr Vondra, Jadwiga Wiśniewska, Anna Zalewska
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Catherine Griset
PPE	Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jarosław Duda, Agnès Evren, Niclas Herbst, Ewa Kopacz, Peter Liese, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Massimiliano Salini, Christine Schneider, Andreas Schwab, Maria Spyragi, Jörgen Warborn, Pernille Weiss
Renew	Andreas Glück, Jan Huitema, Erik Poulsen, Emma Wiesner
S&D	João Albuquerque

2	0
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Nathalie Colin-Oesterlé

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

01.02.2023

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Prawnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937 (COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Pierfrancesco Majorino

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Sposób, w jaki przedsiębiorstwa prowadzą działalność w krajach rozwijających się, ma kluczowe znaczenie dla poszanowania praw człowieka, środowiska, praworządności i systemów dobrych rządów w tych krajach, a także dla osiągnięcia ich celów zrównoważonego rozwoju zgodnie z Agendą 2030 ONZ. Ważne jest zatem zapewnienie, aby przedsiębiorstwa postępowały odpowiedzialnie, unikały szkód i przyczyniały się do rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego krajów rozwijających się.

Niniejsza dyrektywa stanowi bardzo ważny krok naprzód w tym kierunku. Sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje wniosek, ale uważa, że istotne kwestie wymagają jeszcze udoskonalenia w celu zapewnienia odpowiedzialnego zachowania przedsiębiorstw w krajach rozwijających się.

Należy zapewnić całościowe podejście poprzez wzmocnienie poszanowania praworządności i systemów dobrych rządów w krajach, regionach lub terytoriach, w których przedsiębiorstwo prowadzi działalność. Sukces przedsiębiorstw zależy w dużej mierze od zrównoważonego rozwoju społeczeństw, w których prowadzą działalność, a przedsiębiorstwa mogą odegrać ważną rolę w promowaniu praworządności i dobrych rządów. W tym sensie przedsiębiorstwa powinny powstrzymać się od brania udziału w korupcji i od innych złych praktyk, które mogłyby osłabić słabe ramy instytucjonalne i prawne istniejące w wielu krajach rozwijających się, i powinny wspierać istniejące struktury, poprzez przestrzeganie przepisów ustawowych i wykonawczych w całym procesie działalności przedsiębiorstwa i w całym łańcuchu wartości, w tym przepisów podatkowych i polityki podatkowej, oraz przestrzeganie zobowiązań umownych i umów handlowych oraz procedur i decyzji rozstrzygnięcia sporów na wszystkich szczeblach.

Należy rozszerzyć zakres na jak największą liczbę przedsiębiorstw i dodać niektóre kluczowe sektory, takie jak produkcja ropy naftowej i gazu oraz rafinacja ropy naftowej, budownictwo, logistyka i infrastruktura. Należy skonsolidować definicje, aby uwzględnić niekorzystne skutki dla praworządności i dobrych rządów, zapewnić wytyczne dotyczące niekorzystnych skutków dla środowiska oraz wzmocnić definicję zainteresowanych stron, w tym poprzez

dodanie nowej kategorii zainteresowanych stron znajdujących się w trudnej sytuacji.

Biorąc pod uwagę kluczową rolę, jaką zainteresowane strony mają odgrywać w całym procesie należytej staranności, proponuje się nowy artykuł określający ich znaczące zaangażowanie w ten proces, a także ulepszenia innych przepisów prawnych.

Wprowadzono pewne zmiany w celu zapewnienia, aby przedsiębiorstwa mapowały swoje łańcuchy wartości i podawały do wiadomości publicznej istotne informacje, aby każda decyzja o zawieszeniu lub zakończeniu działalności była podejmowana przy znaczącym zaangażowaniu odpowiednich zainteresowanych stron oraz uwzględniała niekorzystne skutki, jakie może to spowodować.

Zgodnie z normami międzynarodowymi pozasądowe mechanizmy dochodzenia roszczeń są użytecznymi mechanizmami służącymi zapewnieniu zadośćuczynienia i odszkodowania ofiarom lub osobom mającym uzasadniony interes lub pomocy w zadośćuczynieniu za spowodowane szkody. Aby jednak mogły spełniać swoje cele, muszą być one zgodne z szeregiem wymogów określonych w wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka.

Niezależnie od wymogów w zakresie sprawozdawczości określonych w dyrektywie 2013/34 państwa członkowskie powinny dopilnować, aby przedsiębiorstwa składały sprawozdania na temat aspektów objętych niniejszą dyrektywą, a także dostarczały odpowiedni zestaw informacji, co ma pomóc przedsiębiorstwom oraz ich jednostkom zależnym i partnerom biznesowym prowadzącym działalność w krajach rozwijających się w identyfikowaniu rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków, zapobieganiu im i skutecznym radzeniu sobie z nimi.

Sprawozdawca zaproponował, aby Komisja przedstawiła wytyczne w celu wsparcia przedsiębiorstw i organów państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, takie jak wpływ na praworządność i dobre rządy, wdrażanie wzmocnionej należytej staranności na obszarach dotkniętych konfliktami, bezpieczeństwo, skuteczne i znaczące zaangażowanie zainteresowanych stron we wszystkie procesy należytej staranności lub w odniesieniu do opisu łańcucha wartości przedsiębiorstw i skutecznego procesu monitorowania zachowania partnerów biznesowych w całym łańcuchu wartości.

Wzmocniono również środki towarzyszące, aby uwzględnić potrzebę zwiększenia wsparcia, które ma być udzielane w krajach rozwijających się, aby budować sprzyjające otoczenie i chronić przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego, zwiększać świadomość i rozbudowywać potencjał społeczności i zainteresowanych stron, w tym związków zawodowych, organizacji pozarządowych lub stowarzyszeń lokalnych, monitorować zachowania i oddziaływanie przedsiębiorstw lub wspierać dostęp do wymiaru sprawiedliwości dla ofiar oraz osób i grup mających uzasadniony interes.

Ponadto konieczne jest wzmocnienie odpowiedzialności cywilnej poprzez zapewnienie, aby państwa członkowskie podejmowały niezbędne środki w celu urzeczywistnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości, w tym poprzez usunięcie istniejących przeszkód i przeniesienie ciężaru dowodu na przedsiębiorstwa.

POPRAWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 1

Tekst proponowany przez Komisję

(1) Unia opiera się na poszanowaniu godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowaniu praw człowieka, zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Te podstawowe wartości, które zainspirowały powstanie Unii, a także powszechność i niepodzielność praw człowieka oraz poszanowanie zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego powinny przyświecać działaniom Unii na arenie międzynarodowej. Takie działania obejmują wspieranie trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz środowiskowego krajów rozwijających się.

Poprawka

(1) Unia opiera się na poszanowaniu godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowaniu praw człowieka, zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. **Artykuł 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że polityka Unii przyczynia się do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, ochrony zdrowia ludzkiego, ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych oraz promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczania zmian klimatu.** Te podstawowe wartości, które zainspirowały powstanie Unii, a także powszechność i niepodzielność praw człowieka oraz poszanowanie zasad Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego powinny przyświecać działaniom Unii na arenie międzynarodowej. Takie działania obejmują wspieranie trwałego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz środowiskowego krajów rozwijających się. **Ponadto art. 208 TFUE stanowi, że przy realizacji polityk, które mogą mieć wpływ na kraje rozwijające się, Unia bierze pod uwagę cele współpracy na rzecz rozwoju.**

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2a) Aby osiągnąć te cele, potrzebna jest systemowa zmiana gospodarki Unii w celu zapewnienia, by zielona transformacja została osiągnięta w sposób sprawiedliwy i sprzyjający włączeniu społecznemu zgodnie z ograniczeniami planety. Osiągnięcie przez Unię celów zrównoważonego rozwoju oraz wspieranie w tym państw trzecich będzie miało zasadnicze znaczenie, jeżeli Unia ma zająć pozycję światowego lidera w transformacji ku zrównoważoności.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4) Kluczem do sukcesu w realizacji celów Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju jest postępowanie przedsiębiorstw działających we wszystkich sektorach gospodarki, ponieważ przedsiębiorstwa unijne, w szczególności duże, polegają na globalnych łańcuchach wartości. Ochrona praw człowieka i ochrona środowiska również leżą w interesie przedsiębiorstw, w szczególności biorąc pod uwagę rosnącą świadomość konsumentów i inwestorów w tych obszarach. Na poziomie unijnym⁷⁷ oraz krajowym⁷⁸ istnieje już szereg inicjatyw wspierających przedsiębiorstwa działające na rzecz transformacji zorientowanej na wartości.

(4) Kluczem do sukcesu w realizacji celów Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju jest postępowanie przedsiębiorstw działających we wszystkich sektorach gospodarki, ponieważ przedsiębiorstwa unijne, w szczególności duże, polegają na globalnych łańcuchach wartości. Ochrona praw człowieka, **praw pracowniczych** i ochrona środowiska również leżą w interesie przedsiębiorstw, w szczególności biorąc pod uwagę rosnącą świadomość konsumentów i inwestorów w tych obszarach. Na poziomie unijnym⁷⁷ oraz krajowym⁷⁸ istnieje już szereg inicjatyw wspierających przedsiębiorstwa działające na rzecz transformacji zorientowanej na wartości.

⁷⁷ Enterprise Models and the EU agenda” [„Modele przedsiębiorstw i agenda UE”], CEPS Policy Insights, nr PI2021-02/ styczeń 2021.

⁷⁷ Enterprise Models and the EU agenda” [„Modele przedsiębiorstw i agenda UE”], CEPS Policy Insights, nr PI2021-02/ styczeń 2021.

⁷⁸ Np.

<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>

⁷⁸ Np.

<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję

(6) Koncepcję należytej staranności w zakresie praw człowieka sprecyzowano i rozwinięto w Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych⁸⁰, w których rozszerzono stosowanie zasad należytej staranności na kwestie związane ze środowiskiem i sprawowaniem rządów. Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz wytyczne sektorowe⁸¹ stanowią uznane na arenie międzynarodowej ramy określające praktyczne kroki w zakresie należytej staranności, które mają pomóc przedsiębiorstwom w identyfikowaniu rzeczywistych i potencjalnych skutków w ramach swoich działań, łańcuchów wartości i innych relacji biznesowych, zapobieganiu tym skutkom, łagodzeniu ich i rozliczaniu się z tego, jak na te skutki reagują. Koncepcja należytej staranności stanowi również integralną część zaleceń zawartych w Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej⁸² przyjętej przez Międzynarodową Organizację Pracy.

Poprawka

(6) Koncepcję należytej staranności w zakresie praw człowieka sprecyzowano i rozwinięto w Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych⁸⁰, w których rozszerzono stosowanie zasad należytej staranności na kwestie związane ze środowiskiem i sprawowaniem rządów. Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz wytyczne sektorowe⁸¹ stanowią uznane na arenie międzynarodowej ramy określające praktyczne kroki w zakresie należytej staranności, które mają pomóc przedsiębiorstwom w identyfikowaniu rzeczywistych i potencjalnych skutków w ramach swoich działań, łańcuchów wartości i innych relacji biznesowych, zapobieganiu tym skutkom, łagodzeniu ich i rozliczaniu się z tego, jak na te skutki reagują. ***Wytyczne te nakładają również na przedsiębiorstwa obowiązek przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego i stosowania wyższego standardu uwrażliwionej na konflikty należytej staranności, w przypadku gdy przedsiębiorstwa te prowadzą działalność na obszarach dotkniętych konfliktami.*** Koncepcja należytej staranności stanowi również integralną część zaleceń zawartych w Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej⁸² przyjętej przez Międzynarodową Organizację Pracy.

⁸⁰ Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, zaktualizowana edycja z 2011 r., dokument dostępny pod adresem:
<http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/>

⁸¹ Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, 2018, oraz wytyczne dla poszczególnych sektorów, dostępne pod adresem
<https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>

⁸² Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjęta przez Międzynarodową Organizację Pracy, piąta edycja, 2017, dokument dostępny pod adresem:
https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm

⁸⁰ Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, zaktualizowana edycja z 2011 r., dokument dostępny pod adresem:
<http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/>

⁸¹ Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, 2018, oraz wytyczne dla poszczególnych sektorów, dostępne pod adresem
<https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>

⁸² Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjęta przez Międzynarodową Organizację Pracy, piąta edycja, 2017, dokument dostępny pod adresem:
https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju⁸³, przyjęte w 2015 r. przez wszystkie państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych, obejmują cele służące osiągnięciu trwałego, inkluzywnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Unia zobowiązała się do realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju. Sektor prywatny **przyczynia** się do realizacji tych celów.

⁸³ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

Poprawka

(7) Cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju⁸³, przyjęte w 2015 r. przez wszystkie państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych, obejmują cele służące osiągnięciu trwałego, inkluzywnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Unia zobowiązała się do realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju. Sektor prywatny **powinien skutecznie przyczynić** się do realizacji tych celów.

⁸³ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 10 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(10a) Praktyki w zakresie należytej staranności przewidziane w niniejszej dyrektywie powinny przyczynić się do zachowania i przywrócenia różnorodności biologicznej w środowisku lądowym i morskim poprzez, między innymi, zatrzymanie i odwrócenie procesu utraty różnorodności biologicznej oraz poprawę stanu ekosystemów i ich funkcji oraz świadczonych przez nie usług, a także poprzez poprawę stanu środowiska, zwłaszcza powietrza, wody i gleby, w ramach głównych celów w zakresie ochrony zdrowia i dobrostanu ludzi, zwierząt i ekosystemów przed zagrożeniami związanymi ze środowiskiem, zgodnie z Agendą 2030.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 11 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(11a) Ważnym aspektem niniejszej dyrektywy jest identyfikacja niekorzystnych skutków dla środowiska, zapobieganie im i łagodzenie ich. W tym sensie pojęcie skutków dla środowiska obejmuje ogólne możliwe szkody dla klimatu lub środowiska wynikające z naruszenia zobowiązań międzynarodowych i przepisów Unii oraz obejmuje również wpływ na jakość powietrza i zanieczyszczenie powietrza; zanieczyszczenie lub skażenie wody oraz dostęp do zasobów wodnych i ich dostępność; zanieczyszczenie, skażenie, erozję i użytkowanie gruntów; różnorodność biologiczną, w tym szkody wyrządzone dzikim zwierzętom, dnu

morskiemu, środowisku morskiemu, faunie i florze, siedliskom przyrodniczym i ekosystemom; zdrowie ludzi zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie”; klimat, w tym poprzez emisje gazów cieplarnianych oraz niszczenie lub degradację pochłaniaczy, oraz na przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym poprzez ograniczoną możliwość ponownego użycia i recyklingu, na przykład poprzez skażenie strumieni odpadów substancjami niebezpiecznymi.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 13 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13a) Proces należytej staranności powinien oprócz poszanowania praw człowieka, środowiska i praworządności obejmować również sprawowanie dobrych rządów. Sprawowanie dobrych rządów jest związane z przepisami, procesami i strategiami, za pomocą których odbywa się określanie interesów, zarządzanie zasobami i sprawowanie władzy w społeczeństwie. Obejmuje ono proces, w ramach którego instytucje publiczne kierują sprawami publicznymi i zarządzają środkami publicznymi w sposób, który służy promowaniu praworządności i poszanowaniu praw człowieka (w tym praw obywatelskich, politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych). Podstawowymi elementami sprawowania dobrych rządów są przejrzystość, uczciwość, legalność, racjonalna polityka, uczestnictwo, rozliczalność, zdolność reagowania oraz brak korupcji i nadużyć. Dobre rządy powinny być postrzegane jako klucz do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju i dobrostanu człowieka. Dotyczy to w szczególności walki z korupcją, ponieważ wykazano, że ma ona bezpośredni i

pośredni wpływ na dobrostan.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 13 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13b) Zasadnicze znaczenie ma zapewnienie, aby należytą staranność w zakresie praw człowieka stosowano w sposób uwzględniający aspekt płci, uznając, że nierówność płci jest zakorzeniona zarówno w instytucjach publicznych, jak i rynkowych, i utrudnia realizację praw kobiet i dziewcząt. Naruszenia praw człowieka nie są neutralne pod względem płci i nie powinny być traktowane jako takie. Kobiety są często w nieproporcjonalnym stopniu dotknięte negatywnymi praktykami biznesowymi, co pociąga za sobą konieczność procedury należytej staranności odpowiadającej ich szczególnym potrzebom. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby przedsiębiorstwa uwzględniały perspektywę płci na wszystkich etapach i we wszystkich działaniach w ramach procesu należytej staranności oraz aktywnie wspierały równouprawnienie płci. Przedsiębiorstwa powinny współpracować z dostawcami w celu ustanowienia systemu audytu społecznego w sposób uwzględniający aspekt płci. Ponadto państwa członkowskie powinny zapewnić, aby procesy i mechanizmy dochodzenia roszczeń uwzględniające aspekt płci były zaprojektowane w taki sposób, aby zapewnić wszystkim płciom równy dostęp i równe wyniki. Aby to osiągnąć, mechanizmy rozpatrywania skarg stosowane przez przedsiębiorstwa powinny być dostępne, skuteczne, bezpieczne i sprawiedliwe dla kobiet, z uwzględnieniem barier, z jakimi kobiety częściej się spotykają.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

(14) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie, aby przedsiębiorstwa działające na rynku wewnętrznym przyczyniły się do zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarek i społeczeństw w stronę modelu zrównoważonego poprzez identyfikację potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska związanych z działalnością własną przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, zapobieganie tym skutkom, łagodzenie tych skutków oraz ich powstrzymanie i minimalizowanie.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(14) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie, aby przedsiębiorstwa działające na rynku wewnętrznym przyczyniły się do zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarek i społeczeństw, **w których prowadzą działalność, w tym poza rynkiem unijnym**, w stronę modelu zrównoważonego poprzez identyfikację potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **praw pracowniczych**, środowiska, **praworządności i dobrych rządów** związanych z działalnością własną przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, **w szczególności w krajach rozwijających się**, zapobieganie tym skutkom, łagodzenie tych skutków oraz ich powstrzymanie i minimalizowanie.

(14a) Niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby przedsiębiorstwa postępowały z należytą starannością, stosując podejście oparte na analizie ryzyka zgodnie z normami międzynarodowymi w celu zapewnienia zgodności z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie. Oznacza to, że w niniejszej dyrektywie należy ustanowić podstawowy zestaw wymogów w zakresie należytej staranności dla przedsiębiorstw działających we wszystkich sektorach w odniesieniu do ich łańcuchów wartości w szerokim ujęciu w celu określenia obszarów, w których istnieje największe

prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych skutków, oraz w celu priorytetowego potraktowania sposobów łagodzenia tych zagrożeń i przeciwdziałania im niezwłocznie po ich zidentyfikowaniu.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także ***stałych bezpośrednich i pośrednich*** relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. ***Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”.*** Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki, co do których można w uzasadniony sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. Należy wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez przedsiębiorstwo wpływu na jego ***bezpośrednie i pośrednie*** relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo

Poprawka

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. ***W przypadku gdy przedsiębiorstwa nie są w stanie zapobiec niekorzystnym skutkom łańcuchów wartości, powinny być zobowiązane do zakończenia szkodliwych relacji biznesowych i zmiany struktury swoich łańcuchów wartości w celu zapewnienia, aby nie przyczyniały się już one do powstawania niekorzystnych skutków lub nie mogły już być jedną z przyczyn tych niekorzystnych skutków.*** Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki, co do których można w uzasadniony sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. Należy wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez przedsiębiorstwo wpływu na jego relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu.

mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 16 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(16a) Przedsiębiorstwa powinny opracować i dostosować środki należytej staranności w świetle kontekstu politycznego, w którym działają te przedsiębiorstwa, ich jednostki zależne i relacje biznesowe wzdłuż ich łańcuchów wartości. Na obszarach dotkniętych konfliktami i obszarach wysokiego ryzyka przedsiębiorstwa dodatkowo ryzykują zaangażowaniem w poważne naruszenia praw człowieka. Na tych obszarach przedsiębiorstwa powinny w związku z tym dochowywać wzmożonej, uwrażliwionej na konflikty należytej staranności, aby uwzględnić to zwiększone ryzyko oraz zapewnić, by nie ułatwiały, nie finansowały ani nie zaostrzały konfliktu, nie wpływały na niego negatywnie w inny sposób ani nie przyczyniały się do naruszeń prawa międzynarodowego praw człowieka lub międzynarodowego prawa humanitarnego na obszarach dotkniętych konfliktami i obszarach wysokiego ryzyka.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(17) Niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska występują we własnej działalności przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych, w jego produktach i w jego łańcuchach wartości, w szczególności na poziomie pozyskiwania surowców, produkcji lub na poziomie

(17) Niekorzystne skutki dla praw człowieka, **praw pracowniczych** i środowiska, **praworządności i dobrych rządów** występują we własnej działalności przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych, w jego produktach i w jego łańcuchach wartości, w szczególności na

usuwania produktów bądź unieszkodliwiania odpadów. Aby zasady należytej staranności wywarły istotny wpływ, powinny obejmować niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska powstające w całym cyklu życia produkcji, użytkowania i usuwania produktów lub świadczenia usług, na poziomie własnej działalności, jednostek zależnych i w łańcuchach wartości.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję

(18) Łańcuch wartości powinien obejmować działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiązaną działalność w ramach **stałych** relacji biznesowych przedsiębiorstwa. Powinien obejmować bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe na wyższym szczeblu łańcucha dostaw z partnerami, którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstwa, które są niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, a także relacje na niższym szczeblu łańcucha dostaw, w tym bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe z partnerami, którzy wykorzystują lub otrzymują produkty, części produktów lub usługi od przedsiębiorstwa aż do końca przydatności produktu do użycia, w tym między innymi dystrybucję produktu do sprzedawców detalicznych, transport i przechowywanie produktu, demontaż produktu, jego recykling, kompostowanie lub

poziomie pozyskiwania surowców, produkcji lub na poziomie usuwania produktów bądź unieszkodliwiania odpadów. Aby zasady należytej staranności wywarły istotny wpływ, powinny obejmować niekorzystne skutki dla praw człowieka, **praw pracowniczych** i środowiska, **praworządności i dobrych rządów** powstające w całym cyklu życia produkcji, użytkowania i usuwania produktów lub świadczenia usług, na poziomie własnej działalności, jednostek zależnych i w łańcuchach wartości.

Poprawka

(18) Łańcuch wartości powinien obejmować działalność związaną z produkcją, **dystrybucją i sprzedażą** towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo **lub którąkolwiek/którykolwiek z należących do niego bezpośrednio lub pośrednio jednostek zależnych i oddziałów**, w tym **między innymi** opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiązaną działalność w ramach relacji biznesowych przedsiębiorstwa. Powinien obejmować bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe na wyższym szczeblu łańcucha dostaw z partnerami, którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstwa **lub którejkolwiek/któregokolwiek z należących do niego bezpośrednio lub pośrednio jednostek zależnych i oddziałów**, które są niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, a także relacje na niższym szczeblu łańcucha dostaw, w tym bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe z partnerami,

składowanie.

którzy wykorzystują lub otrzymują produkty, części produktów lub usługi od przedsiębiorstwa **lub którejkolwiek/któregokolwiek z należących do niego bezpośrednio lub pośrednio jednostek zależnych i oddziałów**, aż do końca przydatności produktu do użycia, w tym między innymi dystrybucję produktu do sprzedawców detalicznych, **sprzedaż produktów lub świadczenie usług konsumentom za pomocą dowolnych środków (np. franczyza, licencjonowanie itp.)**, transport i przechowywanie produktu, demontaż produktu, jego recykling, kompostowanie lub składowanie. **Jak wskazano w wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, łańcuch wartości powinien obejmować różne struktury organizacyjne, z których przedsiębiorstwo i każda/każdy z należących do niego bezpośrednio lub pośrednio jednostek zależnych i oddziałów korzystają do prowadzenia działalności, w tym m.in. franczyzę, licencjonowanie i podwykonawstwo.**

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

(19) Jeżeli chodzi o regulowane przedsiębiorstwa finansowe świadczące **usługi pożyczkowe, kredytowe lub inne usługi finansowe**, „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia takich usług powinien być ograniczony do działalności klientów otrzymujących takie usługi oraz ich jednostek zależnych, których działalność jest związana z daną umową. **Za część łańcucha wartości nie należy uznawać klientów będących gospodarstwami domowymi i osobami fizycznymi niedziałającymi w ramach działalności zawodowej lub gospodarczej, jak również małych i średnich**

Poprawka

(19) Jeżeli chodzi o regulowane przedsiębiorstwa finansowe świadczące **finansowanie (pożyczki i inne formy kredytu), ubezpieczenia lub reasekurację**, „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia takich usług powinien być ograniczony do działalności klientów otrzymujących takie usługi oraz ich jednostek zależnych, których działalność jest związana z daną umową.

przedsiębiorstw. Nie należy uwzględniać działalności przedsiębiorstw lub innych osób prawnych, które są częścią łańcucha wartości takich klientów.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję

(20) W celu umożliwienia przedsiębiorstwom właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu wartości oraz umożliwienia im wywarcia odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności powinny **zostać ograniczone w niniejszej dyrektywie do stałych relacji biznesowych**. Do celów niniejszej dyrektywy **stałe** relacje biznesowe powinny oznaczać bezpośrednie lub pośrednie relacje biznesowe, **które są trwale lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwale, ze względu na ich intensywność i czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości**. „Stalość” relacji biznesowych powinno się **oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy. Jeśli bezpośrednie relacje biznesowe przedsiębiorstwa mają charakter stały, wówczas wszystkie powiązane pośrednie relacje biznesowe powinny być również uznane za stałe w odniesieniu do tego przedsiębiorstwa.**

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające

Poprawka

(20) W celu umożliwienia przedsiębiorstwom właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu wartości oraz umożliwienia im wywarcia odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności powinny **obejmować wszystkie relacje biznesowe**. Do celów niniejszej dyrektywy relacje biznesowe powinny oznaczać bezpośrednie lub pośrednie relacje biznesowe.

Poprawka

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające

średnio ponad **500** pracowników i odnotowujące przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. W odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie spełniają tych kryteriów, ale które zatrudniały średnio ponad **250** pracowników i odnotowywały przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **40** mln EUR światowych obrotów netto w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy oraz które działają w jednym lub kilku sektorach o dużym wpływie, zasady należytej staranności należy zacząć stosować dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy, aby zapewnić więcej czasu na dostosowanie. W celu zapewnienia, aby obciążenie było rozłożone proporcjonalnie, przedsiębiorstwa działające w sektorach o dużym wpływie powinny zostać zobowiązane do przestrzegania bardziej ukierunkowanych zasad należytej staranności, koncentrujących się na poważnych niekorzystnych skutkach. Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE¹⁰³. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173

średnio ponad **250** pracowników i odnotowujące przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. W odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie spełniają tych kryteriów, ale które zatrudniały średnio ponad **50** pracowników i odnotowywały przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej **8** mln EUR światowych obrotów netto w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy oraz które działają w jednym lub kilku sektorach o dużym wpływie, zasady należytej staranności należy zacząć stosować dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy, aby zapewnić więcej czasu na dostosowanie. W celu zapewnienia, aby obciążenie było rozłożone proporcjonalnie, przedsiębiorstwa działające w sektorach o dużym wpływie powinny zostać zobowiązane do przestrzegania bardziej ukierunkowanych zasad należytej staranności, koncentrujących się na poważnych niekorzystnych skutkach. Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE¹⁰³. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 22

Tekst proponowany przez Komisję

(22) Aby odzwierciedlić obszary priorytetowe działań międzynarodowych mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z prawami człowieka *i* środowiskiem, **dobór sektorów o dużym wpływie do celów niniejszej dyrektywy powinien opierać się** na istniejących sektorowych wytycznych OECD dotyczących należytej staranności. Do celów niniejszej dyrektywy za sektory o dużym wpływie **należy uznać następujące sektory:** produkcja wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia; rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów; wydobycie surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi). **Jeśli chodzi o sektor finansowy, to ze względu**

Poprawka

(22) Aby odzwierciedlić obszary priorytetowe działań międzynarodowych mających na celu rozwiązywanie problemów związanych z prawami człowieka, **prawami pracowniczymi, środowiskiem, praworządnością i dobrymi rządami, w niniejszej dyrektywie należy zapewnić wykaz sektorów o dużym wpływie oparty, między innymi,** na istniejących sektorowych wytycznych OECD dotyczących należytej staranności. Do celów niniejszej dyrektywy **do sektorów, które należy uznać** za sektory o dużym wpływie, **należą: sektor energii, z uwzględnieniem oleju, gazu, energii jądrowej, pary wodnej, energii elektrycznej i innych źródeł w całym ich cyklu życia, od wydobycia, rafinacji, produkcji, spalania paliw po transport, magazynowanie i gospodarowanie odpadami, w tym odpadami promieniotwórczymi; sektor chemiczny; produkcja wyrobów tekstylnych, odzieży, futer, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia; produkcja tworzyw sztucznych, przemieszczanie odpadów i gospodarowanie odpadami; rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym akwakultura), gospodarowanie gruntami i zasobami (w tym w odniesieniu do ochrony przyrody lub innych powiązanych działań); produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa produktów pochodzenia zwierzęcego, drewna, żywności i napojów oraz sprzedaż konsumentom; wydobycie, transport,**

na jego specyfikę – w szczególności w odniesieniu do łańcucha wartości i oferowanych usług – nawet jeśli jest on objęty sektorowymi wytycznymi OECD, nie powinno się go zaliczać do sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą. Jednocześnie należy szerzej uwzględnić rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki w tym sektorze poprzez włączenie do zakresu bardzo dużych przedsiębiorstw, które są regulowanymi przedsiębiorstwami finansowymi, nawet jeśli nie mają formy prawnej spółki kapitałowej.

*przetwarzanie, rafinacja i przeladunek surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi); **budownictwo, logistyka i budowa infrastruktury; sektor transportowy, logistyka i magazynowanie; produkcja i użytkowanie produktów elektronicznych oraz gospodarowanie zużytym sprzętem elektronicznym; sektor gospodarowania odpadami; działalność finansowa i ubezpieczeniowa; technologie, działalność cyfrowa i platformy internetowe; produkcja broni i amunicji, w tym produktów podwójnego zastosowania, i handel nimi, oraz produkcja wojskowych pojazdów bojowych i handel nimi; prywatna działalność w zakresie ochrony i obsługi systemów bezpieczeństwa, w tym rozwój i obsługa technologii biometryki i nadzoru.***

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 23

Tekst proponowany przez Komisję

(23) Aby w pełni osiągnąć cele niniejszej dyrektywy dotyczące praw człowieka *i niekorzystnych skutków dla środowiska* w odniesieniu do działalności

Poprawka

(23) Aby w pełni osiągnąć cele niniejszej dyrektywy dotyczące *niekorzystnych skutków dla* praw człowieka, *praw pracowniczych,*

przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, należy objąć jej zakresem również przedsiębiorstwa z państw trzecich, które prowadzą znaczącą działalność w UE.

W szczególności dyrektywa powinna mieć zastosowanie do przedsiębiorstw z państw trzecich, które odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości co najmniej **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy lub przychody netto ze sprzedaży w wysokości ponad **40** mln EUR, ale mniej niż **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy w co najmniej jednym z sektorów o dużym wpływie, dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy.

środowiska, praworządności i dobrych rządów w odniesieniu do działalności przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów wartości, należy objąć jej zakresem również przedsiębiorstwa z państw trzecich, które prowadzą znaczącą działalność w UE.

W szczególności dyrektywa powinna mieć zastosowanie do przedsiębiorstw z państw trzecich, które odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości co najmniej **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy lub przychody netto ze sprzedaży w wysokości ponad **8** mln EUR, ale mniej niż **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy w co najmniej jednym z sektorów o dużym wpływie, dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy.

Przedsiębiorstwa mogą mieć różne struktury, w związku z czym przychody netto ze sprzedaży jednego przedsiębiorstwa mogą być poniżej progu. Jak stwierdzono w Przewodniku dotyczącym interpretacji Wytocznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, przedsiębiorstwa mogą prowadzić działalność m.in. za pośrednictwem różnych spółek zależnych lub stosować model franczyzy. Przedsiębiorstwa mogą również zlecać znaczną część swojej działalności na zasadzie outsourcingu lub w ramach podwykonawstwa. W związku z tym przychody netto ze sprzedaży wygenerowane przez przedsiębiorstwo w Unii powinny obejmować przychody netto ze sprzedaży wygenerowane bezpośrednio w Unii przez przedsiębiorstwo i przychody netto ze sprzedaży wygenerowane w Unii przez należące do niego bezpośrednio i pośrednio jednostki zależne i oddziały oraz przychody netto ze sprzedaży wygenerowane w Unii za pośrednictwem przedsiębiorstw będących osobami trzecimi, z którymi przedsiębiorstwo lub należące do niego bezpośrednio i pośrednio jednostki zależne i oddziały zawarły porozumienie wertykalne w

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 24

Tekst proponowany przez Komisję

(24) Do określenia zakresu stosowania w odniesieniu do przedsiębiorstw spoza UE należy wybrać opisane kryterium przychodu, ponieważ tworzy ono terytorialny związek między przedsiębiorstwami z państw trzecich a terytorium Unii. Przychód stanowi wskaźnik zastępczy oddziaływań, jakie działalność tych przedsiębiorstw mogłaby mieć na rynku wewnętrznym. Zgodnie z prawem międzynarodowym takie oddziaływania uzasadniają stosowanie prawa Unii do przedsiębiorstw z państw trzecich. Aby zapewnić wskazanie odpowiedniego przychodu takich przedsiębiorstw, należy stosować metody obliczania przychodu netto ze sprzedaży dotyczące przedsiębiorstw spoza UE określone w dyrektywie (UE) 2013/34 zmienionej dyrektywą (UE) 2021/2101. Jednocześnie aby zapewnić skuteczne egzekwowanie niniejszej dyrektywy, w celu określenia, które przedsiębiorstwa z państw trzecich są objęte niniejszą dyrektywą, nie należy stosować progu zatrudnienia pracowników, ponieważ pojęcie „pracowników” stosowane do celów niniejszej dyrektywy opiera się na prawie Unii i nie mogłoby być łatwo transponowane poza Unią. Wobec braku jasnych i spójnych metod – w tym w ramach standardów rachunkowości – ustalania liczby pracowników przedsiębiorstw z państw trzecich, taki próg zatrudnienia stwarzałby brak pewności prawa i byłby trudny do zastosowania dla organów nadzorczych. Definicja przychodu powinna być oparta

Poprawka

(24) Do określenia zakresu stosowania w odniesieniu do przedsiębiorstw spoza UE należy wybrać opisane kryterium przychodu, ponieważ tworzy ono terytorialny związek między przedsiębiorstwami z państw trzecich a terytorium Unii. Przychód stanowi wskaźnik zastępczy oddziaływań, jakie działalność tych przedsiębiorstw mogłaby mieć na rynku wewnętrznym. Zgodnie z prawem międzynarodowym takie oddziaływania uzasadniają stosowanie prawa Unii do przedsiębiorstw z państw trzecich. Aby zapewnić wskazanie odpowiedniego przychodu takich przedsiębiorstw, należy stosować metody obliczania przychodu netto ze sprzedaży dotyczące przedsiębiorstw spoza UE określone w dyrektywie (UE) 2013/34 zmienionej dyrektywą (UE) 2021/2101. Jednocześnie aby zapewnić skuteczne egzekwowanie niniejszej dyrektywy, w celu określenia, które przedsiębiorstwa z państw trzecich są objęte niniejszą dyrektywą, nie należy stosować progu zatrudnienia pracowników, ponieważ pojęcie „pracowników” stosowane do celów niniejszej dyrektywy opiera się na prawie Unii i nie mogłoby być łatwo transponowane poza Unią. Wobec braku jasnych i spójnych metod – w tym w ramach standardów rachunkowości – ustalania liczby pracowników przedsiębiorstw z państw trzecich, taki próg zatrudnienia stwarzałby brak pewności prawa i byłby trudny do zastosowania dla organów nadzorczych. Definicja przychodu powinna być oparta

na dyrektywie 2013/34/UE, w której określono już metody obliczania przychodu netto ze sprzedaży dla przedsiębiorstw spoza Unii, ponieważ w międzynarodowych standardach rachunkowości również stosuje się podobne definicje przychodu i dochodu. W celu zapewnienia, aby organ nadzorczy wiedział, które przedsiębiorstwa z państw trzecich osiągają w Unii przychód wymagany do objęcia zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, niniejsza dyrektywa powinna wymagać, aby informację o tym, że dane przedsiębiorstwo jest przedsiębiorstwem wchodzącym w zakres niniejszej dyrektywy, przekazano organowi nadzorczemu w państwie członkowskim, w którym upoważniony przedstawiciel przedsiębiorstwa z państwa trzeciego ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, oraz, gdy jest to inny organ, organowi nadzorczemu w państwie członkowskim, w którym przedsiębiorstwo osiągnęło największą część przychodów netto ze sprzedaży w Unii w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy.

na dyrektywie 2013/34/UE, w której określono już metody obliczania przychodu netto ze sprzedaży dla przedsiębiorstw spoza Unii, ponieważ w międzynarodowych standardach rachunkowości również stosuje się podobne definicje przychodu i dochodu. ***Należy uznać, że przedsiębiorstwa z państw trzecich generują przychody netto ze sprzedaży w Unii, nawet jeżeli nie prowadzą działalności bezpośrednio w Unii, lecz za pośrednictwem różnych struktur, w tym m.in. jednostek zależnych i oddziałów oraz porozumień wertykalnych w zamian za opłaty licencyjne – jak określono w Przewodniku dotyczącym interpretacji wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka – , a także ustaleń dotyczących outsourcingu lub podwykonawstwa.*** W celu zapewnienia, aby organ nadzorczy wiedział, które przedsiębiorstwa z państw trzecich osiągają w Unii przychód wymagany do objęcia zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, niniejsza dyrektywa powinna wymagać, aby informację o tym, że dane przedsiębiorstwo jest przedsiębiorstwem wchodzącym w zakres niniejszej dyrektywy, przekazano organowi nadzorczemu w państwie członkowskim, w którym upoważniony przedstawiciel przedsiębiorstwa z państwa trzeciego ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, oraz, gdy jest to inny organ, organowi nadzorczemu w państwie członkowskim, w którym przedsiębiorstwo osiągnęło największą część przychodów netto ze sprzedaży w Unii w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 25

(25) Aby w znaczący sposób przyczynić się do transformacji w stronę modelu zrównoważonego, zasady należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny być stosowane z uwzględnieniem niekorzystnych skutków dla praw człowieka dotyczących osób podlegających ochronie i wynikających z naruszenia jednego z praw lub zakazów zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy. Aby zagwarantować kompleksowe uwzględnienie praw człowieka, naruszenie zakazu lub prawa niewymienionych wyraźnie we wspomnianym załączniku, które to naruszenie bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego tymi konwencjami, powinno się również zaliczać do niekorzystnych skutków dla praw człowieka objętych zakresem niniejszej dyrektywy, **pod warunkiem że można przyjąć, iż przedsiębiorstwo mogło ustalić ryzyko wystąpienia takiego naruszenia i wszelkie odpowiednie środki, które należałoby przyjąć w celu spełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie, uwzględniając wszystkie istotne okoliczności swojej działalności, takie jak sektor i warunki operacyjne.** Należyta staranność powinna ponadto obejmować niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów i zobowiązań **wynikających z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy.**

(25) Aby w znaczący sposób przyczynić się do transformacji w stronę modelu zrównoważonego, zasady należytej staranności określone w niniejszej dyrektywie powinny **umożliwiać uniknięcie wszelkiego negatywnego wpływu na korzystanie przez osobę lub grupę osób z praw człowieka i praw pracowniczych zapisanych w konwencjach międzynarodowych i powinny** być stosowane z uwzględnieniem niekorzystnych skutków dla praw człowieka dotyczących osób podlegających ochronie i wynikających z naruszenia jednego z praw lub zakazów zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy **lub z braku ustanowienia odpowiednich środków należytej staranności w zakresie przeciwdziałania korupcji.** Aby zagwarantować kompleksowe uwzględnienie praw człowieka **i praw pracowniczych**, naruszenie zakazu lub prawa niewymienionych wyraźnie we wspomnianym załączniku, które to naruszenie bezpośrednio dotyczy interesu prawnego chronionego tymi konwencjami, powinno się również zaliczać do niekorzystnych skutków dla praw człowieka **i praw pracowniczych** objętych zakresem niniejszej dyrektywy. Należyta staranność powinna ponadto obejmować niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów i zobowiązań **ustanowionych na mocy unijnego i międzynarodowego prawa ochrony środowiska, w tym między innymi na mocy międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w załączniku do niniejszej dyrektywy, lub z braku ustanowienia odpowiednich środków należytej staranności w zakresie przeciwdziałania korupcji, w szczególności niekorzystny wpływ na**

jakość powietrza, zanieczyszczenie powietrza i atmosferę, zanieczyszczenie wody, skażenie wody, dostęp do wody i ubytek wód słodkich, glebę, w tym skażenie gleby, zanieczyszczenie gleby, erozję gleby i degradację gruntów, różnorodność biologiczną, w tym szkody wyrządzone dzikim zwierzętom, dnu morskemu, środowisku morskemu, faunie i florze, siedliskom przyrodniczym i ekosystemom, zdrowie ludzi zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie”, klimat, w tym poprzez emisje gazów cieplarnianych oraz niszczenie lub degradację pochłaniaczy.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 25 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(25a) Zachowanie przedsiębiorstw może mieć negatywny wpływ na praworządność i systemy dobrych rządów, w szczególności w krajach rozwijających się. Przedsiębiorstwa mogą wykorzystywać istniejące słabości systemów instytucjonalnych i prawnych do prowadzenia działalności gospodarczej z naruszeniem istniejących międzynarodowych lub regionalnych ram prawnych, w szczególności w przypadku nieprzestrzegania przepisów, co obejmuje również niepłacenie podatków, w przypadku wywierania wpływu na procedury demokratyczne, wykonawcze, administracyjne lub sądowe tych krajów poprzez praktyki korupcyjne, przemoc lub zastraszanie lub w przypadku bezpośredniego lub pośredniego zaangażowania przedsiębiorstw w działalność przestępczą, co ma poważne konsekwencje dla tych krajów i ich społeczności. Korupcja i niewystarczająca praworządność w znacznym stopniu ograniczają poszanowanie praw człowieka

i środowiska. Korupcja umożliwia przedsiębiorstwom unikanie odpowiedzialności za ich wpływ na prawa człowieka i środowisko, zagraża obrońcom praw człowieka, środowiska, praworządności i dobrych rządów oraz osłabia jakość, częstotliwość i zaufanie do działań organów publicznych (np. inspekcji pracy i organów ds. ochrony środowiska) w zakresie egzekwowania prawa oraz w postępowaniach sądowych.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 27

Tekst proponowany przez Komisję

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka **i ochrony** środowiska w odniesieniu do swojej działalności, jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny uwzględnić należytą staranność w swojej polityce, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka i **środowiska**, zapobiegać im i je łagodzić, a także powstrzymać je i zminimalizować ich skalę, ustanowić i stosować **procedurę** rozpatrywania skarg, monitorować skuteczność wprowadzonych środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie **i publicznie informować o** stosowanej przez siebie należytej staranności. W celu zapewnienia przedsiębiorstw jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenie oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków.

Poprawka

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka, **praw pracowniczych**, środowiska, **praworządności i dobrych rządów** w odniesieniu do swojej działalności, **swoich produktów i usług w całym cyklu życia, oraz do działalności, produktów i usług w całym cyklu życia swoich** jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny, **po przeprowadzeniu konstruktywnych konsultacji z zainteresowanymi stronami**, uwzględnić należytą staranność w swojej polityce, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka, **środowiska, praworządności i dobrych rządów**, zapobiegać im i je łagodzić, a także powstrzymać je i zminimalizować ich skalę, ustanowić i stosować **mechanizm** rozpatrywania skarg, monitorować **i oceniać** skuteczność wprowadzonych środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie **oraz składać sprawozdania dotyczące** stosowanej przez siebie należytej staranności **i dostarczać związane z nimi informacje w celu wspierania przedsiębiorstw i ich jednostek zależnych**

oraz partnerów biznesowych prowadzących działalność w krajach rozwijających się w identyfikowaniu rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska, praworządności i systemów dobrych rządów oraz w zapobieganiu tym skutkom i w skutecznym radzeniu sobie z nimi. W celu zapewnienia przedsiębiorstwom jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenie oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków *i zapewnienie środków zaradczych.*

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 28

Tekst proponowany przez Komisję

(28) W celu zapewnienia, aby należyta staranność stanowiła część polityki przedsiębiorstw, oraz zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi, przedsiębiorstwa powinny uwzględnić należyta staranność we wszystkich obszarach swojej polityki i wdrożyć politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności powinna zawierać opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie długoterminowej, kodeks postępowania zawierający opis reguł i zasad, których powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa *i jednostek zależnych*; opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, *w tym środków zastosowanych do weryfikacji przestrzegania* kodeksu postępowania i *rozszerzenia zakresu jego stosowania na stałe relacje biznesowe.*

Poprawka

(28) W celu zapewnienia, aby należyta staranność stanowiła część polityki przedsiębiorstw, oraz zgodnie z odpowiednimi ramami międzynarodowymi, przedsiębiorstwa powinny uwzględnić należyta staranność we wszystkich obszarach swojej polityki i wdrożyć politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności powinna zawierać opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie długoterminowej, kodeks postępowania zawierający opis reguł i zasad, których powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa, *jednostek zależnych oraz podmiotów, z którymi dane przedsiębiorstwo lub którekolwiek z jego jednostek zależnych utrzymuje relacje biznesowe*, opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, *opis środków mających na*

Kodeks postępowania powinien mieć zastosowanie we wszystkich odpowiednich funkcjach i działaniach przedsiębiorstwa, w tym w odniesieniu do decyzji dotyczących zamówień i zakupów. Przedsiębiorstwa powinny również corocznie aktualizować swoją politykę należytej staranności.

celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i łagodzenie ich oraz powstrzymanie rzeczywistych niekorzystnych skutków oraz minimalizowanie ich zasięgu, opis środków naprawczych podjętych w poprzednim roku w następstwie zarzutów naruszenia kodeksu postępowania i wszelkich nowych niekorzystnych skutków, opis mechanizmów dotyczących rozpatrywania skarg przewidzianych w niniejszej dyrektywie oraz opis wyników ocen procesów, środków i procedur.

Kodeks postępowania powinien mieć zastosowanie we wszystkich odpowiednich funkcjach i działaniach przedsiębiorstwa, w tym w odniesieniu do decyzji dotyczących zamówień i zakupów.

Przedsiębiorstwa muszą wdrożyć odpowiednią politykę w celu unikania przenoszenia kosztów procedury należytej staranności na partnerów biznesowych o słabszej pozycji. Polityka należytej staranności powinna w szczególności obejmować strategię współinwestowania w budowanie zdolności słabszych partnerów biznesowych do dochowania należytej staranności. Przedsiębiorstwa powinny również corocznie aktualizować swoją politykę należytej staranności.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 29

Tekst proponowany przez Komisję

(29) W celu wypełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności przedsiębiorstwa muszą zastosować odpowiednie środki w odniesieniu do identyfikacji niekorzystnych skutków, zapobiegania im i ich powstrzymania. Odpowiedni środek powinien oznaczać środek, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i który jest współmierny do stopnia

Poprawka

(29) W celu wypełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności przedsiębiorstwa muszą zastosować odpowiednie środki w odniesieniu do identyfikacji niekorzystnych skutków, zapobiegania im i ich powstrzymania. Odpowiedni środek powinien oznaczać środek, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i który jest współmierny do stopnia

dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań. W tym kontekście, zgodnie z międzynarodowymi ramami prawnymi, wpływ przedsiębiorstwa na relacje biznesowe powinien obejmować, z jednej strony, jego zdolność do przekonania partnera, z którym posiada relację biznesową, do podjęcia działań w celu powstrzymania niekorzystnych skutków lub zapobieżenia tym skutkom (na przykład wykorzystując udziały własnościowe lub faktyczną kontrolę, siłę rynkową, wymogi stosowane przed wybraniem partnera, powiązanie korzyści biznesowych z prawami człowieka i efektywnością środowiskową itp.) oraz, z drugiej strony, stopień wpływu lub nacisku, jaki przedsiębiorstwo mogłoby w rozsądnym zakresie wywrzeć, na przykład poprzez współpracę z danym partnerem biznesowym lub zaangażowanie innego przedsiębiorstwa, które jest bezpośrednim partnerem biznesowym partnera, z którym przedsiębiorstwo posiada relację biznesową związaną z niekorzystnym skutkiem.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw

dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań. W tym kontekście, zgodnie z międzynarodowymi ramami prawnymi, wpływ przedsiębiorstwa na relacje biznesowe powinien obejmować, z jednej strony, jego zdolność do przekonania partnera, z którym posiada relację biznesową, do podjęcia działań w celu powstrzymania niekorzystnych skutków lub zapobieżenia tym skutkom (na przykład wykorzystując udziały własnościowe lub faktyczną kontrolę, siłę rynkową, wymogi stosowane przed wybraniem partnera, powiązanie korzyści biznesowych z prawami człowieka efektywnością środowiskową, ***praworządnością i dobrymi rządami*** itp.) oraz, z drugiej strony, stopień wpływu lub nacisku, jaki przedsiębiorstwo mogłoby w rozsądnym zakresie wywrzeć, na przykład poprzez współpracę z danym partnerem biznesowym lub zaangażowanie innego przedsiębiorstwa, które jest bezpośrednim partnerem biznesowym partnera, z którym przedsiębiorstwo posiada relację biznesową związaną z niekorzystnym skutkiem.

Poprawka

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw

człowieka *i* środowiska. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, powinna się opierać na informacjach ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla środowiska, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków powinna obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka i **środowiska** w sposób dynamiczny i w regularnych odstępach czasu: przed rozpoczęciem nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w **środowisku** operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie; a także okresowo, co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. Regulowane przedsiębiorstwa finansowe udzielające pożyczek, kredytów lub świadczące inne usługi finansowe **powinny** identyfikować niekorzystne skutki **wyłącznie w czasie** zawierania umowy. Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich zminimalizować, powinno mieć możliwość ustalenia kolejności swoich działań, pod warunkiem że zastosuje środki, do których przedsiębiorstwo posiada z racjonalnego punktu widzenia dostęp, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności.

człowieka, **praw pracowniczych**, środowiska **oraz praworządności i dobrych rządów**. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, powinna się opierać na informacjach **uzyskanych po przeprowadzeniu konstruktywnych konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz na dodatkowych danych** ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla środowiska, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków powinna obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka, **praw pracowniczych, środowiska, praworządności i dobrych rządów** w sposób dynamiczny i w regularnych odstępach czasu: przed rozpoczęciem nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w **kontekście** operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie, a także okresowo, co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. **Dostępne powinny być odpowiednie wytyczne w celu zapewnienia, by** regulowane przedsiębiorstwa finansowe udzielające pożyczek, kredytów lub świadczące inne usługi finansowe **mogły właściwie** identyfikować niekorzystne skutki w **momencie** zawierania umowy **w ramach procesów pozyskiwania nowych odpowiednich klientów z zastrzeżeniem corocznej aktualizacji**. Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec

wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich zminimalizować, powinno mieć możliwość ustalenia kolejności swoich działań, pod warunkiem że zastosuje środki, do których przedsiębiorstwo posiada z racjonalnego punktu widzenia dostęp, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności. ***W tym celu przedsiębiorstwo powinno opracować i wdrożyć w porozumieniu z zainteresowanymi stronami strategię ustalania priorytetów uwzględniającą stopień dotkliwości, prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, rozprzestrzenianie się i odwracalność różnych potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska, praworządności i systemów dobrych rządów.***

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 31

Tekst proponowany przez Komisję

(31) Aby uniknąć nadmiernego obciążenia ***mniej*** przedsiębiorstw działających w sektorach o dużym wpływie, które wchodzi w zakres niniejszej dyrektywy, przedsiębiorstwa te powinny być zobowiązane do zidentyfikowania wyłącznie tych rzeczywistych lub potencjalnych poważnych niekorzystnych skutków, które są istotne dla danego sektora.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 32

Poprawka

(31) Aby uniknąć nadmiernego obciążenia ***małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)***, przedsiębiorstwa te powinny być ***wspierane odpowiednimi i ukierunkowanymi środkami i narzędziami.***

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich, a także ich powstrzymanie i minimalizowanie, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą. ***Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby wycofanie się było ostatecznością, zgodnie z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci. Zakończenie relacji biznesowej, w przypadku której stwierdzono pracę dzieci, może narazić dzieci na jeszcze poważniejsze niekorzystne skutki dla praw człowieka. Należy tę kwestię wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o tym, jakie działanie podjąć.***

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich ***i zarządzanie im***, a także ich powstrzymanie i minimalizowanie, powinno ***w pełni*** uwzględniać interesy, ***potrzeby i warunki*** podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą, ***oraz powinno być opracowywane i określone na podstawie ich konstruktywnego zaangażowania. Przed podjęciem decyzji o zawieszeniu lub zakończeniu niekorzystnych skutków przedsiębiorstwa powinny współpracować w sposób terminowy, dostępny, skuteczny i konstruktywny z zainteresowanymi stronami, których dotyczy ta decyzja, a także powinny zająć się niekorzystnymi skutkami wynikającymi z tych działań.*** Zgodnie z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci ***przedsiębiorstwa powinny wycofać się z relacji biznesowych, w których w jakiejkolwiek formie wykorzystywana jest praca dzieci zgodnie z definicją zawartą w konwencji MOP nr 182. Przedsiębiorstwo powinno to zrobić w sposób odpowiedzialny i w ostateczności, gdy środki podjęte w celu położenia kresu pracy dzieci nie powiodły się.***

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 33

(33) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo zidentyfikuje potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka ***lub*** środowiska, powinno zastosować odpowiednie środki, aby zapobiec tym skutkom lub odpowiednio je załagodzić.

(33) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo zidentyfikuje potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka, ***praw pracowniczych, środowiska, praworządności i dobrych rządów,*** powinno zastosować odpowiednie środki,

Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, podjęcia jakich działań powinno się oczekiwać od przedsiębiorstw, w stosownych przypadkach i w zależności od sytuacji, w celu zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenia.

aby zapobiec tym skutkom lub odpowiednio je załagodzić. Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, podjęcia jakich działań powinno się oczekiwać od przedsiębiorstw, w stosownych przypadkach i w zależności od sytuacji, w celu zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenia.

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję

(34) Aby wypełnić obowiązek zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy **w stosownych przypadkach** oczekiwać podjęcia następujących działań. ***W razie potrzeby ze względu na złożoność środków zapobiegawczych*** przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań zapobiegawczych. Przedsiębiorstwa powinny ***dążyć do uzyskania*** od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują ***stałe*** relacje biznesowe, ***zabezpieczeń umownych***, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP,

Poprawka

(34) Aby wypełnić obowiązek zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy oczekiwać podjęcia następujących działań. Przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań zapobiegawczych. Przedsiębiorstwa powinny ***uzyskać*** od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują relacje biznesowe, ***zabezpieczenia umowne***, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny ***również dostosować swoje modele i strategie biznesowe, w tym praktyki handlowe, zaopatrzeniowe, zakupowe i cenowe, a*** także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie

z którymi utrzymują *stale* relacje biznesowe, takie jak finansowanie, na przykład poprzez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskoprocentowane, gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi przedsiębiorstwami.

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 35

Tekst proponowany przez Komisję

(35) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy potencjalnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub środków mających na celu zminimalizowanie skutków, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do *możliwości* dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań zapobiegawczych oraz wprowadzenia odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 36

dla MŚP, z którymi utrzymują relacje biznesowe, takie jak finansowanie, na przykład poprzez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskoprocentowane, gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi przedsiębiorstwami.

Poprawka

(35) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy potencjalnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub środków mających na celu zminimalizowanie skutków, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do *wymogu* dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań zapobiegawczych oraz wprowadzenia odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.

(36) W celu zapewnienia skutecznego zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia. Dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy potencjalnych niekorzystnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub ograniczających – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, **jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje**, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz zapobiegania tym skutkom *i* ich minimalizowania, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne **w perspektywie krótkoterminowej**, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu. Możliwe jest, że zapobieganie niekorzystnym skutkom na poziomie pośrednich relacji biznesowych będzie wymagało współpracy z innym przedsiębiorstwem, na przykład z przedsiębiorstwem, które ma bezpośredni stosunek umowny z dostawcą. W niektórych przypadkach taka współpraca może być jedynym

(36) W celu zapewnienia skutecznego zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach zapobieżenia potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczenia. Dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy potencjalnych niekorzystnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub ograniczających – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz zapobiegania tym skutkom, ich minimalizowania **i zarządzania nim, w stosownym przypadku**, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne **zgodnie ze wspólnym planem o ustalonym harmonogramie**, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne **lub jeśli niekorzystne skutki powtarzają się. Przed podjęciem decyzji o wycofaniu się ze współpracy przedsiębiorstwa powinny współpracować w konstruktywny sposób z zainteresowanymi stronami, których dotyczy decyzja, a także zająć się niekorzystnymi skutkami związanymi z decyzją o wycofaniu się ze współpracy i w stosownych przypadkach dążyć do zaradzenia wcześniejszym niekorzystnym skutkom**. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie

realistycznym sposobem zapobiegania niekorzystnym skutkom, zwłaszcza gdy pośredni partner biznesowy nie jest gotowy, aby zawrzeć umowę z przedsiębiorstwem. W takich przypadkach przedsiębiorstwo powinno współpracować z podmiotem, który może najskuteczniej zapobiegać niekorzystnym skutkom lub je ograniczać na poziomie pośrednich relacji biznesowych, przestrzegając przy tym prawa konkurencji.

powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu. Możliwe jest, że zapobieganie niekorzystnym skutkom na poziomie pośrednich relacji biznesowych będzie wymagało współpracy z innym przedsiębiorstwem, na przykład z przedsiębiorstwem, które ma bezpośredni stosunek umowny z dostawcą. W niektórych przypadkach taka współpraca może być jedynym realistycznym sposobem zapobiegania niekorzystnym skutkom, zwłaszcza gdy pośredni partner biznesowy nie jest gotowy, aby zawrzeć umowę z przedsiębiorstwem. W takich przypadkach przedsiębiorstwo powinno współpracować z podmiotem, który może najskuteczniej zapobiegać niekorzystnym skutkom lub je ograniczać na poziomie pośrednich relacji biznesowych, przestrzegając przy tym prawa konkurencji.

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 37

Tekst proponowany przez Komisję

(37) Jeśli chodzi o bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe, współpraca branżowa, projekty branżowe i inicjatywy z udziałem wielu zainteresowanych stron mogą pomóc w stworzeniu dodatkowego bodźca do ustalania i ograniczania niekorzystnych skutków oraz zapobiegania tym skutkom. W związku z tym przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość opierania się na takich inicjatywach w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków.

Poprawka

(37) Jeśli chodzi o bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe, współpraca branżowa, projekty branżowe i inicjatywy z udziałem wielu zainteresowanych stron mogą pomóc w stworzeniu dodatkowego bodźca do ustalania i ograniczania niekorzystnych skutków oraz zapobiegania tym skutkom. W związku z tym przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość opierania się na takich inicjatywach w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków.

Przedsiębiorstwa mogą z własnej inicjatywy oceniać zgodność tych projektów i inicjatyw z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy. W celu zapewnienia pełnych informacji o takich inicjatywach dyrektywa powinna także odnosić się do możliwości ułatwiania przez Komisję i państwa członkowskie rozpowszechniania informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, może wydać wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

Przedsiębiorstwa mogą z własnej inicjatywy oceniać zgodność tych projektów i inicjatyw z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy. ***Sama zgodność z obowiązkami projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron nie powinna zwalniać żadnego przedsiębiorstwa z wywiązywania się z obowiązków i odpowiedzialności za naruszenie obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie.*** W celu zapewnienia pełnych informacji o takich inicjatywach dyrektywa powinna także odnosić się do możliwości ułatwiania przez Komisję i państwa członkowskie rozpowszechniania informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, może wydać wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 38

Tekst proponowany przez Komisję

(38) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo stwierdzi rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka **lub** środowiska, powinno zastosować odpowiednie środki, aby powstrzymać te skutki. Można oczekiwać, że przedsiębiorstwo jest w stanie powstrzymać rzeczywiste niekorzystne skutki we własnej działalności oraz w jednostkach zależnych. Należy jednak wyjaśnić, że jeśli chodzi o **stałe** relacje biznesowe, w przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny minimalizować

Poprawka

(38) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie, jeśli przedsiębiorstwo stwierdzi rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka, ***praw pracowniczych, środowiska, praworządności i dobrych rządów***, powinno zastosować odpowiednie środki, aby powstrzymać te skutki. Można oczekiwać, że przedsiębiorstwo jest w stanie powstrzymać rzeczywiste niekorzystne skutki we własnej działalności oraz w jednostkach zależnych ***i wymagać tego od partnerów***. Należy jednak wyjaśnić, że jeśli chodzi o relacje biznesowe, w przypadku gdy nie można

ich zakres. Rezultat minimalizowania zakresu niekorzystnych skutków powinien być możliwie najbliższy powstrzymaniu niekorzystnych skutków. Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, jakich działań należy oczekiwać od przedsiębiorstw, w stosownych przypadkach i w zależności od sytuacji, w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i **środowiska** oraz zminimalizowania ich zakresu.

powstrzymać niekorzystnych skutków, przedsiębiorstwa powinny minimalizować ich zakres **w możliwie największym stopniu**. Rezultat minimalizowania zakresu niekorzystnych skutków powinien być możliwie najbliższy powstrzymaniu niekorzystnych skutków. Aby zapewnić przedsiębiorstwom jasność i pewność prawa, w niniejszej dyrektywie należy określić, jakich działań należy oczekiwać od przedsiębiorstw, w stosownych przypadkach i w zależności od sytuacji, w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **praw pracowniczych, środowiska, praworządności i dobrych rządów** oraz zminimalizowania ich zakresu.

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 39

Tekst proponowany przez Komisję

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowania ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub zminimalizować **ich zakres**, podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków **oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania**. W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami

Poprawka

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowania ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub zminimalizować **je w możliwie największym zakresie** podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków. W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Przedsiębiorstwa powinny również

oceny poprawy. Przedsiębiorstwa powinny również **dążyć do uzyskania** od bezpośredniego partnera biznesowego, z którym utrzymują **stałe** relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub zminimalizowanie ich **zakresu**, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują stałe relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, **w stosownych przypadkach**, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 40

Tekst proponowany przez Komisję

(40) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy rzeczywistych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do **możliwości** dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań naprawczych oraz wprowadzenia

uzyskać od bezpośredniego partnera biznesowego, z którym utrzymują relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub zminimalizowanie ich **w możliwie największym zakresie**, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują stałe relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

Poprawka

(40) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy rzeczywistych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do **ewentualnego wymogu** dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań naprawczych oraz wprowadzenia

odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.

odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 41

Tekst proponowany przez Komisję

(41) W celu zapewnienia skutecznego powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania. Niniejsza dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy rzeczywistych niekorzystnych skutków nie można powstrzymać ani ich odpowiednio ograniczyć za pomocą opisanych środków – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także, **jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje**, do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz powstrzymania tych skutków lub zminimalizowania ich zakresu, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka

(41) W celu zapewnienia skutecznego powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania dla przedsiębiorstw priorytetem powinno być nawiązywanie relacji biznesowych w łańcuchu wartości, a nie kończenie relacji biznesowych, które stanowi ostateczne rozwiązanie po bezskutecznych próbach powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków lub ich zminimalizowania. Niniejsza dyrektywa powinna jednak również – w przypadkach gdy rzeczywistych niekorzystnych skutków nie można powstrzymać ani ich odpowiednio ograniczyć za pomocą opisanych środków – odnosić się do obowiązku powstrzymania się przez przedsiębiorstwa od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z danym partnerem, a także do czasowego zawieszenia stosunków handlowych z danym partnerem, przy jednoczesnym podejmowaniu starań na rzecz powstrzymania tych skutków lub zminimalizowania ich zakresu, albo do rozwiązania relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne **lub powtarzające się**. Aby umożliwić przedsiębiorstwom wywiązanie się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 42

Tekst proponowany przez Komisję

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić osobom i organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka *i* środowiska. Organizacje, które mogłyby składać takie skargi, powinny obejmować związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości **oraz** organizacje społeczeństwa obywatelskiego **działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, jeśli posiadają one wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach**. Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich skarg oraz **w stosownych przypadkach informować** pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni mieć prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze złożoną skargą oraz do spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. **Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.**

Poprawka

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić osobom, **grupom, społecznościom, podmiotom** i organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **praw pracowniczych, środowiska oraz praworządności i dobrych rządów**. Organizacje, które mogłyby składać takie skargi, powinny obejmować związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, **obrońców praw człowieka, środowiska, praworządności i dobrych rządów lub inne osoby prawne lub fizyczne, których statutowym celem jest obrona praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska lub praworządności i dobrych rządów**. Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich skarg oraz **informować wszystkie zainteresowane strony, w tym** pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników, o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni mieć prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze złożoną skargą oraz do spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub

rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi.

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 43

Tekst proponowany przez Komisję

(43) Przedsiębiorstwa powinny monitorować wdrażanie i skuteczność swoich środków w zakresie należytej staranności. Powinny one przeprowadzać okresowe oceny własnej działalności, działalności jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności w ramach stałych relacji biznesowych, aby monitorować skuteczność identyfikowania, minimalizowania, powstrzymania i łagodzenia niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. W ramach takich ocen należy sprawdzić, czy właściwie zidentyfikowano niekorzystne skutki, czy wdrożono środki w zakresie należytej staranności i czy rzeczywiście zapobieżono niekorzystnym skutkom lub je powstrzymano. Aby zapewnić aktualność takich ocen, należy je przeprowadzać co najmniej raz na 12 miesięcy, a w międzyczasie poddawać je przeglądowi, jeśli istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko niekorzystnych skutków.

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 44

Poprawka

(43) Przedsiębiorstwa powinny monitorować wdrażanie i skuteczność swoich środków w zakresie należytej staranności. Powinny one przeprowadzać, **w porozumieniu z zainteresowanymi stronami**, okresowe oceny własnej działalności, działalności jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności w ramach stałych relacji biznesowych, aby monitorować skuteczność identyfikowania, minimalizowania, powstrzymania i łagodzenia niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **praw pracowniczych**, środowiska, **praworządności i dobrych rządów** oraz zapobiegania takim skutkom. W ramach takich ocen należy sprawdzić, czy właściwie zidentyfikowano niekorzystne skutki, czy wdrożono środki w zakresie należytej staranności i czy rzeczywiście zapobieżono niekorzystnym skutkom lub je powstrzymano. Aby zapewnić aktualność takich ocen, należy je przeprowadzać co najmniej raz na 12 miesięcy, a w międzyczasie poddawać je przeglądowi, jeśli istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko niekorzystnych skutków.

(44) Podobnie jak w istniejących normach międzynarodowych ustanowionych w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz ramach OECD częścią wymogu w zakresie należytej staranności jest przekazywanie na zewnątrz istotnych informacji na temat strategii, procesów i działań w zakresie należytej staranności prowadzonych w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków i przeciwdziałania im, w tym ustaleń i wyników tych działań. We wniosku dotyczącym zmiany dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju określono odpowiednie obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą. ***Aby uniknąć powielania obowiązków sprawozdawczych, w niniejszej dyrektywie nie należy zatem wprowadzać żadnych nowych obowiązków sprawozdawczych poza obowiązkami wynikającymi z dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą, jak również standardów dotyczących sprawozdawczości, które należy opracować na jej podstawie. Jeśli chodzi o przedsiębiorstwa, które są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, ale nie podlegają dyrektywie 2013/34/UE, w celu wypełnienia obowiązku informowania w ramach należytej staranności na podstawie niniejszej dyrektywy powinny one publikować na swojej stronie internetowej sprawozdanie roczne w języku zwyczajowo używanym w sferze biznesu międzynarodowego.***

(44) Podobnie jak w istniejących normach międzynarodowych ustanowionych w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz ramach OECD częścią wymogu w zakresie należytej staranności jest przekazywanie na zewnątrz istotnych informacji na temat strategii, procesów i działań w zakresie należytej staranności prowadzonych w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków i przeciwdziałania im, w tym ustaleń i wyników tych działań. We wniosku dotyczącym zmiany dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju określono odpowiednie obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą. ***Niezależnie od wymogów sprawozdawczych przewidzianych w dyrektywie 2013/34/UE państwa członkowskie powinny zapewnić, aby przedsiębiorstwa przekazywały informacje dotyczące kwestii objętych niniejszą dyrektywą poprzez publikowanie na swojej stronie internetowej, w przystępny i terminowy sposób, swojej polityki należytej staranności, planów działań zapobiegawczych, planów działań naprawczych, procedur rozpatrywania skarg, sprawozdań z wyników ocen, a także innych istotnych informacji.***

Poprawka 42

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 44 a (nowy)

(44a) Przedsiębiorstwa powinny dostarczać zainteresowanym stronom odpowiednich, wyczerpujących i istotnych informacji na temat rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska, praworządności i dobrych rządów oraz działań podjętych w celu przestrzegania zasad należytej staranności. Zainteresowane strony powinny również móc żądać od przedsiębiorstwa dodatkowych informacji na temat działań podjętych w celu wypełnienia obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie. Poufność informacji handlowych i przemysłowych nie może stanowić przeszkody w dostępie do informacji związanych z wdrażaniem przez przedsiębiorstwo przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę.

Poprawka 43

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 45 a (nowy)

(45a) Pełne, bezpieczne, przejrzyste, konstruktywne i skuteczne zaangażowanie wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron na wszystkich etapach procesu należytej staranności w całym łańcuchu wartości ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia właściwego wdrożenia niniejszej dyrektywy. Zgodnie ze standardami międzynarodowymi proces ten powinien być interaktywny, dostępny, oparty na wymianie, ciągły, uwzględniać aspekt płci, uwzględniać potrzeby dzieci i być dostosowany do zainteresowanych stron znajdujących się w trudnej sytuacji. Ich zaangażowanie powinno odbywać się w odpowiednim czasie i przed podjęciem

decyzji, które mogłyby wywołać jakiegokolwiek niekorzystne skutki. Wszystkie istotne informacje, których zainteresowane strony potrzebują, aby wydawać świadome osądy, powinny być udostępniane w zwięzły, zrozumiały oraz przystępny i przejrzysty sposób, w tym istotne informacje na temat działań, projektów i inwestycji oraz ich rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków.

Poprawka 44

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 45 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(45b) W szczególności przedsiębiorstwa powinny zwracać szczególną uwagę i zapewniać znaczące zaangażowanie grup, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym pracowników oraz obrońców praw człowieka, praw środowiskowych, praworządności i dobrych rządów w całym procesie należytej staranności. Zgodnie z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka oraz Wytycznymi OECD, przedsiębiorstwa powinny zapewniać zaangażowanie zainteresowanych stron potencjalnie odczuwających skutki w celu zrozumienia ich interesów i obaw oraz reagowania na nie. Powinny w szczególności zapewniać zaangażowanie podmiotów, które z największym prawdopodobieństwem są narażone na niekorzystne skutki w związku z działalnością lub łańcuchem wartości przedsiębiorstwa, takich jak małe gospodarstwa rolne, pracownicy gospodarstw, społeczności rdzenne i lokalne oraz kobiety. Prawo do wcześniejszej, dobrowolnej i świadomej zgody społeczności rdzennych i lokalnych powinno być także w pełni ujęte w odpowiednich procesach angażowania i konsultacji, zgodnie z Deklaracją

Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej (UNDRIP) oraz konwencją MOP dotyczącą ludności tubylczej i plemiennej. Proces zaangażowania powinien obejmować wyraźne uznanie roli dialogu społecznego i współpracy z przedstawicielami pracowników i związkami zawodowymi, jak opisano w Wytycznych OECD oraz Trójstronnej deklaracji zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP).

Poprawka 45

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 45 c (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(45c) Komisja ustanawia grupę doradczą ekspertów, którzy zapewniają informacje i odpowiadają na pytania na temat tej dyrektywy, co przyczyni się do zminimalizowania kosztów wdrażania dla podmiotów objętych i nieobjętych zakresem jej stosowania. Zapewniłoby to odpowiednią jakość i terminowość informacji uzyskiwanych w podsumowaniu sprawozdania z należytej staranności. Ograniczy to także biurokrację dla przedsiębiorstw.

Poprawka 46

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 46**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(46) Celem zapewnienia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje

(46) Celem zapewnienia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje

obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy oraz we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna mieć możliwość wydania wytycznych, w tym wytycznych dotyczących konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.

obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy oraz we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska, **Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust), Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), Prokuraturą Europejską, Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)** i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna mieć możliwość wydania wytycznych, w tym wytycznych dotyczących konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.

Poprawka 47

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 49

Tekst proponowany przez Komisję

(49) Komisja i państwa członkowskie powinny kontynuować współpracę partnerską z państwami trzecimi, aby wspierać podmioty gospodarcze działające na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w budowaniu zdolności do skutecznego zapobiegania niekorzystnym skutkom ich działalności i relacji biznesowych dla praw człowieka *i* środowiska oraz łagodzenia tych skutków, zwracając szczególną uwagę na wyzwania stojące przed małymi gospodarstwami rolnymi. Powinny wykorzystać swoje instrumenty sąsiedztwa, rozwoju i współpracy międzynarodowej do wspierania rządów państw trzecich i podmiotów gospodarczych działających na wyższym

Poprawka

(49) Komisja i państwa członkowskie powinny kontynuować współpracę partnerską z państwami trzecimi, aby wspierać podmioty gospodarcze działające na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w budowaniu zdolności do skutecznego zapobiegania niekorzystnym skutkom ich działalności i relacji biznesowych dla praw człowieka, **praw pracowniczych, środowiska, praworządności i dobrych rządów** oraz łagodzenia tych skutków, zwracając szczególną uwagę na wyzwania stojące przed małymi gospodarstwami rolnymi, **które są jednymi z najbardziej zmarginalizowanych podmiotów w globalnych łańcuchach wartości. Jeśli małe gospodarstwa rolne nie zaspokajają**

szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich w rozwiązywaniu problemów związanych z niekorzystnymi skutkami ich działalności i relacji biznesowych na wyższym szczeblu łańcucha dostaw dla praw człowieka i środowiska. Działania te mogą obejmować współpracę z rządami krajów partnerskich, lokalnym sektorem prywatnym i zainteresowanymi stronami w zakresie eliminowania podstawowych przyczyn niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska.

*swoich potrzeb, nie mogą pozwolić sobie na poprawę warunków społecznych (np. brak pracy dzieci) i środowiskowych (np. brak wylesiania lub zrównowazona dywersyfikacja), której oczekują od nich kupujący, rządy i konsumenci. W związku z tym Komisja i państwa członkowskie powinny wykorzystać swoje instrumenty sąsiedztwa, rozwoju i współpracy międzynarodowej, a także instrumenty handlu, do wspierania rządów państw trzecich i podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich w rozwiązywaniu problemów związanych z niekorzystnymi skutkami ich działalności i relacji biznesowych na wyższym szczeblu łańcucha dostaw dla praw człowieka, **praw pracowniczych**, środowiska, **praworządności i dobrych rządów**, w tym **dzięki budowania potencjału i wiedzy eksperckiej, która ułatwi przedsiębiorstwom objętym zakresem niniejszej dyrektywy wypełnianie obowiązków w zakresie należytej staranności.** Działania te mogą obejmować współpracę z rządami krajów partnerskich, lokalnym sektorem prywatnym i zainteresowanymi stronami w zakresie eliminowania podstawowych przyczyn niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **praw pracowniczych**, środowiska, **praworządności i dobrych rządów. Jednocześnie Komisja i państwa członkowskie powinny zapewnić ukierunkowane wsparcie zainteresowanym stronom, w tym organizacjom społeczeństwa obywatelskiego oraz obrońcom praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska, praworządności i dobrych rządów w państwach rozwijających się, aby zapewnić ich konstruktywne i bezpieczne zaangażowanie we wszystkie procesy należytej staranności. W szczególności należy zapewnić wsparcie krajowym i lokalnym organizacjom społeczeństwa obywatelskiego w celu monitorowania praktyk przedsiębiorstw i***

pociągania ich do odpowiedzialności, a specjalne środki i fundusze powinny ułatwiać dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Komisja powinna również rozważyć specjalne programy wsparcia dla obrońców praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska oraz praworządności i dobrych rządów stojących w obliczu ryzyka w związku z monitorowaniem przez nich działalności przedsiębiorstw. Ponadto Komisja i państwa członkowskie wzmacniają dialog z państwami trzecimi, aby zapewnić wkład w tworzenie środowisk, w których zminimalizowane jest ryzyko działań odwetowych.

Poprawka 48

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 50

Tekst proponowany przez Komisję

(50) W celu zapewnienia, aby niniejsza dyrektywa skutecznie przyczyniała się do przeciwdziałania zmianie klimatu, przedsiębiorstwa powinny przyjąć plan służący zapewnieniu, aby model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa były *spójne z założeniami* procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną oraz z *celem polegającym* na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego. *W przypadku gdy klimat jest uznawany lub należy go uznawać za główne ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który ma ona główny wpływ,* przedsiębiorstwo powinno włączyć do swojego planu cele redukcji emisji.

Poprawka

(50) W celu zapewnienia, aby niniejsza dyrektywa skutecznie przyczyniała się do przeciwdziałania zmianie klimatu, przedsiębiorstwa powinny przyjąć, *w porozumieniu z zainteresowanymi stronami,* plan służący zapewnieniu, aby model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa były *dostosowane do założeń* procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną oraz *do celu polegającego* na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego, *a także do celu dotyczącego osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r., jak określono w rozporządzeniu (UE) 2021/1119, zgodnie z najnowszymi zaleceniami IPCC i europejskiego naukowego komitetu doradczego ds. zmiany klimatu.* Przedsiębiorstwo powinno *odpowiednio* włączyć do swojego planu cele redukcji emisji.

Poprawka 49

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 51

Tekst proponowany przez Komisję

(51) Aby zapewnić prawidłowe wdrożenie takiego planu redukcji emisji i włączenie go do zachęt finansowych dla dyrektorów, konieczne jest należyte uwzględnienie tego planu przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego dyrektorów, **jeśli wynagrodzenie zmienne jest powiązane z wkładem dyrektora w realizację strategii biznesowej przedsiębiorstwa oraz jego długoterminowych interesów i zrównoważonego rozwoju.**

Poprawka 50

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 54

Tekst proponowany przez Komisję

(54) Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie środków krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny przewidzieć odstrasżające, proporcjonalne i skuteczne sankcje za naruszanie tych środków. Aby taki system sankcji był skuteczny, sankcje administracyjne nakładane przez krajowe organy nadzorcze powinny obejmować kary pieniężne. **Jeżeli** ustrój prawny państwa członkowskiego **nie przewiduje sankcji administracyjnych przewidzianych** w niniejszej dyrektywie, **przepisy dotyczące sankcji administracyjnych należy stosować w ten sposób, że o zastosowanie sankcji wnosi właściwy organ nadzorczy, a nakłada je organ wymiaru sprawiedliwości. Te państwa członkowskie powinny zatem**

Poprawka

(51) Aby zapewnić prawidłowe wdrożenie takiego planu redukcji emisji i włączenie go do zachęt finansowych dla dyrektorów, konieczne jest należyte uwzględnienie tego planu przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego dyrektorów.

Poprawka

(54) Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie środków krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny przewidzieć odstrasżające, proporcjonalne i skuteczne sankcje za naruszanie tych środków. Aby taki system sankcji był skuteczny, sankcje administracyjne nakładane przez krajowe organy nadzorcze powinny obejmować kary pieniężne **proporcjonalne do obrotów przedsiębiorstwa.** Ustrój prawny państwa członkowskiego **powinien przewidywać sankcje administracyjne przewidziane** w niniejszej dyrektywie, **bez uszczerbku dla możliwości poddania ich przeglądowi przez organ wymiaru sprawiedliwości.**

zapewnić, aby stosowanie przepisów i sankcji miało skutek równoważny sankcjom administracyjnym nakładanym przez właściwe organy nadzorcze.

Poprawka 51

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 56

Tekst proponowany przez Komisję

(56) W celu zapewnienia skutecznej rekompensaty dla ofiar niekorzystnych skutków państwa członkowskie należy zobowiązać do ustanowienia przepisów regulujących odpowiedzialność cywilną przedsiębiorstw za szkody powstałe w wyniku **niedopełnienia procedury należytej staranności**. **Przedsiębiorstwo powinno** odpowiadać za szkody, jeśli nie **dopełniło** obowiązku zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ograniczenia tych skutków lub powstrzymania rzeczywistych skutków i zminimalizowania ich zasięgu, a w wyniku niewywiązania się z tego obowiązku wystąpiły niekorzystne skutki, które należało zidentyfikować, zapobiec im, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować ich zasięg za pomocą odpowiednich środków, i doprowadziły do powstania szkody.

Poprawka

(56) W celu zapewnienia skutecznej rekompensaty dla ofiar niekorzystnych skutków państwa członkowskie należy zobowiązać do ustanowienia przepisów regulujących odpowiedzialność cywilną przedsiębiorstw za szkody powstałe w wyniku **niekorzystnych skutków**. **Przedsiębiorstwa powinny ponosić odpowiedzialność za szkody wynikające z wszelkich niekorzystnych skutków powstałych w wyniku ich własnej działalności lub działalności ich jednostek zależnych. W odniesieniu do niekorzystnych skutków powstałych w wyniku działalności partnerów, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują relacje biznesowe, przedsiębiorstwa powinny** odpowiadać za szkody, jeśli nie **dopełniły** obowiązku zapobiegania potencjalnym niekorzystnym skutkom i ograniczenia tych skutków lub powstrzymania rzeczywistych skutków i zminimalizowania ich zasięgu, a w wyniku niewywiązania się z tego obowiązku wystąpiły niekorzystne skutki, które należało zidentyfikować, zapobiec im, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować ich zasięg za pomocą odpowiednich środków, i doprowadziły do powstania szkody.

Poprawka 52

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 57

Tekst proponowany przez Komisję

(57) Jeśli chodzi o szkody powstałe na poziomie *stałych* pośrednich relacji biznesowych, *odpowiedzialność przedsiębiorstwa powinna podlegać szczególnym warunkom. Przedsiębiorstwo nie powinno ponosić odpowiedzialności, jeśli wprowadziło określone środki w zakresie należytej staranności. Nie powinno jednak być zwolnione z odpowiedzialności w związku z wdrożeniem takich środków, jeśli nie można było racjonalnie oczekiwać, że faktycznie podjęte działania, w tym w zakresie weryfikacji przestrzegania przepisów, będą odpowiednie do tego, aby zapobiec tym niekorzystnym skutkom, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować. Ponadto w ocenie istnienia i zakresu odpowiedzialności należy należycie uwzględnić podjęte dotychczas starania przedsiębiorstwa – w zakresie, w jakim dotyczą bezpośrednio przedmiotowej szkody – w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane udzielone wsparcie, a także współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości.*

Poprawka 53

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 58

Tekst proponowany przez Komisję

(58) *System odpowiedzialności nie reguluje, kto powinien udowodnić, że działanie przedsiębiorstwa było zasadnie adekwatne do okoliczności danego przypadku, dlatego kwestię tę*

Poprawka

(57) Jeśli chodzi o szkody powstałe na poziomie pośrednich relacji biznesowych, *każda osoba mająca uzasadniony interes powinna mieć prawo do uzyskania od przedsiębiorstwa pełnego zakresu szkody wynikającej z wszelkich niekorzystnych skutków, a przedsiębiorstwo powinno mieć pewność prawa co do uzyskania odszkodowania od partnerów, z którymi utrzymuje relacje biznesowe i którzy są odpowiedzialni za te niekorzystne skutki.*

Poprawka

(58) *Najistotniejszą przeszkodą w dostępie do wymiaru sprawiedliwości dla ofiar niekorzystnych skutków jest trudność w udowodnieniu niewypełnienia przez przedsiębiorstwo zobowiązań.*

pozostawiono w gestii prawa krajowego.

Naruszenia obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, które pociągnęły za sobą szkodę dla osoby lub grupy osób, mogą być niezwykle trudne do udowodnienia przed sądem lub innym właściwym organem przez powoda, ponieważ w wielu przypadkach wymaga to dostępu do informacji posiadanych wyłącznie przez przedsiębiorstwo. Państwa członkowskie podejmują zatem konieczne środki, zgodnie z ich krajowymi systemami sądowymi, w celu zapewnienia, aby – jeżeli osoby, które uznają się za poszkodowane z powodu niewypelnienia obowiązków w zakresie należytej staranności, uprawdopodobnią przed sądem lub innym właściwym organem okoliczności pozwalające domniemywać bezpośrednie lub pośrednie naruszenie obowiązków w zakresie należytej staranności – do pozwanego należało udowodnienie, że działanie przedsiębiorstwa było adekwatne do okoliczności danego przypadku, co ułatwi dostęp do skutecznego środka prawnego.

Poprawka 54

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 58 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(58a) Prawo do skutecznego środka prawnego jest międzynarodowo uznanym prawem człowieka zapisanym w art. 8 Powszechnej deklaracji praw człowieka i w art. 2 ust. 3 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, a także jest prawem podstawowym Unii w rozumieniu art. 47 Karty. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić ofiarom dostęp do skutecznego środka prawnego oraz dopilnować, by koszty i długość postępowania nie uniemożliwiały powodom dostępu do sądów lub do organów pozasądowych (bądź struktur lub mechanizmów). Środki

te mogłyby mieć formę, na przykład, finansowania publicznego, w tym wsparcia strukturalnego dla ofiar rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków, obniżenia mających zastosowanie opłat sądowych lub administracyjnych lub dostępu do pomocy prawnej.

Poprawka 55

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 59

Tekst proponowany przez Komisję

(59) Jeśli chodzi o zasady odpowiedzialności cywilnej, odpowiedzialność cywilna przedsiębiorstwa za szkody powstałe w wyniku niezachowania należytej staranności powinna pozostawać bez uszczerbku dla odpowiedzialności cywilnej jego jednostek zależnych oraz odpowiedzialności cywilnej bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych w łańcuchu wartości. Ponadto zasady odpowiedzialności cywilnej wynikające z niniejszej dyrektywy powinny pozostawać bez uszczerbku dla unijnych lub krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej związanej z niekorzystnymi skutkami dla praw człowieka lub niekorzystnymi skutkami dla środowiska, które przewidują odpowiedzialność w sytuacjach nieobjętych niniejszą dyrektywą lub przewidujących odpowiedzialność surowszą niż niniejsza dyrektywa.

Poprawka

(59) Jeśli chodzi o zasady odpowiedzialności cywilnej, odpowiedzialność cywilna przedsiębiorstwa za szkody powstałe w wyniku niezachowania należytej staranności powinna pozostawać bez uszczerbku dla odpowiedzialności cywilnej jego jednostek zależnych oraz odpowiedzialności cywilnej bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych w łańcuchu wartości. Ponadto zasady odpowiedzialności cywilnej wynikające z niniejszej dyrektywy powinny pozostawać bez uszczerbku dla unijnych lub krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej związanej z niekorzystnymi skutkami dla praw człowieka, ***niekorzystnymi skutkami dla praw pracowniczych*** lub niekorzystnymi skutkami dla środowiska, które przewidują odpowiedzialność w sytuacjach nieobjętych niniejszą dyrektywą lub przewidujących odpowiedzialność surowszą niż niniejsza dyrektywa.

Poprawka 56

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 59 a (nowy)

(59a) Związki zawodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego lub inne właściwe podmioty działające w interesie publicznym, takie jak krajowe instytucje praw człowieka lub rzecznicy praw obywatelskich, powinny mieć możliwość wnoszenia powództwa przedstawicielskiego do sądów w imieniu ofiar rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków i w celu ochrony ich zbiorowych interesów, a podmioty te powinny mieć prawa i obowiązki strony powodowej w postępowaniu.

Poprawka 57

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 61

(61) W celu zapewnienia ofiarom szkód w zakresie praw człowieka i **środowiska** możliwości wniesienia powództwa o odszkodowanie i żądania odszkodowania w związku z niewypełnieniem przez przedsiębiorstwo obowiązków w zakresie należytej staranności wynikających z niniejszej dyrektywy, nawet jeśli prawo właściwe dla takich roszczeń nie jest prawem państwa członkowskiego, co może się na przykład zdarzyć zgodnie z zasadami międzynarodowego prawa prywatnego, gdy szkoda ma miejsce w państwie trzecim, w niniejszej dyrektywie należy zobowiązać państwa członkowskie do zapewnienia, aby odpowiedzialność przewidziana w przepisach prawa krajowego transponujących ten artykuł miała nadrzędne, bezwzględnie obowiązujące zastosowanie w przypadkach, gdy prawo właściwe dla roszczeń w tym zakresie nie jest prawem państwa członkowskiego.

(61) W celu zapewnienia ofiarom szkód w zakresie praw człowieka, **praw pracowniczych, środowiska, praworządności i dobrych rządów** możliwości wniesienia powództwa o odszkodowanie i żądania odszkodowania w związku z niewypełnieniem przez przedsiębiorstwo obowiązków w zakresie należytej staranności wynikających z niniejszej dyrektywy, nawet jeśli prawo właściwe dla takich roszczeń nie jest prawem państwa członkowskiego, co może się na przykład zdarzyć zgodnie z zasadami międzynarodowego prawa prywatnego, gdy szkoda ma miejsce w państwie trzecim, **a w szczególności w krajach rozwijających się**, w niniejszej dyrektywie należy zobowiązać państwa członkowskie do zapewnienia, aby odpowiedzialność przewidziana w przepisach prawa krajowego transponujących ten artykuł miała nadrzędne, bezwzględnie obowiązujące zastosowanie w przypadkach, gdy prawo

właściwe dla roszczeń w tym zakresie nie jest prawem państwa członkowskiego.

Poprawka 58

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 64

Tekst proponowany przez Komisję

(64) Odpowiedzialność za zachowanie należytej staranności powinna spoczywać na dyrektorach przedsiębiorstwa zgodnie z międzynarodowymi ramami należytej staranności. Dyrektorzy powinni być zatem odpowiedzialni za wprowadzenie i nadzorowanie działań w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie oraz za przyjęcie polityki należytej staranności przedsiębiorstwa, uwzględniając wkład zainteresowanych stron i organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz włączając należytą staranność do systemów zarządzania przedsiębiorstwem. Dyrektorzy powinni także dostosowywać strategię przedsiębiorstwa do zidentyfikowanych rzeczywistych i potencjalnych skutków oraz do zastosowanych środków z zakresu należytej staranności.

Poprawka 59

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 65

Tekst proponowany przez Komisję

(65) Osoby pracujące dla przedsiębiorstw podlegających obowiązkowi w zakresie należytej staranności wynikającym z niniejszej dyrektywy lub mające kontakt z takimi przedsiębiorstwami w kontekście swojej

Poprawka

(64) Odpowiedzialność za zachowanie należytej staranności powinna spoczywać na dyrektorach przedsiębiorstwa zgodnie z międzynarodowymi ramami należytej staranności. Dyrektorzy powinni być zatem odpowiedzialni za wprowadzenie i nadzorowanie działań w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie oraz za przyjęcie polityki należytej staranności przedsiębiorstwa, uwzględniając wkład zainteresowanych stron i organizacji społeczeństwa obywatelskiego **wspólnie określonych jako istotne** oraz włączając należytą staranność do systemów zarządzania przedsiębiorstwem. Dyrektorzy powinni także dostosowywać strategię przedsiębiorstwa do zidentyfikowanych rzeczywistych i potencjalnych skutków oraz do zastosowanych środków z zakresu należytej staranności.

Poprawka

(65) Osoby pracujące dla przedsiębiorstw podlegających obowiązkowi w zakresie należytej staranności wynikającym z niniejszej dyrektywy lub mające kontakt z takimi przedsiębiorstwami w kontekście swojej

działalności zawodowej mogą odegrać kluczową rolę w ujawnianiu naruszeń przepisów niniejszej dyrektywy. Mogą one zatem przyczynić się do zapobiegania takim naruszeniom i zniechęcania do ich popełniania oraz do wzmocnienia egzekwowania niniejszej dyrektywy. W odniesieniu do przypadków zgłaszania wszystkich naruszeń niniejszej dyrektywy oraz w kwestiach ochrony osób zgłaszających takie naruszenia zastosowanie mają przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937¹⁰⁶.

106 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).

Poprawka 60

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 65 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

działalności zawodowej mogą odegrać kluczową rolę w ujawnianiu naruszeń przepisów niniejszej dyrektywy. Mogą one zatem przyczynić się do zapobiegania takim naruszeniom i zniechęcania do ich popełniania oraz do wzmocnienia egzekwowania niniejszej dyrektywy. W odniesieniu do przypadków zgłaszania wszystkich naruszeń niniejszej dyrektywy oraz w kwestiach ochrony osób zgłaszających takie naruszenia zastosowanie mają przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937¹⁰⁶. ***W szczególności zainteresowane strony zgłaszające skargi lub obawy powinny być skutecznie chronione, zwłaszcza przez zapewnienie poufności i anonimowości zgłoszonej skargi lub obawy.***

106 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).

Poprawka

(65a) Obrońcy praw człowieka, praw pracowniczych, praw w zakresie środowiska oraz praworządności i dobrych rządów znajdują się na pierwszej linii walki z konsekwencjami niekorzystnych skutków dla środowiska, praw człowieka oraz praworządności i dobrych rządów na całym świecie i w UE i mogliby być bezpośrednio narażeni na groźby, zastraszanie, prześladowanie, nękanie lub nawet pozbawienie życia, a zatem powinni również korzystać ze zrównoważonej i skutecznej ochrony. Przedsiębiorstwa powinny mierzyć

rzeczywiste i potencjalne zagrożenia związane z działalnością, a także kontekstowe zagrożenia dla obrońców praw człowieka, praw pracowniczych, praw w zakresie środowiska oraz praworządności i dobrych rządów, współpracować z nimi i publikować politykę dotyczącą obrońców, w której przyjmuje się stanowisko zerowej tolerancji wobec wymierzanych w nich gróźb lub przemocy. W polityce przedsiębiorstw – w ich protokołach należytej staranności – należy wyraźnie uwzględnić ochronę praw obrońców gruntów i praw w zakresie środowiska.

Poprawka 61

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 69

Tekst proponowany przez Komisję

(69) Przepisy niniejszej dyrektywy **pozostają bez uszczerbku dla obowiązków** w dziedzinie praw człowieka, ochrony środowiska i zmiany klimatu **ustanowionych** w innych aktach ustawodawczych Unii. Jeżeli przepisy niniejszej dyrektywy okazałyby się sprzeczne z przepisami innego aktu ustawodawczego Unii służącego realizacji tych samych celów i przewidującego szerzej zakrojone lub precyzyjniej określone obowiązki, pierwszeństwo powinny mieć przepisy takiego innego aktu ustawodawczego Unii w zakresie, w jakim są one sprzeczne z przepisami niniejszej dyrektywy, przy czym przepisy takiego innego aktu mają zastosowanie do odpowiednich obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

Poprawka 62

Poprawka

(69) Przepisy niniejszej dyrektywy **podlegają zasadzie „nie szkodzić”, zgodnie z obowiązkami** w dziedzinie praw człowieka, ochrony środowiska i zmiany klimatu **ustanowionymi** w innych aktach ustawodawczych Unii. Jeżeli przepisy niniejszej dyrektywy okazałyby się sprzeczne z przepisami innego aktu ustawodawczego Unii służącego realizacji tych samych celów i przewidującego szerzej zakrojone lub precyzyjniej określone obowiązki, pierwszeństwo powinny mieć przepisy takiego innego aktu ustawodawczego Unii w zakresie, w jakim są one sprzeczne z przepisami niniejszej dyrektywy, przy czym przepisy takiego innego aktu mają zastosowanie do odpowiednich obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 70

Tekst proponowany przez Komisję

(70) Komisja powinna ocenić i poinformować, czy do wykazu sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą należy dodać nowe sektory w celu dostosowania go do wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub w świetle wyraźnych dowodów dotyczących wycisku pracowników, naruszeń praw człowieka lub nowo pojawiających się zagrożeń dla środowiska, czy należy zmienić wykaz odpowiednich konwencji międzynarodowych, o których mowa w niniejszej dyrektywie, w szczególności w świetle sytuacji międzynarodowej, **lub czy przepisy dotyczące należytej staranności zawarte w niniejszej dyrektywie należy rozszerzyć na niekorzystne skutki dla klimatu.**

Poprawka 63

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 71

Tekst proponowany przez Komisję

(71) Celem niniejszej dyrektywy, a mianowicie lepszego wykorzystania potencjału jednolitego rynku w celu przyczynienia się do przejścia na gospodarkę zrównoważoną oraz przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju poprzez zapobieganie potencjalnym lub rzeczywistym niekorzystnym skutkom dla praw człowieka **i** środowiska w łańcuchach wartości przedsiębiorstw **i** ograniczanie takich skutków, państwa członkowskie nie mogą osiągnąć w sposób wystarczający, działając indywidualnie lub w sposób nieskoordynowany, ale ze względu na skalę i skutki działań można go lepiej

Poprawka

(70) Komisja powinna ocenić i poinformować **na regularnej zasadzie**, czy do wykazu sektorów o dużym wpływie objętych niniejszą dyrektywą należy dodać nowe sektory w celu dostosowania go do wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub w świetle wyraźnych dowodów dotyczących wycisku pracowników, naruszeń praw człowieka lub nowo pojawiających się zagrożeń dla środowiska, czy należy zmienić wykaz odpowiednich konwencji międzynarodowych, o których mowa w niniejszej dyrektywie, w szczególności w świetle sytuacji międzynarodowej.

Poprawka

(71) Celem niniejszej dyrektywy, a mianowicie lepszego wykorzystania potencjału jednolitego rynku w celu przyczynienia się do przejścia na gospodarkę zrównoważoną oraz przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju poprzez zapobieganie potencjalnym lub rzeczywistym niekorzystnym skutkom dla praw człowieka, **praw pracowniczych, środowiska, praworządności i dobrych rządów** w łańcuchach wartości przedsiębiorstw, ograniczanie takich skutków **i zarządzanie im**, państwa członkowskie nie mogą osiągnąć w sposób

osiągnąć na poziomie Unii.

W szczególności poruszane problemy i ich przyczyny mają wymiar ponadnarodowy, ponieważ wiele przedsiębiorstw prowadzi działalność w całej Unii lub na skalę światową, a łańcuchy wartości rozszerzają się na inne państwa członkowskie i na państwa trzecie. Ponadto istnieje ryzyko, że środki wprowadzane przez poszczególne państwa członkowskie będą nieskuteczne i doprowadzą do fragmentaryzacji rynku wewnętrznego. W związku z tym Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności ustanowioną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

wystarczający, działając indywidualnie lub w sposób nieskoordynowany, ale ze względu na skalę i skutki działań można go lepiej osiągnąć na poziomie Unii.

W szczególności poruszane problemy i ich przyczyny mają wymiar ponadnarodowy, ponieważ wiele przedsiębiorstw prowadzi działalność w całej Unii lub na skalę światową, a łańcuchy wartości rozszerzają się na inne państwa członkowskie i na państwa trzecie. Ponadto istnieje ryzyko, że środki wprowadzane przez poszczególne państwa członkowskie będą nieskuteczne i doprowadzą do fragmentaryzacji rynku wewnętrznego. W związku z tym Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności ustanowioną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

Poprawka 64

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 1

Przedmiot

Poprawka

Artykuł 1

Przedmiot

-1. Celem niniejszej dyrektywy jest zapewnienie, aby przedsiębiorstwa przestrzegały praw człowieka, praw pracowniczych, praworządności i dobrych rządów oraz chroniły środowisko i klimat na poziomie własnej działalności, produktów i usług, działalności, produktów i usług swoich jednostek zależnych oraz łańcuchów wartości.

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące:

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące:

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących ***opartego na ryzyku podejścia do uwzględniania ich*** rzeczywistych

człowieka i **środowiska** w odniesieniu do ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach łańcucha wartości prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje **stałe** relacje biznesowe **oraz**

b) odpowiedzialności za naruszenia wyżej wymienionych obowiązków.

„Stalność” relacji biznesowych należy oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy.

2. Niniejsza dyrektywa nie może stanowić podstawy do obniżenia poziomu ochrony praw człowieka, ochrony środowiska **lub** ochrony **klimatu** przewidzianego w prawie państw członkowskich w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy.

3. Przepisy niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla obowiązków w dziedzinie praw człowieka, ochrony środowiska i zmiany klimatu ustanowionych w innych aktach ustawodawczych Unii. Jeżeli przepisy niniejszej dyrektywy okazałyby się sprzeczne z przepisami innego aktu ustawodawczego Unii służącego realizacji tych samych celów i przewidującego szerzej zakrojone lub precyzyjniej określone obowiązki, pierwszeństwo mają przepisy takiego innego aktu ustawodawczego Unii w zakresie, w jakim

i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **praw pracowniczych, środowiska i klimatu, praworządności i dobrych rządów** w odniesieniu do ich własnej działalności, **produktów i usług**, działalności, **produktów, usług** ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach łańcucha wartości prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe,

b) odpowiedzialności za naruszenia wyżej wymienionych obowiązków; **oraz**

ba) w sprawie dostępu do wymiaru sprawiedliwości, w tym sądowych i pozasądowych środków ochrony prawnej dla ofiar niekorzystnych skutków oraz osób lub grup osób mających uzasadniony interes.

2. Niniejsza dyrektywa nie może stanowić podstawy do obniżenia poziomu ochrony praw człowieka **i praw pracowniczych lub** ochrony środowiska, **ochrony klimatu bądź** ochrony **praworządności i dobrych rządów**, przewidzianego w prawie państw członkowskich w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy **i we wszelkich innych mających zastosowanie przepisach.**

3. Przepisy niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla obowiązków w dziedzinie praw człowieka, ochrony środowiska i zmiany klimatu, **ochrony praw pracowniczych oraz poszanowania praworządności i zasady dobrych rządów** ustanowionych w innych aktach ustawodawczych Unii. Jeżeli przepisy niniejszej dyrektywy okazałyby się sprzeczne z przepisami innego aktu ustawodawczego Unii służącego realizacji tych samych celów i przewidującego szerzej zakrojone lub precyzyjniej określone obowiązki, pierwszeństwo mają

są one sprzeczne z przepisami niniejszej dyrektywy, przy czym przepisy takiego innego aktu mają zastosowanie do odpowiednich obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

przepisy takiego innego aktu ustawodawczego Unii w zakresie, w jakim są one sprzeczne z przepisami niniejszej dyrektywy, przy czym przepisy takiego innego aktu mają zastosowanie do odpowiednich obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

Poprawka 65

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do przedsiębiorstw, które utworzono zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego i które spełniają jeden z poniższych warunków:

- a) w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, przedsiębiorstwo zatrudniało średnio ponad **500** pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały **150** mln EUR;
- b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale zatrudniało średnio ponad **250** pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w skali światowej w wysokości ponad **40** mln EUR, pod warunkiem że co najmniej 50 % tych przychodów netto ze sprzedaży uzyskano w jednym lub kilku z następujących sektorów:
 - (i) produkcja wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia;

Poprawka

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do przedsiębiorstw ***i grup przedsiębiorstw***, które utworzono zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego i które spełniają jeden z poniższych warunków:

- a) w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, przedsiębiorstwo zatrudniało średnio ponad **250** pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały **40** mln EUR;
- b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale zatrudniało średnio ponad **50** pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w skali światowej w wysokości ponad **8** mln EUR, pod warunkiem że co najmniej 50 % tych przychodów netto ze sprzedaży uzyskano w jednym lub kilku z następujących sektorów:
 - (i) produkcja wyrobów tekstylnych, ***odzieży***, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa ***i detaliczna*** wyrobów

ii) rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym **akwakultura**), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa płodów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów;

(iii) wydobywanie surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń) oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi).

2. Niniejsza dyrektywa ma również zastosowanie do przedsiębiorstw, które utworzono zgodnie z ustawodawstwem państwa trzeciego i które spełniają jeden z poniższych warunków:

a) odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży powyżej **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy;

tekstylnych, odzieży i obuwia;

ii) rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo (w tym **akwakultura**), **gospodarowanie gruntami i zasobami** (w tym w związku z **ochroną przyrody lub innymi powiązanymi działaniami**), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa płodów rolnych, żywych zwierząt, drewna, żywności i napojów **oraz sprzedaż konsumentom**;

(iii) **energia**, wydobywanie, **transport, przetwarzanie, rafinacja i przeladunek** surowców mineralnych niezależnie od miejsca ich wydobycia (w tym ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla kamiennego, węgla brunatnego (lignitu), metali i rud metali, jak również wszystkich innych niemetalicznych surowców mineralnych i produktów z kamieniołomów), produkcja podstawowych wyrobów metalowych, innych produktów z niemetalicznych surowców mineralnych i gotowych wyrobów metalowych (z wyjątkiem maszyn i urządzeń), **produkcja sprzętu komputerowego, elektronicznego i optycznego** oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi, podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi (w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami, chemikaliami i innymi produktami pośrednimi);

(iiia) **budownictwo, logistyka i infrastruktura oraz inne projekty w zakresie inżynierii lądowej i wodnej; oraz**

(iiib) **produkcja ropy naftowej i gazu oraz sektor rafinacji ropy naftowej.**

2. Niniejsza dyrektywa ma również zastosowanie do przedsiębiorstw, które utworzono zgodnie z ustawodawstwem państwa trzeciego i które spełniają jeden z poniższych warunków:

a) odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży powyżej **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy;

b) odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości powyżej **40** mln EUR, ale nie więcej niż **150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy, pod warunkiem że co najmniej 50 % przychodów netto ze sprzedaży w skali światowej odnotowano w co najmniej jednym z sektorów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

3. Do celów *ust. 1* liczbę pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy oblicza się w przeliczeniu na pełne etaty. Pracowników tymczasowych uwzględnia się przy obliczaniu liczby pracowników w taki sam sposób, jak gdyby byli oni pracownikami zatrudnionymi bezpośrednio przez przedsiębiorstwo na ten sam okres.

b) odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości powyżej **8** mln EUR, ale nie więcej niż **40** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy, pod warunkiem że co najmniej 50 % przychodów netto ze sprzedaży w skali światowej odnotowano w co najmniej jednym z sektorów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

3. Do celów *niniejszej dyrektywy* liczbę pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy oblicza się w przeliczeniu na pełne etaty. Pracowników tymczasowych uwzględnia się przy obliczaniu liczby pracowników w taki sam sposób, jak gdyby byli oni pracownikami zatrudnionymi bezpośrednio przez przedsiębiorstwo na ten sam okres.

Ponadto:

a) średnia liczba pracowników obejmuje:

(i) pracowników w przedsiębiorstwie;

ii) pracowników w należących bezpośrednio i pośrednio do przedsiębiorstwa jednostkach zależnych i oddziałach; oraz

(iii) pracowników w przedsiębiorstwach będących osobami trzecimi, z którymi przedsiębiorstwo lub należące do niego bezpośrednio i pośrednio jednostki zależne i oddziały zawarły porozumienie wertykalne w zamian za zapłatę opłat licencyjnych lub porozumienie w sprawie outsourcingu lub porozumienie w sprawie podwykonawstwa;

b) przychody netto ze sprzedaży obejmują przychody netto w skali światowej wygenerowane przez:

(i) przedsiębiorstwo oraz

ii) należące bezpośrednio i pośrednio do przedsiębiorstwa jednostki zależne i oddziały oraz przedsiębiorstwa będące osobami trzecimi, z którymi przedsiębiorstwo lub należące do niego

bezpośrednio i pośrednio jednostki zależne i oddziały zawarły porozumienie wertykalne w zamian za zapłatę opłat licencyjnych lub porozumienie w sprawie outsourcingu lub porozumienie w sprawie podwykonawstwa.

Do celów ust. 2 przychody netto ze sprzedaży obejmują:

(i) przychody netto wygenerowane w Unii przez przedsiębiorstwo;

ii) przychody netto wygenerowane w Unii przez należące bezpośrednio i pośrednio do przedsiębiorstwa jednostki zależne i oddziały oraz

(iii) przychody netto wygenerowane w Unii za pośrednictwem przedsiębiorstw będących osobami trzecimi, z którymi przedsiębiorstwo lub należące do niego bezpośrednio i pośrednio jednostki zależne i oddziały zawarły porozumienie wertykalne w zamian za zapłatę opłat licencyjnych lub porozumienie w sprawie outsourcingu lub porozumienie w sprawie podwykonawstwa.

4. Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, państwem członkowskim właściwym do regulowania kwestii objętych niniejszą dyrektywą jest państwo członkowskie, w którym przedsiębiorstwo ma siedzibę statutową.

4. Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, państwem członkowskim właściwym do regulowania kwestii objętych niniejszą dyrektywą jest państwo członkowskie, w którym przedsiębiorstwo ma siedzibę statutową.

Poprawka 66

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 3 – ustęp 1 – litera a – podpunkt iii a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(iiia) osoba prawna dowolnego rodzaju, która, niezależnie od celu, w jakim została utworzona, i sektora, w którym prowadzi działalność, podejmuje działalność handlową;

Poprawka 67

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) „niekorzystne skutki dla środowiska” oznaczają **niekorzystne skutki** dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów lub zobowiązań **wynikających** z międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w części II załącznika;

Poprawka

b) „niekorzystne skutki dla środowiska” oznaczają **wszelkie poważne szkody** dla środowiska wynikające z naruszenia jednego z zakazów lub zobowiązań **ustanowionych na mocy międzynarodowego prawa ochrony środowiska, w tym między innymi na mocy międzynarodowych konwencji w dziedzinie prawa ochrony środowiska wymienionych w części II załącznika, lub naruszenia w rozumieniu dyrektywy (EU) Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... z dnia ...^{1a} w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne, lub niekorzystne skutki dla co najmniej jednej z następujących kategorii środowiskowych:**

a) **jakości powietrza, zanieczyszczenia powietrza i atmosfery;**

b) **zanieczyszczenia wody, skażenia wody, dostępu do wody i wyczerpywania się słodkiej wody;**

c) **gleby, w tym skażenia gleby, zanieczyszczenia gleby, erozji gleby, użytkowania gruntów i degradacji gruntów;**

lit. d) **różnorodności biologicznej, w tym szkód wyrządzonych dzikim zwierzętom, dnu morskemu, środowisku morskemu, faunie i florze, siedliskom przyrodniczym i ekosystemom;**

e) **zdrowia ludzi zgodnie z podejściem „Jedno zdrowie”;**

f) **klimatu, w tym przez emisje gazów cieplarnianych oraz niszczenie lub degradację pochłaniaczy; oraz**

g) **przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, w tym między innymi naruszenie zasady możliwości ponownego**

użycia i zdolności do recyklingu takie jak skażenie strumieni odpadów substancjami niebezpiecznymi.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... z dnia ... w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne.

Poprawka 68

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) „niekorzystne skutki dla praw człowieka” oznaczają *niekorzystne skutki dla osób podlegających ochronie wynikające z naruszenia jednego z praw lub zakazów* wymienionych w części I sekcja 1 załącznika, *zapisanych w konwencjach międzynarodowych wymienionych* w części I sekcja 2 załącznika;

Poprawka

c) „niekorzystne skutki dla praw człowieka i praw pracowniczych” oznaczają *wszelkie szkody lub ograniczenia w korzystaniu przez osobę lub grupę osób z praw człowieka lub praw pracowniczych zapisanych w konwencjach międzynarodowych, w szczególności w konwencjach wymienionych w części I sekcja 2 załącznika, a zwłaszcza w pozycji chronionej w części I sekcja 1 załącznika, i ugruntowanych w odpowiednim orzecznictwie i pracach właściwych komitetów;*

Poprawka 69

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

ca) „niekorzystne skutki dla praworządności i dobrych rządów” obejmują naruszenia wymienione w części IIa załącznika, zdefiniowane odpowiednimi instrumentami międzynarodowymi, i oznaczają szkodę wyrządzoną skutecznemu funkcjonowaniu praworządności i systemom dobrych

rządów w kraju, regionie lub na terytorium, gdzie działa przedsiębiorstwo lub jego jednostka zależna lub partnerzy w łańcuchu wartości, gdy dochodzi do naruszenia obowiązków i zakazów wynikających z aktów prawnych – w tym konwencji antykorupcyjnych – dotyczących międzynarodowej lub regionalnej praworządności lub dobrych rządów; „niekorzystne skutki dla praworządności i dobrych rządów” obejmują również skutki dla struktur nieformalnych;

Poprawka 70

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera e – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

e) „relacje biznesowe” oznaczają relacje z wykonawcą, podwykonawcą lub jakimkolwiek innym podmiotem prawnym („partnerem”),

Poprawka

e) „relacje biznesowe” oznaczają relacje **między przedsiębiorstwem lub jedną z jego jednostek zależnych a** wykonawcą, podwykonawcą lub jakimkolwiek innym podmiotem prawnym („partnerem”) **w ramach łańcucha wartości,**

Poprawka 71

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję

f) „**stałe relacje biznesowe**” oznaczają relacje biznesowe, bezpośrednio lub pośrednio, które są trwale lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwale, ze względu na ich intensywność lub czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości;

Poprawka

skreśla się

Poprawka 72

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – ustęp 1 – litera g

Tekst proponowany przez Komisję

g) „łańcuch wartości” oznacza działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiązaną działalność w ramach *stałych* relacji biznesowych przedsiębiorstwa na wyższym i niższym szczeblu łańcucha dostaw. ***W przypadku przedsiębiorstw w rozumieniu lit. a) ppkt (iv) „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia tych konkretnych usług obejmuje wyłącznie działalność klientów otrzymujących takie pożyczki, kredyty i inne usługi finansowe oraz innych przedsiębiorstw należących do tej samej grupy, których działalność jest związana z daną umową. Łańcuch wartości takich regulowanych przedsiębiorstw finansowych nie obejmuje MŚP, które otrzymują pożyczki, kredyty, finansowanie, ubezpieczenia lub reasekurację od takich podmiotów;***

Poprawka 73

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – ustęp 1 – litera h

Tekst proponowany przez Komisję

h) „niezależna weryfikacja zewnętrzna” oznacza weryfikację przestrzegania przez przedsiębiorstwo lub części jego łańcucha wartości wymogów dotyczących praw człowieka i wymogów środowiskowych wynikających z przepisów niniejszej dyrektywy,

PE738.450v02-00

574/736

Poprawka

g) „łańcuch wartości” oznacza działalność związaną z produkcją, ***dystrybucją lub sprzedażą*** towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo ***bądź którąkolwiek lub którykolwiek z należących do niego bezpośrednio lub pośrednio jednostek zależnych i oddziałów***, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiązaną działalność w ramach relacji biznesowych przedsiębiorstwa na wyższym i niższym szczeblu łańcucha dostaw ***z uwzględnieniem nieformalnych systemów pracy, a także podwykonawstwa i pracy chałupniczej. Łańcuch wartości regulowanych przedsiębiorstw finansowych*** w odniesieniu do świadczenia usług ***finansowych, ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych nie obejmuje MŚP ani osób fizycznych, które otrzymują pożyczki, kredyty, finansowanie, ubezpieczenia lub reasekurację od takich podmiotów. Niższy szczebel łańcucha wartości takich regulowanych przedsiębiorstw finansowych obejmuje jedynie klientów, którzy są bezpośrednimi partnerami biznesowymi;***

Poprawka

h) „niezależna weryfikacja zewnętrzna” oznacza weryfikację przestrzegania przez przedsiębiorstwo lub części jego łańcucha wartości wymogów dotyczących praw człowieka, ***praw pracowniczych*** i wymogów środowiskowych, ***praworządności i***

RR\1278479PL.docx

dokonywaną przez niezależnego od przedsiębiorstwa audytora, wolnego od wszelkich konfliktów interesów, posiadającego doświadczenie i kompetencje w dziedzinie środowiska i praw człowieka oraz odpowiedzialnego za jakość i rzetelność audytu;

dobrych rządów wynikających z przepisów niniejszej dyrektywy, dokonywaną przez niezależnego od przedsiębiorstwa audytora, wolnego od wszelkich konfliktów interesów, posiadającego doświadczenie i kompetencje w dziedzinie środowiska, *praw pracowniczych* i praw człowieka, *praworządności i dobrych rządów* oraz odpowiedzialnego za jakość i rzetelność audytu;

Poprawka 74

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera l

Tekst proponowany przez Komisję

l) „poważne niekorzystne skutki” oznaczają niekorzystne skutki dla środowiska **lub** niekorzystne skutki dla praw człowieka, które są szczególnie znaczące ze względu na swój charakter lub dotyczą dużej liczby osób lub dużego obszaru środowiska, lub są nieodwracalne, lub szczególnie trudne do naprawienia w wyniku zastosowania środków niezbędnych do przywrócenia sytuacji istniejącej przed wystąpieniem skutków;

Poprawka

l) „poważne niekorzystne skutki” oznaczają niekorzystne skutki dla środowiska, niekorzystne skutki dla praw człowieka **i praw pracowniczych lub niekorzystną szkodę dla funkcjonowania praworządności i systemów rządów w państwie lub regionie lub na terytorium, gdzie działa przedsiębiorstwo lub jego jednostki zależne w łańcuchu wartości,** które są szczególnie znaczące ze względu na swój charakter lub dotyczą dużej liczby osób lub dużego obszaru środowiska, lub są nieodwracalne, lub szczególnie trudne do naprawienia w wyniku zastosowania środków niezbędnych do przywrócenia sytuacji istniejącej przed wystąpieniem skutków, **lub wpływają na kluczowe instytucje lub struktury odpowiedzialne za zapewnianie ludności ochrony i świadczenia usług dla ludności lub za ochronę środowiska w sposób uniemożliwiający im wykonywanie ich funkcji, co ingeruje w procesy decyzyjne, pociągając za sobą korupcję, przemoc lub zastraszaniu oraz utrudniając ludności korzystanie z przysługujących jej praw człowieka lub poważnie wpływając na środowisko,**

Poprawka 75

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera n

Tekst proponowany przez Komisję

n) „zainteresowane strony” oznaczają **pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ produkty, usługi i działalność danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego relacje biznesowe;**

Poprawka

n) „zainteresowane strony” oznaczają:

(i) pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz pracowników łańcucha wartości i inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i związki zawodowe, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć wpływ potencjalne lub rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka, środowiska, praworządności i systemów dobrych rządów, spowodowane przez dane przedsiębiorstwo, jego jednostki zależne i jego relacje biznesowe, także w całym łańcuchu wartości;

ii) inne osoby prawne lub fizyczne zajmujące się kwestiami związanymi z niniejszą dyrektywą, propagujące je i reprezentujące, chroniące ich i broniące, w ramach swojego celu statutowego lub inny sposób;

Poprawka 76

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera n a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

na) „obrońcy praw człowieka i praw pracowniczych, środowiska oraz praworządności i dobrych rządów”

oznaczają osoby, grupy i struktury społeczeństwa, w tym organizacje pozarządowe, które propagują ochronę i realizację powszechnie uznawanych praw człowieka i praw podstawowych oraz ochronę środowiska, praworządności i dobrych rządów lub starają się je chronić i realizować;

Poprawka 77

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera n b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

nb) „zainteresowane strony znajdujące się w trudnej sytuacji” oznaczają osoby fizyczne i grupy posiadaczy praw, które znajdują się w marginalizowanych sytuacjach i sytuacjach podatności na zagrożenia ze względu na szczególne konteksty lub czynniki krzyżowe, w tym m.in. płeć biologiczną i społeczno-kulturową, wiek, rasę, pochodzenie etniczne, klasę, wykształcenie, tożsamość tubylczą, status migracyjny, niepełnosprawność, a także status społeczny i gospodarczy, co powoduje zróżnicowane i często nieproporcjonalne negatywne skutki oraz przyczynia się do dyskryminacji i tworzy dodatkowe bariery dla uczestnictwa i w dostępie do sprawiedliwości;

Poprawka 78

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera n c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

nc) „konstruktywne zaangażowanie” oznacza ciągły proces interakcji i dialogu między przedsiębiorstwem a zainteresowanymi stronami, których to

dotyczy, który umożliwia przedsiębiorstwu wysłuchanie i zrozumienie interesów i obaw oraz reagowanie na nie w dobrej wierze. Obejmuje on proaktywny, interaktywny, oparty na wymianie, ciągły i uwzględniający aspekt płci i potrzeby dzieci proces współpracy z zainteresowanymi stronami i ich organizacjami przedstawicielskimi, dostosowany do zainteresowanych stron znajdujących się w trudnej sytuacji, takich jak małe gospodarstwa rolne, ludność rdzenna i społeczności lokalne, odbywający się w trakcie całego procesu należytej staranności, który zapewnia odpowiednie monitorowanie realizacji uzgodnionych zobowiązań i zapewnia, by zajmowano się niekorzystnymi skutkami dla zainteresowanych stron, których to dotyczy i na które potencjalnie może mieć wpływ;

Poprawka 79

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – ustęp 1 – litera q

Tekst proponowany przez Komisję

q) **„odpowiedni środek” oznacza środek**, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i który jest współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa **na te relacje**, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań.

Poprawka

q) **„odpowiednie środki” oznaczają zestaw środków**, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i **skutecznie uwzględnić potencjalne lub rzeczywiste niekorzystne skutki**, który jest współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp **po konstruktywnym, udokumentowanym i regularnym zaangażowaniu odpowiednich zainteresowanych stron i konsultacjach z nimi**, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania

działań;

Poprawka 80

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – ustęp 1 – litera q a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

qa) „obszary dotknięte konfliktami i obszary wysokiego ryzyka” oznaczają obszary znajdujące się w stanie konfliktu zbrojnego lub niestabilne obszary pokonfliktowe, obszary okupowane lub anektowane, jak również obszary, na których praworządność i bezpieczeństwo są słabe lub nie istnieją, takie jak państwa upadłe, oraz na których odnotowuje się powszechne i poważne przypadki naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego lub praw człowieka;

Poprawka 81

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – ustęp 1 – litera q b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

qb) „sektory wysokiego ryzyka” oznaczają sektory związane z wyższym prawdopodobieństwem lub wagą niekorzystnych skutków dla praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska i klimatu lub praworządności i dobrych rządów, wymienione w części IIb załącznika.

Poprawka 82

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **dochowwały należytej staranności** w zakresie **praw człowieka i ochrony środowiska**, jak wskazano w art. 5–11 („należyta staranność”), **poprzez podejmowanie** następujących działań:

- a) uwzględnianie należytej staranności w prowadzonej polityce zgodnie z art. 5;
- b) identyfikacja rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków zgodnie z art. 6;
- c) zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom **i ich ograniczanie oraz powstrzymanie** rzeczywistych niekorzystnych skutków **i zminimalizowanie** ich zakresu zgodnie z art. 7 i 8;
- d) ustanowienie i stosowanie **procedury** rozpatrywania skarg zgodnie z art. 9;
- e) monitorowanie skuteczności prowadzonej polityki należytej staranności i środków w zakresie należytej staranności

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **przestrzegały praw człowieka, praw w zakresie środowiska, praworządności i dobrych rządów oraz by nie powodowały – bezpośrednio lub pośrednio – negatywnego wpływu na prawa człowieka, środowisko, praworządność i dobre rządy ani by nie przyczyniały się do tego, zobowiązując państwa członkowskie do przeprowadzenia odpowiedniego procesu należytej staranności**, jak wskazano w art. 5–11 („należyta staranność”) **oraz do podejmowania** następujących działań z **zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka poprzez:**

- a) uwzględnianie należytej staranności w prowadzonej polityce zgodnie z art. 5;
- b) identyfikacja rzeczywistych lub potencjalnych **zagrożeń i** niekorzystnych skutków zgodnie z art. 6;
- c) zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom, ograniczanie rzeczywistych niekorzystnych skutków, **powstrzymywanie ich, minimalizowanie** ich zakresu **oraz zarządzanie im** zgodnie z art. 7 i 8;
- ca) zapewnienie, aby należyta staranność była procesem ciągłym i zapobiegawczym, była przeprowadzana nadając priorytety oparte na poziomie doniosłości, prawdopodobieństwa i pilności potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków, charakteru i kontekstu działań zgodnie z art. 7;**
- cb) w razie konieczności odpowiedzialne wycofanie się;**
- d) ustanowienie i stosowanie **skutecznych mechanizmów** rozpatrywania skarg zgodnie z art. 9;
- e) monitorowanie **i ocena** skuteczności prowadzonej polityki należytej staranności i środków w zakresie

zgodnie z art. 10;

f) **podawanie** informacji na temat należytej staranności do wiadomości publicznej zgodnie z art. 11.

należytej staranności zgodnie z art. 10;

f) **zgłaszanie** informacji na temat należytej staranności do wiadomości publicznej zgodnie z art. 11;

fa) zapewnienie konstruktywnego, regularnego, dostępnego oraz bezpiecznego i terminowego zaangażowania zainteresowanych stron i ich relacji biznesowych w całym procesie należytej staranności zgodnie z art. 11a.

Poprawka 83

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa nie angażowały się w modele biznesowe i strategie, które powodują niekorzystny wpływ na prawa człowieka, środowisko, praworządność i dobre rządy lub przyczyniają się do takiego wpływu, oraz aby przedsiębiorstwa identyfikowały skutki dla praw człowieka, środowiska, praworządności i dobrych rządów występujące w ich działalności, działalności ich jednostek zależnych i w ich łańcuchach wartości, zapobiegały tym skutkom, łagodziły je i rozliczały się z tego, jak na te skutki reagują.

Poprawka 84

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1b. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa działające w na obszarach dotkniętych konfliktem i obszarach wysokiego ryzyka stosowały zwiększoną należytą staranność

uwzględniającą konflikty, by przeciwdziałać wyższemu ryzyku rażących naruszeń praw człowieka i szkód dla środowiska oraz by dopilnować, żeby operacje i działalność tych przedsiębiorstw nie pogłębiały ani nie finansowały konfliktów. Ten zwiększony proces należytej staranności obejmuje analizę uwzględniającą konflikty oraz skuteczną, bezpieczną i konstruktywną współpracę z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 11a. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa działające na obszarach dotkniętych konfliktem i obszarach wysokiego ryzyka przestrzegały swoich zobowiązań wynikających z międzynarodowego prawa humanitarnego.

Poprawka 85

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 5

Uwzględnianie kwestii należytej staranności w polityce przedsiębiorstw

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa uwzględniały należyłą staranność we wszystkich obszarach swojej polityki i wdrożyły politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności zawiera wszystkie następujące elementy:

a) opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie długoterminowej,

Poprawka

Artykuł 5

Uwzględnianie kwestii należytej staranności w polityce przedsiębiorstw

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa uwzględniały należyłą staranność we wszystkich obszarach swojej polityki **oraz przyjęły, opublikowały** i wdrożyły politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności **przewiduje konstruktywną, bezpieczną i regularną współpracę z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 11a, z zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka, oraz** zawiera **co najmniej** wszystkie następujące elementy:

a) opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie **krótko-, średnio- i** długoterminowej, **obejmujący kompleksowy opis przedsiębiorstwa, jego**

b) kodeks postępowania *zawierający opis przepisów i zasad, które* powinni przestrzegać *pracownicy* przedsiębiorstwa i jego jednostki zależne;

c) opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, w *tym środków zastosowanych do weryfikacji przestrzegania kodeksu postępowania i rozszerzenia zakresu jego stosowania na stałe relacje biznesowe.*

relacji biznesowych i łańcuchów wartości, w tym m.in. wykaz relacji biznesowych i zakładów produkcyjnych przedsiębiorstwa;

b) kodeks postępowania *określający przepisy i zasady, których* powinni przestrzegać *kierownictwo* przedsiębiorstwa, jego *pracownicy*, jednostki zależne i *partnerzy w łańcuchu wartości, ustanowiony w pełnej współpracy i właściwej konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 11a;*

c) opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności w *całym łańcuchu dostaw, w tym:*

(i) *środków zastosowanych do weryfikacji przestrzegania kodeksu postępowania, m.in. narzędzi, metod, celów i harmonogramu środków;*

(ii) *środków do rozszerzenia zakresu jego stosowania na relacje biznesowe, w tym postanowienia umowne, oraz*

(iii) *opis środków mających zapewnić bezpieczeństwo i konstruktywną współpracę z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 11a;*

ca) *opis rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków, zidentyfikowanych i ocenionych zgodnie z art. 6, w odniesieniu do bezpośrednich i pośrednich operacji przedsiębiorstwa, w tym prowadzonych za pośrednictwem należących do niego bezpośrednio lub pośrednio jednostek zależnych i oddziałów, operacji biznesowych i łańcuchów wartości;*

cb) *opis środków mających na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich ograniczanie oraz powstrzymanie rzeczywistych niekorzystnych skutków*

i zminimalizowanie ich zakresu zgodnie z art. 7 i 8;

cc) zdolność słabszych partnerów biznesowych do dochowywania należytej staranności, z uwzględnieniem nacisku przedsiębiorstwa na zapewnianie, by koszty procedury należytej staranności nie były przenoszone na partnerów biznesowych o słabszej pozycji; oraz

cd) opis mechanizmu rozpatrywania skarg zgodnie z art. 9.

Jeżeli opis procesów, o których mowa w lit. c), zawiera odniesienie do niezależnej weryfikacji zewnętrznej, przedsiębiorstwa dodają do swojej polityki należytej staranności kompleksowe sprawozdanie z wyników zewnętrznych audytów w poprzednich trzech latach.

1a. W przypadku przedsiębiorstw działających w jednym z sektorów, o których mowa w art. 3 lit. qb), w opisie podejścia przedsiębiorstwa, kodeksie postępowania oraz opisie procesów i środków wymaganych na podstawie ust. 1 lit. a)–c) niniejszego artykułu w sposób szczegółowy uwzględnia się również rodzaje ryzyka i skutki charakterystyczne dla tego sektora.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **corocznie** aktualizowały swoją politykę należytej staranności.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **weryfikowały**, aktualizowały **i publikowały** swoją politykę należytej staranności **niezwłocznie po zidentyfikowaniu wszelkich nowych rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków lub gdy nastąpią znaczne zmiany w ich łańcuchach wartości, i co najmniej raz w roku. Polityka należytej staranności przedsiębiorstw jest dostępna publicznie.**

2a. Państwa członkowskie ustanawiają zasady w celu zapewnienia, aby, w zależności od przepisów krajowych, odpowiednio organy zarządcze lub nadzorcze przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1, wprowadzały działania w zakresie należytej staranności,

o których mowa w art. 4, i sprawowały nad nimi nadzór, w szczególności politykę należytej staranności, o której mowa w niniejszym artykule, z należyтым uwzględnieniem odpowiedniego wkładu zainteresowanych stron.

2b. Opracowywanie i stosowanie wspólnych norm i zasad do kodeksu postępowania w ramach jednego sektora i między sektorami w celu wspierania skutecznego przestrzegania niniejszej dyrektywy nie stanowi naruszenia obowiązującego prawa konkurencji.

Poprawka 86

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 6

Identyfikacja rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu **zidentyfikowania** rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska **w ramach własnej** działalności lub **działalności swoich** jednostek zależnych **oraz, jeżeli skutki te wiążą się z ich łańcuchami wartości, na poziomie swoich stałych relacji biznesowych**, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

Poprawka

Artykuł 6

Identyfikacja **i ocena** rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu **identyfikacji i oceny** rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i **praw pracowniczych, niekorzystnych skutków** dla środowiska, **praworządności i dobrych rządów wynikających z własnych modeli biznesowych i strategii**, działalności, **produktów** lub **usług przedsiębiorstw lub ich** jednostek zależnych **i partnerów w łańcuchu wartości, z którymi przedsiębiorstwa mają relacje biznesowe, zgodnie z podejściem opartym na analizie ryzyka** i zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

1a. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa mapowały swoje łańcuchy wartości i podawały do wiadomości publicznej istotne informacje, w tym nazwy, lokalizacje, rodzaje dostarczanych produktów i świadczonych

usług oraz inne istotne informacje dotyczące jednostek zależnych i działalności gospodarczej. Na podstawie wyników tego mapowania przedsiębiorstwa mogą przeprowadzić dogłębną ocenę obszarów, w których zidentyfikowano największe prawdopodobieństwo występowania niekorzystnych skutków lub najbardziej znaczące skutki.

1b. Dotkliwość niekorzystnych skutków ocenia się na podstawie ich wagi, dużego prawdopodobieństwa ich wystąpienia, liczby dotkniętych nimi osób lub obszaru dotkniętego nimi środowiska, ich nieodwracalności i trudności w zapewnieniu środków zaradczych niezbędnych do przywrócenia sytuacji istniejącej przed wystąpieniem skutków.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 lit. b), są zobowiązane wyłącznie do identyfikacji rzeczywistych i potencjalnych **poważnych** niekorzystnych skutków istotnych w danym sektorze wskazanym w art. 2 ust. 1 lit. b).

3. Jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe, rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i dla środowiska należy zidentyfikować wyłącznie przed świadczeniem takiej usługi.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, na podstawie, **w stosownych przypadkach**, informacji ilościowych i jakościowych, przedsiębiorstwa **były uprawnione do korzystania** z odpowiednich zasobów, w tym niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach **procedury** rozpatrywania skarg

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 lit. b), są zobowiązane wyłącznie do identyfikacji rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków istotnych w danym sektorze wskazanym w art. 2 ust. 1 lit. b).

3. Jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe, rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i dla środowiska, **praworządności i dobrych rządów** należy zidentyfikować **za pomocą odpowiednich środków opartych na analizie ryzyka** wyłącznie przed świadczeniem takiej usługi.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji **i oceny** niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, na podstawie informacji ilościowych i jakościowych, przedsiębiorstwa **korzystały** z odpowiednich zasobów, w tym **dostępnych publicznie informacji i niezależnych sprawozdań, przekazanych im informacji** i informacji zgromadzonych

przewidzianej w art. 9. *Ponadto w stosownych przypadkach przedsiębiorstwa przeprowadzają konsultacje z grupami, które potencjalnie mogą odczuwać skutki*, w tym z pracownikami i *innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami*, w celu zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków.

w ramach *mechanizmów* rozpatrywania skarg *przewidzianych* w art. 9. *Przedsiębiorstwa współpracują również w skuteczny i konstruktywny sposób z wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami i ich organizacjami przedstawicielskimi*, w tym pracownikami i *grupami, które potencjalnie mogą odczuwać skutki*, w celu zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków. *Podejście to w sektorze usług finansowych będzie kierować się jasnymi wytycznymi dla sektora finansowego.*

4a. Państwa członkowskie zapewniają, aby zainteresowane strony miały prawo żądać od przedsiębiorstwa dodatkowych informacji dotyczących działań podjętych zgodnie z art. 4 i aby przedsiębiorstwo odpowiadało na to żądanie zgodnie z art. 11a.

Poprawka 87

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 7

Zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu uniknięcia lub – jeżeli uniknięcie jest niemożliwe lub natychmiastowo niemożliwe – odpowiedniego złagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska, które *zidentyfikowano* lub *należało zidentyfikować na podstawie* art. 6, *zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2, 3, 4 i 5.*

Poprawka

Artykuł 7

Zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu uniknięcia lub – jeżeli uniknięcie jest niemożliwe lub natychmiastowo niemożliwe – odpowiedniego złagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i *praw pracowniczych, a także niekorzystnych skutków dla środowiska lub niekorzystnych skutków dla praworządności i dobrych rządów wynikających z operacji, produktów i usług przedsiębiorstw i ich jednostek*

zależnych, a także skutków występujących w ramach ich działalności i w ich łańcuchach wartości, i które to skutki zostały lub powinny być zostać zidentyfikowane zgodnie z art. 6, z zastosowaniem podejścia opartego na analizie ryzyka.

1a. Do celów ust. 1 przedsiębiorstwa mają obowiązek opracować i wdrożyć plan działań zapobiegawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami odpowiednich środków oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami pomiaru poprawy. Plan działań zapobiegawczych jest publicznie dostępny i jest opracowywany w skutecznej i konstruktywnej współpracy z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 11a.

Odpowiednie środki mają zastosowanie do działalności własnej przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych.

Jeżeli przedsiębiorstwo nie jest w stanie jednocześnie zapobiec wszystkim potencjalnym niekorzystnym skutkom lub ich złagodzić, plan ten obejmuje strategię ustalania priorytetów, w której uwzględnia się poziom dolegliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia poszczególnych potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska oraz praworządności i systemów dobrych rządów.

2. Przedsiębiorstwa powinny być w stosownych przypadkach zobowiązane do podjęcia następujących działań:

a) w stosownych przypadkach ze względu na charakter lub złożoność środków koniecznych do uniknięcia skutków – opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi

2. Do celów ust. 1 i 2 przedsiębiorstwa są zobowiązane do podjęcia odpowiednich środków, w tym następujących działań:

wskaźnikami oceny poprawy. Taki plan działań zapobiegawczych opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki;

b) *dążenia do uzyskania od partnera biznesowego, z którym utrzymują bezpośrednie relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa (umowy kaskadowe). W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 4;*

c) *dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy i infrastrukturę w zakresie zarządzania lub produkcji, w celu zapewnienia zgodności z ust. 1;*

d) *zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje stałe relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych zagroziłoby rentowności MŚP;*

e) *zgodnie z prawem Unii, w tym prawem konkurencji, do współpracy z innymi podmiotami, w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do*

b) *uzyskania gwarancji umownych opartych na uczciwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach lub innych gwarancji w ramach relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości w odniesieniu do realizacji planu działań zapobiegawczych;*

c) *dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy zarządzania lub produkcji, budowanie zdolności, wspólne z partnerami z łańcucha wartości środki zapobiegawcze i łagodzące, infrastrukturę i identyfikowalność produktów;*

ca) *dostosowania modeli biznesowych i strategii, aby zapobiegać potencjalnym niekorzystnym skutkom i radzić sobie z nimi;*

cb) *szkolenia, komunikowania się lub współpracy z dostawcami w zakresie egzekwowania odpowiednich przepisów ochronnych.*

d) *rozważenia, czy zapewnić ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje stałe relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych zagroziłoby rentowności MŚP;*

e) *zgodnie z prawem Unii, w tym prawem konkurencji, do współpracy z innymi podmiotami, w tym w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnego skutku,*

powstrzymania niekorzystnego skutku, w szczególności jeżeli żadne inne działanie nie jest odpowiednie ani skuteczne.

3. Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki, których nie można uniknąć ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, przedsiębiorstwo może dążyć do zawarcia umowy z partnerem, z którym łączą je pośrednie relacje, w celu zapewnienia zgodności z kodeksem postępowania lub planem działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa. W przypadku zawarcia takiej umowy zastosowanie ma ust. 4.

4. Zabezpieczeniom umownym lub umowie powinny towarzyszyć odpowiednie środki sprawdzania zgodności. Do celów sprawdzania zgodności przedsiębiorstwo może odnieść się do odpowiednich inicjatyw branżowych lub niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

Jeżeli zabezpieczenia umowne zapewnia MŚP lub umowa zostaje zawarta z MŚP, należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki. Jeżeli środki sprawdzania zgodności realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

5. Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1,

w szczególności jeżeli żadne inne działanie nie jest odpowiednie ani skuteczne;

ea) w przypadku przedsiębiorstw, które zatrzymują akcje, wykonywania praw głosu, aby zapobiegać niekorzystnym skutkom dla praw człowieka, środowiska oraz praworządności i ładu korporacyjnego;

eb) przeprowadzenia ocen pod kątem praw człowieka uwzględniających aspekt płci, w tym przez gromadzenie i wykorzystywanie zdezagregowanych danych.

3. Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki, których nie można uniknąć ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, przedsiębiorstwo może dążyć do zawarcia umowy z partnerem, z którym łączą je pośrednie relacje, w celu zapewnienia zgodności z kodeksem postępowania lub planem działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa. W przypadku zawarcia takiej umowy zastosowanie ma ust. 4.

4. Zabezpieczeniom umownym lub umowie powinny towarzyszyć odpowiednie środki sprawdzania zgodności. Do celów sprawdzania zgodności przedsiębiorstwo może odnieść się do odpowiednich inicjatyw branżowych lub niezależnej weryfikacji zewnętrznej. ***Sprawdzenie zgodności poprzez inicjatywy branżowe lub niezależną weryfikację zewnętrzną nie zwalnia przedsiębiorstwa z obowiązków i odpowiedzialności wynikających z niniejszej dyrektywy.***

Jeżeli zabezpieczenia umowne zapewnia MŚP lub umowa zostaje zawarta z MŚP, należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki. Jeżeli środki sprawdzania zgodności realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

5. Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1,

których nie można było uniknąć ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, 3 i 4, **przedsiębiorstwo** ma obowiązek powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, **a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje następujące działania:**

- a) **czasowa** zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich **minimalizowania, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne w perspektywie krótkoterminowej;**
- b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne.

Państwa członkowskie przewidują możliwość rozwiązania relacji

których nie można było uniknąć ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, 3 i 4, **gdyż ograniczenie ich jest niemożliwe lub nieakceptowalne lub nie ma rozsądnej perspektywy zmiany, przedsiębiorstwa mają** obowiązek powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek.

W takich przypadkach przedsiębiorstwo podejmuje następujące działania:

- a) zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich **łagodzenia;**
- b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne **lub jeśli niekorzystne skutki się powtarzają.**

Przed podjęciem decyzji o zawieszeniu lub rozwiązaniu relacji biznesowych przedsiębiorstwa nawiązują w sposób terminowy, skuteczny i konstruktywny współpracę z zainteresowanymi stronami, na które ma wpływ ta decyzja, oraz podejmują problem niekorzystnych skutków wynikających z tych działań.

Przedsiębiorstwa przyjmują odpowiednie środki, aby zapobiec niekorzystnym skutkom wynikającym z zawieszenia lub zakończenia relacji biznesowej, złagodzić je lub powstrzymać.

Zakończenie relacji biznesowej nie wywiera wpływu na odpowiedzialność przedsiębiorstwa za uwzględnianie rzeczywistych skutków powstałych w czasie trwania relacji.

Państwa członkowskie przewidują możliwość **zawieszenia lub** rozwiązania

biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 5 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych, jeżeli zasadne jest oczekiwanie, że będzie to ze szkodą dla jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona.

relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 5 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych, jeżeli zasadne jest oczekiwanie, że będzie to ze szkodą dla jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona.

Poprawka 88

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 8

Powstrzymanie rzeczywistych niekorzystnych skutków

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2–6.

2. W przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **zminimalizowały skalę tych skutków**.

3. Przedsiębiorstwa powinny być w stosownych przypadkach zobowiązane do podjęcia następujących działań:

a) **zneutralizowania niekorzystnych**

Poprawka

Artykuł 8

Łagodzenie i powstrzymanie rzeczywistych niekorzystnych skutków

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu **złagodzenia i** powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków **występujących w ramach ich działalności i w ich łańcuchach wartości**, które **to skutki** zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6 **za pomocą podejścia opartego na analizie ryzyka**, zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2–6.

2. W przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **w możliwie największym zakresie zminimalizowały te skutki**.

3. Przedsiębiorstwa powinny być w stosownych przypadkach zobowiązane do podjęcia następujących działań:

a) **podjęcia wszelkich odpowiednich**

skutków lub zminimalizowania ich zakresu, w tym poprzez wypłatę odszkodowania osobom odczuwającym skutki i rekompensaty finansowej *społecznościom odczuwającym skutki*. Działania muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania;

środków, aby w pełni zaradzić lub przyczynić się do pełnego zaradzenia niekorzystnym skutkom lub zminimalizować je w możliwie największym zakresie za pomocą odpowiednich środków zaradczych, w tym poprzez wypłatę odszkodowania i rekompensaty finansowej osobom, *grupom osób lub społecznościom odczuwającym skutki oraz pełne zrekompensowanie szkód w środowisku lub szkody dla praworządności i systemów dobrych rządów. W przypadku wypłaty przez przedsiębiorstwa odszkodowania lub rekompensaty finansowej z tytułu niekorzystnych skutków wynikających z postępowania ich partnerów biznesowych przedsiębiorstwa korzystają z gwarancji prawnej w celu uzyskania rekompensaty od tych partnerów*. Działania muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania. *Środki zaradcze obejmują szereg konkretnych form, których celem jest przeciwdziałanie wszelkim szkodom dla praw człowieka, środowiska oraz praworządności i dobrych rządów lub naprawienie szkód. Odnosi się to do wszelkich krzywd i szkód, które przedsiębiorstwo spowodowało lub do których przyczyniło się swoimi działaniami lub zaniechaniami. Do środków zaradczych należą przeprosiny, restytucja, rehabilitacja, rekompensata finansowa i niefinansowa, przywrócenie poprzedniego stanu środowiska i sankcje, a także zapobieganie szkodom na przykład w drodze nakazów sądowych lub gwarancji niepowtórzenia;*

aa) w przypadku ludności rdzennej działania zaradcze prowadzi się zgodnie z międzynarodowymi normami, uznanymi w Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej, i obejmują one działania zmierzające do zwrotu jej gruntów, terytoriów i zasobów;

b) w stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, do opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. ***W stosownych przypadkach taki*** plan działań naprawczych opracowuje się ***w porozumieniu z zainteresowanymi stronami;***

c) ***dążenia do*** uzyskania od bezpośredniego partnera, z ***którym utrzymują stałe*** relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że ***zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań naprawczych, w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości (umowy kaskadowe). W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 5;***

b) w stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, do opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych ***i środków*** z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Plan działań naprawczych opracowuje się ***w konstruktywnej współpracy z zainteresowanymi stronami i podaje się go do wiadomości publicznej. Działania muszą być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania;***

ba) odpowiednie środki dotyczą, w stosownych przypadkach, działalności samego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz bezpośrednich i pośrednich relacji biznesowych;

bb) dostosowania procesów, operacji i projektów;

bc) w razie konieczności zaprzestania procesów, działań i projektów;

c) uzyskania od bezpośredniego partnera, z ***którym utrzymuje*** relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że:

(i) będzie szanował prawa człowieka, prawa pracownicze, środowisko oraz praworządność i dobre rządy i wdroży plan zapobiegawczy;

(ii) zapewni przestrzeganie kodeksu postępowania i, w zależności od

przypadku, planu działań naprawczych, oraz

(iii) poinformuje pracowników i inne zainteresowane strony o mechanizmach rozpatrywania skarg ustanowionych przez przedsiębiorstwo lub w których przedsiębiorstwo uczestniczy na mocy art. 9, w tym przez uzyskanie odpowiednich zabezpieczeń umownych od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości (umowy kaskadowe); w przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 5;

d) dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy *i infrastrukturę w zakresie zarządzania lub produkcji*, w celu zapewnienia zgodności z ust. 1, 2 i 3;

d) dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy *zarządzania lub produkcji*, infrastrukturę, *identyfikowalność produktów, a także budowanie zdolności, wspólne z partnerami z łańcucha wartości plany zaradcze i łagodzące*, w celu zapewnienia zgodności z ust. 1, 2 i 3;

da) dostosowania modeli biznesowych i strategii;

e) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje *stałe* relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań naprawczych zagroziłoby rentowności MŚP;

e) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań naprawczych zagroziłoby rentowności MŚP;

f) zgodnie z prawem Unii, w tym prawem konkurencji, do współpracy z innymi podmiotami, w tym, *w stosownych przypadkach*, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnego skutku, w szczególności jeżeli żadne inne działanie nie jest odpowiednie ani skuteczne.

f) zgodnie z prawem Unii, w tym prawem konkurencji, do współpracy z innymi podmiotami, w tym w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnego skutku, w szczególności jeżeli żadne inne działanie nie jest odpowiednie ani skuteczne;

fa) przedsiębiorstwa, które zatrzymują udziały, wykonują swoje prawa do głosowania w dążeniu do zapobiegania niekorzystnym skutkom dla praw człowieka, środowiska oraz praworządności i dobrych rządów.

4. Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki, których nie można powstrzymać ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 3, przedsiębiorstwo może dążyć do zawarcia umowy z partnerem, z którym łączą je pośrednie relacje, w celu zapewnienia zgodności z kodeksem postępowania lub planem działań naprawczych przedsiębiorstwa. W przypadku zawarcia takiej umowy zastosowanie ma ust. 5.

5. Zabezpieczeniom umownym lub umowie powinny towarzyszyć odpowiednie środki sprawdzania zgodności. Do celów sprawdzania zgodności przedsiębiorstwo może odnieść się do odpowiednich inicjatyw branżowych lub niezależnej weryfikacji zewnętrznej.

Jeżeli zabezpieczenia umowne zapewnia MŚP lub umowa zostaje zawarta z MŚP, należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki. Jeżeli środki sprawdzania zgodności realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi **koszt niezależnej weryfikacji zewnętrznej**.

6. Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można powstrzymać ani których zakresu nie można zminimalizować za pomocą środków określonych w ust. 3, 4 i 5, przedsiębiorstwo powstrzymuje się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, a także, **jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje**, podejmuje jedno z następujących działań:

a) czasowo zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz powstrzymania tych niekorzystnych

4. Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki, których nie można powstrzymać ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 3, przedsiębiorstwo może dążyć do zawarcia umowy z partnerem, z którym łączą je pośrednie relacje, w celu zapewnienia zgodności z kodeksem postępowania lub planem działań naprawczych przedsiębiorstwa. W przypadku zawarcia takiej umowy zastosowanie ma ust. 5.

5. Zabezpieczeniom umownym lub umowie powinny towarzyszyć odpowiednie środki sprawdzania zgodności. Do celów sprawdzania zgodności przedsiębiorstwo może odnieść się do odpowiednich inicjatyw branżowych lub niezależnej weryfikacji zewnętrznej. **Sprawdzenie zgodności poprzez inicjatywy branżowe lub niezależną weryfikację zewnętrzną nie zwalnia przedsiębiorstwa z obowiązków i odpowiedzialności wynikających z niniejszej dyrektywy.**

Jeżeli zabezpieczenia umowne zapewnia MŚP lub umowa zostaje zawarta z MŚP, należy określić sprawiedliwe, rozsądne i niedyskryminujące warunki. Jeżeli środki sprawdzania zgodności realizuje się wobec MŚP, przedsiębiorstwo ponosi **związane z tym koszty**.

6. Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można powstrzymać ani których zakresu nie można zminimalizować za pomocą środków określonych w ust. 3, 4 i 5, przedsiębiorstwo powstrzymuje się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, a także podejmuje jedno z następujących działań:

a) czasowo zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz powstrzymania tych niekorzystnych

skutków lub zminimalizowania ich zakresu, albo

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne.

Państwa członkowskie przewidują możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 6 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek lub świadczą inne usługi finansowe, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych, jeżeli zasadne jest oczekiwanie, że będzie to ze szkodą dla jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona.

Poprawka 89

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

skutków lub zminimalizowania ich zakresu, albo

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne **lub jeśli niekorzystne skutki się powtarzają.**

Państwa członkowskie przewidują możliwość **zawieszenia lub** rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Przed podjęciem decyzji o zawieszeniu lub rozwiązaniu relacji biznesowych przedsiębiorstwa nawiązują w sposób terminowy, skuteczny i konstruktywny współpracę z zainteresowanymi stronami, na które ma wpływ ta decyzja, oraz podejmują problem niekorzystnych skutków wynikających z tych działań.

7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 6 lit. b), jeżeli przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 3 lit. a) ppkt (iv), udzielają kredytów lub pożyczek **bądź ustawowych ubezpieczeń** lub świadczą inne usługi finansowe, takie przedsiębiorstwa nie są zobowiązane do rozwiązania umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki lub o świadczenie innych usług finansowych, jeżeli zasadne jest oczekiwanie, że będzie to ze szkodą dla jednostki, wobec której usługa ta jest świadczona.

Poprawka

Artykuł 8a

Odpowiedzialne wycofanie się z relacji biznesowej

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wycofywały się z relacji biznesowych w sposób

odpowiedzialny i wyłącznie w ostateczności, w reakcji na sytuacje, w których nie można zapobiec potencjalnym i rzeczywistym niekorzystnym skutkom w rozumieniu art. 7 ust. 1 i art. 8 ust. 1, powstrzymać takich skutków lub w inny sposób skutecznie ich złagodzić lub w istotny sposób zminimalizować zgodnie z opiniami zainteresowanych stron odczuwających te skutki, w szczególności pracowników lub innych zainteresowanych stron mających uzasadniony interes. W tym celu przedsiębiorstwa, zanim podejmą decyzję, nawiązują konstruktywną współpracę z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 9a.

2. W ramach obowiązku sprawozdawczego, o którym mowa w art. 11, przedsiębiorstwa ujawniają liczbę przypadków, w których podjęły decyzję o wycofaniu się, powody takiego wycofania oraz lokalizację relacji biznesowych, których to dotyczy, bez ujawniania ich tożsamości.

Poprawka 90

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 9

Procedura rozpatrywania skarg

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **umożliwiły osobom i organizacjom wymienionym** w ust. 2 **złożenie do nich** skarg, **jeżeli te osoby lub organizacje** mają uzasadnione obawy dotyczące rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska w zakresie własnej działalności przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych i ich

Poprawka

Artykuł 9

Pozasądowe mechanizmy rozpatrywania skarg

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **ustanowiły na poziomie operacyjnym skuteczne mechanizmy rozpatrywania skarg – lub uczestniczyły w takich mechanizmach – zarówno jako system wczesnego ostrzegania o ryzyku, jak i jako system środków zaradczych, i mechanizmy te mogą być wykorzystywane przez osoby i organizacje wymienione** w ust. 2 do

łańcuchów wartości.

zgłaszania skarg i zwracania się o środki zaradcze, jeżeli mają uzasadnione obawy dotyczące rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska ***lub niekorzystnych skutków dla praworządności i systemów dobrych rządów*** w zakresie własnej działalności przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych i ich łańcuchów wartości.

Państwa członkowskie zapewniają przedsiębiorstwom możliwość ustanowienia takiego mechanizmu w drodze ustaleń dotyczących współpracy z innymi przedsiębiorstwami lub organizacjami, przez uczestnictwo w mechanizmach rozpatrywania skarg z udziałem wielu zainteresowanych stron lub przystąpienie do ogólnego porozumienia ramowego.

Państwa członkowskie dopilnowują, aby mechanizmy rozpatrywania skarg były publiczne, dostępne lokalnie, przewidywalne, bezpieczne, sprawiedliwe, odpowiednie do sytuacji, przejrzyste, zgodne z prawami człowieka i elastyczne, jak określono w kryteriach skuteczności pozasądowych mechanizmów rozpatrywania skarg zawartych w zasadzie 31 Wytocznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz w Komentarzu ogólnym nr 16 Komitetu Praw Dziecka ONZ. Mechanizmy takie pozwalają zgłaszać zastrzeżenia anonimowo albo poufnie, stosownie do przypadku, i zgodnie z prawem krajowym. Zwraca się w nich szczególną uwagę na ochronę przed odwetem, a w szczególności na zapewnienie pełnej dostępności tych postępowań dla ludności rdzennej.

Państwa członkowskie dopilnowują, aby posiadacze praw rzeczywiście lub potencjalnie dotknięci skutkami oraz inne zainteresowane strony uczestniczyli w opracowywaniu i ocenie takich mechanizmów rozpatrywania skarg i zapewnianiu środków zaradczych.

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa przekazywały faktycznie i potencjalnie poszkodowanym posiadaczom praw i innym zainteresowanym stronom informacje na temat takich mechanizmów rozpatrywania skarg, m.in. o tym, jak można z nich skorzystać, o decyzjach i środkach odwoławczych odnoszących się do przedsiębiorstwa oraz o sposobie, w jaki przedsiębiorstwo je wykonuje. Wszystkie informacje publikuje się w sposób, który nie zagraża bezpieczeństwu zainteresowanych stron, m.in. nie ujawnia się ich tożsamości.

Mechanizmy rozpatrywania skarg mogą proponować przedsiębiorstwom rozwiązania dotyczące sposobu reagowania na potencjalne lub rzeczywiste niekorzystne skutki.

2. Państwa członkowskie zapewniają możliwość **składania** skarg przez:

- a) osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogą być nimi dotknięte;
- b) związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników **reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości**;
- c) organizacje społeczeństwa obywatelskiego **działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości**.

2. Państwa członkowskie zapewniają możliwość **wnoszenia** skarg przez:

- a) osoby **fizyczne, grupy, społeczności lub podmioty**, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogą być nimi dotknięte;
- b) związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników;
- c) organizacje społeczeństwa obywatelskiego, **obrońców praw człowieka, środowiska, praworządności i dobrych rządów, a także ofiary i świadków korupcji**;
 - ca) **inne osoby, które mają wystarczający interes lub utrzymują, że naruszono jedno z praw**;
 - cb) **partnerów biznesowych, którzy nie są w stanie spełnić wymogów dotyczących zabezpieczeń umownych, o których mowa w art. 7 ust. 2 lit. b) i art. 8 ust. 3 lit. c) ze względu na nieuczciwe praktyki zakupowe kupujących**.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ustanowiły procedurę rozpatrywania skarg, o których mowa w ust. 1, w tym procedurę stosowaną w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznaje daną skargę za bezzasadną, oraz poinformowały **odpowiednich** pracowników i związki zawodowe o takich procedurach. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku należycie uzasadnionej skargi niekorzystny skutek będący przedmiotem skargi został uznany za zidentyfikowany w rozumieniu art. 6.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby skarżący **miał** prawo do:

a) **żądania od przedsiębiorstwa podjęcia** odpowiednich działań następczych w związku ze skargą, **którą** **złożyli na podstawie ust. 1, oraz**

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ustanowiły procedurę rozpatrywania skarg, o których mowa w ust. 1, w tym procedurę stosowaną w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznaje daną skargę za bezzasadną, oraz poinformowały **wszystkie odpowiednie zainteresowane strony, w tym** pracowników i związki zawodowe, o takich procedurach. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku należycie uzasadnionej skargi niekorzystny skutek będący przedmiotem skargi został uznany za zidentyfikowany w rozumieniu art. 6. **Przedsiębiorstwo podaje do wiadomości publicznej informacje o tym, jak skargi są uwzględniane przy identyfikowaniu zagrożeń lub naruszeń i reagowaniu na nie, w tym m.in. dane statystyczne dotyczące otrzymanych skarg, rodzajów zgłoszonych niekorzystnych skutków, sposobu ich traktowania przez przedsiębiorstwa oraz publikacji rozpatrzonych i zanonimizowanych spraw.**

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby skarżący **i ich przedstawiciele mieli** prawo do:

a) **otrzymania w terminie przejrzystych informacji na piśmie od mechanizmu rozpatrywania skarg, do którego** **złożyli skargę na podstawie ust. 1, o podjęciu skutecznych i** odpowiednich działań następczych w związku ze skargą **wraz z przystępnym uzasadnieniem, czy wniosek został uznany za bezzasadny czy za uzasadniony;**

aa) **uzyskania gwarancji niepodejmowania działań odwetowych, poufności i anonimowości dla wszystkich faktycznie i potencjalnie poszkodowanych zainteresowanych stron;**

ab) **otrzymania w terminie użytecznych informacji na temat kroków i działań podjętych w związku z konkretną skargą złożoną za pośrednictwem niezależnego mechanizmu rozpatrywania skarg;**

b) **spotkania** z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi.

b) **kontaktów bezpośrednio z mechanizmem rozpatrywania skarg i z** przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi, **łącznie z gwarancjami braku działań odwetowych, poufności i anonimowości w przypadku wnioskowania o nie oraz zaproponowania odpowiedniego środka zaradczego;**

ba) żądania od przedsiębiorstw, aby w pełni zaradziły rzeczywistym niekorzystnym skutkom lub przyczyniły się do pełnego zadośćuczynienia za nie. Środek zaradczy musi być proporcjonalny do znaczenia i skali niekorzystnych skutków;

bb) otrzymania od przedsiębiorstwa w terminie na piśmie uzasadnionej odpowiedzi na zasadny wniosek o środki zaradcze.

4a. Państwa członkowskie zapewniają, aby skorzystanie z mechanizmu rozpatrywania skarg nie uniemożliwiało skarżącym dostępu do procedury zgłaszania uzasadnionych obaw, o której mowa w art. 19, pociągnięcia przedsiębiorstwa do odpowiedzialności cywilnej, o czym mowa w art. 22, lub dostępu do jakiegokolwiek innego mechanizmu sądowego lub innego pozasądowego mechanizmu rozpatrywania skarg. Państwa członkowskie zapewniają również, aby prawo zwracania się do organów sądowych i sądów nie było uzależnione od uprzedniego skorzystania z mechanizmu rozpatrywania skarg. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie pozasądowe działania naprawcze odbywały się równoległe z zachęcaniem do rokowań zbiorowych i uznawaniem związków zawodowych i w żaden sposób nie podważały roli legalnych związków zawodowych w rozwiązywaniu sporów pracowniczych.

Poprawka 91

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa przeprowadzały okresowe oceny własnej działalności i środków, działalności i środków jednostek zależnych **oraz – jeśli jest to związane** z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności i środków w ramach **stałych** relacji biznesowych, celem monitorowania skuteczności identyfikowania, łagodzenia, minimalizowania i powstrzymania niekorzystnych skutków dla praw człowieka **i dla** środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. Takie oceny opierają się, **w stosownych przypadkach**, na wskaźnikach jakościowych i ilościowych oraz są przeprowadzane co najmniej co 12 miesięcy i zawsze, gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko wystąpienia takich niekorzystnych skutków. Zgodnie z wynikami takich ocen aktualizuje się politykę należytej staranności.

Poprawka 92

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 11

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa przeprowadzały okresowe oceny własnej działalności i środków, działalności i środków jednostek zależnych, **działalności i środków związanych** z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa **oraz** działalności i środków w ramach relacji biznesowych, celem monitorowania skuteczności identyfikowania, łagodzenia, minimalizowania i powstrzymania niekorzystnych skutków dla praw człowieka, **praw pracowniczych**, środowiska oraz **praworządności i dobrych rządów oraz** zapobiegania takim skutkom. Takie oceny opierają się na wskaźnikach jakościowych i ilościowych oraz są przeprowadzane **przy konstruktywnym zaangażowaniu zainteresowanych stron. Oceny przeprowadza się** co najmniej co 12 miesięcy i zawsze, gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko wystąpienia takich niekorzystnych skutków. Zgodnie z wynikami takich ocen aktualizuje się politykę należytej staranności, **plan działań zapobiegawczych i plan działań naprawczych oraz modyfikuje się działalność i środki.**

Poprawka

Artykuł 11

Komunikacja

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, które nie podlegają wymogom sprawozdawczym przewidzianym w art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE, przekazywały informacje dotyczące kwestii objętych niniejszą dyrektywą poprzez publikowanie na swojej stronie internetowej **sprawozdania rocznego w języku zwyczajowo używanym w sferze biznesu międzynarodowego. Publikacja tego sprawozdania następuje do dnia 30 kwietnia każdego roku i obejmuje poprzedni rok kalendarzowy.**

Wymogi sprawozdawcze

Niezależnie od wymogów sprawozdawczych przewidzianych w art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa przekazywały informacje dotyczące kwestii objętych niniejszą dyrektywą, **zgodnie z art. 4**, poprzez publikowanie na swojej stronie internetowej, **w przystępny i terminowy sposób, swojej polityki należytej staranności, planów działań zapobiegawczych, planów działań naprawczych, procedur rozpatrywania skarg, sprawozdań z wyników ocen, a także innych istotnych informacji.**

W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa przekazywały informacje o:

a) rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutkach dla praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska oraz praworządności i dobrych rządów oraz o działaniach podjętych zgodnie z art. 4 w odniesieniu do konkretnych operacji, projektów i inwestycji oraz ich łańcuchów wartości w sposób uwzględniający aspekt kulturowy i dostępny, biorący pod uwagę specyfikę grupy zainteresowanych stron, w tym płci. Szczegółowo określa się łańcuchy wartości przedsiębiorstwa, w tym nazwy, lokalizacje, produkty i usługi;

b) wdrożonych środków w celu uwzględnienia opinii i interesów zainteresowanych stron w całym procesie należytej staranności;

c) wdrożonych środków będących elementem strategii wspóln inwestycji w celu budowania zdolności słabszych partnerów biznesowych do zachowania należytej staranności;

d) liczbie przypadków, w których przedsiębiorstwa postanowiły wycofać się z relacji biznesowych, przyczynach takiego wycofania oraz lokalizacji

zainteresowanych dostawców bez ujawniania ich tożsamości, z wyjątkiem przypadków, w których przedsiębiorstwa uznają to za dopuszczalne zgodnie z obowiązującymi przepisami;

e) wynikach ocen, łącznie z kopiami zewnętrznymi audytów weryfikacyjnych, oraz informowały zainteresowane strony zgodnie z art. 11a.

Państwa członkowskie dopilnowują, aby przedsiębiorstwa publikowały i aktualizowały swoją politykę należytej staranności niezwłocznie po zidentyfikowaniu wszelkich nowych rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków i co najmniej raz w roku.

Komisja przyjmuje akty delegowane dotyczące treści i kryteriów takiego sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z art. 28, i w aktach tych określa informacje dotyczące opisu należytej staranności, potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków i podejmowanych w związku z nimi działań.

Komisja przyjmuje akty delegowane dotyczące treści i kryteriów takiego sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z art. 28, i w aktach tych określa informacje dotyczące opisu należytej staranności, *struktury, metod,* potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków i podejmowanych w związku z nimi działań, *a także powiązane informacje mające pomóc przedsiębiorstwom, ich jednostkom zależnym i partnerom biznesowym prowadzącym działalność w krajach rozwijających się w identyfikowaniu rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska oraz praworządności i systemów dobrych rządów oraz w zapobieganiu takim skutkom i w skutecznym radzeniu sobie z nimi.*

Komisja przyjmuje również akty delegowane dotyczące sposobu włączenia tej sprawozdawczości do europejskiego pojedynczego punktu dostępu w celu zmniejszenia obciążeń dla przedsiębiorstw i właściwych organów.

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 11a

Współpraca z zainteresowanymi stronami

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa w dobrej wierze, skutecznie, bezpiecznie i konstruktywnie współpracowały z zainteresowanymi stronami w wypełnianiu obowiązków wynikających z art. 4–11.

Przedsiębiorstwa mają obowiązek zapewnić:

a) zaangażowanie zainteresowanych stron regularnie i w trakcie całego procesu należytej staranności przewidzianego w art. 4–11;

b) skuteczne i odpowiednie formy współpracy w zależności od ich wielkości oraz charakteru i kontekstu ich działalności i zainteresowanych stron, w tym: odpowiednie harmonogramy działań objętych współpracą, identyfikację i usuwanie potencjalnych barier utrudniających uczestnictwo, odpowiednią ochronę zainteresowanych stron, w tym przed ryzykiem odwetu, przed podjęciem współpracy, w jej trakcie i po jej zakończeniu, gwarancje anonimowości i poufności oraz proaktywne sprzyjanie i priorytetowe traktowanie współpracy z zainteresowanymi stronami najbardziej dotkniętymi skutkami i wrażliwymi, a także podejście ukierunkowane na aspekt płci i przyjazne dziecku;

c) regularne i istotne informacje dla zainteresowanych stron na temat rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków ich działalności, przekazywane terminowo i w sposób uwzględniający aspekt kulturowy i dostępny, biorący pod uwagę specyfikę grupy zainteresowanych stron; oraz

d) w przypadku istotnych zmian w operacjach, działaniach lub w kontekście operacyjnym proaktywnie przekazywać informacje i sprawozdania uzupełniające i pośrednie.

2. Konsultacje z ludnością rdzenną prowadzone są zgodnie z międzynarodowymi standardami praw człowieka, takimi jak te określone w Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej, w tym z poszanowaniem jej prawa do dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody oraz jej praw do ziemi, terytoriów i zasobów.

3. Przedsiębiorstwa oceniają i terminowo odpowiadają na wnioski o współpracę oraz na wnioski zainteresowanej strony o dodatkowe informacje dotyczące działań przedsiębiorstw podjętych zgodnie z art. 4. Informacje przekazuje się w terminie, na piśmie i są one adekwatne i zrozumiałe.

Jeżeli przedsiębiorstwo odrzuci wniosek o udzielenie informacji, przedstawia odpowiednie i szczegółowe uzasadnienie na piśmie i w rozsądnym terminie. W przypadku gdy przedsiębiorstwo nie przedstawi wystarczającego uzasadnienia, nie rozpatrzy wniosku lub odmówi ujawnienia żądanych informacji, państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie organy były uprawnione do nakazania ujawnienia informacji.

4. Przedsiębiorstwo informuje zainteresowane strony również o swojej polityce należytej staranności i jej wdrażaniu, w czym zainteresowane strony mogą mieć udział.

5. W przypadku gdy konstruktywna współpraca z zainteresowanymi stronami nie jest wykonalna dla przedsiębiorstwa lub nie jest bezpieczna dla zainteresowanych stron, rozważa się inne rozsądne i wiarygodne alternatywy.

Poprawka 94

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – *może wydać wytyczne, w tym wytyczne dotyczące konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.*

Poprawka

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska, *Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust), Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), Prokuraturą Europejską, Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)* i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – *wydaje* wytyczne dotyczące:

- a) konkretnych sektorów, kontekstów i obszarów, a w szczególności sektorów działalności gospodarczej wysokiego ryzyka prowadzącej do poważnych niekorzystnych skutków. Komisja niezwłocznie opracowuje wytyczne dotyczące sposobu, w jaki przedsiębiorstwa finansowe mają stosować się do niniejszej dyrektywy, w tym w odniesieniu do koncepcji łańcucha wartości i podejścia opartego na analizie ryzyka;*
- b) skutków dla praworządności i systemów dobrych rządów;*
- c) należytej staranności ukierunkowanej na aspekt płci i aspekt kulturowy;*
- d) konkretnych niekorzystnych skutków;*
- e) stosowania zwiększonej należytej staranności na obszarach dotkniętych*

konfliktem i na obszarach wysokiego ryzyka;

f) bezpiecznej, skutecznej i konstruktywnej współpracy z zainteresowanymi stronami we wszystkich procesach należytej staranności;

g) mapowania łańcuchów wartości przedsiębiorstw i skutecznego procesu monitorowania zachowań partnerów biznesowych w całych łańcuchach wartości;

h) środków, jakie przedsiębiorstwa powinny przedsięwziąć, aby stawić czoła wyzwaniom, z którymi borykają się małe gospodarstwa rolne, takim jak dostęp do dochodów wystarczających na utrzymanie;

i) ułatwiania dostępu do wymiaru sprawiedliwości ofiarom i osobom, grupom osób i organizacjom, które mają uzasadnione interesy;

j) zapobiegania ryzyku odwetu, na jakie narażone są zainteresowane strony, w tym obrońcy praw człowieka, środowiska, praworządności i dobrych rządów, w związku z ich zaangażowaniem w procesy należytej staranności oraz ograniczania tego ryzyka;

k) odpowiedzialnego wycofania się ze szkodliwych relacji biznesowych lub z określonego obszaru lub sektora gospodarki; oraz

l) współpracy z organami krajów partnerskich w celu prowadzenia dochodzeń.

Przestrzeganie wytycznych przez przedsiębiorstwa uznaje się za warunek wstępny spełnienia wymogów niniejszej dyrektywy, do których odnoszą się te wytyczne.

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 14
Środki towarzyszące

1. Państwa członkowskie tworzą i obsługują, indywidualnie lub łącznie, specjalne strony internetowe, platformy lub portale w celu udzielania informacji przedsiębiorstwom i partnerom, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują *stałe* relacje biznesowe w ramach łańcuchów wartości, i wspierania ich w podejmowanych przez nie staraniach służących spełnieniu obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Na szczególne traktowanie w tym zakresie zasługują MŚP obecne w łańcuchach wartości przedsiębiorstw.

2. Bez uszczerbku dla mających zastosowanie zasad pomocy państwa państwa członkowskie mogą wspierać MŚP finansowo.

3. Komisja *może uzupełnić środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE* w celu wspierania *przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich* oraz *może opracować nowe środki, w tym może*

Poprawka

Artykuł 14
Środki towarzyszące

-1. Państwa członkowskie przekazują informacje i udzielają skutecznego wsparcia zainteresowanym stronom potencjalnie dotkniętym i dotkniętym skutkami, m.in. za pośrednictwem specjalnych stron internetowych, platform lub portali, doradztwa prawnego i wsparcia administracyjnego w zakresie dochodzenia praw przyznanych im niniejszą dyrektywą.

1. Państwa członkowskie tworzą i obsługują, indywidualnie lub łącznie, specjalne strony internetowe, platformy lub portale w celu udzielania informacji przedsiębiorstwom i partnerom, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują relacje biznesowe w ramach łańcuchów wartości, i wspierania ich w podejmowanych przez nie staraniach służących spełnieniu obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Na szczególne traktowanie w tym zakresie zasługują MŚP obecne w łańcuchach wartości przedsiębiorstw.

2. Bez uszczerbku dla mających zastosowanie zasad pomocy państwa państwa członkowskie mogą wspierać MŚP finansowo *w celu zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą. Państwa członkowskie mogą udzielać zainteresowanym stronom wsparcia finansowego, aby podnosić ich świadomość i ułatwiać dostęp do praw przyznanych im niniejszą dyrektywą.*

3. Komisja *i państwa członkowskie opracowują mechanizmy współpracy i partnerstwa z państwami trzecimi* w celu *wyeliminowania pierwotnych przyczyn naruszeń praw człowieka i szkód dla środowiska* oraz *praworządności i dobrych rządów, a także opracowują* nowe środki.

ulatwić realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

Obejmuje to ułatwianie tworzenia partnerstw mających wspólne wartości, a także wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron *w celu budowania zdolności podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw*, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

3a. Komisja wspiera bezpieczne, oparte na uczestnictwie gromadzenie niezależnych danych na temat niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska, praworządności i dobrych rządów oraz podejmuje niezbędne działania, aby dane te były brane pod uwagę.

3b. Komisja, w szczególności w krajach rozwijających się i zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947^{1a}, zapewnia środki, w tym wsparcie finansowe, aby:

a) podnosić świadomość i budować zdolności zainteresowanych stron w celu zapewnienia ich aktywnego udziału w procesach należytej staranności;

b) monitorować wdrażanie niniejszej dyrektywy i procesów należytej staranności;

c) wspierać dostęp ofiar oraz osób i grup osób mających uzasadnione interesy do wymiaru sprawiedliwości, w tym zgłaszanie organom nadzorczym uzasadnionych obaw zgodnie z art. 19;

d) przyczyniać się do konwergencji, harmonizacji i profesjonalizacji prywatnych systemów norm, wskaźników, systemów monitorowania i oceny, a także formatów rachunkowości i sprawozdawczości w celu zapewnienia wiarygodnych, uwzględniających aspekt płci, niezawodnych, wykonalnych i porównywalnych danych na temat wyników w zakresie należytej staranności.

4. Przedsiębiorstwa mogą opierać się

4. Przedsiębiorstwa mogą opierać się

na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie mogą ułatwić rozpowszechnianie informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, może wydać wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie mogą ułatwić rozpowszechnianie informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, może wydać wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

Kryteria oceny adekwatności projektu branżowego obejmują włączenie perspektywy społeczeństwa obywatelskiego do audytów oraz ukierunkowanie norm i mechanizmów rozpatrywania skarg zgodnie z kryteriami skuteczności zawartymi w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka.

Poleganie na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron nie zwalnia przedsiębiorstwa z indywidualnej odpowiedzialności za dochowanie należytej staranności ani nie uniemożliwia pociągnięcia go do odpowiedzialności za nieprzestrzeganie niniejszej dyrektywy.

^{1a} Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z

Poprawka 96

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, **o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) i art. 2 ust. 2 lit. a), przyjęły** plan służący zapewnieniu, że model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa są **spójne** z założeniami procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną oraz z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego. **W tym planie należy przede wszystkim wskazać – na podstawie informacji, do których przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp – w jakim stopniu zmiana klimatu stanowi ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który ma ona wpływ.**

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa **opracowały, przyjęły i skutecznie wdrożyły, w porozumieniu ze związkami zawodowymi, przedstawicielami pracowników i zainteresowanymi stronami,** plan służący zapewnieniu, że model biznesowy i strategia przedsiębiorstwa są **zgodne** z założeniami procesu przechodzenia na gospodarkę zrównoważoną oraz z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z postanowieniami porozumienia paryskiego **i celem osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., jak określono w rozporządzeniu (UE) 2021/1119. Plan ten:**

a) opiera się na dowodach i jest regularnie aktualizowany zgodnie z najlepszą dostępną wiedzą naukową;

b) uwzględnia cały łańcuch wartości i emisje z zakresu 1, 2 i 3;

c) określa krótko- i średnioterminowe bezwzględne cele redukcji emisji na lata 2025 i 2030, poddawane przeglądowi co pięć lat do roku 2050, wraz z wyjaśnieniem, czy cele są zgodne ze scenariuszem klimatycznym polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C bez przekraczania lub z ograniczonym przekroczeniem ustalonych poziomów oraz czy są oparte na nauce, zgodnie z najnowszymi zaleceniami IPCC i europejskiego naukowego komitetu doradczego ds. zmiany klimatu;

d) określa działania wykonawcze w

*odniesieniu do każdego zakresu i celu,
powiązane z wyjaśnieniem
zidentyfikowanych czynników
sprzyjających dekarbonizacji;*

*e) określa plany finansowe i inwestycyjne
opracowane z myślą o osiągnięciu celów i
zobowiązuje się do ich realizacji.*

Poprawka 97

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy zmiana klimatu jest lub powinna być uznawana za główne ryzyko związane z działalnością przedsiębiorstwa lub obszar, na który działalność ta ma główny wpływ, przedsiębiorstwo włącza do swojego planu cele redukcji emisji.

skreśla się

Poprawka 98

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa należycie uwzględniały wywiązanie się z obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego, jeśli wynagrodzenie zmienne jest powiązane z wkładem dyrektora w realizację strategii biznesowej przedsiębiorstwa oraz jego długoterminowych interesów i zrównoważonego rozwoju.

skreśla się

Poprawka 99

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 15 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3a. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy byli bezpośrednio i osobiście odpowiedzialni za nadzorowanie, czy obowiązki określone w ust. 1 są wypełniane.

Poprawka 100

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7. Komisja podaje do wiadomości publicznej, w tym na swojej stronie internetowej, wykaz organów nadzorczych. Komisja regularnie aktualizuje wykaz na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich.

7. Komisja podaje do wiadomości publicznej, w tym na swojej stronie internetowej, wykaz organów nadzorczych **oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednie kompetencje tych organów.** Komisja regularnie aktualizuje wykaz na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich.

Poprawka 101

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

8a. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze miały kwalifikacje, wiedzę specjalistyczną i umiejętności w dziedzinie praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska oraz praworządności i dobrych rządów, umożliwiające skuteczne wykonywanie powierzonych im obowiązków i uprawnień.

Poprawka 102

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 8 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

8b. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze publikowały i udostępniały roczne sprawozdanie szczegółowo przedstawiające ich przeszłe działania, przyszły plan pracy i priorytety. Sprawozdanie musi zawierać informacje na temat zakończonych postępowań i ich wyników, potencjalnych sankcji lub innych decyzji w sprawie postępowań.

Poprawka 103

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 18

Artykuł 18

Uprawnienia organów nadzorczych

Uprawnienia organów nadzorczych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze miały odpowiednie uprawnienia i zasoby do wykonywania zadań powierzonych im na mocy niniejszej dyrektywy, w tym prawo **do żądania informacji** i prowadzenia postępowań wyjaśniających związanych z wypełnianiem obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzorcze miały odpowiednie uprawnienia i zasoby do wykonywania zadań powierzonych im na mocy niniejszej dyrektywy, w tym prawo **wymagania od przedsiębiorstwa, aby dostarczyło wszelkie niezbędne informacje, i prawo** prowadzenia postępowań wyjaśniających, **które w stosownych przypadkach mogą obejmować wizyty w terenie**, związanych z wypełnianiem obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

2. Organ nadzorczy może wszcząć postępowanie wyjaśniające z urzędu lub w związku z uzasadnionymi obawami, które zostały mu zgłoszone zgodnie z art **19.**, **jeżeli uzna, że posiada wystarczające informacje wskazujące na możliwe niewywiązanie się przez przedsiębiorstwo z zobowiązań przewidzianych w przepisach krajowych**

2. Organ nadzorczy może wszcząć postępowanie wyjaśniające z urzędu lub w związku z uzasadnionymi obawami, które zostały mu zgłoszone zgodnie z art. **19.**

przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy.

3. Inspekcje przeprowadza się zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego, w którym ma miejsce inspekcja, i ***po uprzednim ostrzeżeniu*** przedsiębiorstwa, z ***wyjątkiem sytuacji, gdy uprzednie powiadomienie zmniejsza skuteczność inspekcji***. Jeżeli w ramach tego postępowania wyjaśniającego organ nadzorczy chce przeprowadzić inspekcję na terytorium państwa członkowskiego innego niż jego państwo, zwraca się o pomoc organu nadzorczego w tym państwie członkowskim zgodnie z art. 21 ust. 2.

4. Jeżeli w wyniku działań podjętych na podstawie ust. 1 i 2 organ nadzorczy stwierdzi nieprzestrzeganie przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy, wyznacza zainteresowanemu przedsiębiorstwu odpowiedni termin na podjęcie działań zaradczych, o ile działania takie są możliwe.

Zgodnie z, odpowiednio, art. 20 i 22 podjęcie działań zaradczych nie wyklucza nałożenia sankcji administracyjnych lub pociągnięcia do odpowiedzialności cywilnej w przypadku szkód.

5. Przy wykonywaniu swoich zadań organy nadzorcze mają co najmniej uprawnienia do:

- a) nakazania zaprzestania naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy, powstrzymania się od ponownego podejmowania danego zachowania oraz, w ***stosownych przypadkach***, podjęcia działań zaradczych proporcjonalnych do naruszenia i koniecznych do jego zaprzestania;
- b) nałożenia kar pieniężnych zgodnie z art. 20;
- c) przyjęcia środków tymczasowych

3. Inspekcje przeprowadza się zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego, w którym ma miejsce inspekcja, i ***bez uprzedniego ostrzeżenia*** przedsiębiorstwa. Jeżeli w ramach tego postępowania wyjaśniającego organ nadzorczy chce przeprowadzić inspekcję na terytorium państwa członkowskiego innego niż jego państwo, zwraca się o pomoc organu nadzorczego w tym państwie członkowskim zgodnie z art. 21 ust. 2.

4. Jeżeli w wyniku działań podjętych na podstawie ust. 1 i 2 organ nadzorczy stwierdzi nieprzestrzeganie przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy, wyznacza zainteresowanemu przedsiębiorstwu odpowiedni termin na podjęcie działań zaradczych, o ile działania takie są możliwe.

Zgodnie z, odpowiednio, art. 20 i 22 podjęcie działań zaradczych nie wyklucza nałożenia sankcji administracyjnych lub pociągnięcia do odpowiedzialności cywilnej, w ***tym w*** przypadku szkód.

5. Przy wykonywaniu swoich zadań organy nadzorcze mają co najmniej uprawnienia do:

- a) nakazania zaprzestania naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy, powstrzymania się od ponownego podejmowania danego zachowania oraz, w ***miarę możliwości***, podjęcia działań zaradczych proporcjonalnych do naruszenia i koniecznych do jego zaprzestania;
- b) nałożenia ***skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających*** kar pieniężnych zgodnie z art. 20;
- c) przyjęcia środków tymczasowych

w celu uniknięcia ryzyka poważnej i nieodwracalnej szkody.

6. Jeżeli w systemie prawnym państwa członkowskiego nie przewidziano sankcji administracyjnych, niniejszy artykuł oraz art. 20 *można stosować* w ten sposób, że o zastosowanie sankcji wnosi właściwy organ nadzorczy, a nakłada ją właściwy sąd krajowy, pod warunkiem zapewnienia skuteczności tych sankcji i równoważności ich skutków względem sankcji administracyjnej nakładanej przez organ nadzorczy.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba fizyczna lub prawna miała prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko prawnie wiążącej decyzji organu nadzorczego jej dotyczącej.

w celu uniknięcia ryzyka poważnej i nieodwracalnej szkody.

6. Jeżeli w systemie prawnym państwa członkowskiego nie przewidziano sankcji administracyjnych, niniejszy artykuł oraz art. 20 *stosuje się* w ten sposób, że o zastosowanie sankcji wnosi właściwy organ nadzorczy, a nakłada ją właściwy sąd krajowy, pod warunkiem zapewnienia skuteczności tych sankcji i równoważności ich skutków względem sankcji administracyjnej nakładanej przez organ nadzorczy.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba fizyczna lub prawna miała prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko prawnie wiążącej decyzji organu nadzorczego jej dotyczącej.

7a. Państwa członkowskie zapewniają, aby decyzje organów nadzorczych dotyczące przestrzegania przez przedsiębiorstwo dyrektywy pozostawały bez wpływu dla odpowiedzialność cywilną przedsiębiorstwa na mocy art. 22.

Poprawka 104

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 19 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. **Państwa** członkowskie zapewniają, aby osoby fizyczne i prawne były uprawnione do zgłaszania uzasadnionych obaw każdemu organowi nadzorczemu, jeżeli na podstawie obiektywnych okoliczności mają powody, aby sądzić, że przedsiębiorstwo nie przestrzega przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy („uzasadnione obawy”).

Poprawka

1. **Bez uszczerbku dla wszelkich działań prawnych, jakie osoba fizyczna lub prawna może podjąć zgodnie z art. 22, państwa** członkowskie zapewniają, aby osoby fizyczne i prawne były uprawnione do zgłaszania uzasadnionych obaw każdemu organowi nadzorczemu, jeżeli na podstawie obiektywnych okoliczności mają powody, aby sądzić, że przedsiębiorstwo nie przestrzega przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy („uzasadnione obawy”).

Poprawka 105

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 19 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Państwa członkowskie zapewniają ochronę tożsamości osoby fizycznej lub prawnej zgłaszającej uzasadnione obawy – na wniosek tej osoby lub z własnej inicjatywy organu nadzorczego.

Poprawka 106

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 20

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Sankcje

Sankcje

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

1a. Państwa członkowskie przewidują w prawie krajowym co najmniej następujące środki administracyjne i sankcje:

a) podanie do wiadomości publicznej informacji wskazującej osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za naruszenie, w tym dyrektorów przedsiębiorstwa, oraz charakter naruszenia;

b) pozbawienie prawa do korzystania ze świadczeń publicznych lub pomocy publicznej;

c) czasowe lub stałe odcięcie dostępu do finansowania publicznego, w tym do procedur przetargowych, dotacji i

2. Przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym nałożeniu sankcji, a w przypadku decyzji o ich nałożeniu, przy określaniu ich charakteru i odpowiedniego poziomu, należy należycie uwzględnić starania przedsiębiorstwa w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane wsparcie udzielone zgodnie z art. 7 i 8, **a także** współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości, w zależności od przypadku.

koncesji; oraz

d) czasowy lub stały zakaz prowadzenia działalności gospodarczej.

2. Przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym nałożeniu sankcji, a w przypadku decyzji o ich nałożeniu, przy określaniu ich charakteru i odpowiedniego poziomu, należy należycie uwzględnić:

a) starania przedsiębiorstwa w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy;

b) wszelkie dokonane inwestycje i wszelkie ukierunkowane wsparcie udzielone na podstawie art. 7 i 8;

c) współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości, w zależności od przypadku;

d) *powagę i czas trwania naruszenia popełnionego przez przedsiębiorstwo lub dotkliwość skutków, które wystąpiły;*

e) *wszelkie wcześniejsze naruszenia, których dopuściło się przedsiębiorstwo;*

f) *korzyści majątkowe uzyskane lub straty uniknięte przez przedsiębiorstwo wskutek naruszenia, jeżeli dostępne są odpowiednie dane;*

g) *kary nałożone za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich;*

h) *stopień, w jakim przedsiębiorstwo rozpatrzyło skargi zainteresowanych stron lub propozycje zgłoszone przez*

3. W przypadku nałożenia kar pieniężnych ich wysokość **zależy od** przychodów przedsiębiorstwa.

4. Państwa członkowskie zapewniają **publikację wszelkich decyzji** organów nadzorczych o nałożeniu sankcji z tytułu naruszenia przepisów niniejszej dyrektywy.

odpowiednie zainteresowane strony, w tym za pośrednictwem mechanizmów rozpatrywania skarg na podstawie art. 9;

i) wszelkie inne czynniki obciążające lub łagodzące mające zastosowanie w okolicznościach danej sprawy.

3. W przypadku nałożenia kar pieniężnych ich wysokość **jest proporcjonalna do** przychodów przedsiębiorstwa.

4. Państwa członkowskie zapewniają, **aby wszelkie decyzje** organów nadzorczych o nałożeniu sankcji z tytułu naruszenia przepisów niniejszej dyrektywy **były publikowane i udostępniane publicznie nie później niż jeden miesiąc po nałożeniu sankcji. Należy uwzględnić metodykę i kryteria przyjęte w celu stosowania sankcji.**

Poprawka 107

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 21 – ustęp 1 – akapit 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Sieć tworzy publiczną bazę danych zawierającą wykaz wszystkich przedsiębiorstw podlegających niniejszej dyrektywie. Państwa członkowskie powinny współpracować z organami nadzorczymi w celu zidentyfikowania wszystkich przedsiębiorstw spoza Unii objętych niniejszą dyrektywą.

W wykazie przedsiębiorstw łączy się nazwę każdego przedsiębiorstwa ze sprawozdaniem opublikowanym zgodnie z art. 11 lub w inny sposób wskazuje, że przedsiębiorstwo nie opublikowało sprawozdania.

Sieć tworzy publiczną bazę danych obszarów wysokiego ryzyka. Każdy wpis dotyczący obszaru wysokiego ryzyka zawiera opis szczególnego ryzyka, któremu ten obszar podlega, oraz

odpowiednią dokumentację dotyczącą tego ryzyka.

Poprawka 108

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 22

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 22

Odpowiedzialność cywilna

1. Państwa członkowskie zapewniają pociągnięcie przedsiębiorstw do odpowiedzialności za szkody, jeżeli:

- a) nie wywiązały się z zobowiązań określonych w **art. 7 i 8** oraz
- b) **takie niewywiązanie się z zobowiązań miało** niekorzystne skutki, które należało zidentyfikować, zapobiec im, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować ich zasięg za pomocą odpowiednich środków określonych w **art. 7 i 8**, i które doprowadziły do powstania szkody.

Poprawka

Artykuł 22

Odpowiedzialność cywilna

-1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ponosiły bezwzględną odpowiedzialność za szkody wynikające z wszelkich niekorzystnych skutków powstałych z powodu ich własnej działalności, produktów lub usług oraz działalności, produktów lub usług ich jednostek zależnych.

1. Państwa członkowskie zapewniają pociągnięcie przedsiębiorstw do odpowiedzialności za szkody **wynikające z wszelkich niekorzystnych skutków powstałych z powodu działalności, produktów lub usług ich partnerów**, jeżeli:

- a) nie wywiązały się z zobowiązań określonych w **niniejszej dyrektywie** oraz
- b) **wystąpiły** niekorzystne skutki, które należało zidentyfikować, zapobiec im, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować ich zasięg za pomocą odpowiednich środków określonych w **niniejszej dyrektywie** i które doprowadziły do powstania szkody.

1a. Niezależnie od ust. -1 i 1, jeżeli szkoda wynika z niekorzystnych skutków spowodowanych relacjami biznesowymi w łańcuchu wartości przedsiębiorstwa, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwo zostało pociągnięte do odpowiedzialności, chyba że udowodni ono, że działało z należytą starannością i wdrożyło wszystkie odpowiednie środki,

2. Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby *w przypadku, gdy przedsiębiorstwo podjęło działania, o których mowa w art. 7 ust. 2 lit. b) i art. 7 ust. 4 lub art. 8 ust. 3 lit. c) i art. 8 ust. 5, nie ponosiło ono odpowiedzialności za szkody spowodowane niekorzystnymi skutkami wynikającymi z działań partnera pośredniego, z którym pozostaje w stałych relacjach biznesowych, chyba że ze względu na okoliczności sprawy nie można było racjonalnie oczekiwać, że faktycznie podjęte działania, w tym w zakresie sprawdzania zgodności, będą odpowiednie do tego, aby zapobiec tym niekorzystnym skutkom, złagodzić je, powstrzymać lub zminimalizować.*

W ocenie istnienia i zakresu odpowiedzialności zgodnie z niniejszym ustępem należy należycie uwzględnić podjęte dotychczas starania przedsiębiorstwa – w zakresie, w jakim dotyczą bezpośrednio przedmiotowej szkody – w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane wsparcie udzielone zgodnie z art. 7 i 8, a także współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości.

aby zapobiec wystąpieniu szkody.

2. Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, aby *każda osoba lub grupa osób, które mają uzasadniony interes, mogła być uprawniona do uzyskania od przedsiębiorstw odszkodowania za pełny zakres szkód wynikających z wszelkich niekorzystnych skutków. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa korzystały z gwarancji prawnej w celu uzyskania rekompensaty od swoich jednostek zależnych i partnerów, z którymi pozostają w relacjach biznesowych i którzy ponoszą odpowiedzialność za niekorzystne skutki.*

skreśla się

2a. Państwa członkowskie zapewniają, aby systemy odpowiedzialności wprowadzone na mocy niniejszego artykułu eliminowały istniejące bariery w dostępie do wymiaru sprawiedliwości, a w szczególności:

- a) umożliwiwały zbiorowe dochodzenie roszczeń;*
- b) umożliwiwały wytaczanie powództw przedstawicielskich przez organizacje działające w imieniu ofiar i w celu ochrony zbiorowych interesów ofiar;*
- c) zapewniały, by koszty postępowania*

opartego na przepisach prawa krajowego transponujących niniejszą dyrektywę nie uniemożliwiały skarżącym dostępu do sądów; oraz

d) ustanawiały rozsądne i odpowiednie terminy przedawnienia mające zastosowanie do wnoszenia przez skarżących lub grupy skarżących spraw do właściwych sądów.

2b. Państwa członkowskie zawieszają bieg przedawnienia na czas trwania procedur związanych ze skargami złożonymi za pośrednictwem mechanizmów rozpatrywania skarg na podstawie art. 9, procedur związanych z działaniami podejmowanymi przez organy nadzorcze zgodnie z art. 18 oraz z uzasadnionymi obawami zgłoszonymi organom nadzorczym na podstawie art. 19. Zawieszenie ustaje nie wcześniej niż jeden rok od podjęcia decyzji przez organ nadzorczy.

2c. W przypadku gdy skarżący przedstawili dostępne w rozsądnym zakresie dowody wystarczające na poparcie powództwa zgodnie z ust. 1, państwa członkowskie zapewniają, aby sądy mogły nakazać pozwanemu i osobom trzecim przedstawienie dowodów znajdujących się pod ich kontrolą, na wniosek powoda i zgodnie z krajowym prawem proceduralnym, z zastrzeżeniem mających zastosowanie unijnych i krajowych przepisów dotyczących poufności i proporcjonalności.

3. Odpowiedzialność cywilna przedsiębiorstwa za szkody powstałe na mocy niniejszego przepisu pozostaje bez uszczerbku dla odpowiedzialności cywilnej jego jednostek zależnych lub bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych w łańcuchu wartości.

4. Zasady odpowiedzialności cywilnej wynikające z niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla unijnych lub krajowych przepisów dotyczących

3. Odpowiedzialność cywilna przedsiębiorstwa za szkody powstałe na mocy niniejszego przepisu pozostaje bez uszczerbku dla **solidarnej** odpowiedzialności cywilnej jego jednostek zależnych lub bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych w łańcuchu wartości.

4. Zasady odpowiedzialności cywilnej wynikające z niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla unijnych lub krajowych przepisów dotyczących

odpowiedzialności cywilnej związanej z niekorzystnymi skutkami dla praw człowieka lub niekorzystnymi skutkami dla **środowiska**, które przewidują odpowiedzialność w sytuacjach nieobjętych niniejszą dyrektywą lub przewidujących odpowiedzialność surowszą niż niniejsza dyrektywa.

odpowiedzialności cywilnej związanej z niekorzystnymi skutkami dla praw człowieka **i praw pracowniczych, niekorzystnymi skutkami dla środowiska** lub niekorzystnymi skutkami dla **praworządności i dobrych rządów**, które przewidują odpowiedzialność w sytuacjach nieobjętych niniejszą dyrektywą lub przewidujących odpowiedzialność surowszą niż niniejsza dyrektywa.

4a. Państwa członkowskie podejmują konieczne środki, zgodnie z ich krajowymi systemami sądowymi, w celu zapewnienia, aby – jeżeli osoby, które uznają się za poszkodowane z powodu niewypełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności, uprawdopodobnią przed sądem lub innym właściwym organem okoliczności pozwalające domniemywać bezpośrednie lub pośrednie naruszenie obowiązków w zakresie należytej staranności – do pozwanego należało udowodnienie, że działanie przedsiębiorstwa było adekwatne do okoliczności danego przypadku.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiedzialność przewidziana w przepisach prawa krajowego transponujących niniejszy artykuł miała nadrzędne, bezwzględnie obowiązujące zastosowanie w przypadkach, gdy prawo właściwe dla roszczeń w tym zakresie nie jest prawem państwa członkowskiego.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiedzialność przewidziana w przepisach prawa krajowego transponujących niniejszy artykuł miała nadrzędne, bezwzględnie obowiązujące zastosowanie w przypadkach, gdy prawo właściwe dla roszczeń w tym zakresie nie jest prawem państwa członkowskiego.

Poprawka 109

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 23

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 23

Zgłaszanie naruszeń i ochrona osób dokonujących zgłoszeń

W odniesieniu do przypadków zgłaszania wszystkich naruszeń niniejszej dyrektywy

Poprawka

Artykuł 23

Zgłaszanie naruszeń i ochrona osób dokonujących zgłoszeń

W odniesieniu do przypadków zgłaszania wszystkich naruszeń niniejszej dyrektywy

oraz w kwestiach ochrony osób zgłaszających takie naruszenia zastosowanie mają przepisy dyrektywy (UE) 2019/1937.

oraz w kwestiach ochrony osób zgłaszających takie naruszenia zastosowanie mają przepisy dyrektywy (UE) 2019/1937.

Państwa członkowskie zapewniają, by przedsiębiorstwa powstrzymały się od działań odwetowych wobec wszelkich zainteresowanych stron i ich przedstawicieli w związku z korzystaniem przez nich z praw przysługujących im na mocy niniejszej dyrektywy, oraz identyfikują ryzyko odwetu i represji związane z ich relacjami biznesowymi i łańcuchami wartości, a także zapobiegają takiemu ryzyku, ograniczają je i monitorują.

Państwa członkowskie zapewniają, by przedsiębiorstwa ponosiły odpowiedzialność za podejmowane przez siebie lub przez upoważnione przez siebie podmioty działania odwetowe przeciwko zainteresowanym stronom i ich przedstawicielom, w tym sygnalistom oraz obrońcom praw człowieka, środowiska, praworządności i dobrych rządów.

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby wszystkie procedury udziału zainteresowanych stron, a w szczególności procedury wprowadzone w celu zgłaszania skarg lub obaw, przewidywały poufność tych zgłoszeń, a także anonimowość i bezpieczeństwo oraz integralność fizyczną i prawną wszystkich zainteresowanych stron i skarżących, w tym obrońców praw człowieka, praw pracowniczych i środowiska oraz praworządności i dobrych rządów. W przypadku gdy takie procedury dotyczą sygnalistów, powinny być zgodne z dyrektywą (UE) 2019/1937.

Poprawka 110

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 25 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1, wypełniając swój obowiązek działania w najlepszym interesie przedsiębiorstwa, brali pod uwagę konsekwencje swoich decyzji dla kwestii zrównoważonego rozwoju, w tym, w stosownych przypadkach, praw człowieka, zmiany klimatu i konsekwencji dla środowiska, w tym w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1, wypełniając swój obowiązek działania w najlepszym interesie przedsiębiorstwa, brali pod uwagę konsekwencje swoich decyzji dla kwestii zrównoważonego rozwoju, w tym, w stosownych przypadkach, praw człowieka, zmiany klimatu i konsekwencji dla środowiska, ***a także skutki dla praworządności i systemów dobrych rządów państw, regionów lub terytoriów, gdzie te przedsiębiorstwa, ich jednostki zależne lub partnerzy w łańcuchu dostaw prowadzą działalność***, w tym w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.

Poprawka 111

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 26**

Tekst proponowany przez Komisję

Artykuł 26

Ustanawianie mechanizmów należytej staranności i sprawowanie nad nimi nadzoru

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1, byli odpowiedzialni za wprowadzenie działań w zakresie należytej staranności, o których mowa w art. 4, i sprawowanie nad nimi nadzoru, w szczególności polityki należytej staranności, o której mowa w art. 5, z należyтым uwzględnieniem odpowiedniego wkładu zainteresowanych stron i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. W tej kwestii dyrektorzy ***odpowiadają przed radą*** dyrektorów.

Poprawka

Artykuł 26

Ustanawianie mechanizmów należytej staranności i sprawowanie nad nimi nadzoru

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dyrektorzy przedsiębiorstw, o których mowa w art. 2 ust. 1, byli odpowiedzialni za wprowadzenie działań w zakresie należytej staranności, o których mowa w art. 4, i sprawowanie nad nimi nadzoru, w szczególności polityki należytej staranności, o której mowa w art. 5, ***oraz za realizację planu, o którym mowa w art. 15, przy obowiązkowej konstruktywnej współpracy i z należyтым uwzględnieniem odpowiedniego wkładu wszystkich*** zainteresowanych stron i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, ***w tym obrońców praw człowieka***. W tej kwestii

dyrektorzy *regularnie składają sprawozdania radzie dyrektorów, która omawia postępy i wyzwania w zakresie przeciwdziałania istotnym skutkom dla praw człowieka, praw pracowniczych, środowiska oraz praworządności i dobrych rządów i przeprowadza przegląd modelu biznesowego przedsiębiorstwa oraz wszelkich proponowanych w nim zmian.*

2. Państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez dyrektorów działań mających na celu dostosowanie **strategii przedsiębiorstwa** w taki sposób, aby **uwzględniła** rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki określone zgodnie z art. 6 oraz wszelkie środki podjęte zgodnie z art. 7–9.

2. Państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez dyrektorów działań mających na celu dostosowanie **modelu biznesowego i strategii** w taki sposób, aby **przeciwdziałać zagrożeniom należytej staranności przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju i uwzględnić** rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki określone zgodnie z art. 6 oraz wszelkie środki podjęte zgodnie z art. 7–9.

2a. Komisja ustanawia ekspercką grupę doradczą ds. należytej staranności, aby wspierać podmioty i doradzać im w zakresie wdrażania niniejszej dyrektywy i najlepszych praktyk.

Poprawka 112

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 1

Tekst proponowany przez Komisję

Naruszenia praw i zakazów określonych w międzynarodowych umowach w dziedzinie praw człowieka

Poprawka

Naruszenia praw **człowieka i praw pracowniczych** oraz zakazów określonych w międzynarodowych umowach w dziedzinie praw człowieka **i praw pracowniczych**

Poprawka 113

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – punkt 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Naruszenie prawa do korzystania ze

Poprawka

7. Naruszenie prawa do korzystania ze

sprawiedliwych i korzystnych warunków pracy, w tym godziwego zarobku, zadowalających warunków życia, warunków pracy odpowiadających wymaganiom bezpieczeństwa i higieny oraz rozsądnego ograniczenia czasu pracy zgodnie z art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

sprawiedliwych i korzystnych warunków pracy, w tym godziwego zarobku, zadowalających warunków życia, warunków pracy odpowiadających wymaganiom bezpieczeństwa i higieny oraz rozsądnego ograniczenia czasu pracy zgodnie z art. 7 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych **oraz art. 23 ust. 3 i art. 25 ust. 1 Powszechnej deklaracji praw człowieka.**

Uzasadnienie

Artykuły 23 i 25 Powszechnej deklaracji praw człowieka zawierają dalsze szczegółowe wyjaśnienia dotyczące elementów godnego poziomu życia oraz sprawiedliwych i korzystnych warunków pracy.

Poprawka 114

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – punkt 18 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 5 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych i art. 12 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;

Poprawka

zgodnie z art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 5 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych i art. 12 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych **oraz prawa do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska;**

Poprawka 115

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – punkt 20

Tekst proponowany przez Komisję

20. Naruszenie prawa ludności rdzennej do ziemi, terytoriów i zasobów tradycyjnie przez nie posiadanych, zajmowanych, używanych w inny sposób lub nabytych zgodnie z **art. 25, art. 26 ust. 1 i 2, art. 27 i art. 29 ust. 2 Deklaracji**

Poprawka

20. Naruszenie prawa ludności rdzennej do ziemi, terytoriów i zasobów tradycyjnie przez nie posiadanych, zajmowanych, używanych w inny sposób lub nabytych zgodnie z **Deklaracją Organizacji Narodów Zjednoczonych**

Organizacji Narodów Zjednoczonych
o prawach ludności rdzennej.

o prawach ludności rdzennej.

Poprawka 116

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – punkt 20 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

20a. Naruszenie przysługującego ludności rdzennej prawa do udzielania, modyfikowania, wstrzymywania lub cofania dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody na interwencje, decyzje i działania, które mogą wpływać na ziemię, terytoria, bogactwa naturalne i prawa tej ludności, zgodnie z art. 10, art. 11 ust. 2, art. 19, art. 28, art. 29 ust. 2 i art. 32 ust. 2 Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej oraz z art. 6 i art. 16 ust. 2 konwencji MOP nr 169 dotyczącej ludności tubylczej i plemiennej.

Uzasadnienie

W załączniku należy dodać wyraźne odniesienie do dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody ludności rdzennej zgodnie z Deklaracją ONZ o prawach ludności rdzennej oraz konwencją MOP nr 169 dotyczącą ludności tubylczej i plemiennej.

Poprawka 117

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część I – punkt 21 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

21a. Na obszarach dotkniętych konfliktem – naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego, określone w szczególności w konwencjach genewskich i protokołach dodatkowych.

Poprawka 118

Wniosek dotyczący dyrektywy Załącznik I – część I – podtytuł 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Konwencje określające prawa człowieka i podstawowe wolności
- Powszechna deklaracja praw człowieka;
 - Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych;
 - Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;
 - Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa;
 - Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania;
 - Międzynarodowa konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej;
 - Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet;
 - Konwencja o prawach dziecka;
 - Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych;
 - Deklaracja Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej;
 - Deklaracja praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych;

Poprawka

2. Konwencje określające prawa człowieka, ***prawa pracownicze*** i podstawowe wolności
- Powszechna deklaracja praw człowieka;
 - Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych;
 - Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;
 - Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa;
 - Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania;
 - Międzynarodowa konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej;
 - Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet;
 - Konwencja o prawach dziecka;
 - Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych;
 - Deklaracja Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ludności rdzennej;
 - ***Międzynarodowa konwencja o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem;***
 - Deklaracja praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych;
 - ***Deklaracja Narodów Zjednoczonych o eliminacji przemocy***

- Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz Protokół o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniająca Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;

- Deklaracja Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca podstawowych zasad i praw w pracy;

- Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjęta przez Międzynarodową Organizację Pracy;

- Główne/podstawowe konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy:

- Konwencja dotycząca wolności związkowej i ochrony praw związkowych z 1948 r. (nr 87)

- Konwencja dotycząca stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych z 1949 r. (nr 98)

- Konwencja dotycząca pracy

wobec kobiet;

- ***Deklaracja Narodów Zjednoczonych w sprawie praw ludności wiejskiej i innych osób pracujących na obszarach wiejskich;***

- ***Deklaracja Narodów Zjednoczonych w sprawie obrońców praw człowieka;***

- ***Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie prawa do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska;***

- Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz Protokół o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniająca Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;

- ***Międzynarodowa konwencja o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin;***

- Deklaracja Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca podstawowych zasad i praw w pracy;

- Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej przyjęta przez Międzynarodową Organizację Pracy;

- Główne/podstawowe konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy:

- Konwencja dotycząca wolności związkowej i ochrony praw związkowych z 1948 r. (nr 87)

- Konwencja dotycząca stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych z 1949 r. (nr 98)

- Konwencja dotycząca pracy

przymusowej lub obowiązkowej z 1930 r. (nr 29) i protokół do niej z 2014 r.

- Konwencja dotycząca zniesienia pracy przymusowej z 1957 r. (nr 105)
- Konwencja dotycząca najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia z 1973 r. (nr 138)
- Konwencja dotycząca zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci z 1999 r. (nr 182)
- Konwencja dotycząca jednakowego wynagrodzenia dla pracujących mężczyzn i kobiet za pracę jednakowej wartości z 1951 r. (nr 100)
- Konwencja dotycząca dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu z 1958 r. (nr 111)

przymusowej lub obowiązkowej z 1930 r. (nr 29) i protokół do niej z 2014 r.

- Konwencja dotycząca zniesienia pracy przymusowej z 1957 r. (nr 105)
- Konwencja dotycząca najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia z 1973 r. (nr 138)
- Konwencja dotycząca zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci z 1999 r. (nr 182)
- Konwencja dotycząca jednakowego wynagrodzenia dla pracujących mężczyzn i kobiet za pracę jednakowej wartości z 1951 r. (nr 100)
- Konwencja dotycząca dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu z 1958 r. (nr 111)
- ***Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy z 2011 r. dotycząca pracowników domowych (nr 189)***
- ***Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy z 2019 r. w sprawie eliminacji przemocy i molestowania w miejscu pracy (nr 190).***

Instrumenty międzynarodowego prawa humanitarnego – cztery konwencje genewskie z 1949 r.:

- ***Konwencja (I) o polepszeniu losu rannych i chorych w armiach czynnych na lądzie***
- ***Konwencja (II) o polepszeniu losu rannych, chorych i rozbitków sił zbrojnych na morzu***
- ***Konwencja (III) o traktowaniu jeńców wojennych***
- ***Konwencja (IV) o ochronie osób cywilnych podczas wojny***
- ***Protokoły dodatkowe do konwencji genewskich.***

Rzymski Statut Międzynarodowego

Trybunału Karnego

- *Europejska konwencja praw człowieka*
- *Karta praw podstawowych Unii Europejskiej*
- *Europejska karta społeczna.*

Poprawka 119

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część II – tytuł**

Tekst proponowany przez Komisję

**NARUSZENIA UZNANYCH NA
FORUM MIĘDZYNARODOWYM
CELÓW I ZAKAZÓW
UWZGLĘDNIONYCH
W KONWENCJACH W DZIEDZINIE
PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA**

Poprawka

**NARUSZENIA *CELÓW I ZAKAZÓW*
UZNANYCH NA *SZCZEBLU UNIJNYM*
I *MIĘDZYNARODOWYM*,
ZAWARTYCH W KONWENCJACH
DOTYCZĄCYCH *ŚRODOWISKA I W*
*PRAWIE UNII***

Poprawka 120

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część II a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

**NARUSZENIA *OBOWIĄZKÓW,*
ZAKAZÓW I NORM ZAWARTYCH W
MIĘDZYNARODOWYCH I
REGIONALNYCH KONWENCJACH I
WYTYCZNYCH DOTYCZĄCYCH
PRAWORZĄDNOŚCI I DOBRYCH
*RZĄDÓW***

Poprawka

**1. *NARUSZENIA OBOWIĄZKÓW,*
ZAKAZÓW I NORM UZNANYCH NA
SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I
*REGIONALNYM***

**1. *Naruszenie obowiązku*
przestrzegania przepisów Unii
dotyczących informacji finansowych
*ujawnianych przez spółki zgodnie z:***

a) rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 w odniesieniu do spółek notowanych na rynku regulowanym

b) dyrektywą 2013/34/UE w odniesieniu do spółek nienotowanych na rynku regulowanym i małych przedsiębiorstw.

2. *Naruszenie obowiązku przestrzegania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE^{1a} niezależnie od tego, czy przedsiębiorstwo jest własnością prywatną lub państwową lub czy jest kontrolowane przez państwo.*

3. *Naruszenie obowiązków zwalczania korupcji, obejmujące między innymi:*

a) *umyślne obiecanie, zaoferowanie lub udzielenie urzędnikowi publicznemu lub jakiegokolwiek innej osobie, bezpośrednio lub pośrednio, nienależnej korzyści, tak aby urzędnik publiczny lub dana osoba nadużyły swojego rzeczywistego lub domniemanego wpływu w celu uzyskania od administracji lub organu publicznego państwa-strony nienależnej korzyści dla pierwotnego inicjatora czynu lub jakiegokolwiek innej osoby;*

b) *umyślne namawianie do przyjęcia lub akceptowanie przez urzędnika publicznego lub inną osobę, bezpośrednio lub pośrednio, nienależnej korzyści w imieniu własnym lub innej osoby w celu nadużycia przez urzędnika publicznego lub tę osobę rzeczywistego lub domniemanego wpływu, aby uzyskać od administracji lub organu publicznego państwa będącego stroną konwencji nienależną korzyść;*

c) *umyślne przyrzeczenie, oferowanie lub udzielanie, bezpośrednio lub pośrednio, nienależnej korzyści każdej osobie, która kieruje podmiotem sektora prywatnego lub przedsiębiorstwem będącym własnością państwa lub przedsiębiorstwem kontrolowanym przez*

państwo lub pracuje dla nich w jakimkolwiek charakterze, z przeznaczeniem dla tej lub innej osoby, aby podjęła działania z naruszeniem jej obowiązków lub powstrzymała się od działania;

d) umyślne namawianie do przyjęcia lub akceptowanie, bezpośrednio lub pośrednio, nienależnej korzyści przez osobę, która kieruje podmiotem sektora prywatnego lub przedsiębiorstwem będącym własnością państwa lub przedsiębiorstwem kontrolowanym przez państwo lub pracuje dla nich w jakimkolwiek charakterze, z przeznaczeniem dla tej lub innej osoby, aby podjęła działania z naruszeniem jej obowiązków lub powstrzymała się od działania;

e) umyślne sprzeniewierzenie popełnione podczas prowadzenia działalności gospodarczej, finansowej lub handlowej przez osobę, która kieruje podmiotem sektora prywatnego lub przedsiębiorstwem będącym własnością państwa lub przedsiębiorstwem kontrolowanym przez państwo lub pracuje dla nich w jakimkolwiek charakterze, jakiegokolwiek mienia, prywatnych funduszy lub papierów wartościowych lub jakiegokolwiek innej wartościowej rzeczy powierzonej tej osobie ze względu na zajmowaną pozycję;

f) brak kodeksu postępowania dotyczącego prawidłowego, honorowego i właściwego prowadzenia działalności gospodarczej, zarówno prywatnej, jak i państwowej lub kontrolowanej przez państwo, oraz wykonywania wszystkich odpowiednich zawodów i zapobiegania konfliktom interesów, a także promowania stosowania dobrych praktyk handlowych wśród przedsiębiorstw oraz w stosunkach umownych między przedsiębiorstwami a państwami w całym łańcuchu dostaw;

g) brak przejrzystości wśród partnerów biznesowych, w tym

odpowiednich środków dotyczących tożsamości osób prawnych i fizycznych zaangażowanych w tworzenie podmiotów o charakterze korporacyjnym i zarządzanie nimi, włącznie z ich beneficjentami rzeczywistymi;

h) brak odpowiedniego zapobiegania nadużywaniu procedur regulujących podmioty prywatne, państwowe lub kontrolowane przez państwo, w tym procedur dotyczących dotacji i licencji przyznawanych przez organy publiczne na działalność komercyjną;

i) brak zapobiegania konfliktem interesów przez nakładanie ograniczeń, w stosownych przypadkach i na rozsądny okres, na działalność zawodową byłych urzędników publicznych lub na zatrudnianie urzędników publicznych po ich rezygnacji lub przejściu na emeryturę, w przypadku gdy taka działalność lub zatrudnienie są bezpośrednio związane z funkcjami sprawowanymi lub nadzorowanymi przez tych urzędników publicznych w okresie urzędowania;

j) brak środków gwarantujących, że biorąc pod uwagę strukturę i wielkość przedsiębiorstwa, istnieją wystarczające kontrole audytu wewnętrznego, aby pomóc w zapobieganiu aktom korupcji i ich wykrywaniu oraz aby rozliczenia i wymagane sprawozdania finansowe spółki podlegały odpowiednim procedurom audytu i certyfikacji.

4. Naruszenie następujących zakazów:

a) tworzenie nieoficjalnych rachunków;

b) dokonywanie nieoficjalnych lub nieodpowiednio zidentyfikowanych transakcji;

c) ewidencjonowanie nieistniejących wydatków;

d) wpis zobowiązań z nieprawidłowym określeniem ich

przedmiotów;

e) posługiwanie się fałszywymi dokumentami oraz

f) umyślne niszczenie dokumentów księgowych wcześniej niż przewiduje to prawo.

5. Niepodejmowanie odpowiednich środków, aby promować aktywne uczestnictwo poszczególnych osób i grup, w szczególności społeczeństwa obywatelskiego, organizacji pozarządowych i organizacji społeczności lokalnych, w zależności od przyczyn i wagi korupcji oraz stwarzanego przez nią zagrożenia i jej niekorzystnych skutków dla praw człowieka, środowiska, klimatu, a także niekorzystnych skutków gospodarczych i społecznych dla zainteresowanych osób i społeczności oraz dla praworządności i systemów zarządzania.

6. Umyślne pranie dochodów pochodzących z działalności przestępczej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami:

a) w drodze konwersji lub przekazania mienia, ze świadomością, że pochodzi ono z działalności przestępczej, aby ukryć lub zataić nielegalne pochodzenie tego mienia lub udzielić pomocy dowolnej osobie, która bierze udział w przestępstwie źródłowym, w celu umożliwienia jej uniknięcia konsekwencji prawnych takiego działania;

b) przez zatajenie lub ukrycie prawdziwego charakteru, źródła, lokalizacji, zbycia, przemieszczania, własności lub praw w odniesieniu do mienia, ze świadomością, że takie mienie jest korzyścią pochodzącą z przestępstwa;

c) nabycie, posiadanie lub użytkowanie mienia, ze świadomością w momencie jego otrzymania, że mienie to jest korzyścią pochodzącą z przestępstwa;

d) udział, w połączeniu lub w zмовie

w celu popełnienia, usiłowania popełnienia i pomocnictwa w popełnieniu któregośkolwiek z przestępstw określonych zgodnie z mającym zastosowanie prawem, podżeganie do ich popełnienia, ułatwianie ich i doradzanie przy ich popełnieniu.

7. Utrudnianie działania wymiaru sprawiedliwości:

a) przez użycie siły fizycznej, gróźb lub zastraszania bądź przyrzeczenie, oferowanie lub udzielenie nienależnej korzyści w celu skłonienia do fałszywych zeznań lub ingerowania w składanie zeznań lub przedstawianie dowodów w postępowaniu dotyczącym popełnienia przestępstw określonych zgodnie z mającym zastosowanie prawem;

b) przez użycie siły fizycznej, gróźb lub zastraszania w celu ingerowania w wykonywanie obowiązków służbowych funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości lub organów ścigania w związku z popełnieniem przestępstw określonych zgodnie z mającym zastosowanie prawem.

2. NIEWYCZERPUJĄCY WYKAZ KONWENCJI I WYTYCZNYCH:

- *Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji z 2003 r.*
- *Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej z 2000 r.*
- *Protokół przeciwko przemytowi migrantów drogą lądową, morską i powietrzną, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej z 2000 r.*
- *Protokół o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniający Konwencję Narodów*

Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, z 2000 r.

- *Międzynarodowa konwencja o zwalczaniu rekrutacji, wykorzystywania, finansowania i szkolenia najemników z 1989 r.*
- *Międzynarodowa konwencja o zwalczaniu finansowania terroryzmu z 1999 r.*
- *Cywilnoprawna konwencja Rady Europy o korupcji z 1999 r. – Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa z 1997 r.*
- *Deklaracja Narodów Zjednoczonych o podstawowych zasadach sprawiedliwości dla ofiar przestępstw i nadużycia władzy z 1985 r.*
- *Podstawowe zasady dotyczące niezawisłości sądownictwa (przyjęte w rezolucjach Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 40/32 z 29 listopada 1985 r. i 40/146 z 13 grudnia 1985 r.)*
- *Zasady postępowania sądowego z Bengaluru (zatwierdzone przez Radę Społeczno-Gospodarczą w rezolucji ECOSOC nr 2006/23)*
- *Podstawowe zasady w dziedzinie roli adwokatów, przyjęte przez 8. Kongres Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zapobiegania Przestępczości i Postępowania ze Sprawcami Przestępstw, który odbył się w Hawanie (Kuba) od 27 sierpnia do 7 września 1990 r.*
- *Zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy Rec(2000)21 z 25 października 2000 r. dla państw członkowskich w sprawie swobody wykonywania zawodu prawnika*
- *Ogólne zasady wykonywania zawodu prawnika przyjęte przez Międzynarodowe Stowarzyszenie*

*Prawników (IBA) 2014 –
praktyczny przewodnik IBA
dotyczący biznesu i praw człowieka
dla prawników biznesu (przyjęty
rezolucją rady IBA 28 maja 2016
r.)*

- *CCBE: praktyczne zagadnienia
dotyczące społecznej
odpowiedzialności przedsiębiorstw
dla izb adwokackich i stowarzyszeń
prawniczych – wytyczne III (maj
2017 r.)*
- *Sprawozdanie grupy zadaniowej
ds. roli prawników i
międzynarodowych struktur
handlowych z 2019 r.*
- *Inicjatywa ONZ Global Compact
(zasada 10)*
- *Wytyczne OECD dla
przedsiębiorstw wielonarodowych*
- *ISO 26000.*

*^{1a} Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i
Rady 2014/95/UE z dnia 22 października
2014 r. zmieniająca dyrektywę
2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania
informacji niefinansowych i informacji
dotyczących różnorodności przez niektóre
duże jednostki oraz grupy (Dz.U. L 330 z
15.11.2014, s. 1).*

Poprawka 121

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – część II b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

**NIEWYCZERPUJĄCY WYKAZ
RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI
GOSPODARCZEJ, KTÓRE NALEŻY
UZNAĆ ZA DZIAŁALNOŚĆ
WYSOKIEGO RYZYKA**

*Wymienione poniżej rodzaje działalności
w sektorze gospodarki uznaje się za*

działalność wysokiego ryzyka, ponieważ mogą one wywierać niekorzystne skutki dla praw człowieka, środowiska oraz praworządności i dobrych rządów, w szczególności w krajach rozwijających się, w których działania te są prowadzone.

Wykaz ten opiera się na standardowej europejskiej nomenklaturze rodzajów działalności produkcyjnej (kody NACE).

Należy go uznać za niewyczerpujący wykaz, który Komisja może zaktualizować zgodnie z art. 29 lit. c) niniejszej dyrektywy:

(i) produkcja wyrobów tekstylnych, odzieży, artykułów z futra, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym obuwia) oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży, artykułów z futra, skór i wyrobów ze skór wyprawionych (w tym odzieży i obuwia);

(ii) rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo (w tym akwakultura), gospodarowanie gruntami i zasobami (w tym w związku z ochroną przyrody lub innymi powiązаныmi działaniami), produkcja artykułów spożywczych oraz sprzedaż hurtowa surowców rolnych, żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, drewna, żywności i napojów;

(iii) sektor energii, z uwzględnieniem gazu, energii jądrowej, pary wodnej, energii elektrycznej i innych źródeł w całym ich cyklu życia, od wydobycia, rafinacji, produkcji, spalania paliw, transportu, magazynowania i gospodarowania odpadami, w tym odpadami promieniotwórczymi;

(iv) wszelka działalność kopalń i kamieniołomów, wsparcie działalności wydobywczej oraz sprzedaż hurtowa surowców mineralnych, podstawowych i pośrednich produktów mineralnych (w tym metali i rud metali, materiałów budowlanych, paliw, substancji chemicznych i innych produktów pośrednich);

- (v) produkcja, stosowanie i unieszkodliwianie chemikaliów organicznych i nieorganicznych, w tym środków farmaceutycznych, środków ochrony roślin i nawozów;*
- (vi) produkcja i sprzedaż hurtowa produktów z gumy i tworzyw sztucznych;*
- (vii) produkcja i sprzedaż hurtowa broni i amunicji, w tym produktów podwójnego zastosowania, produkcja wojskowych pojazdów bojowych;*
- (viii) produkcja i sprzedaż hurtowa sprzętu komputerowego, elektronicznego i optycznego;*
- (ix) produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej;*
- (x) zbieranie, uzdatnianie i dostawa wody;*
- (xi) działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów;*
- (xii) transport lądowy, wodny i lotniczy (z wyjątkiem kolejowego transportu pasażerskiego, międzymiastowego, innego lądowego transportu pasażerskiego) oraz transport za pomocą rurociągów, a także logistyka i magazynowanie;*
- (xiii) budowa budynków mieszkalnych i niemieskalnych, inżynieria lądowa;*
- (xiv) budowa, naprawa i konserwacja statków i łodzi;*
- (xv) prywatna działalność w zakresie ochrony i obsługi systemów bezpieczeństwa, w tym rozwój i obsługa technologii biometrii i nadzoru; oraz*
- (xvi) działalność finansowa i ubezpieczeniowa.*

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Należyta staranność przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju i zmiana dyrektywy (UE) 2019/1937
Odsyłacze	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 4.4.2022
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	DEVE 15.9.2022
Sprawozdawca(czyni) komisji opiniodawczej Data powołania	Pierfrancesco Majorino 22.3.2022
Rozpatrzenie w komisji	26.10.2022
Data przyjęcia	25.1.2023
Wynik głosowania końcowego	+: 14 –: 10 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Barry Andrews, Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Catherine Chabaud, Beata Kempa, Karsten Lucke, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Christian Sagartz, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Ilan De Basso, Malte Gallée, Marlene Mortler, María Soraya Rodríguez Ramos, Carlos Zorrinho
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Claude Gruffat, Miriam Lexmann, Aušra Maldeikienė, Carles Puigdemont i Casamajó

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

14	+
NI	Carles Puigdemont i Casamajó
Renew	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Eric Andrieu, Udo Bullmann, Ilan De Basso, Karsten Lucke, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Malte Gallée, Claude Gruffat, Michèle Rivasi
10	-
ECR	Beata Kempa
ID	Dominique Bilde, Bernhard Zimniok
PPE	Hildegard Bentele, Miriam Lexmann, Aušra Maldeikienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Tomas Tobé
0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

25.1.2023

OPINIA KOMISJI PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII

dla Komisji Prawnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937
(COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Martina Dlabajová

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Ogólnie rzecz biorąc, sprawozdawczyni popiera przedstawiony we wniosku Komisji długoterminowy cel, który musi być jednak dostosowany do obecnych potrzeb przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP, oraz do zasady „jedno więcej – jedno mniej”. Istnieje wyraźna potrzeba zapewnienia zharmonizowanych ram prawnych i równych warunków działania, jeżeli chcemy zwiększyć zaufanie do zobowiązań przedsiębiorstw w zakresie egzekwowania praw człowieka i ochrony środowiska, a jednocześnie zachęcać do zrównoważonych inwestycji, jednak wniosek ustawodawczy nie powinien tworzyć nowych zbędnych obciążeń, zwłaszcza dla MŚP w obecnych i przyszłych łańcuchach dostaw. Z drugiej strony należy unikać zakłóceń między państwami członkowskimi, aby zwiększyć przewidywalność i pewność dla przemysłu.

Sprawozdawczyni zdecydowanie popiera propozycję Komisji, by MŚP i mikroprzedsiębiorstwa nie były objęte proponowanymi przepisami. Obciążenie finansowe i administracyjne związane z ustanowieniem i wdrożeniem procesu należytej staranności byłoby zbyt duże dla małych przedsiębiorstw i przedsiębiorstw rodzinnych, które już pośrednio odczuwają obowiązki wynikające z posiadania dużych przedsiębiorstw wśród swoich klientów. W związku z tym zawarte we wniosku wymogi dotyczące oceny potencjalnych negatywnych skutków dla nich oraz zapewnienia im odpowiedniego wsparcia są uzasadnione i potrzebne. Jedynie takie podejście może przyczynić się do osiągnięcia celu, jakim jest wspieranie MŚP nie tylko z państw członkowskich i UE, ale również przedsiębiorstw w łańcuchach dostaw poza UE.

Sprawozdawczyni jest jednak zdania, że wprowadzenie proponowanych przepisów w całym łańcuchu wartości powinno odbywać się stopniowo i w związku z tym proponuje skupienie się na łańcuchu dostaw, a nie na całym łańcuchu wartości. Wniosek Komisji zawiera również wiele niejasnych pojęć prawnych, które można interpretować, i w związku z tym uznaje się je za sprzeczne z zasadą pewności prawa i zamiarami harmonizacji. Wszelkie zobowiązania powinny występować wyłącznie w kontekście działalności związanej z własną działalnością przedsiębiorstwa lub w ramach bezpośrednich stosunków gospodarczych. Wniosek dotyczyłby jedynie przedsiębiorstw przyczyniających się do produkcji towarów, w tym ich rozwoju, lub świadczenia usług, jako „bezpośredni partnerzy”. Dyrektywa nie powinna mieć zastosowania

do przedsiębiorstw działających na niższym szczeblu łańcucha dostaw, które wykorzystują lub otrzymują produkty wyłącznie do momentu ich wycofania z eksploatacji. Stanowiłoby to nadmierne obciążenie dla tych przedsiębiorstw, które zazwyczaj prowadzą działalność z wieloma dostawcami w porównaniu z przedsiębiorstwami działającymi na wyższym szczeblu łańcucha dostaw z mniejszą liczbą dostawców. Zmiana ta powinna być również odzwierciedlona w definicji utrwalonych stosunków gospodarczych, aby zapewnić przedsiębiorstwom pewność prawa i zagwarantować, że chodzi wyłącznie o bezpośrednie relacje.

Wreszcie, jeśli chodzi o odpowiedzialność, sprawozdawczyni jest zdania, że należy pozostawić państwom członkowskim dostosowanie do już istniejącego systemu odpowiedzialności cywilnej. Biorąc pod uwagę wpływ, jaki mogłoby to mieć na przedsiębiorstwa, niektóre państwa członkowskie wykluczają szczególny system odpowiedzialności i opowiadają się za obowiązkiem dotyczącym środka, a nie obowiązkiem rezultatu. Należy utrzymać tę możliwość wykorzystania przez państwa członkowskie własnych testów w celu rozważenia rozliczalności i odpowiedniego środka zaradczego.

POPRAWKI

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

(14) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie, aby przedsiębiorstwa działające na rynku wewnętrznym przyczyniły się do zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarek i społeczeństw w stronę modelu zrównoważonego poprzez identyfikację potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska związanych z działalnością własną przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów *wartości*, zapobieganie tym skutkom, łagodzenie tych skutków oraz ich powstrzymanie i minimalizowanie.

Poprawka

(14) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie, aby przedsiębiorstwa działające na rynku wewnętrznym przyczyniły się do zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarek i społeczeństw w stronę modelu zrównoważonego poprzez identyfikację potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska związanych z działalnością własną przedsiębiorstw, ich jednostek zależnych i łańcuchów *dostaw*, zapobieganie tym skutkom, łagodzenie tych skutków oraz ich powstrzymanie i minimalizowanie.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(14a) Zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa unijnego i krajowego wszystkie przedsiębiorstwa w Unii muszą przestrzegać norm ochrony praw człowieka i norm środowiskowych. W przeciwnym razie państwa członkowskie i ich odnośne władze są zobowiązane do egzekwowania przepisów. Nie ma zatem potrzeby, by przedsiębiorstwa w Unii kontrolowały wzajemnie swoje postępowanie. Celem należytej

staranności jest ograniczanie ryzyka w przypadkach, gdy prawa człowieka i normy środowiskowe nie są lub nie mogą być egzekwowane. Działania identyfikujące na wyższym szczeblu łańcucha dostaw powinny zatem skupiać się na bezpośrednich relacjach biznesowych poza Unią Europejską.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także **stałych** bezpośrednich **i pośrednich** relacji biznesowych w całym łańcuchu **wartości** zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”. Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki, co do których można w uzasadniony sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. **Należy wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez**

Poprawka

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki **na miarę swoich możliwości** w celu ustanowienia i stosowania **opartych na analizie ryzyka** środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także bezpośrednich relacji biznesowych z **podmiotami z państw trzecich** w całym łańcuchu **dostaw** zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”. **Choć można wymagać od przedsiębiorstw, by zapobiegały niekorzystnym skutkom lub je łagodziły za pomocą polityk w zakresie należytej staranności, to na państwach spoczywa odpowiedzialność za rzeczywiste zwalczanie naruszeń praw człowieka na całym świecie.** Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki, co do których można w uzasadniony sposób

przedsiębiorstwo wpływu na jego bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu.

oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. *Zastosowane środki powinny być proporcjonalne i współmierne do prawdopodobieństwa i dotkliwości potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków działalności przedsiębiorstwa oraz specyficznych dla niego okoliczności, szczególności sektora działalności, wielkości i długości jego łańcucha dostaw, wielkości przedsiębiorstwa, jego zdolności, zasobów i wpływów.*

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska występują we własnej działalności przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych, w jego produktach i w jego łańcuchach *wartości*, w szczególności na poziomie pozyskiwania surowców, produkcji *lub na poziomie usuwania produktów bądź unieszkodliwiania odpadów*. Aby zasady należytej staranności wywarły istotny wpływ, powinny obejmować niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska powstające *w całym cyklu życia* produkcji, *użytkowania i usuwania produktów lub świadczenia usług*, na poziomie własnej działalności, jednostek zależnych i w łańcuchach *wartości*.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17 a (nowy)

Poprawka

(17) Niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska występują we własnej działalności przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych, w jego produktach i w jego łańcuchach *dostaw*, w szczególności na poziomie pozyskiwania surowców *i* produkcji. Aby zasady należytej staranności wywarły istotny wpływ, powinny obejmować niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska powstające *podczas całej* produkcji, na poziomie własnej działalności, jednostek zależnych i w łańcuchach *dostaw*.

(17a) Przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość ustanowienia strategii ustalania priorytetów w oparciu o ocenę ryzyka oraz opartą na analizie ryzyka metodykę monitorowania w celu identyfikacji potencjalnych niekorzystnych skutków. Przedsiębiorstwa powinny brać pod uwagę stopień dotkliwości, prawdopodobieństwo i nagłość różnych niekorzystnych skutków, charakter i kontekst swojej działalności, w tym względy geograficzne, zakres ryzyka oraz skalę i stopień nieodwracalności niekorzystnych skutków, a także, w razie potrzeby, stosować politykę ustalania priorytetów, by zaradzić tym skutkom.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 18

(18) Łańcuch **wartości** powinien obejmować działalność **związaną z produkcją** towarów lub **świadczeniem** usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi **oraz użytkowanie i usuwanie produktu**, a także powiązaną działalność w ramach **stałych** relacji biznesowych przedsiębiorstwa. Powinien obejmować **bezpośrednie i pośrednie** relacje biznesowe na wyższym szczeblu łańcucha dostaw z partnerami, którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstwa, które są niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, **a także relacje na niższym szczeblu łańcucha dostaw, w tym bezpośrednio i pośrednie relacje biznesowe z partnerami, którzy wykorzystują lub otrzymują produkty,**

(18) Łańcuch **dostaw** powinien obejmować działalność **bezpośrednio niezbędną do produkcji** towarów lub **świadczenia** usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi, a także powiązaną działalność w ramach **bezpośrednich** relacji biznesowych przedsiębiorstwa. Powinien obejmować relacje biznesowe na wyższym szczeblu łańcucha dostaw z partnerami, którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstwa, które są niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa.

części produktów lub usługi od przedsiębiorstwa aż do końca przydatności produktu do użycia, w tym między innymi dystrybucję produktu do sprzedawców detalicznych, transport i przechowywanie produktu, demontaż produktu, jego recykling, kompostowanie lub składowanie.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

(19) *Jeżeli chodzi o regulowane przedsiębiorstwa finansowe świadczące usługi pożyczkowe, kredytowe lub inne usługi finansowe, „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia takich usług powinien być ograniczony do działalności klientów otrzymujących takie usługi oraz ich jednostek zależnych, których działalność jest związana z daną umową. Za część łańcucha wartości nie należy uznawać klientów będących gospodarstwami domowymi i osobami fizycznymi niedziałającymi w ramach działalności zawodowej lub gospodarczej, jak również małych i średnich przedsiębiorstw. Nie należy uwzględniać działalności przedsiębiorstw lub innych osób prawnych, które są częścią łańcucha wartości takich klientów.*

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję

(20) W celu umożliwienia przedsiębiorstwom właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu

Poprawka

(19) *Jako że sektor usług finansowych podlega już określonym wymogom i obowiązkom na mocy obowiązujących przepisów takich jak rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (SFDR) czy dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych (CRD), oczywiste jest ryzyko powielania obowiązków, braku jasności czy nieuzasadnionego obciążenia. Ponadto nie należy lekceważyć ryzyka ograniczenia finansowania dla europejskiej gospodarki. Przed ewentualnym objęciem sektora usług finansowych zakresem niniejszej dyrektywy w przyszłości należy zatem przeprowadzić odpowiednią ocenę skutków.*

Poprawka

(20) W celu umożliwienia przedsiębiorstwom właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu

wartości oraz umożliwienia im wywarcia odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności powinny zostać ograniczone w niniejszej dyrektywie do *stałych* relacji biznesowych. Do celów niniejszej dyrektywy *stałe* relacje biznesowe powinny oznaczać ***bezpośrednie lub pośrednie*** relacje ***biznesowe, które są trwale lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwale, ze względu na ich intensywność i czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości. „Stalość” relacji biznesowych powinno się oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy. Jeśli bezpośrednie relacje biznesowe przedsiębiorstwa mają charakter stały, wówczas wszystkie powiązane pośrednie relacje biznesowe powinny być również uznane za stałe w odniesieniu do tego przedsiębiorstwa.***

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 20 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

dostaw i ustalenia priorytetów w tym zakresie w oparciu o ocenę ryzyka i oparte na analizie ryzyka monitorowanie oraz umożliwienia im wywarcia odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności powinny zostać ograniczone w niniejszej dyrektywie do relacji biznesowych. Do celów niniejszej dyrektywy relacje biznesowe powinny oznaczać relacje z ***partnerem biznesowym z państwa trzeciego konieczny do dostarczania towarów lub świadczenia usług niezbędnych do wytwarzania produktu przedsiębiorstwa lub świadczenia danej usługi i korzystania z niej, z którym to podmiotem przedsiębiorstwo zawarło umowę handlową i który nie stanowi nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha dostaw.***

Poprawka

(20a) Aby zrównoważyć obciążenia regulacyjne dla obywateli, administracji i przedsiębiorstw wprowadzone niniejszą dyrektywą, Komisja powinna przeprowadzić przegląd unijnych ram regulacyjnych w odpowiednim obszarze polityki, stosując zasadę „jedno więcej – jedno mniej” określoną w komunikacie Komisji z 29 kwietnia 2021 r. zatytułowanym „Lepsze stanowienie prawa: połączenie sił na rzecz stanowienia lepszego prawa” oraz, w stosownych przypadkach, przedstawić wnioski ustawodawcze dotyczące zmiany lub usunięcia przepisów w innych aktach ustawodawczych Unii w tym samym obszarze polityki.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające średnio ponad **500** pracowników i odnotowujące przychody netto ze sprzedaży w *skali światowej* powyżej 150 mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. W odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie spełniają tych kryteriów, ale które zatrudniały średnio ponad **250** pracowników i odnotowywały przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej 40 mln EUR światowych obrotów netto w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy oraz które działają w jednym lub kilku sektorach o dużym wpływie, zasady należytej staranności należy zacząć stosować dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy, aby zapewnić więcej czasu na dostosowanie. W celu zapewnienia, aby obciążenie było rozłożone proporcjonalnie, przedsiębiorstwa działające w sektorach o dużym wpływie powinny zostać zobowiązane do przestrzegania bardziej ukierunkowanych zasad należytej staranności, koncentrujących się na poważnych niekorzystnych skutkach. Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE¹⁰³ zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani

Poprawka

(21) Zgodnie z niniejszą dyrektywą przedsiębiorstwa unijne zatrudniające średnio ponad **5000** pracowników i odnotowujące przychody netto ze sprzedaży w *UE* powyżej 150 mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy powinny być zobowiązane do przestrzegania zasad należytej staranności. W odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie spełniają tych kryteriów, ale które zatrudniały średnio ponad **1000** pracowników i odnotowywały przychody netto ze sprzedaży w skali światowej powyżej 40 mln EUR światowych obrotów netto w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy oraz które działają w jednym lub kilku sektorach o dużym wpływie, zasady należytej staranności należy zacząć stosować dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy, aby zapewnić więcej czasu na dostosowanie. W celu zapewnienia, aby obciążenie było rozłożone proporcjonalnie, przedsiębiorstwa działające w sektorach o dużym wpływie powinny zostać zobowiązane do przestrzegania bardziej ukierunkowanych zasad należytej staranności, koncentrujących się na poważnych niekorzystnych skutkach. Przy obliczaniu liczby pracowników w przedsiębiorstwie będącym użytkownikiem powinno się uwzględniać pracowników tymczasowych, w tym pracowników delegowanych na podstawie art. 1 ust. 3 lit. c) dyrektywy 96/71/WE¹⁰³ zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/957/UE. Pracownicy delegowani na podstawie art. 1 ust. 3 lit. a) i b) dyrektywy 96/71/WE zmienionej dyrektywą 2018/957/UE powinni być uwzględniani wyłącznie przy

wyłącznie przy obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

obliczaniu liczby pracowników przedsiębiorstwa wysyłającego.

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

¹⁰³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 173 z 9.7.2018, s. 16).

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 37

Tekst proponowany przez Komisję

(37) Jeśli chodzi o bezpośrednie ***i pośrednie*** relacje biznesowe, współpraca branżowa, projekty branżowe i inicjatywy z udziałem wielu zainteresowanych stron mogą pomóc w stworzeniu dodatkowego bodźca do ustalania i ograniczania niekorzystnych skutków oraz zapobiegania tym skutkom. W związku z tym przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość opierania się na takich inicjatywach w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków.

Przedsiębiorstwa mogą z własnej inicjatywy oceniać zgodność tych projektów i inicjatyw z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy. W celu zapewnienia pełnych informacji o takich inicjatywach ***dyrektywa powinna także odnosić się do możliwości ułatwiania przez Komisję*** i państwa członkowskie ***rozpowszechniania*** informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, ***może*** wydać wytyczne dotyczące oceny

Poprawka

(37) Jeśli chodzi o bezpośrednie relacje biznesowe, współpraca branżowa, projekty branżowe i inicjatywy z udziałem wielu zainteresowanych stron mogą pomóc w stworzeniu dodatkowego bodźca do ustalania i ograniczania niekorzystnych skutków oraz zapobiegania tym skutkom. W związku z tym przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość opierania się na takich inicjatywach w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. ***Państwa członkowskie powinny*** oceniać zgodność tych projektów i inicjatyw z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy. W celu zapewnienia pełnych informacji o takich inicjatywach ***Komisja*** i państwa członkowskie ***powinny ułatwić rozpowszechnianie*** informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, ***powinna*** wydać wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu

adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

zainteresowanych stron.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 45

Tekst proponowany przez Komisję

(45) Aby ułatwić przedsiębiorstwom spełnianie wymogów w zakresie należytej staranności w całym łańcuchu **wartości** i ograniczyć przenoszenie obciążeń związanych z przestrzeganiem przepisów na partnerów biznesowych z sektora MŚP, Komisja powinna przedstawić wytyczne dotyczące wzorcowych klauzul umownych.

Poprawka

(45) Aby ułatwić przedsiębiorstwom spełnianie wymogów w zakresie należytej staranności w całym łańcuchu **dostaw** i ograniczyć przenoszenie obciążeń związanych z przestrzeganiem przepisów na partnerów biznesowych z sektora MŚP, Komisja powinna przedstawić wytyczne dotyczące wzorcowych klauzul umownych, **w tym ukierunkowanych na MŚP i mikroprzedsiębiorstwa, na które niniejsza dyrektywa może mieć wpływ.**

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 46

Tekst proponowany przez Komisję

(46) Celem zapewnienia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy oraz we współpracy z państwami członkowskimi **i zainteresowanymi stronami**, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej

Poprawka

(46) Celem zapewnienia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy oraz we współpracy z państwami członkowskimi, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska, **Europejską Agencją Małych i Średnich Przedsiębiorstw** i w razie potrzeby organami międzynarodowymi

staranności – powinna **mieć możliwość wydania wytycznych**, w tym **wytycznych dotyczących** konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.

posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna **wydać łatwo dostępne i bezpłatne wytyczne w formacie cyfrowym**, w tym **zindywidualizowane wytyczne dotyczące między innymi** konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków, **przegląd mających zastosowanie inicjatyw branżowych oraz praktyczne wskazówki dotyczące proporcjonalności i ustalania priorytetów, dla poszczególnych skutków, sektorów i obszarów geograficznych.** **Wytyczne te powinny ponadto zawierać wykaz obszarów, czy to w ujęciu sektorowym, czy geograficznym, takich jak regiony i kraje, w których prawdopodobnie wystąpią lub prawdopodobnie nie wystąpią niekorzystne skutki dla praw człowieka lub środowiska. Od przedsiębiorstw nie należy wymagać dochowywania należytej staranności w odniesieniu do części łańcucha dostaw związanych z obszarami, w których niekorzystne skutki prawdopodobnie nie wystąpią. Kraje i regiony, w których negatywne skutki prawdopodobnie nie wystąpią, mogłyby obejmować Europejski Obszar Gospodarczy, Stany Zjednoczone Ameryki, Zjednoczone Królestwo, Kanadę, Australię, Nową Zelandię i Japonię. Jednym z kryteriów takiego wykazu mogłaby być umowa o wolnym handlu między Unią Europejską a państwem lub regionem trzecim. Wytyczne powinny zostać udostępnione nie później niż 18 miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy. Komisja powinna regularnie przeprowadzać przegląd adekwatności wytycznych i dostosowywać je do nowych najlepszych praktyk. Komisja powinna regularnie aktualizować zestawienia informacji na temat poszczególnych państw i udostępniać je opinii publicznej, aby przekazywać aktualne informacje na temat międzynarodowych konwencji i traktatów ratyfikowanych przez każdego z partnerów handlowych Unii. Komisja powinna**

gromadzić i publikować dane handlowe i celne dotyczące pochodzenia surowców oraz półproduktów i produktów gotowych, a także publikować informacje o ryzyku potencjalnego lub rzeczywistego niekorzystnego wpływu na prawa człowieka, środowisko i dobre rządy, odnoszącym się do niektórych krajów lub regionów, sektorów i podsektorów oraz produktów.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 47

Tekst proponowany przez Komisję

(47) Chociaż MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. Celem jest jednak ograniczenie obciążenia finansowego lub administracyjnego dla MŚP, z których wiele już ma trudności w kontekście światowego kryzysu gospodarczego i zdrowotnego. Aby wspierać MŚP, państwa członkowskie powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne strony internetowe, portale lub platformy, a państwa członkowskie **mogłyby** również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności, w przypadku gdy takie wymogi mogłyby zagrozić rentowności MŚP, oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych,

Poprawka

(47) Chociaż MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. Celem jest jednak ograniczenie obciążenia finansowego lub administracyjnego dla MŚP, z których wiele już ma trudności w kontekście światowego kryzysu gospodarczego i zdrowotnego. Aby wspierać MŚP, państwa członkowskie powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, **środki pomocnicze, takie jak** specjalne strony internetowe, **zestawy narzędzi,** portale lub platformy, a państwa członkowskie **powinny** również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności **do przestrzegania przepisów niniejszej dyrektywy.** Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności,

niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP.

w przypadku gdy takie wymogi mogłyby zagrozić rentowności MŚP, oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska w odniesieniu do ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach łańcucha *wartości* prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje *stałe* relacje biznesowe oraz

Poprawka

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska w odniesieniu do ich własnej działalności *podstawowej*, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach łańcucha *dostaw w państwach trzecich*, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe oraz

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

„Stalość” relacji biznesowych należy oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie

Poprawka

a) w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie

finansowe, przedsiębiorstwo zatrudniało średnio ponad **500** pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w *skali światowej* przekraczały 150 mln EUR;

finansowe, przedsiębiorstwo zatrudniało średnio ponad **5000** pracowników, *w tym w jednostkach zależnych*, a jego przychody netto ze sprzedaży w *UE* przekraczały 150 mln EUR;

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale zatrudniało średnio ponad **250** pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w *skali światowej* w wysokości ponad 40 mln EUR, pod warunkiem że co najmniej 50 % tych przychodów netto ze sprzedaży uzyskano w jednym lub kilku z następujących sektorów:

Poprawka

b) przedsiębiorstwo nie osiągnęło progów określonych w lit. a), ale zatrudniało średnio ponad **1000** pracowników i w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, osiągnęło przychody netto w *UE* w wysokości ponad 40 mln EUR, pod warunkiem że co najmniej 50 % tych przychodów netto ze sprzedaży uzyskano w jednym lub kilku z następujących sektorów:

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości powyżej 40 **mln EUR, ale nie więcej niż 150** mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy, pod warunkiem że co najmniej 50 % przychodów netto ze sprzedaży w skali światowej odnotowano w co najmniej jednym z sektorów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

Poprawka

b) odnotowały w Unii przychody netto ze sprzedaży w wysokości powyżej 40 mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy, pod warunkiem że co najmniej 50 % przychodów netto ze sprzedaży w skali światowej odnotowano w co najmniej jednym z sektorów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 2 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) ich jednostki zależne lub oddziały mające siedzibę w Unii Europejskiej i kontrolowane przez przedsiębiorstwo z państwa trzeciego odnotowały wspólnie w Unii łączne przychody ze sprzedaży w wysokości powyżej 40 mln EUR w roku obrotowym poprzedzającym ostatni rok obrotowy i posiadały oddział lub jednostkę zależną w Unii.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera e – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

e) „relacje biznesowe” oznaczają relacje z wykonawcą, podwykonawcą lub jakimkolwiek innym podmiotem prawnym („partnerem”),

e) „partner biznesowy” oznacza podmiot prawny

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera e – podpunkt i

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(i) z którym przedsiębiorstwo zawarło umowę handlową lub któremu przedsiębiorstwo zapewnia finansowanie, ubezpieczenie lub reasekurację, lub

(i) z którym przedsiębiorstwo zawarło umowę handlową, oraz

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – point e – podpunkt ii

Tekst proponowany przez Komisję

(ii) który prowadzi działalność gospodarczą związaną z produktami lub usługami przedsiębiorstwa na rzecz lub w imieniu przedsiębiorstwa;

Poprawka

(ii) który prowadzi działalność gospodarczą **bezpośrednio** związaną z produktami lub usługami przedsiębiorstwa na rzecz lub w imieniu przedsiębiorstwa;

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję

f) „**stałe relacje** biznesowe” oznaczają relacje **biznesowe, bezpośrednio lub pośrednie, które są trwale lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwale, ze względu na ich intensywność lub czas trwania, i** które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha **wartości**;

Poprawka

f) „**relacje** biznesowe” oznaczają relacje z **partnerem biznesowym**, które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha **dostaw**;

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera g

Tekst proponowany przez Komisję

g) „łańcuch **wartości**” oznacza działalność **związaną z produkcją** towarów lub **świadczeniem** usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi **oraz użytkowanie i usuwanie produktu**, a także powiązaną działalność w ramach **stałych** relacji biznesowych przedsiębiorstwa na wyższym **i niższym** szczeblu łańcucha dostaw. **W przypadku przedsiębiorstw w rozumieniu lit. a) ppkt (iv) „łańcuch wartości” w odniesieniu do świadczenia tych konkretnych usług obejmuje wyłącznie działalność klientów otrzymujących takie pożyczki, kredyty**

Poprawka

g) „łańcuch **dostaw**” oznacza działalność **bezpośrednio niezbędną do produkcji** towarów lub **świadczenia** usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi, a także powiązaną działalność w ramach **bezpośrednich** relacji biznesowych przedsiębiorstwa na wyższym szczeblu łańcucha dostaw.

i inne usługi finansowe oraz innych przedsiębiorstw należących do tej samej grupy, których działalność jest związana z daną umową. Łańcuch wartości takich regulowanych przedsiębiorstw finansowych nie obejmuje MŚP, które otrzymują pożyczki, kredyty, finansowanie, ubezpieczenia lub reasekurację od takich podmiotów;

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera n

Tekst proponowany przez Komisję

n) „zainteresowane strony” oznaczają pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub **mogą** mieć wpływ **produkty, usługi i działalność** danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego relacje biznesowe;

Poprawka

n) „zainteresowane strony” oznaczają pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych, **pracowników jego łańcucha dostaw** oraz inne osoby, grupy, społeczności lub podmioty, na których prawa lub interesy mają lub **mogłyby** mieć **bezpośredni** wpływ **rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska związane z produktami, usługami i działalnością** danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego relacje biznesowe;

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję

Identyfikacja rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków

Poprawka

Identyfikacja **i ustalenie priorytetu** rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska w ramach własnej działalności lub działalności swoich jednostek zależnych oraz, jeżeli skutki te wiążą się z ich łańcuchami **wartości**, na poziomie swoich **stałych** relacji biznesowych, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska w ramach własnej działalności lub działalności swoich jednostek zależnych oraz, jeżeli skutki te wiążą się z ich łańcuchami **dostaw**, na poziomie swoich relacji biznesowych, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

2a. W celu spełnienia tych wymogów przedsiębiorstwa mogą sporządzić schemat wszystkich obszarów swojej działalności, działalności swoich jednostek zależnych oraz, w przypadku gdy jest to związane z ich łańcuchami dostaw, działalności swoich partnerów biznesowych. Na podstawie tego schematu przedsiębiorstwa mogą przeprowadzić pogłębioną ocenę obszarów, w których stwierdzono, że niekorzystne skutki są najbardziej prawdopodobne lub najbardziej znaczące.

Przedsiębiorstwa mogą określić rzeczywiste i potencjalne niekorzystne skutki na podstawie metodyki oceny ryzyka i monitorowania w zależności od ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobieństwa, stopnia dotkliwości i pilności niekorzystnych skutków, charakteru i kontekstu działalności, w tym sektora i miejsca działalności, zakresu ryzyka, skali i stopnia nieuchronności

skutków.

To ustalanie priorytetów pomaga przedsiębiorstwom określić, którym ze zidentyfikowanych potencjalnych niekorzystnych skutków zapobiegają lub które łagodzą w pierwszej kolejności na podstawie art. 7 oraz które rzeczywiste niekorzystne skutki eliminują lub minimalizują w pierwszej kolejności na podstawie art. 8.

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2b. Państwa członkowskie nie wymagają od przedsiębiorstw określania rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska wynikających z ich własnej działalności lub działalności ich jednostek zależnych oraz, w przypadku gdy są one powiązane z ich łańcuchami dostaw, z ich relacji biznesowych, jeżeli są one powiązane z krajami lub regionami, w których jest mało prawdopodobne, aby wystąpiły potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki zgodnie z wytycznymi Komisji na podstawie art. 13.

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 2 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje *stale* relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych

d) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe, *w tym dostępu do możliwości budowania zdolności, wytycznych, wsparcia finansowego lub*

zagroziłoby rentowności MŚP;

możliwości udziału we wspólnych inicjatywach, w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych zagroziłoby rentowności MŚP;

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 3 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

e) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje **stałe** relacje biznesowe w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań naprawczych zagroziłoby rentowności MŚP;

Poprawka

e) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe, **w tym dostępu do budowania zdolności, wytycznych, wsparcia finansowego lub możliwości udziału we wspólnych inicjatywach**, w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań naprawczych zagroziłoby rentowności MŚP;

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – **może wydać** wytyczne, w **tym wytyczne**

Poprawka

1. Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i **odpowiednimi** zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska, **Europejską Radą ds. Innowacji oraz Agencją**

dotyczące konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.

*Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – **wydaje jasne i łatwo zrozumiałe** wytyczne, w **cyfrowym, bezpłatnym i łatwo dostępnym formacie, z należyтым uwzględnieniem ograniczonych zdolności i zasobów MŚP, w tym:***

Poprawka 34

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1 – litera a (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*a) **wytyczne dotyczące konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków;***

Poprawka 35

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1 – litera b (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*b) **przeгляд mających zastosowanie inicjatyw branżowych, inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron i projektów branżowych;***

Poprawka 36

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1 – litera c (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*c) **praktyczne wskazówki dotyczące sposobu, w jaki proporcjonalność i ustalanie priorytetów, pod względem***

skutków, sektorów i obszarów geograficznych, mogą być stosowane do obowiązków w zakresie należytej staranności w zależności od wielkości i sektora przedsiębiorstwa;

Poprawka 37

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1 – litera d (nowa)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

d) wykazy obszarów, zarówno w ujęciu sektorowym, jak i geograficznym, takie jak wykaz regionów i krajów, w których wystąpienie niekorzystnych skutków dla praw człowieka lub środowiska jest mało prawdopodobne lub prawdopodobne.

Poprawka 38

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. *Wykaz obszarów określonych w lit. d) jest stale aktualizowany przez Komisję i udostępniany publicznie.*

Poprawka 39

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

3. *Wytyczne udostępnia się nie później niż 18 miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy. Komisja dokonuje regularnego przeglądu adekwatności swoich wytycznych i*

*dostosowuje je do nowych
najlepszych praktyk.*

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie tworzą i obsługują, indywidualnie lub łącznie, specjalne strony internetowe, platformy lub portale w celu udzielania informacji przedsiębiorstwom i partnerom, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują **stałe** relacje biznesowe w ramach łańcuchów **wartości**, i wspierania ich w podejmowanych przez nie staraniach służących spełnieniu obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Na szczególne traktowanie w tym zakresie zasługują MŚP obecne w łańcuchach **wartości** przedsiębiorstw.

Poprawka

1. Państwa członkowskie tworzą i obsługują, indywidualnie lub łącznie, **materiały uzupełniające, takie jak** specjalne **punkty pomocy**, strony internetowe, platformy lub portale w celu udzielania informacji przedsiębiorstwom i partnerom, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują relacje biznesowe w ramach łańcuchów **dostaw**, i wspierania ich w podejmowanych przez nie staraniach służących spełnieniu obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Na szczególne traktowanie w tym zakresie zasługują MŚP, **a zwłaszcza mikroprzedsiębiorstwa** obecne w łańcuchach **dostaw** przedsiębiorstw.

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. **Bez uszczerbku dla** mających zastosowanie zasad pomocy państwa państwa członkowskie mogą **wspierać** MŚP **finansowo**.

Poprawka

2. **Z zastrzeżeniem** mających zastosowanie zasad pomocy państwa państwa członkowskie mogą **udzielać** MŚP **wsparcia finansowego i technicznego, aby pomóc im w dobrowolnym spełnieniu wymogów w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie**.

Poprawka 42

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Komisja **może uzupełnić** środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE w celu wspierania przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich oraz może opracować nowe środki, w tym może ułatwić realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

Poprawka

3. Komisja **ustanawia doradców ds. należytej staranności w Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości i uzupełnia** środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE w celu wspierania przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich oraz może opracować nowe środki, w tym może ułatwić realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

Poprawka 43

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Przedsiębiorstwa mogą opierać się na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie **mogą ułatwić** rozpowszechnianie informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, **może wydać** wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

Poprawka

4. Przedsiębiorstwa mogą opierać się na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie **ułatwiają** rozpowszechnianie informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, **wydaje** wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Należyta staranność przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmiana dyrektywy (UE) 2019/1937
Odsyłacze	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 4.4.2022
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	ITRE 4.4.2022
Sprawozdawca(czyni) (komisji opiniodawczej): Data powołania	Martina Dlabajová 19.4.2022
Rozpatrzenie w komisji	13.10.2022
Data przyjęcia	24.1.2023
Wynik głosowania końcowego	+: 43 –: 24 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Marc Botenga, Markus Buchheit, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Marisa Matias, Eva Maydell, Marina Measure, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienä, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Robert Roos, Sara Skyttedal, Maria Spyraki, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Franc Bogovič, Damien Carême, Jakop G. Dalunde, Matthias Ecke, Klemen Grošelj, Alicia Homs Ginel, Ladislav Ilčić, Elena Lizzi, Marian-Jean Marinescu, Alin Mituța, Jutta Paulus, Massimiliano Salini, Jordi Solé, Susana Solís Pérez, Viola von Cramon-Taubadel, Emma Wiesner
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Rosanna Conte, László Trócsányi

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

43	+
ECR	Ladislav Ilčić, Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Johan Nissinen, Grzegorz Tobiszowski
ID	Markus Buchheit, Rosanna Conte, Marie Dauchy, Elena Lizzi
NI	András Gyürk, László Trócsányi
PPE	Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Bușoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Marian-Jean Marinescu, Eva Maydell, Angelika Niebler, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Sara Skytvedal, Maria Spyraki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Bart Groothuis, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Alin Mituța, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Susana Solís Pérez, Emma Wiesner
S&D	Ivo Hristov

24	-
ECR	Robert Roos
S&D	Beatrice Covassi, Matthias Ecke, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Alicia Homs Ginel, Dan Nica, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
The Left	Marc Botenga, Marisa Matias, Marina Mesure
Verts/ALE	Damien Carême, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Henrike Hahn, Niklas Nienaaß, Jutta Paulus, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel

3	0
NI	Clara Ponsatí Obiols
S&D	Josianne Cutajar, Miapetra Kumpula-Natri

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

3.3.2023

OPINIA KOMISJI RYNKU WEWNĘTRZNEGO I OCHRONY KONSUMENTÓW

dla Komisji Prawnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937 (COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Deirdre Clune

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju ma na celu wspieranie zrównoważonych i odpowiedzialnych zachowań przedsiębiorstw w globalnych łańcuchach wartości, co sprawozdawczyni w pełni popiera. Wniosek zobowiązuje przedsiębiorstwa, by identyfikowały niekorzystne skutki ich działalności dla praw człowieka i środowiska oraz w razie potrzeby im zapobiegały, eliminowały je lub łagodziły. Te nowe przepisy zapewnią przedsiębiorstwom pewność prawa i równe warunki działania w porównaniu z obecną sytuacją, w której w poszczególnych państwach członkowskich stosowane są różne rozwiązania.

Celem projektu opinii jest zwiększenie poziomu harmonizacji dyrektywy i uniknięcie fragmentacji, zachowanie podejścia opartego na analizie ryzyka i usprawnienie procedur oraz zapewnienie większego wsparcia MŚP, aby pomóc im w spełnieniu wymogów.

Sprawozdawczyni zasadniczo zgadza się z celami zaproponowanymi przez Komisję, wyraża jednak zaniepokojenie faktem, że chociaż proponowana dyrektywa przyjmuje podejście polegające na minimalnej harmonizacji, pozostawia państwom członkowskim swobodę nakładania obowiązków odbiegających od obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie. Sprawozdawczyni obawia się, że mogłoby to doprowadzić do rozbieżności przepisów na szczeblu krajowym, przy czym różne wymogi w różnych państwach członkowskich mogą faktycznie podważyć pewność prawa i tworzenie równych warunków działania dla przedsiębiorstw. W tym celu sprawozdawczyni zaproponowała szereg poprawek mających na celu zwiększenie poziomu harmonizacji i współpracy transgranicznej we wniosku. Na przykład przedsiębiorstwa muszą być w stanie wykazać, że spełniają wymogi w sposób skonsolidowany, i móc składać sprawozdania na poziomie grupy w jednym państwie członkowskim.

Aby lepiej wspierać MŚP w spełnianiu wymogów wynikających z tej dyrektywy, sprawozdawczyni wzmocniła przepisy dotyczące wsparcia udzielanego MŚP w art. 7 i 8. Sprawozdawczyni zaproponowała także, aby Komisja była zobowiązana do wydania wytycznych mających pomóc przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP, w wypełnianiu ich

obowiązków należytej staranności, które mogą być wykorzystane jako podstawa do udzielania wsparcia administracyjnego lub finansowego dla MŚP. Ponadto sprawozdawczynie proponuje również, aby każde państwo członkowskie utworzyło krajowy pojedynczy punkt kontaktowy, który może doradzać przedsiębiorstwom i je wspierać, pełniąc jednocześnie funkcję łącznikową, aby lepiej zapewnić współpracę transgraniczną i uniknąć rozdrobnienia.

Na koniec sprawozdawczynie dodała poprawki mające na celu dalsze doprecyzowanie, że należy przyjąć podejście oparte na analizie ryzyka w celu zapewnienia skutecznej należytej staranności oraz że należy to zrobić za pomocą ustanowionej metody monitorowania opartej na analizie ryzyka, aby zapewnić skuteczną identyfikację ryzyka przez przedsiębiorstwa w ich łańcuchu wartości, z uwzględnieniem charakteru i kontekstu działalności przedsiębiorstwa. Może to obejmować na przykład względy geograficzne, zakres ryzyka i jego skalę.

POPRAWKI

Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1 **Wniosek dotyczący dyrektywy** **Motyw 15**

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także **stałych bezpośrednich i pośrednich** relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”. Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki,

Poprawka

(15) Przedsiębiorstwa powinny podjąć odpowiednie kroki w celu ustanowienia i stosowania środków należytej staranności w odniesieniu do własnej działalności, swoich jednostek zależnych, a także **swoich** relacji biznesowych w całym łańcuchu wartości zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od przedsiębiorstw zagwarantowania, aby niekorzystne skutki nigdy nie wystąpiły lub zostały powstrzymane niezależnie od sytuacji. Przedsiębiorstwo może nie być w stanie tego osiągnąć na przykład w przypadku relacji biznesowych, w których niekorzystny skutek jest wynikiem ingerencji państwa. Dlatego też główne zobowiązania określone w niniejszej dyrektywie powinny być „zobowiązaniami starannego działania”. Przedsiębiorstwo powinno zastosować odpowiednie środki, co do których można w uzasadniony

co do których można w uzasadniony sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. Należy wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez przedsiębiorstwo wpływu na jego bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu.

sposób oczekiwać, że doprowadzą do zapobieżenia lub zminimalizowania niekorzystnego skutku w okolicznościach dotyczących danego przypadku. **Działania powinny być proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania.** Należy wziąć pod uwagę specyfikę łańcucha wartości przedsiębiorstwa, sektor lub obszar geograficzny, w którym działają jego partnerzy w łańcuchu wartości, możliwości wywierania przez przedsiębiorstwo wpływu na jego bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe oraz to, czy przedsiębiorstwo mogłoby zwiększyć swoje możliwości wywierania wpływu. **Obowiązki w zakresie należytej staranności przewidziane w niniejszej dyrektywie powinny opierać się na podejściu opartym na ryzyku, które uwzględnia dotkliwość, prawdopodobieństwo i nagłą charakter potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków.**

Poprawka 2
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję

(18) Łańcuch wartości powinien obejmować działalność związaną z produkcją towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo, w tym opracowywanie produktu lub usługi oraz użytkowanie i usuwanie produktu, a także powiązaną działalność w ramach stałych relacji biznesowych przedsiębiorstwa. Powinien obejmować bezpośrednio i pośrednie relacje biznesowe na wyższym szczeblu łańcucha dostaw z partnerami, którzy projektują, wydobywają, produkują, transportują, przechowują i dostarczają surowce, produkty, części produktów lub świadczą usługi na rzecz

Poprawka

skreśla się

przedsiębiorstwa, które są niezbędne do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa, a także relacje na niższym szczeblu łańcucha dostaw, w tym bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe z partnerami, którzy wykorzystują lub otrzymują produkty, części produktów lub usługi od przedsiębiorstwa aż do końca przydatności produktu do użycia, w tym między innymi dystrybucję produktu do sprzedawców detalicznych, transport i przechowywanie produktu, demontaż produktu, jego recykling, kompostowanie lub składowanie.

Poprawka 3
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(20) W celu umożliwienia przedsiębiorstwom właściwej identyfikacji niekorzystnych skutków w ich łańcuchu wartości oraz umożliwienia im wywarcia odpowiedniego wpływu obowiązki w zakresie należytej staranności powinny zostać ograniczone w niniejszej dyrektywie do stałych relacji biznesowych. Do celów niniejszej dyrektywy stałe relacje biznesowe powinny oznaczać bezpośrednie lub pośrednie relacje biznesowe, które są trwale lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwale, ze względu na ich intensywność i czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości. „Stalość” relacji biznesowych powinno się oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy. Jeśli bezpośrednie relacje biznesowe przedsiębiorstwa mają charakter stały, wówczas wszystkie powiązane pośrednie relacje biznesowe powinny być również uznane za stałe w odniesieniu do tego przedsiębiorstwa.

skreśla się

Poprawka 4
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 27

Tekst proponowany przez Komisję

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska w odniesieniu do swojej działalności, jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny uwzględnić należytą staranność w swojej polityce, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska, zapobiegać im i je łagodzić, a także powstrzymać je i zminimalizować ich skalę, ustanowić i stosować procedurę rozpatrywania skarg, monitorować skuteczność wprowadzonych środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie i publicznie informować o stosowanej przez siebie należytej staranności. W celu zapewnienia przedsiębiorstw jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenie oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków.

Poprawka 5
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 27 a (nowy)

Poprawka

(27) Aby dochować należytej staranności w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska w odniesieniu do swojej działalności, jednostek zależnych i łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą powinny uwzględnić należytą staranność w swojej polityce, identyfikować potencjalne i rzeczywiste niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska, zapobiegać im i je łagodzić, a także powstrzymać je i zminimalizować ich skalę, ustanowić i stosować procedurę rozpatrywania skarg, monitorować skuteczność wprowadzonych środków zgodnie z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie i publicznie informować o stosowanej przez siebie należytej staranności **i dostarczać powiązane informacje w celu wspierania przedsiębiorstw i ich jednostek zależnych oraz partnerów biznesowych prowadzących działalność w krajach rozwijających się w identyfikowaniu rzeczywistych lub potencjalnych negatywnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz w zapobieganiu tym skutkom i w skutecznym radzeniu sobie z nimi.** W celu zapewnienia przedsiębiorstw jasności w niniejszej dyrektywie należy w szczególności wyraźnie rozróżnić kroki mające na celu zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom i ich łagodzenie oraz ich powstrzymanie lub, gdy nie jest to możliwe, zminimalizowanie rzeczywistych niekorzystnych skutków.

(27a) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie równych warunków działania i ma zakończyć fragmentację rynku wewnętrznego. Dla skuteczności niniejszej dyrektywy kluczowe znaczenie ma stosowanie jednolitych zasad wobec przedsiębiorstw na rynku wewnętrznym. W związku z tym państwa członkowskie nie powinny utrzymywać w prawie krajowym przepisów odbiegających od tych, które określono w niniejszej dyrektywie, ani nie powinny wprowadzać takich przepisów do prawa krajowego.

**Poprawka 6
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 29**

Tekst proponowany przez Komisję

(29) W celu wypełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności przedsiębiorstwa muszą zastosować odpowiednie środki w odniesieniu do identyfikacji niekorzystnych skutków, zapobiegania im i ich powstrzymania. Odpowiedni środek powinien oznaczać środek, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i który jest współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do **którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp**, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań. W tym kontekście, zgodnie z międzynarodowymi ramami prawnymi, wpływ przedsiębiorstwa na relacje biznesowe powinien obejmować, z jednej strony, jego zdolność do przekonania partnera, z którym posiada relację biznesową, do

Poprawka

(29) W celu wypełnienia obowiązków w zakresie należytej staranności przedsiębiorstwa muszą zastosować odpowiednie środki w odniesieniu do identyfikacji niekorzystnych skutków, zapobiegania im i ich powstrzymania. Odpowiedni środek powinien oznaczać **proporcjonalny** środek, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie **opartej na ocenie ryzyka** należytej staranności i który jest **racjonalnie dostępny dla przedsiębiorstwa**, współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do **poziomu zaangażowania przedsiębiorstwa w potencjalne negatywne skutki**, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań. W tym kontekście, zgodnie z międzynarodowymi ramami prawnymi, wpływ przedsiębiorstwa na relacje biznesowe

podjęcia działań w celu powstrzymania niekorzystnych skutków lub zapobieżenia tym skutkom (na przykład wykorzystując udziały własnościowe lub faktyczną kontrolę, siłę rynkową, wymogi stosowane przed wybraniem partnera, powiązanie korzyści biznesowych z prawami człowieka i efektywnością środowiskową itp.) oraz, z drugiej strony, stopień wpływu lub nacisku, jaki przedsiębiorstwo mogłoby w rozsądnym zakresie wywrzeć, na przykład poprzez współpracę z danym partnerem biznesowym lub zaangażowanie innego przedsiębiorstwa, które jest bezpośrednim partnerem biznesowym partnera, z którym przedsiębiorstwo posiada relację biznesową związaną z niekorzystnym skutkiem.

powinien obejmować, z jednej strony, jego zdolność do przekonania partnera, z którym posiada relację biznesową, do podjęcia działań w celu powstrzymania niekorzystnych skutków lub zapobieżenia tym skutkom (na przykład wykorzystując udziały własnościowe lub faktyczną kontrolę, siłę rynkową, wymogi stosowane przed wybraniem partnera, powiązanie korzyści biznesowych z prawami człowieka i efektywnością środowiskową itp.) oraz, z drugiej strony, stopień wpływu lub nacisku, jaki przedsiębiorstwo mogłoby w rozsądnym zakresie wywrzeć, na przykład poprzez współpracę z danym partnerem biznesowym lub zaangażowanie innego przedsiębiorstwa, które jest bezpośrednim partnerem biznesowym partnera, z którym przedsiębiorstwo posiada relację biznesową związaną z niekorzystnym skutkiem.

Poprawka 7
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, powinna się opierać na informacjach ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla środowiska, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków powinna obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka i środowiska w sposób dynamiczny i w regularnych

Poprawka

(30) Zgodnie z obowiązkami w zakresie należytej staranności określonymi w niniejszej dyrektywie przedsiębiorstwo powinno zidentyfikować rzeczywiste lub potencjalne niekorzystne skutki dla praw człowieka i środowiska **zgodnie z podejściem opartym na ryzyku**. Aby identyfikacja niekorzystnego skutku mogła mieć charakter kompleksowy, powinna się opierać na informacjach ilościowych i jakościowych. Na przykład, jeśli chodzi o niekorzystne skutki dla środowiska, przedsiębiorstwo powinno uzyskać informacje na temat warunków początkowych w miejscach lub obiektach o podwyższonym ryzyku w łańcuchach wartości. Identyfikacja niekorzystnych skutków powinna obejmować przeprowadzenie oceny kontekstu w zakresie praw człowieka i środowiska

odstępach czasu: przed rozpoczęciem nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w środowisku operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie; a także **okresowo**, co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. Regulowane przedsiębiorstwa finansowe udzielające pożyczek, kredytów lub świadczące inne usługi finansowe powinny identyfikować niekorzystne skutki wyłącznie w czasie zawierania umowy. Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich zminimalizować, powinno mieć możliwość ustalenia kolejności swoich działań, pod warunkiem że zastosuje środki, do których przedsiębiorstwo posiada z racjonalnego punktu widzenia dostęp, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności.

w sposób dynamiczny i w regularnych odstępach czasu: przed rozpoczęciem nowej działalności lub nawiązaniem relacji, przed podjęciem ważnych decyzji lub wprowadzenia zmian w działalności; w odpowiedzi na zmiany w środowisku operacyjnym lub w oczekiwaniu na nie; a także co najmniej raz na 12 miesięcy, przez cały czas trwania działalności lub relacji. Regulowane przedsiębiorstwa finansowe udzielające pożyczek, kredytów lub świadczące inne usługi finansowe powinny identyfikować niekorzystne skutki wyłącznie w czasie zawierania umowy. Identyfikując niekorzystne skutki, przedsiębiorstwa powinny również zidentyfikować i ocenić wpływ modelu biznesowego i strategii partnera, z którym zawieszono relację biznesową, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zamówień publicznych i praktyk cenowych. Jeśli przedsiębiorstwo nie jest w stanie zapobiec wszystkim niekorzystnym skutkom jednocześnie, powstrzymać ich lub ich zminimalizować, powinno mieć możliwość ustalenia kolejności swoich działań, pod warunkiem że zastosuje środki, do których przedsiębiorstwo posiada z racjonalnego punktu widzenia dostęp, biorąc pod uwagę szczególne okoliczności.

Poprawka 8
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 30 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(30a) Oparte na ryzyku podejście do należytej staranności powinno umożliwiać stosowanie metodologii identyfikacji opartej na ryzyku, która pozwala przedsiębiorstwom na przyjęcie proporcjonalnego podejścia do identyfikacji rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska, uwzględniających prawdopodobieństwo, dotkliwość i pilność

potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska, a także charakter i kontekst działalności przedsiębiorstwa, w tym uwarunkowania geograficzne, zakres i rodzaj ryzyka związanego z takimi potencjalnymi lub niekorzystnymi skutkami oraz ich skalę.

Poprawka 9
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 32

Tekst proponowany przez Komisję

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich, a także ich powstrzymanie i minimalizowanie, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą. Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby wycofanie się było ostatecznością, zgodnie z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci. Zakończenie relacji biznesowej, w przypadku której stwierdzono pracę dzieci, może narazić dzieci na jeszcze poważniejsze niekorzystne skutki dla praw człowieka. Należy tę kwestię wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o tym, jakie działanie podjąć.

Poprawka

(32) Zgodnie z normami międzynarodowymi zapobieganie niekorzystnym skutkom, łagodzenie ich, a także ich powstrzymanie i minimalizowanie, powinno uwzględniać interesy podmiotów, których te niekorzystne skutki dotyczą. Aby umożliwić dalszą współpracę z partnerem biznesowym w łańcuchu wartości zamiast zakończenia tej relacji biznesowej (wycofania się z niej) i ewentualnego spowodowania nasilenia niekorzystnych skutków, niniejsza dyrektywa powinna zapewniać, aby wycofanie się było ostatecznością, zgodnie z unijną polityką zerowej tolerancji dla pracy dzieci. Zakończenie relacji biznesowej, w przypadku której stwierdzono pracę dzieci, może narazić dzieci na jeszcze poważniejsze niekorzystne skutki dla praw człowieka. Należy tę kwestię wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o tym, jakie działanie podjąć. ***Przed podjęciem tej decyzji przedsiębiorstwa powinny współpracować w sposób terminowy, skuteczny i konstruktywny z zainteresowanymi stronami, których dotyczy decyzja o zawieszeniu lub zakończeniu niekorzystnych skutków, a także oszacować niekorzystne skutki, które mogą wyniknąć z tych działań.***

Poprawka 10
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 34

Tekst proponowany przez Komisję

(34) Aby wypełnić obowiązek zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. W razie potrzeby ze względu na złożoność środków zapobiegawczych przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań zapobiegawczych. Przedsiębiorstwa powinny dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują *stale* relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, **że zapewni on przestrzeganie** kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, **w tym uzyskując odpowiednie** zabezpieczenia umowne **od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa.** **Zabezpieceniom umownym** powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują *stale* relacje biznesowe, takie jak finansowanie, na przykład poprzez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskoprocentowane, gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi

Poprawka

(34) Aby wypełnić obowiązek zapobiegania i łagodzenia na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia następujących działań. W razie potrzeby ze względu na złożoność środków zapobiegawczych przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań zapobiegawczych. Przedsiębiorstwa powinny dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych **lub innego rodzaju, w których zobowiąże się on do przestrzegania** kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych. Zabezpieczenia umowne **powinny być rozsądne i niedyskryminujące oraz** powinny **im** towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. W celu zapewnienia kompleksowego zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym niekorzystnym skutkom przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji służących zapobieganiu niekorzystnym skutkom, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują relacje biznesowe, takie jak finansowanie, na przykład poprzez finansowanie bezpośrednie, pożyczki niskoprocentowane, gwarancje ciągłości zaopatrzenia oraz pomoc w zapewnianiu finansowania, aby pomóc we wdrożeniu kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych, lub wytyczne techniczne, na przykład w formie szkoleń, unowocześniania systemów zarządzania, oraz współpracować z innymi przedsiębiorstwami.

przedsiębiorstwami.

Poprawka 11
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 35

Tekst proponowany przez Komisję

(35) Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy potencjalnych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków zapobiegawczych lub środków mających na celu zminimalizowanie skutków, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do możliwości dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań zapobiegawczych oraz wprowadzenia odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 12
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 37

Tekst proponowany przez Komisję

(37) Jeśli chodzi o **bezpośrednie i pośrednie** relacje biznesowe, współpraca branżowa, projekty branżowe i inicjatywy z udziałem wielu zainteresowanych stron mogą pomóc w stworzeniu dodatkowego bodźca do ustalania i ograniczania niekorzystnych skutków oraz zapobiegania tym skutkom. W związku z tym przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość opierania się na takich inicjatywach w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie w zakresie, w jakim takie projekty

Poprawka

(37) Jeśli chodzi o relacje biznesowe, współpraca branżowa, projekty branżowe i inicjatywy z udziałem wielu zainteresowanych stron mogą pomóc w stworzeniu dodatkowego bodźca do ustalania i ograniczania niekorzystnych skutków oraz zapobiegania tym skutkom. W związku z tym przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość opierania się na takich inicjatywach w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są

i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Przedsiębiorstwa mogą z własnej inicjatywy oceniać zgodność tych projektów i inicjatyw z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy. W celu zapewnienia pełnych informacji o takich inicjatywach dyrektywa powinna także odnosić się do możliwości ułatwiania przez Komisję i państwa członkowskie rozpowszechniania informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, *może* wydać wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Przedsiębiorstwa mogą z własnej inicjatywy oceniać zgodność tych projektów i inicjatyw z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy. W celu zapewnienia pełnych informacji o takich inicjatywach dyrektywa powinna także odnosić się do możliwości ułatwiania przez Komisję i państwa członkowskie rozpowszechniania informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi *i odpowiednimi zainteresowanymi stronami, powinna* wydać wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron. ***Ponadto Komisja powinna opracować system formalnego uznawania programów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron. Zgodność z uznanymi projektami branżowymi i inicjatywami z udziałem wielu zainteresowanych stron przyczynia się do zapewnienia zgodności z wymogami staranności nałożonymi niniejszą dyrektywą. Poleganie na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron nie zwalnia przedsiębiorstwa z indywidualnej odpowiedzialności i obowiązków dochowania należytej staranności zgodnie z niniejszą dyrektywą.***

Poprawka 13
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 39

Tekst proponowany przez Komisję

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowania ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia

Poprawka

(39) Aby wypełnić obowiązek powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowania ich zakresu na podstawie niniejszej dyrektywy, od przedsiębiorstw należy w stosownych przypadkach oczekiwać podjęcia

następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub zminimalizować ich zakres, podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania. W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Przedsiębiorstwa powinny również dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera biznesowego, z którym utrzymują stałe relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych, **w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa.** Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub zminimalizowanie ich **zakresu**, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują stałe relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

Poprawka 14
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 40

następujących działań. Powinny one zneutralizować niekorzystne skutki lub zminimalizować **w największym możliwym stopniu** ich zakres, podejmując działanie proporcjonalne do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczynia się do ich powstania. W stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, przedsiębiorstwa powinny opracować i wdrożyć plan działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Przedsiębiorstwa powinny również dążyć do uzyskania od bezpośredniego partnera biznesowego, z którym utrzymują stałe relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych. Zabezpieceniom umownym powinny towarzyszyć odpowiednie środki służące weryfikacji przestrzegania tych zabezpieczeń. Ponadto przedsiębiorstwa powinny także dokonywać inwestycji, których celem jest powstrzymanie niekorzystnych skutków lub zminimalizowanie ich **w możliwie największym zakresie**, zapewniać ukierunkowane i proporcjonalne wsparcie dla MŚP, z którymi utrzymują stałe relacje biznesowe, oraz współpracować z innymi podmiotami, w tym, w stosownych przypadkach, w celu zwiększenia zdolności przedsiębiorstwa do powstrzymania niekorzystnych skutków.

(40) *Aby odzwierciedlić pełen zakres możliwości, jakimi dysponuje przedsiębiorstwo, w przypadkach gdy rzeczywistych skutków nie można wyeliminować za pomocą opisanych środków, niniejsza dyrektywa powinna również odnosić się do możliwości dążenia przez przedsiębiorstwo do zawarcia umowy z pośrednim partnerem biznesowym w celu osiągnięcia zgodności z kodeksem postępowania przedsiębiorstwa lub planem działań naprawczych oraz wprowadzenia odpowiednich środków sprawdzania zgodności pośrednich relacji biznesowych z umową.*

skreśla się

Poprawka 15
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 42

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić osobom i organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska. Organizacje, które mogłyby składać takie skargi, powinny obejmować związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości, **jeśli posiadają one wiedzę o potencjalnych lub rzeczywistych niekorzystnych skutkach.** Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich skarg oraz w stosownych przypadkach informować pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu

(42) Przedsiębiorstwa powinny zapewnić osobom, **które są bezpośrednio dotknięte lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że zostaną bezpośrednio dotknięte niekorzystnym wpływem, oraz** organizacjom możliwość bezpośredniego składania do nich skarg w przypadku uzasadnionych obaw dotyczących rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska. Organizacje, które mogłyby składać takie skargi, powinny obejmować związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości. Przedsiębiorstwa powinny ustanowić procedurę rozpatrywania takich skarg oraz w stosownych przypadkach informować **odpowiednie zainteresowane strony, w tym**

skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni mieć prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze złożoną skargą oraz do spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

pracowników, związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników o takich procesach. Korzystanie z mechanizmu skarg i mechanizmu zaradczego nie powinno uniemożliwiać skarżącemu korzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem. Zgodnie z normami międzynarodowymi skarżący powinni mieć prawo do żądania od przedsiębiorstwa podjęcia odpowiednich działań następczych w związku ze złożoną skargą oraz do spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi. Dostęp ten nie powinien prowadzić do nieuzasadnionego nagabywania przedsiębiorstw.

Poprawka 16
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 43

Tekst proponowany przez Komisję

(43) Przedsiębiorstwa powinny monitorować wdrażanie i skuteczność swoich środków w zakresie należytej staranności. Powinny one przeprowadzać okresowe oceny własnej działalności, działalności jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności w ramach *stałych* relacji biznesowych, aby monitorować skuteczność identyfikowania, minimalizowania, powstrzymania i łagodzenia niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. W ramach takich ocen należy sprawdzić, czy właściwie zidentyfikowano niekorzystne skutki, czy wdrożono środki w zakresie należytej staranności i czy rzeczywiście zapobieżono niekorzystnym skutkom lub je powstrzymano. Aby zapewnić aktualność takich ocen, należy je przeprowadzać co najmniej raz na 12 miesięcy, a w

Poprawka

(43) Przedsiębiorstwa powinny monitorować wdrażanie i skuteczność swoich środków w zakresie należytej staranności. Powinny one przeprowadzać okresowe oceny, **w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami**, własnej działalności, działalności jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności w ramach relacji biznesowych, aby monitorować skuteczność identyfikowania, minimalizowania, powstrzymania i łagodzenia niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. W ramach takich ocen należy sprawdzić, czy właściwie zidentyfikowano niekorzystne skutki, czy wdrożono środki w zakresie należytej staranności i czy rzeczywiście zapobieżono niekorzystnym skutkom lub je powstrzymano. Aby zapewnić aktualność

międzyczasie poddawać je przeglądowi, jeśli istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko niekorzystnych skutków.

takich ocen, należy je przeprowadzać co najmniej raz na 12 miesięcy, a w międzyczasie poddawać je przeglądowi, jeśli istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko niekorzystnych skutków.

Poprawka 17
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 44

Tekst proponowany przez Komisję

(44) Podobnie jak w istniejących normach międzynarodowych ustanowionych w Wytocznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz ramach OECD częścią wymogu w zakresie należytej staranności jest przekazywanie na zewnątrz istotnych informacji na temat strategii, procesów i działań w zakresie należytej staranności prowadzonych w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków i przeciwdziałania im, w tym ustaleń i wyników tych działań. We wniosku dotyczącym zmiany dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju określono odpowiednie obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą. Aby uniknąć powielania obowiązków sprawozdawczych, w niniejszej dyrektywie nie należy zatem wprowadzać żadnych nowych obowiązków sprawozdawczych poza obowiązkami wynikającymi z dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą, jak również standardów dotyczących sprawozdawczości, które należy opracować na jej podstawie. Jeśli chodzi o przedsiębiorstwa, które są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, ale nie podlegają dyrektywie 2013/34/UE, w celu wypełnienia obowiązku informowania w ramach należytej staranności na podstawie niniejszej dyrektywy powinny

Poprawka

(44) Podobnie jak w istniejących normach międzynarodowych ustanowionych w Wytocznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz ramach OECD częścią wymogu w zakresie należytej staranności jest przekazywanie na zewnątrz istotnych informacji na temat strategii, procesów i działań w zakresie należytej staranności prowadzonych w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków i przeciwdziałania im, w tym ustaleń i wyników tych działań. We wniosku dotyczącym zmiany dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju określono odpowiednie obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą. Aby uniknąć powielania obowiązków sprawozdawczych, w niniejszej dyrektywie nie należy zatem wprowadzać żadnych nowych obowiązków sprawozdawczych poza obowiązkami wynikającymi z dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do przedsiębiorstw objętych tą dyrektywą, jak również standardów dotyczących sprawozdawczości, które należy opracować na jej podstawie. Jeśli chodzi o przedsiębiorstwa, które są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, ale nie podlegają dyrektywie 2013/34/UE, w celu wypełnienia obowiązku informowania w ramach należytej staranności na podstawie niniejszej dyrektywy powinny

one publikować na swojej stronie internetowej sprawozdanie roczne w języku zwyczajowo używanym w sferze biznesu międzynarodowego.

one publikować na swojej stronie internetowej sprawozdanie roczne w języku zwyczajowo używanym w sferze biznesu międzynarodowego.

Sprawozdania powinny być dostępne i wystarczająco szczegółowe, aby wykazać zgodność procesu należytej staranności przedsiębiorstwa z niniejszą dyrektywą. Komisja powinna również przewidzieć uproszczoną sprawozdawczość i określić, które przedsiębiorstwa mogą skorzystać z takiej uproszczonej sprawozdawczości.

Poprawka 18
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 44 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(44a) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby przedsiębiorstwa skutecznie, bezpiecznie i w sposób znaczący angażowały się w kontakty z odpowiednimi zainteresowanymi stronami podczas wypełniania swoich obowiązków w zakresie należytej staranności wynikających z niniejszej dyrektywy. Takie zaangażowanie powinno być proporcjonalne do zdolności przedsiębiorstwa do jego realizacji. Takie zaangażowanie powinno być interaktywne, dostosowane do aspektu płci i do potrzeb zainteresowanych stron znajdujących się w trudnej sytuacji oraz powinno być podejmowane regularnie przed podjęciem decyzji. Takie zaangażowanie powinno być realizowane w sposób terminowy, przystępny i przejrzysty.

Poprawka 19
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 46

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(46) Celem zapewnienia

(46) Celem zapewnienia

przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy oraz we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna **mieć możliwość wydania wytycznych**, w tym **wytycznych dotyczących** konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.

przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich wsparcia i praktycznych narzędzi w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – wykorzystując jako punkt odniesienia odpowiednie międzynarodowe wytyczne i normy oraz we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – powinna **wydać wytyczne**, w tym **wytyczne dotyczące** konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków, **w szczególności uwzględniając potrzeby MŚP, a także powinna umożliwić pomoc finansową i administracyjną. W stosownych przypadkach wytyczne obejmują kwestie związane z odpowiedzialnymi zakupami; wdrożeniem zwiększonej należytej staranności na obszarach dotkniętych konfliktami, okupowanymi i na terytoriach niesamodzielnych; oraz odpowiedzialnym zakończeniem stosunków.**

Poprawka 20
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 47

Tekst proponowany przez Komisję

(47) Chociaż MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. Celem jest jednak ograniczenie obciążenia finansowego lub administracyjnego dla MŚP, **z których wiele już ma trudności w kontekście światowego kryzysu gospodarczego i zdrowotnego**. Aby wspierać MŚP, państwa członkowskie powinny stworzyć

Poprawka

(47) Chociaż MŚP nie są objęte zakresem niniejszej dyrektywy, jej przepisy mogą mieć na nie wpływ jako na wykonawców lub podwykonawców przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy. Celem jest jednak ograniczenie obciążenia finansowego lub administracyjnego dla MŚP. Aby wspierać MŚP, państwa członkowskie powinny stworzyć i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne strony internetowe, portale lub platformy, a państwa

i prowadzić, indywidualnie albo wspólnie, specjalne strony internetowe, portale lub platformy, a państwa członkowskie mogłyby również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności, **w przypadku gdy takie wymogi mogłyby zagrozić rentowności MŚP, oraz do stosowania sprawiedliwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP.**

członkowskie mogłyby również wspierać finansowo MŚP i pomagać im w budowaniu zdolności. Takie wsparcie powinno być również dostępne dla podmiotów gospodarczych działających na wyższym szczeblu łańcucha dostaw w państwach trzecich, a w razie potrzeby dostosowane do tych podmiotów i na nie rozszerzone. Przedsiębiorstwa, których partnerami biznesowymi są MŚP, zachęca się również do wspierania ich w stosowaniu się do środków w zakresie należytej staranności **oraz do stosowania uczciwych, zasadnych, niedyskryminujących i proporcjonalnych wymogów w stosunku do MŚP. Każde państwo członkowskie powinno zapewnić utworzenie jednego specjalnego portalu, który działa jako pojedynczy punkt kontaktowy, w szczególności na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw, by zapewnić przedsiębiorstwom wskazówki i istotne informacje o tym, jak wypełniać obowiązki w zakresie należytej staranności wynikające z niniejszej dyrektywy.**

Poprawka 21
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 65

Tekst proponowany przez Komisję

(65) Osoby pracujące dla przedsiębiorstw podlegających obowiązkom w zakresie należytej staranności wynikającym z niniejszej dyrektywy lub mające kontakt z takimi przedsiębiorstwami w kontekście swojej działalności zawodowej mogą odegrać kluczową rolę w ujawnianiu naruszeń przepisów niniejszej dyrektywy. Mogą one zatem przyczynić się do zapobiegania takim naruszeniom i zniechęcania do ich popełniania oraz do wzmocnienia egzekwowania niniejszej dyrektywy. W odniesieniu do przypadków zgłaszania wszystkich naruszeń niniejszej dyrektywy

Poprawka

(65) Osoby pracujące dla przedsiębiorstw podlegających obowiązkom w zakresie należytej staranności wynikającym z niniejszej dyrektywy lub mające kontakt z takimi przedsiębiorstwami w kontekście swojej działalności zawodowej mogą odegrać kluczową rolę w ujawnianiu naruszeń przepisów niniejszej dyrektywy. Mogą one zatem przyczynić się do zapobiegania takim naruszeniom i zniechęcania do ich popełniania oraz do wzmocnienia egzekwowania niniejszej dyrektywy. W odniesieniu do przypadków zgłaszania wszystkich naruszeń niniejszej dyrektywy

oraz w kwestiach ochrony osób zgłaszających takie naruszenia zastosowanie mają przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937¹⁰⁶.

oraz w kwestiach ochrony osób zgłaszających takie naruszenia zastosowanie mają przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937. **Państwa członkowskie powinny zapewnić możliwość składania skarg w sposób anonimowy i poufny oraz zapewnić, aby wszelkie informacje publikowane w związku ze skargami były prezentowane w sposób, który nie zagraża bezpieczeństwu zainteresowanych stron, w tym przez nieujawnianie ich tożsamości.**

¹⁰⁶ **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).**

Poprawka 22
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 71 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(71a) Komisja powinna ocenić i złożyć sprawozdanie, czy niniejszą dyrektywę należy dodać do wykazu przepisów prawa Unii objętych załącznikiem I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828, aby umożliwić konsumentom wytaczanie powództw przedstawicielskich przeciwko naruszeniom przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy.

Poprawka 23
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska w odniesieniu do

a) obowiązków przedsiębiorstw dotyczących rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków **zarówno** dla praw człowieka, **jak** i środowiska w odniesieniu

ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach łańcucha wartości prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje *stałe* relacje biznesowe oraz

do ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz działalności w ramach łańcucha wartości prowadzonej za pośrednictwem podmiotów, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe oraz

Poprawka 24
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – ustęp 1 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

„Stalość” relacji biznesowych należy oceniać regularnie, a przynajmniej co 12 miesięcy.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 25
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie nie ustanawiają w swoim prawie krajowym przepisów odbiegających od postanowień niniejszej dyrektywy, z wyjątkiem art. 22 i 25.

Poprawka 26
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję

f) „stałe relacje biznesowe” oznaczają relacje biznesowe, bezpośrednie lub pośrednie, które są trwałe lub zgodnie z oczekiwaniami będą trwałe, ze względu na ich intensywność lub czas trwania, i które nie stanowią nieistotnej lub jedynie pomocniczej części łańcucha wartości;

Poprawka

skreśla się

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera g a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

*ga) „podejście oparte na ryzyku”
oznacza proces, który pozwala
przedsiębiorstwom na zarządzanie swoimi
działaniami w zakresie należytej
staranności w oparciu o analizę
stosownych działań, z uwzględnieniem
prawdopodobieństwa, dotkliwości i
pilności potencjalnych lub rzeczywistych
niekorzystnych skutków dla praw
człowieka i środowiska, jak również
charakteru i kontekstu działalności
przedsiębiorstwa, w tym uwarunkowań
geograficznych, charakterystyki sektora
gospodarczego oraz zakresu i rodzaju
ryzyka związanego z takimi potencjalnymi
lub niekorzystnymi skutkami oraz ich
skali;*

Poprawka 28
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera h

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

h) „niezależna weryfikacja zewnętrzna” oznacza weryfikację przestrzegania przez przedsiębiorstwo lub części jego łańcucha wartości wymogów dotyczących praw człowieka i wymogów środowiskowych wynikających z przepisów niniejszej dyrektywy, dokonywaną przez niezależnego od przedsiębiorstwa audytora, wolnego od wszelkich konfliktów interesów, posiadającego doświadczenie i kompetencje w dziedzinie środowiska i praw człowieka oraz odpowiedzialnego za jakość i rzetelność audytu;

h) „niezależna weryfikacja zewnętrzna” oznacza weryfikację przestrzegania przez przedsiębiorstwo lub części jego łańcucha wartości wymogów dotyczących praw człowieka i wymogów środowiskowych wynikających z przepisów niniejszej dyrektywy, dokonywaną przez niezależnego od przedsiębiorstwa audytora, wolnego od wszelkich konfliktów interesów, posiadającego *wymagane* doświadczenie i kompetencje, *między innymi* w dziedzinie środowiska i praw człowieka, oraz odpowiedzialnego za jakość i rzetelność audytu;

Poprawka 29
Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 3 – akapit 1 – litera n

Tekst proponowany przez Komisję

n) „zainteresowane strony” oznaczają pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz inne osoby, grupy, społeczności lub **podmioty**, na których prawa lub interesy mają **lub mogą mieć wpływ produkty, usługi i działalność** danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego **relacje biznesowe**;

Poprawka

n) „zainteresowane strony” oznaczają pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych oraz inne osoby, grupy, społeczności, **podmioty, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, związki zawodowe, przedstawiciele pracowników lub organizacje promujące, chroniące i broniące praw człowieka i środowiska**, na których prawa lub interesy mają **wpływ niekorzystne skutki dla praw człowieka i niekorzystne skutki dla środowiska wynikające z produktów, usług i działalności** danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych oraz jego **relacji biznesowych**;

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera q

Tekst proponowany przez Komisję

q) „odpowiedni środek” oznacza środek, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie należytej staranności i który jest współmierny do stopnia dotkliwości i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do **którego przedsiębiorstwo ma racjonalny dostęp**, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań.

Poprawka

q) „odpowiedni środek” oznacza **proporcjonalny** środek, dzięki któremu można osiągnąć cele w zakresie **opartej na ocenie ryzyka** należytej staranności, **który jest w rozsądny sposób dostępny dla przedsiębiorstwa i którego celem jest skuteczne przeciwdziałanie negatywnym skutkom**, i który jest współmierny do stopnia dotkliwości, **charakteru, pilności** i prawdopodobieństwa wystąpienia niekorzystnych skutków oraz do **poziomu zaangażowania przedsiębiorstwa w potencjalne negatywne skutki**, uwzględniając okoliczności konkretnego przypadku, w tym charakterystykę sektora gospodarki i konkretnych relacji biznesowych oraz wpływ przedsiębiorstwa na te relacje, a także potrzebę zapewnienia priorytetowego traktowania działań.

Poprawka 31
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera q a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

qa) „siła wyższa” oznacza **nadzwyczajne i nieprzewidywalne zdarzenie, na które pozostaje poza kontrolą i którego nie można uniknąć mimo zachowania należytej staranności.**

Poprawka 32
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom **i** ich ograniczanie oraz powstrzymanie rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowanie ich zakresu zgodnie z art. 7 i 8;

c) zapobieganie potencjalnym niekorzystnym skutkom **przy dołożeniu należytych starań**, ich ograniczanie oraz powstrzymanie rzeczywistych niekorzystnych skutków i zminimalizowanie ich zakresu zgodnie z art. 7 i 8;

Poprawka 33
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

e) monitorowanie skuteczności prowadzonej polityki należytej staranności i środków w zakresie należytej staranności zgodnie z art. 10;

e) monitorowanie **i ocena** skuteczności prowadzonej polityki należytej staranności i środków w zakresie należytej staranności zgodnie z art. 10;

Poprawka 34
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 1 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

f) podawanie informacji na temat należytej staranności do wiadomości

f) **ujawnianie odpowiednich informacji i** podawanie informacji na temat należytej staranności do wiadomości

publicznej zgodnie z art. 11.

publicznej zgodnie z art. 11.

Poprawka 35
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie dopilnowują, aby przedsiębiorstwa dochowywały należytej staranności, o której mowa w art. 5–11, na podstawie podejścia opartego na ryzyku.

Poprawka 36
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa uwzględniały należytą staranność we wszystkich obszarach swojej polityki i wdrożyły politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności zawiera wszystkie następujące elementy:

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa uwzględniały należytą staranność we wszystkich obszarach swojej polityki i wdrożyły politykę należytej staranności. Polityka należytej staranności **jest proporcjonalna, oparta na ryzyku i** zawiera wszystkie następujące elementy:

Poprawka 37
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie długoterminowej,

a) opis podejścia przedsiębiorstwa w zakresie należytej staranności, w tym w perspektywie **krótko-, średnio- i** długoterminowej,

Poprawka 38
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) kodeks postępowania zawierający opis przepisów i zasad, które powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa i jego jednostki zależne;

Poprawka

b) kodeks postępowania zawierający opis przepisów i zasad, które powinni przestrzegać pracownicy przedsiębiorstwa i jego jednostki zależne ***we wszystkich działaniach własnych***;

Poprawka 39
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, w tym środków zastosowanych do weryfikacji przestrzegania kodeksu postępowania i rozszerzenia zakresu jego stosowania na ***stałe*** relacje biznesowe.

Poprawka

c) opis procesów wprowadzonych w celu wdrożenia zasad należytej staranności, w tym środków zastosowanych do weryfikacji przestrzegania kodeksu postępowania, ***co może obejmować narzędzia, metodologię, cele oraz harmonogram takich środków***, i rozszerzenia zakresu jego stosowania na relacje biznesowe, ***zgodnie z podejściem opartym na ryzyku***.

Poprawka 40
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ca) opis podejścia przedsiębiorstwa mającego na celu znaczące zaangażowanie zainteresowanych stron zgodnie z art. 11a.

Poprawka 41
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ***corocznie aktualizowały swoją politykę*** należytej

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ***przeprowadzały przegląd swojej polityki*** należytej staranności ***i ją aktualizowały raz w roku***

staranności.

lub gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że wystąpiły nowe, znaczące niekorzystne zdarzenia.

Poprawka 42
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu zidentyfikowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska w ramach własnej działalności lub działalności swoich jednostek zależnych oraz, jeżeli skutki te wiążą się z ich łańcuchami wartości, na poziomie swoich **stałych** relacji biznesowych, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu zidentyfikowania, **zgodnie z podejściem opartym na ryzyku**, rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i **rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków** dla środowiska w ramach własnej działalności lub działalności swoich jednostek zależnych oraz, jeżeli skutki te wiążą się z ich łańcuchami wartości, na poziomie swoich relacji biznesowych, zgodnie z ust. 2, 3 i 4.

Poprawka 43
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Do celów wypełnienia obowiązku określonego w ust. 1 przedsiębiorstwa mogą sporządzić katalog wszystkich obszarów swojej własnej działalności, działalności swoich jednostek zależnych oraz działalności swoich partnerów biznesowych i mogą ujawniać odpowiednie informacje na podstawie tego katalogu. W oparciu o sporządzony katalog przedsiębiorstwa mogą przeprowadzić dogłębną ocenę obszarów, w których stwierdzono największe prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych skutków lub najbardziej znaczące niekorzystne skutki.

Poprawka 44
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 1 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1b. Państwa członkowskie zapewniają, w szczególności w przypadku przedsiębiorstw działających w jednym z sektorów, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b), aby odpowiednie środki były również ukierunkowane na rodzaje ryzyka specyficzne dla tego sektora.

Poprawka 45
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 lit. b), są zobowiązane wyłącznie do identyfikacji rzeczywistych i potencjalnych poważnych niekorzystnych skutków istotnych w danym sektorze wskazanym w art. 2 ust. 1 lit. b).

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 **niniejszego artykułu** przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i art. 2 ust. 2 lit. b), są zobowiązane wyłącznie do **podejmowania odpowiednich środków w celu** identyfikacji rzeczywistych i potencjalnych poważnych niekorzystnych skutków istotnych w danym sektorze wskazanym w art. 2 ust. 1 lit. b).

Poprawka 46
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, przedsiębiorstwa były uprawnione do korzystania z odpowiednich zasobów, w tym niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów identyfikacji niekorzystnych skutków, o której mowa w ust. 1, na podstawie, w stosownych przypadkach, informacji ilościowych i jakościowych, przedsiębiorstwa były uprawnione do korzystania z odpowiednich zasobów, w tym niezależnych sprawozdań i informacji zgromadzonych w ramach

procedury rozpatrywania skarg przewidzianej w art. 9. Ponadto w stosownych przypadkach przedsiębiorstwa przeprowadzają konsultacje z grupami, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym z pracownikami i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w celu zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków.

procedury rozpatrywania skarg przewidzianej w art. 9. Ponadto w stosownych przypadkach przedsiębiorstwa przeprowadzają **skuteczne i rzeczowe** konsultacje z grupami, które potencjalnie mogą odczuwać skutki, w tym z pracownikami, **związkami zawodowymi** i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w celu zgromadzenia informacji na temat rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków.

Poprawka 47
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Przedsiębiorstwa ustanawiają strategię ustalania priorytetów w przypadku, gdy nie są w stanie jednocześnie zapobiec wszystkim zidentyfikowanym niekorzystnym skutkom lub potencjalnym niekorzystnym skutkom lub nie są w stanie jednocześnie ich łagodzić. Po zidentyfikowaniu najistotniejszych skutków i zajęciu się nimi przedsiębiorstwo podejmuje działania w zakresie mniej znaczących skutków. W ramach tej strategii ustalania priorytetów przedsiębiorstwa mogą brać pod uwagę stopień dotkliwości, prawdopodobieństwo i nagłość różnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska, charakter i kontekst działalności przedsiębiorstwa, w tym uwarunkowania geograficzne, zakres i rodzaj ryzyka, w tym wszelkie nowe lub pojawiające się zagrożenia, ich skalę i stopień ich nieodwracalności, a także, w razie potrzeby, stosować politykę ustalania priorytetów, by zaradzić tym zagrożeniom. Przy ustalaniu priorytetów w zakresie reagowania na zagrożenia dla praw człowieka, przedsiębiorstwa traktują stopień dotkliwości niekorzystnych skutków, np. w przypadku gdy opóźniona

reakcja spowodowałaby, że skutki te byłyby nie do naprawienia, jako czynnik dominujący.

Poprawka 48
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu uniknięcia lub – jeżeli uniknięcie jest niemożliwe lub natychmiastowo niemożliwe – odpowiedniego złagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, *zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2, 3, 4 i 5.*

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie ***i proporcjonalne*** środki ***oparte na ryzyku*** w celu uniknięcia lub – jeżeli uniknięcie jest niemożliwe lub natychmiastowo niemożliwe – odpowiedniego złagodzenia potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska, ***spowodowanych własną działalnością lub jednostek zależnych i partnerów biznesowych***, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, ***uwzględniając poziom zaangażowania przedsiębiorstw w potencjalne niekorzystne oddziaływania.***

Poprawka 49
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) w stosownych przypadkach ze względu na charakter lub złożoność środków koniecznych do uniknięcia skutków – opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Taki plan działań zapobiegawczych opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki;

Poprawka

a) w stosownych przypadkach ze względu na charakter lub złożoność środków koniecznych do uniknięcia skutków – opracowania i wdrożenia planu działań zapobiegawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań ***lub odpowiednimi środkami*** oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. Taki plan działań zapobiegawczych opracowuje się w porozumieniu z zainteresowanymi stronami odczuwającymi skutki, ***i może uwzględniać niezależne sprawozdania i informacje zgromadzone w ramach***

*mechanizmów składania skarg
przewidzianych w art. 9;*

Poprawka 50
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) dążenia do uzyskania od partnera biznesowego, z którym utrzymują bezpośrednie relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, **że zapewni on przestrzeganie** kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa, **w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości przedsiębiorstwa (umowy kaskadowe)**. W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 4;

Poprawka

b) dążenia do uzyskania od partnera biznesowego, z którym utrzymują bezpośrednie relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych **lub innego rodzaju, w których zobowiąże się on do zapewnienia przestrzegania** kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa. W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 4;

Poprawka 51
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy **i infrastrukturę** w zakresie zarządzania lub produkcji, w celu zapewnienia zgodności z ust. 1;

Poprawka

c) dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy w zakresie zarządzania lub produkcji, **budowania zdolności, a także wspólne środki zapobiegania niekorzystnym skutkom i łagodzenia ich oraz w infrastrukturę**, w celu zapewnienia zgodności z ust. 1;

Poprawka 52
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 2 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ca) zaktualizowania, w razie potrzeby, modeli i strategii biznesowych, w tym

praktyk handlowych, praktyk dotyczących zarządzania dostawami i praktyk cenowych, aby zapobiegać potencjalnym niekorzystnym skutkom;

Poprawka 53
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 2 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje *stałe* relacje biznesowe *w sytuacjach, w których* przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych *zagroziłoby rentowności MŚP;*

Poprawka

d) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje relacje biznesowe, *takiego jak pożyczki i finansowanie, aby zagwarantować* przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań zapobiegawczych;

Poprawka 54
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki, których nie można uniknąć ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, przedsiębiorstwo może dążyć do zawarcia umowy z partnerem, z którym łączy je pośrednie relacje, w celu zapewnienia zgodności z kodeksem postępowania lub planem działań zapobiegawczych przedsiębiorstwa. W przypadku zawarcia takiej umowy zastosowanie ma ust. 4.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 55
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można było uniknąć ani odpowiednio

Poprawka

Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki w rozumieniu ust. 1, których nie można było uniknąć ani odpowiednio

ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, 3 i 4, przedsiębiorstwo ma obowiązek powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje następujące działania:

ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 2, 3 i 4, **ponieważ złagodzenie ich nie jest możliwe lub nie jest dopuszczalne, lub nie ma rozsądnej perspektywy zmiany**, przedsiębiorstwo ma obowiązek powstrzymania się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem, z którym lub z którego łańcuchem wartości wiąże się dany skutek, a także, jeśli uprawnia ich do tego prawo regulujące ich relacje, podejmuje następujące działania:

Poprawka 56
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) **czasowa** zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich **minimalizowania**, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne w perspektywie krótkoterminowej;

Poprawka

a) **czasowo** zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz zapobiegania tym skutkom i ich **łagodzenia**, jeśli istnieje uzasadnione oczekiwanie, że starania te będą skuteczne w perspektywie krótkoterminowej;

Poprawka 57
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne.

Poprawka

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli potencjalne niekorzystne skutki są poważne, **a także jeżeli nie są spełnione warunki czasowego zawieszenia, o których mowa w lit. a), takie jak złagodzenie skutków**.

Poprawka 58
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Przed podjęciem takiej decyzji przedsiębiorstwo współpracuje w stosownym czasie z zainteresowanymi stronami, których dotyczy decyzja o zawieszeniu lub zakończeniu stosunków gospodarczych, oraz ocenia konsekwencje związane z zawieszeniem lub zakończeniem stosunków, a także wszelkie ewentualne negatywne skutki.

Poprawka 59
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie przewidują możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka

Państwa członkowskie przewidują możliwość ***zawieszenia lub*** rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka 60
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka 61
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 2 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Przedsiębiorstwa wycofują się z relacji biznesowych jedynie w ostateczności, ze szczególnym uwzględnieniem faktu, że może to nasilić niekorzystne skutki.

Poprawka

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, w przypadku wystąpienia siły wyższej, która poważnie wpływa na działalność przedsiębiorstwa w łańcuchu wartości, przedsiębiorstwo nie jest

zobowiązane do zawieszenia lub zakończenia stosunków gospodarczych ani nie może być pozbawione możliwości nawiązania nowych lub przedłużenia istniejących stosunków gospodarczych na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy w celu wypełnienia swoich zobowiązań umownych wobec innych partnerów handlowych.

Poprawka 62
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 5 – akapit 2 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Przedsiębiorstwa niezwłocznie podejmują wszelkie uzasadnione środki w celu zapewnienia reorganizacji swoich łańcuchów wartości i znajdują alternatywne sposoby dostarczania towarów lub świadczenia usług, których to dotyczy, aby móc jak najszybciej spełnić wymogi akapitu pierwszego.

Poprawka 63
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 7a

Należyta staranność na poziomie grupy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby jednostki dominujące objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy mogły wypełniać obowiązki przewidziane w art. 5–11 i art. 15 ust. 1 i ust. 2 w imieniu przedsiębiorstw, które są ich jednostkami zależnymi i które są objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy.

2. Jednostka dominująca może wypełniać obowiązki w imieniu jednostek zależnych zgodnie z akapitem pierwszym tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie

następujące warunki:

a) jednostka zależna dostarcza wszelkich niezbędnych informacji swojej jednostce dominującej i współpracuje z nią, by wypełnić obowiązki wynikające z niniejszej dyrektywy;

b) jednostka zależna przestrzega odpowiednio dostosowanej polityki w zakresie należytej staranności swojej jednostki dominującej, by zapewnić wypełnienie obowiązków określonych w art. 5 ust. 1 w odniesieniu do jednostki zależnej;

c) jednostka zależna uwzględnia należyłą staranność w prowadzonej polityce korporacyjnej zgodnie z art. 5.

Określona w niniejszym artykule należyta staranność na poziomie grupy nie zwalnia przedsiębiorstwa z indywidualnej odpowiedzialności i obowiązków dochowania należytej staranności zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Poprawka 64
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2–6.

Poprawka 65
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 2

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa wprowadziły odpowiednie środki w celu powstrzymania rzeczywistych niekorzystnych skutków, które zidentyfikowano lub należało zidentyfikować na podstawie art. 6, zgodnie z niniejszym artykułem ust. 2–6, ***uwzględniając poziom przyczynienia się przedsiębiorstw do rzeczywistych niekorzystnych skutków.***

Tekst proponowany przez Komisję

2. W przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa zminimalizowały skalę tych skutków.

Poprawka

2. W przypadku gdy nie można powstrzymać niekorzystnych skutków, państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa zminimalizowały skalę tych skutków ***i jednocześnie kontynuowały wszelkie działania mające na celu powstrzymanie tych niekorzystnych skutków.***

Poprawka 66
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 3 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) w stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, do opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. W stosownych przypadkach taki plan działań naprawczych opracowuje się w ***porozumieniu*** z zainteresowanymi stronami;

Poprawka

b) w stosownych przypadkach ze względu na fakt, że niekorzystnych skutków nie można powstrzymać natychmiast, do opracowania i wdrożenia planu działań naprawczych, ***obejmującego środki***, z zasadnymi i jasno określonymi terminami działań oraz jakościowymi i ilościowymi wskaźnikami oceny poprawy. ***Plan działań musi być współmierny do znaczenia i skali niekorzystnych skutków oraz do stopnia, w jakim działanie przedsiębiorstwa przyczyniło się do ich powstania.*** W stosownych przypadkach taki plan działań naprawczych opracowuje się w ***drodze konstruktywnych konsultacji i zaangażowania z odpowiednimi zainteresowanymi stronami;***

Poprawka 67
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 3 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) dążenia do uzyskania od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują stałe relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych, ***że zapewni on przestrzeganie*** kodeksu postępowania i,

Poprawka

c) dążenia do uzyskania od bezpośredniego partnera, z którym utrzymują stałe relacje biznesowe, zabezpieczeń umownych ***lub innego rodzaju, w których zobowiąże się on do***

w zależności od przypadku, planu działań naprawczych, **w tym uzyskując odpowiednie zabezpieczenia umowne od swoich partnerów w zakresie, w jakim ich działania stanowią część łańcucha wartości (umowy kaskadowe).**

W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 5;

przestrzegania kodeksu postępowania i, w zależności od przypadku, planu działań naprawczych. W przypadku uzyskania takich zabezpieczeń umownych zastosowanie ma ust. 5;

Poprawka 68
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 3 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy **i infrastrukturę** w zakresie zarządzania lub produkcji, w celu zapewnienia zgodności z ust. 1, 2 i 3;

Poprawka

d) dokonania niezbędnych inwestycji, takich jak inwestycje w procesy w zakresie zarządzania lub produkcji, **budowania zdolności, a także wspólne środki zapobiegania i łagodzenia, oraz w infrastrukturę** w celu zapewnienia zgodności z ust. 1, 2 i 3;

Poprawka 69
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 3 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

da) zaktualizowania, w razie potrzeby, modeli i strategii biznesowych, w tym praktyk handlowych, praktyk dotyczących zarządzania dostawami i praktyk cenowych, aby zapobiegać potencjalnym niekorzystnym skutkom;

Poprawka 70
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 3 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

e) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje **stale**

Poprawka

e) zapewnienia ukierunkowanego i proporcjonalnego wsparcia dla MŚP, z którymi przedsiębiorstwo utrzymuje

relacje biznesowe *w sytuacjach, w których przestrzeganie kodeksu postępowania lub planu działań naprawczych zagroziłoby rentowności MSP;*

relacje biznesowe;

Poprawka 71
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki, których nie można powstrzymać ani odpowiednio ograniczyć za pomocą środków określonych w ust. 3, przedsiębiorstwo może dążyć do zawarcia umowy z partnerem, z którym łączy je pośrednie relacje, w celu zapewnienia zgodności z kodeksem postępowania lub planem działań naprawczych przedsiębiorstwa. W przypadku zawarcia takiej umowy zastosowanie ma ust. 5.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 72
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) czasowo zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz powstrzymania tych niekorzystnych skutków lub **zminimalizowania** ich zakresu, albo

Poprawka

a) czasowo zawiesza stosunki handlowe z danym partnerem, a jednocześnie podejmuje starania na rzecz powstrzymania tych niekorzystnych skutków lub **ograniczenia** ich zakresu, albo

Poprawka 73
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne.

Poprawka

b) rozwiązuje relacje biznesowe w odniesieniu do danej działalności, jeśli niekorzystne skutki uznaje się za poważne, **a także jeżeli nie są spełnione warunki**

czasowego zawieszenia, o których mowa w lit. a), takie jak złagodzenie skutków.

Poprawka 74
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Przed podjęciem takiej decyzji przedsiębiorstwo współpracuje w stosownym czasie z zainteresowanymi stronami, których dotyczy decyzja o zawieszeniu lub zakończeniu stosunków gospodarczych, oraz ocenia konsekwencje związane z zawieszeniem lub zakończeniem stosunków, a także wszelkie ewentualne negatywne skutki.

Poprawka 75
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie przewidują możliwość rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Państwa członkowskie przewidują możliwość **zawieszenia lub** rozwiązania relacji biznesowych nawiązanych na podstawie umów podlegających ich prawu.

Poprawka 76
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Przedsiębiorstwa wycofują się z relacji biznesowych jedynie w ostateczności, ze szczególnym uwzględnieniem faktu, że może to nasilić niekorzystne skutki.

Poprawka 77
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6 – akapit 2 b (nowy)

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, w przypadku wystąpienia siły wyższej, która poważnie wpływa na działalność przedsiębiorstwa w łańcuchu wartości, przedsiębiorstwo nie jest zobowiązane do zawieszenia lub zakończenia stosunków gospodarczych ani nie może być pozbawione możliwości nawiązania nowych lub przedłużenia istniejących stosunków gospodarczych na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy w celu wypełnienia swoich zobowiązań umownych wobec innych partnerów handlowych. Przedsiębiorstwa niezwłocznie podejmują wszelkie uzasadnione środki w celu zapewnienia reorganizacji swoich łańcuchów wartości i znajdują alternatywne sposoby dostarczania towarów lub świadczenia usług, których to dotyczy, aby móc jak najszybciej spełnić wymogi akapitu pierwszego.

Poprawka 78
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 1

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa umożliwiły osobom i organizacjom wymienionym w ust. 2 złożenie do nich skarg, jeżeli te osoby lub organizacje mają uzasadnione obawy dotyczące rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska w zakresie własnej działalności przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych i ich łańcuchów wartości.

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa umożliwiły osobom i organizacjom wymienionym w ust. 2 złożenie do nich skarg **lub wczesnych ostrzeżeń w prosty sposób**, jeżeli te osoby lub organizacje mają uzasadnione obawy dotyczące rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i **rzeczywistych oraz potencjalnych niekorzystnych skutków** dla środowiska w zakresie własnej działalności przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych i **podmiotów, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują stosunki biznesowe w ramach** ich łańcuchów wartości. **Skarga opiera się na**

obiektywnych faktach i jest racjonalnie udokumentowana.

Poprawka 79
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają *możliwość* składania skarg przez:

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, *aby mechanizmy* składania skarg, *o których mowa w ust. 1, były bezpieczne, sprawiedliwe, dostępne i przejrzyste oraz aby skargi mogły być składane* przez:

Poprawka 80
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) osoby, które są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że *mogą być* nimi dotknięte;

Poprawka

a) osoby, które są *bezpośrednio* dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że *zostaną* nimi *bezpośrednio* dotknięte;

Poprawka 81
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości;

Poprawka

b) związki zawodowe i innych przedstawicieli pracowników reprezentujących osoby pracujące w danym łańcuchu wartości, *które to osoby są dotknięte niekorzystnymi skutkami lub mają uzasadnione podstawy, by sądzić, że zostaną nimi dotknięte;*

Poprawka 82
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości.

Poprawka

c) organizacje społeczeństwa obywatelskiego działające w obszarach związanych z danym łańcuchem wartości **w odniesieniu do osób dotkniętych niekorzystnymi skutkami lub mających uzasadnione podstawy, by sądzić, że zostaną nimi dotknięte.**

Poprawka 83
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ustanowiły procedurę rozpatrywania skarg, o których mowa w ust. 1, w tym procedurę stosowaną w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznaje daną skargę za bezzasadną, oraz poinformowały **odpowiednich** pracowników i związki zawodowe o takich procedurach. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku należycie uzasadnionej skargi niekorzystny skutek będący przedmiotem skargi został uznany za zidentyfikowany w rozumieniu art. 6.

Poprawka

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ustanowiły **bezpieczną** procedurę rozpatrywania skarg, o których mowa w ust. 1, w tym procedurę stosowaną w przypadku, gdy przedsiębiorstwo uznaje daną skargę za bezzasadną, oraz poinformowały **odpowiednie zainteresowane strony, w tym** pracowników i związki zawodowe, o takich procedurach. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku należycie uzasadnionej skargi niekorzystny skutek będący przedmiotem skargi został uznany za zidentyfikowany w rozumieniu art. 6. **Państwa członkowskie zapewniają możliwość składania skarg w sposób anonimowy i poufny.**

Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie informacje dotyczące skarg były publikowane w sposób, który nie zagraża bezpieczeństwu zainteresowanych stron, m.in. aby nie ujawniano ich tożsamości.

Poprawka 84
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) **spotkania** z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi.

Poprawka 85
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka 86
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 10 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa przeprowadzały okresowe oceny własnej działalności i środków, działalności i środków jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności i środków w ramach stałych relacji biznesowych, celem monitorowania skuteczności identyfikowania, łagodzenia, minimalizowania i powstrzymania niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. Takie oceny opierają się, w stosownych przypadkach, na wskaźnikach jakościowych i ilościowych oraz są przeprowadzane co najmniej co 12 miesięcy i zawsze, gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko wystąpienia takich niekorzystnych skutków. Zgodnie z wynikami takich ocen aktualizuje się politykę należytej

b) **nawiązania kontaktu** z przedstawicielami przedsiębiorstwa na odpowiednim szczeblu w celu omówienia potencjalnych lub rzeczywistych poważnych niekorzystnych skutków, które są przedmiotem skargi.

Poprawka

ba) otrzymania w terminie użytecznych informacji na temat kroków i działań podjętych w związku z konkretną złożoną skargą.

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa przeprowadzały okresowe oceny własnej działalności i środków, działalności i środków jednostek zależnych oraz – jeśli jest to związane z łańcuchami wartości przedsiębiorstwa – działalności i środków w ramach stałych relacji biznesowych, celem monitorowania skuteczności identyfikowania, łagodzenia, minimalizowania i powstrzymania niekorzystnych skutków dla praw człowieka i dla środowiska oraz zapobiegania takim skutkom. Takie oceny opierają się, w stosownych przypadkach, na wskaźnikach jakościowych i ilościowych, **na znaczącym nawiązaniu kontaktów z odpowiednimi zainteresowanymi stronami** oraz są przeprowadzane co najmniej co 12 miesięcy i zawsze, gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że mogło pojawić się znaczące nowe ryzyko

staranności.

wystąpienia takich niekorzystnych skutków. *W przypadku przedsiębiorstw działających w jednym z sektorów, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b), oceny zawierają również szczegółowe informacje na temat rodzajów ryzyka specyficznego dla danego sektora.* Zgodnie z wynikami takich ocen aktualizuje się politykę należytej staranności. *Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa ujawniały odpowiednie informacje na temat wyników tych ocen zgodnie z art. 11*

Poprawka 87
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, które nie podlegają wymogom sprawozdawczym przewidzianym w art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE, przekazywały informacje dotyczące kwestii objętych niniejszą dyrektywą poprzez publikowanie na swojej stronie internetowej sprawozdania rocznego w języku zwyczajowo używanym w sferze biznesu międzynarodowego. Publikacja tego sprawozdania następuje do dnia 30 kwietnia każdego roku i obejmuje poprzedni rok kalendarzowy.

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, które nie podlegają wymogom sprawozdawczym przewidzianym w art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE, przekazywały informacje dotyczące kwestii objętych niniejszą dyrektywą poprzez publikowanie na swojej stronie internetowej, *w sposób dostępny i terminowy*, sprawozdania rocznego, *które spełnia wymogi określone w niniejszej dyrektywie*, w języku zwyczajowo używanym w sferze biznesu międzynarodowego. *Sprawozdania powinny być dostępne i wystarczająco szczegółowe, aby wykazać zgodność procesu należytej staranności przedsiębiorstwa z niniejszą dyrektywą.* Publikacja tego sprawozdania następuje do dnia 30 kwietnia każdego roku i obejmuje poprzedni rok kalendarzowy.

Poprawka 88
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Komisja przyjmuje akty delegowane dotyczące treści i kryteriów takiego sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z art. 28, i w aktach tych określa informacje dotyczące opisu należytej staranności, potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków i podejmowanych w związku z nimi działań.

Komisja przyjmuje akty delegowane dotyczące treści i kryteriów takiego sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z art. 28, i w aktach tych określa informacje dotyczące opisu należytej staranności, potencjalnych i rzeczywistych niekorzystnych skutków i podejmowanych w związku z nimi działań, **a także powiązane informacje mające pomóc przedsiębiorstwom, ich jednostkom zależnym i partnerom biznesowym prowadzącym działalność w krajach rozwijających się w identyfikowaniu rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz w zapobieganiu takim skutkom i w skutecznym radzeniu sobie z nimi.**

Poprawka 89
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 – akapit 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Komisja zapewnia możliwość uproszczonej sprawozdawczości i opracowuje procedury takiej uproszczonej sprawozdawczości oraz określa, które przedsiębiorstwa mogą skorzystać z uproszczonego procesu sprawozdawczego zgodnie z podejściem opartym na ryzyku, w ramach tych aktów delegowanych. Przedsiębiorstwa pragnące skorzystać z uproszczonego procesu sprawozdawczego zwracają się o zezwolenie do odpowiedniego właściwego organu krajowego.

Poprawka 90
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 – akapit 2 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Komisja może również ustalić warunki, na jakich przedsiębiorstwa, o których mowa

w ust. 1, mogą opierać się na skonsolidowanej sprawozdawczości grupy, do której należą, by spełnić wymogi sprawozdawcze na mocy niniejszego artykułu.

Poprawka 91
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 11 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 11a

Zaangażowanie zainteresowanych stron

Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa skutecznie, bezpiecznie i znacząco włączały zainteresowane strony w wypełnianie obowiązków wynikających z art. 4–11. Komisja przyjmuje wytyczne dotyczące zaangażowania zainteresowanych stron.

Poprawka 92
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – ***może wydać*** wytyczne, ***w tym*** wytyczne dotyczące konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków.

Celem zapewnienia wsparcia przedsiębiorstwom lub organom państw członkowskich w zakresie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa powinny wypełniać swoje obowiązki w zakresie należytej staranności, Komisja – we współpracy z państwami członkowskimi, ***przemysłem i odpowiednimi*** zainteresowanymi stronami, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Europejską Agencją Środowiska i w razie potrzeby organami międzynarodowymi posiadającymi wiedzę specjalistyczną w zakresie należytej staranności – ***wydaje*** wytyczne ***ogólne oraz*** wytyczne dotyczące konkretnych sektorów lub konkretnych niekorzystnych skutków. ***W szczególności wytyczne te ułatwiają wszystkim przedsiębiorstwom i ich***

partnerom biznesowym objętym zakresem stosowania niniejszej dyrektywy przestrzeganie wymogów niniejszej dyrektywy. Wytyczne uwzględniają w szczególności potrzeby MŚP oraz umożliwiają pomoc administracyjną i finansową.

Poprawka 93
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Wytyczne wspierają przedsiębiorstwa w wypełnianiu spoczywających na nich obowiązków w zakresie należytej staranności określonych w art. 6–11, dostarczając wskazówek dotyczących najbardziej efektywnego sposobu spełnienia wymogów wynikających z różnych aktów prawnych Unii, w celu zapewnienia równych szans w Unii i zagwarantowania spójnego wdrożenia niniejszej dyrektywy. Wytyczne te są publikowane przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy oraz są regularnie poddawane przeglądowi i aktualizowane, z uwzględnieniem najnowszych zmian w odnośnych sektorach.

Poprawka 94
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie tworzą i obsługują, indywidualnie lub łącznie, specjalne strony internetowe, platformy lub portale w celu udzielania informacji przedsiębiorstwom i partnerom, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują **stałe** relacje biznesowe w ramach łańcuchów wartości, i wspierania ich w podejmowanych przez nie staraniach służących **spełnieniu obowiązków wynikających** z niniejszej

1. Państwa członkowskie tworzą i obsługują, indywidualnie lub łącznie, specjalne strony internetowe, platformy lub portale w celu udzielania informacji przedsiębiorstwom i partnerom, z którymi przedsiębiorstwa utrzymują relacje biznesowe w ramach łańcuchów wartości, i wspierania ich w podejmowanych przez nie staraniach służących **przestrzeganiu postanowień** niniejszej dyrektywy. **Takie**

dyrektywy. *Na szczególne traktowanie w tym zakresie zasługują MŚP obecne w łańcuchach wartości przedsiębiorstw.*

*informacje, doradztwo i wsparcie są w tym względzie udzielane w szczególności MŚP **obecnym** w łańcuchach wartości przedsiębiorstw **i dostosowane do ich szczególnych potrzeb.***

Poprawka 95
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. *Bez uszczerbku dla mających zastosowanie zasad pomocy państwa państwa członkowskie mogą wspierać MŚP finansowo.*

Poprawka

2. *Państwa członkowskie mogą wspierać MŚP finansowo, aby pomóc im w spełnieniu wymogów należytej staranności. Ponadto państwa członkowskie mogą wspierać zainteresowane strony w wykonywaniu ich praw wynikających z niniejszej dyrektywy. Może to obejmować tworzenie i prowadzenie wyspecjalizowanych stron internetowych, platform lub portali. Niniejszy ustęp nie narusza mających zastosowanie zasad pomocy państwa.*

Poprawka 96
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Komisja *może uzupełnić* środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE w celu wspierania przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich oraz może opracować nowe środki, w tym może ułatwić realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

Poprawka

3. Komisja, *m.in. z myślą o zapewnieniu spójności, uzupełnia* środki wsparcia zapewnione przez państwa członkowskie w oparciu o istniejące działania UE w celu wspierania przestrzegania zasad należytej staranności w Unii i państwach trzecich oraz może opracować nowe środki, w tym może ułatwić realizację wspólnych inicjatyw zainteresowanych stron, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu ich obowiązków.

Poprawka 97

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Przedsiębiorstwa mogą opierać się na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie **mogą ułatwić** rozpowszechnianie informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, **może wydać** wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron.

Poprawka

4. Przedsiębiorstwa mogą opierać się na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron w celu wsparcia realizacji swoich obowiązków, o których mowa w art. 5–11 niniejszej dyrektywy, w zakresie, w jakim takie projekty i inicjatywy są odpowiednie, aby wspierać wypełnianie tych obowiązków. Komisja i państwa członkowskie **ułatwiają** rozpowszechnianie informacji dotyczących takich projektów lub inicjatyw i ich rezultatów. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi **i odpowiednimi zainteresowanymi stronami, wydaje** wytyczne dotyczące oceny adekwatności projektów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron. **Komisja opracowuje system formalnego uznawania programów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron. Kryteria oceny adekwatności projektu branżowego obejmują uwzględnienie perspektywy społeczeństwa obywatelskiego w audytach oraz ukierunkowanie norm i procedury rozpatrywania skarg. Zgodność z uznanymi programami branżowymi i inicjatywami z udziałem wielu zainteresowanych stron przyczynia się do zapewnienia zgodności z wymogami należytej staranności określonymi w art. 5–11. Komisja publikuje wykaz uznanych programów branżowych i inicjatyw z udziałem wielu zainteresowanych stron nie później niż rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy i regularnie go aktualizuje. Poleganie na projektach branżowych i inicjatywach z udziałem wielu zainteresowanych stron nie zwalnia przedsiębiorstwa z indywidualnej odpowiedzialności i obowiązków dochowania należytej staranności zgodnie**

z niniejszą dyrektywą.

Poprawka 98
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 14 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 14a

Pojedynczy punkt kontaktowy

1. Każde państwo członkowskie wyznacza jeden krajowy pojedynczy punkt kontaktowy ds. należytej staranności przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju. Państwa członkowskie mogą do tej roli wyznaczyć istniejący organ. W przypadku gdy państwo członkowskie wyznacza tylko jeden właściwy organ, ten właściwy organ jest również pojedynczym punktem kontaktowym.

2. Przedsiębiorstwa mogą zwracać się o wytyczne oraz uzyskiwać za pośrednictwem tego punktu kontaktowego dalsze wsparcie i informacje na temat tego, jak najlepiej wypełniać obowiązki w zakresie należytej staranności. Takie informacje, porady i wsparcie muszą być zwłaszcza praktyczne i dostosowane do szczególnych potrzeb MŚP.

3. Pojedynczy punkt kontaktowy może również pełnić funkcję łącznikową, by zapewnić współpracę transgraniczną organów państw członkowskich oraz z właściwymi organami w innych państwach członkowskich przez współpracę z Europejską Siecią Organów Nadzorczych ustanowioną w art. 21.

4. Komisja koordynuje inicjatywy państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, i zapewnia wspólny portal, który jest łatwo dostępny we wszystkich językach urzędowych UE. W portalu Komisja udostępnia również odpowiednie informacje na temat globalnej sytuacji w

zakresie praw człowieka i środowiska, koncentrując się na sektorach, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) i ust. 2 lit. b).

Poprawka 99
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 16 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby każde przedsiębiorstwo upoważniło swojego upoważnionego przedstawiciela do otrzymywania od organów nadzorczych wiadomości dotyczących wszystkich kwestii niezbędnych do przestrzegania i egzekwowania przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę. Przedsiębiorstwa są zobowiązane do przekazania swojemu upoważnionemu przedstawicielowi uprawnień i zasobów niezbędnych przy współpracy z organami nadzorczymi.

Poprawka 100
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 1 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka 101
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. W terminie wskazanym w art. 30 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie przekazują Komisji nazwy i dane

Poprawka

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby każde przedsiębiorstwo upoważniło swojego upoważnionego przedstawiciela do otrzymywania ***bezpośrednio i niezwłocznie*** od organów nadzorczych wiadomości dotyczących wszystkich kwestii niezbędnych do przestrzegania i egzekwowania przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę. Przedsiębiorstwa są zobowiązane do przekazania swojemu upoważnionemu przedstawicielowi uprawnień i zasobów niezbędnych przy ***skutecznej*** współpracy z organami nadzorczymi.

Poprawka

Jeden organ nadzoru pełni również funkcję pojedynczego punktu kontaktowego dla przedsiębiorstw i podmiotów gospodarczych zgodnie z art. 14a.

Poprawka

6. W terminie wskazanym w art. 30 ust. 1 lit. a) państwa członkowskie przekazują Komisji nazwy i dane

kontaktowe organów nadzorczych wyznaczonych zgodnie z niniejszym artykułem, a także, jeżeli wyznaczono kilka organów nadzorczych, ich kompetencje. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich zmianach tych danych.

kontaktowe organów nadzorczych *oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednie kompetencje tych organów* wyznaczonych zgodnie z niniejszym artykułem, a także, jeżeli wyznaczono kilka organów nadzorczych, ich kompetencje. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich zmianach tych danych.

Poprawka 102
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7a. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organy nadzoru posiadały odpowiednią wiedzę, odpowiednie doświadczenie i umiejętności w zakresie praw człowieka, zarządzania działalnością gospodarczą, środowiska i klimatu umożliwiające wykonywanie powierzonych im w kontekście niniejszej dyrektywy obowiązków i uprawnień.

Poprawka 103
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 7 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7b. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzoru publikowały i udostępniały roczne sprawozdanie, w którym wyszczególnią stosowne działania, przyszły plan prac i priorytety oraz, w stosownych przypadkach, informację o sankcjach i decyzjach.

Poprawka 104
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Organy nadzoru prowadzą swoje działania zgodnie z zasadą proporcjonalności i należyście uwzględniają oparte na ryzyku podejście do należytej staranności w odniesieniu do przedsiębiorstw.

Poprawka 105
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18 – ustęp 5 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

c) przyjęcia środków tymczasowych w celu uniknięcia ryzyka poważnej *i* nieodwracalnej szkody.

Poprawka

c) przyjęcia środków tymczasowych w celu uniknięcia ryzyka poważnej **lub** nieodwracalnej szkody.

Poprawka 106
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 19 – ustęp 3 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Państwa członkowskie zapewniają, aby procedury te gwarantowały bezpieczeństwo tych osób, w tym dopilnowując, by obawy i informacje, których ujawnienie mogłoby być szkodliwe dla danej osoby, pozostały anonimowe i poufne.

Poprawka

Poprawka 107
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 19 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Organ nadzorczy informuje, jak najszybciej i zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego i prawa Unii, osobę, o której mowa w ust. 1, o wynikach oceny zgłoszonej przez tę osobę uzasadnionej obawy wraz z uzasadnieniem.

Poprawka

4. Organ nadzorczy informuje, jak najszybciej i zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego i prawa Unii, osobę, o której mowa w ust. 1, o wynikach oceny zgłoszonej przez tę osobę uzasadnionej obawy **i o decyzji organu w tej sprawie** wraz z uzasadnieniem.

Poprawka 108
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 19 – ustęp 5 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzoru ustanowiły łatwo dostępne kanały przyjmowania uzasadnionych obaw. Takie systemy powinny być udostępniane w odpowiednich językach i nieodpłatnie. Każda taka procedura jest uczciwa, sprawiedliwa, przeprowadzana bez zbędnej zwłoki i wygórowanych kosztów oraz, w stosownych przypadkach, zapewnia odpowiednie i skuteczne środki prawne.

Poprawka 109
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 20 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. ***Państwa członkowskie należyście uwzględniają wymianę informacji w ramach Europejskiej Sieci Organów Nadzorczych w celu zapewnienia harmonizacji sankcji w Unii.***

Poprawka 110
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 20 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Przy podejmowaniu decyzji

2. Przy podejmowaniu decyzji

o ewentualnym nałożeniu sankcji, a w przypadku decyzji o ich nałożeniu, przy określaniu ich charakteru i odpowiedniego poziomu, należy należycie uwzględnić starania przedsiębiorstwa w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane wsparcie udzielone zgodnie z art. 7 i 8, a także współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości, w zależności od przypadku.

o ewentualnym nałożeniu sankcji, a w przypadku decyzji o ich nałożeniu, przy określaniu ich charakteru i odpowiedniego poziomu, należy należycie uwzględnić starania przedsiębiorstwa w celu podjęcia wszelkich działań zaradczych wymaganych od niego przez organ nadzorczy, wszelkie dokonane inwestycje i ukierunkowane wsparcie udzielone zgodnie z art. 7 i 8, **ewentualne skutki kumulacyjne innych sankcji już nałożonych na przedsiębiorstwo**, a także współpracę z innymi podmiotami w celu przeciwdziałania niekorzystnym skutkom w łańcuchach wartości, w zależności od przypadku.

Poprawka 111
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 21 – ustęp 1 – akapit 1

Tekst proponowany przez Komisję

Komisja ustanawia Europejską Sieć Organów Nadzorczych, w skład której wchodzi przedstawiciele organów nadzorczych. Sieć **ułatwia współpracę** organów nadzorczych oraz **koordynację** i **dostosowanie** praktyk organów nadzorczych w zakresie regulacji, prowadzenia postępowań wyjaśniających, nakładania sankcji i nadzoru, a także, w stosownych przypadkach, **wymianę** informacji między tymi organami.

Poprawka

Komisja ustanawia Europejską Sieć Organów Nadzorczych, w skład której wchodzi przedstawiciele organów nadzorczych. Sieć **służy jako platforma współpracy** organów nadzorczych oraz **koordynacji** i **dostosowania** praktyk organów nadzorczych w zakresie regulacji, prowadzenia postępowań wyjaśniających, nakładania sankcji i nadzoru, a także, w stosownych przypadkach, **wymiany** informacji między tymi organami, **jak również podaje do publicznej wiadomości stosowne informacje o działalności Sieci w danym roku. W szczególności Sieć ułatwia opracowanie zharmonizowanego podejścia do sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia, w tym poprzez określenie, bez uszczerbku dla krajowych przepisów prawa karnego, wspólnego zakresu i wspólnych kryteriów kar.**

Poprawka 112
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 21 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Organy nadzoru, które nie są pojedynczym punktem kontaktowym w państwie członkowskim i podejmują działania zgodnie z niniejszą dyrektywą, przekazują istotne informacje pojedynczemu punktowi kontaktowemu, by zapewnić, że pojedynczy punkt kontaktowy posiada informacje niezbędne do wykonywania jego zadań.

Poprawka 113
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Nie później niż do dnia [Urząd Publikacji – proszę wstawić datę = 7 lat po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie obejmuje ocenę skuteczności niniejszej dyrektywy w realizacji jej celów oraz ocenę następujących kwestii:

Do dnia [Urząd Publikacji – proszę wstawić datę = 7 lat po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy], **a następnie co trzy lata**, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie obejmuje ocenę skuteczności niniejszej dyrektywy w realizacji jej celów oraz ocenę następujących kwestii:

Poprawka 114
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera d a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

da) czy konieczne jest przyjęcie zmian legislacyjnych;

Poprawka 115
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera d b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

db) zaangażowanie zainteresowanych stron we wszystkie procedury należytej staranności;

Poprawka 116
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 – litera d c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

dc) zbieżności i rozbieżności między państwami członkowskimi w ustawodawstwie krajowym po wdrożeniu niniejszej dyrektywy;

Poprawka 117
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 29 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Do dnia [3 lata po wejściu w życie niniejszej dyrektywy] Komisja dokonuje przeglądu wpływu niniejszej dyrektywy, w tym powiązanych kosztów pośrednich oraz ich skutków gospodarczych, społecznych i środowiskowych, na MŚP, wraz z podsumowaniem i oceną skuteczności różnych środków i narzędzi wsparcia udzielanego MŚP przez Komisję i państwa członkowskie.

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Należyta staranność przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju i zmiana dyrektywy (UE) 2019/1937		
Odsyłacze	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)		
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 4.4.2022		
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	IMCO 4.4.2022		
Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej Data powołania	Deirdre Clune 21.4.2022		
Rozpatrzenie w komisji	26.10.2022	29.11.2022	8.12.2022
Data przyjęcia	2.3.2023		
Wynik głosowania końcowego	+: –: 0:	23 15 0	
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alex Agius Saliba, Andrus Ansip, Adam Bielan, Anna Cavazzini, Deirdre Clune, David Cormand, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Beata Mazurek, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Róza Thun und Hohenstein, Marion Walsmann, Marco Zullo		
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Clara Aguilera, Marc Angel, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Christian Doleschal, Malte Gallée, Ivars Ijabs, Katrin Langensiepen, Tsvetelina Penkova, Romana Tomc, Kosma Złotowski		
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Patrick Breyer, José Manuel Fernandes, Ljudmila Novak, Javier Zarzalejos		

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

23	+
ECR	Adam Bielan, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek, Kosma Złotowski
PPE	Deirdre Clune, Christian Doleschal, José Manuel Fernandes, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Ljudmila Novak, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Romana Tomc, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Svenja Hahn, Ivars Ijabs, Róza Thun und Hohenstein, Marco Zullo

15	-
S&D	Alex Agius Saliba, Clara Aguilera, Marc Angel, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Adriana Maldonado López, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, René Repasi
The Left	Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Patrick Breyer, Anna Cavazzini, David Cormand, Malte Gallée, Katrin Langensiepen

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

PROCEDURA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

Tytuł	Należyta staranność przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju i zmiana dyrektywy (UE) 2019/1937			
Odsyłacze	COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)			
Data przedstawienia w PE	24.2.2022			
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 4.4.2022			
Komisje opiniodawcze Data ogłoszenia na posiedzeniu	AFET 4.4.2022	DEVE 15.9.2022	INTA 4.4.2022	CONT 4.4.2022
	ECON 4.4.2022	EMPL 4.4.2022	ENVI 4.4.2022	ITRE 4.4.2022
	IMCO 4.4.2022	CULT 4.4.2022	LIBE 4.4.2022	AFCO 4.4.2022
	FEMM 4.4.2022			
Opinia niewydana Data decyzji	CONT 15.3.2022	CULT 15.3.2022	LIBE 28.4.2022	AFCO 28.3.2022
	FEMM 10.5.2022			
Zaangażowane komisje Data ogłoszenia na posiedzeniu	AFET 15.9.2022	ENVI 15.9.2022	EMPL 15.9.2022	ECON 15.9.2022
	INTA 15.9.2022			
Sprawozdawcy Data powołania	Lara Wolters 28.2.2022			
Rozpatrzenie w komisji	5.9.2022	17.11.2022	24.1.2023	
Data przyjęcia	25.4.2023			
Wynik głosowania końcowego	+: -: 0:	19 3 3		
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Pascal Arimont, Manon Aubry, Gunnar Beck, Ilana Cicurel, Angel Dzhambazki, Ibán García Del Blanco, Virginie Joron, Pierre Karleskind, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Jiří Pospíšil, Raffaele Stancanelli, Axel Voss, Marion Walsmann, Lara Wolters, Javier Zarzalejos			
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Daniel Buda, Pascal Durand, Heidi Hautala, Antonius Manders			
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Agnes Jongerius, Maite Pagazaurtundúa			
Data złożenia	8.5.2023			

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

19	+
NI	Sabrina Pignedoli
PPE	Pascal Arimont, Daniel Buda, Antonius Manders, Jiří Pospíšil, Axel Voss, Javier Zarzalejos
Renew	Ilana Cicurel, Pierre Karleskind, Karen Melchior, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Pascal Durand, Ibán García Del Blanco, Agnes Jongerius, Maria-Manuel Leitão-Marques, Lara Wolters
The Left	Manon Aubry
Verts/ALE	Heidi Hautala, Sergey Lagodinsky

3	-
ECR	Angel Dzhambazki, Raffaele Stancanelli
ID	Gunnar Beck

3	0
ID	Virginie Joron, Gilles Lebreton
PPE	Marion Walsmann

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się